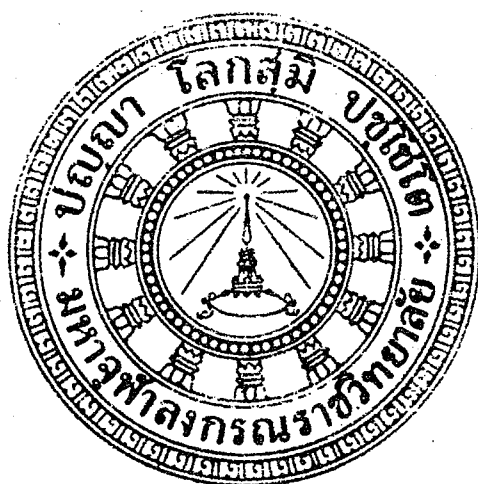
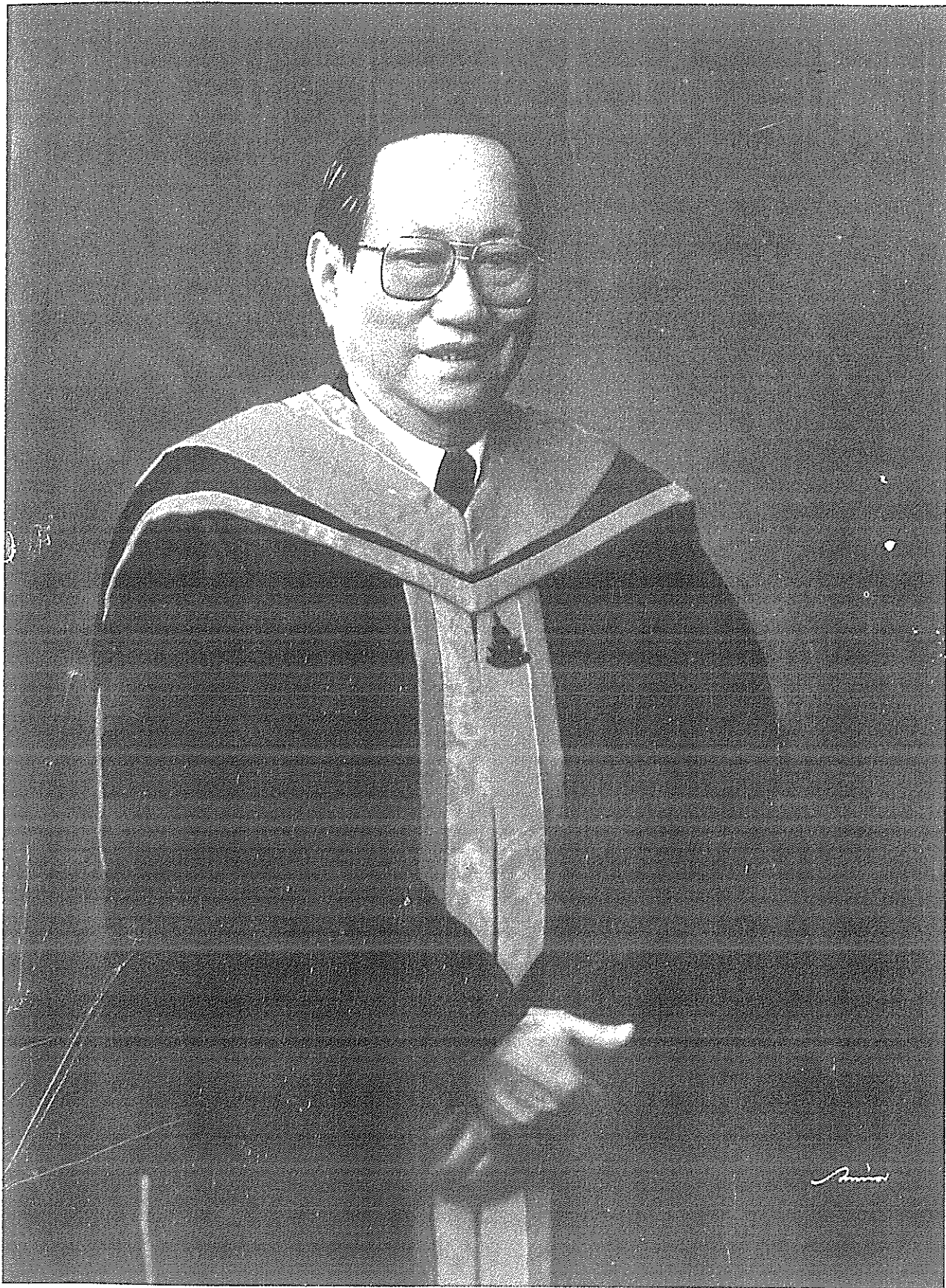

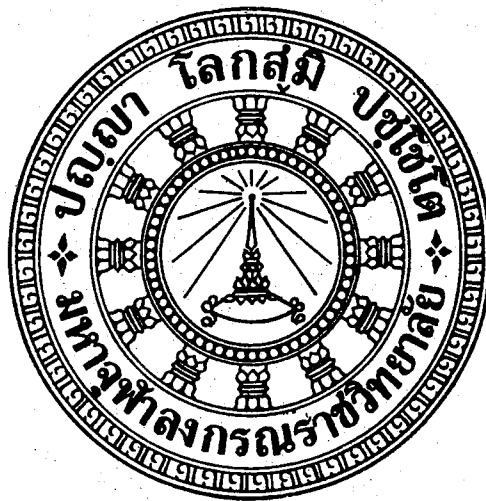

PHOTOGRAPH BY: P. MILLER

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อภิศมมปิฎก

ทุกติกปิฎกงานปาติ

ไทย - รฎเจ้

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปกาสีตา

อนุสรณ์

พุทธวสุเส ๒๕๐๐

นิทานพจน

คำว่า เตปปีฏก หรือเรียกในภาษาไทยว่า พระไตรปิฎก นั้น หมายถึงเอาคำสอนของพระพุทธเจ้าที่เรียกว่า พระพุทธพจน์

พระพุทธพจน์นั้น ท่านนับเป็น ๓ ตอน คือ ปฐมพุทธพจน์ ๑ มัชฌิมพุทธพจน์ ๑ บัณฑิตพุทธพจน์ ๑

พระอุทานที่พระพุทธเจ้าตรัสเปล่งออกครั้งแรก ขณะที่พระองค์ตรัสรู้ใหม่ ๆ ณ มหาโพธิ์บัลลังก์ว่า “ยทา หเว ปาตุกวนติ ธมฺมา ฯ เปฯ สุริโยว โสภาสยมนตฺตลิกฺข” ดังนี้ จัดเป็นปฐมพุทธพจน์

คำสอนที่พระพุทธเจ้าตรัสสอนครั้งสุดท้าย เมื่อทรงบรรทมอยู่ระหว่างต้นรังทังกู สมัยจะเสด็จปรินิพพานว่า “หนุตทานิ ภิกฺขเว อามนฺตยา มิโว วยธมฺมา สงฺขารอ อปฺปมาเทน สมฺปาเทถ” ดังนี้ จัดเป็น บัณฑิตพุทธพจน์

พระสัทธรรมอันประกาศอมตธรรม ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ตลอดเวลา ๔๕ พระวัสสา ซึ่งอยู่ในระหว่างกลางปฐมพุทธพจน์และบัณฑิตพุทธพจน์ทั้ง ๒ นั้น จัดเป็น มัชฌิมพุทธพจน์

พระพุทธพจน์ทั้งหมดนี้นั้น เมื่อว่าโดย ปิฎก ท่านจัดเป็น ๓ ปิฎก คือ วินยปิฎก ๑ สุตตันตปิฎก ๑ อภิธรรมปิฎก ๑ เมื่อว่าโดย นิกาย ท่านจัดเป็น ๕ นิกาย คือ ทิฆนิกาย ๑ มัชฌมิกาย ๑ สังยุตตนิกาย ๑ อังคุตตรนิกาย ๑ ขุททกนิกาย ๑ เมื่อว่าโดย องค์ ท่านจัดเป็น ๙ องค์ คือ สุตตะ ๑ เกยยะ ๑ เวยยาकरणะ ๑ ทาธา ๑ อุทานะ ๑ อิติวุตตะกะ ๑ ชาตกะ ๑ อัปภุตรัมมะ ๑ เวทลละ ๑ เมื่อว่าโดย ธรรมขันธ์ ท่านจัดเป็น ๘๔,๐๐๐ ธรรมขันธ์

พระพุทธพจน์นั้น แม้จะได้บัญญัติให้มีชื่อต่าง ๆ เช่นนั้น ก็เป็นเพียงสมมติไปตามโลกโวหารเพื่อประโยชน์และสะดวกในการเรียกขานตามความประสงค์ของชาวโลกเท่านั้น ส่วนอรรถสาระแห่งพระพุทธพจน์นั้นยังคงความยืนประกาศอมตธรรมอันหนึ่ง

(๖)

อันเดียวกัน มิได้เปลี่ยนแปลงไปตามสมมติโวหารนั้น ๆ ในนามเหล่านั้น ที่นิยมใช้เรียกกันเป็นส่วนมากจนรู้จักกันดีอย่างแพร่หลายในวงพุทธศาสนิกทั่วไปนั้นในนามว่า เตปปีฏก หรือ พระไตรปิฏก ที่หมายความว่า ปิฏก ๓ คือ วินัยปิฏก สุตตันตปิฏก อภิธรรมปิฏก

วินัยปิฏก เป็นที่รวบรวมไว้ซึ่งพระพุทธรพจน์ที่ทรงบัญญัติแต่งตั้งขึ้นไว้ด้วยให้เป็นพุทธอาณัติ คือ กฎข้อบังคับสำหรับเป็นเครื่องรักษาพุทธบริษัทให้ประพฤติเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ทำตนและหมู่คณะให้เกิดความวิปริสารเดือดร้อน สุตตันตปิฏก เป็นที่รวบรวมไว้ซึ่งพระพุทธรพจน์ที่ทรงแสดงไว้โดยโวหารเทศนาเป็นส่วนมาก คือ ทรงแสดงธรรมอนุโลมตามสมมติบัญญัติของโลก อภิธรรมปิฏก เป็นที่รวบรวมไว้ซึ่งพระพุทธรพจน์ที่ทรงแสดงไว้ โดยปรมัตถเทศนาเป็นส่วนมาก โดยทรงแสดงธรรมมุ่งชี้สภาวะ คือ ความจริงเป็นใหญ่ ใจความก็คือ วินัยปิฏก ได้แก่ พระพุทธรพจน์ที่ทรงสอนให้มีศีลสมบัติ สุตตันตปิฏก ได้แก่ พระพุทธรพจน์ที่ทรงสอนให้มีสมาธิสมบัติ อภิธรรมปิฏก ได้แก่ พระพุทธรพจน์ที่ทรงสอนให้มีปัญญาสมบัติ บุคคลผู้มีศีลสมบัตีย่อมละความชั่วอย่างหยาบทางกายวาจาได้ เป็นตักขกปทาน บุคคลผู้มีสมาธิสมบัตีย่อมละความชั่วอย่างกลาง ที่กลุ้มรุมทำให้เศร้าหมองได้ เป็น วิกขัมภนปทาน บุคคลผู้มีปัญญาสมบัติ ย่อมละความชั่วอย่างละเอียด คืออนุสัยกิเลสที่นอนนิ่งอยู่ในสันดานได้ เป็น สมุจเฉทปทาน

การเรียนรู้พระพุทธรพจน์ คือ พระไตรปิฏกนั้นเรียกว่า ปริยัติธรรม การปฏิบัติตามที่รู้ คือ เจริญสมถภาวนา และ วิปัสสนาภาวนา เรียกว่า ปฏิบัติธรรม การได้บรรลุถึงผลแห่งการปฏิบัติ คือ มรรค ผล นิพพาน อันเป็นที่พ้นจากทุกข์ทั้งปวงเรียกว่า ปฏิเวธธรรม

พระพุทธรพจน์ คือ พระไตรปิฏก มีคุณค่ายิ่งกว่าสิ่งอื่นใดด้วยเป็นเหตุปัจจัยให้ได้บรรลุถึงผลอันสุดท้ายคือพระนิพพานดังกล่าวมา ชาวพุทธจึงได้ช่วยกันเทิดทูนและรักษาไว้เป็นอย่างดีด้วยการศึกษาให้รู้ที่เรียกว่า คัมภีรฐานะ และการปฏิบัติตามให้ได้ผลที่เรียกว่า วิปัสสนาฐานะ เป็นมรรคตกทอดสืบ ๆ กันมาจนถึงปัจจุบัน อันเป็นเวลา นานถึง ๒๕๐๐ ปีแล้ว

มรรค ผล นิพพาน จะปรากฏมีขึ้นได้ก็ด้วยการปฏิบัติถูกปฏิบัติชอบ การปฏิบัติถูกปฏิบัติชอบจะเป็นไปได้ก็ด้วยอาศัยการเรียนพระพุทธรพจน์คือ พระไตรปิฏก

(ก)

ด้วยเหตุนี้ พระไตรปิฎกจึงเป็นสิ่งจำเป็นโดยแท้ ที่นักศึกษาพระพุทธศาสนาชั้นสูงจะพึงศึกษาเล่าเรียนให้รู้แจ้งจัดเจน เพื่อเป็นมูลฐานแห่งสัมมาปฏิบัติและมรรค ผล นิพพาน

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ได้ปรารภถึงเหตุ ๓ ประการ คือ

๑. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อันเป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้สถาปนาขึ้นไว้ให้เป็นสถานที่ศึกษาวิชาพุทธศาสนาชั้นสูงของคณะสงฆ์ฝ่ายมหานิกาย ณ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ ตั้งแต่เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๒ ถึงแม้มีรายละเอียดปรากฏอยู่ในพระราชปรารภ เรื่องประกาศสร้างสังฆิกเสนาสน์ราชวิทยาลัย ลงวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๔๓๙ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยได้ถาวรและวัฒนาโดยลำดับสมพระราชประสงค์ ดังปรากฏเห็นเป็นประจักษ์ในปัจจุบัน ก็การศึกษาวิชาพุทธศาสนาชั้นสูงนั้น โดยตรงก็คือศึกษาพระไตรปิฎกภาษาบาลีอันเป็นพุทธวจนะจากพระโอษฐ์เป็นส่วนมาก แต่ขณะนี้ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยไม่มีพระไตรปิฎกภาษาบาลี สำหรับเป็นหลักสูตรของนักศึกษาเป็นส่วนของตนโดยเฉพาะ และถึงเวลาจำเป็นที่จะต้องใช้นหนังสือพระไตรปิฎกภาษาบาลี เป็นหลักสูตรของนักศึกษาชั้นสูงของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยแล้ว

๒. หนังสือพระไตรปิฎกภาษาบาลีของไทยเรานั้น ครั้นโบราณใช้จารลงในใบลานด้วยอักษรขอมบ้าง ด้วยอักษรไทยพม่าและไทยอีสานบ้าง ต่อมาได้ตีพิมพ์เป็นเล่มสมุดคัวยตัวอักษรไทย ๒ ครั้ง ครั้งแรกพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์ในมณฑลสมัยทรงดำรงสิริราชสมบัติครบ ๒๕ ปี เมื่อพุทธศักราช ๒๔๓๑ ครั้งที่ ๒ พุทธศักราช ๒๔๖๑ มีพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นพระประมุขให้พิมพ์พุทธศถาวรพระราชกุศลแด่ พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งได้เริ่มทำตั้งแต่พุทธศักราช ๒๔๖๙ ปัจจุบันพระไตรปิฎกเล่มสมุดอักษรไทยทั้ง ๒ สมัยนั้น สมัยแรกได้หมดสิ้นไปไม่มีจำหน่าย ที่เหลืออยู่กระตาศก็เสื่อมคุณภาพไม่สามารถที่จะนำมาศึกษาเล่าเรียน สมัยที่ ๒ ยังเหลืออยู่ แต่มีจำนวนน้อย

ไม่พอที่จะจำหน่ายจ่ายแจกและนำมาศึกษาเล่าเรียนในมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้เพียงพอแก่ความประสงค์

๓. ประจวบมหามงคลสมัย ๒๕ แห่งพุทธศตวรรษ ซึ่งมาบรรจบครบปีโดยศาสนจักรนิยมในเดือนพฤษภาคม (วันเพ็ญเดือน ๖) พ.ศ. ๒๕๐๐ พุทธศาสนิกชนชาวไทยทั้งมวล อันมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและคณะรัฐบาลเป็นประมุข ได้ร่วมกุศลจิตพร้อมใจกันประกอบพิธีการเฉลิมฉลองเป็นการเอิกเกริกมหิพา ซึ่งยังไม่เคยมีมาในส่วนอดีตกาลภาคไหนหลัง ดังที่ทางราชการประกาศให้ทราบและเชิญชวนให้ร่วมบำเพ็ญมหากุศลอยู่แล้วนั้น เนื่องในงานมหามงคลสมัยอันหาได้ยากยิ่งครั้งนี้ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในฐานะเป็นมหาวิทยาลัยฝ่ายพระพุทธศาสนา มีกุศลเจตนาอันแรงกล้าในอันที่จะสร้างสิ่งอันเป็นมงคลไว้เป็นอนุสรณ์สำหรับอนุชนสักอย่างหนึ่ง และให้เป็นสิ่งที่เหมาะสมกับเหตุการณ์อันสำคัญครั้งนี้ด้วย จึงเห็นว่าสิ่งอันเป็นมงคลและเหมาะสมที่สุดนั้นคือ หนังสือพระไตรปิฎกภาษาบาลี

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จึงตกลงให้ชำระและตีพิมพ์พระไตรปิฎกภาษาบาลีขึ้นเป็นอนุสรณ์ในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ โดยให้ชื่อว่า มหาจุฬาปิฎก หรือเรียกในภาษาไทยว่า พระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน ๒๕๐๐ จบ เท่ากับจำนวนพุทธศักราช ๒๕๐๐ จบหนึ่งจักเป็นเล่มสมุดจำนวน ๔๕ เล่ม เท่ากับระยะเวลาประกาศพระศาสนาของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือ พระวินัยปิฎก ๘ เล่ม พระสุตตันตปิฎก ๒๕ เล่ม พระอภิธรรมปิฎก ๑๒ เล่ม เมื่อพิมพ์ ๒๕๐๐ จบ จึงเป็นหนังสือทั้งสิ้น ๑๑๒,๕๐๐ เล่ม

การชำระและตีพิมพ์พระไตรปิฎกนั้น ได้ตั้งศาสนบัณฑิตทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์เป็นกรรมการตรวจทานชำระอรรถพจน์ให้บริสุทธิ์บริบูรณ์ถูกต้องที่สุด โดยตรวจสอบเทียบเคียงกับฉบับต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ประแต่งวางรูปลักษณะอักษรงดงามและดูง่าย โดยพิจารณาย่อหน้าให้มากและยกข้อความวรรค, ข้อสูตร, เป็นต้น ขึ้นตั้งให้ปรากฏชัด ตีพิมพ์และเย็บเล่มอย่างประณีตสวยงามตามแบบสากลนิยม โดยเลือกใช้กระดาษตีพิมพ์และกระดาษปกอย่างประณีตและถาวร ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับหนังสือที่มีคุณค่าและเป็นที่สักการบูชาของมวลพุทธบริษัท

ทุนในการชำระและการพิมพ์ ได้ตั้งคณะกรรมการจัดหาทุนสร้างพระไตรปิฎกขึ้น ประกอบด้วยบรรพชิตและคฤหัสถ์ตามสมควร ประกาศแจ้งวัตถุประสงค์และเจริญศรัทธาไปยังพุทธศาสนิกชน นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว องค์เอกอัครศาสนูปถัมภก พระบรมวงศานุวงศ์และคณะรัฐบาล ข้าราชการ พ่อค้า คหบดี ตลอดจนประชาชนเป็นที่สุด ตามแต่จะเจริญศรัทธาบริจาคเงินสมทบทุนเป็นจำนวนเท่าไร

ส่วนการตีพิมพ์จะสำเร็จบริบูรณ์ครบทั้ง ๔๕ เล่มเมื่อไรนั้น ขึ้นอยู่ที่กำลังทุนทรัพย์ค่าตีพิมพ์เป็นประการสำคัญ ถือหลักค่อยทำค่อยไปตามควรแก่วิสัยสามารถ โดยมีความหวังอยู่ว่าจักสำเร็จลงในเวลาอันสมควร

นับว่าเป็นมหากุศลอันประเสริฐยิ่งของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เมื่อโครงการสร้างพระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยนี้ ได้ทราบถึงพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช องค์เอกอัครศาสนูปถัมภก สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทั้ง ๓ พระองค์ ได้ทรงเจริญพระราชศรัทธา มีพระราชประสงค์จะทรงอุปถัมภ์การสร้างพระไตรปิฎกให้สำเร็จตามความมุ่งหมายของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จึงทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานการอุปถัมภ์เป็นมูลฐาน โดยทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานทุนสำหรับพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พระองค์ละ ๗๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๒๑๐,๐๐๐ บาท มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซาบซึ่งในพระมหากุณาคณอันประเสริฐทั้งนี้หาสิ่งเปรียบมิได้ พร้อมทั้งเป็นที่หวังได้ว่า พระบรมราชูปถัมภ์ธรรมวิद्याทานทั้งนี้จักสำเร็จเป็นมหาสิริมงคลตลอดบันดาลให้ประชาชนชาวพุทธเจริญศรัทธา โดยเสด็จตามพระราชจริยาวัตรส่วนธรรมวิद्याทาน เป็นมูลฐานให้การสร้างพระไตรปิฎกฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ในเวลาอันสมควรโดยแท้

บัดนี้ พุทธศาสนิกชนจำนวนมากด้วยกัน โดยคำชักชวนของพระครูประกาศสมาธิคุณ (สังเวียน ฉานเสวี) วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ และโดยความร่วมมือของสถานวิทยุกระจายเสียงกรมการรักษาดินแดน มีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์เพื่อสมทบทุนสร้างพระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย รวมได้จำนวน ๖๒๕,๑๕๒ บาท นำขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวายโดยเสด็จพระราชกุศลในการนี้ ทรงพระมหากรุณาพระราชทาน

(จ)

แก่มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามความประสงค์ของผู้บริจาค
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จึงได้จัดเป็นทุนสร้างพระไตรปิฎก ๑๐ เล่ม คือ วินัยปิฎก
๗ เล่ม สุตตันตปิฎก ๒ เล่ม และอภิธรรมปิฎก ๑ เล่ม สำเร็จแล้ว สำหรับอภิธรรมปิฎก
ทุกติกปฐมจาลินี คุณชิน โสภณพนิช ประธานมูลนิธิธรรมากรรณกรุงเทพ ได้บริจาค
ทรัพย์สร้างถวายไว้ในพระพุทธศาสนา

ขออำนาจพระศรีรัตนตรัยและมหาคุณศลส่วนธรรมวิทยาทานทั้งนี้ จงสำเร็จ
เป็นพลปัจจัยอำนวยการวิภาคสมบัติ คดบันดาลให้ คุณชิน โสภณพนิช ที่มีส่วนในการ
สร้างพระไตรปิฎกนี้ปราศจากสรรพภัยพิบัติอุปัทวันตราย มีความประสงค์จำนงหมายสิ่ง
ใดในทางที่ชอบ ขอให้สำเร็จสมมโนเรศทุกประการ และมีความเกษมสำราญขึ้นบานภาย
ใต้ร่มพระสัทธรรม ในกาลทุกเมื่อ เทอญ

“จิรํ ตีฏฐตุ สทุทฺธมฺโม”

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ในพระบรมราชูปถัมภ์

วัดมหาธาตุฯ พระนคร

Transliteration of the Thai Alphabet and Signs

as used in the Pali text of

MAHACULĀ TEPITAKA

VOWELS

อ a อา ā อี i อึ ī อุ u อู ū เอ e โอ o

CONSONANTS

ก ka	ข kha	ค ga	ฅ gha	ง ṇa
จ ca	ฉ cha	ช ja	ฌ jha	ญ ña
ฎ ta	ฏ tha	ด da	ฒ dha	ณ na
ต ta	ถ tha	ท da	ธ dha	น na
ป pa	ฝ pha	พ ba	ภ bha	ม ma
ย ya	ร ra	ล la	ว va	ศ sa
ห ha	ฬ la	ม m		

COMBINATIONS

ก ka	กา ka	กิ ki	กิ kī	กู ku	กู kū	เก ke	โก ko
ข kha	ขา khā	ขิ khi	ขิ khī	ขุ khu	ขุ khū	เข khe	โข kho

CONJUNCT-CONSONANTS

The Pali conjunct-consonants are printed in their full forms but marked by either sign [.] or [] under them. The sign [.] is used to denote unsounded consonant; [] is used to join two sounded consonants

For example :

กตมํ ทสฺมี สมเย โสมนสฺสอินฺทริยํ โหติ ?

katamam tasmim samaye somanassindriyaṃ hoti ?

FIGURES

๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๐
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

ทุกติกปัญจานปาลิย์

สงเกตวิณณานัน

ก.	=	เกตุจิ สยามไปตฤเกตุ	ทิสฺสมานปาโจ
กม.	=	กมฺโพชไปตฤเก	ทิสฺสมานปาโจ
จ.	=	จฏฺจสงกัฏฐิฏเก	ทิสฺสมานปาโจ
ม.	=	มรมมไปตฤเก	ทิสฺสมานปาโจ
ส.	=	สยามรฏฺจสฺส เทปฏเก	ทิสฺสมานปาโจ
ส.	=	สัพไปตฤเก	ทิสฺสมานปาโจ
อ.	=	อังกลิสไปตฤเก	ทิสฺสมานปาโจ

ทุกติกปฏฺจานปาลิ

มาติกา	องเก
๑. เหตุทุก	
๑. กุสละทุก	๑
๒. เวทนาทุก	๑๓
๓. วิปากทุก	๒๒
๔. อุปาทินนทุก	๓๐
๕. สงกิลิฏฐทุก	๓๗
๖. วิทกทุก	๔๓
๗. ปิณฑิก	๔๔
๘. ทสเสนเนปหาตพทุก	๕๕
๙. ทสเสนเนปหาตพพหุทุก	๖๐
๑๐. อายคามิทุก	๖๕
๑๑. เสกขทุก	๗๑
๑๒. ปริตตทุก	๗๗
๑๓. ปริตตารมมณทุก	๘๓
๑๔. หีนทุก	๙๐
๑๕. มิจจนทุกนียตทุก	๙๕
๑๖. มกการมมณทุก	๑๐๑
๑๗. อุปปนทุก	๑๐๖
๑๘. อตีตทุก	๑๐๘
๑๙. อตีตารมมณทุก	๑๐๙

มาตรา

อรรถ

	๑๓. เกณจิวิญญูเขยทุก	
๑. กุสลทุกติก		๑๖๐
	๑๔. อาสวทุก	
๑. กุสลทุกติก		๑๖๑
	๑๕. สาสวทุก	
๑. กุสลทุกติก		๑๖๒
	๑๖. อาสวสมปยุตตทุก	
๑. กุสลทุกติก		๑๖๕
	๑๗. อาสวสาสวทุก	
๑. กุสลทุกติก		๑๖๗
	๑๘. อาสวอาสวสมปยุตตทุก	
๑. กุสลทุกติก		๑๖๙
	๑๙. อาสววิปยุตตสาสวทุก	
๑. กุสลทุกติก		๑๗๐
	๒๐. สลยโชนทุก	
๑. กุสลทุกติก		๑๗๒
	๒๑. สลยโชนียทุก	
๑. กุสลทุกติก		๑๗๔
	๒๒. สลยโชนสมปยุตตทุก	
๑. กุสลทุกติก		๑๗๖
	๒๓. สลยโชนสลยโชนียทุก	
๑. กุสลทุกติก		๑๗๗
	๒๔. สลยโชนสลยโชนสมปยุตตทุก	
๑. กุสลทุกติก		๑๗๘

มาตรา

องเ

	๒๕. สลโชนวปยุตตสลโชนนียทุก	
๑. กุสลตฤทิก		๑๘๐
	๒๖. กนถทุก	
๑. กุสลตฤทิก		๑๘๒
	๒๗. กนถนียทุก	
๑. กุสลตฤทิก		๑๘๓
	๒๘. กนถสมปยุตตทุก	
๑. กุสลตฤทิก		๑๘๔
	๒๙. กนถกนถนียทุก	
๑. กุสลตฤทิก		๑๘๕
	๓๐. กนถกนถสมปยุตตทุก	
๑. กุสลตฤทิก		๑๘๖
	๓๑. กนถวปยุตตกนถนียทุก	
๑. กุสลตฤทิก		๑๘๗
	๔๔. นีวรณทุก	
๑. กุสลตฤทิก		๑๘๘
	๔๕. นีวรณนียทุก	
๑. กุสลตฤทิก		๑๘๙
	๔๖. นีวรณสมปยุตตทุก	
๑. กุสลตฤทิก		๑๙๐
	๔๗. นีวรณนีวรณนียทุก	
๑. กุสลตฤทิก		๑๙๑
	๔๘. นีวรณนีวรณสมปยุตตทุก	
๑. กุสลตฤทิก		๑๙๒
	๔๙. นีวรณนีวรณสมปยุตตทุก	
๑. กุสลตฤทิก		๑๙๓

มาตรา

องเก

	๔๙. นีวรณวิปยุตตนีวรณียทุก	
๑. กุสลทุกติก		๑๙๓
	๕๐. ปราสาททุก	
๑. กุสลทุกติก		๑๙๔
	๕๑. ปราณญทุก	
๑. กุสลทุกติก		๑๙๕
	๕๒. ปราสาทสมยุตตทุก	
๑. กุสลทุกติก		๑๙๖
	๕๓. ปราสาทปราณญทุก	
๑. กุสลทุกติก		๑๙๗
	๕๔. ปราสาทวิปยุตตปราณญทุก	
๑. กุสลทุกติก		๑๙๘
	๕๕. สารมณทุก	
๑. กุสลทุกติก		๑๙๙
	๕๖. จิตตทุก	
๑. กุสลทุกติก		๒๐๑
	๕๗. เจตสิกทุก	
๑. กุสลทุกติก		๒๐๓
	๕๘. จิตตสมยุตตทุก	
๑. กุสลทุกติก		๒๐๖
	๕๙. จิตตตัญญทุก	
๑. กุสลทุกติก		๒๐๘
	๖๐. จิตตสมุฏฐานทุก	
๑. กุสลทุกติก		๒๐๙

มาตรา

องเ

	๖๑. จิตตสททุก	
๑. กุสลทุก		๒๑๑
	๖๒. จิตตานุปริวตทุก	
๑. กุสลทุก		๒๑๒
	๖๓. จิตตสัสมุจสมุจทานทุก	
๑. กุสลทุก		๒๑๓
	๖๔. จิตตสัสมุจสมุจทานสททุก	
๑. กุสลทุก		๒๑๔
	๖๕. จิตตสัสมุจสมุจทานานุปริวตทุก	
๑. กุสลทุก		๒๑๖
	๖๖. อชฌตทุก	
๑. กุสลทุก		๒๑๗
	๖๗. อุปาทาทุก	
๑. กุสลทุก		๒๑๘
	๖๘. อุปาทินนทุก	
๑. กุสลทุก		๒๒๑
	๖๙. อุปาทานทุก	
๑. กุสลทุก		๒๒๓
	๗๐. อุปาทานียทุก	
๑. กุสลทุก		๒๒๔
	๗๑. อุปาทานสมปยุตทุก	
๑. กุสลทุก		๒๒๕
	๗๒. อุปาทานอุปาทานียทุก	
๑. กุสลทุก		๒๒๖

มาตรา

องเก

	๓๓. อุปาทานอุปาทานสมบุตตทุก	๒๒๗
๑. กุสลทุก	...	๒๒๗
	๓๔. อุปาทานวิปยุตตอุปาทานียทุก	๒๒๘
๑. กุสลทุก	...	๒๒๘
	๓๕. กิเลสทุก	๒๒๙
๑. กุสลทุก	...	๒๒๙
	๓๖. สงกิเลสทุก	๒๓๐
๑. กุสลทุก	...	๒๓๐
	๓๗. สงกิลิฏฐทุก	๒๓๑
๑. กุสลทุก	...	๒๓๑
	๓๘. กิเลสสมบุตตทุก	๒๓๒
๑. กุสลทุก	...	๒๓๒
	๓๙. สงกิเลสสงกิเลสทุก	๒๓๓
๑. กุสลทุก	...	๒๓๓
	๔๐. กิเลสสงกิลิฏฐทุก	๒๓๔
๑. กุสลทุก	...	๒๓๔
	๔๑. กิเลสกิเลสสมบุตตทุก	๒๓๕
๑. กุสลทุก	...	๒๓๕
	๔๒. กิเลสวิปยุตตสงกิเลสทุก	๒๓๖
๑. กุสลทุก	...	๒๓๖
	๔๓. ทสฺสเนนปหาดพทุก	๒๓๗
๑. กุสลทุก	...	๒๓๗
	๔๔. ภาวนายปหาดพทุก	๒๓๘
๑. กุสลทุก	...	๒๓๘

มาติกา

องฺเก

	๘๕. ทสฺสเนนปหาตพฺพเหตุกทุก	
๑. กุสลตฺติก		๒๓๘
	๘๖. ภาวนายปหาตพฺพเหตุกทุก	
๑. กุสลตฺติก		๒๓๘
	๘๗. สวิตกกทุก	
๑. กุสลตฺติก		๒๔๐
	๘๘. สวีจรรทุก	
๑. กุสลตฺติก		๒๔๔
	๘๙. สปปิตฺตีกทุก	
๑. กุสลตฺติก		๒๔๕
	๙๐-๙๑. ปิตฺติสหคตาทีกทุก	
๑. กุสลตฺติก		๒๔๘
	๙๒. อุเปกฺขาสหคตทุก	
๑. กุสลตฺติก		๒๔๘
	๙๓. กามาวจรทุก	
๑. กุสลตฺติก		๒๔๙
	๙๔. รูปาวจรทุก	
๑. กุสลตฺติก		๒๕๑
	๙๕. อรูปาวจรทุก	
๑. กุสลตฺติก		๒๕๒
	๙๖. ปริยาปนฺนทุก	
๑. กุสลตฺติก		๒๕๔
	๙๗. นิยฺยานิกทุก	
๑. กุสลตฺติก		๒๕๕

มาตรา

องเก

	๔๘. นียตทุก	
๑. กุสลตฤติก		๒๕๕
	๔๙. สอตุตรทุก	
๑. กุสลตฤติก		๒๕๖
	๑๐๐. สรณทุก	
๑. กุสลตฤติก		๒๕๗
๒. เวทนาตฤติก		๒๕๘
๓. วิปากตฤติก		๒๕๙
๔. อุปาทินนตฤติก		๒๖๐
๕. สงกิลิฏจตฤติก		๒๖๐
๖. วิตทุกตฤติก		๒๖๑
๗. ปิตติตฤติก		๒๖๒
๘. ทสฺสเนนปหาตพตฤติก		๒๖๓
๙. ทสฺสเนนปหาตพตฤติก		๒๖๓
๑๐. อาจยคามิตฤติก		๒๖๔
๑๑. เสกขตฤติก		๒๖๕
๑๒. ปริตตตฤติก		๒๖๕
๑๓. ปริตตารมมณตฤติก		๒๖๖
๑๔. หีนตฤติก		๒๖๗
๑๕. มิจฺจนตฤติก		๒๖๘
๑๖. มกฺการมมณตฤติก		๒๖๘
๑๗. อุปปन्नตฤติก		๒๖๙
๑๘. อตฺตตฤติก		๒๗๐
๑๙. อตฺตารมมณตฤติก		๒๗๐
๒๐. อชฺฌตตฤติก		๒๗๑
๒๑. อชฺฌตตารมมณตฤติก		๒๗๒
๒๒. สนิทสฺสนตฤติก		๒๗๒

มัตถิกา

องเก

ติกทุกปัญจานปาลี

	๑. กุสลดตติก	
๑. เหตุทุก		๒๗๔
	๒. เวทนาคตติก	
๑. เหตุทุก		๒๗๑
	๓. วิปากตติก	
๑. เหตุทุก		๒๗๕
	๔. อุปาทินนตติก	
๑. เหตุทุก		๒๗๙
	๕. สงกิลิฐตติก	
๑. เหตุทุก		๒๙๓
	๖. วิตกกตติก	
๑. เหตุทุก		๒๙๗
	๗. ปิตตตติก	
๑. เหตุทุก		๓๐๖
	๘. ทสฺสเนนปหัตตพตติก	
๑. เหตุทุก		๓๑๐
	๙. ทสฺสเนนปหัตตพตติก	
๑. เหตุทุก		๓๑๔
	๑๐. อายคามิตติก	
๑. เหตุทุก		๓๑๖
	๑๑. เสกขตติก	
๑. เหตุทุก		๓๒๑
	๑๒. ปริตตตติก	
๑. เหตุทุก		๓๒๕

มาตรา

องเก

	๑๓. ปริตตารมมตตติก	
๑. เหตุทุก		๓๒๙
	๑๔. หีนตตติก	
๑. เหตุทุก		๓๓๒
	๑๕. มิจนตตนิยตตติก	
๑. เหตุทุก		๓๓๔
	๑๖. มกการมมตตติก	
๑. เหตุทุก		๓๓๙
	๑๗. อุปปนตตติก	
๑. เหตุทุก		๓๔๕
	๑๘. อตตตตติก	
๑. เหตุทุก		๓๔๗
	๑๙. อตตารมมตตติก	
๑. เหตุทุก		๓๔๘
	๒๐. อชมตตตตติก	
๑. เหตุทุก		๓๕๐
	๒๑. อชมตตตารมมตตติก	
๑. เหตุทุก		๓๕๓
	๒๒. สนิทสนสปปฏิมตตติก	
๑. เหตุทุก		๓๕๕
	๑. กุสลดตตติก	
๒. สเหตุทุก		๓๕๘
๓. เหตุสมปยุตตทุก		๓๖๑
๔. เหตุสเหตุทุก		๓๖๕
๕. เหตุเหตุสมปยุตตทุก		๓๖๗

มาตรา	องศา
๖. นนทศทุก	๓๗๐
๗. สปปจยทุก	๓๗๑
๘. สขตทุก	๓๗๔
๙. สนิทสนทุก	๓๗๔
๑๐. สปปฏมทุก	๓๗๖
๑๑. รูปทุก	๓๗๗
๑๒. โลกียทุก	๓๗๙
๑๓. เกณจิวณเวยยทุก	๓๘๑
๑๔. อาสวทุก	๓๘๓
๑๕. สาสวทุก	๓๘๕
๑๖. อาสวสมปยุตตทุก	๓๘๗
๑๗. อาสวสาสวทุก	๓๘๙
๑๘. อาสวอาสวสมปยุตตทุก	๓๙๐
๑๙. อาสววิปยุตตสาสวทุก	๓๙๑
๒๐-๕๔. สมโยชนาทุก	๓๙๓
๕๕. สारम्मณทุก	๓๙๓
๕๖. จิตตทุก	๓๙๔
๕๗. เจตสิกทุก	๓๙๖
๕๘-๖๕. จิตตสมปยุตตาทิทุก	๓๙๗
๖๖. อชฌตติกทุก	๓๙๘
๖๗. อุปาทาทุก	๓๙๙
๖๘. อุปาทินนทุก	๔๐๐
๖๙-๗๔. อุปาทานทุก	๔๐๒
๗๕. กิเลสทุก	๔๐๒
๗๖. สงกิลีสกทุก	๔๐๓
๗๗. สงกิลิจทุก	๔๐๕

มาตรา

องเก

๖. วิตกตตติก

๑. กุสลตตติก

.... ๔๗๔

๗. ปิตตติก

๑. กุสลตตติก

.... ๔๗๕

๘. ทสฺสนตตติก

๑. กุสลตตติก

.... ๔๗๖

๙. ทสฺสนเหตุตตติก

๑. กุสลตตติก

.... ๔๗๖

๑๐. อายยคามิตตติก

๑. กุสลตตติก

.... ๔๗๗

๑๑. เสกฺขตตติก

๑. กุสลตตติก

.... ๔๗๗

๑๒. ปริตตตตติก

๑. กุสลตตติก

.... ๔๗๗

๑๓. ปริตตารมมตตติก

๑. กุสลตตติก

.... ๔๗๘

๑๔. หีนตตติก

๑. กุสลตตติก

.... ๔๗๘

๑๕. มิจฺจนตตตติก

๑. กุสลตตติก

.... ๔๘๐

๑๖. มกฺการมมตตติก

๑. กุสลตตติก

.... ๔๘๐

๑๗. อุปปนฺนตตติก

๑. กุสลตตติก

.... ๔๘๑

ภาคี

องเก

๑. กุศลทุก	๑๘. อติตต	๔๘๒
๑. กุศลทุก	๑๙. อติตตารมณต	๔๘๒
๑. กุศลทุก	๒๐. อชตตต	๔๘๓
๑. กุศลทุก	๒๑. อชตตารมณต	๔๘๔
๑. กุศลทุก	๒๒. สนิทสนต	๔๘๔

ทุกทุกปฏิจานปาลิ

๑. สเหตุทุก	๑. เหตุทุก	๔๘๖
๒. เหตุสมปยุตทุก		๔๘๗
๓. เหตุสเหตุทุก		๔๘๘
๔. เหตุเหตุสมปยุตทุก		๔๘๘
๕. นเหตุสเหตุทุก		๔๘๘
๖. สปปจยทุก		๔๘๙
๗. สงขตทุก		๔๘๙
๘. สนิทสนทุก		๔๙๐
๙. สปปฏิมทุก		๔๙๐
๑๐. ฐปทุก		๔๙๑
๑๑. โลกียทุก		๔๙๑
๑๒. เกณจิวิณเณยทุก		๔๙๒
๑๓. อาสวทุก		๔๙๒

มาตรา	องศา
๑๔. สาสวทุก	๔๔๕
๑๕. อาสวสมปยุตตทุก	๔๔๖
๑๖. อาสวสาสวทุก	๔๔๖
๑๗. อาสวาสวสมปยุตตทุก	๔๔๖
๑๘. อาสววิปยุตตสาสวทุก	๔๔๗
๑๙-๕๓. สมุโฆษนาทิกทุก	๔๔๗
๕๔. สารมมณทุก	๔๔๗
๕๕. จิตตทุก	๔๔๘
๕๖. เจตสิกทุก	๔๔๘
๕๗. จิตตสมปยุตตทุก	๔๔๘
๕๘. จิตตสังสฺสจทุก	๔๔๙
๕๙. จิตตสมมฺมจฺจนทุก	๔๔๙
๖๐. จิตตสหนฺนทุก	๔๔๙
๖๑. จิตฺตานุปริวตฺติทุก	๔๔๙
๖๒. จิตตสังสฺสจสมมฺมจฺจนทุก	๕๐๐
๖๓. จิตตสังสฺสจสมมฺมจฺจนสหนฺนทุก	๕๐๐
๖๔. จิตตสังสฺสจสมมฺมจฺจนานุปริวตฺติทุก	๕๐๐
๖๕. อชฺฌตฺติกทุก	๕๐๑
๖๖. อุปาทาทุก	๕๐๑
๖๗. อุปาทินฺนทุก	๕๐๑
๖๘. อุปาทานโคจรณ	๕๐๑
๗๔. กิลเลสโคจรณ	๕๐๒
๘๒. ปิฎฺจิกทุก	๕๐๒

มาตรา

องเก

	๒. สเหตุทุก	๕๐๓
๑. เหตุทุก		๕๐๓
	๓. เหตุสมปยุตทุก	๕๐๔
๑. เหตุทุก		๕๐๔
	๔. เหตุสเหตุทุก	๕๐๔
๑. เหตุทุก		๕๐๔
	๕. เหตุเหตุสมปยุตทุก	๕๐๔
๑. เหตุทุก		๕๐๔
	๖. นเหตุสเหตุทุก	๕๐๕
๑. เหตุทุก		๕๐๕
	๗. จุพนตรทุก	๕๐๕
๑. เหตุทุก		๕๐๕
	๑๔. อาสวโคจณทุก	๕๐๗
๑. เหตุทุก		๕๐๗
	๒๐. สลโยชนาทิทุก	๕๐๘
๑. เหตุทุก		๕๐๘
	๕๕. มหนตรทุก	๕๐๘
๑. เหตุทุก		๕๐๘
	๖๕. อุปาทานโคจณทุก	๕๐๙
๑. เหตุทุก		๕๐๙
	๗๕. กิเลสโคจณทุก	๕๐๙
๑. เหตุทุก		๕๐๙
	๘๓. ปฏิจทุก	๕๑๐
๑. เหตุทุก		๕๑๐
ปทานทุกโม		๕๑๒

อภิธรรมปิฎก ธมฺมานุโลม ทุกติกปฏฺจานปาติ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. เหตุทุก ๑. กุสลตฺติก

๑. กุสลปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตฺตูก-เหตุ

[๑] เหตุ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เหตุ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุ กุสลํ
ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ กุสโล จ นเหตุ กุสโล จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

[๒] นเหตุ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นเหตุ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุ กุสลํ
ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ กุสโล จ นเหตุ กุสโล จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.

[๓] เหตุ กุสลญฺจ นเหตุ กุสลญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุ กุสลญฺจ นเหตุ กุสลญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ กุสโล ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุ กุสลญฺจ นเหตุ กุสลญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ กุสโล
จ นเหตุ กุสโล จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อารมฺมณ

[๔] เหตุ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา.
(สงฺขิตํ.)

[๕] เหตุยา นว, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว, อนนตเร นว, สมนตเร นว, สหชาเต นว, อณวมณนเว นว, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต นว, อาเสวน นว, กมฺเม นว, อาหาเร นว, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน นว, มกฺเก นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺติยา นว, นตฺติยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว. (อนฺโลม.)

นอริปติ

[๖] เหตุํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุํ กุสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอริปติปจฺจยา. เหตุํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ กุสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอริปติปจฺจยา. เหตุํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุํ กุสโล จ นเหตุํ กุสโล จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นอริปติปจฺจยา. (๓)

[๗] นเหตุํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ กุสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอริปติปจฺจยา. ติณิ.

เหตุํ กุสลญฺจ นเหตุํ กุสลญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุํ กุสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอริปติปจฺจยา. ติณิ.

นปุเรชาตาทิ

[๘] เหตุํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุํ กุสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นปุเรชาตปจฺจยา. นว. นปฺจนาชาตปจฺจยา. นว. นอาเสวนปจฺจยา. นว.

นกมฺม

[๙] เหตุํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ กุสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. (๑)
 นเหตุํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ กุสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. (๑)
 เหตุํ กุสลญฺจ นเหตุํ กุสลญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ กุสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. (๑)

นวิปากาทิ

[๑๐] เหตุํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุํ กุสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. นว ๖ เป ๖ นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา. นว.

[๑๑] นอริปัตติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปุจจาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปยุตเต นว. (ปัจจุบันนี้.)

เหตุปุจจา นอริปัตติยา นว. (สงฆิตต.อนุโลมปัจจุบันนี้.)

นอริปัตติปุจจา เหตุยา นว. อารมมณ นว. (สงฆิตต. ปัจจุบันยานุโลม.)

(สหชาตวาโรปี ปุจยวาโรปี นิสสยวาโรปี สัสสจวาโรปี สมปยุตตวาโรปี ปฏิจจวารตทิสสา วิตถาเรตพพา.)

๑. กุสลดปท ๑. ปญหาวาร

ปุจยจตุกก-เหตุ

[๑๒] เหตุ กุสโล ฐมโม เหตุสส กุสลดสส ฐมมสส เหตุปุจจาเยน ปุจจาโย. เหตุ กุสโล ฐมโม นเหตุสส กุสลดสส ฐมมสส เหตุปุจจาเยน ปุจจาโย. เหตุ กุสโล ฐมโม เหตุสส กุสลดสส จ นเหตุสส กุสลดสส จ ฐมมสส เหตุปุจจาเยน ปุจจาโย. (๓)

อารมมณาทิ

[๑๓] เหตุ กุสโล ฐมโม เหตุสส กุสลดสส ฐมมสส อารมมณปุจจาเยน ปุจจาโย. ตีณิ.

นเหตุ กุสโล ฐมโม นเหตุสส กุสลดสส ฐมมสส อารมมณปุจจาเยน ปุจจาโย. ตีณิ.

เหตุ กุสโล จ นเหตุ กุสโล จ ฐมมา เหตุสส กุสลดสส ฐมมสส อารมมณปุจจาเยน ปุจจาโย. ตีณิ.

[๑๔] เหตุ กุสโล ฐมโม เหตุสส กุสลดสส ฐมมสส อธิปัตติปุจจาเยน ปุจจาโย. อารมมณาริทธิ, สหชาตาริทธิ. ตีณิ.

นเหตุ กุสโล ฐมโม นเหตุสส กุสลดสส ฐมมสส อธิปัตติปุจจาเยน ปุจจาโย. อารมมณาริทธิ, สหชาตาริทธิ. ตีณิ.

เหตุ กุสโล จ นเหตุ กุสโล จ ฐมมา เหตุสส กุสลดสส ฐมมสส อธิปัตติปุจจาเยน ปุจจาโย. อารมมณาริทธิ. ตีณิ.

อนนตฺราที

[๑๕] เหตุ กุสลโล ธมฺโม เหตุสุต กุสลสุต ธมฺมสุต อนนตฺรปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
สมนนตฺรปจฺจาเยน ปจฺจาโย. สหชาติปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อณฺณมณฺณปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
นิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย.

[๑๖] เหตุ กุสลโล ธมฺโม เหตุสุต กุสลสุต ธมฺมสุต อฺปนฺนิตฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
อวามมณฺณปฺนิสฺสโย, อนนตฺรปฺนิสฺสโย, ปกตฺยปฺนิสฺสโย. ทีณิ.

นเหตุ กุสลโล ธมฺโม นเหตุสุต กุสลสุต ธมฺมสุต อฺปนฺนิตฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
อวามมณฺณปฺนิสฺสโย, อนนตฺรปฺนิสฺสโย, ปกตฺยปฺนิสฺสโย. ทีณิ.

เหตุ กุสลโล จ นเหตุ กุสลโล จ ธมฺมา เหตุสุต กุสลสุต ธมฺมสุต
อฺปนฺนิตฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อวามมณฺณปฺนิสฺสโย, อนนตฺรปฺนิสฺสโย, ปกตฺยปฺนิสฺสโย. ทีณิ.
อาเสวนปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นว.

[๑๗] นเหตุ กุสลโล ธมฺโม นเหตุสุต กุสลสุต ธมฺมสุต กมฺมปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
นเหตุ กุสลโล ธมฺโม เหตุสุต กุสลสุต ธมฺมสุต กมฺมปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นเหตุ กุสลโล
ธมฺโม เหตุสุต กุสลสุต จ นเหตุสุต กุสลสุต จ ธมฺมสุต กมฺมปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๓)

อาหาราที

[๑๘] นเหตุ กุสลโล ธมฺโม นเหตุสุต กุสลสุต ธมฺมสุต อาหารปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
ทีณิ.

[๑๙] เหตุ กุสลโล ธมฺโม เหตุสุต กุสลสุต ธมฺมสุต อินทฺริยปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
นว.

[๒๐] นเหตุ กุสลโล ธมฺโม นเหตุสุต กุสลสุต ธมฺมสุต ฌานปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
ทีณิ.

[๒๑] เหตุ กุสลโล ธมฺโม เหตุสุต กุสลสุต ธมฺมสุต มกฺกปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
นว.

[๒๒] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว, อนนตเร นว, สมทนตเร นว, สหชาเต นว, อณณมณเ นว, นิสสเย นว, อุปนิสสเย นว, อาเสวน นว, กมเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินทริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มกุเ นว, สมปยุตเต นว, อตติยา นว, นตติยา นว, วิคเต นว, อวิกเต นว.

ปัจจนียุทธ

[๒๓] เหตุ กุสโล รมโม เหตุสส กุสสส รมมสส อารมมณปัจจนเ ปัจจโย. สหชาตปัจจนเ ปัจจโย. อุปนิสสยปัจจนเ ปัจจโย. ตีณิ. (๓)

[๒๔] นเหตุ กุสโล รมโม นเหตุสส กุสสส รมมสส อารมมณปัจจนเ ปัจจโย. สหชาตปัจจนเ ปัจจโย. อุปนิสสยปัจจนเ ปัจจโย. นเหตุ กุสโล รมโม เหตุสส กุสสส รมมสส อารมมณปัจจนเ ปัจจโย. สหชาตปัจจนเ ปัจจโย. อุปนิสสยปัจจนเ ปัจจโย. นเหตุ กุสโล รมโม เหตุสส กุสสส จ นเหตุสส กุสสส จ รมมสส อารมมณปัจจนเ ปัจจโย. สหชาตปัจจนเ ปัจจโย. อุปนิสสยปัจจนเ ปัจจโย. (๓)

[๒๕] เหตุ กุสโล จ นเหตุ กุสโล จ รมมา เหตุสส กุสสส รมมสส อารมมณ-ปัจจนเ ปัจจโย. สหชาตปัจจนเ ปัจจโย. อุปนิสสยปัจจนเ ปัจจโย. ตีณิ. (๓)

[๒๖] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว, นอธิปัตติยา นว. ๖ เป ๖ โนอวิกเต นว. (สงขิตฺ. ปัจจนีย.)

เหตุปัจจยา นอารมมณ ตีณิ ๖ เป ๖ โนนตติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ. (สงขิตฺ. อนฺโถมปัจจนีย.)

นเหตุปัจจยา อารมมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิตฺ. ปัจจนียานฺโถม.)

(ยถา กุสลกติกเ ปญฺหาวารสส อนฺโถมมฺปี ปัจจนียมฺปี อนฺโถมปัจจนียมฺปี ปัจจนียานฺโถมมฺปี คณิตํ, เอวํ คณตพฺพ.)

๒. อกุสสप्त ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๒๗] เหตุ อกุสสํ ฐมมํ ปฏิจจ เหตุ อกุสโส ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา.
เหตุ อกุสสํ ฐมมํ ปฏิจจ นเหตุ อกุสโส ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. เหตุ
อกุสสํ ฐมมํ ปฏิจจ เหตุ อกุสโส จ นเหตุ อกุสโส จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปัจจัยา. (๓)

[๒๘] นเหตุ อกุสสํ ฐมมํ ปฏิจจ นเหตุ อกุสโส ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. นเหตุ อกุสสํ ฐมมํ ปฏิจจ เหตุ อกุสโส ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา.
นเหตุ อกุสสํ ฐมมํ ปฏิจจ เหตุ อกุสโส จ นเหตุ อกุสโส จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปัจจัยา. (๓)

[๒๙] เหตุ อกุสสณฺจ นเหตุ อกุสสณฺจ ฐมมํ ปฏิจจ เหตุ อกุสโส ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. เหตุ อกุสสณฺจ นเหตุ อกุสสณฺจ ฐมมํ ปฏิจจ นเหตุ
อกุสโส ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. เหตุ อกุสสณฺจ นเหตุ อกุสสณฺจ ฐมมํ
ปฏิจจ เหตุ อกุสโส จ นเหตุ อกุสโส จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. (๓)

[๓๐] เหตุยา นว, อารมฺมณฺ นว, อธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ กมฺเม นว,
อาหาเร นว ๆ เป ๆ อวิกฺเต นว. (สงฺฆิตฺตํ. อนุโลม.)

นเหตุ

[๓๑] นเหตุ อกุสสํ ฐมมํ ปฏิจจ เหตุ อกุสโส ฐมโม อุปฺปชฺชติ
นเหตุปัจจัยา. (๑)

นอธิปตฺยาที

[๓๒] เหตุ อกุสสํ ฐมมํ ปฏิจจ เหตุ อกุสโส ฐมโม อุปฺปชฺชติ นอธิปฺติปัจจัยา.
นว ๆ เป ๆ

เหตุ อกุสสํ ฐมมํ ปฏิจจ นเหตุ อกุสโส ฐมโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปัจจัยา. (๑)

นเหตุ อกุสสํ ฐมมํ ปฏิจจ นเหตุ อกุสโส ฐมโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปัจจัยา. (๑)

เหตุ อุกุสลดจ นเหตุ อุกุสลดจ รมมํ ปฏิจ นเหตุ อุกุสโล รมโม อุปปชชติ
นกกมปจายา. (๑) (สงขิตทำ.)

[๓๓] นเหตุยา เอกํ, นอธิปัตยา นว, นปุเรชาเต นว, นปจจาชาเต นว,
นอาเสวเน นว, นกมเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปยุตเต นว. (ปัจจนีย.)

เหตุปจายา นอธิปัตยา นว. (สงขิตทำ. อนุลอมปัจจนีย.)

นเหตุปจายา อารมมณ เอกํ. (สงขิตทำ. ปัจจนียานุลอม.)

(สหชาตวาโรปี ปจายวาโรปี นิสสยวาโรปี สสญจวาโรปี สมปยุตตวาโรปี
ปฏิจจวารสทิสา วิตุถาเรทพพา.)

๒. อุกุสลดปท ๗. ปญหาวาร

ปจายจตุกก-เหตุ

[๓๔] เหตุ อุกุสโล รมโม เหตุสส อุกุสลดสส รมมสส เหตุปจายเณ ปจายโย.
เหตุ อุกุสโล รมโม นเหตุสส อุกุสลดสส รมมสส เหตุปจายเณ ปจายโย. เหตุ
อุกุสโล รมโม เหตุสส อุกุสลดสส จ นเหตุสส อุกุสลดสส จ รมมสส เหตุปจายเณ
ปจายโย. (๓)

อารมมณาทิ

[๓๕] เหตุ อุกุสโล รมโม เหตุสส อุกุสลดสส รมมสส อารมมณปจายเณ
ปจายโย. ตีณิ.

นเหตุ อุกุสโล รมโม นเหตุสส อุกุสลดสส รมมสส อารมมณปจายเณ ปจายโย.
ตีณิ.

เหตุ อุกุสโล จ นเหตุ อุกุสโล จ รมมา เหตุสส อุกุสลดสส รมมสส
อารมมณปจายเณ ปจายโย. ตีณิ.

[๓๖] เหตุ อุกุสโล รมโม เหตุสส อุกุสลดสส รมมสส อธิปัตติปจายเณ ปจายโย.
อารมมณาทิปติ. ตีณิ.

นเหตุ อกุสโล ฐโม นเหตุสฺส อกุสลสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย.
อามมณาริทธิ, สหชาตาริทธิ. ตีณิ.

เหตุ อกุสโล จ นเหตุ อกุสโล จ ฐมา เหตุสฺส อกุสลสฺส ฐมมสฺส
อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย. อามมณาริทธิ. ตีณิ ๖ เป ๖

[๓๗] นเหตุ อกุสโล ฐโม นเหตุสฺส อกุสลสฺส ฐมมสฺส กम्मปัจจเยน
ปจฺจโย. นเหตุ อกุสโล ฐโม เหตุสฺส อกุสลสฺส ฐมมสฺส กम्मปัจจเยน ปจฺจโย.
นเหตุ อกุสโล ฐโม เหตุสฺส อกุสลสฺส จ นเหตุสฺส อกุสลสฺส จ ฐมมสฺส
กम्मปัจจเยน ปจฺจโย. (๓)

อาหาราภิ

[๓๘] นเหตุ อกุสโล ฐโม นเหตุสฺส อกุสลสฺส ฐมมสฺส อาหารปัจจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

[๓๙] นเหตุ อกุสโล ฐโม นเหตุสฺส อกุสลสฺส ฐมมสฺส อินทริยปัจจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

[๔๐] นเหตุ อกุสโล ฐโม นเหตุสฺส อกุสลสฺส ฐมมสฺส ฌานปัจจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺก.)

[๔๑] เหตุยา ตีณิ, อามมณ นว, อธิปัตติยา นว, อนนฺตเร นว, สมนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อญฺญมมญฺเฒ นว, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน
นว, กมฺเม ตีณิ, อาหารเ ตีณิ, อินทริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต
นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิคฺเต นว, อวิคฺเต นว.

ปัจจนียุทธาร

[๔๒] เหตุ อกุสโล ฐโม เหตุสฺส อกุสลสฺส ฐมมสฺส อามมณปัจจเยน
ปจฺจโย. สหชาตปัจจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปัจจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺก.)

[๔๓] นเหตุยา นว, นอามมณ นว, นอธิปัตติยา นว, นอนนฺตเร นว, นสมนนฺตเร
นว, นสหชาเต นว, นอญฺญมมญฺเฒ นว ๖ เป ๖ โนอวิคฺเต นว. (ปัจจนีย.)

เหตุปัจจัย นารมมณ ทิณิ. (สงขิตฺ. อนุโลมปัจจัย.)
 นเหตุปัจจัย นารมมณ นว. (สงขิตฺ. ปัจจัยนิยานโลม.)
 (ยถา กุสลทุกิกะ ปณฺหาวารสฺส อนุโลมมปฺปี ปัจจัยมปฺปี อนุโลมปัจจัยมปฺปี
 ปัจจัยนิยานโลมมปฺปี กณฺธิตํ, เอวํ กณฺเททพฺพํ.)

๓. อพฺยาคตปท ๑. ปฏิจฺจวาร ปัจจยจตฺตก-เหตุวาทิ

[๔๔] เหตุํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุํ อพฺยาคโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย.
 เหตุํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ อพฺยาคโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. เหตุํ
 อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุํ อพฺยาคโต จ นเหตุํ อพฺยาคโต จ ฐมา อปฺปชฺชติ
 เหตุปัจจัย. (๓)

[๔๕] นเหตุํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ อพฺยาคโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปัจจัย. ทิณิ.

เหตุํ อพฺยาคตฺตจ นเหตุํ อพฺยาคตฺตจ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุํ อพฺยาคโต ฐมโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. ทิณิ.

[๔๖] เหตุํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุํ อพฺยาคโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
 นารมมณปัจจัย. (สงขิตฺ.)

[๔๗] เหตุยา นว, นารมมณ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
 นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุนิสฺสเย นว, ปฺเรชาเต นว,
 ปจฺจชาเต นว, อาเสวเน นว, กมฺเม นว, วิปาเก นว, อาหาเร นว, อินฺทริเย
 นว, ฌาเน นว, มคฺเค นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว,
 นตฺถิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว. (อนุโลม.)

นเหตุนารมมณ

[๔๘] นเหตุํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ อพฺยาคโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
 นเหตุปัจจัย. (๑)

[๔๘] เหตุ อพยัคทํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อพยัคทโต ฐมโฌ อุปฺปชฺชติ
นอารมฺมณปจฺจยา. (๑)

นเหตุ อพยัคทํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อพยัคทโต ฐมโฌ อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณ-
ปจฺจยา. (๑)

เหตุ อพยัคทตฺวา นเหตุ อพยัคทตฺวา ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อพยัคทโต ฐมโฌ
อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. (๑)

นอธิปตฺยาที

[๔๙] เหตุ อพยัคทํ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุ อพยัคทโต ฐมโฌ อุปฺปชฺชติ
นอธิปตฺติปจฺจยา. นว วเปว

[๕๐] เหตุ อพยัคทํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อพยัคทโต ฐมโฌ อุปฺปชฺชติ
นกกมฺมปจฺจยา. (๑)

นเหตุ อพยัคทํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อพยัคทโต ฐมโฌ อุปฺปชฺชติ นกกมฺมปจฺจยา. (๑)

เหตุ อพยัคทตฺวา นเหตุ อพยัคทตฺวา ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อพยัคทโต ฐมโฌ
อุปฺปชฺชติ นกกมฺมปจฺจยา. (๑)

[๕๑] นเหตุ อพยัคทํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อพยัคทโต ฐมโฌ อุปฺปชฺชติ
นอาหารปจฺจยา. นอินฺทริยปจฺจยา. นฉานปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๒] นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณํ ตีณิ, นอธิปตฺติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ,
นสนนฺตเร ตีณิ, นอณฺณมณฺเฑ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว, นปจฺจชาเต
นว, นอาเสวเน นว, นกกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทริย
เอกํ, นฉานเ เอกํ, นมกฺขเต เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต นว, โนนฺตฺติยา
ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ. (ปัจฺจนียํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณํ ตีณิ, นอธิปตฺติยา นว. (สงฺขิตฺตํ. อนฺุโลมปจฺจนียํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณํ เอกํ. (สงฺขิตฺตํ. ปจฺจนียานฺุโลมํ.)

(สหชาทวารोปี ปจฺจยวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจฺจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏิจฺจวารสทิสฺสา วิทฺถาเรตฺตพฺพา.)

๓. อพฺยากตปท ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๕๔] เหตุ อพฺยากโต ฐมฺโม เหตุสุสฺส อพฺยากตสุสฺส ฐมฺมสุสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. เหตุ อพฺยากโต ฐมฺโม นเหตุสุสฺส อพฺยากตสุสฺส ฐมฺมสุสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. เหตุ อพฺยากโต ฐมฺโม เหตุสุสฺส อพฺยากตสุสฺส จ นเหตุสุสฺส อพฺยากตสุสฺส จ ฐมฺมสุสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. (๓)

อารมฺมณาทิ

[๕๕] เหตุ อพฺยากโต ฐมฺโม เหตุสุสฺส อพฺยากตสุสฺส ฐมฺมสุสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปัจจโย. นว.

[๕๖] เหตุ อพฺยากโต ฐมฺโม เหตุสุสฺส อพฺยากตสุสฺส ฐมฺมสุสฺส อธิปฺติปัจจเยน ปัจจโย. อารมฺมณาริพฺติ, สหชาตาริพฺติ. ตีณิ.

นเหตุ อพฺยากโต ฐมฺโม นเหตุสุสฺส อพฺยากตสุสฺส ฐมฺมสุสฺส อธิปฺติปัจจเยน ปัจจโย. อารมฺมณาริพฺติ, สหชาตาริพฺติ. ตีณิ.

เหตุ อพฺยากโต จ นเหตุ อพฺยากโต จ ฐมฺมา เหตุสุสฺส อพฺยากตสุสฺส ฐมฺมสุสฺส อธิปฺติปัจจเยน ปัจจโย. อารมฺมณาริพฺติ. ตีณิ ๖ เป ๖

ปุเรชาตาทิ

[๕๗] นเหตุ อพฺยากโต ฐมฺโม นเหตุสุสฺส อพฺยากตสุสฺส ฐมฺมสุสฺส ปุเรชาตปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ.

[๕๘] เหตุ อพฺยากโต ฐมฺโม นเหตุสุสฺส อพฺยากตสุสฺส ฐมฺมสุสฺส ปุณฺนาชาตปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

นเหตุ อพฺยากโต ฐมฺโม นเหตุสุสฺส อพฺยากตสุสฺส ฐมฺมสุสฺส ปุณฺนาชาตปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

เหตุ อพฺยากโต จ นเหตุ อพฺยากโต จ ฐมฺมา นเหตุสุสฺส อพฺยากตสุสฺส ฐมฺมสุสฺส ปุณฺนาชาตปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

[๕๙] นเหตุ อพฺยาคโต ฐมโม นเหตุสฺส อพฺยาคตสฺส ฐมมสฺส กम्मปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

[๖๐] เหตุ อพฺยาคโต ฐมโม เหตุสฺส อพฺยาคตสฺส ฐมมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. นว.

[๖๑] นเหตุ อพฺยาคโต ฐมโม นเหตุสฺส อพฺยาคตสฺส ฐมมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อินทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. มกฺกปจฺจเยน ปจฺจโย. สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.

วิปฺปยุตฺต

[๖๒] เหตุ อพฺยาคโต ฐมโม นเหตุสฺส อพฺยาคตสฺส ฐมมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

นเหตุ อพฺยาคโต ฐมโม นเหตุสฺส อพฺยาคตสฺส ฐมมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

เหตุ อพฺยาคโต จ นเหตุ อพฺยาคโต จ ฐมมา นเหตุสฺส อพฺยาคตสฺส ฐมมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺฆิตฺก.)

[๖๓] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อญฺญมมฺญเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปากे นว, อาหาเร ตีณิ, อินทฺริเย นว, ฌานे ตีณิ, มกฺเก นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิคเต นว, อวิกเต นว.

ปจฺจนียฺกถาร

[๖๔] เหตุ อพฺยาคโต ฐมโม เหตุสฺส อพฺยาคตสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. เหตุ อพฺยาคโต ฐมโม นเหตุสฺส อพฺยาคตสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. เหตุ อพฺยาคโต

ธมโม เหตุสฺส อพฺยากตสฺส จ นเหตุสฺส อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๖๕] นเหตุ อพฺยากโต ธมโม นเหตุสฺส อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.
ปจฺจนาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อินทริยปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๖๖] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว, นอริปัตติยา นว. (สงฺฆิตฺ. ปจฺจนีย.)

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺฆิตฺ. อนฺโถมปจฺจนีย.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ นว. (สงฺฆิตฺ. ปจฺจนียานฺโถม.)

(ยถา กุสฺสทฺติเก ปณฺหวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปจฺจนียมฺปิ อนฺโถมปจฺจนียมฺปิ
ปจฺจนียานฺโถมมฺปิ กณฺธิ, เอวํ กณฺธทพฺ.)

เหตุทุกกุสฺสทฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. เหตุทุก ๒. เวทนาตติก

๑. สุขายเวทนายสมฺปยุตฺตปท ๒. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ

[๖๗] เหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ สุขาย เวทนาย
สมฺปยุตฺโต ธมโม อุปฺปชฺชติ. เหตุปจฺจยา. เหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ
ปฏิจฺจ นเหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุ
สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ นเหตุ
สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

[๖๘] นเหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ สุขาย เวทนาย
สมฺปยุตฺโต ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ
ปฏิจฺจ เหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุ
สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ นเหตุ
สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

[๖๙] เหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตญจ นเหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตญจ รมมํ ปฏิจจ เหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตญจ นเหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตญจ รมมํ ปฏิจจ นเหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตญจ นเหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

[๗๐] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต นว, อาเสวเน นว, กมฺเม นว, วิปาเก นว, อาหารเร นว ฯ เป ฯ อวิกเต นว. (อนฺโลมํ.)

นเหตุ นอธิปติ

[๗๑] นเหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ รมมํ ปฏิจจ นเหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต รมโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (๑)

[๗๒] เหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ รมมํ ปฏิจจ เหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต รมโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา. เหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ รมมํ ปฏิจจ นเหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต รมโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๗๓] นเหตุยา เอกํ, นอธิปฺติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นฉาเน เอกํ, นมกฺเต เอกํ, นวิปยุตฺเต นว. (ปจฺจนียํ.)

เหตุปจฺจยา นอธิปฺติยา นว. (สงฺขิตฺตํ. อนฺโลมปจฺจนียํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ เอกํ. (สงฺขิตฺตํ. ปจฺจนียานฺโลมํ.)

(สหชาตวโรปปี ปจฺจววโรปปี นิสฺสยวโรปปี สํสฺสจวโรปปี สมฺปยุตฺตวโรปปี ปฏิจจวรสฺสทิสสา วิทฺถาเรทพฺพา.)

๑. สุขายเวทนายสมปยุตฺตปท ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๗๔] เหตุ สุขาย เวทนาย สมปยุตฺโต ฐโม เหตุสฺส สุขาย เวทนาย สมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อารมฺมณาทิ

[๗๕] เหตุ สุขาย เวทนาย สมปยุตฺโต ฐโม เหตุสฺส สุขาย เวทนาย สมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

นเหตุ สุขาย เวทนาย สมปยุตฺโต ฐโม นเหตุสฺส สุขาย เวทนาย สมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

เหตุ สุขาย เวทนาย สมปยุตฺโต จ นเหตุ สุขาย เวทนาย สมปยุตฺโต จ ฐมา เหตุสฺส สุขาย เวทนาย สมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

[๗๖] เหตุ สุขาย เวทนาย สมปยุตฺโต ฐโม เหตุสฺส สุขาย เวทนาย สมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปัจจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาทิปฺติ. สหชาตาทิปฺติ. ตีณิ.

นเหตุ สุขาย เวทนาย สมปยุตฺโต ฐโม นเหตุสฺส สุขาย เวทนาย สมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปัจจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาทิปฺติ. สหชาตาทิปฺติ. ตีณิ.

เหตุ สุขาย เวทนาย สมปยุตฺโต จ นเหตุ สุขาย เวทนาย สมปยุตฺโต จ ฐมา เหตุสฺส สุขาย เวทนาย สมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปัจจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาทิปฺติ. ตีณิ ๖เปว

อุปนิสฺสยาทิ

[๗๗] เหตุ สุขาย เวทนาย สมปยุตฺโต ฐโม เหตุสฺส สุขาย เวทนาย สมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปัจจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺกูปนิสฺสโย. นว. (สงฺฆิตฺก.)

[๗๘] นเหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม นเหตุสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ฐมมฺสฺส กมฺมปฺจายเณ ปจฺจโย. นเหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม เหตุสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส จ นเหตุสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส จ ฐมมฺสฺส กมฺมปฺจายเณ ปจฺจโย. (๓) วิปากปฺจายเณ ปจฺจโย.

[๗๙] นเหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม นเหตุสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ฐมมฺสฺส อาหารปฺจายเณ ปจฺจโย. ตีณิ ๆ เปฯ เหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม เหตุสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ฐมมฺสฺส อวิกตปฺจายเณ ปจฺจโย.

[๘๐] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปากे นว, อาหารे ตีณิ, อินฺทฺริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มคฺเค นว, สมฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว.

ปัจจนียทุทธาร

[๘๑] เหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม เหตุสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ฐมมฺสฺส อารมฺมณฺปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. (สงฺขิตฺกํ.)

[๘๒] นเหตุยา นว, นอารมฺมณฺ นว ๆ เปฯ โนอวิกเต นว. (ปัจจนี.)

เหตุปฺจายา นอารมฺมณฺ ตีณิ. (สงฺขิตฺกํ. อนฺโลมปัจจนี.)

นเหตุปฺจายา อารมฺมณฺ นว. (สงฺขิตฺกํ. ปฺจจนียานฺโลม.)

(ยถา กุสลกฺติเก ปณฺหาเวรฺสฺส อนฺโลมมฺปี ปฺจจนีมฺปี อนฺโลมปฺจจนีมฺปี ปฺจจนียานฺโลมมฺปี คณิํ, เอวํ คณฺเฑพฺพํ.)

๒. ทุกุขายเวทนายสมุပ္ยตุตปท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๘๓] เหตุ ทุกุขาย เวทนาย สมุပ္ยตุต ฐมัม ปฏิจจ เหตุ ทุกุขาย เวทนาย สมุပ္ยตุโต ฐมัมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา. เหตุ ทุกุขาย เวทนาย สมุပ္ยตุต ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ ทุกุขาย เวทนาย สมุပ္ยตุโต ฐมัมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา. เหตุ ทุกุขาย เวทนาย สมุပ္ยตุต ฐมัม ปฏิจจ เหตุ ทุกุขาย เวทนาย สมุပ္ยตุโต จ นเหตุ ทุกุขาย เวทนาย สมุပ္ยตุโต จ ฐมมา อุปุปชชติ เหตุปัจจยา. (๓)

นเหตุ ทุกุขาย เวทนาย สมุပ္ยตุต ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ ทุกุขาย เวทนาย สมุပ္ยตุโต ฐมัมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา. ทีณิ.

เหตุ ทุกุขาย เวทนาย สมุပ္ยตุตจ นเหตุ ทุกุขาย เวทนาย สมุပ္ยตุตจ ฐมัม ปฏิจจ เหตุ ทุกุขาย เวทนาย สมุပ္ยตุโต ฐมัมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา. ทีณิ. (สงฺขิตฺตํ)

[๘๔] เหตุยา นว, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต นว, อาเสวเน นว, กมฺเม นว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร นว, อินฺทวฺริเย นว, ฌาเน นว, มกฺเค นว, สมุပ္ยตุเต นว, วิปฺยตุเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว. (อนฺโลมํ)

นเหตุนอธิปติ

[๘๕] นเหตุ ทุกุขาย เวทนาย สมุပ္ยตุต ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ ทุกุขาย เวทนาย สมุပ္ยตุโต ฐมัมโม อุปุปชชติ นเหตุปัจจยา. (๑)

[๘๖] เหตุ ทุกุขาย เวทนาย สมุပ္ยตุต ฐมัม ปฏิจจ เหตุ ทุกุขาย เวทนาย สมุပ္ยตุโต ฐมัมโม อุปุปชชติ นอธิปติปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ)

[๘๗] นเหตุยา เอกํ, นอธิปัตติยา นว, นปัจจจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ทีณิ, นวิปาเก นว, นฌาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ. (ปัจจนียํ)

เหตุปัจจัยา นอริปัตติยา นว. (สงฺขิตฺตํ. อนฺโถมปัจจัยนํ)

นเหตุปัจจัยา อารมมณเ เอกํ. (สงฺขิตฺตํ ปัจจัยานฺโถม)

(สหชาตวโรปี ปัจจัยวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏิจจวารสทิสสา วิตถาเรตพฺพา.)

๒. ทุกฺขายเวทนายสมฺปยุตฺตปท ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๘๘] เหตุ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม เหตุสฺส ทุกฺขาย เวทนาย
สมฺปยุตฺตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจัยเณ ปัจจัยโย. เหตุ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม
นเหตุสฺส ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจัยเณ ปัจจัยโย. เหตุ ทุกฺขาย
เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม เหตุสฺส ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส จ นเหตุสฺส
ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส จ ฐมมสฺส เหตุปัจจัยเณ ปัจจัยโย. (๓)

อารมมณาทิ

[๘๙] เหตุ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม เหตุสฺส ทุกฺขาย เวทนาย
สมฺปยุตฺตสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจัยเณ ปัจจัยโย. ตีณิ.

นเหตุ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม นเหตุสฺส ทุกฺขาย เวทนาย
สมฺปยุตฺตสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจัยเณ ปัจจัยโย. ตีณิ.

เหตุ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ นเหตุ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ฐมมา
เหตุสฺส ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจัยเณ ปัจจัยโย. ตีณิ.
(สงฺขิตฺตํ)

[๙๐] นเหตุ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม นเหตุสฺส ทุกฺขาย เวทนาย
สมฺปยุตฺตสฺส ฐมมสฺส กมฺมปัจจัยเณ ปัจจัยโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ)

[๙๑] เหตุยา ตีณิ, อารมมณเ นว, อริปัตติยา ตีณิ, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเ นว, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน
นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มกุเ
ตีณิ, สมฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิคเต นว, อวิคเต นว. (อนฺโถม)

ปัจจัยนัยุทธาร

[๑๒] เหตุ ทุกชาย เวทนาย สมปยุตโต ฐโม เหตุสุต ทุกชาย เวทนาย สมปยุตตสุต ฐมมสุต อารมมณปัจเจน ปัจโย. สหชาตปัจเจน ปัจโย. อุปนิสสยปัจเจน ปัจโย. (สงขิตุทำ)

[๑๓] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว, นอธิปัตยา นว. (สงขิตุทำ. ปัจเจน)

เหตุปัจเจยา นอารมมณ ตีณิ. (สงขิตุทำ. อนุลอมปัจเจน)

นเหตุปัจเจยา อารมมณ นว. (สงขิตุทำ. ปัจเจยานุลอม)

(ยถา กุสละตติเก ปณฺหาวารสุต อนุลอมมปี ปัจเจนียมปี อนุลอมปัจเจนียมปี ปัจเจยานุลอมมปี คณิตํ, เอวํ กณฺเตพฺพ.)

๓. อทุกขมสุขายเวทนายสมปยุตตปท ๑. ปฏิจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๑๔] เหตุ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมปยุตทำ ฐมํ ปฏิจ เหตุ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมปยุตโต ฐโม อุปปชชติ เหตุปัจเจยา. ตีณิ.

นเหตุ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมปยุตทำ ฐมํ ปฏิจ นเหตุ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมปยุตโต ฐโม อุปปชชติ เหตุปัจเจยา. ตีณิ.

เหตุ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมปยุตตฉจ นเหตุ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมปยุตตฉจ ฐมํ ปฏิจ เหตุ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมปยุตโต ฐโม อุปปชชติ เหตุปัจเจยา. ตีณิ. (สงขิตุทำ)

[๑๕] เหตุยา นว, อารมมณ นว, อธิปัตยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, ปฺเรชาเต นว, อาเสวเน นว, กมฺเม นว, วิปาเก นว, อาหาเร นว, อินฺทฺริเย นว, ฉาเน นว, มกฺเค นว, สมปยุตเต นว, วิปฺปยุตเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิคเต นว, อวิกเต นว. (อนุลอม)

นเหตุนอริปติ

[๙๖] นเหตุ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. เทว.

[๙๗] เหตุ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นอริปติปจฺจยา. (สงฺฆิตํ)

[๙๘] นเหตุยา เทว, นอริปติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปุณฺณาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นฉาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต นว. (สงฺฆิตํ. ปจฺจเนยฺ)

เหตุปจฺจยา นอริปติยา นว. (สงฺฆิตํ. อนฺโลมปจฺจเนยฺ)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ เทว. (สงฺฆิตํ. ปจฺจเนยฺยานฺโลม)

(สหชาตวาโรปี ปจฺจยวาโรปี นิสฺสยวาโรปี สํสฏฺฐวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสฺทิสฺสา วิตฺถาเรทพฺพา.)

๓. อทุกขมสุขายเวทนายสมฺปยุตฺตปท ๑. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุวาทิ

[๙๙] เหตุ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม เหตุสฺส อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

[๑๐๐] เหตุ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม เหตุสฺส อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. นว.

[๑๐๑] เหตุ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม เหตุสฺส อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อริปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาริปติ, สหชาตาริปติ. ตีณิ.

นเหตุ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม นเหตุสฺส อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อริปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาริปติ, สหชาตาริปติ. ตีณิ.

เหตุ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ นเหตุ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ฐมา เหตุสฺส อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺหาริปี. ตีณิ. (อารมฺมณฺหาริปีเยว.) ฯ เป ฯ

อุปนิสฺสยาที

[๑๐๒] เหตุ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม เหตุสฺส อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย. นว. อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. นว.

[๑๐๓] นเหตุ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม นเหตุสฺส อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

[๑๐๔] เหตุ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม เหตุสฺส อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. นว, ๖เปว อวิกตปจฺจเยน ปจฺจโย. นว.

[๑๐๕] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อญฺญมญฺญเ นว, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปากเ นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มกฺเค นว, สมฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิคเต นว, อวิกเต นว. (อนฺโลม)

ปจฺจนียทุทฺธาร

[๑๐๖] เหตุ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม เหตุสฺส อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ)

[๑๐๗] นเหตุยา นว, นอารมฺมณฺ นว. (สงฺขิตฺตํ. ปจฺจนีย)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณฺ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ. อนฺโลมปจฺจนีย)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณฺ นว. (สงฺขิตฺตํ. ปจฺจนียานฺโลม)

(ยถา กุสฺสฤตฺธิเก ปณฺหาวารสฺส อนฺโลมมฺปิ ปจฺจนียมฺปิ อนฺโลมปจฺจนียมฺปิ ปจฺจนียานฺโลมมฺปิ คณฺธํ, เอว คณฺธทพฺพ.)

เหตุทุกเวทนาตัก นิฏฺฐิตํ.

๑. เหตุทุก ๓. วิปากตติก

๑. วิปากปท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๑๐๘] เหตุ วิปาก ฐมม ปฏิจจ เหตุ วิปากโก ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. เหตุ วิปาก ฐมม ปฏิจจ นเหตุ วิปากโก ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. เหตุ วิปาก ฐมม ปฏิจจ เหตุ วิปากโก จ นเหตุ วิปากโก จ ฐมมา อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (๓)

นเหตุ วิปาก ฐมม ปฏิจจ นเหตุ วิปากโก ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตินิ.

เหตุ วิปากจ นเหตุ วิปากจ ฐมม ปฏิจจ เหตุ วิปากโก ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตินิ. (สงขิตก.)

[๑๐๙] เหตุยา นว, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว, อนนตเร นว, สมมตเร นว, สหชาเต นว, อญจณณน นว, นิสสเย นว, อุปนิสสเย นว, ปุเรชาเต นว, กมเม นว, วิปากโก นว, อาหาเร นว, อินทริเย นว, ฌาเน นว, มคฺเค นว, สมปยุตเต นว, วิปยุตเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิคเต นว, อวิกเต นว. (อนุโลม)

นเหตุนอธิปติ

[๑๑๐] นเหตุ วิปาก ฐมม ปฏิจจ นเหตุ วิปากโก ฐมโม อุปปชชติ นเหตุปัจจัยา. (๑)

[๑๑๑] เหตุ วิปาก ฐมม ปฏิจจ เหตุ วิปากโก ฐมโม อุปปชชติ นอธิปติปัจจัยา. (สงขิตก.)

[๑๑๒] นเหตุยา เอก, นอธิปัตติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปัจฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นฌาเน เอก, นมคฺเค เอก, นวิปยุตเต นว. (สงขิตก. ปัจฉนีย.)

เหตุปัจจัยา นอธิปัตติยา นว. (สงขิตก. อนุโลมปัจฉนีย.)

นเหตุปัจจัยา อารมมณ เอก. (สงขิตก. ปัจฉนียานุโลม.)

(สหชาตวาโรปี ปัจจยวาโรปี นิสฺสยวาโรปี สํสฺสจวาโรปี สมปยุตตวาโรปี ปฏิจจวารสทิสสา วิตถาเรทพฺพา.)

๑. วิปากปท. ๑. ปญหาวาร ปัจจัยจตุกก-เหตุวาทิ

[๑๑๓] เหตุ วิปาโก ฐมโม เหตุสุต วิปากสุต ฐมมสุต เหตุปัจจายเณ ปัจจโย. ตีฉิ.

[๑๑๔] เหตุ วิปาโก ฐมโม เหตุสุต วิปากสุต ฐมมสุต อารมมณปัจจายเณ ปัจจโย. ตีฉิ.

นเหตุ วิปาโก ฐมโม นเหตุสุต วิปากสุต ฐมมสุต อารมมณปัจจายเณ ปัจจโย. ตีฉิ.

เหตุ วิปาโก จ นเหตุ วิปาโก จ ฐมมา เหตุสุต วิปากสุต ฐมมสุต อารมมณปัจจายเณ ปัจจโย. ตีฉิ. (ตถารมมณาเยว ลพภนติ.)

[๑๑๕] เหตุ วิปาโก ฐมโม เหตุสุต วิปากสุต ฐมมสุต อธิปัตติปัจจายเณ ปัจจโย. ตีฉิ. (สหชาทาธิปัตติเยว ลพภติ. อารมมณาธิปัตติ นตติ.) ๖ เป ๖

อุปนิสฺสยาทิ

[๑๑๖] เหตุ วิปาโก ฐมโม เหตุสุต วิปากสุต ฐมมสุต อุปนิสฺสยปัจจายเณ ปัจจโย. อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย. เหตุ วิปาโก ฐมโม นเหตุสุต วิปากสุต ฐมมสุต อุปนิสฺสยปัจจายเณ ปัจจโย. อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย. เหตุ วิปาโก ฐมโม เหตุสุต วิปากสุต จ นเหตุสุต วิปากสุต จ ฐมมสุต อุปนิสฺสยปัจจายเณ ปัจจโย. อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย. (๓)

นเหตุ วิปาโก ฐมโม นเหตุสุต วิปากสุต ฐมมสุต อุปนิสฺสยปัจจายเณ ปัจจโย. อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ (อิตเร เทว อนนฺตรูปนิสฺสโย ปกตูปนิสฺสโย-เยว.)

[๑๑๗] นเหตุ วิปาโก ฐมโม นเหตุสุต วิปากสุต ฐมมสุต กมฺมปัจจายเณ ปัจจโย. ตีฉิ. (สหชาตกมฺมเมว. สงฺขิตฺตํ.)

เหตุ วิปาโก ฐมโม เหตุสุต วิปากสุต ฐมมสุต วิปากปัจจายเณ ปัจจโย. นว.

นเหตุ วิปากโก ฐมโม นเหตุสสุต วิปากสสุต ฐมมสสุต อาหารปัจจุเณน ปัจจโย.
(สงฺขิตฺตํ.)

[๑๑๘] เหตุยา ตีณิ, อารมมณฺเ นว, อธิปตียา จ, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, กมฺเม ตีณิ,
วิปากเ นว, อาหารเ ตีณิ, อินฺทริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกฺเค นว, สมฺปยุตฺเต
นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว. (อนฺโลมํ.)

ปัจจนียทุทธาร

[๑๑๙] เหตุ วิปากโก ฐมโม เหตุสสุต วิปากสสุต ฐมมสสุต อารมมณฺเปัจจุเณน
ปัจจโย. สหชาตปัจจุเณน ปัจจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจุเณน ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๒๐] นเหตุยา นว, นอารมมณฺเ นว. (สงฺขิตฺตํ. ปัจจนีเย.)

เหตุปัจจุยา นอารมมณฺเ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ. อนฺโลมปัจจนีเย.)

นเหตุปัจจุยา อารมมณฺเ นว. (สงฺขิตฺตํ. ปัจจนียานฺโลมํ.)

(ยถา กุสฺสทฺทิกเ ปรุฬฺหาวารสฺส อนฺโลมมฺปี ปัจจนียมฺปี อนฺโลมปัจจนียมฺปี
ปัจจนียานฺโลมมฺปี กณฺธิ, เอวํ กณฺเฑพฺพํ)

๒. วิปากธมมปท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๑๒๑] เหตุ วิปากธมมธมมํ ปฏิจจ เหตุ วิปากธมมธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา.
เหตุ วิปากธมมธมมํ ปฏิจจ นเหตุ วิปากธมมธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. เหตุ
วิปากธมมธมมํ ปฏิจจ เหตุ วิปากธมมธมโม จ นเหตุ วิปากธมมธมโม จ ฐมา
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจุยา. (๓)

นเหตุ วิปากธมมธมมํ ปฏิจจ นเหตุ วิปากธมมธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา.
ตีณิ.

เหตุ วิปากธมมธมมณฺจ นเหตุ วิปากธมมธมมณฺจ ปฏิจจ เหตุ วิปากธมมธมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๒๒] เทหยา นว, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว, ๖ เป ๖ กมเม นว, อาหาเร นว, อินทริเย นว, ฌาเน นว, มกฺกเต นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺตติยา นว, นตฺตติยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว.

นเหตุนอธิปัตติ

[๑๒๓] นเหตุ วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (๑)

[๑๒๔] เหตุ วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปัตติปจฺจยา. นว.

นปฺเรชาตาทิ

[๑๒๕] เหตุ วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปฺเรชาตปจฺจยา. นว. นปฺจฺจชาตปจฺจยา. นว. นอาเสวนปจฺจยา. นว.

[๑๒๖] เหตุ วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. (๑)

นเหตุ วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. (๑)

เหตุ วิปากธมฺมธมฺมธมฺมํ นเหตุ วิปากธมฺมธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺกํ.)

[๑๒๗] นเหตุยา เอกํ, นอธิปัตติยา นว, นปฺเรชาเต นว, นปฺจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ติณิ, นวิปาเก นว, นวิปฺปยุตฺเต นว. (สงฺฆิตฺกํ. ปจฺจนียํ.)

เหตุปจฺจยา นอธิปัตติยา นว. (สงฺฆิตฺกํ. อนฺโถมปจฺจนียํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ เอกํ. (สงฺฆิตฺกํ. ปจฺจนียานฺโถม.)

(สหชาทวโรปี ปจฺจยวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสยวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจฺจวารตฺติสา วิตุตฺตวโรปพฺพา.)

๒. วิปากรมมปท ๑. ปญหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุวาทิ

[๑๒๘] เหตุ วิปากรมมมโม เหตุสุต วิปากรมมมมมมมม เหตุปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ.

[๑๒๙] เหตุ วิปากรมมมมโม เหตุสุต วิปากรมมมมมมมม อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. นว.

[๑๓๐] เหตุ วิปากรมมมมโม เหตุสุต วิปากรมมมมมมมม อธิปัตติปัจจเยน ปัจจโย. อารมมณาริปัตติ, สหชาตาริปัตติ. นว.

[๑๓๑] เหตุ วิปากรมมมมโม เหตุสุต วิปากรมมมมมมมม อนนตรปัจจเยน ปัจจโย. ๖ เป ๖ อุปนิสสยปัจจเยน ปัจจโย. อารมมณูปนิสสโย, อนนตรูปนิสสโย, ปกตูปนิสสโย. นว. อาเสวนปัจจเยน ปัจจโย. นว.

[๑๓๒] นเหตุ วิปากรมมมมโม นเหตุสุต วิปากรมมมมมมมม กมมปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ.

นเหตุ วิปากรมมมมโม นเหตุสุต วิปากรมมมมมมมม อาหารปัจจเยน ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๓๓] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว, อนนตเร นว, สมนตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวน นว, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกฺเก นว, สมฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ. อนฺโลมํ.)

ปัจจนียทุทธาร

[๑๓๔] เหตุ วิปากรมมมมโม เหตุสุต วิปากรมมมมมมมม อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๓๕] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ. ปัจจนีเย.)

เหตุปัจจัย นารมณ เตณิ. (สงขิตฺ. อนุโลมปัจจัย.)
 นเหตุปัจจัย นารมณ นว. (สงขิตฺ. ปัจจัยานโลม.)
 (ยถา กุสลตฺติเก ปญฺหาวารสฺส อนุโลมมฺปี ปัจจัยมฺปี อนุโลมปัจจัยมฺปี
 ปัจจัยานโลมมฺปี กณฺธิ, เอวํ กณฺเทพพํ.)

๓. เนววิปากนวิปากมฺมปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๑๓๖] เหตุ เนววิปากนวิปากมฺมมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ เนววิปากนวิปากมฺมมฺมโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. เตณิ.

นเหตุ เนววิปากนวิปากมฺมมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เนววิปากนวิปากมฺมมฺมโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. เตณิ.

เหตุ เนววิปากนวิปากมฺมมฺมมฺมํ นเหตุ เนววิปากนวิปากมฺมมฺมมฺมํ ปฏิจฺจ
 เหตุ เนววิปากนวิปากมฺมมฺมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. เตณิ. (สงขิตฺ.)

[๑๓๗] เหตุยา นว, นารมณ นว, อธิปติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
 นว, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, ปฺเรชาเต
 นว, อาเสวเน นว, กมฺเม นว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร นว, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน
 นว, มกฺกเก นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปยุตฺเต นว, อตฺติยา นว, นตฺติยา นว,
 วิกเต นว, อวิกเต นว.

นเหตุวาทิ

[๑๓๘] นเหตุ เนววิปากนวิปากมฺมมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เนววิปากนวิปากมฺม-
 มฺมโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัย. (๑)

[๑๓๙] เหตุ เนววิปากนวิปากมฺมมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เนววิปากนวิปากมฺม-
 มฺมโม อุปฺปชฺชติ นารมณปัจจัย. (๑)

นเหตุ เนววิปากนวิปากมฺมมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เนววิปากนวิปากมฺมมฺมโม
 อุปฺปชฺชติ นารมณปัจจัย. (๑)

เหตุ เหววิปากนวิปากธมฺมธมฺมจ นเหตุ เหววิปากนวิปากธมฺมธมฺมจ ปฏิจ
 นเหตุ เหววิปากนวิปากธมฺมธมฺมจ อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. (๑)

[๑๔๐] เหตุ เหววิปากนวิปากธมฺมธมฺมจ ปฏิจ เหตุ เหววิปากนวิปากธมฺมธมฺมจ
 อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา นว ๆ เปฯ

[๑๔๑] เหตุ เหววิปากนวิปากธมฺมธมฺมจ ปฏิจ นเหตุ เหววิปากนวิปากธมฺมธมฺมจ
 อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา ตีณิ ๆ เปฯ

[๑๔๒] นเหตุ เหววิปากนวิปากธมฺมธมฺมจ ปฏิจ นเหตุ เหววิปากนวิปากธมฺมธมฺมจ
 อุปฺปชฺชติ นอาหารปจฺจยา (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๔๓] นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณ ตีณิ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ
 นสมนฺนตเร ตีณิ, นอญฺฉมฺมญฺฉ ตีณิ, นอุปฺนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว, นปจฺจชาเต
 นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปากे นว, นอาหาร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ,
 นฉาเน เอกํ, นมกฺเช เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺยุตฺเต นว, นินฺทิตฺยา ตีณิ,
 โนวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ. ปจฺจนีย.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ. อนฺโถมปจฺจนีย.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ เอกํ. (สงฺขิตฺตํ. ปจฺจนียานฺโถม.)

(สหชาทวารปี ปจฺจวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจวโรปี สมฺปยุตฺทวโรปี
 ปฏิจวโรปี สทิสสา วิตุถาเรทพฺพา.)

๓. เหววิปากนวิปากธมฺมปท ๑. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุวาทิ

[๑๔๔] เหตุ เหววิปากนวิปากธมฺมธมฺมจ เหตุสฺส เหววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส
 เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ ๆ เปฯ

[๑๔๕] เหตุ เหววิปากนวิปากธมฺมธมฺมจ เหตุสฺส เหววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส
 อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาทาธิปติ. ตีณิ.

นเหตุ เหววิปากนวิปากธมฺมธมฺมจ นเหตุสฺส เหววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส
 อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณธิปติ, สหชาทาธิปติ. ตีณิ ๆ เปฯ

ปุระชาตาทิ

[๑๔๖] นเหตุ เนววิปากนวิปากธมมธมโม นเหตุสสุ เนววิปากนวิปากธมมธมมสสุ
ปุระชาตปัจจเยน ปัจจโย. อารมมณปุระชาต, วตฺตปุระชาต. ตีณิ.

[๑๔๗] เหตุ เนววิปากนวิปากธมมธมโม นเหตุสสุ เนววิปากนวิปากธมมธมมสสุ
ปัจจชาตปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

นเหตุ เนววิปากนวิปากธมมธมโม นเหตุสสุ เนววิปากนวิปากธมมธมมสสุ
ปัจจชาตปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

เหตุ เนววิปากนวิปากธมมธมโม จ นเหตุ เนววิปากนวิปากธมมธมโม จ นเหตุสสุ
เนววิปากนวิปากธมมธมมสสุ ปัจจชาตปัจจเยน ปัจจโย. (๑) อาเสวนปัจจเยน
ปัจจโย. นว.

[๑๔๘] นเหตุ เนววิปากนวิปากธมมธมโม นเหตุสสุ เนววิปากนวิปากธมมธมมสสุ
กมฺมปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ. (สงฺฆิตฺ.)

[๑๔๙] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อธิปติยา จ, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อญฺญมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุระชาเต ตีณิ,
ปัจจชาเต ตีณิ, อาเสวน นว, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน
ตีณิ, มกฺเก นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต ปณฺจ, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว,
วิกเต นว, อวิกเต นว.

ปัจจนียทุทธาร

[๑๕๐] เหตุ เนววิปากนวิปากธมมธมโม เหตุสสุ เนววิปากนวิปากธมมธมมสสุ
อามฺมณฺปัจจเยน ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. (สงฺฆิตฺ.)

[๑๕๑] นเหตุยา นว, นอามมณฺเณ นว, นอธิปติยา นว. (สงฺฆิตฺ.)

เหตุปัจจยา นอามมณฺเณ ตีณิ. (สงฺฆิตฺ.)

นเหตุปัจจยา อามมณฺเณ นว. (สงฺฆิตฺ.)

(ยถา กุสฺสทฺตฺกเก ปญฺหาวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปัจจนียมฺปิ อนฺโถมปัจจนียมฺปิ
ปัจจนียานฺโถมมฺปิ กณฺธิ, เอวํ กณฺธทพฺ.)

เหตุทุกวิปากตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. เหตุทุก ๔. อุปาทินนตติก

๑. อุปาทินนุปาทานิยปท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๑๕๒] เหตุ อุปาทินนุปาทานิย ธรรม ปฏิจจ เหตุ อุปาทินนุปาทานิโย ธรรม โอปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีติ.

นเหตุ อุปาทินนุปาทานิย ธรรม ปฏิจจ นเหตุ อุปาทินนุปาทานิโย ธรรม โอปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีติ.

เหตุ อุปาทินนุปาทานิยญจ นเหตุ อุปาทินนุปาทานิยญจ ธรรม ปฏิจจ เหตุ อุปาทินนุปาทานิโย ธรรม โอปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีติ. (สงฆิตถ.)

[๑๕๓] เหตุยา นว, อารมมณ นว, อนนฺตเร นว, สมนฺตเร นว ๖ เป ๖ กมฺเม นว, วิปาก นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฆิตถ.)

นเหตุวาทิ

[๑๕๔] นเหตุ อุปาทินนุปาทานิย ธรรม ปฏิจจ นเหตุ อุปาทินนุปาทานิโย ธรรม โอปปชชติ นเหตุปัจจัยา. (๑)

[๑๕๕] เหตุ อุปาทินนุปาทานิย ธรรม ปฏิจจ นเหตุ อุปาทินนุปาทานิโย ธรรม โอปปชชติ นอารมมณปัจจัยา. (๑)

นเหตุ อุปาทินนุปาทานิย ธรรม ปฏิจจ นเหตุ อุปาทินนุปาทานิโย ธรรม โอปปชชติ นอารมมณปัจจัยา. (๑)

เหตุ อุปาทินนุปาทานิยญจ นเหตุ อุปาทินนุปาทานิยญจ ธรรม ปฏิจจ นเหตุ อุปาทินนุปาทานิโย ธรรม โอปปชชติ นอารมมณปัจจัยา. (๑)

[๑๕๖] เหตุ อุปาทินนุปาทานิย ธรรม ปฏิจจ เหตุ อุปาทินนุปาทานิโย ธรรม โอปปชชติ นอธิปติปัจจัยา. นว ๖ เป ๖

[๑๕๗] นเหตุ อุปาทินนุปาทานิย ธรรม ปฏิจจ นเหตุ อุปาทินนุปาทานิโย ธรรม โอปปชชติ นวิปากปัจจัยา. นอาหารปัจจัยา. (สงฆิตถ.)

[๑๕๘] นเหตุยา เอกํ, นอรรम्मณํ ตีณิ, นอริปัตติยา นว, นอนนุทเร ตีณิ, นสมนนุทเร ตีณิ, นอญมมญเ ตีณิ, นอุปนิสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว, นปุจจาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินทริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ, นสมปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต นว, โนนทฺธิยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

เหตุปัจจยา นอรรम्मณํ ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมฺมณํ เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปัจจยวาโรปี นิสฺสยวาโรปี สํสฺสจฺจวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี
ปฏิจฺจวารสฺสิทธา วิตุถาเรตฺตพฺพา.)

๑. อุปาทินนุปาทานิยปท ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุอรรम्मณ

[๑๕๙] เหตุ อุปาทินนุปาทานิโย รมฺโม เหตุสฺส อุปาทินนุปาทานิยสฺส รมฺมสฺส
เหตุปัจจยเณน ปัจจโย. ตีณิ.

[๑๖๐] เหตุ อุปาทินนุปาทานิโย รมฺโม เหตุสฺส อุปาทินนุปาทานิยสฺส รมฺมสฺส
อรรम्मณปัจจยเณน ปัจจโย. ตีณิ.

นเหตุ อุปาทินนุปาทานิโย รมฺโม นเหตุสฺส อุปาทินนุปาทานิยสฺส รมฺมสฺส
อรรम्मณปัจจยเณน ปัจจโย. ตีณิ.

เหตุ อุปาทินนุปาทานิโย จ นเหตุ อุปาทินนุปาทานิโย จ รมฺมา เหตุสฺส
อุปาทินนุปาทานิยสฺส รมฺมสฺส อรรम्मณปัจจยเณน ปัจจโย. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๑๖๑] เหตุยา ตีณิ, อรรम्मณ นว, อนนุทเร นว, สมนนุทเร นว, สหชาเต
นว, อญมมญเ นว, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, กมฺเม ตีณิ,
วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินทริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มกฺเค นว, สมฺปยุตฺเต
นว, วิปยุตฺเต ปญจ, อทฺธิยา นว, นทฺธิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว.

ปัจจนียุทธาร

[๑๖๒] เหตุ อุปาทินนุปาทานิโย รมฺโม เหตุสฺส อุปาทินนุปาทานิยสฺส รมฺมสฺส
อรรम्मณปัจจยเณน ปัจจโย. สหชาตปัจจยเณน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจยเณน ปัจจโย. ตีณิ.

นเหตุ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม นเหตุสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส
 อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย.
 ปุเรชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. ปฺจณาชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อาหารปฺจายเณ ปฺจายโย.
 อินฺทริยปฺจายเณ ปฺจายโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๖๓] นเหตุยา นว, นอารมฺมณเ นว, นอธิปฺติยา นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปฺจายา นอารมฺมณเ ติณฺนิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปฺจายา อารมฺมณเ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสสฺสทิกเ ปณฺหวารสฺส ธมฺมโลมฺมปิ ปฺจายเณมฺปิ ธมฺมโลมฺมปฺจายเณมฺปิ
 ปฺจายเณมฺปิ ธมฺมโลมฺมปิ กณฺธิตฺ, เอวํ กณฺเฑทพฺพํ.)

๒. ธมฺมโลมฺมปฏิจาน ๑. ปฏิจจวาร

ปฏิจจวารทุก-เหตุ

[๑๖๔] เหตุ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ อุปาทินฺนุปาทานิโย
 ธมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปฺจายา. ติณฺนิ.

นเหตุ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม
 อุปปชฺชติ เหตุปฺจายา. ติณฺนิ.

เหตุ อุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ นเหตุ อุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ
 อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปฺจายา. ติณฺนิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๖๕] เหตุยา นว, อารมฺมณเ นว, อธิปฺติยา นว, ธมฺมโลมฺม นว, สมนนฺตเร
 นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเ นว, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต นว,
 อาเสวเน นว, กมฺเม นว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร นว, อินฺทริเย นว, ฌาเน
 นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิคเต นว,
 อวิกเต นว.

นเหตุนอารมฺมณ

[๑๖๖] เหตุ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อุปาทินฺนุปาทานิโย
 ธมฺโม อุปปชฺชติ นเหตุปฺจายา. เทว. (๒)

[๑๖๘] เหตุ อุปาทินนุทาณิก รมโม ปฏิจจ นเหตุ อุปาทินนุทาณิกโย รมโม อุปชชติ นารมณปะจยา. (๑)

นเหตุ อุปาทินนุทาณิก รมโม ปฏิจจ นเหตุ อุปาทินนุทาณิกโย รมโม อุปชชติ นารมณปะจยา. (๑)

เหตุ อุปาทินนุทาณิกโย นเหตุ อุปาทินนุทาณิกโย รมโม ปฏิจจ นเหตุ อุปาทินนุทาณิกโย รมโม อุปชชติ นารมณปะจยา. (๑) (สงขิตฺ.)

[๑๖๙] นเหตุยา เทว, นารมณ เตณิ, นอปปิตยา นว, นอนนตเร เตณิ, นสมนนตเร เตณิ, นอณณณณณ เตณิ, นอุปนิสสเย เตณิ, นปุระชาเต นว, นปุจจาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมเม เตณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินทริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เตณิ, นวิปยุตฺเต นว, นินทิตฺยา เตณิ, นนวิกเต เตณิ. (สงขิตฺ.)

เหตุปะจยา นารมณ เตณิ. (สงขิตฺ.)

นเหตุปะจยา นารมณ เทว. (สงขิตฺ.)

(สหชาตวโรปี ปจยวโรปี นิสสยวโรปี สสญจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจจวารสทิสสา วิตถารตพฺพา.)

๒. อุปาทินนุทาณิกปท ๑. ปญฺหาวาร

ปจยจตุกก-เหตุวาทิ

[๑๖๙] เหตุ อุปาทินนุทาณิกโย รมโม เหตุสฺส อุปาทินนุทาณิกโยสฺส รมมสฺส เหตุปะจเยน ปจโย. เตณิ.

[๑๗๐] เหตุ อุปาทินนุทาณิกโย รมโม เหตุสฺส อุปาทินนุทาณิกโยสฺส รมมสฺส นารมณปะจเยน ปจโย. เตณิ.

นเหตุ อุปาทินนุทาณิกโย รมโม นเหตุสฺส อุปาทินนุทาณิกโยสฺส รมมสฺส นารมณปะจเยน ปจโย. นว.

[๑๗๑] เหตุ อนุปาทินุปาทานิโย ฐมฺโม เหตุสฺส อนุปาทินุปาทานิยสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺธาธิปฺติ, สหชาตาธิปฺติ. ตีณิ.

นเหตุ อนุปาทินุปาทานิโย ฐมฺโม นเหตุสฺส อนุปาทินุปาทานิยสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺธาธิปฺติ, สหชาตาธิปฺติ. นว ๆ เป ๆ

[๑๗๒] เหตุ อนุปาทินุปาทานิโย ฐมฺโม เหตุสฺส อนุปาทินุปาทานิยสฺส ฐมฺมสฺส อฺปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺกูปนิสฺสโย. นว.

[๑๗๓] นเหตุ อนุปาทินุปาทานิโย ฐมฺโม นเหตุสฺส อนุปาทินุปาทานิยสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺปุเรชาตํ. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๗๔] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อฺปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกฺเก นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว.

ปจฺจนียทุทฺธาร

[๑๗๕] เหตุ อนุปาทินุปาทานิโย ฐมฺโม เหตุสฺส อนุปาทินุปาทานิยสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อฺปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๗๖] นเหตุยา นว, นอารมฺมณฺ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณฺ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณฺ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสตุตฺติเก ปญฺหาวารสฺส อนุโลมมฺปี ปจฺจนียมฺปี อนุโลมปจฺจนียมฺปี ปจฺจนียานุโลมมฺปี กณฺธิตํ, เอวํ คณฺเฑทพฺพํ.)

๓. อุปาทินนอุปาทานียปท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๑๗๗] เหตุ อุปาทินนอุปาทานีย รมมํ ปฏิจจ เหตุ อุปาทินนอุปาทานีย รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีติ.

นเหตุ อุปาทินนอุปาทานีย รมมํ ปฏิจจ นเหตุ อุปาทินนอุปาทานีย รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีติ.

เหตุ อุปาทินนอุปาทานียญจ นเหตุ อุปาทินนอุปาทานียญจ รมมํ ปฏิจจ เหตุ อุปาทินนอุปาทานีย รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีติ. (สงขิตถ.)

[๑๗๘] เหตุยา นว, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ นว, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, ปฺเรชาเต นว, อาเสวเน นว, กมฺเม นว, วิปาเก นว, อาทาเร นว, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน นว, มคฺเค นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิคเต นว, อวิคเต นว.

นอธิปติ

[๑๗๙] เหตุ อุปาทินนอุปาทานีย รมมํ ปฏิจจ เหตุ อุปาทินนอุปาทานีย รมโม อุปปชชติ นอธิปติปัจจัยา. เหตุ อุปาทินนอุปาทานีย รมมํ ปฏิจจ นเหตุ อุปาทินนอุปาทานีย รมโม อุปปชชติ นอธิปติปัจจัยา. (๒)

นเหตุ อุปาทินนอุปาทานีย รมมํ ปฏิจจ นเหตุ อุปาทินนอุปาทานีย รมโม อุปปชชติ นอธิปติปัจจัยา. นเหตุ อุปาทินนอุปาทานีย รมมํ ปฏิจจ อุปาทินนอุปาทานีย รมโม อุปปชชติ นอธิปติปัจจัยา. (๒)

เหตุ อุปาทินนอุปาทานียญจ นเหตุ อุปาทินนอุปาทานียญจ รมมํ ปฏิจจ เหตุ อุปาทินนอุปาทานีย รมโม อุปปชชติ นอธิปติปัจจัยา. เหตุ อุปาทินนอุปาทานียญจ นเหตุ อุปาทินนอุปาทานียญจ รมมํ ปฏิจจ นเหตุ อุปาทินนอุปาทานีย รมโม อุปปชชติ นอธิปติปัจจัยา. (๒) (สงขิตถ.)

[๑๘๐] นอธิปัตติยา จ, นปฺเรชาเต นว, นปฺจจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีติ, นวิปาเก นว, นวิปฺปยุตฺเต นว. (สงขิตถ.)

เหตุปัจจัย นอริปัตติยา จ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอริปัตติปัจจัย เหตุยา จ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ปัจจยวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏิจจวารสทิสสา วิตุตฺตาเรตฺตพฺพา.)

๓. อนุปาทินฺนอนุปาทานียปท ๗. ปณฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุอารมฺมณ

[๑๘๑] เหตุ อนุปาทินฺนอนุปาทานียโย ฐมฺโม เหตุสฺส อนุปาทินฺนอนุปาทานียสฺส
ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณ ปัจจโย. ตีณิ.

[๑๘๒] นเหตุ อนุปาทินฺนอนุปาทานียโย ฐมฺโม นเหตุสฺส อนุปาทินฺนอนุปาทานียสฺส
ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณ ปัจจโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๘๓] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณเณ ตีณิ, อริปัตติยา จ, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสยเณ นว, อฺปนฺนิสฺสยเณ นว, กมฺเม ตีณิ,
วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกฺเค นว, สมฺปยุตฺเต
นว, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺติยา นว, นตฺติยา นว, วิคเต นว, อวิคเต นว.

ปัจจัยนียุทธาร

[๑๘๔] เหตุ อนุปาทินฺนอนุปาทานียโย ฐมฺโม เหตุสฺส อนุปาทินฺนอนุปาทานียสฺส
ฐมฺมสฺส สหชาตปัจจัยเณ ปัจจโย. อฺปนฺนิสฺสยปัจจัยเณ ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๘๕] นเหตุยา นว, นอารมฺมณเณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจัย นอารมฺมณเณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจัย อารมฺมณเณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺตติเก ปณฺหาวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปัจจนียมฺปิ อนฺโถมปัจจัยนียมฺปิ
ปัจจัยนียนฺโถมมฺปิ คณฺหิ, เอวํ กณฺเฑตฺตพฺพ.)

เหตุทุกอนุปาทินฺนตฺตติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. เหตุทุก ๕. สงฺกิลฺลจตุตฺติก

๑. สงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลสํกปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๑๘๖] เหตุ สงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลสํกั ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ สงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลสํกโก ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นเหตุ สงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลสํกั ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ สงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลสํกโก ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

เหตุ สงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลสํกณฺจ นเหตุ สงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลสํกณฺจ ปฏิจฺจ เหตุ สงฺกิลฺลจ-
สงฺกิลฺลสํกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

[๑๘๗] เหตุยา นว, อารมฺมณฺ นว, อธิปฺติยา นว ๆ เปฯ กมฺเม นว,
อาหาเร นว, อวิกฺเต นว. (สงฺขิตฺกํ.)

นเหตุ นอธิปฺติ

[๑๘๘] นเหตุ สงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลสํกั ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ สงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลสํกโก
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัยา.

เหตุ สงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลสํกั ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ สงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลสํกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
นอธิปฺติปัจจัยา. (สงฺขิตฺกํ.)

[๑๘๙] นเหตุยา เอกํ, นอธิปฺติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปัจฺจชาตาเต นว,
นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปฺปยุตฺเต นว. (สงฺขิตฺกํ.)

เหตุปัจจัยา นอธิปฺติยา นว. (สงฺขิตฺกํ.)

นเหตุปัจจัยา อารมฺมณฺ เอกํ. (สงฺขิตฺกํ.)

(สหชาตวาโรปี ปัจฺจยวาโรปี นิสฺสยวาโรปี สํสฺสยวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี
ปฏิจฺจวารสทฺธิสา วิตุฏฺฐาเรตพฺพา.)

๑. สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺสโก ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุวาทิ

[๑๕๐] เหตุ สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺสโก ฐมฺโม เหตุสฺส สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺสส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณ ปัจจัยโย. ตีณิ.

เหตุ สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺสโก ฐมฺโม เหตุสฺส สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺสส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณ ปัจจัยโย. นว.

เหตุ สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺสโก ฐมฺโม เหตุสฺส สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺสส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปัจจัยเณ ปัจจัยโย. อารมฺมณาริปฺติ. นว. (สงฺขิตํ.)

[๑๕๑] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณเ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อญฺญมมฺญเ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มกฺเก ตีณิ, สมฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

ปัจจนียทุฏฐาร

[๑๕๒] เหตุ สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺสโก ฐมฺโม เหตุสฺส สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺสส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณ ปัจจัยโย. สหชาตปัจจัยเณ ปัจจัยโย. อุปฺนิสฺสยปัจจัยเณ ปัจจัยโย. (สงฺขิตํ.)

[๑๕๓] นเหตุยา นว, นอารมฺมณเ นว. (สงฺขิตํ.)

เหตุปัจจัยา นอารมฺมณเ ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปัจจัยา อารมฺมณเ นว. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสฺสทฺตฺติเก ปญฺหาวารสฺส อนฺุโลมมฺปิ ปัจจนียมฺปิ อนฺุโลมปัจจนียมฺปิ ปัจจนียานฺุโลมมฺปิ กณฺธิ, เอวํ กณฺธทพฺพ.)

๒. อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิฏฺฐกปท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๑๔๔] เหตุ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิฏฺฐก รมํ ปฏิจจ เหตุ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิฏฺฐโก รมํ โม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นเหตุ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิฏฺฐก รมํ ปฏิจจ นเหตุ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิฏฺฐโก รมํ โม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

เหตุ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิฏฺฐก นเหตุ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิฏฺฐก รมํ ปฏิจจ เหตุ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิฏฺฐโก รมํ โม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๑๔๕] เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ นว, อธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

นเหตุ

[๑๔๖] นเหตุ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิฏฺฐก รมํ ปฏิจจ นเหตุ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิฏฺฐโก รมํ โม อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัยา. (สงฺขิตํ.)

[๑๔๗] นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณฺเ ตีณิ, นอธิปฺติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนฺนฺตเร ตีณิ, นอญฺจมฺมญฺเ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว, นปัจจจฺชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนนฺทฺถิยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

เหตุปัจจัยา นอารมฺมณฺเ ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปัจจัยา อารมฺมณฺเ เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวโรปี ปัจจยวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจจวารสทิสสา วิตุถาเรตพฺพา.)

๒. อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏโก ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุวาทิ

[๑๙๘] เหตุ อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิโก ฐมโม เหตุสฺส อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิโกสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจัยเณ ปัจจัยโย. ตีณิ.

เหตุ อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิโก ฐมโม เหตุสฺส อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิโกสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจัยเณ ปัจจัยโย. นว.

เหตุ อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิโก ฐมโม เหตุสฺส อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิโกสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจจัยเณ ปัจจัยโย. อารมมณาริทธิ, สหชาตาริทธิ. ตีณิ.

นเหตุ อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิโก ฐมโม นเหตุสฺส อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิโกสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจจัยเณ ปัจจัยโย. อารมมณาริทธิ, สหชาตาริทธิ. ตีณิ.

เหตุ อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิโก จ นเหตุ อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิโก จ ฐมมา เหตุสฺส อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิโกสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจจัยเณ ปัจจัยโย. อารมมณาริทธิ. ตีณิ.
(สงฺขิตฺกํ.)

[๑๙๙] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อญฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกฺเค นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว. (สงฺขิตฺกํ.)

ปัจจัยนัยุทธาร

[๒๐๐] เหตุ อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิโก ฐมโม เหตุสฺส อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิโกสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจัยเณ ปัจจัยโย. สหชาตปัจจัยเณ ปัจจัยโย. อุปฺนิสฺสยปัจจัยเณ ปัจจัยโย. (สงฺขิตฺกํ.)

[๒๐๑] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงฺขิตฺกํ.)

เหตุปัจจัยยา นอารมมณ ตีณิ. (สงฺขิตฺกํ.)

นเหตุปัจจัยยา อารมมณ นว. (สงฺขิตฺกํ.)

(ยถา กุสฺลตฺติกเก ปณฺหาวารสฺส อนฺโถมมฺปึ ปจฺจนียมฺปึ อนฺโถมปจฺจนียมฺปึ
ปจฺจนียานฺโถมมฺปึ กณฺธิทํ, เอวํ กณฺเฑทพฺพํ.)

๓. สงฺกิลิฏฺจอสฺกิลิฏฺกปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๒๐๒] เหตุํ อสงฺกิลิฏฺจอสฺกิลิฏฺกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุํ อสงฺกิลิฏฺจอสฺกิลิฏฺโก
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๐๓] เหตุยา นว, อารมฺมณฺ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺณเว นว, นิสฺสเย นว, อปฺปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต
นว, อาเสวเน นว, กมฺเม นว, วิปาเก นว, อาหาเร นว, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน
นว, มกฺเก นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว,
วิกเต นว, อวิกเต นว.

นอริปฺติ

[๒๐๔] เหตุํ อสงฺกิลิฏฺจอสฺกิลิฏฺกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุํ อสงฺกิลิฏฺจอสฺกิลิฏฺโก
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นอริปฺติปจฺจยา. เหตุํ อสงฺกิลิฏฺจอสฺกิลิฏฺกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ
อสงฺกิลิฏฺจอสฺกิลิฏฺโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นอริปฺติปจฺจยา. (๒)

นเหตุํ อสงฺกิลิฏฺจอสฺกิลิฏฺกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ อสงฺกิลิฏฺจอสฺกิลิฏฺโก ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ นอริปฺติปจฺจยา. นเหตุํ อสงฺกิลิฏฺจอสฺกิลิฏฺกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ
อสงฺกิลิฏฺจอสฺกิลิฏฺโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นอริปฺติปจฺจยา. (๒) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๐๕] นอริปฺติยา จ, นปุเรชาเต นว, นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว,
นกกมฺเม ติณฺนิ, นวิปาเก นว, นวิปฺปยุตฺเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอริปฺติยา จ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอริปฺติปจฺจยา เหตุยา จ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาทวารปี ปัจจยวโรปี นิสสยวโรปี สัมภุจวโรปี สมปยุตทวารปี
ปฏิจจวารสทิสสา วิตุถาเรตพพา.)

๓. อสงักิณฺฐจอสงักิเลสิกปท ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุอาร์มมณ

[๒๐๖] เหตุ อสงักิณฺฐจอสงักิเลสิกโก ฐมโม เหตุสฺส อสงักิณฺฐจอสงักิเลสิกสฺส
ฐมมสฺส เหตุปัจจยเณ ปัจจโย. ตีณิ.

นเหตุ อสงักิณฺฐจอสงักิเลสิกโก ฐมโม นเหตุสฺส อสงักิณฺฐจอสงักิเลสิกสฺส ฐมมสฺส
อาร์มมณปัจจยเณ ปัจจโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺทำ.)

[๒๐๗] เหตุยา ตีณิ, อาร์มมณเณ ตีณิ, อธิปทียา จ, อนนฺตเร นว, สมนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, กมฺเม ตีณิ,
วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกุเเต นว, สมปยุตเต
นว, วิปยุตเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว. (สงฺขิตฺทำ.)

ปัจจนียทุฏฐาร

[๒๐๘] เหตุ อสงักิณฺฐจอสงักิเลสิกโก ฐมโม เหตุสฺส อสงักิณฺฐจอสงักิเลสิกสฺส
ฐมมสฺส สหชาตปัจจยเณ ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจยเณ ปัจจโย. (สงฺขิตฺทำ.)

[๒๐๙] นเหตุยา นว, นอาร์มมณเณ นว. (สงฺขิตฺทำ.)

เหตุปัจจยา นอาร์มมณเณ ตีณิ. (สงฺขิตฺทำ.)

นเหตุปัจจยา อาร์มมณเณ ตีณิ. (สงฺขิตฺทำ.)

(ยถา กุสฺสจฺจติเก ปญฺหาวารสฺส ธมฺมโลมมปี ปัจจนียมปี ธมฺมโลมปัจจนียมปี
ปัจจนียานโลมมปี กถิตํ, เอวํ กถेतพพ.)

เหตุทุกสงักิณฺฐจตฺतिकํ นิฏฺฐิตํ.

๑. เหตุทุก ๖. วิตกกฤตติก

๑. สวิตกกฤตติการปท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๒๑๐] เหตุ สวิตกกฤตติการ รมมัม ปฏิจจ เหตุ สวิตกกฤตติการโร รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เหตุ สวิตกกฤตติการ รมมัม ปฏิจจ นเหตุ สวิตกกฤตติการโร รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เหตุ สวิตกกฤตติการ รมมัม ปฏิจจ เหตุ สวิตกกฤตติการโร จ นเหตุ สวิตกกฤตติการโร จ รมมา อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๓)

นเหตุ สวิตกกฤตติการ รมมัม ปฏิจจ นเหตุ สวิตกกฤตติการโร รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. ติณ.

เหตุ สวิตกกฤตติการณจ นเหตุ สวิตกกฤตติการณจ รมมัม ปฏิจจ เหตุ สวิตกกฤตติการโร รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. ติณ. (สงขิตถ.)

[๒๑๑] เหตุยา นว, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว, อนนตเร นว, สมนตเร นว ๖ เป ๖ กมเม นว, วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิคเต นว. (สงขิตถ.)

นเหตุนอธิปัตติ

[๒๑๒] นเหตุ สวิตกกฤตติการ รมมัม ปฏิจจ นเหตุ สวิตกกฤตติการโร รมโม อุปปชชติ นเหตุปัจจยา. เทว.

เหตุ สวิตกกฤตติการ รมมัม ปฏิจจ เหตุ สวิตกกฤตติการโร รมโม อุปปชชติ นอธิปัตติปัจจยา. (สงขิตถ.)

[๒๑๓] นเหตุยา เทว, นอธิปัตติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปุจฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมเม ติณ, นวิปาเก นว, นมคเค เอก, นวิปยุตเต นว. (สงขิตถ.)

เหตุปัจจยา นอธิปัตติยา นว. (สงขิตถ.)

นเหตุปัจจยา อารมมณ เทว. (สงขิตถ.)

(สหชาตวาโรปี ปจยวาโรปี นิสสยวาโรปี สัมมจวาโรปี สมปยุตตวาโรปี ปฏิจจวารสทิสสา วิตถาเรตพพา.)

๑. สวิตกกถสวิจารปท ๗. ปณฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุวาทิ

[๒๑๔] เหตุ สวิตกกถสวิจาโร ฐมฺโม เหตุสุตฺต สวิตกกถสวิจารสุตฺต ฐมฺมสุตฺต เหตุปัจจุเณน ปัจจุโย. ตีณิ.

เหตุ สวิตกกถสวิจาโร ฐมฺโม เหตุสุตฺต สวิตกกถสวิจารสุตฺต ฐมฺมสุตฺต อารมฺมณปัจจุเณน ปัจจุโย. นว.

เหตุ สวิตกกถสวิจาโร ฐมฺโม เหตุสุตฺต สวิตกกถสวิจารสุตฺต ฐมฺมสุตฺต อธิปติปัจจุเณน ปัจจุโย. อารมฺมณอธิปติ, สหชาตอธิปติ. ตีณิ.

นเหตุ สวิตกกถสวิจาโร ฐมฺโม นเหตุสุตฺต สวิตกกถสวิจารสุตฺต ฐมฺมสุตฺต อธิปติปัจจุเณน ปัจจุโย. อารมฺมณอธิปติ, สหชาตอธิปติ. ตีณิ.

เหตุ สวิตกกถสวิจาโร จ นเหตุ สวิตกกถสวิจาโร จ ฐมฺมา เหตุสุตฺต สวิตกกถสวิจารสุตฺต ฐมฺมสุตฺต อธิปติปัจจุเณน ปัจจุโย. อารมฺมณอธิปติ. ตีณิ. (สงฺฆิตฺกํ.)

[๒๑๕] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ นว, อธิปติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค นว, สมฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิคฺไते นว, อวิกฺเต นว. (สงฺฆิตฺกํ.)

ปัจจัยนัยุทธาร

[๒๑๖] เหตุ สวิตกกถสวิจาโร ฐมฺโม เหตุสุตฺต สวิตกกถสวิจารสุตฺต ฐมฺมสุตฺต อารมฺมณปัจจุเณน ปัจจุโย. สหชาตปัจจุเณน ปัจจุโย. อุปฺนิสฺสยปัจจุเณน ปัจจุโย. (สงฺฆิตฺกํ.)

[๒๑๗] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว. (สงฺฆิตฺกํ.)

เหตุปัจจัยา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺฆิตฺกํ.)

นเหตุปัจจุยา อารมมณ นว. (สงขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลทุกิกะ ปณฺหาวารสฺส อนฺโณมมปี ปจฺจนียมปี อนฺโณมปจฺจนียมปี
ปจฺจนียานฺโณมมปี คณฺธิทํ, เอวํ กณฺเฑทพฺพํ.)

๒. อวิตกทุกิจารมตฺตปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตูก-เหตุ

[๒๑๘] เหตุ อวิตกทุกิจารมตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ อวิตกทุกิจารมตฺโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. ตีณิ.

นเหตุ อวิตกทุกิจารมตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อวิตกทุกิจารมตฺโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. ตีณิ.

เหตุ อวิตกทุกิจารมตฺตญฺจ นเหตุ อวิตกทุกิจารมตฺตญฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ
อวิตกทุกิจารมตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

[๒๑๙] เหตุยา นว, อารมมณ นว, อธิปฺติยา นว ๖ เป ๖ กมฺเม นว,
วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิตฺตํ.)

นอธิปฺติ

[๒๒๐] เหตุ อวิตกทุกิจารมตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ อวิตกทุกิจารมตฺโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ นอธิปฺติปัจจุยา. (สงขิตฺตํ.)

[๒๒๑] นอธิปฺติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปจฺจนาชาเต นว, นอาเสวเน นว,
นกกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปฺปยุตฺเต นว. (สงขิตฺตํ.)

เหตุปัจจุยา นอธิปฺติยา นว. (สงขิตฺตํ.)

นอธิปฺติปัจจุยา เหตุยา นว. (สงขิตฺตํ.)

(สทฺชาทวาโรปี ปจฺจวาโรปี นิสฺสยวาโรปี สํสฺสจฺจวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี
ปฏิจฺจวารสทฺธิสา วิตฺถาเรทพฺพา.)

๒. อวิตกกุจิการมตฺตปท ๙. ปญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุวาทิ

[๒๒๒] เหตุ อวิตกกุจิการมตฺตปท ฐมฺโม เหตุสฺส อวิตกกุจิการมตฺตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณน ปัจจัยโย. ตีณิ.

เหตุ อวิตกกุจิการมตฺตปท ฐมฺโม นเหตุสฺส อวิตกกุจิการมตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณน ปัจจัยโย. ตีณิ.

เหตุ อวิตกกุจิการมตฺตปท ฐมฺโม เหตุสฺส อวิตกกุจิการมตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปัจจัยเณน ปัจจัยโย. สหชาตาทิปฺติ. ตีณิ.

นเหตุ อวิตกกุจิการมตฺตปท ฐมฺโม นเหตุสฺส อวิตกกุจิการมตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปัจจัยเณน ปัจจัยโย. อารมฺมณาทิปฺติ, สหชาตาทิปฺติ. ตีณิ.

เหตุ อวิตกกุจิการมตฺตปท จ นเหตุ อวิตกกุจิการมตฺตปท จ ฐมฺมา นเหตุสฺส อวิตกกุจิการมตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปัจจัยเณน ปัจจัยโย. อารมฺมณาทิปฺติ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๒๓] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณเณ ตีณิ, อธิปฺติยา สกฺต, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มกุเเก นว, สมฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

ปัจจัยนัยุทธาร

[๒๒๔] เหตุ อวิตกกุจิการมตฺตปท ฐมฺโม เหตุสฺส อวิตกกุจิการมตฺตสฺส ฐมฺมสฺส สหชาตปัจจัยเณน ปัจจัยโย. อุปฺนิสฺสยปัจจัยเณน ปัจจัยโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๒๕] นเหตุยา นว, นอารมฺมณเณ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปัจจัยยา นอารมฺมณเณ ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปัจจัยยา อารมฺมณเณ ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสจฺจติเก ปญฺหาวารสฺส อนฺุโลมมฺปิ ปัจจัยนัยมฺปิ อนฺุโลมปัจจัยนัยมฺปิ ปัจจัยนัยานฺุโลมมฺปิ คณฺิ, เอวํ กณฺเฑทพฺพํ.)

๓. อวิตกกอวิจารณ์ ๑. ปฏิจจวาร์

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๒๒๖] เหตุ อวิตกกอวิจารณ์ ฐมัม ปฏิจจ เหตุ อวิตกกอวิจารณ์ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (สงขิตถ.)

[๒๒๗] เหตุยา นว, อารมมณเ นว, อธิปัตติยา นว ๖ เป ๖ กมเม นว, วิปาเก นว ๖ เป ๖ วิคเต นว, อวิกเต นว. (สงขิตถ.)

นเหตุวาที

[๒๒๘] นเหตุ อวิตกกอวิจารณ์ ฐมัม ปฏิจจ เหตุ อวิตกกอวิจารณ์ ฐมโม อุปปชชติ นเหตุปัจจัยา. (๑)

เหตุ อวิตกกอวิจารณ์ ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ อวิตกกอวิจารณ์ ฐมโม อุปปชชติ นอารมมณปัจจัยา. (๑)

นเหตุ อวิตกกอวิจารณ์ ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ อวิตกกอวิจารณ์ ฐมโม อุปปชชติ นอารมมณปัจจัยา. (๑)

เหตุ อวิตกกอวิจารณ์ นเหตุ อวิตกกอวิจารณ์ ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ อวิตกกอวิจารณ์ ฐมโม อุปปชชติ นอารมมณปัจจัยา. (๑)

เหตุ อวิตกกอวิจารณ์ ฐมัม ปฏิจจ เหตุ อวิตกกอวิจารณ์ ฐมโม อุปปชชติ นอธิปัตติปัจจัยา. นว. (สงขิตถ.)

[๒๒๙] นเหตุยา เอกัง, นอารมมณเ ตีณิ, นอธิปัตติยา นว, นอนนทเร ตีณิ, นสมนทเร ตีณิ, นอญมณเเว ตีณิ, นอุปนิสสุเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว, นปัจจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาทาทเร เอกัง, นอินุทฺธิเย เอกัง, นฉาเน เอกัง, นมคฺเค เอกัง, นสมปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต นว, โนนทฺธิยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ. (สงขิตถ.)

เหตุปัจจัยา นอารมมณเ ตีณิ. (สงขิตถ.)

นเหตุปัจจัยา อารมมณเ เอก. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปัจจยวาโรปี นิสฺสยวาโรปี สํสจฺจวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี
ปฏิจฺจวารสทิสสา วิทถาเรตพฺพทา.)

๓. อวิตกกถาวิจารณ์ ๑. ปญฺหาวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุอารมมณ

[๒๓๐] เหตุ อวิตกกถาวิจารณ์ ธรรมโม เหตุสฺส อวิตกกถาวิจารณ์สฺส ธรรมสฺส
เหตุปัจจยเณ ปัจจโย. ตีณิ.

เหตุ อวิตกกถาวิจารณ์ ธรรมโม เหตุสฺส อวิตกกถาวิจารณ์สฺส ธรรมสฺส อารมมณปัจจยเณ
ปัจจโย. นว. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๓๑] เหตุยา ตีณิ, อารมมณเ นว, อธิปฺติยา จ, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเ นว, นิสฺสยเ นว, อุปฺนิสฺสยเ นว, ปุเรชาเต
ตีณิ, ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ,
อินฺทฺริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มกฺเก นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต ปณฺจ, อตฺติยา
นว, นทฺติยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจนียุทธาร

[๒๓๒] เหตุ อวิตกกถาวิจารณ์ ธรรมโม เหตุสฺส อวิตกกถาวิจารณ์สฺส ธรรมสฺส
อารมมณปัจจยเณ ปัจจโย. สหชาตปัจจยเณ ปัจจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจยเณ ปัจจโย.
(สงฺขิตฺตํ.)

[๒๓๓] นเหตุยา นว, นอารมมณเ นว, นอธิปฺติยา นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจัยา นอารมมณเ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจัยา อารมมณเ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสทฺธิเก ปญฺหาวารสฺส อนฺุโลมมฺปี ปจฺจนียมฺปี อนฺุโลมปจฺจนียมฺปี
ปจฺจนียานฺุโลมมฺปี คณิถํ, เอวํ คณฺเฑตพฺพ.)

เหตุทุกวิทกกถาทิกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. เหตุทุก ๗. ปัตติติก

๑. ปัตติสทกตปท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจจตทุก-เหตุ

[๒๓๔] เหตุ ปัตติสทกต ฐมม ปฏิจจ เหตุ ปัตติสทกโต ฐมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจจา. ตีณิ.

นเหตุ ปัตติสทกต ฐมม ปฏิจจ นเหตุ ปัตติสทกโต ฐมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจจา. (สงขิตฺตํ.)

[๒๓๕] เหตุยา นว, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว ๖ เป ๖ กมฺเม นว,
วิปาเก นว, อาหาเร นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิตฺตํ.)

นเหตุ นอธิปติ

[๒๓๖] นเหตุ ปัตติสทกต ฐมม ปฏิจจ นเหตุ ปัตติสทกโต ฐมโม อุปปชชติ
นเหตุปัจจจา.

เหตุ ปัตติสทกต ฐมม ปฏิจจ เหตุ ปัตติสทกโต ฐมโม อุปปชชติ
นอธิปติปัจจจา. (สงขิตฺตํ.)

[๒๓๗] นเหตุยา เอกํ, นอธิปัตติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปัจจจชาเต นว,
นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นมคฺเค เอกํ, นวิปยุตฺเต นว.
(สงขิตฺตํ.)

เหตุปัจจจา นอธิปัตติยา นว. (สงขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจจา อารมมณ เอกํ. (สงขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปจฺจวาโรปี นิสฺสวาโรปี สํสฺสจฺจวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี
ปฏิจฺจวารสทิสสา วิตถาเรตพฺพา.)

๑. ปัตติสสทกตปท ๑. ปญหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุวาทิ

[๒๓๘] เหตุ ปัตติสสทกโต ธมโม เหตุสสุส ปัตติสสทกตสสุส ธมมสสุส เหตุปัจจายเณ
ปัจจโย. ตีฉนิ.

เหตุ ปัตติสสทกโต ธมโม เหตุสสุส ปัตติสสทกตสสุส ธมมสสุส อารมมณปัจจายเณ
ปัจจโย. ตีฉนิ.

นเหตุ ปัตติสสทกโต ธมโม นเหตุสสุส ปัตติสสทกตสสุส ธมมสสุส อารมมณปัจจายเณ
ปัจจโย. ตีฉนิ.

เหตุ ปัตติสสทกโต จ นเหตุ ปัตติสสทกโต จ ธมมา เหตุสสุส ปัตติสสทกตสสุส
ธมมสสุส อารมมณปัจจายเณ ปัจจโย. ตีฉนิ.

เหตุ ปัตติสสทกโต ธมโม เหตุสสุส ปัตติสสทกตสสุส ธมมสสุส อธิปติปัจจายเณ ปัจจโย.
อารมมณาริทธิ, สหชาตาริทธิ. ตีฉนิ.

นเหตุ ปัตติสสทกโต ธมโม นเหตุสสุส ปัตติสสทกตสสุส ธมมสสุส อธิปติปัจจายเณ
ปัจจโย. อารมมณาริทธิ, สหชาตาริทธิ. ตีฉนิ.

เหตุ ปัตติสสทกโต จ นเหตุ ปัตติสสทกโต จ ธมมา เหตุสสุส ปัตติสสทกตสสุส ธมมสสุส
อธิปติปัจจายเณ ปัจจโย. อารมมณาริทธิ. ตีฉนิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๓๙] เหตุยา ตีฉนิ, อารมมณเ นว, อธิปติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อญฺญมมญฺเ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว,
กมฺเม ตีฉนิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีฉนิ, อินฺทฺริเย นว, ฉาเน ตีฉนิ, มกฺเก นว,
สมฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจนียุทธาร

[๒๔๐] เหตุ ปัตติสสทกโต ธมโม เหตุสสุส ปัตติสสทกตสสุส ธมมสสุส อารมมณปัจจายเณ
ปัจจโย. สหชาตปัจจายเณ ปัจจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจายเณ ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๔๑] นเหตุยา นว, นอวามมณ นว. (สงขิตฺ.)

เหตุปัจจยา นอวามมณ ตีณิ. (สงขิตฺ.)

นเหตุปัจจยา อวามมณ นว. (สงขิตฺ.)

(ยตา กุสสตติเก ปณฺหาวารสฺส อนฺโณมมปี ปจฺจเนยฺมปี อนฺโณมปจฺจเนยฺมปี
ปจฺจเนยฺยานฺโณมมปี คณิตํ, เอวํ คณตพฺพ.)

๒. สุขสทกตปท ๑. ปฏิจวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๒๔๒] เหตุ สุขสทกํ ฐมํ ปฏิจฯ เหตุ สุขสทกโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

นเหตุ สุขสทกํ ฐมํ ปฏิจฯ นเหตุ สุขสทกโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.
ตีณิ.

เหตุ สุขสทกตญฯ นเหตุ สุขสทกตญฯ ฐมํ ปฏิจฯ เหตุ สุขสทกโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ. (สงขิตฺ.)

[๒๔๓] เหตุยา นว, อวามมณ นว, อธิปติยา นว ฯ เปฯ อวิกเต นว. (สงขิตฺ.)

นเหตุ นอธิปติ

[๒๔๔] นเหตุ สุขสทกํ ฐมํ ปฏิจฯ นเหตุ สุขสทกโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
นเหตุปัจจยา.

เหตุ สุขสทกํ ฐมํ ปฏิจฯ เหตุ สุขสทกโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปัจจยา.
นว. (สงขิตฺ.)

[๒๔๕] นเหตุยา เอกํ, นอธิปติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปุณฺณชาเต นว,
นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต
นว. (สงขิตฺ.)

เหตุปัจจัยา นอธิปัตยา นว. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปัจจัยา อารมฺมเณ เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวโรปี ปัจจยวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏิจฺจวารสํหิตา วิตุถาเรตพฺพา.)

๒. สุขสทกตปท ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุวาทิ

[๒๔๖] เหตุ สุขสทกโต รมโม เหตุสฺส สุขสทกตสฺส รมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณ
ปัจจัยโย. ตีณิ.

เหตุ สุขสทกโต รมโม เหตุสฺส สุขสทกตสฺส รมฺมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณ ปัจจัยโย.
นว.

เหตุ สุขสทกโต รมโม เหตุสฺส สุขสทกตสฺส รมฺมสฺส อธิปัตปัจจัยเณ ปัจจัยโย.
นว. (สงฺขิตํ.)

[๒๔๗] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ นว, อธิปัตยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อยฺมณฺณนฺน นว, นิสฺสยเณ นว, อุปฺนิสฺสยเณ นว, อาเสวเน นว,
กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มกฺเก นว,
สมฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

ปัจจัยนัยุทธาร

[๒๔๘] เหตุ สุขสทกโต รมโม เหตุสฺส สุขสทกตสฺส รมฺมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณ
ปัจจัยโย. สหชาตปัจจัยเณ ปัจจัยโย. อุปฺนิสฺสยปัจจัยเณ ปัจจัยโย. (สงฺขิตํ.)

[๒๔๙] นเหตุยา นว, นอารมฺมเณ นว. (สงฺขิตํ.)

เหตุปัจจัยา นอารมฺมเณ ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปัจจัยา อารมฺมเณ นว. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสฺสคฺคติกเณ ปญฺหาวารสฺส อนฺโลมมฺปี ปัจจันนํ อนฺโลมปัจจัยนํ
ปัจจัยนํ อนฺโลมมฺปี คณิํ, เอวํ คณเฑพฺพ.)

๓. อุเปกขาสหคตปท ๑. ปฏิจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๒๕๐] เหตุ อุเปกขาสหคต รมม ปฏิจ เหตุ อุเปกขาสหคโต รมโม
อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นเหตุ อุเปกขาสหคต รมม ปฏิจ นเหตุ อุเปกขาสหคโต รมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

เหตุ อุเปกขาสหคตญจ นเหตุ อุเปกขาสหคตญจ รมม ปฏิจ เหตุ อุเปกขาสหคโต รมโม
อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

[๒๕๑] เหตุยา นว, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว ๖ เป ๖ กมเม นว,
วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิตฺตํ.)

นเหตุวาที

[๒๕๒] นเหตุ อุเปกขาสหคต รมม ปฏิจ นเหตุ อุเปกขาสหคโต รมโม
อุปปชชติ นเหตุปัจจัยา. เทว.

เหตุ อุเปกขาสหคต รมม ปฏิจ เหตุ อุเปกขาสหคโต รมโม อุปปชชติ
นอธิปัตติปัจจัยา. นว.

เหตุ อุเปกขาสหคต รมม ปฏิจ เหตุ อุเปกขาสหคโต รมโม อุปปชชติ
นปเรชาตปัจจัยา. นว.

เหตุ อุเปกขาสหคต รมม ปฏิจ เหตุ อุเปกขาสหคโต รมโม อุปปชชติ
นปจจชาตปัจจัยา. นว. (สงขิตฺตํ.)

[๒๕๓] นเหตุยา เทว, นอธิปัตติยา นว, นปเรชาเต นว, นปจจชาเต นว,
นอาเสวเน นว, นกมเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นฉาเน เอก, นมคเค เอก,
นวิปยุตเต นว. (สงขิตฺตํ.)

เหตุปัจจัยา นอธิปัตติยา นว. (สงขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจัยา อารมมณ เทว. (สงขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปัจจยวาโรปี นิสสยวาโรปี สัมภูจวาโรปี สมปยุตตวาโรปี
ปฏิจจวารสทิสสา วิทยาเรทพพา.)

๓. อุเปกฺขาสหคตปท ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุวาทิ

[๒๕๔] เหตุ อุเปกฺขาสหคโต ฐมโม เหตุสฺส อุเปกฺขาสหคตสฺส ฐมมสฺส
เหตุปัจจายเณ ปัจจโย. ตีณิ.

เหตุ อุเปกฺขาสหคโต ฐมโม เหตุสฺส อุเปกฺขาสหคตสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจายเณ
ปัจจโย. นว.

เหตุ อุเปกฺขาสหคโต ฐมโม เหตุสฺส อุเปกฺขาสหคตสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจจายเณ
ปัจจโย. นว. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๕๕] เหตุยา ตีณิ, อารมมณเ นว, อธิปติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว,
กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาทาเร ตีณิ, อินฺทริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกุเ นว,
สมปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจัยนียุทธาร

[๒๕๖] เหตุ อุเปกฺขาสหคโต ฐมโม เหตุสฺส อุเปกฺขาสหคตสฺส ฐมมสฺส
อารมมณปัจจายเณ ปัจจโย. สหชาตปัจจายเณ ปัจจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจายเณ ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๕๗] นเหตุยา นว, นอารมมณเ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจายา นอารมมณเ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจายา อารมมณเ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปญฺหาวารสฺส อนฺโลมมฺปี ปัจจเนียมฺปี อนฺโลมปัจจเนียมฺปี
ปัจจัยนียนฺโลมมฺปี คณิํ, เอว คณตพฺพํ.)

เหตุทุกปิติตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. เหตุทุก ๘. ทสฺสเนนปาทพพุตติก

๑. ทสฺสเนนปาทพพุตติก ๑. ปฏิจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๒๕๘] เหตุ ทสฺสเนน ปาทพพุตติก ฐมมํ ปฏิจ เหตุ ทสฺสเนน ปาทพพุตติก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นเหตุ ทสฺสเนน ปาทพพุตติก ฐมมํ ปฏิจ นเหตุ ทสฺสเนน ปาทพพุตติก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

เหตุ ทสฺสเนน ปาทพพุตติก นเหตุ ทสฺสเนน ปาทพพุตติก ฐมมํ ปฏิจ เหตุ ทสฺสเนน ปาทพพุตติก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงฺขิตํ)

[๒๕๙] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปฺตยา นว ๖ เป ๖ กมฺเม นว, อาหาเร นว ๖ เป ๖ อวิกฺเต นว. (สงฺขิตํ.)

นเหตุ นอธิปติ

[๒๖๐] นเหตุ ทสฺสเนน ปาทพพุตติก ฐมมํ ปฏิจ เหตุ ทสฺสเนน ปาทพพุตติก ฐมโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัยา. (๑)

เหตุ ทสฺสเนน ปาทพพุตติก ฐมมํ ปฏิจ เหตุ ทสฺสเนน ปาทพพุตติก ฐมโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปัจจัยา. นว.

[๒๖๑] นเหตุยา เอกํ, นอธิปฺตยา นว, นปุเรชาเต นว, นปัจจจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปฺยุตฺเต นว. (สงฺขิตํ.)

เหตุปัจจัยา นอธิปฺตยา นว. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปัจจัยา อารมฺมณ เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปัจจวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจวโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจวารสํสฺสา วิตุฏฺฐาเรตฺตพฺพา.)

๑. ทสฺสเนนปาทพฺพปท ๑. ปญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ อารมมณ

[๒๖๒] เหตุ ทสฺสเนน ปาทพฺพโพ รมโม เหตุสฺส ทสฺสเนน ปาทพฺพสฺส รมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ.

เหตุ ทสฺสเนน ปาทพฺพโพ รมโม เหตุสฺส ทสฺสเนน ปาทพฺพสฺส รมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. นว. (สงฺขิตํ.)

[๒๖๓] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อธิปติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อญฺญมณเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มกฺเก ตีณิ, สปรยฺตเต นว ๖ เปว อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

ปัจจัยนัยุทธาร

[๒๖๔] เหตุ ทสฺสเนน ปาทพฺพโพ รมโม เหตุสฺส ทสฺสเนน ปาทพฺพสฺส รมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. (สงฺขิตํ.)

[๒๖๕] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงฺขิตํ.)

เหตุปัจจยา นอารมมณ ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมมณ นว. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสฺสทฺติเก ปญฺหาวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปัจจนิยมฺปิ อนฺโถมปัจจนิยมฺปิ ปัจजनฺยานฺโถมมฺปิ คณิํ, เอว คณฺเฑพฺพ.)

๒. ภาวนายปาทพฺพปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๒๖๖] เหตุ ภาวนาย ปาทพฺพํ รมมํ ปฏิจฺจ เหตุ ภาวนาย ปาทพฺพโพ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

นเหตุ ภาวนาย ปหาตพพิ ฐมัม ปฏิจ จ นเหตุ ภาวนาย ปหาตพพิ ฐมโม
อุปชชติ เหตุปัจจา. ตีณิ.

เหตุ ภาวนาย ปหาตพพจ นเหตุ ภาวนาย ปหาตพพจ ฐมัม ปฏิจ เหตุ
ภาวนาย ปหาตพพิ ฐมโม อุปชชติ เหตุปัจจา. ตีณิ. (สงขิตฺ.)

[๒๖๗] เหตุยา นว, อารมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิตฺ.)

นเหตุ

[๒๖๘] นเหตุ ภาวนาย ปหาตพพิ ฐมัม ปฏิจ เหตุ ภาวนาย ปหาตพพิ
ฐมโม อุปชชติ นเหตุปัจจา. (๑) (สงขิตฺ.)

[๒๖๙] นเหตุยา เอกํ, นอธิปัตยา นว, นปุเรชาเต นว, นปัจจาชาเต นว,
นอาเสวเน นว, นกมเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปยุตเต นว. (สงขิตฺ.)

เหตุปัจจา นอธิปัตยา นว. (สงขิตฺ.)

นเหตุปัจจา อารมณ เอกํ. (สงขิตฺ.)

(สหชาตวโรปี ปจยวโรปี นิสสยวโรปี สัมมุตตวโรปี
ปฏิจวารสทิสว วิถาเรตพพา.)

๒. ภาวนายปหาตพพท ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ อารมณ

[๒๗๐] เหตุ ภาวนาย ปหาตพพิ ฐมโม เหตุสส ภาวนาย ปหาตพสส
ฐมมสส เหตุปัจจาเยน ปจโย. ตีณิ.

เหตุ ภาวนาย ปหาตพพิ ฐมโม เหตุสส ภาวนาย ปหาตพสส ฐมมสส
อารมณปัจจาเยน ปจโย นว. (สงขิตฺ.)

[๒๗๑] เหตุยา ตีณิ, อารมณ นว, อธิปัตยา นว, อนนฺตเร นว, สมนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อญฺณมญฺเญ นว, นิสฺสเย นว, อุปนฺิสฺสเย นว, อาเสวเน

นว, กัมเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินทริเย ตีณิ, ฉาเน ตีณิ, มกฺเค ตีณิ,
สมปยุตฺเต นว, อตฺติยา นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

ปัจจนียุทธาร

[๒๗๒] เหตุ ภาวนาย ปทาตพฺโพ ฐมฺโม เหตุสุส ภาวนาย ปทาตพฺพสุส ฐมฺมสุส
อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. สหชาติปัจจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปัจจเยน ปจฺจโย.
(สงฺขิตํ.)

[๒๗๓] นเหตุยา นว, นอามมณฺเ นว. (สงฺขิตํ.)

เหตุปัจจยา นอามมณฺเ ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมฺมณฺเ นว. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสละตฺติเก ปณฺหวารสุส อนฺโถมมฺปิ ปจฺจเนียมฺปิ อนฺโถมปจฺจเนียมฺปิ
ปจฺจเนียมฺปิ คณฺโฑ, เอวํ กณฺเฑทพฺพ.)

๓. เนวทสุสเนนภาวนายปทาตพฺพปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๒๗๔] เหตุ เนวทสุสเนน ภาวนาย ปทาตพฺพ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ เนวทสุสเนน
ภาวนาย ปทาตพฺโพ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

นเหตุ เนวทสุสเนน ภาวนาย ปทาตพฺพ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เนวทสุสเนน
ภาวนาย ปทาตพฺโพ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตํ.)

[๒๗๕] เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ นว, อธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ กัมเม นว,
วิปาเก นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

นเหตุวาทิ

[๒๗๖] นเหตุ เนวทสุสเนน ภาวนาย ปทาตพฺพ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ
เนวทสุสเนน ภาวนาย ปทาตพฺโพ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจยา.

เหตุ เนวทสฺสเนน นภานาย ปาทพฺพ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เนวทสฺสเนน
นภานาย ปาทพฺพ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. (๑)

นเหตุ เนวทสฺสเนน นภานาย ปาทพฺพ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เนวทสฺสเนน
นภานาย ปาทพฺพ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. (๑)

เหตุ เนวทสฺสเนน นภานาย ปาทพฺพจ นเหตุ เนวทสฺสเนน นภานาย-
ปาทพฺพจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เนวทสฺสเนน นภานาย ปาทพฺพ ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. (๑)

เหตุ เนวทสฺสเนน นภานาย ปาทพฺพ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ เนวทสฺสเนน
นภานาย ปาทพฺพ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปฺติปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๗๗] นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณํ ตีณิ, นอธิปฺติยา นว, นอนนฺตรํ ตีณิ,
นสฺมณนฺตรํ ตีณิ, นอญฺจมญฺญํ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว,
นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ,
นอิหฺมฺมฺมฺมฺมํ เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ, นสฺมปฺยฺตฺเต ตีณิ, นวิปฺยฺตฺเต
นว, โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกฺเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณํ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณํ เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สทฺชาทวโรปปี ปจฺจวโรปปี นิสฺสยวโรปปี สํสฺสจวโรปปี สมฺปฺยฺตฺตวโรปปี
ปฏิจฺจวารสทิสฺวา วิทฺถาเรตพฺพา.)

๓. เนวทสฺสเนนภานายปาทพฺพปท ๗. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ อารมฺมณ

[๒๗๘] เหตุ เนวทสฺสเนน นภานาย ปาทพฺพ ฐมฺโม เหตุสฺส เนวทสฺสเนน
นภานาย ปาทพฺพสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

เหตุ เนวทสฺสเนน นภานาย ปาทพฺพ ฐมฺโม เหตุสฺส เนวทสฺสเนน
นภานาย ปาทพฺพสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๘๙] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว, อนนตเร นว, สมนตเร นว, สหชาเต นว, อญญมณเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกฺเค นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิคเต นว, อวิคเต นว.

ปัจจนียสูตร

[๒๙๐] เหตุ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺโพ รมฺโม เหตุสฺส เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพสฺส รมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเนน ปฺจายโย. สหชาตปฺจายเนน ปฺจายโย. อุปนิสฺสยปฺจายเนน ปฺจายโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๙๑] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปฺจายยา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปฺจายยา อารมฺมณ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสทฺทิกเก ปญฺหาวารสฺส อนฺโหลมมฺปิ ปฺจายนียมฺปิ อนฺโหลมปฺจายนียมฺปิ ปฺจายนียานฺโหลมมฺปิ คณฺหิตํ, เอวํ คณฺเฑทพฺพํ.)

เหตุทุกทสฺสเนน ปหาตพฺพตฺถิกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. เหตุทุก ๕. ทสฺสเนนปหาตพฺพเหตุกตฺติก

๑. ทสฺสเนนปหาตพฺพเหตุกปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปฺจายยจตุกก-เหตุ

[๒๙๒] เหตุ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ รมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก รมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจายยา. ตีณิ.

นเหตุ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ รมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก รมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจายยา. ตีณิ.

เหตุ ทสฺสเนน ปาทพฺพเหตุกญฺจ นเหตุ ทสฺสเนน ปาทพฺพเหตุกญฺจ ฐมฺมํ
ปฏิจฺจ เหตุ ทสฺสเนน ปาทพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๘๓] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธิปติ

[๒๘๔] เหตุ ทสฺสเนน ปาทพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ ทสฺสเนน ปาทพฺพเหตุโก
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๘๕] นอธิปติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปัจจชาเต นว, นอาเสวเน นว,
นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปยุตฺเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอธิปติยา นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธิปติปจฺจยา เหตุยา นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปจฺจยาโรปี นิสฺสยาโรปี สํสฺสยาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี
ปฏิจฺจวารสทิสฺสา วิตุถาเรทพฺพา.)

๑. ทสฺสเนนปาทพฺพเหตุกปท ๙. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ อารมฺมณ

[๒๘๖] เหตุ ทสฺสเนน ปาทพฺพเหตุโก ฐมฺโม เหตุสฺส ทสฺสเนน ปาทพฺพเหตุกสฺส
ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

เหตุ ทสฺสเนน ปาทพฺพเหตุโก ฐมฺโม เหตุสฺส ทสฺสเนน ปาทพฺพเหตุกสฺส
ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๘๗] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ นว, อธิปติยา นว ๆ เป ๆ อฺปนิสฺสเย นว,
อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ ๆ เป ๆ มคเก ตีณิ, สมฺปยุตฺเต นว ๆ เป ๆ
อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปจฺจนียทุทฺธาร

[๒๘๘] เหตุ ทสฺสเนน ปาทพฺพเหตุโก ฐมฺโม เหตุสฺส ทสฺสเนน ปาทพฺพเหตุกสฺส
ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อฺปนิสฺสยปจฺจเยน

ปัจจุโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๘๙] นหุตฺตยา นว, นอรรम्मณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจุยา นอรรम्मณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจุยา อารम्मณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสสตฺตํเก ปณฺหวารสฺส อนฺโลมมฺปี ปัจจนียมฺปี อนฺโลมปัจจนียมฺปี
ปัจจนียานฺโลมมฺปี คณิถํ, เอวํ คณฺเฑทพฺพ.)

๒. ภาวนายปหัตตพฺพเหตุกปท ๑. ปฏิจวาร

ปัจจุยจตุกก-เหตุ

[๒๙๐] เหตุ ภาวนาย ปหัตตพฺพเหตุก ฐมฺม ปฏิจ เหตุ ภาวนาย ปหัตตพฺพเหตุโก
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. ตีณิ.

นเหตุ ภาวนาย ปหัตตพฺพเหตุก ฐมฺม ปฏิจ นเหตุ ภาวนาย ปหัตตพฺพเหตุโก ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๙๑] เหตุยา นว, อารम्मณ นว, อธิปตฺติยา นว ๖เปว อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธิปติ

[๒๙๒] เหตุ ภาวนาย ปหัตตพฺพเหตุก ฐมฺม ปฏิจ เหตุ ภาวนาย ปหัตตพฺพเหตุโก
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปัจจุยา. นว. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๙๓] นอธิปตฺติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปัจฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว,
นกกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปฺปยุตฺเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจุยา นอธิปตฺติยา นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธิปติปัจจุยา เหตุยา นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ปัจจววโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจววโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏิจวารสฺทิสฺสา วิตุถาเรตพฺพ.)

๒. ภาวนายปหตพฺพเหตุกปท ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ อารมมณ

[๒๙๔] เหตุ ภาวนาย ปหตพฺพเหตุโก ฐมฺโม เหตุสฺส ภาวนาย ปหตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

เหตุ ภาวนาย ปหตพฺพเหตุโก ฐมฺโม เหตุสฺส ภาวนาย ปหตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส อารมมณปัจจเยน ปจฺจโย. นว. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๙๕] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อธิปตฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ ๖ เป ๖ มกฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจนียทุทธาร

[๒๙๖] เหตุ ภาวนาย ปหตพฺพเหตุโก ฐมฺโม เหตุสฺส ภาวนาย ปหตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส อารมมณปัจจเยน ปจฺจโย. สหชาตปัจจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๙๗] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจยา นอารมมณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสทฺตฺติเก ปญฺหาวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปจฺจนียมฺปิ อนฺโถมปจฺจนียมฺปิ ปจฺจนียานฺโถมมฺปิ คณฺติ, เอวํ กณฺตพฺพํ.)

๓. เนวทสฺสเนนภาวนายปหตพฺพเหตุกปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๒๙๘] เหตุ เนวทสฺสเนน ภาวนาย ปหตพฺพเหตุโก ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ เนวทสฺสเนน ภาวนาย ปหตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๙๙] เหตุยา นว, อารมมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุ

[๓๐๐] นเหตุ เนวทสฺสเนน นภานาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม ปฏิจจ นเหตุ
เนวทสฺสเนน นภานาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๐๑] นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณํ ตีณิ, นอธิปตฺติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ,
นสมนฺนตเร ตีณิ, นอญฺมมญฺเณ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว, นปจฺจชาเต
นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทริเย
เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต นว, นินฺตติยา
ตีณิ, นโวกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณํ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณํ เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปจฺจวาโรปี นิสฺสยวาโรปี สํสจฺจวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี
ปฏิจฺจวารสทิสสา วิทฺถาเรตพฺพา.)

๓. เนวทสฺสเนนภานายปหาตพฺพเหตุกปท ๗. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๓๐๒] เหตุ เนวทสฺสเนน นภานาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม เหตุสฺส เนว-
ทสฺสเนน นภานาย ปหาตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส เหตุ ปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๐๓] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ นว, อธิปตฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมนฺนตเร
นว, สหชาเต นว, อญฺมมญฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต
ตีณิ, ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ,
อินฺทริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มกฺเค นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺติยา
นว, นตฺติยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปจฺจนียทุทฺธาร

[๓๐๔] เหตุ เนวทสฺสเนน นภานาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม เหตุสฺส
เนวทสฺสเนน นภานาย ปหาตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๐๕] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจยา นอารมมณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปจฺจนียมฺปิ อนฺโถมปจฺจนียมฺปิ
ปจฺจนียานฺโถมมฺปิ คณฺหิ, เอวํ กณฺเฑทพฺพ.)

เหตุทุก ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. เหตุทุก ๑๐. อาจยคามิตุติก

๑. อาจยคามิปท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจจตฺตก-เหตุ

[๓๐๖] เหตุํ อาจยคามิ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุํ อาจยคามิ^๑ ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

นเหตุํ อาจยคามิ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ อาจยคามิ^๑ ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.
ตีณิ.

เหตุํ อาจยคามิณฺจ นเหตุํ อาจยคามิณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุํ อาจยคามิ^๑ ฐมฺโม
อฺปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๐๗] เหตุยา นว, อารมมณ นว, อธิปตียา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุ นอธิปติ

[๓๐๘] นเหตุํ อาจยคามิ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุํ อาจยคามิ^๑ ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ
นเหตุปัจจยา. (๑)

เหตุํ อาจยคามิ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุํ อาจยคามิ ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ นอธิปติปัจจยา.
(สงฺขิตฺตํ.)

[๓๐๙] นเหตุยา เอกัง, นอริปัตติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปัจฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปยุตฺเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจฉยา นอริปัตติยา นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจฉยา อารมฺมเณ เอกัง. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ปัจจวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏิจฺจวารสทิสสา วิตุถาเรตพฺพา.)

๑. อายกามิปท ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุวาทิ

[๓๑๐] เหตุ อายกามี รมฺโม เหตุสฺส อายกามิสฺส รมฺมสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. ตีณิ.

เหตุ อายกามี รมฺโม เหตุสฺส อายกามิสฺส รมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปัจจโย. นว.

เหตุ อายกามี รมฺโม เหตุสฺส อายกามิสฺส รมฺมสฺส อริปัตติปัจจเยน ปัจจโย.
อารมฺมณาริปัตติ, สหชาตาริปัตติ. ตีณิ.

นเหตุ อายกามี รมฺโม นเหตุสฺส อายกามิสฺส รมฺมสฺส อริปัตติปัจจเยน ปัจจโย.
อารมฺมณาริปัตติ, สหชาตาริปัตติ. ตีณิ.

เหตุ อายกามี จ นเหตุ อายกามี จ รมฺมา เหตุสฺส อายกามิสฺส รมฺมสฺส
อริปัตติปัจจเยน ปัจจโย. อารมฺมณาริปัตติ. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๑๑] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ นว, อริปัตติยา นว ๆ เป ๆ อุปนิสฺสเย นว,
อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มคฺเค นว
 ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจนียทุฏฐาร

[๓๑๒] เหตุ อายกามี รมฺโม เหตุสฺส อายกามิสฺส รมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน
ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๑๓] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงขิตฺตํ.)

เหตุปัจจยา นอารมมณ ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมมณ นว. (สงขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปจฺจนียมฺปิ อนฺโถมปจฺจนียมฺปิ
ปจฺจนียานฺโถมมฺปิ คณฺทํ, เอว คณฺทพฺพํ.)

๒. อปายคามิปท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๓๑๔] เหตุ อปายคามิ รมมํ ปฏิจฺ เหตุ อปายคามิ รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

นเหตุ อปายคามิ รมมํ ปฏิจฺ นเหตุ อปายคามิ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.
ตีณิ.

เหตุ อปายคามิณฺจ นเหตุ อปายคามิณฺจ รมมํ ปฏิจฺ เหตุ อปายคามิ รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

[๓๑๕] เหตุยา นว, อารมมณ นว ๆ เป ๆ กมฺเม นว, อาหาเร นว ๆ เป ๆ
อวิกเต นว. (สงขิตฺตํ.)

นอธิปติ

[๓๑๖] เหตุ อปายคามิ รมมํ ปฏิจฺ เหตุ อปายคามิ รมโม อุปฺปชฺชติ
นอธิปติปัจจยา. (สงขิตฺตํ.)

[๓๑๗] นอธิปติยา จ, นปุเรชาเต นว, นปฺจฺฉาชาเต นว, นกมฺเม ตีณิ,
นวิปาเก นว, นวิปฺยุตฺเต นว. (สงขิตฺตํ.)

เหตุปัจจยา นอธิปติยา จ. (สงขิตฺตํ.)

นอธิปติปัจจยา เหตุยา จ. (สงขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปัจจยวาโรปี นิสสยวาโรปี สัมมัจจวาโรปี สมบุตฺตวาโรปี
ปฏิจจวารสทิสสา วิตุถาเรตพฺพา.)

๒. อปจยคามิปท ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ อธิปติ

[๓๑๘] เหตุ อปจยคามิ รมโม เหตุสฺส อปจยคามิสฺส รมมสฺส เหตุปัจจายเณ
ปัจจโย. ตีณิ.

เหตุ อปจยคามิ รมโม เหตุสฺส อปจยคามิสฺส รมมสฺส อธิปติปัจจายเณ
ปัจจโย. สหชาตาทิปติ. ตีณิ.

นเหตุ อปจยคามิ รมโม นเหตุสฺส อปจยคามิสฺส รมมสฺส อธิปติปัจจายเณ
ปัจจโย. สหชาตาทิปติ. ตีณิ. (สงฺขิตฺกํ.)

[๓๑๙] เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ๑, สหชาเต นว ๖ เป ๖ อุปนิสฺสเย นว,
กมุเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกุเเต นว, สมบุตฺตเต
นว, อตฺถิยา นว, อวิกเต นว. สงฺขิตฺกํ.)

ปัจจนียทุทธาร

[๓๒๐] เหตุ อปจยคามิ รมโม เหตุสฺส อปจยคามิสฺส รมมสฺส สหชาตปัจจายเณ
ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจายเณ ปัจจโย. (สงฺขิตฺกํ.)

[๓๒๑] นเหตุยา นว, นอารมฺมเณ นว. (สงฺขิตฺกํ.)

เหตุปัจจายา นอารมฺมเณ ตีณิ. (สงฺขิตฺกํ.)

นเหตุปัจจายา อธิปติยา ตีณิ. (สงฺขิตฺกํ.)

(ยถา กุสฺสทฺธิเก ปญฺหาวารสฺส อนฺุโลมมฺปิ ปัจจนียมฺปิ อนฺุโลมปัจจนียมฺปิ
ปัจจนียานฺุโลมมฺปิ คณฺิถํ, เอวํ คณฺเฑตพฺพํ.)

๓. เนวัจยคามินาปจยคามิปท ๑. ปฏิจจุวาร

ปจจยจตุกก-เหตุ

[๓๒๒] เหตุ เนวัจยคามินาปจยคามิ ฐมัม ปฏิจจุ เหตุ เนวัจยคามินาปจยคามิ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. ตีณิ.

นเหตุ เนวัจยคามินาปจยคามิ ฐมัม ปฏิจจุ นเหตุ เนวัจยคามินาปจยคามิ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. ตีณิ.

เหตุ เนวัจยคามินาปจยคามิณจ นเหตุ เนวัจยคามินาปจยคามิณจ ฐมัม ปฏิจจุ เหตุ เนวัจยคามินาปจยคามิ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. ตีณิ. (สงขิตถ.)

[๓๒๓] เหตุยา นว, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว ๖ เป ๖ อุปนิสสเย นว, ปุเรชาเต นว, อาสวเน นว, กมฺเม นว, วิปาเก นว, อาทาเร นว, อินฺทวียะ นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิตถ.)

นเหตุวาทิ

[๓๒๔] นเหตุ เนวัจยคามินาปจยคามิ ฐมัม ปฏิจจุ นเหตุ เนวัจยคามินาปจยคามิ ฐมโม อุปปชชติ นเหตุปจจยา. (๑)

เหตุ เนวัจยคามินาปจยคามิ ฐมัม ปฏิจจุ นเหตุ เนวัจยคามินาปจยคามิ ฐมโม อุปปชชติ นอารมมณปจจยา. (๑)

นเหตุ เนวัจยคามินาปจยคามิ ฐมัม ปฏิจจุ นเหตุ เนวัจยคามินาปจยคามิ ฐมโม อุปปชชติ นอารมมณปจจยา. (๑)

เหตุ เนวัจยคามินาปจยคามิณจ นเหตุ เนวัจยคามินาปจยคามิณจ ฐมัม ปฏิจจุ นเหตุ เนวัจยคามินาปจยคามิ ฐมโม อุปปชชติ นอารมมณปจจยา. (๑)

เหตุ เนวัจยคามินาปจยคามิ ฐมัม ปฏิจจุ เหตุ เนวัจยคามินาปจยคามิ ฐมโม อุปปชชติ นอธิปัตติปจจยา ๖ เป ๖

เหตุ เนวัจยคามินาปจยคามิ ฐมัม ปฏิจจุ เหตุ เนวัจยคามินาปจยคามิ ฐมโม อุปปชชติ นปุเรชาตปจจยา. ตีณิ.

เหตุ เวยาจคามินาปจยคามิ ฐมมํ ปฏิจฺจุ เหตุ เวยาจคามินาปจยคามิ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ นปฺจจฺจาทปฺจจยา ฯ เป ฯ

เหตุ เวยาจคามินาปจยคามิ ฐมมํ ปฏิจฺจุ นเหตุ เวยาจคามินาปจยคามิ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ นกมฺมปฺจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๒๕] นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณํ ตีณิ, นอธิปฺติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ,
นสมนฺนตเร ตีณิ, นอญฺญมญฺเฒ ตีณิ, นนิสฺสเย ตีณิ, นอุปฺนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต
นว, นปฺจจฺจาทเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร
เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺยุตฺเต
นว, โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปฺจจยา นอารมฺมณํ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปฺจจยา อารมฺมณํ เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สทฺชาตวโรปี ปจฺจวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏิจฺจวารสทฺธา วิตุถาเรตพฺพา.)

๓. เวยาจคามินาปจยคามิปท ๑. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ อารมฺมณ

[๓๒๖] เหตุ เวยาจคามินาปจยคามิ ฐมโม เหตุสฺส เวยาจคามินาปจยคามิสฺส
ฐมมฺสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

เหตุ เวยาจคามินาปจยคามิ ฐมโม เหตุสฺส เวยาจคามินาปจยคามิสฺส ฐมมฺสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๒๗] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมนฺนตเร
นว, สทฺชาเต นว, อญฺญมญฺเฒ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต
ตีณิ, ปจฺจจฺจาทเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ,
อินฺทฺริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มกฺเค นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺยุตฺเต ปญฺจ, อตฺตฺติยา นว,
นตฺตฺติยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจนียุทธ

[๓๒๘] เหตุ เนวายคามินาปายคามิ รมโม เหตุสฺส เนวายคามินาปายคามิสฺส รมมฺสฺส อารมฺมณปฺจเยน ปฺจโย. สหชาตปฺจเยน ปฺจโย. อุปฺนิสฺสยปฺจเยน ปฺจโย. ตีณิ.

นเหตุ เนวายคามินาปายคามิ รมโม นเหตุสฺส เนวายคามินาปายคามิสฺส รมมฺสฺส อารมฺมณปฺจเยน ปฺจโย. สหชาตปฺจเยน ปฺจโย. อุปฺนิสฺสยปฺจเยน ปฺจโย. ปุเรชาตปฺจเยน ปฺจโย. ปฺจจชาตปฺจเยน ปฺจโย. อาหารปฺจเยน ปฺจโย. อินฺทฺริยปฺจเยน ปฺจโย. (สงฺขิตํ.)

[๓๒๙] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว. (สงฺขิตํ.)

เหตุปฺจยา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปฺจยา อารมฺมณ นว. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสฺสทฺติเก ปณฺหวารสฺส อนฺโถมมฺบิ ปฺจณิยมฺบิ อนฺโถมปฺจณิยมฺบิ ปฺจณิยานฺโถมมฺบิ กณฺธิ, เอว กณฺธพฺพ.)

เหตุทุก อาจยคามิตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. เหตุทุก ๑๑. เสกขตติก

๑. เสกขปท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๓๓๐] เหตุ เสกขํ รมมํ ปฏิจฺจ เหตุ เสกฺโข รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจยา. ตีณิ.

นเหตุ เสกขํ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เสกฺโข รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจยา. ตีณิ.

เหตุ เสกฺขณฺจ นเหตุ เสกฺขณฺจ รมมํ ปฏิจฺจ เหตุ เสกฺโข รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๓๓๑] เหตุยา นว, อารมมณเ นว, อธิปัตติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนตฺเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต นว, อาเสวเน นว, กมฺเม นว, วิปาเก นว, อาหาเร นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นอริปติ

[๓๓๒] เหตุํ เสกฺขํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ เหตุํ เสกฺโข ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอริปติปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๓๓] นอริปัตติยา จ, นปุเรชาเต นว, นปุจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปฺยตฺเต นว.

เหตุปจฺจยา นอริปัตติยา จ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอริปติปจฺจยา เหตุยา จ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ปจฺจววโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสววโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจฺจววโรปี วิทฺถวโรปี.)

๑. เสกฺขปท ๑. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุวาทิ

[๓๓๔] เหตุํ เสกฺโข ฐมฺโม เหตุสฺส เสกฺขสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

เหตุํ เสกฺโข ฐมฺโม เหตุสฺส เสกฺขสฺส ฐมฺมสฺส อธิปัตติปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตวโรปี. ตีณิ.

นเหตุํ เสกฺโข ฐมฺโม นเหตุสฺส เสกฺขสฺส ฐมฺมสฺส อธิปัตติปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตวโรปี. ตีณิ.

เหตุํ เสกฺโข ฐมฺโม เหตุสฺส เสกฺขสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๓๕] เหตุยา ตีณิ, อธิปัตติยา จ, อนนฺตเร นว, สมฺนตฺเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มกฺเค นว, สมฺปยุตฺเต นว, อตฺติยา นว, นตฺติยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจนียุทธธาร

[๓๓๖] เหตุ เสกโข ฐมโม เหตุสฺส เสกขสฺส ฐมมสฺส สหชาตปัจจนเณ ปัจจโย.
อุปนิสฺสยปัจจนเณ ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๓๗] นเหตุยา นว, นอารมฺมเณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจยา นอารมฺมเณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจยา อธิปัตติยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปญฺหาวารสฺส อนฺโถมมฺปี้ ปัจจนิยมฺปี้ อนฺโถมปัจจนิยมฺปี้
ปัจจนิยานฺโถมมฺปี้ คณิตํ, เอวํ คณเฑทพฺพํ.)

๒. อเสกขปท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจจตฺตูก-เหตุ

[๓๓๘] เหตุ อเสกข์ ฐมมํ ปฏิจจ เหตุ อเสกโข ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.
ตีณิ.

นเหตุ อเสกข์ ฐมมํ ปฏิจจ นเหตุ อเสกโข ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.
ตีณิ.

เหตุ อเสกขญจ นเหตุ อเสกขญจ ฐมมํ ปฏิจจ เหตุ อเสกโข ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๓๙] เหตุยา นว, อารมฺมเณ นว, อธิปัตติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อญฺญมมฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต
นว, กมฺเม นว, วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธิปติ

[๓๔๐] เหตุ อเสกข์ ฐมมํ ปฏิจจ เหตุ อเสกโข ฐมโม อุปฺปชฺชติ
นอธิปติปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๔๑] นอธิปัตติยา จ, นปุเรชาเต นว, นปัจฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นวิปยุตเต นว. (สงขิตฺตํ.)

เหตุปัจจัย นอธิปัตติยา จ. (สงขิตฺตํ.)

นอธิปัตติปัจจัย เหตุยา จ. (สงขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ปัจจยวโรปี นิสฺสยวโรปี สัมภูจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏิจฺจวารสทิสสา วิตุถาเรตพฺพา.)

๒. อสฺสํขปท ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุวาทิ

[๓๔๒] เหตุ อสฺสํโข ฐมฺโม เหตุสฺส อสฺสํขสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยน
ปัจจัย. ตีณิ.

เหตุ อสฺสํโข ฐมฺโม เหตุสฺส อสฺสํขสฺส ฐมฺมสฺส อธิปัตติปัจจัยน ปัจจัย.
สหชาตาทิปติ. ตีณิ.

นเหตุ อสฺสํโข ฐมฺโม นเหตุสฺส อสฺสํขสฺส ฐมฺมสฺส อธิปัตติปัจจัยน ปัจจัย.
สหชาตาทิปติ. ตีณิ ๆ เป ๆ

เหตุ อสฺสํโข ฐมฺโม เหตุสฺส อสฺสํขสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปัจจัยน ปัจจัย.
อนนตรูปนิสฺสโย. (สงขิตฺตํ.)

[๓๔๓] เหตุยา ตีณิ, อธิปัตติยา จ, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต
นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว,
อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มกฺเค นว, สมฺปยุตเต นว, อตฺถิยา
นว, นตฺถิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว.

ปัจจัยนียุทธาร

[๓๔๔] เหตุ อสฺสํโข ฐมฺโม เหตุสฺส อสฺสํขสฺส ฐมฺมสฺส สหชาตปัจจัยน
ปัจจัย. อุปนิสฺสยปัจจัยน ปัจจัย. (สงขิตฺตํ.)

[๓๔๕] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อธิปฺติยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสตฺติเก ปณฺหาวารสฺส อนฺโหลมมฺปิ ปจฺจเนียมฺปิ อนฺโหลมปจฺจเนียมฺปิ ปจฺจเนียมฺปิ อนฺโหลมมฺปิ กณฺธิ, เอวํ กณฺธทพฺพํ.)

๓. เนวเสกขนาเสกขปท ๑. ปฏิจฺวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๓๔๖] เหตุํ เนวเสกขนาเสกขํ ฐมฺมํ ปฏิจฺ เหตุํ เนวเสกขนาเสกโข ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นเหตุํ เนวเสกขนาเสกขํ ฐมฺมํ ปฏิจฺ นเหตุํ เนวเสกขนาเสกโข ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

เหตุํ เนวเสกขนาเสกขณฺจ นเหตุํ เนวเสกขนาเสกขณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺ เหตุํ เนวเสกขนาเสกโข ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๔๗] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อฺปนฺนิสฺสเย นว, ปฺเรชาเต นว, อาเสวเน นว, กมฺเม นว, วิปาเก นว ๆ เปฯ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุ นอารมฺมณาทิ

[๓๔๘] นเหตุํ เนวเสกขนาเสกขํ ฐมฺมํ ปฏิจฺ นเหตุํ เนวเสกขนาเสกโข ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. นเหตุํ เนวเสกขนาเสกขํ ฐมฺมํ ปฏิจฺ เหตุํ เนวเสกขนาเสกโข ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (๒)

เหตุํ เนวเสกขนาเสกขํ ฐมฺมํ ปฏิจฺ นเหตุํ เนวเสกขนาเสกโข ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. (๑)

นเหตุ เนวเสกขนาเสกขิ ธมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เนวเสกขนาเสกโข ธมโม
อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. (๑)

เหตุ เนวเสกขนาเสกขณฺจ นเหตุ เนวเสกขนาเสกขณฺจ ธมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ
เนวเสกขนาเสกโข ธมโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. (๑)

[๓๔๙] เหตุ เนวเสกขนาเสกขิ ธมมํ ปฏิจฺจ เหตุ เนวเสกขนาเสกโข ธมโม
อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา ฯ เป ฯ

เหตุ เนวเสกขนาเสกขิ ธมมํ ปฏิจฺจ เหตุ เนวเสกขนาเสกโข ธมโม อุปฺปชฺชติ
นปุเรชาตปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๕๐] นเหตุยา ภูว, นอารมฺมณ ตีณิ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ,
นสมนฺนตเร ตีณิ, นอญฺฉมณฺเณ ตีณิ, นอุปฺนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว, นปจฺจชาเต
นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ,
นฉาเน เอกํ, นมกฺเก เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺยุตฺเต นว, นินฺตฺติยา ตีณิ,
โนวีกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ปจฺจวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏิจฺจวโรปี วิทฺถาเรตพฺพา.)

๓. เนวเสกขนาเสกขปท ๓. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุวาทิ

[๓๕๑] เหตุ เนวเสกขนาเสกโข ธมโม เหตุสฺส เนวเสกขนาเสกขสฺส ธมมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

เหตุ เนวเสกขนาเสกโข ธมโม เหตุสฺส เนวเสกขนาเสกขสฺส ธมมสฺส อารมฺมณ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. นว.

เหตุ เนวเสกขนาเสกโข ฐมโม เหตุสสุ เนวเสกขนาเสกขสสุ ฐมมสสุ อธิปติ-
ปัจเจน ปจโย. อารมมณธิปติ, สหชาตธิปติ. นว ๆ เป ๆ

นเหตุ เนวเสกขนาเสกโข ฐมโม นเหตุสสุ เนวเสกขนาเสกขสสุ ฐมมสสุ
ปุเรชาตปัจเจน ปจโย. (สงขิตฺ.)

[๓๕๒] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ,
ปัจเจชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย
นว, ฌาเน ตีณิ, มกฺเก นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต ปณฺจ, อตฺถิยา นว,
นตฺถิยา นว, วิคเต นว, อวิคเต นว. (สงขิตฺ.)

ปัจเจนียุทธาร

[๓๕๓] เหตุ เนวเสกขนาเสกโข ฐมโม เหตุสสุ เนวเสกขนาเสกขสสุ ฐมมสสุ
อารมมณปัจเจน ปจโย. สหชาตปัจเจน ปจโย. อุปฺนิสฺสยปัจเจน ปจโย.
(สงขิตฺ.)

[๓๕๔] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงขิตฺ.)

เหตุปัจเจยา นอารมมณ ตีณิ. (สงขิตฺ.)

นเหตุปัจเจยา อารมมณ นว. (สงขิตฺ.)

(ยถา กุสฺลตฺติกเก ปณฺหวารสฺส อนฺโณมมฺบี ปจฺเจนฺมฺบี อนฺโณมปจฺเจนฺมฺบี
ปจฺเจนฺยานฺโณมมฺบี คณฺหิ, เอวํ คณฺเฑทพฺพ.)

เหตุทุกเสกขตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. เหตุทุก ๑๒. ปรีตตตติก

๑. ปรีตตปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจเจยจตฺตูก-เหตุ

[๓๕๕] เหตุ ปรีตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ ปรีตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจเจยา.
ตีณิ.

นเหตุ ปฏิตํ ฐมํ ปฏิจ นเหตุ ปฏิโต ฐโม อุปชชติ เหตุปัจจัย.
 ตีณิ.

เหตุ ปฏิตตจ นเหตุ ปฏิตตจ ฐมํ ปฏิจ เหตุ ปฏิโต ฐโม อุปชชติ
 เหตุปัจจัย. ตีณิ. (สงขิตฺ.)

[๓๕๖] เหตุยา นว, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.
 (สงขิตฺ.)

นเหตุ นอารมมณาทิ

[๓๕๗] นเหตุ ปฏิตํ ฐมํ ปฏิจ นเหตุ ปฏิโต ฐโม อุปชชติ นเหตุปัจจัย.

นเหตุ ปฏิตํ ฐมํ ปฏิจ เหตุ ปฏิโต ฐโม อุปชชติ นเหตุปัจจัย. (๒)

เหตุ ปฏิตํ ฐมํ ปฏิจ นเหตุ ปฏิโต ฐโม อุปชชติ นอารมมณปัจจัย. (๑)

นเหตุ ปฏิตํ ฐมํ ปฏิจ นเหตุ ปฏิโต ฐโม อุปชชติ นอารมมณ-
 ปัจจัย. (๑)

เหตุ ปฏิตตจ นเหตุ ปฏิตตจ ฐมํ ปฏิจ นเหตุ ปฏิโต ฐโม
 อุปชชติ นอารมมณปัจจัย. (๑)

เหตุ ปฏิตํ ฐมํ ปฏิจ เหตุ ปฏิโต ฐโม อุปชชติ นอธิปัตติปัจจัย.
 (สงขิตฺ.)

[๓๕๘] นเหตุยา เทว, นอารมมณ ตีณิ, นอธิปัตติยา นว, นอนนตเร ตีณิ,
 นสมนนตเร ตีณิ, นอณณมณเเว ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว, นปัจจฐาชาเต
 นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทริเย เอกํ,
 นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ, นสมปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต นว, โนนทฺติยา ตีณิ,
 โนวิกเต ตีณิ. (สงขิตฺ.)

เหตุปัจจัย นอารมมณ ตีณิ. (สงขิตฺ.)

นเหตุปัจจัย อารมมณ เทว. (สงขิตฺ.)

(สหชาตวโรปี ปัจจววโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
 ปฏิจววารสทิสสา วิตฺถาเรตพฺพา.)

๑. ปริตตปท ๑. ปญหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ อารมมณ

[๓๕๙] เหตุ ปริตโต รมโม เหตุสส ปริตตสส รมมสส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ.

เหตุ ปริตโต รมโม เหตุสส ปริตตสส รมมสส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. (สงขิตทำ.)

[๓๖๐] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว, อนนตเร นว, สมนตเร นว ๖ เป ๖ อุปนิสสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจจชาเต ตีณิ, อาสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินทริเย นว, ฉานะ ตีณิ, มกุเก นว, สมฺปยุตเต นว, วิปฺปยุตเต ปญจ, อตฺถิยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิตทำ.)

ปัจจัยนียุทธาร

[๓๖๑] เหตุ ปริตโต รมโม เหตุสส ปริตตสส รมมสส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. สหชาติปัจจเยน ปัจจโย. อุปนิสสยปัจจเยน ปัจจโย. (สงขิตทำ.)

[๓๖๒] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงขิตทำ.)

เหตุปัจจยา นอารมมณ ตีณิ. (สงขิตทำ.)

นเหตุปัจจยา อารมมณ นว. (สงขิตทำ.)

(ยถา กุสสตุตฺติเก ปญฺหาวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปัจจนิยมฺปิ อนฺโถมปัจจนิยมฺปิ ปัจजनฺยานฺโถมมฺปิ คณิตํ, เอวํ กณตพฺพํ.)

๒. มหคฺคตปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๓๖๓] เหตุ มหคฺคตํ รมมํ ปฏิจฺจ เหตุ มหคฺคโต รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

นเหตุ มหคฺคตํ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ มหคฺคโต รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

เหตุ มหคฺคตณฺจ นเหตุ มหคฺคตณฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ มหคฺคโต ธมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๖๔] เหตุยา นว, อารมฺมณฺ นว, อธิปฺตียา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต นว,
อาเสวเน นว, กมฺเม นว, วิปาเก นว, อาหาเร นว ๖ เป ๖ อวิกฺเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นอริปฺติ

[๓๖๕] เหตุ มหคฺคตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ มหคฺคโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
นอริปฺติปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๖๖] นอริปฺตียา นว, นปุเรชาเต นว, นปจฺจาชาเต นว, นอาเสวเน นว,
นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปฺยฺกฺเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอริปฺตียา นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นอริปฺติปจฺจยา เหตุยา นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปํ ปจฺจยวโรปํ นิสฺสยวโรปํ สํสฺสวโรปํ สมฺปฺยฺกฺตวโรปํ
ปฏิจฺจวารสทิสฺสา วิตุถาเรตพฺพา.)

๒. มหคฺคตปท ๗. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุวาทิ

[๓๖๗] เหตุ มหคฺคโต ธมฺโม เหตุสฺส มหคฺคตสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

เหตุ มหคฺคโต ธมฺโม เหตุสฺส มหคฺคตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

นเหตุ มหคฺคโต ธมฺโม นเหตุสฺส มหคฺคตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

เหตุ มหคฺคโต จ นเหตุ มหคฺคโต จ ธมฺมา เหตุสฺส มหคฺคตสฺส ธมฺมสฺส
อารมฺมณฺปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

เหตุ มหกกโต ฐโม เหตุสส มหกกตสส ฐมมสส อธิปติปัจจนเณ ปัจจโย.
สหชาตาทิ. ตีณิ.

นเหตุ มหกกโต ฐโม นเหตุสส มหกกตสส ฐมมสส อธิปติปัจจนเณ ปัจจโย.
สหชาตาทิ. ตีณิ.

เหตุ มหกกโต ฐโม เหตุสส มหกกตสส ฐมมสส อนนฺตรปัจจนเณ ปัจจโย.
(สงฺขิตฺ.)

[๓๖๘] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณเ นว, อธิปติยา จ, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อณฺณมณเ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว,
กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกฺเก นว,
สมฺปยุตฺเต นว, อตฺติยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺ.)

ปัจจนียุทธาร

[๓๖๙] เหตุ มหกกโต ฐโม เหตุสส มหกกตสส ฐมมสส อารมฺมณปัจจนเณ
ปัจจโย. สหชาตปัจจนเณ ปัจจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจนเณ ปัจจโย. (สงฺขิตฺ.)

[๓๗๐] นเหตุยา นว, นอารมฺมณเ นว. (สงฺขิตฺ.)

เหตุปัจจยา นอารมฺมณเ ตีณิ. (สงฺขิตฺ.)

นเหตุปัจจยา อารมฺมณเ นว. (สงฺขิตฺ.)

(ยถา กุสฺสทฺติเก ปญฺหาวารสฺส อนฺโลมมฺปี ปัจจนิยมฺปี อนฺโลมปัจจนิยมฺปี
ปัจจนียานฺโลมมฺปี กณฺติ, เอวํ กณฺตพฺพ.)

๓. อุปฺปมาณปท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๓๗๑] เหตุ อุปฺปมาณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ อุปฺปมาณเ ฐโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

นเหตุ อุปฺปมาณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อุปฺปมาณํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา
 คีณิ.

เหตุ อุปฺปมาณญฺจ นเหตุ อุปฺปมาณญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ อุปฺปมาณํ ฐมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. คีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๓๗๒] เหตุยา นว, อารมฺมณํ นว, อธิปฺตียา นว ๖ เป ๖ อุปฺนิสฺสเย
 นว ๖ เป ๖ กมฺเม นว, วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

นอธิปฺติ

[๓๗๓] เหตุ อุปฺปมาณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ อุปฺปมาณํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 นอธิปฺติปัจจัยา. (สงฺขิตํ.)

[๓๗๔] นอธิปฺตียา จ, นปุเรชาเต นว, นปัจจุชาเต นว, นอาเสวเน นว,
 นกมฺเม คีณิ, นวิปาเก นว, นวิปฺยุตฺเต นว. (สงฺขิตํ.)

เหตุปัจจัยา นอธิปฺตียา จ. (สงฺขิตํ.)

นอธิปฺติปัจจัยา เหตุยา จ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวโรปํ ปัจจยวโรปํ นิสฺสยวโรปํ สํสญฺจวโรปํ สมฺปยุตฺตวโรปํ
 ปฏิจฺจวารสทิสฺสา วิตุถาเรตพฺพา.)

๓. อุปฺปมาณปท ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุวาทิ

[๓๗๕] เหตุ อุปฺปมาณํ ฐมฺโม เหตุสฺส อุปฺปมาณสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณ
 ปัจจโย. คีณิ.

นเหตุ อุปฺปมาณํ ฐมฺโม นเหตุสฺส อุปฺปมาณสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณ
 ปัจจโย. คีณิ.

[๓๗๖] เหตุ อุปฺปมาณํ ฐมฺโม เหตุสฺส อุปฺปมาณสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปัจจัยเณ
 ปัจจโย. สหชาตาทิปฺติ. คีณิ.

นเหตุ อุปปมาโน รมโม นเหตุสสุ อุปปมาณสสุ รมมสสุ อธิปัตติปัจจเยน
ปัจจโย. อารมมณาริทธิ, สหชาตาริทธิ. ตีณิ.

[๓๗๗] เหตุ อุปปมาโน รมโม เหตุสสุ อุปปมาณสสุ รมมสสุ อนนตรปัจจเยน
ปัจจโย. นว ๆ เป ๆ

เหตุ อุปปมาโน รมโม เหตุสสุ อุปปมาณสสุ รมมสสุ อุปนิสสยปัจจเยน
ปัจจโย. อนนตรูปนิสสโย, ปกตูปนิสสโย. นว. (สงขิตฺตํ.)

[๓๗๘] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ ตีณิ, อธิปัตติยา จ, อนนตเร นว,
สมนนตเร นว, สหชาเต นว, อญญมญญเน นว, นิสสเย นว, อุปนิสสเย นว,
กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหारे ตีณิ, อินฺทริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มกฺเก นว,
สมปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิคเต นว, อวิกต นว. (สงขิตฺตํ.)

ปัจจนียุทธาร

[๓๗๙] เหตุ อุปปมาโน รมโม เหตุสสุ อุปปมาณสสุ รมมสสุ สหชาตปัจจเยน
ปัจจโย. อุปนิสสยปัจจเยน ปัจจโย. (สงขิตฺตํ.)

[๓๘๐] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงขิตฺตํ.)

เหตุปัจจยา นอารมมณ ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมมณ ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติกเก ปณฺหาวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปัจฉินฺยมฺปิ อนฺโถมปัจฉินฺยมฺปิ
ปัจฉินฺยานฺโถมมฺปิ คณฺธิตํ, เอวํ กณฺธตพฺพํ.)

เหตุทุกปริตตตติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. เหตุทุก ๑๓. ปริตตารมมณตติก

๑. ปริตตารมมณปท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๓๘๑] เหตุ ปริตตารมมณํ รมมํ ปฏิจจ เหตุ ปริตตารมมโน รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

นเหตุํ ปริตฺตการมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ นเหตุํ ปริตฺตการมฺมโณ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

เหตุํ ปริตฺตการมฺมณฺจ นเหตุํ ปริตฺตการมฺมณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ เหตุํ ปริตฺตการมฺมโณ
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๘๒] เหตุยา นว, อารมฺมณฺ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺณเว นว, นิสฺสเย นว, อุนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต นว,
อาเสวเน นว, กมฺเม นว, วิปาเก นว ๖เปว อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุ นอธิปติ

[๓๘๓] นเหตุํ ปริตฺตการมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ นเหตุํ ปริตฺตการมฺมโณ ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.

นเหตุํ ปริตฺตการมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ เหตุํ ปริตฺตการมฺมโณ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
นเหตุปจฺจยา. (๒)

เหตุํ ปริตฺตการมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ เหตุํ ปริตฺตการมฺมโณ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
นอธิปติปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๘๔] นเหตุยา เทว, นอธิปฺติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปุจฺฉาชาเต นว,
นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ,
นวิปฺปยุตเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอธิปฺติยา นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณฺ เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปจฺจวาโรปี นิสฺสยวาโรปี สํสฺสจฺจวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี
ปฏิจฺจุวารสฺสทิสฺสา วิตุฏฺฐาเรตฺตพฺพา.)

๑. ปริตฺตารมฺมณปท ๑. ปญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุวาทิ

[๓๘๕] เหตุ ปริตฺตารมฺมณ ฐมฺโม เหตุสฺส ปริตฺตารมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส
เหตุปัจจัยเณน ปัจจัยโย. ตีณิ.

เหตุ ปริตฺตารมฺมณ ฐมฺโม เหตุสฺส ปริตฺตารมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณน
ปัจจัยโย. นว.

เหตุ ปริตฺตารมฺมณ ฐมฺโม เหตุสฺส ปริตฺตารมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปัจจัยเณน
ปัจจัยโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๓๘๖] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว,
กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มกฺเก นว,
สมฺปยุตฺเต นว, อตฺติยา นว, นตฺติยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

ปัจจัยนียุทธาร

[๓๘๗] เหตุ ปริตฺตารมฺมณ ฐมฺโม เหตุสฺส ปริตฺตารมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส
อารมฺมณปัจจัยเณน ปัจจัยโย. สหชาตปัจจัยเณน ปัจจัยโย. อุปฺนิสฺสยปัจจัยเณน ปัจจัยโย.
(สงฺฆิตฺตํ.)

[๓๘๘] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปัจจัยยา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปัจจัยยา อารมฺมณ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปญฺหาวารสฺส อนฺโหลมมฺปี้ ปัจจัยนียมฺปี้ อนฺโหลมปัจจัยนียมฺปี้
ปัจจัยนียานฺโหลมมฺปี้ กณฺธิ, เอวํ กณฺธพฺพํ.)

๒. มหกถการมฺมณปท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๓๘๙] เหตุ มหกถการมฺมณ ฐมฺมํ ปฏิจจ เหตุ มหกถการมฺมโน ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นเหตุ มหกถการมฺมณ ฐมฺมํ ปฏิจจ นเหตุ มหกถการมฺมโน ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

เหตุ มหกถการมฺมณญ นเหตุ มหกถการมฺมณญ ฐมฺมํ ปฏิจจ เหตุ
มหกถการมฺมโน ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๓๙๐] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ กมฺเม นว,
วิปาเก นว, อาหาเร นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

นเหตุ นอธิปติ

[๓๙๑] นเหตุ มหกถการมฺมณ ฐมฺมํ ปฏิจจ นเหตุ มหกถการมฺมโน ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัยา. นเหตุ มหกถการมฺมณ ฐมฺมํ ปฏิจจ เหตุ มหกถการมฺมโน
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัยา. (๒)

เหตุ มหกถการมฺมณ ฐมฺมํ ปฏิจจ เหตุ มหกถการมฺมโน ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
นอธิปติปัจจัยา. (สงฺขิตํ.)

[๓๙๒] นเหตุยา เทว, นอธิปฺติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปัจฉาชาเต นว,
นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺยตฺเต นว.
(สงฺขิตํ.)

เหตุปัจจัยา นอธิปฺติยา นว. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปัจจัยา อารมฺมณ เทว. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวโรปี ปจฺยวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจฺจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏิจจวารสทิสสา วิตุถาเรตฺตพฺพา.)

๒. มหาคถาธรรมมณฑล ๑. ปญฺหาวาร ปัจจยจตุกก-เหตุวาทิ

[๓๔๓] เหตุ มหาคถาธรรมมโน ฐมโม เหตุสุส มหาคถาธรรมมณฺสส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ.

เหตุ มหาคถาธรรมมโน ฐมโม เหตุสุส มหาคถาธรรมมณฺสส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปัจจโย. นว.

เหตุ มหาคถาธรรมมโน ฐมโม เหตุสุส มหาคถาธรรมมณฺสส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปัจจเยน ปัจจโย. อารมฺมณฺธาธิปฺติ, สหชาตาธิปฺติ. ตีณิ.

นเหตุ มหาคถาธรรมมโน ฐมโม นเหตุสุส มหาคถาธรรมมณฺสส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปัจจเยน ปัจจโย. อารมฺมณฺธาธิปฺติ, สหชาตาธิปฺติ. ตีณิ.

เหตุ มหาคถาธรรมมโน จ นเหตุ มหาคถาธรรมมโน จ ฐมา เหตุสุส มหาคถาธรรมมณฺสส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปัจจเยน ปัจจโย. อารมฺมณฺธาธิปฺติ. ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๓๔๔] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว ๖ เป ๖ นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกฺเก นว ๖ เป ๖ อวิกฺเต นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

ปัจจนียภูตาร

[๓๔๕] เหตุ มหาคถาธรรมมโน ฐมโม เหตุสุส มหาคถาธรรมมณฺสส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๓๔๖] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปัจจยา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมฺมณ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสจฺจติเก ปญฺหาวารสฺส อนฺโณมมฺปิ ปัจจนียมฺปิ อนฺโณมปฺจจนียมฺปิ ปัจจนียานฺโณมมฺปิ คณฺธํ, เอวํ คณฺธทพฺพํ.)

๓. อุปฺปณฺณารมฺมณปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๓๙๗] เหตุ อุปฺปณฺณารมฺมณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ อุปฺปณฺณารมฺมโณ ธมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นเหตุ อุปฺปณฺณารมฺมณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อุปฺปณฺณารมฺมโณ ธมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

เหตุ อุปฺปณฺณารมฺมณญ นเหตุ อุปฺปณฺณารมฺมณญ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ
อุปฺปณฺณารมฺมโณ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๓๙๘] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต
นว, อาเสวเน นว, กมฺเม นว, วิปาเก นว ฯ เป ฯ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

นเหตุ

[๓๙๙] นเหตุ อุปฺปณฺณารมฺมณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อุปฺปณฺณารมฺมโณ
ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัยา. (สงฺขิตํ.)

[๔๐๐] นเหตุยา เอกํ, นอธิปฺติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปุณฺณาชาเต นว,
นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต นว.
(สงฺขิตํ.)

เหตุปัจจัยา นอธิปฺติยา นว. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปัจจัยา อารมฺมณ เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวโรปี ปัจจยวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏิจฺจวารสทิสสา วิตุถาเรตพฺพา.)

๓. อุปปณารมณปท ๗. ปญหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุวาทิ

[๔๐๑] เหตุ อุปปณารมณโม ฐโม เหตุสส อุปปณารมณสส ฐมสส เหตุปัจเจน ปัจโย. ตีณิ.

เหตุ อุปปณารมณโม ฐโม เหตุสส อุปปณารมณสส ฐมสส อารมณปัจเจน ปัจโย. นว.

เหตุ อุปปณารมณโม ฐโม เหตุสส อุปปณารมณสส ฐมสส อธิปัตติปัจเจน ปัจโย. อารมณธิปัตติ, สหชาติปัตติ. ตีณิ.

นเหตุ อุปปณารมณโม ฐโม นเหตุสส อุปปณารมณสส ฐมสส อธิปัตติปัจเจน ปัจโย. อารมณธิปัตติ, สหชาติปัตติ. ตีณิ.

เหตุ อุปปณารมณโม จ นเหตุ อุปปณารมณโม จ ฐมา เหตุสส อุปปณารมณสส ฐมสส อธิปัตติปัจเจน ปัจโย. อารมณธิปัตติ. ตีณิ. (สงขิตทำ.)

[๔๐๒] เหตุยา ตีณิ, อารมณ นว, อธิปัตติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนฺตเร นว, สหชาติ นว, อญฺณมญฺเญ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกฺเค นว, สมฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิตทำ.)

ปัจจัยนียุทธาร

[๔๐๓] เหตุ อุปปณารมณโม ฐโม เหตุสส อุปปณารมณสส ฐมสส อารมณปัจเจน ปัจโย. สหชาติปัจเจน ปัจโย. อุปฺนิสฺสเยปัจเจน ปัจโย. (สงขิตทำ.)

[๔๐๔] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงขิตฺตํ.)

เหตุปัจจุยา นอารมมณ ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจุยา อารมมณ นว. (สงขิตฺตํ.)

(ยถา กุสละตติเก ปณหวารสฺส อนฺโถมมปี ปจฺจนียมปี อนฺโถมปจฺจนียมปี
ปจฺจนียานฺโถมมปี คณิตํ, เอวํ คณेतพฺพํ.)

เหตุทุกปริตฺตการมมณตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. เหตุทุก ๑๔. หีนตฺติก

๑. หีนปท ๑. ปฏิจฺวาร

ปัจจุยจตฺตก-เหตุ

[๔๐๕] เหตุํ หีนํ ธมฺมํ ปฏิจฺ เหตุํ หีนํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. ตีณิ.

นเหตุํ หีนํ ธมฺมํ ปฏิจฺ นเหตุํ หีนํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. ตีณิ.

เหตุํ หีนญจ นเหตุํ หีนญจ ธมฺมํ ปฏิจฺ เหตุํ หีนํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจุยา. ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

[๔๐๖] เหตุยา นว, อารมมณ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมนฺนตเร
นว, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ นว, นิสฺสเย นว, อปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต นว,
อาเสวเน นว, กมฺเม นว, อาหาเร นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิตฺตํ.)

นเหตุ นอธิปฺติ

[๔๐๗] นเหตุํ หีนํ ธมฺมํ ปฏิจฺ เหตุํ หีนํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปัจจุยา. (๑)

เหตุํ หีนํ ธมฺมํ ปฏิจฺ เหตุํ หีนํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ นอธิปฺติปัจจุยา. ตีณิ.

นเหตุํ หีนํ ธมฺมํ ปฏิจฺ นเหตุํ หีนํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ นอธิปฺติปัจจุยา. ตีณิ.

เหตุํ หีนญจ นเหตุํ หีนญจ ธมฺมํ ปฏิจฺ เหตุํ หีนํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ
นอธิปฺติปัจจุยา. ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

[๔๐๘] นเหตุยา เอกํ, นอธิปัตยา นว, นปุเรชาเต นว, นปัจฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปยุตฺเต นว. (สงฺขิตํ.)

เหตุปัจจยา นอธิปัตยา นว. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมฺมณฺเ เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวโรปี ปจฺจววโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏิจฺจวารสทิสสา วิตุตฺตาทตฺตพฺพา.)

๑. หีนปท ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุวาทิ

[๔๐๙] เหตุํ หีนโน ฐมฺโม เหตุสฺส หีนสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย.
ตีณิ.

เหตุํ หีนโน ฐมฺโม เหตุสฺส หีนสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปัจจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖
อธิปัตติปัจจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺอธิปัตติ, สหชาตฺอธิปัตติ. (สงฺขิตํ.)

[๔๑๐] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺ นว, อธิปัตยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺณเย นว, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน
นว, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฉาเน ตีณิ, มกฺเก ตีณิ,
สมฺปยุตฺเต นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

ปัจจนียุทธาร

[๔๑๑] เหตุํ หีนโน ฐมฺโม เหตุสฺส หีนสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปัจจเยน ปจฺจโย.
สหชาตฺปัจจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยฺปัจจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตํ.)

[๔๑๒] นเหตุยา นว, นอารมฺมณฺ นว. (สงฺขิตํ.)

เหตุปัจจยา นอารมฺมณฺ ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมฺมณฺ นว. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสละกฤตเก ปญฺหาวารสฺส อนฺโณมมฺปิ ปจฺจนียมฺปิ อนฺโณมปจฺจนียมฺปิ
ปจฺจนียานฺโณมมฺปิ คณฺโณ, เอวํ คณฺเฑทพฺพ.)

๒. มชฺฌิมปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ

[๔๑๓] เหตุ มชฺฌิมํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ มชฺฌิมโ ธมฺโ อนุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๑๔] เหตุยา นว, อารมฺมณฺ นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุ

[๔๑๕] นเหตุ มชฺฌิมํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ มชฺฌิมโ ธมฺโ อนุปฺปชฺชติ
นเหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๑๖] นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณฺ ตีณิ, นอธฺปตฺติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ
 ๆ เป ๆ อนุปฺนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว, นปุจฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว,
นภมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ,
นมหฺกฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺยุตฺเต นว ๆ เป ๆ โนวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณฺ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณฺ เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาทวารोปี ปจฺจยวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจฺจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏิจฺจวารสทฺธิสา วิตฺถาเรตพฺพ.)

๒. มชฺฌิมปท ๑. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุวาทิ

[๔๑๗] เหตุ มชฺฌิมโ ธมฺโ เหตุสฺส มชฺฌิมสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจาเยน
ปจฺจาโย. ตีณิ.

เหตุ มชฺฌิโม ฐโม เหตุสฺส มชฺฌิมสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายเณ.
อธิปฺติปฺจายเณ ปฺจายเณ. อารมฺมณวิปฺติ, สหชาตวิปฺติ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๔๑๘] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนตเร
นว ๆ เป ๆ อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปฺจณฺชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว,
กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกฺเก นว,
สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

ปจฺจนียฺยุทธาร

[๔๑๙] เหตุ มชฺฌิโม ฐโม เหตุสฺส มชฺฌิมสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ
ปฺจายเณ. สหชาตปฺจายเณ ปฺจายเณ. อุปฺนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายเณ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๔๒๐] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปฺจายา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปฺจายา อารมฺมณ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสทฺติเก ปญฺหาวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปฺจณียมฺปิ อนฺโถมปฺจณียมฺปิ
ปฺจณียานฺโถมมฺปิ กณฺธิ, เอวํ กณฺธทพฺพํ.)

๓. ปณฺธิตปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ

[๔๒๑] เหตุ ปณฺธิตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ ปณฺธิโต ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจายา. ตีณิ.
นเหตุ ปณฺธิตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ ปณฺธิโต ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจายา. ตีณิ.
เหตุ ปณฺธิตญฺจ นเหตุ ปณฺธิตญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ ปณฺธิโต ฐโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปฺจายา. ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๔๒๒] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ กมฺเม นว, วิปาเก
นว, อาหาเร นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

นอริปติ

[๔๒๓] เหตุ ปณฺสีทํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ ปณฺสีโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นอริปติปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.)

[๔๒๔] นอริปติยา จ, นปฺเรชาเต นว, นปฺจนาชาเต นว, นอาเสวเน นว,
นภมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปฺยตฺเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอริปติยา จ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอริปติปจฺจยา เหตุยา จ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปจฺจวาโรปี นิสฺสยวาโรปี สํสฺสจฺจวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี
ปฏิจฺจวารสทิสสา วิตุถาเรตพฺพา.)

๓. ปณฺสีตปท ๑. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุวาทิ

[๔๒๕] เหตุ ปณฺสีโต ฐมฺโม เหตุสฺส ปณฺสีตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.
นเหตุ ปณฺสีโต ฐมฺโม นเหตุสฺส ปณฺสีตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.
เหตุ ปณฺสีโต ฐมฺโม เหตุสฺส ปณฺสีตสฺส ฐมฺมสฺส อริปติปจฺจเยน ปจฺจโย.
อามมฺณาริปติ, สหชาตาริปติ. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๒๖] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ ตีณิ, อริปติยา จ, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว,
สหชาเต นว, อญฺญมมฺญเเย นว, นิสฺสเย นว, อฺปนฺนิสฺสเย นว, ภมฺเม ตีณิ, วิปาเก
นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มกฺเค นว, สมฺปยุตฺเต นว,
อตฺถิยา นว ๖ เป ๖ อวิคเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปจฺจนียทุทฺธาร

[๔๒๗] เหตุ ปณฺสีโต ฐมฺโม เหตุสฺส ปณฺสีตสฺส ฐมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน
ปจฺจโย. อฺปนฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๒๘] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจยา นวามมณเณ ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปัจจยา อวามมณเณ ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสฺสฺสฺสติกเณ ปญฺหาวารสฺส อนฺโณมมปิ ปจฺจนียมปิ อนฺโณมปจฺจนียมปิ
ปจฺจนียานฺโณมมปิ คณฺธิทํ, เอวํ กณฺเฑทพฺพ.)

เหตุทุกหีนตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. เหตุทุก ๑๕. มิจฺจนฺตฺตนิยตฺตติก

๑. มิจฺจนฺตฺตนิยตปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจยจตฺตูก-เหตุ อวามมณ

[๔๒๙] เหตุ มิจฺจนฺตฺตนิยตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ มิจฺจนฺตฺตนิยโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

นเหตุ มิจฺจนฺตฺตนิยตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ มิจฺจนฺตฺตนิยโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

เหตุ มิจฺจนฺตฺตนิยตญฺจ นเหตุ มิจฺจนฺตฺตนิยตญฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ มิจฺจนฺตฺตนิยโต
ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

เหตุ มิจฺจนฺตฺตนิยตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ มิจฺจนฺตฺตนิยโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
อวามมณฺปัจจยา. (สงฺขิตํ.)

[๔๓๐] เหตุยา นว, อวามมณเณ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อณฺณมณเณ นว, นิสฺสเย นว, อฺปนฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต นว,
อาเสวเน นว, กมฺเม นว, อาหาเร นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

นอธิปติ

[๔๓๑] เหตุ มิจฺจนฺตฺตนิยตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ มิจฺจนฺตฺตนิยโต ฐมโม
อปฺปชฺชติ นอธิปติปัจจยา. (สงฺขิตํ.)

[๔๓๒] นอริปัตติยา ตีณิ, นปจฺจชาเต นว, นกมฺโม ตีณิ, นวิปาเก นว.
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอริปัตติยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอริปัตติปจฺจยา เหตุยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปจฺจยวาโรปี นิสฺสยวาโรปี สํสญฺจวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี
ปฏิจฺจวารสทิสฺสา วิทฺธาวเรตฺตพฺพ.)

๑. มิจฺจนตฺตนิยตปท ๗. ปณฺหาวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุอริปติ

[๔๓๓] เหตุ มิจฺจนตฺตนิยโต ฐมฺโม เหตุสฺส มิจฺจนตฺตนิยตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

นเหตุ มิจฺจนตฺตนิยโต ฐมฺโม นเหตุสฺส มิจฺจนตฺตนิยตสฺส ฐมฺมสฺส อริปติปจฺจเยน
ปจฺจโย. สหชาตาริปติ. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๓๔] เหตุยา ตีณิ, อริปัตติยา ตีณิ, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย
นว, อุปนิสฺสเย นว, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ,
มกฺเก ตีณิ, สมฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปจฺจนีเยทฺธาร

[๔๓๕] เหตุ มิจฺจนตฺตนิยโต ฐมฺโม เหตุสฺส มิจฺจนตฺตนิยตสฺส ฐมฺมสฺส สหชาต-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๓๖] นเหตุยา นว, นอารมฺมเณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอริปัตติยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อริปัตติยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสจฺจติเก ปณฺหาวารสฺส อนฺโลมมฺปี ปจฺจนีเยมฺปี อนฺโลมปจฺจนีเยมฺปี
ปจฺจนียานฺโลมมฺปี คณฺธิ, เอวํ กณฺเฑทพฺพ.)

๒. สมมตุนิยตปท ๑. ปฏิจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๔๓๗] เหตุ สมมตุนิยต ฐมม ปฏิจ เหตุ สมมตุนิยโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ทีณิ.

นเหตุ สมมตุนิยต ฐมม ปฏิจ นเหตุ สมมตุนิยโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ทีณิ.

เหตุ สมมตุนิยตจ นเหตุ สมมตุนิยตจ ฐมม ปฏิจ เหตุ สมมตุนิยโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ทีณิ. (สงขิตถ.)

[๔๓๘] เหตุยา นว, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว ๖เป ๖ ปุเรชาเต นว, อาเสวเน นว, กมเม นว, อาหาเร นว ๖เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิตถ.)

นอธิปติ

[๔๓๙] เหตุ สมมตุนิยต ฐมม ปฏิจ เหตุ สมมตุนิยโต ฐมโม อุปปชชติ นอธิปติปัจจัยา. (สงขิตถ.)

[๔๔๐] นอธิปัตติยา จ, นปุเรชาเต นว, นปัจฉาชาเต นว, นกมมเม ทีณิ, นวิปาเก นว, นวิปยุตเต นว. (สงขิตถ.)

เหตุปัจจัยา นอธิปัตติยา จ. (สงขิตถ.)

นอธิปติปัจจัยา เหตุยา จ. (สงขิตถ.)

(สหชาตวาโรปี ปัจจวาโรปี นิสสยวาโรปี สัมมจวาโรปี สมปยุตตวาโรปี ปฏิจวารสทิสสา วิตุถาเรตพพา.)

๒. สมมตุนิยตปท ๑. ปญหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ อธิปติ

[๔๔๑] เหตุ สมมตุนิยโต ฐมโม เหตุสส สมมตุนิยตสส ฐมมสส เหตุปัจจัยา. ทีณิ.

เหตุ สมมตุนิยโต ฐโม เหตุสส สมมตุนิยตสส ฐมสส อธิปฏิบัติปัจจุเณน
ปัจจุโย. สหชาตาทิปฏิบัติ. ตีณิ.

นเหตุ สมมตุนิยโต ฐโม นเหตุสส สมมตุนิยตสส ฐมสส อธิปฏิบัติปัจจุเณน
ปัจจุโย. สหชาตาทิปฏิบัติ. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๔๔๒] เหตุยา ตีณิ, อธิปัตติยา จ, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย
นว, อุปนิสฺสเย นว, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย นว, ฌาเน ตีณิ,
มกฺเค นว, สมฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

ปัจจนียุทธสาร

[๔๔๓] เหตุ สมมตุนิยโต ฐโม เหตุสส สมมตุนิยตสส ฐมสส สหชาต-
ปัจจุเณน ปัจจุโย. อุปนิสฺสเยปัจจุเณน ปัจจุโย. (สงฺขิตํ.)

[๔๔๔] นเหตุยา นว, นอารมฺมเณ นว. (สงฺขิตํ.)

เหตุปัจจุยา นอารมฺมเณ ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปัจจุยา อธิปัตติยา ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสฺสตุตฺติเก ปณฺหาวารสฺส ธนุโลมมปปี ปัจจนียมปปี ธนุโลมปัจจนียมปปี
ปัจจนียานุโลมมปปี คณิตํ, เอวํ คณเตตพฺพ.)

๓. อนียตปท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๔๔๕] เหตุํ อนียํ ฐมํ ปฏิจจ เหตุ อนียโต ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา.
ตีณิ.

นเหตุํ อนียํ ฐมํ ปฏิจจ นเหตุ อนียโต ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. ตีณิ.

เหตุํ อนียตญจ นเหตุํ อนียตญจ ฐมํ ปฏิจจ เหตุ อนียโต ฐโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจุยา. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๔๔๖] เหตุยา นว, อารมฺมเณ นว, อธิปัตติยา นว ๖ เป ๖ กมฺเม นว,
วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

นเหตุ นอารมมณ

[๔๔๗] นเหตุ อนิยตํ ฐมมํ ปฏิจํ นเหตุ อนิยโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
นเหตุปจฺจยา. นเหตุ อนิยตํ ฐมมํ ปฏิจํ เหตุ อนิยโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
นเหตุปจฺจยา. (๒)

เหตุ อนิยตํ ฐมมํ ปฏิจํ นเหตุ อนิยโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ นอารมมณ-
ปจฺจยา. (๑)

นเหตุ อนิยตํ ฐมมํ ปฏิจํ นเหตุ อนิยโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ นอารมมณปจฺจยา. (๑)

เหตุ อนิยตมฺหา นเหตุ อนิยตมฺหา ฐมมํ ปฏิจํ นเหตุ อนิยโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
นอารมมณปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๔๘] นเหตุยา เทว, นอารมมณํ ตีณิ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ,
นสมนฺนตเร ตีณิ, นอญฺฉมณฺณเว ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว,
นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหारे เอกํ,
นอิหฺมวฺวเญ เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต นว,
โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมมณํ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมมณํ เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ปจฺจวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏิจวโรปี วิทฺถวโรปี.)

๓. อนิยตปท ๗. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุวาทิ

[๔๔๙] เหตุ อนิยโต ฐมโม เหตุสฺส อนิยตสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.
ตีณิ.

เหตุ อนิยโต ฐโม เหตุสสุ อนิยตสสุ ฐมมสสุ อารมมณปัจจเยน ปัจจโย.
นว.

เหตุ อนิยโต ฐโม เหตุสสุ อนิยตสสุ ฐมมสสุ อธิปัตติปัจจเยน ปัจจโย.
อารมมณาริทธิ, สหชาตาริทธิ. ตีณิ.

นเหตุ อนิยโต ฐโม นเหตุสสุ อนิยตสสุ ฐมมสสุ อธิปัตติปัจจเยน ปัจจโย.
อารมมณาริทธิ, สหชาตาริทธิ. ตีณิ.

เหตุ อนิยโต จ นเหตุ อนิยโต จ ฐมา เหตุสสุ อนิยตสสุ ฐมมสสุ อธิปัตติปัจจเยน
ปัจจโย. อารมมณาริทธิ. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๕๐] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนฺตเร
นว, สหชาเต นว, ญญมญญเว นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ,
ปัจจจชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย นว,
ฌาเน ตีณิ, มกฺเก นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว,
วิกเต นว, อวิกเต นว.

ปัจจนียุทธาร

[๔๕๑] เหตุ อนิยโต ฐโม เหตุสสุ อนิยตสสุ ฐมมสสุ อารมมณปัจจเยน
ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๕๒] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจยา นอารมมณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺติเก ปญฺหาวารสฺส อนฺโลมมฺปี ปัจจนียมฺปี อนฺโลมปัจจนียมฺปี
ปัจจนียานฺโลมมฺปี คณิตํ, เอวํ กณฺตพฺพํ.)

เหตุทุกมิจฺจนฺตฺตนิยตตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. เหตุทุก ๑๖. มกุการมมณตติก

๑. มกุการมมณปท ๑. ปฏิจวาร

ปัจจัยจตุก-เหตุ

[๔๕๓] เหตุ มกุการมมณ ฐมม ปฏิจ เหตุ มกุการมมณ ฐมโม อุปปชติ
เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นเหตุ มกุการมมณ ฐมม ปฏิจ นเหตุ มกุการมมณ ฐมโม อุปปชติ
เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

เหตุ มกุการมมณจ นเหตุ มกุการมมณจ ฐมม ปฏิจ เหตุ มกุการมมณ
ฐมโม อุปปชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงขิตทำ.)

[๔๕๔] เหตุยา นว, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว ๖ เป ๖ กมเม นว
๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิตทำ.)

นเหตุ

[๔๕๕] นเหตุ มกุการมมณ ฐมม ปฏิจ นเหตุ มกุการมมณ ฐมโม
อุปปชติ นเหตุปัจจัยา. (สงขิตทำ.)

[๔๕๖] นเหตุยา เอก, นอธิปัตติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปุณาชาเต นว,
นอาเสวเน นว, นกมเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นมกุเต เอก, นวิปยุตเต นว.
(สงขิตทำ.)

เหตุปัจจัยา นอธิปัตติยา นว. (สงขิตทำ.)

นเหตุปัจจัยา อารมมณ เอก. (สงขิตทำ.)

(สหชาตวาโรปี ปัจจวาโรปี นิสสยวาโรปี สัมมจวาโรปี สมปยุตตวาโรปี
ปฏิจวารสทิสสา วิตุถาเรตพพา.)

๑. มกฺการมฺมณปท ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุวาทิ

[๔๕๗] เหตุ มกฺการมฺมโณ ฐมฺโม เหตุสฺส มกฺการมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส เหตุ-
ปัจจัยเณ ปัจจโย. ตีณิ.

เหตุ มกฺการมฺมโณ ฐมฺโม เหตุสฺส มกฺการมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปัจจัยเณ
ปัจจัยโย. สหชาตาทิปฺติ. ตีณิ.

นเหตุ มกฺการมฺมโณ ฐมฺโม นเหตุสฺส มกฺการมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปัจจัยเณ
ปัจจัยโย. สหชาตาทิปฺติ. ตีณิ.

เหตุ มกฺการมฺมโณ ฐมฺโม เหตุสฺส มกฺการมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปัจจัยเณ
ปัจจัยโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๕๘] เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา จ, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต
นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ,
อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกฺเก นว, สมฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา
นว, นตฺถิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจัยนัยุทธาร

[๔๕๙] เหตุ มกฺการมฺมโณ ฐมฺโม เหตุสฺส มกฺการมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส สหชาต-
ปัจจัยเณ ปัจจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจัยเณ ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๖๐] นเหตุยา นว, นอการมฺมณเ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจัยา นอการมฺมณเ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจัยา อธิปฺติยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสทฺตติเก ปญฺหาวารสฺส อนฺโลมมฺปี ปัจจันนํ อนฺโลมปัจจัยนํ
ปัจจัยนํ โสณมฺปี คณฺติ, เอวํ คณฺเตพฺพํ.)

๒. มกฺกเหตุกปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๔๖๑] เหตุ มกฺกเหตุกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ มกฺกเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

นเหตุ มกฺกเหตุกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ มกฺกเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

เหตุ มกฺกเหตุกญฺจ นเหตุ มกฺกเหตุกญฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ มกฺกเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๔๖๒] เหตุยา นว, อารมมณฺเ นว, อธิปฺติยา นว ๆ เปฯ อาเสวเน นว, กมฺเม นว, อาหาเร นว, อินฺทริเย นว ๆ เปฯ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

นอธิปฺติ

[๔๖๓] เหตุ มกฺกเหตุกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ มกฺกเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ นอธิปฺติปัจจยา. (สงฺขิตํ.)

[๔๖๔] นอธิปฺติยา จ, นปุเรชาเต นว, นปัจจฺจชาเต นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปฺยุตฺเต นว. (สงฺขิตํ.)

เหตุปัจจยา นอธิปฺติยา จ. (สงฺขิตํ.)

นอธิปฺติปัจจยา เหตุยา จ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวโรปํ ปจฺยวโรปํ นิสฺสยวโรปํ สํสฺสวโรปํ สมฺปยุตฺตวโรปํ ปฏิจฺจวารสทิสฺสา วิตุฏฺฐาเรทพฺพา.)

๒. มกฺกเหตุกปท ๑. ปญฺหาวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ อธิปฺติ

[๔๖๕] เหตุ มกฺกเหตุโก ฐมโม เหตุสฺส มกฺกเหตุกสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

เหตุ มกฺกเหตุโก ฐมฺโม เหตุสฺส มกฺกเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺเจน ปจฺจโย.
สหชาตาทิปฺติ. ตีณิ.

นเหตุ มกฺกเหตุโก ฐมฺโม นเหตุสฺส มกฺกเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺเจน
ปจฺจโย. สหชาตาทิปฺติ. ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๔๖๖] เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา จ, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย
นว, อุปฺนิสฺสเย นว, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน ตีณิ,
มกฺเก นว, สมฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, อวิกฺเต นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

ปจฺจนียทฺธาร

[๔๖๗] เหตุ มกฺกเหตุโก ฐมฺโม เหตุสฺส มกฺกเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส สหชาตปจฺเจน
ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๔๖๘] นเหตุยา นว, นอารมฺมเณ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อธิปฺติยา ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺติเก ปณฺหาเวารสฺส อณฺโถมมฺปิ ปจฺจนียมฺปิ อณฺโถมปจฺจนียมฺปิ
ปจฺจนียานุโลมมฺปิ คณฺติ, เอวํ คณฺตพฺพ.)

๓. มกฺกาธิปฺติปท ๑. ปฏฺิจจวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ

[๔๖๙] เหตุ มกฺกาธิปฺติ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ เหตุ มกฺกาธิปฺติ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นเหตุ มกฺกาธิปฺติ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นเหตุ มกฺกาธิปฺติ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ.

เหตุ มกการิปติญจ นเหตุ มกการิปติญจ ฐมัม ปฏิจจ เหตุ มกการิปติ
ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

[๔๗๐] เหตุยา นว, อารมมณ นว ๆ เป ๆ กมเม นว, อาหาเร นว
 ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงขิตฺตํ.)

นอริปติ

[๔๗๑] เหตุ มกการิปติ ฐมัม ปฏิจจ เหตุ มกการิปติ ฐมโม อุปปชชติ
นอริปติปัจจยา. (สงขิตฺตํ.)

[๔๗๒] นอริปติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปัจจชาเต นว, นอาเสวเน นว,
นกกมเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปปยตุเต นว. (สงขิตฺตํ.)

เหตุปัจจยา นอริปติยา นว. (สงขิตฺตํ.)

(สหชาทวารोปี ปจยวโรปี นิสสยวโรปี สัมภูจวโรปี สมပ္ပตฺตวโรปี
ปฏิจจวารสทิสสา วิตุถาเรตพพา.)

๓. มกการิปติปท ๓. ปญหาวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุวาทิ

[๔๗๓] เหตุ มกการิปติ ฐมโม เหตุสุส มกการิปติสุส ฐมมสุส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. ตีณิ.

เหตุ มกการิปติ ฐมโม เหตุสุส มกการิปติสุส ฐมมสุส อารมมณปัจจเยน
ปัจจโย. นว.

เหตุ มกการิปติ ฐมโม เหตุสุส มกการิปติสุส ฐมมสุส อธิปติปัจจเยน ปัจจโย.
อารมมณาริปติ, สหชาตาริปติ. ตีณิ.

นเหตุ มกฺคาริปี ฐโม นเหตุสฺส มกฺคาริปีสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺเจน
ปจฺจโย. อารมฺมณาริปี, สหชาตาริปี. ตีณิ.

เหตุ มกฺคาริปี จ นเหตุ มกฺคาริปี จ ฐมา เหตุสฺส มกฺคาริปีสฺส ฐมฺมสฺส
อธิปฺติปจฺเจน ปจฺจโย. อารมฺมณาริปี. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๔๗๔] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน
นว, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกฺเก นว, สมฺปยุตฺเต
นว, อุตฺติยา นว ๖ เป ๖ อวิกฺเต นว. (สงฺขิตํ.)

ปจฺจนียุทธาร

[๔๗๕] เหตุ มกฺคาริปี ฐโม เหตุสฺส มกฺคาริปีสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺเจน
ปจฺจโย. สหชาตปจฺเจน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. (สงฺขิตํ.)

[๔๗๖] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว. (สงฺขิตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ นว. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺติเก ปญฺหาวารสฺส อนฺุโลมมฺปี ปจฺจนียมฺปี อนฺุโลมปจฺจนียมฺปี
ปจฺจนียานฺุโลมมฺปี คณิํ, เอวํ คณฺเฑพฺพ.)

เหตุทุกมกฺการมฺมณตฺติกํ นิฏฺจิํ.

๑. เหตุทุก ๑๗. อุปฺปนฺนตฺติก

๑. อุปฺปนฺนปท ๗. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุอุปฺนิสฺสย

[๔๗๗] เหตุ อุปฺปนฺโน ฐโม เหตุสฺส อุปฺปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺเจน
ปจฺจโย. ตีณิ.

นเหตุ อุปปนโน รมโม นเหตุสส อุปปนนสส รมมสส อารมมณปัจจาเยน
ปัจจาโย. ตีฉิ.

เหตุ อุปปนโน รมโม เหตุสส อุปปนนสส รมมสส อธิปติปัจจาเยน ปัจจาโย.
สหชาตาทิปติ. ตีฉิ.

นเหตุ อุปปนโน รมโม นเหตุสส อุปปนนสส รมมสส อธิปติปัจจาเยน
ปัจจาโย. อารมมณาทิปติ, สหชาตาทิปติ. ตีฉิ.

เหตุ อุปปนโน รมโม เหตุสส อุปปนนสส รมมสส สหชาตปัจจาเยน ปัจจาโย.
(สงขิตฺตํ.)

นเหตุ อุปปนโน รมโม นเหตุสส อุปปนนสส รมมสส อุปนิสสยปัจจาเยน
ปัจจาโย. อารมมณูปนิสสโย, ปกตูปนิสสโย ๖ เป ๖ ปกตูปนิสสโย อุปปนโน เหตุ
อุปนิสสย ฌานํ อุปปาเทติ, วิปัสสนํ... มคฺคํ... อภิญญํ... สmapatti อุปปาเทติ. (สงขิตฺตํ.)

[๔๗๘] เหตุยา ตีฉิ, อารมมณํ ตีฉิ, อธิปัตติยา จ, สหชาเต นว, อณฺณมณฺณ
นว, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย ตีฉิ, ปุเรชาเต ตีฉิ, ปจฺจชาเต ตีฉิ, กมฺเม ตีฉิ,
วิปาเก นว, อาหาเร ตีฉิ, อินฺทริเย นว, ฌาเน ตีฉิ, มคฺเค นว, สมฺปยุตฺเต
นว, วิปยุตฺเต ปณฺจ, อตฺติยา นว, อวิกเต นว. (สงขิตฺตํ.)

ปัจจนียทฐาร

[๔๗๙] เหตุ อุปปนโน รมโม เหตุสส อุปปนนสส รมมสส สหชาตปัจจาเยน
ปัจจาโย. (สงขิตฺตํ.)

[๔๘๐] นเหตุยา นว, นอารมมณํ นว. (สงขิตฺตํ.)

เหตุปัจจาเย นอารมมณํ ตีฉิ. (สงขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจาเย อารมมณํ ตีฉิ. (สงขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสทฺติเก ปญฺหาวารสฺส อนฺุโลมมฺปี ปจฺจนียมฺปี อนฺุโลมปจฺจนียมฺปี
ปจฺจนียานฺุโลมมฺปี กถิตํ, เอวํ กถेतพฺพ.)

อิมมฺหิ ทฺกตฺติเก ปฏิจฺจวโรปี สหชาตวโรปี ปจฺจวโรปี นิสฺสยวโรปี
สํสญฺจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี อนฺุปปนโนปี อุปปาทีปี นตฺติ.

เหตุทุกอุปปนนตติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. เหตุทุก ๑๘. อดีตตตัก
 ๓. ปจฺจุปปนฺนปท ๑. ปญฺหาวาร
 ปจฺจยจตฺตก-เหตุวาทิ

[๔๘๑] เหตุ ปจฺจุปปนฺโน ฐมฺโม เหตุสฺส ปจฺจุปปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

นเหตุ ปจฺจุปปนฺโน ฐมฺโม นเหตุสฺส ปจฺจุปปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

เหตุ ปจฺจุปปนฺโน ฐมฺโม เหตุสฺส ปจฺจุปปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาทิปฺติ. ๑ ตีณิ.

นเหตุ ปจฺจุปปนฺโน ฐมฺโม นเหตุสฺส ปจฺจุปปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาทิปฺติ, สหชาตาทิปฺติ. ตีณิ.

เหตุ ปจฺจุปปนฺโน ฐมฺโม เหตุสฺส ปจฺจุปปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺกํ.)

[๔๘๒] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ ตีณิ, อธิปฺติยา ๑, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺจชาเต ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกฺเก นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา นว, อวิกฺเต นว. (สงฺฆิตฺกํ.)

ปจฺจนียุทฺธาร

[๔๘๓] เหตุ ปจฺจุปปนฺโน ฐมฺโม เหตุสฺส ปจฺจุปปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺกํ.)

[๔๘๔] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว. (สงฺฆิตฺกํ.)

เหตุปัจจัยา นอารมณณ ทิณิ. (สงขิตฺ.)

นเหตุปัจจัยา อารมณณ ทิณิ. (สงขิตฺ.)

(ยถา กุสละตฺติเก ปณฺหาวารสฺส อนฺโถมมฺปี ปัจจนีเย อนฺโถมปัจจัยนํ
ปัจจัยานโถมมฺปี กณฺธิ, เอว กณฺธพฺพ.)

อิมมฺหิ ทฺถตฺติเก ปฏิจฺจวโรปี สหชาตวโรปี ปัจจยวโรปี นิสฺสยวโรปี
สํสฺสจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี อตีตมฺปี อนาคตมฺปี นตฺถิ.

เหตุทุกอตีตตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. เหตุทุก ๑๙. อตีตารมณตติก

๑. อตีตารมณปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๔๘๕] เหตุ อตีตารมณํ รมํ ปฏิจฺจ เหตุ อตีตารมณโณ รมโณ อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. ทิณิ.

นเหตุ อตีตารมณํ รมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อตีตารมณโณ รมโณ อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. ทิณิ.

เหตุ อตีตารมณญํ นเหตุ อตีตารมณญํ รมํ ปฏิจฺจ เหตุ อตีตารมณโณ
รมโณ อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ทิณิ. (สงขิตฺ.)

[๔๘๖] เหตุยา นว, อารมณณ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมนฺตเร
นว ๖ เป ๖ กมฺเม นว ๖ เป ๖ อวิคเต นว. (สงขิตฺ.)

นเหตุ นอธิปติ

[๔๘๗] นเหตุ อตีตารมณํ รมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อตีตารมณโณ รมโณ
อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัยา. นเหตุ อตีตารมณํ รมํ ปฏิจฺจ เหตุ อตีตารมณโณ
รมโณ อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัยา. (๒)

เหตุ อตีตารมณัม รมมํ ปฏิจฺจ เหตุ อตีตารมณโณ รมโม อุปฺปชฺชติ
นอธิปฺติปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)

[๔๘๘] นเหตุยา เทว, นอธิปฺติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปัจฉาชาเต นว,
นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นมกฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต นว.
(สงฺขิตํ.)

เหตุปจฺจยา นอธิปฺติยา นว. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ เทว. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวโรปี ปจฺจวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏิจฺจวารสทิสสา วิตุถาเรตพฺพา.)

๑. อตีตารมณปท ๗. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุวาทิ

[๔๘๙] เหตุ อตีตารมณโณ รมโม เหตุสฺส อตีตารมณสฺส รมมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

เหตุ อตีตารมณโณ รมโม เหตุสฺส อตีตารมณสฺส รมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. นว.

เหตุ อตีตารมณโณ รมโม เหตุสฺส อตีตารมณสฺส รมมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน
ปจฺจโย. อารมฺมณาทิปฺติ, สหชาตาทิปฺติ. ตีณิ.

นเหตุ อตีตารมณโณ รมโม นเหตุสฺส อตีตารมณสฺส รมมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน
ปจฺจโย. อารมฺมณาทิปฺติ, สหชาตาทิปฺติ. ตีณิ.

เหตุ อตีตารมณโณ จ นเหตุ อตีตารมณโณ จ รมมา เหตุสฺส อตีตารมณสฺส
รมมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาทิปฺติ. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๔๙๐] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเว นว, สมฺนนฺตเว
นว, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน

นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มกฺเก นว, สมฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว ฯ เป ฯ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจนียทุทธาร

[๔๙๑] เหตุ อตีตารมณโณ ฐมฺโห เหตุสฺส อตีตารมณสฺส ฐมฺสฺส อารมณ-
ปัจจนเณ ปจฺจโย. สหชาตปัจจนเณ ปจฺจโย, อุปนิสฺสยปัจจนเณ ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๙๒] นเหตุยา นว, นอารมฺมเณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจยา นอารมฺมเณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมฺมเณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสทฺตํเก ปญฺหาวารสฺส อนฺโหลมมฺปิ ปจฺจนียมฺปิ อนฺโหลมฺปัจจนียมฺปิ
ปจฺจนียานฺโหลมมฺปิ กณฺธิ, เอวํ กณฺธทพฺพํ.)

๒. อนาคตารมณปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๔๙๓] เหตุ อนาคตารมณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ อนาคตารมณโณ ฐมฺโห
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

นเหตุ อนาคตารมณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อนาคตารมณโณ ฐมฺโห อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

เหตุ อนาคตารมณญฺจ นเหตุ อนาคตารมณญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ
อนาคตารมณโณ ฐมฺโห อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๙๔] เหตุยา นว, อารมฺมเณ นว ฯ เป ฯ กมฺเม นว ฯ เป ฯ อวิกเต
นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุนอธิปติ

[๔๙๕] นเหตุ อนาคตารมณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อนาคตารมณโณ ฐมฺโห
อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจยา. นเหตุ อนาคตารมณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ อนาคตารมณโณ
ฐมฺโห อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจยา. (๒)

เหตุ อนาคตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ เหตุ อนาคตารมฺมณํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
นอริปฺติปจฺจยา. (สงฺขิตฺกํ.)

[๔๔๖] นเหตุยา เทว, นอริปฺติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปัจฉาชาเต นว,
นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปฺภาเก นว, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺยุตฺเต นว. (สงฺขิตฺกํ.)

เหตุปจฺจยา นอริปฺติยา นว. (สงฺขิตฺกํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณํ เทว. (สงฺขิตฺกํ.)

(สหชาตาโรปี ปจฺจวาโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจฺจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏิจฺจวรสทิสฺสา วิตุถาเรทพฺพา.)

๒. อนาคตารมฺมณปท ๗. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุวาทิ

[๔๔๗] เหตุ อนาคตารมฺมณํ ฐมฺโม เหตุสฺส อนาคตารมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

เหตุ อนาคตารมฺมณํ ฐมฺโม เหตุสฺส อนาคตารมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. นว.

เหตุ อนาคตารมฺมณํ ฐมฺโม เหตุสฺส อนาคตารมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส อริปฺติปจฺจเยน
ปจฺจโย. อารมฺมณาริปฺติ, สหชาตาริปฺติ. ตีณิ.

นเหตุ อนาคตารมฺมณํ ฐมฺโม นเหตุสฺส อนาคตารมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส อริปฺติปจฺจเยน
ปจฺจโย. อารมฺมณาริปฺติ, สหชาตาริปฺติ. ตีณิ.

เหตุ อนาคตารมฺมณํ จ นเหตุ อนาคตารมฺมณํ จ ฐมฺมา เหตุสฺส
อนาคตารมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส อริปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาริปฺติ, สหชาตาริปฺติ.
ตีณิ. (สงฺขิตฺกํ.)

[๔๔๘] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ นว, อริปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ นว, นิสฺสยํ นว, อุปฺนิสฺสยํ นว, อาเสวเน นว,

กมเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินทริเย ตีณิ, ฉาเน ตีณิ, มกุเท นว, สมบุตเต นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิตทำ.)

ปัจจนียุทธ

[๔๙๙] เหตุ อนากถารมณโธ ฐโม เหตุสส อนากถารมณสส ฐมสส อารมณปัจจนเณ ปัจจโย. สหชาติปัจจนเณ ปัจจโย. อุปนิสสยปัจจนเณ ปัจจโย. (สงขิตทำ.)

[๕๐๐] นเหตุยา นว, นอารมณเณ นว. (สงขิตทำ.)

เหตุปัจจยา นอารมณเณ ตีณิ. (สงขิตทำ.)

นเหตุปัจจยา อารมณเณ นว. (สงขิตทำ.)

(ยถา กุสสติกเก ปณฺหาวารสส อนฺโถมปิ ปัจจนีเยปิ อนฺโถมปัจจนีเยปิ ปัจจนียานฺโถมปิ คณิทั, เอว คณตพพ.)

๓. ปจฺจุปปนฺนารมณเปท ๑. ปฏิจจวาร

ปจฺจุยจตฺตก-เหตุ

[๕๐๑] เหตุ ปจฺจุปปนฺนารมณ ฐมํ ปฏิจจ เหตุ ปจฺจุปปนฺนารมณโธ ฐโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

นเหตุ ปจฺจุปปนฺนารมณ ฐมํ ปฏิจจ นเหตุ ปจฺจุปปนฺนารมณโธ ฐโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

เหตุ ปจฺจุปปนฺนารมณจ นเหตุ ปจฺจุปปนฺนารมณจ ฐมํ ปฏิจจ เหตุ ปจฺจุปปนฺนารมณโธ ฐโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ. (สงขิตทำ.)

[๕๐๒] เหตุยา นว, อารมณเณ นว, อธิปคิยา นว ๖ เป ๖ กมเม นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิตทำ.)

นเหตุ นอธิปติ

[๕๐๓] นเหตุ ปัจจุปปนารมฺมณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ ปัจจุปปนารมฺมณํ
 ธมฺโม อูปัชชติ นเหตุปัจจัยา. นเหตุ ปัจจุปปนารมฺมณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ
 ปัจจุปปนารมฺมณํ ธมฺโม อูปัชชติ นเหตุปัจจัยา. (๒)

เหตุ ปัจจุปปนารมฺมณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ ปัจจุปปนารมฺมณํ ธมฺโม อูปัชชติ
 นอธิปติปัจจัยา. (สงฺขิตํ.)

[๕๐๔] นเหตุยา เทว, นอธิปัตติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปัจจฐาเต นว,
 นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต
 นว. (สงฺขิตํ.)

เหตุปัจจัยา นอธิปัตติยา นว. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปัจจัยา อารมฺมณํ เทว. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวโรปํ ปัจจววโรปํ นิสฺสยวโรปํ สํสฺสจวโรปํ สมฺปยุตฺตวโรปํ
 ปฏิจฺจวรสฺสทา วิทฺถาเรตพฺพทา.)

๓. ปัจจุปปนารมฺมณปท ๓. ปญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุวาทิ

[๕๐๕] เหตุ ปัจจุปปนารมฺมณํ ธมฺโม เหตุสฺส ปัจจุปปนารมฺมณสฺส
 ธมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณ ปัจจโย. ตีณิ.

เหตุ ปัจจุปปนารมฺมณํ ธมฺโม เหตุสฺส ปัจจุปปนารมฺมณสฺส ธมฺมสฺส
 อารมฺมณปัจจัยเณ ปัจจโย. นว.

เหตุ ปัจจุปปนารมฺมณํ ธมฺโม เหตุสฺส ปัจจุปปนารมฺมณสฺส ธมฺมสฺส
 อธิปติปัจจัยเณ ปัจจโย. อารมฺมณาทิปติ, สหชาตาทิปติ. ตีณิ.

นเหตุ ปัจจุปปนารมฺมณํ ธมฺโม นเหตุสฺส ปัจจุปปนารมฺมณสฺส ธมฺมสฺส
 อธิปติปัจจัยเณ ปัจจโย. อารมฺมณาทิปติ, สหชาตาทิปติ. ตีณิ.

เหตุ ปจฺจุปปนํนารมฺมโณ จ นเหตุ ปจฺจุปปนํนารมฺมโณ จ ฐมฺมา เหตุสฺส
ปจฺจุปปนํนารมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺเจน ปจฺจโย. อารมฺมณธิปฺติ. ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๕๐๖] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน
นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกุเ
นว, สมฺปยุตฺเต ๖ เปว อวิกเต นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

ปจฺจนียุทฺธาร

[๕๐๗] เหตุ ปจฺจุปปนํนารมฺมโณ ฐมฺโม เหตุสฺส ปจฺจุปปนํนารมฺมณสฺส
ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺเจน ปจฺจโย. สหชาตปจฺเจน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺเจน
ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๕๐๘] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสทฺติเก ปณฺหาวารสฺส อนฺโณมฺมปํ ปจฺจนียมฺปํ อนฺโณมฺมปจฺจนียมฺปํ
ปจฺจนียานฺโณมฺมปํ คณฺธิ, เอวํ คณฺธทพฺพํ.)

เหตุทุกกตํการมฺมณตํกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. เหตุทุก ๒๐. อชฌตฺตตฺตํ

๑. อชฌตฺตปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ

[๕๐๙] เหตุ อชฌตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ อชฌตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นเหตุ อชฌตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อชฌตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ.

เหตุ อชฌตฺตบจ นเหตุ อชฌตฺตบจ ธมมํ ปฏิจจ เหตุ อชฌตฺโต ธมโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๑๐] เหตุยา นว, อารมมณ นว, อธิปติยา นว ฯ เป ฯ กัมเม นว,
วิปาเก นว, อาหาเร นว ฯ เป ฯ อวิคเต นว. (สงฆิตต.)

นเหตุวาทิ

[๕๑๑] นเหตุ อชฌตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อชฌตฺโต ธมฺโม อูปปชฺชติ
 นเหตุปจฺจยา. นเหตุ อชฌตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ อชฌตฺโต ธมฺโม อูปปชฺชติ
 นเหตุปจฺจยา. (๒)

๑. อชฺฌตฺตปท ๑. ปญฺหาวาร ปจฺจยจตุกก-เหตุวาทิ

[๕๑๓] เหตุ อชฺฌตฺโต ฐมฺโม เหตุสฺส อชฺฌตฺตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

เหตุ อชฺฌตฺโต ฐมฺโม เหตุสฺส อชฺฌตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. นว.

เหตุ อชฺฌตฺโต ฐมฺโม เหตุสฺส อชฺฌตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาริพฺติ, สหชาตาริพฺติ. ตีณิ.

นเหตุ อชฺฌตฺโต ฐมฺโม นเหตุสฺส อชฺฌตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาริพฺติ, สหชาตาริพฺติ. ตีณิ.

เหตุ อชฺฌตฺโต จ นเหตุ อชฺฌตฺโต จ ฐมฺมา เหตุสฺส อชฺฌตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาริพฺติ. ตีณิ. (สงฺฆิตฺกํ.)

[๕๑๔] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกฺเค นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต ปณฺจ, อตฺถิยา นว, นกฺติยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว. (สงฺฆิตฺกํ.)

ปจฺจนียุทธาร

[๕๑๕] เหตุ อชฺฌตฺโต ฐมฺโม เหตุสฺส อชฺฌตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺกํ.)

[๕๑๖] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว. (สงฺฆิตฺกํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺฆิตฺกํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ นว. (สงฺฆิตฺกํ.)

(ยถา กุสฺสตฺตติเก ปญฺหาวารสฺส อนฺุโลมมฺปิ ปจฺจนียมฺปิ อนฺุโลมปจฺจนียมฺปิ ปจฺจนียนฺุโลมมฺปิ คณฺิตํ, เอวํ คณฺเฑทพฺพํ.)

๒. พหิทฺธูปาท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๕๑๗] เหตุ พหิทฺธา ธรรมํ ปฏิจฺจ เหตุ พหิทฺธา ธรรมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.)

[๕๑๘] เหตุยา นว, อารมฺมณฺ นว ๖ เป ๖ กมฺเม นว, วิปาเก นว ๖ เป ๖
อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุ

[๕๑๙] นเหตุ พหิทฺธา ธรรมํ ปฏิจฺจ นเหตุ พหิทฺธา ธรรมโม อุปฺปชฺชติ
นเหตุปจฺจยา. นเหตุ พหิทฺธา ธรรมํ ปฏิจฺจ เหตุ พหิทฺธา ธรรมโม อุปฺปชฺชติ
นเหตุปจฺจยา. (๒) (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๒๐] นเหตุยา เทว, นอารมฺมณฺ ตีณิ, นอริปฺติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ,
นสมนฺนตเร ตีณิ, นอณฺณมณฺเฑ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว, นปจฺจชาเต
นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทริเย
เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต นว, นินฺตติยา
ตีณิ, นอวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณฺ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณฺ เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปจฺจวาโรปี นิสฺสยวาโรปี สํสฺสจฺจวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี
ปฏิจฺจวารสทิสฺสา วิตฺถาเรตพฺพา.)

๒. พหิทฺธูปาท ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุวาทิ

[๕๒๑] เหตุ พหิทฺธา ธรรมโม เหตุสฺส พหิทฺธา ธรรมสฺส เหตุ ปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

เหตุ พหิทฺธา ธรรมโม เหตุสฺส พหิทฺธา ธรรมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน ปจฺจโย. นว.

เหตุ พหิทฺธา ฐมโม เหตุสฺส พหิทฺธา ฐมมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย.
อารมฺมณาริปี, สหชาตาริปี. ตีณิ.

นเหตุ พหิทฺธา ฐมโม นเหตุสฺส พหิทฺธา ฐมมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย.
อารมฺมณาริปี, สหชาตาริปี. ตีณิ.

เหตุ พหิทฺธา จ นเหตุ พหิทฺธา จ ฐมมา เหตุสฺส พหิทฺธา ฐมมสฺส
อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาริปี. ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๕๒๒] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ อุปนิสฺสเย นว,
ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาร
ตีณิ, อินฺทฺริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มกฺเค^๑ สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต ปญจ
 ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

ปัจจนียทุธาร

[๕๒๓] เหตุ พหิทฺธา ฐมโม เหตุสฺส พหิทฺธา ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๕๒๔] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺติกะ ปณฺหวารสฺส อนฺโถมมฺปิ อนฺโถมปจฺจนียมฺปิ ปจฺจนียานฺโถมมฺปิ
กณฺธิ, เอวํ กณฺเตพฺพํ. อชฺฌตฺตพหิทฺธา น ลพฺภนฺติ.)

เหตุทุกอชฺฌตฺตตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. เหตุทุก ๒๑. อชฺฌตฺตารมฺมณตฺติก

๑. อชฺฌตฺตารมฺมณปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจยจตฺตก-เหตุ

[๕๒๕] เหตุ อชฺฌตฺตารมฺมณ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ อชฺฌตฺตารมฺมโณ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นเหตุ อชฺฌตฺตการมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อชฺฌตฺตการมฺมโน ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

เหตุ อชฺฌตฺตการมฺมณญฺจ นเหตุ อชฺฌตฺตการมฺมณญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ
อชฺฌตฺตการมฺมโน ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๒๖] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว.
(สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุ นอธิปฺติ

[๕๒๗] นเหตุ อชฺฌตฺตการมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อชฺฌตฺตการมฺมโน ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. นเหตุ อชฺฌตฺตการมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ อชฺฌตฺตการมฺมโน
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (๒)

เหตุ อชฺฌตฺตการมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ อชฺฌตฺตการมฺมโน ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
นอธิปฺติปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๒๘] นเหตุยา เทว, นอธิปฺติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปัจฉาชาเต นว,
นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นฉาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ,
นวิปฺยตฺเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอธิปฺติยา นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปจฺจยวาโรปี นิสฺสยวาโรปี สฺสฏฺฐจวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี
ปฏิจฺจวารสฺสिता วิตุถาเรตพฺพา.)

๑. อชฺฌตฺตการมฺมณปท ๑. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ

[๕๒๙] เหตุ อชฺฌตฺตการมฺมโน ฐมฺโม เหตุสฺส อชฺฌตฺตการมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๓๐] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺ นว, อธิปติยา นว ๖ เป ๖ อุปนิสฺสเย
 อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน
 ตีณิ, มกฺเค นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจนียุทธาร

[๕๓๑] เหตุ อชฺฌตฺตการมฺมโณ รมฺโง เหตุสฺส อชฺฌตฺตการมฺมณฺสฺส รมฺมสฺส
 อารมฺมณฺปัจจาเยน ปัจจโย. สหชาตฺปัจจาเยน ปัจจโย. อุปนิสฺสยฺปัจจาเยน ปัจจโย.
 (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๓๒] นเหตุยา นว, นอารมฺมณฺ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจายา นอารมฺมณฺ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจายา อารมฺมณฺ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสฺสฺสติกเก ปณฺหวารสฺส อนฺโณมฺมปฺปี ปัจจนียมฺปปี อนฺโณมฺมปัจจนียมฺปปี
 ปัจจนียานฺโณมฺมปฺปี คณฺธิ, เอวํ คณฺเตทพฺพํ.)

๒. พหิทฺธารมฺมณฺปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจยจตฺตูก-เหตุ

[๕๓๓] เหตุ พหิทฺธารมฺมณฺ รมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ พหิทฺธารมฺมโณ รมฺโง
 อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจายา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๓๔] เหตุยา นว, อารมฺมณฺ นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุ

[๕๓๕] นเหตุ พหิทฺธารมฺมณฺ รมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ พหิทฺธารมฺมโณ รมฺโง
 อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจายา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๓๖] นเหตุยา เทว, นอธิปติยา นว ๖ เป ๖ นปุเรชาเต นว, นปัจจาชาเต
 นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นฌาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ,
 นวิปฺปยุตฺเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจัยา นอริปัตติยา นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจัยา อารมมณ เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปัจจยวาโรปี นิสฺสยวาโรปี สํสฺสจฺจวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี
ปฏิจฺจวารสทิสฺสา วิตุฏฺฐาเรตพฺพวา.)

๒. พหิทฺฐารมฺมณปท ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุวาทิ

[๕๓๗] เหตุ พหิทฺฐารมฺมโณ ธมฺโม เหตุสฺส พหิทฺฐารมฺมณสฺส ธมฺมสฺส
เหตุปัจจัยเณน ปัจจโย. ตีณิ.

เหตุ พหิทฺฐารมฺมโณ ธมฺโม เหตุสฺส พหิทฺฐารมฺมณสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณน
ปัจจัย. นว.

เหตุ พหิทฺฐารมฺมโณ ธมฺโม เหตุสฺส พหิทฺฐารมฺมณสฺส ธมฺมสฺส อริปัตติปัจจัยเณน
ปัจจัย. สหชาตาริปัตติ. ตีณิ.

นเหตุ พหิทฺฐารมฺมโณ ธมฺโม นเหตุสฺส พหิทฺฐารมฺมณสฺส ธมฺมสฺส อริปัตติปัจจัยเณน
ปัจจัย. สหชาตาริปัตติ. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๓๘] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ นว, อริปัตติยาณ, อนนฺตเร นว ๆ เป ๆ
อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย
นว, ฌาเน ตีณิ, มกฺเก นว, สมฺปยุตฺเต นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจัยนัยุทธาร

[๕๓๙] เหตุ พหิทฺฐารมฺมโณ ธมฺโม เหตุสฺส พหิทฺฐารมฺมณสฺส ธมฺมสฺส
อารมฺมณปัจจัยเณน ปัจจโย. สหชาตปัจจัยเณน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจัยเณน ปัจจโย.
(สงฺขิตฺตํ.)

[๕๔๐] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจัย นารมมณ ตีณิ. (สงขิตฺ.)

นเหตุปัจจัย นารมมณ นว. (สงขิตฺ.)

(ยถา กุสละตติเก ปญฺหาวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปจฺจเนยมฺปิ อนฺโถมปจฺจเนยมฺปิ
ปจฺจเนยานฺโถมมฺปิ กณฺธิ, เอวํ คณฺเฑพฺพ.)

เหตุทุกอชฺฉตฺตารมมณตติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. เหตุทุก ๒๒. สนิทสนสปปฎิหมตติก

๑. อนิทฺสสนสปปฎิหมปท ๑. ปฎิจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุวาทิ

[๕๔๑] นเหตุ อนิทฺสสนสปปฎิหมํ ฐมฺมํ ปฎิจจ นเหตุ อนิทฺสสนสปปฎิหม
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. อธิปฺติปัจจัย. สหชาตปัจจัย. อณฺณมณฺณปัจจัย.
นิสฺสยปัจจัย. กมฺมปัจจัย. วิปากปัจจัย. อาหารปัจจัย. อินฺทฺริยปัจจัย. ฌานปัจจัย.
มกฺกปัจจัย. วิปฺปยุตฺตปัจจัย. อตฺถิปัจจัย. อวิกตปัจจัย.

สุทฺธ

[๕๔๒] เหตุยา เอกํ, อธิปฺติยา เอกํ, สหชาเต เอกํ, อณฺณมณฺเณ เอกํ,
นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปาเก เอกํ, อาหารเ เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌานเ
เอกํ, มกฺเก เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิกเต เอกํ, (สงขิตฺ.)

[๕๔๓] นเหตุยา เอกํ, นารมมณเ เอกํ, นอธิปฺติยา เอกํ, (สพฺเพ ปัจฺยา
กาทพฺพา.) ๖ เป ๖ โนวิกเต เอกํ. (สงขิตฺ.)

๑. อนิทฺสสนสปปฎิหมปท ๑. ปญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-สหชาตาทิ

[๕๔๔] นเหตุ อนิทฺสสนสปปฎิหมํ ฐมฺโม นเหตุสฺส อนิทฺสสนสปปฎิหมสฺส
ฐมฺมสฺส สหชาตปฺจฺเจน ปจฺจโย. อณฺณมณฺณปฺจฺเจน ปจฺจโย. นิสฺสยปฺจฺเจน
ปจฺจโย. อตฺถิปฺจฺเจน ปจฺจโย. อวิกตปฺจฺเจน ปจฺจโย. (สพฺพตฺถ เอกํ.)

๒. อนิทฺตฺสนนอปฺปฏฺธิมฺปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๕๔๕] เหตุ อนิทฺตฺสนนอปฺปฏฺธิมฺ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ อนิทฺตฺสนนอปฺปฏฺธิมฺ ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยยา. ตีณิ.

นเหตุ อนิทฺตฺสนนอปฺปฏฺธิมฺ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อนิทฺตฺสนนอปฺปฏฺธิมฺ ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยยา. ตีณิ.

เหตุ อนิทฺตฺสนนอปฺปฏฺธิมฺ นเหตุ อนิทฺตฺสนนอปฺปฏฺธิมฺ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ
อนิทฺตฺสนนอปฺปฏฺธิมฺ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๔๖] เหตุยา นว, อารมฺมณฺ นว ๖ เป ๖ กมฺเม นว, วิปาเก นว,
อาหาเร นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุ นอธิปติ

[๕๔๗] นเหตุ อนิทฺตฺสนนอปฺปฏฺธิมฺ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อนิทฺตฺสนนอปฺปฏฺธิมฺ
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจยยา. นเหตุ อนิทฺตฺสนนอปฺปฏฺธิมฺ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ
อนิทฺตฺสนนอปฺปฏฺธิมฺ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจยยา. (๒)

เหตุ อนิทฺตฺสนนอปฺปฏฺธิมฺ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อนิทฺตฺสนนอปฺปฏฺธิมฺ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
นอารมฺมณฺปัจจยยา. ตีณิ.

เหตุ อนิทฺตฺสนนอปฺปฏฺธิมฺ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ อนิทฺตฺสนนอปฺปฏฺธิมฺ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
นอธิปติปัจจยยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๔๘] นเหตุยา เทว, นอารมฺมณฺ ตีณิ, นอธิปติยา นว ๖ เป ๖ นปุเรชาเต
นว, นปัจจจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร
เอกํ, นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺยุตฺเต
นว, โนนฺทฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจยยา นอารมฺมณฺ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจยยา อารมฺมณฺ เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปจฺยวาโรปี นิสฺสยวาโรปี สํสฺสฺยวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี
ปฏิจฺจวารสทิสฺสา วิทฺธารตพฺพา.)

๒. อนิทฺสฺสนอปปฏฺธิมปท ๗. ปญฺหาวาร

ปจฺยจตฺตก-เหตุวาทิ

[๕๔๘] เหตุ อนิทฺสฺสนอปปฏฺธิม ฐมฺโม เหตุสฺส อนิทฺสฺสนอปปฏฺธิมสฺส ฐมฺมสฺส
เหตุปจฺยเณน ปจฺยโย. ตีณิ.

เหตุ อนิทฺสฺสนอปปฏฺธิม ฐมฺโม เหตุสฺส อนิทฺสฺสนอปปฏฺธิมสฺส ฐมฺมสฺส
อามมณฺเณน ปจฺยโย. นว.

เหตุ อนิทฺสฺสนอปปฏฺธิม ฐมฺโม เหตุสฺส อนิทฺสฺสนอปปฏฺธิมสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติ-
ปจฺยเณน ปจฺยโย. อามมณฺณธิปติ, สหชาตธิปติ. ตีณิ.

นเหตุ อนิทฺสฺสนอปปฏฺธิม ฐมฺโม นเหตุสฺส อนิทฺสฺสนอปปฏฺธิมสฺส ฐมฺมสฺส
อธิปติปจฺยเณน ปจฺยโย. อามมณฺณธิปติ, สหชาตธิปติ. ตีณิ.

เหตุ อนิทฺสฺสนอปปฏฺธิม จ นเหตุ อนิทฺสฺสนอปปฏฺธิม จ ฐมฺมา เหตุสฺส
อนิทฺสฺสนอปปฏฺธิมสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺยเณน ปจฺยโย. อามมณฺณธิปติ. ตีณิ.
(สงฺฆิตฺตํ.)

[๕๕๐] เหตุยา ตีณิ, อามมณฺเณ นว, อธิปติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อมฺมณฺณเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต
ตีณิ, ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ,
อินฺทริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มกฺเก นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต ปณฺจ, อตฺถิยา
นว, นตฺถิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

ปจฺยนิยฺมธาร

[๕๕๑] เหตุ อนิทฺสฺสนอปปฏฺธิม ฐมฺโม เหตุสฺส อนิทฺสฺสนอปปฏฺธิมสฺส ฐมฺมสฺส
อามมณฺเณน ปจฺยโย. สหชาตปจฺยเณน ปจฺยโย. อุปนิสฺสยปจฺยเณน ปจฺยโย.
(สงฺฆิตฺตํ.)

[๕๕๒] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจุยา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจุยา อารมฺมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติโก ปณฺหาวารสฺส อนฺโลมมฺปิ ปจฺจนียมฺปิ อนฺโลมปจฺจนียมฺปิ
ปจฺจนียานฺโลมมฺปิ กถิตํ, เอวํ กถेतพฺพ.)

เหตุทุกสณฺทสนสปรกฺขิตฺตํ นิฏฺฐิตํ.

๒. สเหตุกทุก ๑. กุสลตฺติก

๑. กุสลปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจุยจตฺตก-เหตุ อารมฺมณ

[๑] สเหตุกํ กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สเหตุโก กุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจุยา. (๑)

สเหตุกํ กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สเหตุโก กุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณ-
ปัจจุยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ, อธิปฺติยา เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมฺนนฺตเร
เอกํ, สหชาเต เอกํ, อณฺณมณฺณเย เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุนิสฺสเย เอกํ, ปฺเรชาเต
เอกํ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม เอกํ, อาหาเร เอกํ ๖ เป ๖ อวิกฺเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจนีเย-นอธิปฺติ

[๓] สเหตุกํ กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สเหตุโก กุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ
นอธิปฺติปัจจุยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔] นอธิปฺติยา เอกํ, นปฺเรชาเต เอกํ, นปฺจฺจชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ,
นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจัย นอริปติยา เอก. (สงขิตฺ.)

นอริปติปัจจัย เหตุยา เอก. (สงขิตฺ.)

(สหชาตวโรปี ปัจจวโรปี นิสฺสวโรปี สํสฺสวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏิจฺจวารสฺสทา วิทฺถาเรตฺตพฺพา.)

๑. กุสลปท ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ อารมฺมณ

[๕] สเหตุโก กุสโล ฐมโม สเหตุกสฺส กุสลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณ
ปัจจัย. (๑.)

สเหตุโก กุสโล ฐมโม สเหตุกสฺส กุสลสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณ
ปัจจัย. (๑) (สงขิตฺ.)

[๖.] เหตุยา เอก, อารมฺมณ เอก, นอริปติยา เอก, อนนฺตเร เอก, สมฺนนฺตเร
เอก, สหชาเต เอก, อญฺญมญฺเ เอก, นิสฺสเย เอก, อุปฺนิสฺสเย เอก, อาเสวเน
เอก, กมฺเม เอก, อาหาเร เอก, อินฺทริเย เอก, ฌาเน เอก, มกฺเค เอก, สมฺปยุตฺเต
เอก, อตฺถิยา เอก, นตฺถิยา เอก, วิคเต เอก, อวิคเต เอก. (สงขิตฺ.)

ปัจจนียภูตาร

[๗] สเหตุโก กุสโล ฐมโม สเหตุกสฺส กุสลสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณ
ปัจจัย. สหชาตปัจจัยเณ ปัจจัย. อุปฺนิสฺสยปัจจัยเณ ปัจจัย.

[๘] นเหตุยา เอก, นอารมฺมณ เอก. (สงขิตฺ.)

เหตุปัจจัย นอารมฺมณ เอก. (สงขิตฺ.)

นเหตุปัจจัย อารมฺมณ เอก. (สงขิตฺ.)

(ยถา กุสลทุกิเก ปญฺหาวารสฺส อนฺโลมมฺปี ปัจจนียมฺปี อนฺโลมปัจจัยนิยมฺปี
ปัจจนียานฺโลมมฺปี กณฺธิ, เอวํ กณฺธพฺพ.)

๒. อกฺสฺสปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ อารมมณ

[๙] สเหตุกํ อกฺสฺสํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สเหตุโก อกฺสฺโส ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (๑)

อเหตุกํ อกฺสฺสํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สเหตุโก อกฺสฺโส ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

สเหตุกํ อกฺสฺสญฺจ อเหตุกํ อกฺสฺสญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สเหตุโก อกฺสฺโส ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

สเหตุกํ อกฺสฺสํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สเหตุโก อกฺสฺโส ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมมณปัจจัยา.
สเหตุกํ อกฺสฺสํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อเหตุโก อกฺสฺโส ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมมณปัจจัยา.
สเหตุกํ อกฺสฺสํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สเหตุโก อกฺสฺโส จ อเหตุโก อกฺสฺโส จ ฐมฺมา
อุปฺปชฺชติ อารมมณปัจจัยา. (๓)

อเหตุกํ อกฺสฺสํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สเหตุโก อกฺสฺโส ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
อารมมณปัจจัยา. (๑)

สเหตุกํ อกฺสฺสญฺจ อเหตุกํ อกฺสฺสญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สเหตุโก อกฺสฺโส ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ อารมมณปัจจัยา. (๑)

สเหตุกํ อกฺสฺสํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สเหตุโก อกฺสฺโส ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปฺติปัจจัยา.
(สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๐] เหตุยา ตีณิ, อารมมณํ ปณฺจ, อธิปฺติยา เอกํ, อนนฺตเร ปณฺจ, สมฺนนฺตเร
ปณฺจ, สหชาเต ปณฺจ, อณฺณมณฺณเว ปณฺจ, นิสฺสเย ปณฺจ, อุปฺนิสฺสเย ปณฺจ,
ปุเรชาเต ปณฺจ, อาเสวเน ปณฺจ, กมฺเม ปณฺจ, อาหาเร ปณฺจ, อินฺทฺริเย ปณฺจ,
ฉาเน ปณฺจ, มิคฺเค ปณฺจ, สมฺปยุตฺเต ปณฺจ, วิปฺยุตฺเต ปณฺจ, อตฺถิยา ปณฺจ,
นตฺถิยา ปณฺจ, วิคเต ปณฺจ, อวิกเต ปณฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุ นอธิปฺติ

[๑๑.] สเหตุกํ อกฺสฺสํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อเหตุโก อกฺสฺโส ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
นเหตุปัจจัยา. (๑)

สเหตุกั อกุสลั รมมัม ปฏิจา สเหตุโก อกุสโล รมโม อุปปชชติ นอริปติปจายา.
(สงขิตกั.)

[๑๒] นเหตุยา เอกั, นอริปติยา ปณจ, นปุเรชาเต ปณจ, นปัจฉาชาเต ปณจ,
นอาเสวเน ปณจ, นกมเม ตีณิ, นวิปาเก ปณจ, นวิปยุตเต ปณจ. (สงขิตกั.)

เหตุปจายา นอริปติยา ตีณิ. (สงขิตกั.)

นเหตุปจายา อารมมณเ เอกั. (สงขิตกั.)

(สหชาทวารปี ปจยววารปี นิสสยววารปี สัมภูจววารปี สมปยุตทวารปี
ปฏิจจวารสทิสสา วิตุตทาเรทพพา.)

๒. อกุสสตปท ๙. ปณหาวาร

ปจยจตุกก-เหตุอารมมณาทิ

[๑๓] สเหตุโก อกุสโล รมโม สเหตุกสฺส อกุสลสฺส รมมสฺส เหตุปจายเณ
ปจายโย เทว.

สเหตุโก อกุสโล รมโม สเหตุกสฺส อกุสลสฺส รมมสฺส อารมมณปจายเณ ปจายโย.
ตีณิ.

อเหตุโก อกุสโล รมโม อเหตุกสฺส อกุสลสฺส รมมสฺส อารมมณปจายเณ
ปจายโย. ตีณิ.

สเหตุโก อกุสโล จ อเหตุโก อกุสโล จ รมมา สเหตุกสฺส อกุสลสฺส รมมสฺส
อารมมณปจายเณ ปจายโย. ตีณิ.

สเหตุโก อกุสโล รมโม สเหตุกสฺส อกุสลสฺส รมมสฺส นอริปติปจายเณ ปจายโย.
อารมมณาริปติ, สหชาตาริปติ. (สงขิตกั.)

[๑๔] เหตุยา เทว, อารมมณเ นว, นอริปติยา เอกั, อนนุตเร นว, สมนนุตเร
นว, สหชาเต ปณจ, อณณมณเ ปณจ, นิสสเย ปณจ, อุปนิสสเย นว, อาเสวเน
นว, กมเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินทริเย ตีณิ, ฉาเน ตีณิ, มกเถ ตีณิ, สมปยุตเต
ปณจ, อตุติยา ปณจ, นตุติยา นว, วิคเต นว, อวิกเต ปณจ. (สงขิตกั.)

ปัจจนียุทธาร

[๑๕] สเหตุโก อกุสโล ฐมโม สเหตุกสฺส อกุสสสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจาเยน
ปัจจาโย. สหชาตปัจจาเยน ปัจจาโย. อุปนิสฺสยปัจจาเยน ปัจจาโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๖] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจายา นอารมมณ เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสตุทิกเก ปณฺหวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปัจฉินมฺปิ อนฺโถมปัจฉินมฺปิ
ปัจฉินยานฺโถมมฺปิ คณฺธิ, เอวํ กณฺตพฺพ.)

๓. อพฺยากตปท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๑๗] สเหตุกํ อพฺยากํ ฐมํ ปฏิจจ สเหตุโก อพฺยากโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจายา. ตีณิ.

อเหตุกํ อพฺยากํ ฐมํ ปฏิจจ อเหตุโก อพฺยากโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจายา. ตีณิ.

สเหตุกํ อพฺยากตฺตํ อเหตุกํ อพฺยากตฺตํ ฐมํ ปฏิจจ สเหตุโก อพฺยากโต
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจายา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๘] เหตุยา นว, อารมมณ จตุตฺตาริ, อธิปฺตียา ปญฺจ, อนนฺตเร จตุตฺตาริ,
สมนฺนตเร จตุตฺตาริ, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ จ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต เทว,
อาเสวเน เทว, กมฺเม นว, วิปาเก นว ๖ เป ๖ วิปฺยฺกเต นว ๖ เป ๖ อวิกเต
นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุ-นอารมมณ

[๑๙] อเหตุกํ อพฺยากํ ฐมํ ปฏิจจ อเหตุโก อพฺยากโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
นเหตุปัจจายา. (๑)

สเหตุกํ อพฺยากํ ฐมํ ปฏิจจ อเหตุโก อพฺยากโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
นอารมมณปัจจายา. (๑)

อเหตุกั อพยากตัม ฐมัม ปฏิจจ อเหตุโก อพยากโต ฐมโม อุปปชชติ
นอรรम्मณปจจา. (๑)

สเหตุกั อพยากตมจ อเหตุกั อพยากตมจ ฐมัม ปฏิจจ อเหตุโก อพยากโต
ฐมโม อุปปชชติ นอรรम्मณปจจา. (๑)

สเหตุกั อพยากตัม ฐมัม ปฏิจจ สเหตุโก อพยากโต ฐมโม อุปปชชติ
นอริปติปจจา. (สงขิตทำ.)

[๒๐] นเหตุยา เอกัง, นอรรम्मณ ตีณิ, นอริปติยา นว, นอนนุทเร ตีณิ,
นสมนนุทเร ตีณิ, นอญมณญเ ตีณิ, นอปปนิสเสย ตีณิ. นปุเรชาเต นว,
นปจจาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมเม เทว, นวิปาเก ปญจ, นอาหารเ เอกัง,
นอินทริเย เอกัง, นฉาเน เอกัง, นมกเค เอกัง, นสมปยุตเต ตีณิ, นวิปยุตเต
เทว, โนนทถียา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ. (สงขิตทำ.)

เหตุปจจา นอรรम्मณ ตีณิ. (สงขิตทำ.)

นเหตุปจจา อรรम्मณ เอกัง. (สงขิตทำ.)

(สหชาตวโรปี ปจจววโรปี นิสสยวโรปี สสญจวโรปี สมปยุตตวโรปี
ปฏิจจวรสทิสสา วิทถาเรทพพา.)

๓. อพยากตปท ๑. ปญหาหาร

ปจจยจตุกก-เหตุ อรรम्मณ

[๒๑] สเหตุโก อพยากโต ฐมโม สเหตุกสส อพยากตสส ฐมมสส เหตุปจจาเยน
ปจจาโย. ตีณิ.

สเหตุโก อพยากโต ฐมโม สเหตุกสส อพยากตสส ฐมมสส อรรम्मณปจจาเยน
ปจจาโย. (สงขิตทำ.)

[๒๒] เหตุยา ตีณิ, อรรम्मณ จตุตถาริ, อริปติยา จตุตถาริ, อนนุทเร
จตุตถาริ, สมนนุทเร จตุตถาริ, สหชาเต สตถ, อญมณญเ จ, นิสสเย สตถ,

อุปนิสฺสเย จตฺตาริ, อาหาเร จตฺตาริ, อินฺทวฺริเย จตฺตาริ, ฌาเน จตฺตาริ, ปุเรชาเต เทว, ปจฺจาชาเต เทว, อาเสวเน เทว, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก จตฺตาริ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต เทว, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา สตฺต ๖ ป ๖ อวิกเต สตฺต. (สงฺฆิตฺตํ.)

ปัจจนียทุฏฐาร

[๒๓] สเหตุโก อพฺยาโกโต ธมฺโม สเหตุกสฺส อพฺยาगतสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๔] นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมณเ สตฺต. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณเ ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณเ จตฺตาริ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสคฺคิกเก ปณฺหวารสฺส อนฺโถมมฺบิ ปจฺจนียมฺบิ อนฺโถมปจฺจนียมฺบิ
ปจฺจนียานฺโถมมฺบิ คณฺธํ, เอวํ กณฺธทพฺพํ.)

สเหตุกทุกกุสฺสคฺคิกํ นิฏฺฐิตํ.

๓. เหตุสมฺปยุตฺตทุก ๑. กุสฺสคฺคิก

๑. กุสฺสคฺค ๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตูก-เหตุ

[๒๕] เหตุสมฺปยุตฺตํ กุสฺสํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุสมฺปยุตฺโต กุสฺโส ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๖] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณเ เอกํ, อธิปฺติยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.
(สงฺฆิตฺตํ.)

ปัจจนี

[๒๗] นอธิปฺติยา เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺจาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ,
นคมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปัจจัย นอริปติยา เอก. (สงขิตฺ.)

นอริปติปัจจัย เหตุยา เอก. (สงขิตฺ.)

(สหชาตวาโรปี ปัจจยวาโรปี นิสสยวาโรปี สัมภูจวาโรปี สมปยุตตวาโรปี
ปฏิบัติจวารสทิสสา วิถาเรตพพา.)

๑. กุสลดปท ๗. ปญหาวาร

ปัจจัยจตุกก

[๒๘] เหตุสมปยุตโต กุสโล ฐโม เหตุสมปยุตตสส กุสลดสส ฐมมสส
เหตุปัจจัยเณ ปัจโย. (สงขิตฺ.)

เหตุยา เอก, อารมมเณ เอก, อธิปติยา เอก, อนนฺตเร เอก, สมนฺตเร
เอก ๆ เป ๆ กมฺเม เอก ๆ เป ๆ อวิกเต เอก. (สงขิตฺ.)

ปัจจัยนัยุทธาร

[๒๙] เหตุสมปยุตโต กุสโล ฐโม เหตุสมปยุตตสส กุสลดสส ฐมมสส
อามมณปัจจัยเณ ปัจโย. สหชาตปัจจัยเณ ปัจโย, อุปนัสสยปัจจัยเณ ปัจโย.

[๓๐] นเหตุยา เอก, นอามมณ เอก. (สงขิตฺ.)

เหตุปัจจัย นอามมณ เอก. (สงขิตฺ.)

นเหตุปัจจัย อามมณ เอก. (สงขิตฺ.)

(ยถา กุสลดทุกิเก ปญหาวารสส อนฺโถมมฺปี ปัจจนียมฺปี อนฺโถมปัจจัยนียมฺปี
ปัจจัยนียานฺโถมมฺปี คณิตํ, เอว คณตพพ.)

๒. อกุสลดปท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ อามมณ

[๓๑] เหตุสมปยุตฺ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจจ เหตุสมปยุตโต อกุสโล ฐโม
อุปฺชชติ เหตุปัจจัย. (๑)

เหตุวิปยุตฺตํ อุกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุสมฺปยุตฺโต อุกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

เหตุสมฺปยุตฺตํ อุกุสฺลฉฺจ เหตุวิปยุตฺตํ อุกุสฺลฉฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุสมฺปยุตฺโต
อุกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

เหตุสมฺปยุตฺตํ อุกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุสมฺปยุตฺโต อุกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
อามมฺณปจฺจยา. ทีณิ. (๓)

เหตุวิปยุตฺตํ อุกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุสมฺปยุตฺโต อุกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
อามมฺณปจฺจยา. (๑)

เหตุสมฺปยุตฺตํ อุกุสฺลฉฺจ เหตุวิปยุตฺตํ อุกุสฺลฉฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุสมฺปยุตฺโต
อุกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ อามมฺณปจฺจยา. (๑)

เหตุสมฺปยุตฺตํ อุกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุสมฺปยุตฺโต อุกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
อธิปฺติปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๒] เหตุยา ทีณิ, อามมฺณ ปณฺจ, อธิปฺติยา เอกํ, อนนฺตเร ปณฺจ,
สมนฺนตเร ปณฺจ, สหชาเต ปณฺจ, อณฺณมณฺเณ ปณฺจ, นิสฺสเย ปณฺจ, อุนิสฺสเย
ปณฺจ, ปุเรชาเต ปณฺจ, อาเสวเน ปณฺจ, กมฺเม ปณฺจ, อาหาเร ปณฺจ, อินฺทริเย
ปณฺจ, ฌาเน ปณฺจ, มกฺเก ปณฺจ, สมฺปยุตฺเต ปณฺจ, วิปยุตฺเต ปณฺจ, อตฺถิยา
ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิคเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุ นอธิปฺติ

[๓๓] เหตุสมฺปยุตฺตํ อุกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุวิปยุตฺโต อุกุสโล ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (๑)

เหตุสมฺปยุตฺตํ อุกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุสมฺปยุตฺโต อุกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
นอธิปฺติปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๔] นเหตุยา เอกํ, นอธิปฺติยา ปณฺจ, นปุเรชาเต ปณฺจ, นปัจฺจชาเต
ปณฺจ, นอาเสวเน ปณฺจ, นกมฺเม ทีณิ, นวิปาเก ปณฺจ, นวิปยุตฺเต ปณฺจ.
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจัยา นอริปัตติยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)
 นเหตุปัจจัยา อารมมณเ เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)
 (สหชาตวาโรปี ปัจจยวาโรปี นิสฺสยวาโรปี สํสญฺจวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี
 ปฏิจฺจวาทสทิสสา วิตุฏฺฐาเรตพฺพา.)

๒. อกุสลดปท ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ อารมมณ

[๓๕] เหตุสมปยุตฺโต อกุสโล ฐมฺโม เหตุสมปยุตฺตสฺส อกุสลสฺส ฐมฺมสฺส
 เหตุปัจจัยเณ ปัจฺจโย. เทว.

เหตุสมปยุตฺโต อกุสโล ฐมฺโม เหตุสมปยุตฺตสฺส อกุสลสฺส ฐมฺมสฺส อารมมณ-
 ปัจฺจเณณ ปัจฺจโย. ตีณิ.

เหตุวิปฺปยุตฺโต อกุสโล ฐมฺโม เหตุวิปฺปยุตฺตสฺส อกุสลสฺส ฐมฺมสฺส อารมมณ-
 ปัจฺจเณณ ปัจฺจโย. ตีณิ.

เหตุสมปยุตฺโต อกุสโล จ เหตุวิปฺปยุตฺโต อกุสโล จ ฐมฺมา เหตุสมปยุตฺตสฺส
 อกุสลสฺส ฐมฺมสฺส อารมมณปัจจัยเณณ ปัจฺจโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๖] เหตุยา เทว, อารมมณเ นว, อริปัตติยา เอกํ, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
 นว, สหชาเต ปญฺจ, อวณฺณมณฺเ ปญฺจ, นิสฺสเย ปญฺจ, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน
 นว, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย ตีณิ, ฉานเ ตีณิ, มกฺเค ตีณิ,
 สมฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา ปญฺจ ๆ เป ๆ อวิกเต ปญฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจัยนัยุทธาร

[๓๗] เหตุสมปยุตฺโต อกุสโล ฐมฺโม เหตุสมปยุตฺตสฺส อกุสลสฺส ฐมฺมสฺส
 อารมมณปัจจัยเณณ ปัจฺจโย. สหชาตปัจจัยเณณ ปัจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจัยเณณ ปัจฺจโย.
 (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๘] นเหตุยา นว, นอารมมณเ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจัย นารมมณ เทว. (สงขิตฺ.)

นเหตุปัจจัย นารมมณ นว. (สงขิตฺ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารสฺส อนฺโถมมฺปี ปจฺจเนยมฺปี อนฺโถมปจฺจเนยมฺปี
ปจฺจเนยฺยานฺโถมมฺปี คณฺธํ, เอวํ คณฺธทพฺพํ.)

๓. อพยากตปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๓๙] เหตุสมฺปยุตฺตํ อพยากตํ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุสมฺปยุตฺโต อพยากโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

เหตุวิปฺปยุตฺตํ อพยากตํ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุวิปฺปยุตฺโต อพยากโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

เหตุสมฺปยุตฺตํ อพยากตญฺจ เหตุวิปฺปยุตฺตญฺจ อพยากตญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุสมฺปยุตฺโต
อพยากโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงขิตฺ.)

[๔๐] เหตุยา นว, นารมมณ จตฺตาริ, อธิปฺติยา ปญฺจ, อนนฺตเร จตฺตาริ,
สมนฺตเร จตฺตาริ, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ จ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต เทว,
อาเสวเน เทว, กมฺเม นว, วิปาเก นว ๖ เป ๖ มคฺเค นว, สมฺปยุตฺเต จตฺตาริ,
วิปฺปยุตฺเต นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิตฺ.)

นเหตุ นารมมณ

[๔๑] เหตุวิปฺปยุตฺตํ อพยากตํ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุวิปฺปยุตฺโต อพยากโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัยา. (๑)

เหตุสมฺปยุตฺตํ อพยากตํ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุวิปฺปยุตฺโต อพยากโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ นารมมณปัจจัยา. (สงขิตฺ.)

[๔๒] นเหตุยา เอกํ, นารมมณ ตีณิ, นอธิปฺติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ,
นสมนฺตเร ตีณิ, นอณฺณมณฺเณ ตีณิ, นอปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว,

นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม เทว, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร เอกํ,
 นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมปยุตเต ตีณิ, นวิปยุตเต
 เทว, โนนทฺธิยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณํ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณํ เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปจฺจวาโรปี นิสฺสยวาโรปี สํสฺสจฺจวาโรปี สมปยุตฺตวาโรปี
 ปฏิจฺจวารสฺทิสฺสา วิทฺธาวเรตพฺพา.)

๓. อพฺยาคตปท ๑. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุอารมฺมณ

[๔๓] เหตุสมปยุตฺโต อพฺยาคโต ฐมฺโม เหตุสมปยุตฺตสฺส อพฺยาคตสฺส ฐมฺมสฺส
 เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

เหตุสมปยุตฺโต อพฺยาคโต ฐมฺโม เหตุสมปยุตฺตสฺส อพฺยาคตสฺส ฐมฺมสฺส
 อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๔.] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ จตฺตาริ, อธิปฺติยา จตฺตาริ, อนนฺตเร จตฺตาริ,
 สมนฺตเร จตฺตาริ, สหชาเต สตฺต, อณฺณมณฺณเณ จ, นิสฺสเย สตฺต, อฺปนินิสฺสเย
 จตฺตาริ, ปุเรชาเต ปจฺจชาเต อาเสวเน เทว, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก จตฺตาริ, อาหาเร
 อินฺทริเย ฉาเน จตฺตาริ, มคฺเค ตีณิ, สมปยุตเต เทว, วิปยุตเต ตีณิ ฯ เป ฯ
 อวิกเต สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

ปจฺจนียฺหุทธาร

[๔๕] เหตุสมปยุตฺโต อพฺยาคโต ฐมฺโม เหตุสมปยุตฺตสฺส อพฺยาคตสฺส ฐมฺมสฺส
 อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อฺปนินิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๔๖] นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมณํ สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจัย นารมมณ ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจัย นารมมณ จตฺตาริ. (สงขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลกตฺติเก ปญฺหาวารสฺส อนฺโลมมปฺปี ปจฺจนียมปฺปี อนฺโลมปจฺจนียมปฺปี
ปจฺจนียานฺโลมมปฺปี คณฺธิทํ, เอวํ คณฺเฑตพฺพํ.)

เหตุสมปยุตฺตทกฺกกุสลกตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๔. เหตุสเหตุกทุก ๑. กุสลตฺตีก

๑. กุสลปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๔๗] เหตุญฺเจว สเหตุกญฺจ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ เจว สเหตุโก จ กุสโล
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

สเหตุกญฺเจว น จ เหตุํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สเหตุโก เจว น จ เหตุํ กุสโล
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

เหตุญฺเจว สเหตุกญฺจ กุสลญฺจ สเหตุกญฺเจว น จ เหตุํ กุสลญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ
เหตุ เจว สเหตุโก จ กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

[๔๘] เหตุยา นว, นารมมณ นว ๖ เป ๖ กมฺเม นว, อาหาเร นว ๖ เป ๖
อวิกเต นว. (สงขิตฺตํ.)

นอริปติ

[๔๙] เหตุญฺเจว สเหตุกญฺจ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ เจว สเหตุโก จ กุสโล
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นอริปติปัจจัยา. (สงขิตฺตํ.)

[๕๐] นอริปติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปุจฺจาชาเต นว, นอาเสวเน นว,
กมฺเม ตีณิ, นวิปเก นว, นวิปยุตฺเต นว. (สงขิตฺตํ.)

เหตุปัจจัยา นอริปติยา นว. (สงขิตฺตํ.)

นอริปติปัจจัยา เหตุยา นว. (สงขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปัจจวาโรปี นิสสวาโรปี สัมภูจวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี
ปฏิจจวารสทิสสา วิตุถาเรตพฺพา.)

๑. กุสลดปท ๗. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ

[๕๑.] เหตุ เจว สเหตุโก จ กุสโล ฐมโม เหตุสฺส เจว สเหตุกสฺส จ กุสลดสฺส
ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๒.] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ นว, อธิปตฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร
นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน
นว, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย นว, ฉานเ ตีณิ, มกฺเค สมฺปยุตฺเต
นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปจฺจนียทวาร

[๕๓.] เหตุ เจว สเหตุโก จ กุสโล ฐมโม เหตุสฺส เจว สเหตุกสฺส จ กุสลดสฺส
ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน
ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๔.] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลดติโก ปญฺหาวารสฺส อนฺโณมมฺปิ ปจฺจนียมฺปิ อนฺโณมปจฺจนียมฺปิ
ปจฺจนียานฺโณมมฺปิ คณฺติ, เอวํ กถเตพฺพ.)

๒. อกุสลดปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ

[๕๕.] เหตุเจว สเหตุกเจว อกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ เจว สเหตุโก จ
อกุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๖.] เหตุยา นว, อารมมณ นว ๖ เป ๖ กมเม นว, อาหาเร นว ๖ เป ๖
อวิกเต นว. (สงขิตฺตํ.)

นอริปติ

[๕๗.] เหตุญเจว สเหตุกญจ อกุตฺล ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ เจว สเหตุโก จ
อกุตฺโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ นอริปติปจฺจยา. นว. (สงขิตฺตํ.)

[๕๘.] นอริปติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปุจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว,
นกกมเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปฺปยุตฺเต นว. (สงขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอริปติยา นว. (สงขิตฺตํ.)

นอริปติปจฺจยา เหตุยา นว. (สงขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปจฺจยวาโรปี นิสฺสยวาโรปี สํสฺสยวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี
ปฏิจฺจวารสทิสสา วิตุถาเรตพฺพาः)

๒. อกุตฺลปท ๗. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ

[๕๙.] เหตุ เจว สเหตุโก จ อกุตฺโล ฐมโม เหตุสฺส เจว สเหตุกสฺส จ
อกุตฺลสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงขิตฺตํ.)

[๖๐.] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว ๖ เป ๖ อาเสวเน นว, กมเม ตีณิ,
อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ฉาเน มกฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.
(สงขิตฺตํ.)

ปจฺจนียุทธาร

[๖๑.] เหตุ เจว สเหตุโก จ อกุตฺโล ฐมโม เหตุสฺส เจว สเหตุกสฺส จ อกุตฺลสฺส
ฐมมสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน
ปจฺจโย. (สงขิตฺตํ.)

[๖๒] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว ๖ เป ๖ โนววิกเต นว. (สงขิตฺตํ.)
 เหตุปัจจยา นอารมมณ ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)
 นเหตุปัจจยา อารมมณ นว. (สงขิตฺตํ.)
 (ยถา กุสลตฤทิก ปรุฬหาวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปจฺจเนียมฺปิ อนฺโถมปจฺจเนียมฺปิ
 ปจฺจเนียมฺปิ อนฺโถมมฺปิ คณฺหิตํ, เอวํ คณฺเฑทพฺพํ.)

๓. อพฺยาคตปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๖๓] เหตุญฺเจว สเหตุกญฺจ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ เจว สเหตุโก จ
 อพฺยาคโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงขิตฺตํ.)

[๖๔] เหตุยา นว, อารมมณ นว ๖ เป ๖ กมฺเม นว, วิปาเก นว ๖ เป ๖
 วิกเต นว. (สงขิตฺตํ.)

นอธิปติ

[๖๕] เหตุญฺเจว สเหตุกญฺจ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ เจว สเหตุโก จ
 อพฺยาคโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นอธิปติปัจจยา. (สงขิตฺตํ.)

[๖๖] นอธิปติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปจฺจนาชาเต นว, นอาเสวเน นว,
 นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปฺปยุตฺเต นว. (สงขิตฺตํ.)

เหตุปัจจยา นอธิปติยา นว. (สงขิตฺตํ.)

นอธิปติปัจจยา เหตุยา นว. (สงขิตฺตํ.)

(สทฺธาตวโรปิ ปจฺจยวโรปิ นิสฺสยวโรปิ สํสฺสจวโรปิ สมฺปยุตฺตวโรปิ
 ปฏิจฺจวารสทฺธา วิทฺถาเรทพฺพา.)

๓. อพฺยาคตปท ๗. ปรุฬหาวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๖๗] เหตุ เจว สเหตุโก จ อพฺยาคโต ฐมฺโม เหตุสฺส เจว สเหตุกสฺส จ
 อพฺยาคสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (สงขิตฺตํ.)

[๖๘] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว, อนนตเร นว, สมนตเร นว, สหชาเต นว, อณวมณเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกฺเค สมฺปยุตฺเต ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจนียุทธาร

[๖๙] เหตุ เจว สเหตุโก จ อพฺยากโต ฐมโม เหตุสฺส เจว สเหตุกสฺส จ อพฺยากสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๗๐] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจยา นอารมมณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลกตฺติเก ปณฺหาวารสฺส อนฺโลมมฺปิ ปัจจนิยมฺปิ อนฺโลมปัจจนิยมฺปิ ปัจจนิยานฺโลมมฺปิ กณฺธิ, เอวํ กณฺธตพฺพํ.)

เหตุสเหตุกทุกกุสลกตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๕. เหตุเหตุสมฺปยุตฺตตฺถก ๑. กุสลกตฺติก

๑. กุสลปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๗๑] เหตุเจว เหตุสมฺปยุตฺตตฺถก กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ เจว เหตุสมฺปยุตฺโต จ กุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. เหตุเจว เหตุสมฺปยุตฺตตฺถก กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุสมฺปยุตฺโต เจว น จ เหตุ กุสโล ฐมโม. อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๗๒] เหตุยา นว, อารมมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธิปติ

[๗๓] เหตุเจว เหตุสมฺปยุตฺตตฺถก กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ เจว เหตุสมฺปยุตฺโต จ กุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๗๔] นอริปติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปุจนาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปยุตเต นว. (สงขิตทำ.)

เหตุปุจยา นอริปติยา นว. (สงขิตทำ.)

นอริปติปุจยา เหตุยา นว. (สงขิตทำ.)

(สหชาตวโรปี ปุจยวโรปี นิสสยวโรปี สัมภูจวโรปี สมปยุตวโรปี
ปฏิจจวารสทิสสา วิตถาเรทพพา.)

๑. กุสลดปท ๒. ปญหาวาร

ปุจยจตุกก-เหตุ

[๗๕] เหตุ เจว เหตุสมปยุตโต จ กุสโล รมโม เหตุสส เจว เหตุสมปยุตสส จ กุสสส รมมสส เหตุปุจเยน ปุจโย. (สงขิตทำ.)

[๗๖] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อริปติยา นว, อนนุทเร นว ๖ เป ๖
อาเสวเน นว, กมเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินุทริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มกเค
สมปยุตเต นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิตทำ.)

ปุจณีนุทธาร

[๗๗] เหตุ เจว เหตุสมปยุตโต จ กุสโล รมโม เหตุสส เจว เหตุสมปยุตสส จ กุสสส รมมสส อารมมณปุจเยน ปุจโย. สหชาตปุจเยน ปุจโย. อุปนิสสย-
ปุจเยน ปุจโย. (สงขิตทำ.)

[๗๘] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงขิตทำ.)

เหตุปุจยา นอารมมณ ตีณิ. (สงขิตทำ.)

นเหตุปุจยา อารมมณ นว. (สงขิตทำ.)

(ยถา กุสลดุติเก ปญหาวารสส อนุโลมมปี ปุจณีนมปี อนุโลมปุจณีนมปี
ปุจณีนยานุโลมมปี กถิต, เอว กเถทพพ.)

๒. อกฺขลปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๗๙] เหตุญฺเจว เหตุสมฺปยุตฺตญฺจ อกฺขลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ เจว เหตุสมฺปยุตฺโต
จ อกฺขลํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตํ.)

[๘๐] เหตุยา นว, อารมฺมณํ นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

นอริปติ

[๘๑] เหตุญฺเจว เหตุสมฺปยุตฺตญฺจ อกฺขลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ เจว เหตุสมฺปยุตฺโต
จ อกฺขลํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอริปติปัจจัยา. (สงฺขิตํ.)

[๘๒] นอริปติยา นว, นปฺเรชาเต นว, นปฺจฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว,
นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปฺยุตฺเต นว. (สงฺขิตํ.)

เหตุปัจจัยา นอริปติยา ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นอริปติปัจจัยา เหตุยา นว. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวโรปี ปัจจยวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏิจฺจวารสทิสฺสา วิถฺถาเรทพฺพา.)

๒. อกฺขลปท ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๘๓] เหตุ เจว เหตุสมฺปยุตฺโต จ อกฺขลํ ฐมฺโม เหตุสฺส เจว เหตุสมฺปยุตฺตสฺส
จ อกฺขลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณ ปัจจโย. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ นว, อริปติยา นว ๆ เป ๆ อาเสวเน นว, กมฺเม
ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย ฌาเน มกฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต นว ๆ เป ๆ อวิกเต
นว. (สงฺขิตํ.)

ปัจจัยนัยุทธาร

[๘๔] เหตุ เจว เหตุสมฺปยุตฺโต จ อกฺขลํ ฐมฺโม เหตุสฺส เจว เหตุสมฺป-
ยุตฺตสฺส จ อกฺขลสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณ ปัจจโย. สหชาตปัจจัยเณ ปัจจโย.
อุปนิสฺสยปัจจัยเณ ปัจจโย. (สงฺขิตํ.)

[๘๕] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงขิตทำ.)

เหตุปัจจยา นอารมมณ คีณิ. (สงขิตทำ.)

นเหตุปัจจยา อารมมณ นว. (สงขิตทำ.)

(ยถา กุสลทุกเก ปญฺหาวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปจฺจเนยฺมฺปิ อนฺโถมปจฺจเนยฺมฺปิ
ปจฺจเนยฺมานฺโถมมฺปิ คณิํ, เอวํ คณฺเฑทพฺพ.)

๓. อพฺยากตปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺทุก-เหตุ

[๘๖] เหตุญฺเจว เหตุสมปยุตตญฺจ อพฺยากํ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุ เจว
เหตุสมปยุตโต จ อพฺยากโต ฐมํโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงขิตทำ.)

เหตุยา นว, อารมมณ นว ๆ เป ๆ กมฺเม นว, วิปาเก นว ๆ เป ๆ
อวิกเต นว. (สงขิตทำ.)

นอธิปติ

[๘๗] เหตุญฺเจว เหตุสมปยุตตญฺจ อพฺยากํ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุ เจว
เหตุสมปยุตโต จ อพฺยากโต ฐมํโม อปฺปชฺชติ นอธิปติปัจจยา. (สงขิตทำ.)

[๘๘] นอธิปติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปฺจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว,
นกกมฺเม คีณิ, นวิปาเก นว, นวิปฺปยุตเต นว. (สงขิตทำ.)

เหตุปัจจยา นอธิปติยา นว. (สงขิตทำ.)

นอธิปติปัจจยา เหตุยา นว. (สงขิตทำ.)

(สหชาตวาโรปี ปจฺจยวาโรปี นิสฺสยวาโรปี สํสฺสยวาโรปี สมปยุตตวาโรปี
ปฏิจฺจวารสทิสฺสา วิตุถาเรทพฺพ.)

๓. อพฺยากตปท ๑. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตฺทุก-เหตุ

[๘๙] เหตุ เจว เหตุสมปยุตโต จ อพฺยากโต ฐมํโม เหตุสฺส เจว
เหตุสมปยุตตสฺส จ อพฺยากตสฺส ฐมมฺสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (สงขิตทำ.)

[๔๐] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว ๖ เป ๖ อาเสวเน นว, กมเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินทริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกเค สมฺปยุตเต นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจนียุทธาร

[๔๑] เหตุ เจว เหตุสมฺปยุตโต จ อพฺยากโต วมโม เหตุสฺส เจว เหตุสมฺปยุตตสฺส จ อพฺยากตสฺส วมมสฺส อารมมณปัจจุเยน ปัจจโย. สหชาติปัจจุเยน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจุเยน ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๒] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจุยา นอารมมณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจุยา อารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺติโก ปณฺหาวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปัจจนิยมฺปิ อนฺโถมปัจจนิยมฺปิ ปัจजनฺยานฺโถมมฺปิ คณิตํ, เอว คณตพฺพํ.)

เหตุเหตุสมฺปยุตฺตทกฺกุสฺลตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๖. นเหตุสเหตุกทุก ๑. กุสฺลตฺติก

๑-๒. กุสฺลากุสฺลปท ๑-๓. ปฏิจจาทีวาร

ปัจจุยจตุกก-เหตุ

[๔๓] นเหตุํ สเหตุกํ กุสฺลํ วมมํ ปฏิจจ นเหตุํ สเหตุโก กุสฺโล วมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๔] เหตุยา เอกํ, อารมมณ เอกํ, (สพฺพตฺต เอกํ.) อวิกเต เอกํ.

นอธิปัตติยา เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ ๖ เป ๖ นวิปาเก เอกํ, นวิปฺปยุตเต เอกํ. (ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺต เอกํ.)

เหตุ

[๔๕] นเหตุํ สเหตุกํ อกุสฺลํ วมมํ ปฏิจจ นเหตุํ สเหตุโก อกุสฺโล วมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๙๖] เหตุยา เอก, อารมมณ เอก, (สพฺพตฺต เอก.) อวิกเต เอก.
(เหตุปจฺจโย นตฺติ. ปญฺหาวาเรปี สพฺพตฺต เอก, ปญฺหาวาเรปี อิมสฺส ตินฺนํ
เหตุปจฺจโย นตฺติ.)

๓. อพฺยาคตปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๙๗] นเหตุ สเหตุกํ อพฺยาคํ รมํ ปฏิจฺจ นเหตุ สเหตุโก อพฺยาคโต
รมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุ สเหตุกํ อพฺยาคํ รมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อเหตุโก
อพฺยาคโต รมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุ สเหตุกํ อพฺยาคํ รมํ ปฏิจฺจ
นเหตุ สเหตุโก อพฺยาคโต จ นเหตุ อเหตุโก อพฺยาคโต จ รมมา อปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. (๓)

นเหตุ อเหตุกํ อพฺยาคํ รมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อเหตุโก อพฺยาคโต รมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นเหตุ สเหตุกํ อพฺยาคตฺตจ นเหตุ อเหตุกํ อพฺยาคตฺตจ รมํ ปฏิจฺจ นเหตุ
สเหตุโก อพฺยาคโต รมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๙๘] เหตุยา นว, อารมมณ จตฺตาริ, อธิปฺติยา ปญจ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต
อาเสวเน เทว, กมฺเม นว, วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุ

[๙๙] นเหตุ อเหตุกํ อพฺยาคํ รมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อเหตุโก อพฺยาคโต รมโม
อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๐๐] นเหตุยา เอก, นอารมมณ ตีณิ, นอธิปฺติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ,
นสมนฺตเร ตีณิ, นอณฺณมณฺเณ ตีณิ, นอปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว,
นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม เทว, นวิปาเก ปญจ, นอาทาเร เอก,

นอินทริเย เอกัง, นฉาเน เอกัง, นมกเค เอกัง, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต เทว,
โนนตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณํ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณํ เอกัง. (สงฺขิตฺตํ.)

(สทฺชชาตวโรปี ปจฺจวโรปี นิสฺสวโรปี สํสฺสวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏิจฺจวารสทิสฺสา วิทฺธาวเรตฺตพฺพา.)

๓. อพฺยาคตปท ๗. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตฺตก-อารมฺมณ

[๑๐๑] นเหตุ สเหตุโก อพฺยาคโต ฐมโม นเหตุสฺส สเหตุกสฺส อพฺยาคตสฺส
ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๐๒] อารมฺมณํ จตฺตาริ, อธิปฺติยา จตฺตาริ, อนนฺตเร จตฺตาริ, สมฺนนฺตเร
จตฺตาริ, สทฺชชาเต สตฺต, อณฺณมณฺณเม ฌ, นิสฺสเย สตฺต, อุนิสฺสเย จตฺตาริ,
ปุเรชาเต เทว, ปจฺจชาเต เทว, อาเสวเน เทว, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก จตฺตาริ,
อาหาเร จตฺตาริ, อินฺทริเย จตฺตาริ, ฉาเน จตฺตาริ, มกฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต เทว,
วิปยุตฺเต ตีณิ, นตฺติยา สตฺต, นตฺติยา จตฺตาริ, วิกเต จตฺตาริ, อวิคเต สตฺต.
(สงฺขิตฺตํ.)

ปจฺจนียฺหุทฺธาร

[๑๐๓] นเหตุ สเหตุโก อพฺยาคโต ฐมโม นเหตุสฺส สเหตุกสฺส อพฺยาคตสฺส
ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สทฺชชาปจฺจเยน ปจฺจโย. อุนิสฺสยปจฺจเยน
ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๐๔] นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมณํ สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

อารมฺมณปจฺจยา นเหตุยา จตฺตาริ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณํ จตฺตาริ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ຍຕາ ກຸສລຕຸຕິກ ປພຸກວາຣສຸສ ອນຸໂລມມປີ ປຈຸນິຍມປີ ອນຸໂລມປຈຸນິຍມປີ
ປຈຸນິຍານຸໂລມມປີ ຄຣິຕໍ, ເອວີ ຄເຄທພຸພໍ.)

ນເທສເທຕຸກທຸກກຸສລຕຸຕິກໍ ນິຣຸຈິຕໍ.

ເທຕຸໂຈຈຸກໍ ນິຣຸຈິຕໍ.

໗. ສປປຈຸຍທຸກ ໑. ກຸສລຕຸຕິກ

໑-໒. ກຸສລາກຸສລປທ ໑-໓. ປຣິຈຸຈາທິວາຣ

ປຈຸຍຈຕຸກຸກ-ເທຕຸ

[໑] ສປປຈຸຍໍ ກຸສລໍ ຣມມໍ ປຣິຈຸຈ ສປປຈຸຍໂ ກຸສໂລ ຣມໂມ ອຸປປຸຸຸຸຸຸຸ
ເທຕຸປຈຸຍາ. (໑) (ສງຸຸຸຸຸຸຸ.)

[໒] ເທຕຸຍາ ເອກໍ, ອາຣມມເຄ ເອກໍ, ອຣິປຕິຍາ ເອກໍ ັ ປ ັ ອວິກເຕ ເອກໍ.
(ສງຸຸຸຸຸຸຸ.)

ນອຣິປຕິ

[໓] ສປປຈຸຍໍ ກຸສລໍ ຣມມໍ ປຣິຈຸຈ ສປປຈຸຍໂ ກຸສໂລ ຣມໂມ ອຸປປຸຸຸຸຸຸຸ
ນອຣິປຕິປຈຸຍາ. (ສງຸຸຸຸຸຸຸ.)

[໔] ນອຣິປຕິຍາ ເອກໍ, ນປຸຣາເຕ ເອກໍ, ນປຈຸຈາເຕ ເອກໍ, ນອາເສວເນ ເອກໍ,
ນກມເມ ເອກໍ, ນວິປາເຕ ເອກໍ, ນວິປຸຸຸຸຸຸຸ ເອກໍ. (ສງຸຸຸຸຸຸຸ.)

(ສຸທາທວາໂຣປີ ປຈຸຍວາໂຣປີ ນິສຸສວາໂຣປີ ສຸສຸຈວາໂຣປີ ສມປຸຕຸທວາໂຣປີ
ປຣິຈຸຈວາຣສທິສາ ວິຕຸຕາເຣທພຸພາ.)

ປຈຸຍຈຕຸກຸກ-ເທຕຸ

[໕] ສປປຈຸຍໂ ກຸສໂລ ຣມໂມ ສປປຈຸຍສຸສ ກຸສລສຸສ ຣມມສຸສ ເທຕຸປຈຸຍເນ
ປຈຸຍໂ. (ສງຸຸຸຸຸຸຸ.)

[໖] ເທຕຸຍາ ເອກໍ, ອາຣມມເຄ ເອກໍ ັ ປ ັ ອວິກເຕ ເອກໍ. (ສງຸຸຸຸຸຸຸ.)

[๗] สปปัจจยํ อกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สปปัจจโย อกุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๘] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต เอกํ. (สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖
ปณฺหาตวาเรปี สฬฺพทฺธ เอกํ.)

๓. อพฺยาคตปท ๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๙] *สปปัจจยํ อพฺยาคตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สปปัจจโย อพฺยาคโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๐] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณฺเ เอกํ, นอธิปฺติยา เอกํ. (สฬฺพทฺธ เอกํ.) (สงฺขิตฺตํ.)

ปจฺจยจตฺตก-เหตุวาทิ

[๑๑] สปปัจจโย อพฺยาคโต ฐมโม สปปัจจยสฺส อพฺยาคตสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

สปปัจจโย อพฺยาคโต ฐมโม สปปัจจยสฺส อพฺยาคตสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณฺเปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อุปฺปจฺจโย อพฺยาคโต ฐมโม สปปัจจยสฺส อพฺยาคตสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณฺเปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

สปปัจจโย อพฺยาคโต ฐมโม สปปัจจยสฺส อพฺยาคตสฺส ฐมมสฺส อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อุปฺปจฺจโย อพฺยาคโต ฐมโม สปปัจจยสฺส อพฺยาคตสฺส ฐมมสฺส อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน
ปจฺจโย. อารมฺมณฺเปนิสฺสโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เทว, อธิปฺติยา เทว, อนนฺตเร เอกํ ๖ เป ๖ นิสฺสเย
เอกํ, อุปฺนิสฺสเย เทว, ปุเรชาเต เอกํ, ปจฺจชาเต เอกํ, (สฬฺพทฺธ เอกํ.) อวิคเต
เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจัยนัยุทธาร

[๑๒] สปปัจจโย อพฺยาโกโต ฐมโม สปปัจจยสฺส อพฺยาโกตสฺส ฐมมสฺส
อามมณปฺจาเยน ปัจจโย. สหชาตปฺจาเยน ปัจจโย. อุปนีสฺสยปฺจาเยน ปัจจโย.

อปปัจจโย อพฺยาโกโต ฐมโม สปปัจจยสฺส อพฺยาโกตสฺส ฐมมสฺส อามมณ-
ปฺจาเยน ปัจจโย. อุปนีสฺสยปฺจาเยน ปัจจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๓] นนฺเตยฺยา เทว, นอามมณเณ เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปฺจาเยน นอามมณเณ เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปฺจาเยน อามมณเณ เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

สปปัจจยทุกกุสลตฤติกํ นิฏฺฐิตํ.

๙. สงฺขตทุก ๑. กุสลตฤติก

[๑๔] สงฺขตํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สงฺขโต กุสโล ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปฺจาเยน.
(สงฺฆิตฺตํ.)

(สปปัจจยสทิสํ วิตุถาเรตพฺพ.)

สงฺขตทุกกุสลตฤติกํ นิฏฺฐิตํ.

๙. สนิทสนทนทุก ๑. กุสลตฤติก

๑. กุสลปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๑๕] อนิทฺตสนํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนิทฺตสนโน กุสโล ฐมโม อุปปชฺชติ
เหตุปฺจาเยน. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๖] เหตุยฺยา เอกํ, อามมณเณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปญฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

๒. อกุสลปท-เหตุ

[๑๗] อนิทฺตสนํ อกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนิทฺตสนโน อกุสโล ฐมโม อุปปชฺชติ
เหตุปฺจาเยน. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๘] เหตุยา เอกํ, อารมมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต เอกํ.

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปญฺหาวาโรปี สัพพตฺต เอกํ.)

๓. อพฺยาคตปท-เหตุ

[๑๙] อนิทฺตฺสนํ อพฺยาคํ ธรรมํ ปฏิจฺจ อนิทฺตฺสนํ อพฺยาคโต ธรรมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๐] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ เอกํ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิคเต ตีณิ.
(สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา ตีณิ, (สพฺพตฺต ตีณิ.) นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ
๖ เป ๖ โนวิคเต ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปจฺจยาโรปี นิสฺสยวาโรปี สํสฺสจฺจวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี
ปฏิจฺจาวารสทิสสา วิคฺคาเรตพฺพา.)

๓. อพฺยาคตปท ๗. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุวาทิ

[๒๑] อนิทฺตฺสนํ อพฺยาคโต ธรรมโม อนิทฺตฺสนสฺส อพฺยาคตสฺส ธรรมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

สนิทฺตฺสนํ อพฺยาคโต ธรรมโม อนิทฺตฺสนสฺส อพฺยาคตสฺส ธรรมสฺส อารมมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อนิทฺตฺสนํ อพฺยาคโต ธรรมโม อนิทฺตฺสนสฺส อพฺยาคตสฺส ธรรมสฺส อารมมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

สนิทฺตฺสนํ อพฺยาคโต ธรรมโม อนิทฺตฺสนสฺส อพฺยาคตสฺส ธรรมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน
ปจฺจโย. อารมมณาริปปติ. (๑)

อนิทฺตฺสนํ อพฺยาคโต ธรรมโม อนิทฺตฺสนสฺส อพฺยาคตสฺส ธรรมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน
ปจฺจโย. อารมมณาริปปติ, สหชาตาริปปติ. อนิทฺตฺสนํ อพฺยาคโต ธรรมโม อนิทฺตฺสนสฺส

อพฺยํกตสฺส จ อนิทฺสฺสนสฺส อพฺยํกตสฺส จ ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย.
สหชาตาทิปฺติ. (๒)

สนิทฺสฺสโน อพฺยํกโต ฐมฺโม อนิทฺสฺสนสฺส อพฺยํกตสฺส ฐมฺมสฺส อฺปนฺนิสฺสยปจฺจเยน
ปจฺจโย. ปกฺคฺคฺปนฺนิสฺสโย. (๑)

อนิทฺสฺสโน อพฺยํกโต ฐมฺโม อนิทฺสฺสนสฺส อพฺยํกตสฺส ฐมฺมสฺส อฺปนฺนิสฺสยปจฺจเยน
ปจฺจโย. อารมฺมณฺณฺปนฺนิสฺสโย, อนนฺตรูปนฺนิสฺสโย, ปกฺคฺคฺปนฺนิสฺสโย ฯ เป ฯ (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๒] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ เอกํ, อธิปฺติยา ตีณิ, อนนฺตรเ เอกํ ฯ เป ฯ
สหชาเต ตีณิ, อณฺณมณฺเ เอกํ, นิสฺสเย ตีณิ, อฺปนฺนิสฺสเย เทว, ปุเรชาเต ตีณิ,
ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก ตีณิ, (สพฺพตฺต ตีณิ.)
สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺติยา ปณฺจ, นตฺติยา เอกํ ฯ เป ฯ อวิกเต
ปณฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

สนิทฺสฺสนทุกฺกุสลดตฺตักํ นิฏฺฐิตํ.

(อฺปฺปจฺจยมฺปิ อสงฺขตมฺปิ สนิทฺสฺสนมฺปิ น ลพฺภติ.)

๑๐. สปปฎิหมทุก ๑. กุสลดตฺตัก

๑-๒. กุสธากุสธปท ๑. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตูก-เหตุ

[๒๓] อฺปฺปฎิหมํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อฺปฺปฎิหมํ กุสฺโล ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๔] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ฯ เป ฯ วิปฺปยุตฺเต เอกํ ฯ เป ฯ อวิกเต
เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.) (สหชาตวาเรปี ฯ เป ฯ ปณฺหวาเวปี สพฺพตฺต เอกํ.)

[๒๕] อปฺปฏฺหิ อุกฺกสฺส ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อปฺปฏฺิโห อุกฺกสฺส ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ฯ เป ฯ อวิกเต เอกํ. (ปญฺหาวาเรปํ สพฺพทฺธ เอกํ.)

๓. อพฺยาคตปท ๑. ปฏฺิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๒๖] สปฺปฏฺิหิ อพฺยาคํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ สปฺปฏฺิโห อพฺยาคโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. สปฺปฏฺิหิ อพฺยาคํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อปฺปฏฺิโห อพฺยาคโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. สปฺปฏฺิหิ อพฺยาคํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ สปฺปฏฺิโห อพฺยาคโต จ อปฺปฏฺิโห
อพฺยาคโต จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นว.

อปฺปฏฺิหิ อพฺยาคํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อปฺปฏฺิโห อพฺยาคโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ
ธารมฺมณปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๗] เหตุยา นว, ธารมฺมณ เอกํ, อธิปฺติยา นว ฯ เป ฯ อณฺณมณฺเณ จ,
นิสฺสเย นว, อปฺปนิสฺสเย เอกํ, ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ, กมฺเม นว, วิปาเก นว
ฯ เป ฯ อวิกเต นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุ

[๒๘] สปฺปฏฺิหิ อพฺยาคํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ สปฺปฏฺิโห อพฺยาคโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ
นเหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๙] นเหตุยา นว ฯ เป ฯ โนวิกเต นว. (สพฺพทฺธ นว.) (สงฺฆิตฺตํ.)

๓. อพฺยาคตปท ๑. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๓๐] อปฺปฏฺิโห อพฺยาคโต ธมฺโม อปฺปฏฺิหสฺส อพฺยาคตสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๓) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๓๑] เหตุยา ฐิติ, อารมมณ เทว, อธิปัตยา ฐิติ, อนนตเร เอก, สมนตเร เอก, สหชาเต นว, อณณมณเณ จ, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย เทว, ปุเรชาเต ฐิติ, ปจฺจชาเต ฐิติ, อาเสวเน เอก, กมฺเม ฐิติ, วิปาเก ฐิติ, อาหาเร ฐิติ, อินฺทริเย ปญฺจ, ฉาเน ฐิติ, มกฺเก ฐิติ, สมฺปยุตฺเต เอก, วิปฺปยุตฺเต จตุตฺตาริ, อตฺติยา นว, นตฺติยา เอก, วิกเต เอก, อวิกเต นว.

ปัจจนียุทธาร

[๓๒] สปปฏฺโธ อพฺยากโต ฐโม สปปฏฺฐิสฺส อพฺยากตฺส ฐมฺสฺส สหชาตปัจจนเณ ปจฺจโย. (สงฺขิตฺ.)

[๓๓] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงฺขิตฺ.)

เหตุปัจจยา นอารมมณ ฐิติ. (สงฺขิตฺ.)

นเหตุปัจจยา อารมมณ เทว. (สงฺขิตฺ.)

(ยถา กุสฺลตฺติเก ปณฺหาวารสฺส อนฺโณมมฺปิ ปจฺจนิมฺปิ อนฺโณมปจฺจนิมฺปิ ปจฺจนิยานฺโณมมฺปิ คณฺถํ, เอวํ คณฺธทพฺพ.)

สปปฏฺฐิมทุกกุสฺลตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑๑. ฐิติทุก ๑. กุศลทุก

๑-๒. กุสฺลากุสฺลปท ๑-๗. ปฏฺิจจาทิวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๓๔] อรูปี กุสฺล ฐมํ ปฏฺิจจ อรูปี กุสฺโล ฐโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺ.)

[๓๕] เหตุยา เอก, อารมมณ เอก. (สงฺขิตฺ. สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สหพทฺธ เอก.)

[๓๖] อรูปี อกุสฺล ฐมํ ปฏฺิจจ อรูปี อกุสฺโล ฐโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺ.)

[๓๗] เหตุยา เอกํ, อารมมณ เอกํ ฯ เป ฯ อวิกเต เอกํ. (สงขิตฺตํ. สหชาตวาเรปี
 ฯ เป ฯ ปณฺหวาเรปี สัพพตฺถ เอกํ.)

๓. อพฺยาคตปท ๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ อารมมณ

[๓๘] รูปี อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ รูปี อพฺยาคโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา.
 ตีณิ.

อรูปี อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ อรูปี อพฺยาคโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

รูปี อพฺยาคตฺถจฺจ อรูปี อพฺยาคตฺถจฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ รูปี อพฺยาคโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ
 เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

รูปี อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ อรูปี อพฺยาคโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ อารมมณปัจจัยา.
 (สงขิตฺตํ.)

[๓๙] เหตุยา นว, อารมมณ ตีณิ, อธิปฺติยา ปณฺจ, อนนฺตเร ตีณิ, สมฺนนฺตเร
 ตีณิ ฯ เป ฯ อณฺณมณฺเณ จ ฯ เป ฯ ปุเรชาเต เอกํ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม นว,
 วิปาเก นว ฯ เป ฯ อวิกเต นว. (สงขิตฺตํ.)

[๔๐] นเหตุยา นว, นอารมมณ ตีณิ, นอธิปฺติยา นว ฯ เป ฯ นปุเรชาเต นว
 ฯ เป ฯ นกมฺเม เทว, นวิปาเก ปณฺจ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทริเย เอกํ, นฌาเน
 เทว, นมกฺเก นว, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต เทว, นนฺตฺติยา ตีณิ,
 นวิกเต ตีณิ. (สงขิตฺตํ. ปัจจนีย.)

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๔๑] อรูปี อพฺยาคโต ฐมโม อรูปีสฺส อพฺยาคตฺส ฐมมฺส เหตุปัจจัยเณ
 ปัจจโย. (สงขิตฺตํ.)

[๔๒] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ เทว, อธิปัตติยา ตีณิ, อนนฺตเร เอกิ, สมฺนนฺตเร
เอกิ, สหชาเต สกฺต, อณฺณมณฺณเย จ, นิสฺสเย สกฺต, อุปฺนิสฺสเย เทว, ปุเรชาเต
เอกิ, ปจฺจชาเต เอกิ, อาเสวเน เอกิ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร จตฺตาริ,
อินฺทริเย จ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต เอกิ, วิปฺปยุตฺเต เทว ๖ เป ๖
อวิกเต สกฺต. (สงฺขิตํ.)

นเหตุยา สกฺต, นอารมฺมณ สกฺต. (สงฺขิตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ เทว. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสลตฤติเก ปณฺหวารสฺส อนฺุโลมมฺปี ปจฺจเนยฺมฺปี อนฺุโลมปจฺจเนยฺมฺปี
ปจฺจเนยฺยานฺุโลมมฺปี คณฺิ, เอวํ คณฺเฑพฺพ.)

รूपํทุกกุสลตฤติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑๒. โลกียทุก ๑. กุสลตฤติก

๑. กุสลปท ๑-๗. ปฏิจจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๔๓] โลกียํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โลกียํ กุสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
โลกุตฺตรํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โลกุตฺตรํ กุสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
โลกียํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โลกียํ กุสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. (๑)
โลกุตฺตรํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โลกุตฺตรํ กุสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณ-
ปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๔๔] เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว, อธิปัตติยา เทว ๖ เป ๖ กมฺเม เทว
๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตํ. อนฺุโลม.)

[๔๕] นอธิปัตติยา เทว ๖ เป ๖ นอาเสวเน เอกิ ๖ เป ๖ นวิปฺปยุตฺเต เทว.
(สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปัจจวาโรปี นิสสยวาโรปี สัมภูจวาโรปี สมุปปัตตวาโรปี
ปฏิจจวารสทิสสา วิทยาเรตพพา.)

ปัจจัยจตุกก-เหตุวาทิ

[๔๖] โลภโย กุสโล ฐโม โลภยสฺส กุสลสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจายเณ ปัจจโย. (๑)

โลกุตฺตโร กุสโล ฐโม โลกุตฺตรสฺส กุสลสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจายเณ ปัจจโย. (๑)

โลภโย กุสโล ฐโม โลภยสฺส กุสลสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปัจจายเณ ปัจจโย. (๑)

โลกุตฺตโร กุสโล ฐโม โลภยสฺส กุสลสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปัจจายเณ
ปัจจโย. (๑)

โลภโย กุสโล ฐโม โลภยสฺส กุสลสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจจายเณ ปัจจโย.
อารมฺมณฺธิปติ, สหชาตฺธิปติ. (๑)

โลกุตฺตโร กุสโล ฐโม โลกุตฺตรสฺส กุสลสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจจายเณ ปัจจโย.
สหชาตฺธิปติ. โลกุตฺตโร กุสโล ฐโม โลภยสฺส กุสลสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจจายเณ
ปัจจโย. อารมฺมณฺธิปติ. (๒) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๔๗] เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว, อธิปัตติยา ติณฺ, อนนฺตเร เทว,
สมนฺนตเร เทว, สหชาเต เทว ๆ เป ๆ อุปนิสฺสเย จกฺตาวี, อาเสวเน เทว,
กมฺเม เทว, อาหาเร เทว ๆ เป ๆ อวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

๒. อกุสลปท ๑-๗. ปฏิจจาทีวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๔๘] โลภยํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจจา โลภโย อกุสโล ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจายา.
(สงฺฆิตฺตํ.)

[๔๙] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ ปณฺหวาโรปี สพฺพทตฺต สทิสสา.)

๓. อพฺยาगतปท ๑-๗. ปฏิจจาทิวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๕๐] โลกียํ อพฺยาगतํ รมํ ปฏิจฺจ โลกียํ อพฺยาगतํ รมํ อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (๑)

โลกุตฺตรํ อพฺยาगतํ รมํ ปฏิจฺจ โลกุตฺตรํ อพฺยาगतํ รมํ อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

โลกียํ อพฺยาगतํ โลกุตฺตรํ อพฺยาगतํ รมํ ปฏิจฺจ โลกียํ อพฺยาगतํ
รมํ อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๕๑] เหตุยา ปญฺ, อารมฺมณํ เทวํ ๖ เป ๖ อาเสวเน เอกํ, กมฺเม ปญฺ,
วิปาเก ปญฺ ๖ เป ๖ อวิกเต ปญฺ. (สงฺขิตํ. อนฺโลม.)

[๕๒] นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณํ ตีณิ, นอริปฺติยา เทวํ ๖ เป ๖ นปุเรชาเต
จตุตฺตาริ, นปัจฺจชาเต ปญฺ ๖ เป ๖ นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร
เอกํ ๖ เป ๖ นมกฺเก เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต เทวํ, นนฺตฺติยา ตีณิ,
โนวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตํ. ปัจฺจเนย.)

(สหชาตวาโรปี ปัจฺจวาโรปี นิสฺสวาโรปี สํสฺสวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี
ปฏิจฺจาวารตฺติสา วิทฺถาเรตฺตพฺพา.)

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๕๓] โลกียํ อพฺยาगतํ รมํ โลกียสฺส อพฺยาगतสฺส รมํ เหตุปัจจัยเณ
ปัจฺจโย. (๑)

โลกุตฺตรํ อพฺยาगतํ รมํ โลกุตฺตรสฺส อพฺยาगतสฺส รมํ เหตุปัจจัยเณ
ปัจฺจโย. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๕๔] เหตุยา จตุตฺตาริ, อารมฺมณํ ตีณิ, อริปฺติยา จตุตฺตาริ, อนนฺตเร จตุตฺตาริ,
สหชาเต ปญฺ, อณฺณมณฺเฑ เทวํ, นิสฺสเย สตฺ, อุปนิสฺสเย จตุตฺตาริ, ปุเรชาเต

เทว, ปจฺจชาเต เทว, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก จตฺตาริ, อาหาเร จตฺตาริ ฯ เป ฯ มกฺเก จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต เทว, วิปฺปยุตฺเต ติณฺ, อตฺถิยา สกฺต ฯ เป ฯ อวิกเต สกฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺติเก ปณฺหาวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปจฺจเนยฺมปิ อนฺโถมปจฺจเนยฺมปิ ปจฺจเนยฺมานฺโถมมฺปิ กณฺธิ, เอวํ กณฺธพฺพ.)

โลกิยทุกกุสฺลตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑๓. เกนจิวิญฺเญยฺยทุก ๑. กุสฺลตฺติก

๑. กุสฺลปท ๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตูก-เหตุ

[๕๕] เกนจิ วิญฺเญยฺยํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจํ เกนจิ วิญฺเญยฺโย กุสฺโล ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เกนจิ วิญฺเญยฺยํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจํ เกนจิ นวิญฺเญยฺโย กุสฺโล ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เกนจิ วิญฺเญยฺยํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจํ เกนจิ วิญฺเญยฺโย กุสฺโล จ เกนจิ นวิญฺเญยฺโย กุสฺโล จ ฐมฺมา อฺปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๖] เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ นว ฯ เป ฯ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปจฺจเนยฺ-นอธิปติ

[๕๗] เกนจิ วิญฺเญยฺยํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจํ เกนจิ วิญฺเญยฺโย กุสฺโล ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๘] นอธิปติยา นว, นปฺเรชาเต นว, นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม นว, นวิปาเก นว ฯ เป ฯ นวิปฺปยุตฺเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปจฺจยวาโรปี นิสฺสยวาโรปี สํสญฺจวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสฺสิทฺธา วิทฺถาเรตฺตพฺพา.)

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๕๕] เกณจิวิญเญโย กุสโล ฐมโม เกณจิวิญเญยสฺส กุสลสฺส ฐมมสฺส.
เหตุปัจจัยน ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๖๐] เหตุยา นว, อารมฺมเณ นว, อธิปฺตียา นว, อนนฺตเร นว, สมนนฺตเร
นว ๆ เป ๆ กมฺเม นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมฺมเณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจัยา อารมฺมเณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจัยา อารมฺมเณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปญฺหาวารสฺส อนฺโถมมฺปํ ปัจจนียมฺปํ อนฺโถมปัจจัยนียมฺปํ
ปัจจัยนฺยานฺโถมมฺปํ กณฺติ, เอวํ คณฺตพฺพํ. เกณจิวิญเญยํ อกุสลมฺปํ เกณจิวิญเญยํ
อพฺยาगतมฺปํ เกณจิวิญเญยกุสลสฺสทิสํ วิทฺธาเรตพฺพํ.)

เกณจิวิญเญยทุกกุสลตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

จุพนฺตรทุกํ นิฏฺฐิตํ.

๑๔. อาสวทุก ๑. กุสลตฺติก

๑. กุสลปท ๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร-เหตุ

[๑] โนอาสวํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนอาสวํ กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒] เหตุยา เอกํ, อารมฺมเณ เอกํ ๆ เป ๆ กมฺเม เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต เอกํ.
(สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปํ ๆ เป ๆ ปญฺหาวาเรปํ สพฺพตฺต เอกํ.)

๒. อกุสลปท-เหตุ

[๓] อาสวํ อกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อาสวํ อกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.)

[๔] เหตุยา เอกํ, อารมฺมเณ นว ํ เป ํ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)
นเหตุยา เอกํ, นอริปติยา นว ํ เป ํ นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปยุตฺเต
นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ํ เป ํ สมฺปยุตฺตวาโรปี สพฺพตฺถ วิตุถาเรพฺพา.)

[๕] อาสวํ อกุสโล ฐมโม อาสวสฺส อกุสสสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๖] เหตุยา สทฺธ, อารมฺมเณ นว, อริปติยา นว, (มชฺเณ ตินฺนํ สหชาตาธิปติ
ลพฺภติ.) อนนฺตเร นว ํ เป ํ อฺปนีสฺสเย นว, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ
ํ เป ํ ฉาเน ตีณิ, มกฺเก นว ํ เป ํ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

๓. อพฺยาคตปท-เหตุ

[๗] โนอาสวํ อพฺยาคํ ฐมมํ ปฏิจฺจ โนอาสวํ อพฺยาคโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๘] เหตุยา เอกํ, อารมฺมเณ เอกํ ํ เป ํ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปจฺจยวาโรปี ํ เป ํ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

อาสวทฺทกกุสฺสตฺติกํ นิฉฺจิตํ.

๑๕. สาสวทก ๑. กุสฺลตฺตติก

๑. กุสฺลปท-เหตุ

[๙] สาสวํ กุสฺลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สาสวํ กุสฺโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อนาสวํ กุสฺลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนาสวํ กุสฺโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
(สงฺขิตฺตํ.)

[๑๐] เหตุยา เทว, อารมมณ เทว, อธิปัตติยา เทว ฯ เป ฯ อวิกเต เทว.
(สงฺขิตฺตํ. อนฺโถมํ.)

[๑๑] นอริปัตติยา เทว ฯ เป ฯ นอาเสวเน เอกํ ฯ เป ฯ นวิปฺปยุตฺเต เทว.
(สงฺขิตฺตํ. ปจฺจนีโย.)

(สหชาตวาเรปํ ฯ เป ฯ สมฺปยุตฺตวาเรปํ สพฺพตฺถ เทว.)

ปณฺหาเวร-เหตุ

[๑๒] สาสโว กุสลโล ฐมฺโม สาสวสฺส กุสลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนาสโว กุสลโล ฐมฺโม อนาสวสฺส กุสลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)
(สงฺขิตฺตํ.)

[๑๓] เหตุยา เทว, อารมมณ เทว, อธิปัตติยา คีณิ, อนนฺตเร เทว ฯ เป ฯ
นิสฺสเย เทว, อุปฺนิสฺสเย จตฺตาริ, อาเสวเน เทว ฯ เป ฯ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลกติกเก ปณฺหาเวรสฺส อนฺโถมมฺปํ ปจฺจนียมฺปํ อนฺโถมปจฺจนียมฺปํ
ปจฺจนียานฺโถมมฺปํ คณฺธิ, เอวํ คณฺเฑทพฺพ.)

๒. อกุสลปท-เหตุ

[๑๔] สาสวํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สาสโว อกุสลโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๕] เหตุยา เอกํ, อารมมณ เอกํ ฯ เป ฯ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปํ ฯ เป ฯ ปณฺหาเวเรปํ สพฺพตฺถ เอกํ.)

๓. อพฺยาคตปท-เหตุ

[๑๖] สาสวํ อพฺยาคตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สาสโว อพฺยาคโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อนาสวํ อพฺยาคตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อนาสโว อพฺยาคโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. อนาสวํ อพฺยาคตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สาสโว อพฺยาคโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ

เหตุปัจจุยา. อนาสวํ อพฺยากตํ ฐมํ ปฏิจฺจ สาสโว อพฺยากโต จ อนาสโว
 อพฺยากโต จ ฐมมา อูปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจุยา. (๓)

สาสวํ อพฺยากตญฺจ อนาสวํ อพฺยากตญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ สาสโว อพฺยากโต ฐมโม
 อูปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจุยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๗] เหตุยา ปญฺจ, อารมฺมณฺเ เทว, อธิปฺติยา ปญฺจ ๖ เป ๖ อาเสวเน เอกํ
 ๖ ป ๖ วิปาเก ปญฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปญฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณฺเ ตีณิ, นอธิปฺติยา เทว, นปุเรชาเต จตฺตาริ,
 นปัจจุชาเต นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม ๖ เป ๖ นมกฺเค เอกํ ๖ เป ๖ นวิปฺยุตเต
 เทว ๖ เป ๖ โนวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี สหฺพตฺถ วิตุฏฺฐาเรตพฺพา.)

ปณฺหาวาร-เหตุ

[๑๘] สาสโว อพฺยากโต ฐมโม สาสวสฺส อพฺยากตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจุเยน
 ปจฺจโย. (๑)

อนาสโว อพฺยากโต ฐมโม อนาสวสฺส อพฺยากตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจุเยน
 ปจฺจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๙] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณฺเ ตีณิ, อธิปฺติยา อนนฺตเร สมฺนนฺตเร จตฺตาริ,
 สหชาเต ปญฺจ, อญฺญมมญฺเ เทว, นิสฺสเย สตฺถ, อูปนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต
 ปจฺจุชาเต เทว, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม ๖ เป ๖ มกฺเค จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต เทว,
 วิปฺยุตเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต สตฺถ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสฺสฺสติกเก ปณฺหาวารสฺส อนฺุโลมมฺปี ปจฺจนิยมฺปี อนฺุโลมปจฺจนิยมฺปี
 ปจฺจนิยานฺุโลมมฺปี คณฺโฑ, เอวํ คณฺเฑพฺพ.)

สาสวทุกกุสฺสฺสฺสติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑๖. อาสวสมปยุตตทุก ๑. กุสลตติก

๑. กุสลปท ๑-๗. ปฏิจจาทีวาร-เหตุ

[๒๐] อาสววิปยุตตํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจจ อาสววิปยุตโต กุสโล ฐโม
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๑] เหตุยา เอกํ, อารมฺมเณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาตวาเรปี สฬพทฺธ เอกํ.)

๒. อกุสลปท-เหตุ

[๒๒] อาสวสมปยุตตํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจจ อาสวสมปยุตโต อกุสโล ฐโม
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. ทีณิ.

อาสววิปยุตตํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจจ อาสวสมปยุตโต อกุสโล ฐโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

อาสวสมปยุตตํ อกุสฺลญจ อาสววิปยุตตํ อกุสฺลญจ ฐมํ ปฏิจจ อาสวสมปยุตโต
อกุสโล ฐโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๓] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมเณ ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ สมปยุตฺตวาเรปี สฬพทฺธ ปณฺจ.)

นเหตุยา เอกํ, นอธิปติยา ปณฺจ, นปุเรชาเต ปณฺจ ๖ เป ๖ นกมฺเม ทีณิ,
นวิปาเก ปณฺจ, นวิปยุตฺเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๔] อาสวสมปยุตโต อกุสโล ฐโม อาสวสมปยุตตสฺส อกุสฺลสฺส ฐมฺมสฺส
เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. ทีณิ.

อาสววิปยุตโต อกุสโล ฐโม อาสวสมปยุตตสฺส อกุสฺลสฺส ฐมฺมสฺส
เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อาสวสมปยุตโต อกุสโล จ อาสววิปยุตโต อกุสโล จ ฐมา อาสวสมปยุตตส
 อกุสลสส ฐมมสส เหตุปัจจุเณน ปัจจโย. (๑) (สงขิต्तํ.)

[๒๕] เหตุยา ปญฺจ, อารมมณฺเ นว, อธิปตฺติยา เอกํ, อนนฺตเร สมนนฺตเร นว,
 สหชาเต อณฺณมณฺเ นิสฺสเย ปญฺจ, อุปนิสฺสเย อาเสวเน นว, กมฺเม อาหารเ
 อินฺทฺริเย ฌาเน มกฺเค ตีณิ, สมปยุตเต ปญฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปญฺจ. (สงขิต्तํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารสฺส อนฺโลมมฺปี ปัจจนียมฺปี อนฺโลมปัจจนียมฺปี
 ปัจจนียานฺโลมมฺปี คณฺติ, เอวํ คณฺตพฺพ.)

๓. อพฺยากตปท-เหตุ

[๒๖] อาสววิปยุตฺตํ อพฺยากตํ ฐมํ ปฏิจฺจ อาสววิปยุตฺโต อพฺยากโต
 ฐมโณ อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. (สงขิต्तํ.)

[๒๗] เหตุยา เอกํ, อารมมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงขิต्तํ.)

นเหตุยา เอกํ, นอารมมณฺเ เอกํ, นอธิปตฺติยา เอกํ ๖ เป ๖ โนวิกเต เอกํ.
 (สงขิต्तํ.) (สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ สมปยุตฺตวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๒๘] อาสววิปยุตฺโต อพฺยากโต ฐมโณ อาสววิปยุตฺตสฺส อพฺยากตสฺส ฐมมสฺส
 เหตุปัจจุเณน ปัจจโย. (สงขิต्तํ.)

[๒๙] เหตุยา เอกํ, อารมมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงขิต्तํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารสฺส อนฺโลมมฺปี ปัจจนียมฺปี อนฺโลมปัจจนียมฺปี
 ปัจจนียานฺโลมมฺปี คณฺติ, เอวํ คณฺตพฺพ.)

อาสวสมปยุตฺตทุกุสลตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑๗. อาสวสาสวทุก ๑. กุสลดตฺติก

๑. กุสลดปท ๑-๗. ปฏิจจาทิวาร-เหตุ

[๓๐] สาสวณฺเจว โน จ อาสวํ กุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ สาสโว เจว โน จ อาสโว
กุสฺโล ฐมโณ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๑] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ฯ เป ฯ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)
(สหชาตวาโรปี ฯ เป ฯ ปณฺหาวาโรปี สหฺพทฺธ เอกํ.)

๒. อกุสลดปท-เหตุ

[๓๒] อาสวณฺเจว สาสวณฺจ อกุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ อาสโว เจว สาสโว จ อกุสฺโล
ฐมโณ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

สาสวณฺเจว โน จ อาสวํ อกุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ สาสโว เจว โน จ อาสโว
อกุสฺโล ฐมโณ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อาสวณฺเจว สาสวณฺจ อกุสฺลณฺจ สาสวณฺเจว โน จ อาสวํ อกุสฺลณฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ
อาสโว เจว สาสโว จ อกุสฺโล ฐมโณ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๓] เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ นว ฯ เป ฯ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจนีย-นเหตุ

[๓๔] สาสวณฺเจว โน จ อาสวํ อกุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ อาสโว เจว สาสโว จ
อกุสฺโล ฐมโณ อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๕] นเหตุยา เอกํ, นอธิปติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปัจฉาชาเต นว,
นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปยุตฺเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ปจฺจวาโรปี นิสฺสยวาโรปี สํสฺสจฺจวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี
วิทฺถาเรทพฺพา.)

๑. ปณฺหวาร-เหตุ

[๓๖] อาสโว เจว สาสโว จ อกุสลโธ ฐมโม อาสวสฺส เจว สาสวสฺส จ อกุสลสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๗] เหตุยา สत्ตฺถ, อารมฺมเณ นว, อธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ อุปนิสฺสเย อาเสวเน นว, กมฺเม อาหาเร อินฺทฺริเย ฌาเน ทิณฺเณ, มกุเเต สมฺปยุตฺเต นว ๆ ป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจนียุทธาร

[๓๘] อาสโว เจว สาสโว จ อกุสลโธ ฐมโม อาสวสฺส เจว สาสวสฺส จ อกุสลสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณฺปัจจเยน ปจฺจโย. สหชาตปัจจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปัจจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๙] นเหตุยา นว, นอารมฺมเณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจยา นอารมฺมเณ สत्ตฺถ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมฺมเณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลกฺขิเก ปณฺหวารสฺส อนฺุโลมมฺปี ปจฺจนิยมฺปี อนฺุโลมปจฺจนิยมฺปี ปจฺจนิยานฺุโลมมฺปี คณฺเฑ, เอวํ คณฺเฑพฺพํ.)

๓. อพฺยาคตปท-เหตุ

[๔๐] สาสวญฺเจว โน จ อาสวํ อพฺยาคํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สาสโว เจว โน จ อาสโว อพฺยาคโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๑] เหตุยา เอกํ, อารมฺมเณ เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

อาสวสาสวทุกกุสลกฺขิเก นิฏฺฐิตํ.

๑๘. อาสวอาสวสมปยุตตทุก ๑. กุสลตฤติก

๑. ปฏิจจาทิวาร-อกุสลปท-เหตุ

[๔๒] อาสวณเจว อาสวสมปยุตตณจ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจจา อาสโว เจว
อาสวสมปยุตโต จ อกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทีณิ.

อาสวสมปยุตตณเจว โน จ อาสวํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจจา อาสวสมปยุตโต เจว
โน จ อาสโว อกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทีณิ.

อาสวณเจว อาสวสมปยุตตณจ อกุสลณจ อาสวสมปยุตตณเจว โน จ อาสวํ
อกุสลณจ ฐมํ ปฏิจจา อาสโว เจว อาสวสมปยุตโต จ อกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ทีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๔๓] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว ๆ เปฯ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

ปจฺจนี-นอธิปติ

[๔๔] อาสวณเจว อาสวสมปยุตตณจ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจจา อาสโว เจว
อาสวสมปยุตโต จ อกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา.

[๔๕] นอธิปติยา นว, นปฺเรชาเต นว, นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว,
นภมฺเม ทีณิ, นวิปาเก นว, นวิปฺปยุตเต นว. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาเรปี สมปยุตตวาเรปี สหพพตฺถ นว.)

๑๙. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตฺตูก-เหตุ

[๔๖] อาสโว เจว อาสวสมปยุตโต จ อกุสโล ฐมโม อาสวสฺส เจว
อาสวสมปยุตตสฺส จ อกุสสสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตํ.)

[๔๗] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณ นว, อธิปติยา นว ๆ เปฯ อฺปนิสฺสเย
อาเสวเน นว, ภมฺเม อาหาเร อินฺทริเย ฌาเน ทีณิ, มกฺเค สมปยุตเต นว ๆ เปฯ
อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจุยา นอารมมณ จตฺตาริ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจุยา อารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารสฺส อนฺโณมมฺปี ปัจจเนยฺมฺปี อนฺโณมปัจจเนยฺมฺปี
ปัจจเนยฺยานฺโณมมฺปี คณฺธิตํ, เอวํ กณฺธตพฺพํ.)

อาสวอาสวสมฺปยุตฺตทกฺกุสลตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑๘. อาสววิปยุตฺตสาสวทุก ๑. กุสลตฺติก

กุสลปท-เหตุ

[๔๘] อาสววิปยุตฺตํ สาสวํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อาสววิปยุตฺโต สาสโว กุสโล
ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. อาสววิปยุตฺตํ อนาสวํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อาสว-
วิปยุตฺโต อนาสโว กุสโล ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. (๒) (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๙] เหตุยา เทว, อารมมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี วิทฺถาเรตพฺพา.)

อพฺยาคตปท-เหตุ

[๕๐] อาสววิปยุตฺตํ สาสวํ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อาสววิปยุตฺโต สาสโว
อพฺยาคโต ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. (๑)

อาสววิปยุตฺตํ อนาสวํ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อาสววิปยุตฺโต อนาสโว อพฺยาคโต
ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. อาสววิปยุตฺตํ อนาสวํ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ
อาสววิปยุตฺโต สาสวํ อพฺยาคโต ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. อาสววิปยุตฺตํ
อนาสวํ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อาสววิปยุตฺโต สาสวํ อพฺยาคโต จ อาสว-
วิปยุตฺโต อนาสโว อพฺยาคโต จ ฐมฺมา อูปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจุยา. (๓)

อาสววิปยุตฺตํ สาสวํ อพฺยาคตญฺจ อาสววิปยุตฺตํ อนาสวํ อพฺยาคตญฺจ ฐมฺมํ
ปฏฺิจฺจ อาสววิปยุตฺโต สาสวํ อพฺยาคโต ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. (๑)
(สงฺขิตฺตํ.)

[๕๑] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว, อธิปติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อาเสวเน เอกํ, กมฺเม ปณฺจ, วิปาเก ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจนีย-นเหตุ

[๕๒] อาสววิปยุตฺตํ สาสวํ อพฺยากํ ฐมํ ปฏิจฺจ อาสววิปยุตฺโต สาสโว อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ นเหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๓] นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณ ตีณิ, นอธิปติยา เทว ๖ เป ๖ นปุเรชาเต จตฺตาริ, นปัจจชาเต, นอาเสวเน ปณฺจ, นกมฺเม นวิปาเก ๖ เป ๖ นมกฺเค เอกํ ๖ เป ๖ นวิปยุตฺเต เทว ๖ เป ๖ โนวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ปัจจวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจฺจวารสทิสสา วิทฺธารทพฺพา.)

๑. ปณฺหาวาร

เหตุอารมฺมณ-ปัจจยจตุกก

[๕๔] อาสววิปยุตฺโต สาสโว อพฺยากโต ฐมโม อาสววิปยุตฺตสฺส สาสวสฺส อพฺยากตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อาสววิปยุตฺโต อนาสโว อพฺยากโต ฐมโม อาสววิปยุตฺตสฺส อนาสวสฺส อพฺยากตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. อาสววิปยุตฺโต อนาสโว อพฺยากโต ฐมโม อาสววิปยุตฺตสฺส สาสวสฺส อพฺยากตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. อาสววิปยุตฺโต อนาสโว อพฺยากโต ฐมโม อาสววิปยุตฺตสฺส สาสวสฺส อพฺยากตสฺส จ อาสววิปยุตฺตสฺส อนาสวสฺส อพฺยากตสฺส จ ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๓)

อาสววิปยุตฺโต สาสโว อพฺยากโต ฐมโม อาสววิปยุตฺตสฺส สาสวสฺส อพฺยากตสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อาสววิปยุตฺโต อนาสโว อพฺยากโต ฐมโม อาสววิปยุตฺตสฺส อนาสวสฺส อพฺยากตสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. อาสววิปยุตฺโต อนาสโว อพฺยากโต

ธมโม อาสววิปยุตฺตสฺส สาสวสฺส อพฺยาคตฺสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายเณ.

(๒) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๕๕] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณเณ ตีณิ, อธิปฺติยา จตฺตาริ, อนนฺตเร จตฺตาริ, สมฺนนฺตเร จตฺตาริ, สหชาเต ปฺจ, อณฺณมณฺณเณ เทว, นิสฺสเย สตฺต, อฺปนฺนิสฺสเย จตฺตาริ, ปฺเรชาเต เทว, ปฺจณฺชาเต เทว, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก จตฺตาริ, อาหาเร จตฺตาริ ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺเต เทว, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต สตฺต. (สงฺฆิตฺตํ.)

ปฺจายเณยฺยทฺถาร

[๕๖] อาสววิปยุตฺโต สาสโว อพฺยาคโต ธมฺโม อาสววิปยุตฺตสฺส สาสวสฺส อพฺยาคตฺสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายเณ. สหชาตปฺจายเณ ปฺจายเณ. อฺปนฺนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายเณ. ปฺเรชาตปฺจายเณ ปฺจายเณ. ปฺจณฺชาตปฺจายเณ ปฺจายเณ. อาหารปฺจายเณ ปฺจายเณ. อินฺทฺริยปฺจายเณ ปฺจายเณ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๕๗] นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมณเณ สตฺต. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปฺจายา นอารมฺมณเณ จตฺตาริ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปฺจายา อารมฺมณเณ ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสทฺตํ ปญฺหาวารสฺส ธมฺมมฺมปิ ปฺจายเณมฺปิ ธมฺมมฺมปิ ปฺจายเณมฺปิ ปญฺหานุโลมมฺปิ คณฺธิ, เอวํ กณฺธทพฺพ.)

อาสววิปยุตฺตสฺส สาสวทุกฺกุสฺสทฺตํ นิฏฺฐิตํ.

อาสวโกจจกํ นิฏฺฐิตํ.

๒๐. สยฺยโลชนทก ๑. กุสฺสทฺตํ

๑. ปฏิจฺจาทิวาร

ปฏิจฺจจตฺตก-เหตุ

[๑] โนสยฺยโลชนํ กุสฺลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ โนสยฺยโลชนโน กุสฺโล ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปฺจายา. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒] เหตุยา เอกํ, อารมมณ เอกํ ฯ เป ฯ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาเรปี ฯ ป ฯ ปณฺหาวาเรปี สฬฺพตฺต เอกํ.)

[๓] สยโฆชนํ อุกฺสํ ฐมํ ปฏิจฺจ สยโฆชนํ อุกฺสํ ฐมํ อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. สยโฆชนํ อุกฺสํ ฐมํ ปฏิจฺจ โนสยโฆชนํ อุกฺสํ ฐมํ
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สยโฆชนํ อุกฺสํ ฐมํ ปฏิจฺจ สยโฆชนํ อุกฺสํ จ
โนสยโฆชนํ อุกฺสํ จ ฐมมา อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตํ.)

[๔] เหตุยา นว, อารมมณ นว, อธิปฺติยา นว ฯ เป ฯ อวิกเต นว.
(สงฺขิตํ.)

นเหตุยา ตีณิ, นอธิปฺติยา นว ฯ เป ฯ นกมฺเม ตีณิ ฯ เป ฯ นวิปฺยตฺเต นว.
(สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาโรปี ฯ เป ฯ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสฺสิตา วิทฺถาเรทพฺพา.)

ปณฺหาวาร ปจฺจยจตุก-เหตุ

[๕] สยโฆชนํ อุกฺสํ ฐมํ สยโฆชนสฺส อุกฺสสฺส ฐมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (สงฺขิตํ.)

[๖] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อธิปฺติยา นว ฯ เป ฯ อปฺนิสฺสเย อาเสวเน
นว, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร อินฺทริเย ฌาเน ตีณิ, มกฺเค สมฺปยุตฺเต นว ฯ เป ฯ
อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

[๗] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงฺขิตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมมณ ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมมณ นว. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสสตักเก ปณฺหาวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปจฺจนีมฺปิ อนฺโถมปจฺจนีมฺปิ
ปจฺจนียานฺโถมมฺปิ กณฺธิ, เอวํ กณฺธทพฺพ.)

อพยากตปท-เหตุ

[๘] โนสณโณชนํ อพยากตํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ โนสณโณชนํ อพยากโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๙] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณํ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ สพฺพตฺถ เอกํ.)

๒๑. สณโณชนียทุก ๑. กุสฺลตตฺติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตูก-เหตุ

[๑๐] สณโณชนียํ กุสฺลํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ สณโณชนียํ กุสฺโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อสณโณชนียํ กุสฺลํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ อสณโณชนียํ กุสฺโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๑] เหตุยา เทว, อารมฺมณํ เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา จุฬนฺตรทฺตเก โลเกยทุกกมฺนํ, เหว อิมมํ ฌาตพฺพํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖
ปณฺหาวาโรปี วิตฺถาเรตพฺพา.)

[๑๒] สณโณชนียํ อกุสฺลํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ สณโณชนียํ อกุสฺโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๓] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณํ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

อพยากตปท-เหตุ

[๑๔] สณโณชนียํ อพยากตํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ สณโณชนียํ อพยากโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อสณโณชนียํ อพยากตํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ อสณโณชนียํ อพยากโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. อสณโณชนียํ อพยากตํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ สณโณชนียํ อพยากโต ฐมโม

อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อสมุโฆชนียํ อพฺยากตํ ฐมํ ปฏิจฺจ สมุโฆชนียํ อพฺยากโต
จ อสมุโฆชนียํ อพฺยากโต จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

สมุโฆชนียํ อพฺยากตญฺจ อสมุโฆชนียํ อพฺยากตญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ สมุโฆชนียํ
อพฺยากโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

[๑๕] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺ เทว, อธิปฺติยา ปณฺจ ๆ เป ๆ อวิกฺเต ปณฺจ.
(สงฺขิตฺตํ.)

จุพนฺตรทุกฺเก โลกียทุกฺสทิสฺ.

(สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวาโรปี วิทฺถาเรตพฺพา.)

ปณฺหวาร-เหตุ

[๑๖] สมุโฆชนียํ อพฺยากโต ฐมโม สมุโฆชนียสฺส อพฺยากตสฺส ฐมฺมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสมุโฆชนียํ อพฺยากโต ฐมโม อสมุโฆชนียสฺส อพฺยากตสฺส ฐมฺมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๗] เหตุยา จตฺถาริ, อารมฺมณฺ ตีณิ, อธิปฺติยา จตฺถาริ ๆ เป ๆ อวิกฺเต
สทฺธ. (สงฺขิตฺตํ.)

ปจฺจนียุทธาร

[๑๘] สมุโฆชนียํ อพฺยากโต ฐมโม สมุโฆชนียสฺส อพฺยากตสฺส ฐมฺมสฺส
อามมฺณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.
ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจนาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย.
อินฺทริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๙] นเหตุยา สทฺธ, นอารมฺมณฺ สทฺธ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณฺ จตฺถาริ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณฺ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสละทุกิก ปณฺหวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปจฺจนียมฺปิ อนฺโถมปจฺจนียมฺปิ
ปจฺจนียานฺโถมมฺปิ คณิํ, เอวํ คณฺเตตพฺพ.)

๒๒. สยโฆชนสมปยุตตทุก ๑. กุสลดตติก

๑. ปฏิจาทวาร ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๒๐] สยโฆชนวิปยุตตํ กุสล์ ฐมํ ปฏิจํ สยโฆชนวิปยุตโต กุสโล ฐโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาควาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาเรปี สพฺพกฺก เอกํ.)

[๒๑] สยโฆชนสมปยุตตํ อกุสล์ ฐมํ ปฏิจํ สยโฆชนสมปยุตโต อกุสโล
ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

สยโฆชนสมปยุตตํ อกุสล์ ฐมํ ปฏิจํ สยโฆชนสมปยุตโต อกุสโล ฐโม
อุปฺปชฺชติ อารมฺมณฺปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๒] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺ ปณฺจ, อธิปฺติยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.
(สงฺขิตฺตํ. อนฺโลมํ.)

ปัจจนีย-เหตุ

[๒๓] สยโฆชนสมปยุตตํ อกุสล์ ฐมํ ปฏิจํ สยโฆชนสมปยุตโต อกุสโล
ฐโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจยา. วิจิจฺฉาสหคเต ชนฺธํ ปฏิจํ วิจิจฺฉาสหคโต
โมโห. สยโฆชนสมปยุตตํ อกุสล์ ฐมํ ปฏิจํ สยโฆชนสมปยุตโต อกุสโล
ฐโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจยา. อฏฺฐจฺฉาสหคเต ชนฺธํ ปฏิจํ อฏฺฐจฺฉาสหคโต
โมโห. (๒) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๔] นเหตุยา เทวํ, นอธิปฺติยา ปณฺจ, นปุเรชาเต ปณฺจ ๖ เป ๖ นกมฺเม
ตีณิ ๖ เป ๖ นวิปยุตเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ. ปัจจนียํ.)

ปณฺหวาร-เหตุ

[๒๕] สยโฆชนสมปยุตโต อกุสโล ฐโม สยโฆชนสมปยุตตสฺส อกุสลสฺส

ธมฺมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๑)

สยโฆชนวิปฺปยุตฺโต อุกฺกลํ ธมฺโม สยโฆชนสมฺปยุตฺตสฺส อุกฺกลสฺส ธมฺมสฺส
เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๑)

สยโฆชนสมฺปยุตฺโต อุกฺกลํ ธมฺโม สยโฆชนสมฺปยุตฺตสฺส อุกฺกลสฺส ธมฺมสฺส
อามมณฺเณปจฺจาโย. นว.

สยโฆชนสมฺปยุตฺโต อุกฺกลํ ธมฺโม สยโฆชนสมฺปยุตฺตสฺส อุกฺกลสฺส ธมฺมสฺส
อธิปฺติปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๖] เหตุยา เทว, อามมณฺเณ นว, อธิปฺติยา เอกํ, อนนฺตเร สมฺนนฺตเร นว,
สหชาเต อณฺณมณฺเณ นิสฺสเย ปณฺจ, อุปฺนิสฺสเย อาเสวเน นว, กมฺเม ทิณฺโณ, อาหารา
อินฺทริเย ฌาเน ทิณฺโณ, สมฺปยุตฺเต ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

อพฺยากตปท-เหตุ

[๒๗] สยโฆชนวิปฺปยุตฺตํ อพฺยากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สยโฆชนวิปฺปยุตฺโต อพฺยากโต
ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจายา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อามมณฺเณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

๒๓. สยโฆชนสยโฆชนียทุก ๑. กุสลดตุติก

๑-๗. ปฏิจฺจจาทิวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ

[๒๘] สยโฆชนียญฺเจว โน จ สยโฆชนํ กุสฺลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สยโฆชนิโย เจว
โน จ สยโฆชนํ กุสฺลํ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจายา. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๙] เหตุยา เอกํ, อามมณฺเณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๓๐] สยโฆชนญฺเจว สยโฆชนียญฺจ อุกฺกลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สยโฆชนิโย เจว

สยโฆชนิโย จ อกุสลโล ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

[๓๑] เหตุยา นว, อารมมณเ นว, อธิปัตติยา นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงขิตฺตํ.)

นเหตุยา ตีณิ, นอธิปัตติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปัจจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปยุตฺเต นว. (สงขิตฺตํ.) (สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจจวารสทิสสา.)

[๓๒] สยโฆชนโน เจว สยโฆชนิโย จ อกุสลโล ฐมโม สยโฆชนสฺส เจว สยโฆชนียสฺส จ อกุสฺสสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจัยเณ ปัจจโย. (สงขิตฺตํ.)

[๓๓] เหตุยา ตีณิ, อารมมณเ นว, อธิปัตติยา นว ๆ เป ๆ อุปนีสฺสเย อาเสวเน นว, กมฺเม อาหาเร อินฺทฺริเย ฌาเน ตีณิ, มกฺเค สมฺปยุตฺเต นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงขิตฺตํ.)

[๓๔] นเหตุยา นว, นอารมมณเ นว. (สงขิตฺตํ.)

เหตุปัจจัยา นอารมมณเ ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจัยา อารมมณเ นว. (สงขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสทฺตทิกเ ปณฺหาวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปัจจนียมฺปิ อนฺโถมปัจจัยนียมฺปิ ปัจจนียานฺโถมมฺปิ กณฺธิ, เอวํ กณฺเฑทพฺพ.)

[๓๕] สยโฆชนินฺวเจว โน จ สยโฆชนํ อพฺยากํ ฐมํ ปฏิจจ สยโฆชนิโย เจว โน จ สยโฆชนโน อพฺยากโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (สงขิตฺตํ.)

[๓๖] เหตุยา เอกํ, อารมมณเ เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต เอกํ. (สงขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาโรปี สพฺพทฺธ เอกํ.)

๒๔. สยโฆชนสยโฆชนสมฺปยุตฺตทุก

๑. กุสฺสทฺตทิก

๑-๓. ปฏิจจาทิวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๓๗] สยโฆชนนฺวเจว สยโฆชนสมฺปยุตฺตญจ อกุสฺสํ ฐมํ ปฏิจจ สยโฆชนโน

เจว สมุโฆษณสมุပ္ยตุโต จ อุกุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

สมุโฆษณสมุပ္ยตุตเจว โน จ สมุโฆษณํ อุกุสโล ฐมมํ ปฏิจฺจ สมุโฆษณ-
สมุပ္ยตุโต เจว โน จ สมุโฆษโน อุกุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

สมุโฆษณเจว สมุโฆษณสมุပ္ยตุตํ อุกุสลเจว สมุโฆษณสมุပ္ยตุตเจว โน จ
สมุโฆษณํ อุกุสลเจว ฐมมํ ปฏิจฺจ สมุโฆษโน เจว สมุโฆษณสมุပ္ยตุโต จ
อุกุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๘] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ อวิคเต นว.
(สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา ตีณิ, นอธิปฺติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปุณฺณาชาเต นว, นอาเสวเน
นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปฺยตุเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี สมุပ္ยตุตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิสสา วิตุตฺตาทพฺพ.)

[๓๙] สมุโฆษโน เจว สมุโฆษณสมุပ္ยตุโต จ อุกุสโล ฐมโม สมุโฆษณสฺส
เจว สมุโฆษณสมุပ္ยตุตสฺส จ อุกุสสส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๐] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ อุปนิสฺสเย
อาเสวเน นว, กมฺเม อาหาเร อินฺทริเย ฌาเน ตีณิ, มกุเเต สมุပ္ยตุเต นว ๆ เป ๆ
อวิคเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๑] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว, นอธิปฺติยา นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลดตุกิก ปณฺหวารสฺส อนฺโณมมฺปี ปจฺจนียมฺปี อนฺโณมปจฺจนียมฺปี
ปจฺจนียานฺโณมมฺปี กณฺติ, เอวํ กณฺตพฺพ.)

๒๕. สยโฆชนวิปยุตฺตสยโฆชนียทุก

๑. กุสลตฺตติก

๑-๗. ปฏิจาภิวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๔๒] สยโฆชนวิปยุตฺตํ สยโฆชนียํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจา สยโฆชนวิปยุตฺโต
สยโฆชนียอ กุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

สยโฆชนวิปยุตฺตํ อสยโฆชนียํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจา สยโฆชนวิปยุตฺโต
อสยโฆชนียอ กุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

[๔๓] เหตุยา เทว, อารมมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา จุฬนฺตรทุก โลกียทุกสทิสฺ. สหฺราทวโรปี ๖ เป ๖ ปญฺหาวโรปี สพฺพทถ
วิตถาเรทพฺพา.)

[๔๔] สยโฆชนวิปยุตฺโต สยโฆชนียอ อกุสโล ฐมโม สยโฆชนวิปยุตฺตสฺส
สยโฆชนียสฺส อกุสสสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจัยเณ ปัจจาโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๕] อารมมณ เอกํ. (สพฺพทถ เอกํ. สงฺขิตฺตํ.)

[๔๖] สยโฆชนวิปยุตฺตํ สยโฆชนียํ อพฺยาคํ ฐมมํ ปฏิจา สยโฆชนวิปยุตฺโต
สยโฆชนียอ อพฺยาคโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

สยโฆชนวิปยุตฺตํ อสยโฆชนียํ อพฺยาคํ ฐมมํ ปฏิจา สยโฆชนวิปยุตฺโต
อสยโฆชนียอ อพฺยาคโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. สยโฆชนวิปยุตฺตํ
อสยโฆชนียํ อพฺยาคํ ฐมมํ ปฏิจา สยโฆชนวิปยุตฺโต สยโฆชนียอ อพฺยาคโต
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. สยโฆชนวิปยุตฺตํ อสยโฆชนียํ อพฺยาคํ ฐมมํ
ปฏิจา สยโฆชนวิปยุตฺโต สยโฆชนียอ อพฺยาคโต จ สยโฆชนวิปยุตฺโต
อสยโฆชนียอ อพฺยาคโต จ ฐมมา อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๓)

สยโฆชนวิปยุตฺตํ สยโฆชนียํ อပ္ผากตณฺจ สยโฆชนวิปยุตฺตํ อสยโฆชนียํ
อပ္ผากตณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สยโฆชนวิปยุตฺตโต สยโฆชนียโย อပ္ผากโต ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๗] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อาเสวเน เอกํ,
กมฺเม ปณฺจ, วิปาเก ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ)

นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณฺเ ตีณิ, นอธิปฺติยา เทว, นปุเรชาเต จตฺตาริ,
นปจฺจชาเต ปณฺจ, นอาเสวเน ปณฺจ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นวิปยุตฺเต
เทว ๖ เป ๖ โนวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจฺจวารสทิสสา)

[๔๘] สยโฆชนวิปยุตฺตโต สยโฆชนียโย อပ္ผากโต ฐมฺโม สยโฆชนวิปยุตฺตสฺส
สยโฆชนียสฺส อပ္ผากตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๙] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณฺเ ตีณิ, อธิปฺติยา จตฺตาริ, อนนฺตเร จตฺตาริ ๖ เป ๖
สหชาเต ปณฺจ, อณฺณมณฺเ เทว, นิสฺสเย สตฺต, อุปฺนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต
ปจฺจชาเต เทว, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม ๖ เป ๖ มกฺเค จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต เทว,
วิปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๐] นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมณฺเ สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณฺเ จตฺตาริ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณฺเ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสสตุติเก ปณฺหวารสฺส อนฺโณมมฺปี ปจฺจนียมฺปี อนฺโณมปจฺจนียมฺปี
ปจฺจนียานฺโณมมฺปี กณฺธิทํ, เอวํ กณฺเทพพํ.)

สยโฆชนโคจฺจนฺกุสสตุติกํ นิฏฺฐิตํ.

๒๖. กนฺตทก ๑. กุสฺลตฺตก

๑-๓. ปฏิจฺจาทีวาร ปจฺจยจตฺตก

[๑] โนคนฺถํ กุสฺลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา โนคนฺถอ กุสฺโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปญฺหาตวาเรปี สพฺพทฺถ เอกํ.)

[๓] กนฺถํ อกุสฺลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา กนฺถอ อกุสฺโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
กนฺถํ อกุสฺลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา โนคนฺถอ กุสฺโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
กนฺถํ อกุสฺลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา กนฺถอ กุสฺโล จ โนคนฺถอ กุสฺโล จ ธมฺมา
อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

โนคนฺถํ อกุสฺลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา โนคนฺถอ กุสฺโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ.

กนฺถํ อกุสฺลญฺจ โนคนฺถํ อกุสฺลญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจา กนฺถอ กุสฺโล ธมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔] เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ นว ๖ เป ๖ อวิคเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา เอกํ, นอธิปฺติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน
นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปฺปยุตฺเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิสฺสา วิตุถาเรตพฺพา.)

[๕] กนฺถอ กุสฺโล ธมฺโม กนฺถสฺส อกุสฺลสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.
(สงฺขิตฺตํ.)

[๖] เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ นว, อธิปฺติยา นว ๖ เป ๖ กมฺเม อาหาเร อินฺทริเย
ฉาเน ตีณิ ๖ เป ๖ อวิคเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

[๗] นเหตุยา นว, นอารมฺมณฺเ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณฺเ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณฺเ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลดตฺตีกเ ปณฺหวารสฺส อนฺโณมมบี ปจฺจนียมบี อนฺโณมปจฺจนียมบี ปจฺจนียานฺโณมมบี คณฺโณ, เอวํ คณฺเณทพฺพ.)

[๘] โนคนถํ อพฺยากตํ ฐมํ ปฏฺิจจ โนคนถอ อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๙] เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาเรปี สพฺพทถ เอกํ.)

๒๗. คนุถนียทุก ๑. กุสลดตฺตีก

๑-๗. ปฏฺิจจาทิวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ

[๑๐] คนุถนียํ กุสลํ ฐมํ ปฏฺิจจ คนุถนียอ กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อคนุถนียํ กุสลํ ฐมํ ปฏฺิจจ อคนุถนียอ กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๑] เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ. โลภีย-โลกุตฺตรกมณฺสทิสฺ. สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาเรปี วิตุถาเรตพฺพา.)

[๑๒] คนุถนียํ อกุสลํ ฐมํ ปฏฺิจจ คนุถนียอ อกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๓] เหตุยา เอกํ. อารมฺมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาเรปี สพฺพทถ เอกํ.)

[๑๔] คนุถนียํ อพฺยากตํ ฐมํ ปฏฺิจจ คนุถนียอ อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อคนุถนียํ อพฺยากตํ ฐมํ ปฏฺิจจ อคนุถนียอ อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทิณฺ. (๓)

คนุณินิ อพฺยาคตญจ อคนุณินิ อพฺยาคตญจ ฐมมํ ปฏิจฺจ คนุณินิโย อพฺยาคโต
 ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๕] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.
 โลเกยฺโลกุตฺตรคณนสฺสทิสฺ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี วิตฺถาเรตพฺพา.)

๒๘. คนุณสมฺปยุตฺตทุก ๑. กุสฺลตฺตัก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตัก-เหตุ

[๑๖] คนุณวิปฺยุตฺตํ กุสฺลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ คนุณวิปฺยุตฺโต กุสฺโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๗] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)
 (สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๑๘] คนุณสมฺปยุตฺตํ อกุสฺลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ คนุณสมฺปยุตฺโต อกุสฺโล ฐมโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

คนุณวิปฺยุตฺตํ อกุสฺลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ คนุณวิปฺยุตฺโต อกุสฺโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. เทว.

คนุณสมฺปยุตฺตํ อกุสฺลญจ คนุณวิปฺยุตฺตํ อกุสฺลญจ ฐมมํ ปฏิจฺจ คนุณสมฺปยุตฺโต
 อกุสฺโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๙] เหตุยา จ, อารมฺมณ จ, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต จ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา เอกํ, นอธิปฺติยา จ, นปุเรชาเต จ ๖ เป ๖ นกมฺเม จตฺตาริ,
 นวิปฺยุตฺเต จ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี วิตฺถาเรตพฺพา.)

[๒๐] คนุณสมฺปยุตฺโต อกุสฺโล ฐมโม คนุณสมฺปยุตฺตสฺส อกุสฺลสฺส ฐมมสฺส
 เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๑] เหตุยา จ, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต จ ๖ เป ๖ นิสฺสเย จ, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว, กมฺเม จตฺตาริ ๖ เป ๖ มคฺเค จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๒] กนฺตวิปฺยุตฺตํ อพฺยากํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ กนฺตวิปฺยุตฺโต อพฺยากโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๓] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)
(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

๒๕. กนฺตกนฺตนิยทุก ๑. กุสฺลตฺติก

๑-๑. ปฏฺิจจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๒๔] กนฺตนิยฺยเจว โน จ กนฺตํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ กนฺตนิโย เจว โน จ กนฺโต กุสฺโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๕] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ, อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)
(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๒๖] กนฺตเจว กนฺตนิยฺยจ อกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ กนฺโต เจว กนฺตนิโย จ อกุสฺโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

กนฺตนิยฺยเจว โน จ กนฺตํ อกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ กนฺตนิโย เจว โน จ กนฺโต อกุสฺโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

กนฺตเจว กนฺตนิยฺย อกุสฺลเจว กนฺตนิยฺยเจว โน จ กนฺตํ อกุสฺลเจว ฐมฺมํ ปฏฺิจจ กนฺโต เจว กนฺตนิโย จ อกุสฺโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.
(สงฺขิตฺตํ.)

[๒๗] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นหตุยา เอกัง, นอธิปัตติยา นว ๖ เป ๖ นกมเม ตีณิ ๖ เป ๖ นวิปยุตเต นว.
(สงขิต्तํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิสสา วิตุถาเรตพฺพา.)

[๒๘] กนฺโถ เจว กนฺถนิโย จ อกฺสโล ฐมฺโม กนฺถสฺส เจว กนฺถนิยสฺส จ
อกฺสสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงขิต्तํ.)

[๒๙] เหตุยา นว, อารมฺมเณ นว, อธิปัตติยา นว ๖ เป ๖ กมฺเม อาหาเร
อินฺทวฺริเย ฉานเ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิต्तํ.)

[๓๐] นหตุยา นว, นอารมฺมเณ นว. (สงขิต्तํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ นว. (สงขิต्तํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ นว. (สงขิต्तํ.)

(ยถา กุสฺลตฺติกเก ปณฺหวารสฺส อนฺโถมฺมปี ปจฺจนียมฺปี อนฺโถมฺมปจฺจนียมฺปี
ปจฺจนียานฺโถมฺมปี กณฺธิ, เอวํ กณฺธทพฺพ.)

[๓๑] กนฺถนิยฺมเจว โน จ กนฺถํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กนฺถนิโย เจว
โน จ กนฺโถ อพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงขิต्तํ.)

[๓๒] เหตุยา เอกัง, อารมฺมเณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกัง. (สงขิต्तํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาเรปี สพฺพทฺถ เอกัง.)

๓๐. กนฺถกนฺถสมฺปยุตฺตตทก ๑. กุสฺลตฺติก

๑-๓. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๓๓] กนฺถนิยฺมเจว กนฺถสมฺปยุตฺตตทก อกฺสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กนฺโถ เจว
กนฺถสมฺปยุตฺโต จ อกฺสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงขิต्तํ.)

[๓๔] เหตุยา นว, อารมฺมเณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิต्तํ.)

นอธิปัตติยา นว, นปุเรชาเต นว, นกมเม ตีณิ ๖ เป ๖ นวิปยุตเต นว.
(สงขิต्तํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิสสา วิตุถาเรตพฺพา.)

[๓๕] กณฺโถ เจว กณฺถสมฺปยุตฺโต จ อกุสฺโล ฐมฺโม กณฺถสฺส เจว
กณฺถสมฺปยุตฺตสฺส จ อกุสฺลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๓๖] เหตุยา นว, อารมฺมเณ นว ๆ เปฯ อวิกเต กมฺเม อาหาเร อินทฺริเย
ฉาเน ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๓๗] นเหตุยา นว, นอารมฺมเณ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺติกเก ปณฺหวารสฺส อนฺโถมมฺปึ ปจฺจเนียมฺปึ อนฺโถมปจฺจเนียมฺปึ
ปจฺจเนียมฺปึ คณฺธิตํ, เอว กณฺตพฺพํ.)

๓๑. กณฺถวิปฺปยุตฺตกณฺถนียทุก ๑. กุสฺลตฺติก

๑-๗. ปฏิจฺจาทวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ

[๓๘] กณฺถวิปฺปยุตฺตํ กณฺถนียํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กณฺถวิปฺปยุตฺโต กณฺถนียो
กุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

กณฺถวิปฺปยุตฺตํ อกณฺถนียํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กณฺถวิปฺปยุตฺโต อกณฺถนियो กุสฺโล
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๓๙] เหตุยา เทว, อารมฺมเณ เทว ๆ เปฯ อวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สทฺธาตวาโรปี ๆ เปฯ ปณฺหวาโรปี สพฺพตฺถ วิทฺถาเรตฺพพา.)

[๔๐] กณฺถวิปฺปยุตฺตํ กณฺถนียํ อกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กณฺถวิปฺปยุตฺโต กณฺถนियो
อกุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๔๑] เหตุยา เอกํ ๆ เปฯ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สทฺธาตวาเรปี ๆ เปฯ ปณฺหวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๔๒] กณฺถวิปฺปยุตฺตํ กณฺถนียํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กณฺถวิปฺปยุตฺโต กณฺถนियो
อพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

กณฺถวิปฺปยุตฺตํ อกณฺถนียํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กณฺถวิปฺปยุตฺโต อกณฺถนียํ
 อพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

กณฺถวิปฺปยุตฺตํ กณฺถนียํ อพฺยากตญฺจ กณฺถวิปฺปยุตฺตํ อกณฺถนียํ อพฺยากตญฺจ
 ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กณฺถวิปฺปยุตฺโต อกณฺถนียํ อพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๓] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต
 ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏฺิจฺจวารสทิสฺสา วิตฺถาเรตพฺพา.)

[๔๔] กณฺถวิปฺปยุตฺโต กณฺถนียํ อพฺยากโต ฐมฺโม กณฺถวิปฺปยุตฺตสฺส กณฺถนียสฺส
 อพฺยากตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

กณฺถวิปฺปยุตฺโต อกณฺถนียํ อพฺยากโต ฐมฺโม กณฺถวิปฺปยุตฺตสฺส อกณฺถนียสฺส
 อพฺยากตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๕] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณฺ ตีณิ, อธิปฺติยา จตฺตาริ, อนนฺตเร สมฺนนฺตเร
 จตฺตาริ, สหชาเต ปณฺจ, อณฺณมณฺณเย เทว, นิสฺสเย สตฺต, อฺปนฺนิสฺสเย จตฺตาริ,
 ปฺเรชาเต ปจฺจชาเต เทว, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม ๖ เป ๖ มกฺเค จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต
 เทว, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๖] นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมณฺ สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณฺ จตฺตาริ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณฺ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสทฺติเก ปณฺหวารสฺส อนฺโลมมฺปี ปจฺจเนียมฺปี อนฺโลมปจฺจเนียมฺปี
 ปจฺจเนียนฺโลมมฺปี กณฺธิ, เอวํ กณฺธพฺพ.)

กณฺธโกจฺจนกกุสฺสทฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

(โอฆโกจฺจนมฺปี โยคโกจฺจนมฺปี อาสวโกจฺจนกกุสฺสทฺติกสทิสํ.)

๔๔. นีวรรณทุก ๑. กุสลตฤติก

๑-๓ ปฏิจจาทิวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๑] โนนีวรรณ กุสล ฐมมํ ปฏิจ จ โนนีวรรณ กุสโล ฐมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (สงขิตถ.)

[๒] เหตุยา เอกํ, อารมมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงขิตถ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณหาวาเรปี สัพพตถ เอกํ.)

[๓] นีวรรณ อกุสล ฐมมํ ปฏิจ นีวรรณ อกุสโล ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
นีวรรณ อกุสล ฐมมํ ปฏิจ โนนีวรรณ อกุสโล ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
นีวรรณ อกุสล ฐมมํ ปฏิจ นีวรรณ อกุสโล จ โนนีวรรณ อกุสโล จ ฐมมา
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๓) (สงขิตถ.)

[๔] เหตุยา นว, อารมมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิตถ.)

ปัจจนีย-นเหตุ

[๕] นีวรรณ อกุสล ฐมมํ ปฏิจ นีวรรณ อกุสโล ฐมโม อุปปชชติ นเหตุปัจจยา.
วิจิจจานีวรรณ อุตฺตจจนีวรรณ ปฏิจ อวิชชานีวรรณ.

โนนีวรรณ อกุสล ฐมมํ ปฏิจ นีวรรณ อกุสโล ฐมโม อุปปชชติ นเหตุปัจจยา.
วิจิจจาสหคเต อุตฺตจจสหคเต ขนฺธ ปฏิจ อวิชชานีวรรณ. (๑)

นีวรรณญจ โนนีวรรณญจ อกุสล ฐมมํ ปฏิจ นีวรรณ อกุสโล ฐมโม อุปปชชติ
นเหตุปัจจยา. วิจิจจานีวรรณญจ อุตฺตจจนีวรรณญจ สมปยุตฺตเก จ ขนฺธ ปฏิจ
อวิชชานีวรรณ. (๑) (สงขิตถ.)

[๖] นเหตุยา ตีณิ, นอธิปัตติยา นว, นปุเรชาเต นว ๖ เป ๖ นกมฺเม ตีณิ
๖ เป ๖ นวิปยุตฺตเต นว. (สงขิตถ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ ป ๖ สมปยุตฺตวาเรปี สัพพตถ นว.)

[๗] นีวรโณ อกุสโล ฐมโม นีวรณสฺส อกุสลสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจุเณน ปัจจโย.
(สงฺขิตฺตํ.)

[๘] เหตุยา ตีณิ, อารมมเณ นว, อธิปัตติยา นว ๆ เป ๆ อาเสวเน นว, กมฺเม
อาหาเร อินฺทริเย ฌาเน มกฺเณ ตีณิ, อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมมเณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจุยา นอารมมเณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจุยา อารมมเณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติกเก ปณฺหวารสฺส อนฺโณมมฺปิ ปัจจนียมฺปิ อนฺโณมปัจจนียมฺปิ
ปัจจนียานฺโณมมฺปิ กณฺธิ, เอวํ กณฺเฑทพฺพ.)

[๙] โนนีวรณํ อพฺยากํ ฐมํ ปฏิจฺจ โนนีวรโณ อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจุยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๐] เหตุยา เอกํ, อารมมเณ เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ ปณฺหวาโรปี สพฺพทฺธ เอกํ.)

๔๕. นีวรณียทก ๑. กุสลตฺติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจุยจตฺตก-เหตุ

[๑๑] นีวรณียํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นีวรณโย กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจุยา. (๑)

อนีวรณียํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ อนีวรณโย กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา.
(๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๒] เหตุยา เทว, อารมมเณ เทว ๆ เป ๆ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ ปณฺหวาโรปี วิทฺถาเรตพฺพา.)

[๑๓] นีวรณียํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นีวรณโย อกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจุยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๔] เหตุยา เอก, อารมมณ เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เอก. (สงขิตถ.)
(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตถ เอก.)

[๑๕] นีวรรณิย อพฺยากตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นีวรรณิโย อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อนีวรรณิย อพฺยากตํ ฐมํ ปฏิจฺจ อนีวรรณิโย อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. คีณิ.

นีวรรณิย อพฺยากตณฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นีวรรณิโย อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงขิตถ.)

[๑๖] เหตุยา ปณฺจ, อารมมณ เทว ๖ เป ๖ อาเสวเน เอก ๖ เป ๖ วิปาเก
ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต-ปณฺจ. (สงขิตถ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี วิตุถาเรตพฺพา.)

๔๖. นีวรรณสมปยุตตทุก ๑. กุสลตติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ

[๑๗] นีวรรณวิปยุตตํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นีวรรณวิปยุตฺโต กุสโล ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงขิตถ.)

[๑๘] เหตุยา เอก, อารมมณ เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เอก. (สงขิตถ.)
(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตถ เอก.)

[๑๙] นีวรรณสมปยุตตํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นีวรรณสมปยุตฺโต อกุสโล ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงขิตถ.)

[๒๐] เหตุยา เอก, อารมมณ เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เอก. (สงขิตถ.)
(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตถ เอก.)

[๒๑] นีวรรณวิปยุตตํ อพฺยากตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นีวรรณวิปยุตฺโต อพฺยากโต
ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงขิตถ.)

[๒๒] เหตุยา เอก, อารมมณ เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เอก. (สงขิตถ.)
(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตถ เอก.)

๔๓. นีวรณนีวรณียทุก ๑. กุสลดตุติก

๑. ปฏิจุจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๒๓] นีวรณียเจว โน จ นีวรณํ กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจุจ นีวรณียเจว โน จ นีวรโณ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตํ.)

[๒๔] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพทฺธ เอกํ.)

[๒๕] นีวรณเจว นีวรณียเจว อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจุจ นีวรโณ เจว นีวรณียเจว อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นีวรณียเจว โน จ นีวรณํ อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจุจ นีวรณียเจว โน จ นีวรโณ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นีวรณเจว นีวรณีย อกุสลเจว นีวรณเจว โน จ นีวรณํ อกุสลเจว ธมฺมํ ปฏิจุจ นีวรโณ จ นีวรณียเจว อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ (สงฺขิตํ.)

[๒๖] เหตุยา นว, อารมฺมณเ นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพทฺธ นว.)

[๒๗] นีวรณียเจว โน จ นีวรณํ อพฺยากํ ธมฺมํ ปฏิจุจ นีวรณียเจว โน จ นีวรโณ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตํ.)

[๒๘] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพทฺธ เอกํ.)

๔๘. นีวรณนีวรณสมปยุตฺตทุก ๑. กุสลตฺตีก

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๒๙] นีวรณญเจว นีวรณสมปยุตฺตญจ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นีวรณเ จว
นีวรณสมปยุตฺโต จ อกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตํ.)

[๓๐] เหตุยา นว, อารมฺมณเ นว ฯ เป ฯ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาโรปี ฯ เป ฯ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ นว.)

๔๙. นีวรณวิปยุตฺตนีวรณียทุก ๑. กุสลตฺตีก

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๓๑] นีวรณวิปยุตฺตํ นีวรณียํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นีวรณวิปยุตฺโต นีวรณโย
กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

นีวรณวิปยุตฺตํ อนีวรณียํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นีวรณวิปยุตฺโต อนีวรณโย
กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๓๒] เหตุยา เทว, อารมฺมณเ เทว ฯ ป ฯ อวิกเต เทว. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาโรปี ฯ เป ฯ ปณฺหาวาโรปี วิตฺถาเรทพฺพา.)

[๓๓] นีวรณวิปยุตฺตํ นีวรณียํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นีวรณวิปยุตฺโต นีวรณโย
อพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

นีวรณวิปยุตฺตํ อนีวรณียํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นีวรณวิปยุตฺโต อนีวรณโย
อพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นึวฺรณวิปฺยุตฺตํ นึวฺรณิยํ อပ္ฺพายากตณฺจ นึวฺรณวิปฺยุตฺตํ อนึวฺรณิยํ อပ္ฺพายากตณฺจ
 ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นึวฺรณวิปฺยุตฺโต นึวฺรณิโย อပ္ฺพายากโต ฐมฺโม อပ္ฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
 (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๔] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ๖ เป ๖ อาเสวเน เอกํ, วิปาเก ปณฺจ
 ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาเวปี สัพฺพทถ วิตุถาเรตพฺพ.)

นึวฺรณโกจุณฺกกุสฺลตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๕๐. ปราสาททุก ๑. กุสฺลตฺติก

๑-๓. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๑] โนปราสาทํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนปราสาทํ กุสฺโล ฐมฺโม อပ္ฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาเวปี สัพฺพทถ เอกํ.)

[๓] ปราสาทํ อกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนปราสาทํ อกุสฺโล ฐมฺโม อပ္ฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (๑)

โนปราสาทํ อกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนปราสาทํ อกุสฺโล ฐมฺโม อပ္ฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

ปราสาทํ อกุสฺลณฺจ โนปราสาทํ อกุสฺลณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนปราสาทํ อกุสฺโล
 ฐมฺโม อပ္ฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๔] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา เอกํ, นอธิปติยา ปณฺจ, นปุเรชาเต ปณฺจ, นปจฺฉาชาเต ปณฺจ ๖ เป ๖
 นกมฺเม ตีณิ ๖ เป ๖ นวิปฺยุตฺเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี วิตุถาเรตพฺพา.)

[๕] โนปรามาโส อุกุสโล ฐมโม โนปรามาสสุ อุกุสสสุ ฐมมสุ เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๖] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ นว, อธิปัตติยา นว ๖ เป ๖ สหชาเต อณฺณมณฺเณ
นิสฺสเย ปณฺจ, อุปนิสฺสเย อาเสวเน นว, กมฺเม อาหาเร อินฺทริเย ฉานเ ตีณิ,
มกฺเค สมฺปยุตฺเต ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลดตติกเ ปณฺหาวารสฺส อนฺโณมมปิ ปจฺจเนยฺมปิ อนฺโณมปจฺจเนยฺมปิ
ปจฺจเนยฺยานฺโณมมปิ กถิตํ, เอวํ กถेतพฺพ.)

[๗] โนปรามาสํ อพฺยากํ ฐมมํ ปฏิจฺจ โนปรามาโส อพฺยากโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๘] เหตุยา เอกํ, อารมฺมเณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

๕๑. ปราณภูตทุก ๑. กุสลดตติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๙] ปราณภูจํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ปราณภูโจ กุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

อปราณภูจํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อปราณภูโจ กุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑)
(สงฺขิตฺตํ.)

[๑๐] เหตุยา เทว, อารมฺมเณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี วิตฺถาเรตพฺพา.)

[๑๑] ปราณภูจํ อุกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ปราณภูโจ อุกุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๒] เหตุยา เอกํ, อารมฺมเณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๑๓] ปราณภูจํ อพฺยาภํ ฐมํ ปฏิจฺจํ ปราณภูโจ อพฺยาภโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อปฺราณภูจํ อพฺยาภํ ฐมํ ปฏิจฺจํ อปฺราณภูโจ อพฺยาภโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ติณิ.

ปราณภูจํ อพฺยาภตฺตํ อปฺราณภูจํ อพฺยาภตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจํ ปราณภูโจ อพฺยาภโต
ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๔] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺ เทว ๖ เป ๖ อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต
ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี วิตฺถาเรตพฺพา.)

๕๒. ปราณาสสมฺปยุตฺตทุก ๑. กุสฺลตฺตติก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๑๕] ปราณาสวิปฺยุตฺตํ กุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจํ ปราณาสวิปฺยุตฺโต กุสฺโล ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๖] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺต เอกํ.)

[๑๗] ปราณาสสมฺปยุตฺตํ อกุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจํ ปราณาสสมฺปยุตฺโต อกุสฺโล ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

ปราณาสวิปฺยุตฺตํ อกุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจํ ปราณาสวิปฺยุตฺโต อกุสฺโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๘] เหตุยา เทว, อารมฺมณฺ เทว, (สพฺพตฺต เทว.) ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.
(สงฺขิตฺตํ.)

นเทศยา เอกัง, นอธิปติยา เทว, (สพพตฺ เทว.) ๖ เป ๖ นวิปยุตฺเต เทว.
(สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมปยุตฺตวาโรปี วิตุถาเรตพฺพา.)

[๑๙] ปราสาทสมปยุตฺโต อุกฺกล ๓ มโม ปราสาทสมปยุตฺตสฺส อุกฺกลสฺส ๓ มมฺมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

ปราสาทวิปยุตฺโต อุกฺกล ๓ มโม ปราสาทวิปยุตฺตสฺส อุกฺกลสฺส ๓ มมฺมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๐] เทศฺยา เทว, อารมฺมณฺเ จตฺตาริ, อธิปติยา จตฺตาริ, (มชฺฌิเม จ อนฺเต
จ อารมฺมณฺธาธิปติ.) อนนฺตเร เทว ๖ เป ๖ สหชาเต เทว ๖ เป ๖ อุปนิสฺสเย
จตฺตาริ, อาเสวเน เทว, กมฺเม เทว, อาหारे เทว ๖ เป ๖ มกฺเค เทว ๖ เป ๖
อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๑] ปราสาทวิปยุตฺตํ อพฺยากตํ ๓ มมฺมํ ปฏิจฺจ ปราสาทวิปยุตฺโต อพฺยากโต
๓ มโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๒] เทศฺยา เอกัง, อารมฺมณฺเ เอกัง ๖ เป ๖ อวิกเต เอกัง. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปญฺหาวาโรปี สพฺพตฺต เอกัง.)

๕๓. ปราสาทปารามญจทุก ๑. กุสลดตติก

๑-๓. ปฏิจฺจจาทีวาร

ปจฺจยจตฺตก

[๒๓] ปราสาทจฺจเยน โน จ ปราสาทํ กุสฺลํ ๓ มมฺมํ ปฏิจฺจ ปราสาทจฺจเยน โน
จ ปราสาทํ กุสฺลํ ๓ มโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๔] เทศฺยา เอกัง, อารมฺมณฺเ เอกัง ๖ เป ๖ อวิกเต เอกัง. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปญฺหาวาโรปี สพฺพตฺต เอกัง.)

[๒๕] ปราสาทสญฺเจว ปราสาทจฺญจ อุกุสฺสํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ปราสาทจฺญ เจว โน จ ปราสาทส อุกุสฺโส ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. ปราสาทจฺญเจว โน จ ปราสาทส อุกุสฺสํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ปราสาทจฺญ เจว โน จ ปราสาทส อุกุสฺโส ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

ปราสาทสญฺเจว ปราสาทจฺญ อุกุสฺสญฺจ ปราสาทจฺญเจว โน จ ปราสาทส อุกุสฺสญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ปราสาทจฺญ เจว โน จ ปราสาทส อุกุสฺโส ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตํ.)

[๒๖] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี วิตุถาเรตพฺพา.)

[๒๗] ปราสาทจฺญ เจว โน จ ปราสาทส อุกุสฺโส ฐมฺโม ปราสาทสฺส เจว โน จ ปราสาทสฺส อุกุสฺสฺส ฐมฺมฺสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตํ.)

[๒๘] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ นว, อธิปฺติยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสฺสตุตฺติเก ปณฺหวารสฺส อนฺโถมมฺปี ปจฺจนียมฺปี อนฺโถมปจฺจนียมฺปี ปจฺจนียานฺโถมมฺปี กณฺธิ, เอวํ กณฺเฑทพฺพ.)

[๒๙] ปราสาทจฺญเจว โน จ ปราสาทส อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ปราสาทจฺญ เจว โน จ ปราสาทส อพฺยากโต ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)

[๓๐] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาโรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

๕๔. ปราสาทวิปฺปยุตฺตปราสาทจฺญทุก ๑. กุสฺสตุตฺติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตุกฺก-เหตุ

[๓๑] ปราสาทวิปฺปยุตฺตํ ปราสาทจฺญ กุสฺสํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ปราสาทวิปฺปยุตฺโต ปราสาทจฺญ กุสฺโส ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

ปรามาสวิปยุตฺตํ อปรามญฺจํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจํ ปรามาสวิปยุตฺโต อปรามญฺโจ
กุสโล ฐมฺโม อูปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๓๒] เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว ๆ เป ๆ อวิกเต เทว. (สงฺขิตํ.)

โลกียโลกุตฺตรทุกสทิสฺ, (สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาโรปี วิตุถาเรตพฺพ.)

[๓๓] ปรามาสวิปยุตฺตํ อปรามญฺจํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจํ ปรามาสวิปยุตฺโต
อปรามญฺโจ กุสโล ฐมฺโม อูปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สพฺพตถ เอกํ.)

[๓๔] ปรามาสวิปยุตฺตํ อปรามญฺจํ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจํ ปรามาสวิปยุตฺโต
อพฺยาคโต ฐมฺโม อูปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

ปรามาสวิปยุตฺตํ อปรามญฺจํ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจํ ปรามาสวิปยุตฺโต อปรามญฺโจ
อพฺยาคโต ฐมฺโม อูปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตินิ.

ปรามาสวิปยุตฺตํ อปรามญฺจํ อพฺยาคตญฺจํ ปรามาสวิปยุตฺตํ อปรามญฺจํ อพฺยาคตญฺจํ
ฐมฺมํ ปฏิจฺจํ ปรามาสวิปยุตฺโต อปรามญฺโจ อพฺยาคโต ฐมฺโม อูปปชฺชติ เหตุ-
ปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๓๕] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๆ เป ๆ อาเสวเน เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต
ปณฺจ. (สงฺขิตํ. โลกียทุกสทิสฺ สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาโรปี วิตุถาเรตพฺพ.)

ปรามาสโคจณกกุสลตติกํ นิฏฺฐิตํ.

๕๕. สारมมณทุก ๑. กุสลตติก

๑-๗. ปฏิจจาทิวาร

ปัจจัยยตฺตทุก-เหตุ

[๑] สारมมณํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจํ สारมมณํ กุสโล ฐมฺโม อูปปชฺชติ
เหตุปัจจัยา.

(ยถา สปปจายํ กุสลํ, (ฐมฺมํ ปฏิจฺจ)° เหวํ วิตุถาเรตพฺพ.)

๑ จ.ม. ฐมฺมํ ปฏิจฺจาทิ ปาโจ น ทิสฺสติ.

[๒] สारम्मณं อकुสลं ฐम्मं ปฏิज्ञา सारम्मणे अकुस्ले ฐम्मे अपुप्पञ्चति
हेतुपจ्जया.

(ยถา สปปจายํ อกุสลं, เอวํ กาทพฺพ.)

[๓] สारम्मणं อพฺยาคํ ฐम्मं ปฏิज्ञา सारम्मणे अप्पयागे ฐम्मे अपुप्पञ्चति
हेतुपจ्जया. ตีณิ.

อนารम्मณं อพฺยาคํ ฐम्मं ปฏิज्ञา อนารम्मणे अप्पयागे ฐम्मे अपุप्पञ्चति
हेतुปจ्जया. ตีณิ.

सारम्मณं อพฺยาคตฺตํ อนารम्मณं อพฺยาคตฺตํ ฐम्मं ปฏิज्ञา सारम्मणे अप्पयागे
ฐम्मे अपุप्पञ्चति हेतुपจ्जया. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๔] เหตุยา นว, อารम्मणे ตีณิ, อธิปัตติยา ปญฺจ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ จ
๖ เป ๖ ปุเรชาเต เอกํ, อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต นว. (สงฺขิตํ.)

นเหตุยา นว, นอารम्मणे ตีณิ, นอธิปัตติยา นว ๖ เป ๖ นปุเรชาเต
นปจฺจชาเต นอาเสวเน นว, นกมฺเม เทว, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร เอกํ,
นอินทฺริเย เอกํ, นฉาเน เทว, นมคฺเค นว, นสมฺปยุตเต ตีณิ, นวิปยุตเต
เทว, โนหนตฺติยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

เหตุอารम्मณอธิปัตติ

[๕] สारम्मणे अप्पयागे ฐम्मे สारम्मณสฺส अपฺพาคตฺตสฺส ฐम्मสฺส
हेतुปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

[๖] สारम्मणे अप्पयागे ฐम्मे สारम्मณสฺส अपฺพาคตฺตสฺส ฐम्मสฺส
อารम्मณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนารम्मणे अप्पयागे ฐम्मे สारम्मณสฺส अपฺพาคตฺตสฺส ฐम्मสฺส อารम्मณ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

[๗] สารมมโน อพฺยากโต ฐมโม สารมมณฺสฺส อพฺยากตฺสฺส ฐมฺมสฺส
อริยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อารมฺมณาริยํ, สหชาตาริยํ. ตีณิ. อนารมฺมโน อพฺยากโต
ฐมโม สารมมณฺสฺส อพฺยากตฺสฺส ฐมฺมสฺส อริยปจฺจาเยน ปจฺจาโย, อารมฺมณาริยํ.
(สงฺขิตํ.)

[๘] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ เทว, อริยปติยา จตฺตาริ, อนนฺตเร เอกํ ๖ เป ๖
สหชาเต สกฺต, อณฺณมณฺณเว จ, นิสฺสเย สกฺต, อุปนิสฺสเย เทว, ปุเรชาเต เอกํ,
ปจฺจชาเต เอกํ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร จตฺตาริ,
อินฺทริเย จ, ฉาเน มกฺกเต ตีณิ. สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปยุตฺเต เทว ๖ เป ๖
อวิกเต สกฺต. (สงฺขิตํ.)

๕๖. จิตตทก ๑. กุสลตติก

๑-๗. ปฏิจฺจาทวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๙] จิตฺตํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺโต กุสฺโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

โนจิตฺตํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺโต กุสฺโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
โนจิตฺตํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺโต กุสฺโล จ โนจิตฺโต กุสฺโล จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

จิตฺตํ กุสฺลญฺจ โนจิตฺตํ กุสฺลญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺโต กุสฺโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๑๐] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ ปณฺจ. (สพฺพทถ ปณฺจ.) อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตํ.)

นอริยปติยา ปณฺจ, นปุเรชาเต ปณฺจ, นปจฺจชาเต ปณฺจ, นอาเสวเน ปณฺจ,
นกกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ปณฺจ, นวิปยุตฺเต ปณฺจ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี วิตฺถาเรทพฺพา.)^๑

อภิ. ๑๑/๒๖ ๑. จ.ม. สหชาตวามปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวามปี วิตฺถาเรทพฺพ.

[๑๑] ไนจิตโต กุสโล ฐมโม ไนจิตตสฺส กุสลสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจาเยน ปัจจโย.
 ไนจิตโต กุสโล ฐมโม จิตตสฺส กุสลสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจาเยน ปัจจโย. ไนจิตโต
 กุสโล ฐมโม จิตตสฺส กุสลสฺส จ ไนจิตตสฺส กุสลสฺส จ ฐมมสฺส เหตุปัจจาเยน
 ปัจจโย. (๓) (สงฺขิตํ.)

[๑๒] เหตุยา ตีณิ, อารมมณฺเ นว, อธิปัตติยา นว, อนนฺตเร นว ๆ เป ๆ
 สหชาเต อญฺญมญฺเ นิสฺสเย ปญฺจ, อุนิสฺสเย อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร
 อินฺทริเย ปญฺจ. ฌาเน มกุเเก ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ปญฺจ ๆ เป ๆ อวิกเต ปญฺจ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมมณฺเ นว. (สงฺขิตํ.)

เหตุปัจจยา นอารมมณฺเ ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมมณฺเ นว. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสฺลทุกฺกเก ปญฺหาวารสฺส อนฺุโลมมฺปิ ปัจจนิยมฺปิ อนฺุโลมปัจจนิยมฺปิ
 ปัจจนียนฺุโลมมฺปิ กณฺธิ, เอวํ กณฺเฑทพฺพ.)

[๑๓] จิตฺตํ อกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ไนจิตโต อกุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปัจจยา. (๑)

ไนจิตฺตํ อกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ไนจิตโต อกุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.
 ไนจิตฺตํ อกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺโต อกุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. ไนจิตฺตํ
 อกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺโต อกุสฺโล จ ไนจิตโต อกุสฺโล จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปัจจยา. (๓)

จิตฺตํ อกุสฺลญฺจ ไนจิตฺตํ อกุสฺลญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ไนจิตโต อกุสฺโล ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๑๔] เหตุยา ปญฺจ, อารมมณฺเ ปญฺจ ๆ เป ๆ อวิกเต ปญฺจ. (สงฺขิตํ. จิตฺตทุกฺ-
 กุสฺลสฺสทิสํ นเหตุยาปี กาทพฺพ. สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ ปญฺหาวาโรปี วิตุถาเรตพฺพ.)^๑

[๑๕] จิตฺตํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ไนจิตโต อพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปัจจยา. (๑)

๑. ฉ.ม. สหชาตวามฺปิ ๆ เป ๆ ปญฺหาวามฺปิ กาทพฺพ

โนจิตฺตํ อพฺยากํ ฐมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺโต อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 โนจิตฺตํ อพฺยากํ ฐมํ ปฏิจฺจ จิตฺโต อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 โนจิตฺตํ อพฺยากํ ฐมํ ปฏิจฺจ จิตฺโต อพฺยากโต จ โนจิตฺโต อพฺยากโต จ
 ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

จิตฺตํ อพฺยากตณฺจ โนจิตฺตํ อพฺยากตณฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺโต อพฺยากโต
 ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๖] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺ ปณฺจ ๖ เป ๖ วิปาเก ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต
 ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา ปณฺจ, นอารมฺมณฺ ตีณิ, นอริปฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ นปุเรชาเต
 นปจฺจชาเต นอาเสวเน ปณฺจ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ปณฺจ, นอาหาเร เอกํ,
 นฉาเน ปณฺจ, นมคฺเค ปณฺจ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ปณฺจ ๖ เป ๖
 ในวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี วิกฺกาทเรตพฺพ.)

[๑๗] โนจิตฺโต อพฺยากโต ฐมโม โนจิตฺตสฺส อพฺยากตสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน
 ปจฺจโย. ตีณิ. (จิตฺตทุกฺกุสลตฺทิสํ วิกฺกาทเรตพฺพ.)

[๑๘] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺ นว, อริปฺติยา นว, อนนฺตเร นว ๖ เป ๖
 สหชาเต ปณฺจ, อณฺณมณฺเณ นิสฺสเย ปณฺจ, อุนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ,
 ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก ปณฺจ, อาหาเร อินฺทริเย
 ปณฺจ, ฉาเน มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ปณฺจ, วิปฺปยุตฺเต ปณฺจ, อตฺถิยา ปณฺจ,
 นตฺถิยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

๕๗. เจตสิกทุก ๑. กุสลตฺติก

๑-๗. ปฏิจฺจาทีวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ

[๑๙] เจตสิกํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ เจตสิโก กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 เจตสิกํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ อเจตสิโก กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

เจตสิกํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ เจตสิโก กุสโล จ อเจตสิโก กุสโล จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. (๓)

อเจตสิกํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ เจตสิโก กุสโล ฐโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๑)

เจตสิกํ กุสฺลญฺจ อเจตสิกํ กุสฺลญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ, เจตสิโก กุสโล ฐโม
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๒๐] เหตุยา ปญฺจ, อารมฺมเณ ปญฺจ, อธิปฺตียา ปญฺจ ฯ เป ฯ อวิกฺเต
ปญฺจ, นอฺธิปฺตียา ปญฺจ, นปุเรชาเต ปญฺจ ฯ เป ฯ นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก
ปญฺจ ฯ เป ฯ นวิปฺยตฺเต ปญฺจ. (สงฺขิตํ.) (สหชาตวาราที วิตฺถาเรตพฺพ.)

[๒๑] เจตสิโก กุสโล ฐโม เจตสิกฺสฺส กุสฺลสฺส ฐมฺสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (สงฺขิตํ.)

[๒๒] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ นว, อธิปฺตียา นว, (อาทิมฺหิ ตีณิ. สหชาตาทิปฺติ,
มชฺฌิเมสฺส ตีสุ มชฺฌิมานุโลมิกาเยว ปญฺหา, สหชาตาทิปฺติ,) อนนฺตเร นว ฯ เป ฯ
สหชาเต ปญฺจ ฯ เป ฯ อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร
ปญฺจ, อินฺทฺริเย ปญฺจ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา ปญฺจ,
นตฺถิยา นว ฯ เป ฯ อวิกฺเต ปญฺจ. (สงฺขิตํ.)

[๒๓] เจตสิกํ อกุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ เจตสิโก อกุสฺโล ฐโม อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. เจตสิกํ อกุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ อเจตสิโก อกุสฺโล ฐโม อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. เจตสิกํ อกุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ เจตสิโก อกุสฺโล จ อเจตสิโก อกุสฺโล
จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อเจตสิกํ อกุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ เจตสิโก อกุสฺโล ฐโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุ-
ปจฺจยา. (๑)

เจตสิกํ อกุสฺลญฺจ อเจตสิกํ อกุสฺลญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ เจตสิโก อกุสฺโล ฐโม
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๒๔] เหตุยา ปณฺจ, อารมมณฺเ ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเท ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)
(ยถา กุสลนํ เอวํ นเหตุปจฺจยมนํ ปิ กาทพฺพํ, สหชาตวโรปํ ๖ เป ๖ ปณฺหวาโรปํ
วิทฺถาเรตพฺพา.)

[๒๕] เจตสิกํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏฺิจจ เจตสิโก อพฺยาคโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เจตสิกํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏฺิจจ อเจตสิโก อพฺยาคโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เจตสิกํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏฺิจจ เจตสิโก อพฺยาคโต จ อเจตสิโก
อพฺยาคโต จ ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อเจตสิกํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏฺิจจ อเจตสิโก อพฺยาคโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

เจตสิกํ อพฺยาคตญจ อเจตสิกํ อพฺยาคตญจ ฐมํ ปฏฺิจจ เจตสิโก อพฺยาคโต
ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๖] เหตุยา นว, อารมมณฺเ นว, อธิปฺติยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖
อวิกเท นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมมณฺเ ตีณิ, นอธิปฺติยา นว, (สพฺเพ กาทพฺพา) ๖ เป ๖
นกมฺเม จตุตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน จ,
นมกฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺยุตฺเต จ ๖ เป ๖ โนวิกเท ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.
สหชาตวาราที วิทฺถาเรตพฺพํ.)

[๒๗] เจตสิโก อพฺยาคโต ฐมโม เจตสิกสฺส อพฺยาคสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๘] เหตุยา ตีณิ, อารมมณฺเ นว, อธิปฺติยา นว, (เอตฺถ จสฺส สหชาตาทิปฺติ.)
อนนฺตเร นว ๖ เป ๖ สหชาเต นว, อณฺณมณฺเ นว, นิสฺสเย นว, อปฺนิสฺสเย
นว, ปฺเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว,
อาหาเร นว, อินฺทริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มกฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ปณฺจ, วิปฺยุตฺเต
ปณฺจ, อติปฺติยา นว ๖ เป ๖ อวิกเท นว. (สงฺขิตฺตํ.)

๕๘. จิตฺตสมฺปยุตฺตทุก ๑. กุสฺลตฺตัก

๑-๗. ปฏิจฺจาทีวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๒๙] จิตฺตสมฺปยุตฺตํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺปยุตฺโต กุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๐] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวารี ๖ เป ๖ ปณฺหาวารี สฬพตฺถ เอกํ.)

[๓๑] จิตฺตสมฺปยุตฺตํ อกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺปยุตฺโต อกุสฺโล ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๒] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวารี ๖ เป ๖ ปณฺหาวารี สฬพตฺถ เอกํ.)

อพฺยาทตปท-เหตุ

[๓๓] จิตฺตสมฺปยุตฺตํ อพฺยาทํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺปยุตฺโต อพฺยาทโต ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. จิตฺตสมฺปยุตฺตํ อพฺยาทํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตวิปฺปยุตฺโต อพฺยาทโต
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. จิตฺตสมฺปยุตฺตํ อพฺยาทํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺปยุตฺโต
อพฺยาทโต จ จิตฺตวิปฺปยุตฺโต อพฺยาทโต จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา. (๓)

จิตฺตวิปฺปยุตฺตํ อพฺยาทํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตวิปฺปยุตฺโต อพฺยาทโต ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. จิตฺตวิปฺปยุตฺตํ อพฺยาทํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺปยุตฺโต
อพฺยาทโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. จิตฺตวิปฺปยุตฺตํ อพฺยาทํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ
จิตฺตสมฺปยุตฺโต อพฺยาทโต จ จิตฺตวิปฺปยุตฺโต อพฺยาทโต จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ
เหตุปัจจยา. (๓)

จิตฺตสมฺปยุตฺตํ อพฺยาทตณฺจ จิตฺตวิปฺปยุตฺตํ อพฺยาทตณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺปยุตฺโต
อพฺยาทโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. จิตฺตสมฺปยุตฺตํ อพฺยาทตณฺจ จิตฺตวิปฺปยุตฺตํ
อพฺยาทตณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตวิปฺปยุตฺโต อพฺยาทโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.

จิตตสมุပ္ปัตกัม อพฺยาगतฺตจ จิตฺตวิปฺปัตกัม อพฺยาगतฺตจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุပ္ปัตโต
 อพฺยาगतโต จ จิตฺตวิปฺปัตโต อพฺยาगतโต จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)
 (สงฺฆิตฺก.)

[๓๔] เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปฺติยา ปญฺจ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ
 ๖ เป ๖ ปุเรชาเต เอกํ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม นว, วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
 นว. (สงฺฆิตฺก.)

นเหตุยา นว, นอารมฺมณํ ตีณิ, นอธิปฺติยา นว ๖ เป ๖ นปุเรชาเต นว ๖ เป ๖
 นกมฺเม เทว, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฉาเน เทว,
 นมกฺเค นว, นสมุပ္ปัตเต ตีณิ, นวิปฺปัตเต เทว ๖ เป ๖ นอวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺกํ
 สหชาตวาราที วิตฺถาเรตพฺพ.)

เหตุอารมฺมณ

[๓๕] จิตฺตสมุပ္ปัตโต อพฺยาगतโต ฐมฺโม จิตฺตสมุပ္ปัตตสฺส อพฺยาगतสฺส ฐมฺมสฺส
 เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

จิตฺตสมุပ္ปัตโต อพฺยาगतโต ฐมฺโม จิตฺตสมุပ္ปัตตสฺส อพฺยาगतสฺส ฐมฺมสฺส
 อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

จิตฺตวิปฺปัตโต อพฺยาगतโต ฐมฺโม จิตฺตสมุပ္ปัตตสฺส อพฺยาगतสฺส ฐมฺมสฺส
 อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺฆิตฺก.)

[๓๖] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ เทว, อธิปฺติยา จตฺตาริ, อนนฺตรํ เอกํ ๖ เป ๖
 สหชาเต สตฺต, อณฺณมณฺเณ จ, นิสฺสเย สตฺต, อุปฺนิสฺสเย เทว, ปุเรชาเต เอกํ,
 ปจฺจชาเต เอกํ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร จตฺตาริ,
 อินฺทฺริเย จ, ฉาเน ตีณิ, มกฺเค ตีณิ, สมุပ္ปัตเต เอกํ, วิปฺปัตเต เทว ๖ เป ๖
 อวิกเต สตฺต. (สงฺฆิตฺก.)

๕๕. จิตฺตสํสฏฺฐิทุก ๑. กุสลตฺตึก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๓๗] จิตฺตสํสฏฺฐํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสํสฏฺฐโจ กุสโล ฐโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๘] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ ล ๖ ปณฺหาวาโรปี สฬพทฺธ เอกํ.)

[๓๙] จิตฺตสํสฏฺฐํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสํสฏฺฐโจ อกุสโล ฐโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๐] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สฬพทฺธ เอกํ.)

[๔๑] จิตฺตสํสฏฺฐํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสํสฏฺฐโจ อพฺยาคโต ฐโม
อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

โนจิตฺตสํสฏฺฐํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺตสํสฏฺฐโจ อพฺยาคโต ฐโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

จิตฺตสํสฏฺฐํ อพฺยาคตฺตวํ โนจิตฺตสํสฏฺฐํ อพฺยาคตฺตวํ ฐมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสํสฏฺฐโจ
อพฺยาคโต ฐโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๒] เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา จิตฺตสมฺปยุตฺตํ อพฺยาคตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี
วิทฺถาเรทพฺพา.)

๖๐. จิตตสมุฏฐานทุก ๑. กุสลตติก

๑-๗. ปฏิจจาทีวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๔๓] จิตตสมุฏฐานํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจจ จิตตสมุฏฐานโน กุสโล ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. จิตตสมุฏฐานํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจจ โนจิตตสมุฏฐานโน กุสโล ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. จิตตสมุฏฐานํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจจ จิตตสมุฏฐานโน กุสโล จ โนจิตตสมุฏฐานโน กุสโล จ โนจิตตสมุฏฐานโน กุสโล จ ฐมมา อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (๓)

โนจิตตสมุฏฐานํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจจ จิตตสมุฏฐานโน กุสโล ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

จิตตสมุฏฐานํ กุสลญจ โนจิตตสมุฏฐานํ กุสลญจ ฐมมํ ปฏิจจ จิตตสมุฏฐานโน กุสโล ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (๑) (สงขิตฺตํ.)

[๔๔] เหตุยา ปญจ, อารมมณฺเณ ปญจ, (สพฺพทฺต ปญจ.) อวิกฺเต ปญจ. (สงขิตฺตํ.)

นอธิปฺติยา ปญจ, นปุเรชาเต ปญจ ๖ เป ๖ นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ปญจ ๖ เป ๖ นวิปฺยตฺเต ปญจ. (สงขิตฺตํ. สหชาตวาราที วิตฺถาเรตฺตพฺโพ.)

[๔๕] จิตตสมุฏฐานโน กุสโล ฐมโม จิตตสมุฏฐานสฺส กุสสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจุเณน ปัจจโย. (สงขิตฺตํ.)

[๔๖] เหตุยา ตีณิ, อารมมณฺเณ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต ปญจ ๖ เป ๖ อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร ปญจ, อินฺทฺริเย ปญจ, ฌาเน ตีณิ, มกฺเก ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ปญจ, อตฺถิยา ปญจ ๖ เป ๖ อวิกฺเต ปญจ. (สงขิตฺตํ.)

[๔๗] จิตตสมุฏฐานํ อกุสลํ ฐมมํ ปฏิจจ จิตตสมุฏฐานโน อกุสโล ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

โนจิตตสมุฏฐานํ อกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฐานโน อกุสลโ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

จิตฺตสมุฏฐานํ อกุสลญฺ โนจิตฺตสมุฏฐานํ อกุสลญฺ ฐมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฐานโน
อกุสลโ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๘] เหตุยา ปญฺจ, อารมฺมณฺ ปญฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปญฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺถิกสทิสํ สหชาตวารมฺปิ ๖ เป ๖ ปญฺหาวารมฺปิ วิตฺถาเรตพฺพ.)

[๔๙] จิตฺตสมุฏฐานํ อပ္ฺพายากํ ฐมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฐานโน อပ္ฺพายากโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

โนจิตฺตสมุฏฐานํ อပ္ฺพายากํ ฐมมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺตสมุฏฐานโน อပ္ฺพายากโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

จิตฺตสมุฏฐานํ อပ္ฺพายากตญฺ โนจิตฺตสมุฏฐานํ อပ္ฺพายากตญฺ ฐมมํ ปฏิจฺจ จิตฺต-
สมุฏฐานโน อပ္ฺพายากโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๐] เหตุยา นว, อารมฺมณฺ นว, อธิปฺติยา ปญฺจ, (สพฺพตฺถ นว.) ปฺเรชาเต
ปญฺจ, อาเสวเน ปญฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมฺมณฺ จ, นอธิปฺติยา นว ๖ เป ๖ นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก
จ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฉาเน จ, นมกฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต จ,
นวิปฺยุตฺเต จ, โนนฺทฺธิยา จ, โนวิกเต จ. (สงฺขิตฺตํ.) (สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖
สมฺปยุตฺตวาโรปี วิตฺถาเรตพฺพา.)

[๕๑] จิตฺตสมุฏฐานโน อပ္ฺพายากโต ฐมโม จิตฺตสมุฏฐานสฺส อပ္ฺพายากตสฺส ฐมมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

จิตฺตสมุฏฐานโน อပ္ฺพายากโต ฐมโม จิตฺตสมุฏฐานสฺส อပ္ฺพายากตสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน
ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๒] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, (สพฺพตฺถ
นว.) ปฺเรชาเต นว, ปจฺจชาเต นว, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว,
อาหาเร นว, (จิตฺตสมุฏฐานมฺลํ โนจิตฺตสมุฏฐานสฺส กพฺพีกาโร อาหาโร กาทพฺโฟ.

โนจิตตสมุทฺทิกานโน จิตตสมุทฺทิกานสฺส กพฺพิกาโร อาหาโร มชฺเฌ กพฺพิกาโร
อาหาโร.) อินฺทฺริเย นว, (รูปวິตฺติอินฺทฺริยํ เอกํ,) ฉาเน ตีณิ, มกฺเค ตีณิ,
สมฺปยุตฺเต ปณฺจ, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิคฺเต นว,
อวิกฺเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลดตฺติเก ปณฺหวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปจฺจนีเยมฺปิ อนฺโถมปจฺจนีเยมฺปิ
ปจฺจนียานฺโถมมฺปิ กณฺธิตํ, เอวํ คณฺเฑทพฺพ.)

๖๑. จิตตสมุทฺทิก ๑. กุสลดตฺติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๕๓] จิตฺตสมุทฺทิกํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุทฺทิกํ กุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. จิตฺตสมุทฺทิกํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺตสมุทฺทิกํ กุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. จิตฺตสมุทฺทิกํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุทฺทิกํ กุสฺโล จ โนจิตฺตสมุทฺทิกํ กุสฺโล
จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

โนจิตฺตสมุทฺทิกํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุทฺทิกํ กุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๔] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ ปณฺจ ๖เป ๖ อวิกฺเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สทฺธาตวาโรปี ๖เป ๖ ปณฺหวาโรปี วิทฺถาเรทพฺพา.)

[๕๕] จิตฺตสมุทฺทิกํ อกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุทฺทิกํ อกุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

โนจิตฺตสมุทฺทิกํ อกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุทฺทิกํ อกุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

จิตฺตสมุทฺทิกํ อกุสฺลณฺจ โนจิตฺตสมุทฺทิกํ อกุสฺลณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุทฺทิกํ อกุสฺโล
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๖] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ ปณฺจ ๖เป ๖ อวิกฺเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สทฺธาตวาโรปี ๖เป ๖ ปณฺหวาโรปี วิทฺถาเรทพฺพา.)

[๕๗] จิตตสหนฺ อพฺยากํ ฐมํ ปฏิจฺ จิตตสหนฺ อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

โนจิตตสหนฺ อพฺยากํ ฐมํ ปฏิจฺ โนจิตตสหนฺ อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

จิตตสหนฺ อพฺยากตญฺ โนจิตตสหนฺ อพฺยากตญฺ ฐมํ ปฏิจฺ จิตตสหนฺ
อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๕๘] เหตุยา นว, อารมฺมณฺ นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ. ยถา
เจตสิกทุกฺมูลา ตีณิ คมนา, เอวํ อิมปิ ตีณิ คมนา กาทพฺพา. สหชาตวาโรปี
ฯ เป ๆ ปณฺหาวาโรปี วิตุถาเรตพฺพา.)

๖๒. จิตฺตานุปริวตฺติทุก ๑. กุสฺลตฺตติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตูก-เหตุ

[๕๙] จิตฺตานุปริวตฺติ กุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺ จิตฺตานุปริวตฺติ กุสฺโล ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

โนจิตฺตานุปริวตฺติ กุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺ จิตฺตานุปริวตฺติ กุสฺโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

จิตฺตานุปริวตฺติ กุสฺลญฺ โนจิตฺตานุปริวตฺติ กุสฺลญฺ ฐมํ ปฏิจฺ จิตฺตานุปริ-
วตฺติ กุสฺโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๖๐] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺ ปณฺจ ๆ เป ๆ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาโรปี วิตุถาเรตพฺพา.)

[๖๑] จิตฺตานุปริวตฺติ อกุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺ จิตฺตานุปริวตฺติ อกุสฺโล ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

๑ ฉ. จิตฺตานุปริวตฺติ. เอวมฺปิริ

โนจิตตานุปริวตตี อุกุสล์ ธมมํ ปฏิจจ จิตตานุปริวตตี อุกุสโล ธมโม อุปปชชติ
เหตุปจจยา. (๑)

จิตตานุปริวตตี อุกุสลญจ โนจิตตานุปริวตตี อุกุสลญจ ธมมํ ปฏิจจ จิตตา-
นุปริวตตี อุกุสโล ธมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (๑) (สงขิตต.)

[๖๒] เหตุยา ปญจ, อารมมณฺเ ปญจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปญจ. (สงขิตต.)
(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปญหาตวาโรปี วิตถาเรตพพา.)

[๖๓] จิตตานุปริวตตี อพฺยาคํ ธมมํ ปฏิจจ จิตตานุปริวตตี อพฺยาคโต ธมโม
อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงขิตต.)

[๖๔] เหตุยา นว, อารมมณฺเ นว ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน ปญจ ๖ เป ๖
อวิกเต นว. (สงขิตต. เจตสิกทุกสทิส. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปญหาตวาโรปี
วิตถาเรตพพา.)

๖๓. จิตตสังคจสมุจจันทุก ๑. กุสลตติก

๑-๗. ปฏิจจาทีวาร

ปจจยจตฺตก-เหตุ

[๖๕] จิตตสังคจสมุจจัน กุสล์ ธมมํ ปฏิจจ จิตตสังคจสมุจจัน กุสโล ธมโม
อุปปชชติ เหตุปจจยา. จิตตสังคจสมุจจัน กุสล์ ธมมํ ปฏิจจ โนจิตตสังคจสมุจจัน
กุสโล ธมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. จิตตสังคจสมุจจัน กุสล์ ธมมํ ปฏิจจ
จิตตสังคจสมุจจัน กุสโล จ โนจิตตสังคจสมุจจัน กุสโล จ ธมโม อุปปชชติ
เหตุปจจยา. (๓)

โนจิตตสังคจสมุจจัน กุสล์ ธมมํ ปฏิจจ จิตตสังคจสมุจจัน กุสโล ธมโม
อุปปชชติ เหตุปจจยา. (๑)

จิตตสังคจสมุจจัน กุสลญจ โนจิตตสังคจสมุจจัน กุสลญจ ธมมํ ปฏิจจ
จิตตสังคจสมุจจัน กุสโล ธมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (๑) (สงขิตต.)

[๖๖] เหตุยา ปณฺจ, อารมมณฺเ ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ. ยถา มหนฺตรทุกฺเก เจตสิกทุกฺกสฺสทิสํ, ตตฺตกา เอว ปณฺหา. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี วิตุถาเรตพฺพา.)

[๖๗] จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺจานํ อุกฺกสฺสํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺจาโน ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

โนจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺจานํ อุกฺกสฺสํ ฐมฺมํ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺจาโน อุกฺกสฺสํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺจานํ อุกฺกสฺสจฺจโนจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺจานํ อุกฺกสฺสจฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺจาโน อุกฺกสฺสํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๖๘] เหตุยา ปณฺจ, อารมมณฺเ ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ. เจตสิกทุกฺกสฺสทิสํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี วิตุถาเรตพฺพา.)

[๖๙] จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺจานํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺจาโน อพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

โนจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺจานํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ โนจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺจาโน อพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺจานํ อพฺยากตจฺจโนจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺจานํ อพฺยากตจฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺจาโน อพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๗๐] เหตุยา นว, อารมมณฺเ นว, อธิปฺติยา นว ๖ เป ๖ ปุเรชาเต ปณฺจ, อาเสวเน ปณฺจ, กมฺเม นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมมณฺเ ตีณิ ๖ เป ๖ นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน จ, นมกฺเก นว, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต จ, นนตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี วิตุถาเรตพฺพา.)

[๗๑] จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺจาโน อพฺยากโต ฐมฺโม จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺจานสฺส อพฺยากตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๗๒] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อธิปติยา นว, (เอตถ จสฺ สหชาตาทิปติ.)
อนนฺตเร นว, (สพฺพตฺถ นว.) ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว,
กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร นว, อินฺทริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มกฺเก ตีณิ,
สมฺปยุตฺเต ปณฺจ, วิปฺปยุตฺเต ปณฺจ, อตฺถิยา นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมมณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตติกะ ปณฺหาวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปจฺจนียมฺปิ อนฺโถมปจฺจนียมฺปิ
ปจฺจนียานฺโถมมฺปิ คณฺหิตํ, เอวํ คณฺเฑทพฺพ.)

๖๔. จิตตสังกฐสมุฏฐานสหกทุก ๑. กุสลตติก

๑. ปฏิจจวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ

[๗๓] จิตตสังกฐสมุฏฐานสหกํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตตสังกฐสมุฏฐานสหกํ
กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

โนจิตตสังกฐสมุฏฐานสหกํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตตสังกฐสมุฏฐานสหกํ กุสโล
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

จิตตสังกฐสมุฏฐานสหกํ กุสฺลญฺจ โนจิตตสังกฐสมุฏฐานสหกํ กุสฺลญฺจ ฐมฺมํ
ปฏิจฺจ จิตตสังกฐสมุฏฐานสหกํ กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๗๔] เหตุยา ปณฺจ, อารมมณ ปณฺจ ๆ เป ๆ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สทฺททวโรปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวารोปี วิตฺถาเรทพฺพ.)

[๗๕] จิตตสังกฐสมุฏฐานสหกํ อกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตตสังกฐสมุฏฐานสหกํ
อกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

โนจิตตสังกฐสมุฏฐานสหกํ อกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตตสังกฐสมุฏฐานสหกํ อกุสโล
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

จิตตสํสัจจสมุฏฐานสหํ อกุสลญ ในจิตตสํสัจจสมุฏฐานสหํ อกุสลญ ฐมมํ
ปฏิจจ จิตตสํสัจจสมุฏฐานสหํ อกุสโล ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๗๖] เหตุยา ปณฺจ, อารมมณฺเ ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี วิตถาเรตพฺพา.)

[๗๗] จิตตสํสัจจสมุฏฐานสหํ อพฺยาคํ ฐมมํ ปฏิจจ จิตตสํสัจจสมุฏฐานสหํ
อพฺยาคโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตํ.)

[๗๘] เหตุยา นว, อารมมณฺเ นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)
จิตตสํสัจจสมุฏฐานทุกอพฺยาคตสทิสํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี
วิตถาเรตพฺพา.)

๖๕. จิตตสํสัจจสมุฏฐานานุปรिवัตติทุก

๑. กุสลตฺตํ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๗๙] จิตตสํสัจจสมุฏฐานานุปรिवัตติ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจจ จิตตสํสัจจสมุฏฐานา
นุปรिवัตติ กุสโล ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

ในจิตตสํสัจจสมุฏฐานานุปรिवัตติ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจจ จิตตสํสัจจสมุฏฐานานุปรिवัตติ
กุสโล ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

จิตตสํสัจจสมุฏฐานานุปรिवัตติ กุสลญ ในจิตตสํสัจจสมุฏฐานานุปรिवัตติ กุสลญ
ฐมมํ ปฏิจจ จิตตสํสัจจสมุฏฐานานุปรिवัตติ กุสโล ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (๑)
(สงฺขิตํ.)

[๘๐] เหตุยา ปณฺจ, อารมมณฺเ ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี วิตถาเรตพฺพา.)

[๘๑] จิตตสํสัจจสมุฏฐานานุปรिवัตติ อกุสลํ ฐมมํ ปฏิจจ จิตตสํสัจจสมุฏฐานา-
นุปรिवัตติ อกุสโล ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตํ.)

[๘๒] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)
(สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวโรปี วิตฺถาเรตพฺพา.)

[๘๓] จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจนาณฺปรีวตฺตี อพฺยาगतํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจนาณฺปรีวตฺตี อพฺยาगतํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺฆิตฺตํ. จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจนาณฺปรีวตฺตี อพฺยาगतสทิสฺ. สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวโรปี วิตฺถาเรตพฺพา.)

๖๖. อชฺฌตฺติกทุก ๑. กุสลตฺติก

๑-๗. ปฏฺิจจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๘๔] อชฺฌตฺติกํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ พาทิโร กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

พาทิโร กุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ พาทิโร กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. พาทิโร
กุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ อชฺฌตฺติกโก กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. พาทิโร กุสลํ
ฐมฺมํ ปฏฺิจจ อชฺฌตฺติกโก กุสโล จ พาทิโร กุสโล จ ฐมฺมา อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๓)

อชฺฌตฺติกํ กุสลณฺจ พาทิโร กุสลณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ พาทิโร กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๘๕] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.
จิตฺตทกสทิสฺ. สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวโรปี วิตฺถาเรตพฺพา.)

[๘๖] อชฺฌตฺติกํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ พาทิโร อกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

พาทิโร อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ พาทิโร อกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
พาทิโร อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ อชฺฌตฺติกโก อกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

พาหิรํ อกฺขลํ ฐมํ ปฏิจฺจ อชฺฉตฺตโก อกฺขลํ จ พาหิโร อกฺขลํ จ ฐมา
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อชฺฉตฺตกํ อกฺขลญฺจ พาหิรํ อกฺขลญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ พาหิโร อกฺขลํ ฐโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๘๗] เหตุยา ปญฺจ, อารมฺมณฺเ ปญฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปญฺจ. (สงฺขิตฺตํ.
จิตฺตทฺทสทิสฺ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี วิตุถาเรตพฺพา.)

[๘๘] อชฺฉตฺตกํ อพฺยากตํ ฐมํ ปฏิจฺจ อชฺฉตฺตโก อพฺยากโต ฐโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. คีณิ.

พาหิรํ อพฺยากตํ ฐมํ ปฏิจฺจ พาหิโร อพฺยากโต ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
คีณิ.

อชฺฉตฺตกํ อพฺยากตญฺจ พาหิรํ อพฺยากตญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ อชฺฉตฺตโก อพฺยากโต
ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. คีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๘๙] เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ ปญฺจ, อธิปฺติยา ปญฺจ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเ
ปญฺจ, นิสฺสเย นว, อุนิสฺสเย ปญฺจ, ปุเรชาเต ปญฺจ, อาเสวเน ปญฺจ, กมฺเม
๖ เป ๖ มกฺเค นว, สมนฺยตฺเต ปญฺจ, วิปฺยตฺเต นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.
(สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมฺมณฺเ นว, นอธิปฺติยา นว ๖ เป ๖ นกมฺเม คีณิ, นวิปาเก
ปญฺจ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฉาเน ปญฺจ, นมกฺเค นว, นสมนฺยตฺเต
นว, นวิปฺยตฺเต ปญฺจ, นอนฺตฺติยา นว, นอวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี
๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี วิตุถาเรตพฺพา.)

[๙๐] พาหิโร อพฺยากโต ฐโม พาหิรสฺส อพฺยากตสฺส ฐมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

พาหิโร อพฺยากโต ฐโม พาหิรสฺส อพฺยากตสฺส ฐมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย.
คีณิ.

[๙๑] เหตุยา คีณิ, อารมฺมณฺเ นว, อธิปฺติยา นว, (อชฺฉตฺตโก พาหิรสฺส
กจฺจนฺกาเล^๑ สหชาตธิปฺติ, มชฺเฒ่ ตีสุปี สหชาตธิปฺติ.) อนนฺตเร นว, สหชาเต

นว, อณฺณมณฺเณ ปณฺจ, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต นว, (อารมฺมณ-
 ปุเรชาตมฺปี้ วตฺถุปุเรชาตมฺปี้.) ปจฺจชาเต นว, อาเสวเน นว,^๑ (พาหิโร อพฺยากโต
 ฐมฺโม พาหิรสฺส อพฺยากตสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.)^๑ กมฺเม ตีณิ,
 วิปาเก นว, อาหาเร นว, (ติณฺณนํ กพฺพีกาโร อาหาโร.) อินฺทฺริเย นว,
 (ติณฺณนํ รูปวีตินฺทฺริยํ.) ฉาเน มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ปณฺจ, วิปฺปยุตฺเต นว,
 อตฺตียา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

อชฺฐตฺติกทกกุสลตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๖๗. อุปาทาทก ๑. กุสลตฺติก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๔๒] โนอุปาทา กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนอุปาทา กุสโล ฐมฺโม อุปปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๔๓] โนอุปาทา อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนอุปาทา อกุสโล ฐมฺโม อุปปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๔๔] อุปาทา อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนอุปาทา อพฺยากโต ฐมฺโม อุปปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (๑)

โนอุปาทา อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนอุปาทา อพฺยากโต ฐมฺโม อุปปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. โนอุปาทา อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทา อพฺยากโต ฐมฺโม อุปปชฺชติ

เหตุปัจจัยา. ในอุปาทา อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ อุปาทา อพฺยาคโต จ ในอุปาทา
 อพฺยาคโต จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. (๓)

อุปาทา อพฺยาคตฺตฺว ในอุปาทา อพฺยาคตฺตฺว ฐมํ ปฏิจฺจ ในอุปาทา อพฺยาคโต
 ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๕] เหตุยา ปญฺจ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ ปญฺจ ๖ เป ๖
 ปุเรชาเต เอกํ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม ปญฺจ, วิปาเก ปญฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต
 ปญฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา ปญฺจ, นอารมฺมณํ ตีณิ, นอริปฺติยา ปญฺจ ๖ เป ๖ นปุเรชาเต ปญฺจ
 ๖ เป ๖ นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฉาเน
 ตีณิ, นมกฺเก ปญฺจ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺยุตฺเต ตีณิ, นนฺตฺติยา ตีณิ,
 นวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตฺวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตฺวาโรปี วิตฺถาเรตพฺพา.)

เหตุ อารมฺมณาทิ

[๔๖] ในอุปาทา อพฺยาคโต ฐมโม ในอุปาทา อพฺยาคตฺตฺส ฐมฺมตฺส เหตุปัจจัยเณ
 ปัจฺจโย. ตีณิ.

อุปาทา อพฺยาคโต ฐมโม ในอุปาทา อพฺยาคตฺตฺส ฐมฺมตฺส อารมฺมณปัจจัยเณ
 ปัจฺจโย. (๑)

ในอุปาทา อพฺยาคโต ฐมโม ในอุปาทา อพฺยาคตฺตฺส ฐมฺมตฺส อารมฺมณปัจจัยเณ
 ปัจฺจโย. (๑)

ในอุปาทา อพฺยาคโต ฐมโม ในอุปาทา อพฺยาคตฺตฺส ฐมฺมตฺส อริปฺติปัจจัยเณ
 ปัจฺจโย. ตีณิ. (ปจฺเจ เทวปี อริปฺติ. ทฺวีสฺ สหชาตฺตริปฺติ.)

อุปาทา อพฺยาคโต ฐมโม ในอุปาทา อพฺยาคตฺตฺส ฐมฺมตฺส อุปฺนิสฺสยปัจจัยเณ
 ปัจฺจโย. (๑)

ในอุปาทา อพฺยาคโต ฐมโม ในอุปาทา อพฺยาคตฺตฺส ฐมฺมตฺส อุปฺนิสฺสยปัจจัยเณ
 ปัจฺจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๗] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ เทว, อริปฺติยา ตีณิ, อนนฺตเร สมฺนนฺตเร เอกํ,
 สหชาเต ปญฺจ, อณฺณมณฺเณ ปญฺจ, นิสฺสเย ปญฺจ, อุปฺนิสฺสเย เทว, ปุเรชาเต ตีณิ,

ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร จ, อินฺทฺริเย
สตฺถ, ฌาเน ตีณิ, มกฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปยุตฺเต จตฺตาริ, อตฺถิยา นว
วเปว อวิกฺเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

๖๘. อุปาทินนทุก ๑. กุสลตฺติก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ

[๙๘] อนุปาทินฺนํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺโน กุสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมเณ เอกํ ว เปว อวิกฺเต เอกํ (สพฺพตฺถ เอกํ. สงฺขิตฺตํ.
สหชาตวาเรปี ว เปว ปณฺหาวาเรปี เอกํ, สปปจฺจยกุสลสทิสํ.)

[๙๙] อนุปาทินฺนํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺโน อกุสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ว เปว อวิกฺเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาเรปี ว เปว ปณฺหาวาเรปี
สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๑๐๐] อุปาทินฺนํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺโน อพฺยากโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อนุปาทินฺนํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺโน อพฺยากโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อุปาทินฺนํ อพฺยากตณฺจ อนุปาทินฺนํ อพฺยากตณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺโน
อพฺยากโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทินฺเน ชนฺธเ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ
จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๐๑] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมเณ เทว, อธิปฺติยา เอกํ ว เปว ปุเรชาเต เทว,
อาเสวเน เอกํ, กมฺเม ปณฺจ, วิปาเก ปณฺจ ว เปว อวิกฺเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา ปณฺจ, นอารมฺมเณ จตฺตาริ, นอธิปฺติยา ปณฺจ ว เปว นปุเรชาเต
จตฺตาริ, นปจฺจชาเต นอาเสวเน ปณฺจ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เทว, นอาหาเร

เทว, อินฺทริเย เทว, นฉาเน เทว, นมกเค ปญฺจ, นสฺมปฺยฺตฺเต จตฺตาริ,
 นวิปฺยฺตฺเต เทว, โนนฺตฺติยา จตฺตาริ, โนวิกเต จตฺตาริ. (สงฺฆิตฺตํ. สหชาตวาราภิ
 วิทฺถาเรตพฺพ.)

เหตุ ปุเรชาต

[๑๐๒] อุปาทินฺโน อพฺยํกโต ฐมฺโม อุปาทินฺนสฺส อพฺยํกตสฺส ฐมฺมสฺส
 เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ทีณิ.

อนฺุปาทินฺโน อพฺยํกโต ฐมฺโม อนฺุปาทินฺนสฺส อพฺยํกตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (๑)

อนฺุปาทินฺโน อพฺยํกโต ฐมฺโม อนฺุปาทินฺนสฺส อพฺยํกตสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน
 ปจฺจโย. อารมฺมณฺธิปฺติ, สหชาตฺธิปฺติ. เอกํ.

อุปาทินฺโน อพฺยํกโต ฐมฺโม อุปาทินฺนสฺส อพฺยํกตสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน
 ปจฺจโย. อารมฺมณฺปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. (เทว ปณฺหา.)

อนฺุปาทินฺโน อพฺยํกโต ฐมฺโม อนฺุปาทินฺนสฺส อพฺยํกตสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาต-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. เทว. (อารมฺมณฺปุเรชาตํเยว. ฆณฺเณ เทว, อารมฺมณฺปุเรชาตมฺปิ
 วตฺถุปุเรชาตมฺปิ.)

[๑๐๓] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณฺ จตฺตาริ, (อุปาทินฺนมูลเก เทว, อนฺุปาทินฺน-
 มูลเก เทว.) อธิปฺติยา เอกํ, อนนฺฺตเร สมนนฺฺตเร จตฺตาริ, สหชาเต ปญฺจ,
 อณฺณมณฺเณ เทว, นิสฺสเย ปญฺจ, อฺปนฺนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต จ, ปจฺจชาเต
 จ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก จตฺตาริ, อาหาเร นว, อินฺทริเย
 จตฺตาริ, ฉาเน จตฺตาริ, มกฺเค จตฺตาริ, สมฺปฺยฺตฺเต เทว, วิปฺยฺตฺเต จ, อตฺติยา
 นว, นตฺติยา จตฺตาริ, วิคเต จตฺตาริ, อวิกเต นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมฺมณฺ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณฺ จตฺตาริ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณฺ จตฺตาริ. (สงฺฆิตฺตํ.)

มหนฺตรทุกฺกสฺสทฺธิกํ นิฏฺฐิตํ.

๖๕. อุปาทานทุก ๑. กุสลตัตติก

๑-๗. ปฏิจจาทีวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๑] ในอุปาทาน กุสล ฌมัม ปฏิจจา ในอุปาทาน กุสโล ฌมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัย. (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๒] อุปาทาน กุสล ฌมัม ปฏิจจา อุปาทาน กุสโล ฌมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัย. อุปาทาน กุสล ฌมัม ปฏิจจา ในอุปาทาน กุสโล ฌมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัย. อุปาทาน กุสล ฌมัม ปฏิจจา อุปาทาน กุสโล จ ในอุปาทาน กุสโล จ ฌมมา อุปปชชติ เหตุปัจจัย. (๓)

ในอุปาทาน กุสล ฌมัม ปฏิจจา ในอุปาทาน กุสโล ฌมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัย. ตีณิ.

อุปาทาน กุสฺลณฺจ ในอุปาทาน กุสฺลณฺจ ฌมัม ปฏิจจา อุปาทาน กุสโล ฌมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัย. ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

[๓] เหตุยา นว, อารมมณ นว, (สพฺพตฺถ นว,) อวิกเต นว. (สงขิตฺตํ.)

[๔] ในอุปาทาน กุสล ฌมัม ปฏิจจา ในอุปาทาน กุสโล ฌมโม อุปปชชติ ในเหตุปัจจัย. (สงขิตฺตํ.)

[๕] นเหตุยา เอกํ, นอธิปตฺติยา นว, นปุเรชาเต นว ๖ เป ๖ นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปฺยุตฺเต นว. (สงขิตฺตํ. สหชาตวาราที วิตุถาเรตฺทไฟ.)

[๖] อุปาทาน กุสโล ฌมโม อุปาทานสฺส กุสฺลสฺส ฌมฺมสฺส เหตุปัจจัย. (สงขิตฺตํ.)

[๗] เหตุยา นว, อารมมณ นว, อธิปตฺติยา นว. (ในอุปาทานมฺูลเก ตีณิ. สหชาตาทิปฺติ.) อนนฺตเร นว ๖ เป ๖ นิสฺสเย นว, อุปนฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว,

กมฺเม ตีณิ. (โนอุปาทานมฺลเก.) อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฉาเน ตีณิ, มกฺเค
 นว, สมฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว ๆ เป ๆ อวิกฺเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

[๘] โนอุปาทานํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ โนอุปาทาโน อพฺยาคโต ฐมโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๙] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๆ เป ๆ อวิกฺเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

๑๐. อุปาทานิยทุก ๑. กุสฺลตฺติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตูก-เหตุ

[๑๐] อุปาทานิยํ กุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ อุปาทานิโย กุสฺโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (๑)

อนฺุปาทานิยํ กุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ อนฺุปาทานิโย กุสฺโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๑] เหตุยา เทว, อารมฺมณฺเ เทว ๆ เป ๆ อวิกฺเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)
 โลเกยฺยโลกุตฺตรทุกฺกุสฺลสฺสทิสํ สหชาตวาเรปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาเรปี วิตฺถาเรตฺตพฺพา.)

[๑๒] อุปาทานิยํ อกุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ อุปาทานิโย อกุสฺโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๆ เป ๆ อวิกฺเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๑๓] อุปาทานิยํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ อุปาทานิโย อพฺยาคโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (๑)

อนฺุปาทานิยํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ อนฺุปาทานิโย อพฺยาคโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อนฺุปาทานิยํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ อุปาทานิโย อพฺยาคโต ฐมโม

อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนฺอุปาทานิํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ อุปาทานิโย อพฺยาคโต
จ อนฺอุปาทานิโย อพฺยาคโต จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อุปาทานิํ อพฺยาคตญฺจ อนฺอุปาทานิํ อพฺยาคตญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ อุปาทานิโย
อพฺยาคโต ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๔] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ๆ เป ๆ อาเสวนฺ เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต
ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ. โลภียทุกอพฺยาคตสฺสทิสฺ. สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ ปณฺหวาโรปี
วิตถาเรตพฺพา.)

๗๑. อุปาทานสมปยุตตทุก ๑. กุสลตฺติก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ

[๑๕] อุปาทานวิปยุตฺตํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ อุปาทานวิปยุตฺโต กุสโล ฐโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ ปณฺหวาโรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๑๖] อุปาทานสมปยุตฺตํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ อุปาทานสมปยุตฺโต อกุสโล
ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อุปาทานวิปยุตฺตํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ อุปาทานวิปยุตฺโต อกุสโล ฐโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เทว.

อุปาทานสมปยุตฺตํ อกุสฺสณฺจ อุปาทานวิปยุตฺตํ อกุสฺสณฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ
อุปาทานสมปยุตฺโต อกุสโล ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๗] เหตุยา จ, อารมฺมณฺเ จ, (สพฺพตฺถ จ,) อวิกเต จ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา เอกํ, นอธิปติยา จ ๆ เป ๆ นกฺขเม จตฺตาริ, นวิปาเก จ. (สงฺขิตฺตํ.
สหชาตวาราที วิตถาเรตพฺโ.)

[๑๘] อุปาทานสมปยุตโต อกุสโล รมโม อุปาทานสมปยุตตสฺส อกุสลสฺส รมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ.

อุปาทานวิปยุตโต อกุสโล รมโม อุปาทานวิปยุตตสฺส อกุสลสฺส รมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. เทว.

อุปาทานสมปยุตโต อกุสโล จ อุปาทานวิปยุตโต อกุสโล จ รมมา อุปาทานสมปยุตตสฺส อกุสลสฺส รมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. (สงฺขิตํ.)

[๑๙] เหตุยา จ, อารมมणे นว, อธิปัตติยา นว. (อุปาทานสมปยุตตมูลเก ตีณิ, สหชาตาทิปติ, อุปาทานวิปยุตเต เอกํ,) อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต จ, อณฺณมณฺเณ จ, นิสฺสเย จ, อฺปนฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว, กมฺเม จตฺตาริ, อาหาเร จตฺตาริ, อินฺทฺริเย จตฺตาริ, ฌาเน จตฺตาริ, มกุเณ จตฺตาริ, สมปยุตเต จ, อตฺตียา จ, นตฺตียา นว, วิคเต นว, อวิกเต จ. (สงฺขิตํ.)

[๒๐] อุปาทานวิปยุตฺตํ อพฺยาคํ รมมํ ปฏิจฺจ อุปาทานวิปยุตฺโต อพฺยาคโต รมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมมणे เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

๓๒. อุปาทานอุปาทานียทุก ๑. กุสลตฺตติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๒๑] อุปาทานียญฺเจว โน จ อุปาทานํ กุสลํ รมมํ ปฏิจฺจ อุปาทานียํ เจว โน จ อุปาทานํ กุสโล รมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมมणे เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๒๒] อุปาทานญฺเจว อุปาทานียญฺจ อกุสลํ รมมํ ปฏิจฺจ อุปาทานํ เจว อุปาทานียํ จ อกุสโล รมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

อุปาทานียญฺเจว โน จ อุปาทานํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ อุปาทานิโย เจว
โน จ อุปาทาโน อกุสโล ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อุปาทานญฺเจว อุปาทานียํ อกุสลญฺจ อุปาทานียญฺเจว โน จ อุปาทานํ อกุสลญฺจ
ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ อุปาทาโน เจว อุปาทานิโย จ อกุสโล ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๒๓] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ. อิมํ
กมฺนํ อุปาทานทุกอกุสสตทิสํ. สหชาตวโรปปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวโรปปี วิตุถาเรตพฺพา.)

[๒๔] อุปาทานียญฺเจว โน จ อุปาทานํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ อุปาทานิโย
เจว โน จ อุปาทาโน อพฺยากโต ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)

[๒๕] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวโรปปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวโรปปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

๗๓. อุปาทานอุปาทานสมปยุตตทุก

๑. กุสลตติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตุกก เหตุ

[๒๖] อุปาทานญฺเจว อุปาทานสมปยุตตญฺจ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ อุปาทาโน เจว
อุปาทานสมปยุตโต จ อกุสโล ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อุปาทานสมปยุตตญฺเจว โน จ อุปาทานํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ อุปาทาน-
สมปยุตโต เจว โน จ อุปาทาโน อกุสโล ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อุปาทานญฺเจว อุปาทานสมปยุตตํ อกุสลญฺจ อุปาทานสมปยุตตญฺเจว โน จ
อุปาทานํ อกุสลญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ อุปาทาโน เจว อุปาทานสมปยุตโต จ อกุสโล
ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๒๗] เหตุยา นว, อารมมณฺเ นว, อธิปตียา นว ๆ เป ๆ อวิคเต นว.
(สงฺขิตํ. อิมํ กมนํ อุปาทานทุกอกุสฺสทิสํ. อธิ ปน เหตุปัจจยา อิทํ นานํ.
สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ ปณฺหวาโรปี สัพพตฺถ นว.)

๓๔. อุปาทานวิปฺปยุตฺตอุปาทานียทุก

๑. กุสฺลตตฺติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจยจตฺตก-เหตุ

[๒๘] อุปาทานวิปฺปยุตฺตํ อุปาทานียํ กุสฺลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทานวิปฺปยุตฺโต
อุปาทานียโย กุสฺโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑)

อุปาทานวิปฺปยุตฺตํ อนุปาทานียํ กุสฺลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทานวิปฺปยุตฺโต
อนุปาทานียโย กุสฺโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๒๙] เหตุยา เทว, อารมมณฺเ เทว ๆ เป ๆ อวิคเต เทว. (สงฺขิตํ.)

(โลกียทุกกุสฺลทิสํ. สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ ปณฺหวาโรปี วิตถาเรตพฺพา.)

[๓๐] อุปาทานวิปฺปยุตฺตํ อุปาทานียํ อกุสฺลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทานวิปฺปยุตฺโต
อุปาทานียโย อกุสฺโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สัพพตฺถ เอกํ.)

อุปาทานวิปฺปยุตฺตํ อุปาทานียํ อพฺยาคํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทานวิปฺปยุตฺโต
อุปาทานียโย อพฺยาคโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑)

อุปาทานวิปฺปยุตฺตํ อนุปาทานียํ อพฺยาคํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทานวิปฺปยุตฺโต
อนุปาทานียโย อพฺยาคโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

อุปาทานวิปฺปยุตฺตํ อุปาทานียํ อพฺยาคตมฺหา อุปาทานวิปฺปยุตฺตํ อนุปาทานียํ
อพฺยาคตมฺหา ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทานวิปฺปยุตฺโต อุปาทานียโย อพฺยาคโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๓๑] เหตุยา ปณฺจ, อารมมณฺเ เทว ๆ เป ๆ อวิคเต ปณฺจ. (สงฺขิตํ.)

(โลกียทุกอพยพาทสทิส. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ
 วิตฺถาเรตพฺพา.)

อุปาทานโคจรณกุศลทุกิํ นิฏฺฐิตํ.

๗๕. กิเลสทุก ๑. กุศลทุก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๑] โนกิเลสํ กุสฺลํ รมํ ปฏิจฺจ โนกิเลสํ กุสฺโล รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา.
 (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกฺเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ ป ๖ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๒] กิเลสํ อกุสฺลํ รมํ ปฏิจฺจ กิเลสํ อกุสฺโล รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา.
 ตีณิ.

โนกิเลสํ อกุสฺลํ รมํ ปฏิจฺจ โนกิเลสํ อกุสฺโล รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา.
 ตีณิ.

กิเลสํ อกุสฺลณฺจ โนกิเลสํ อกุสฺลณฺจ รมํ ปฏิจฺจ กิเลสํ อกุสฺโล รมโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๓] เหตุยา นว, อารมฺมณฺ นว, (สพฺพตฺถ นว,) อวิกฺเต นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๔] กิเลสํ อกุสฺลํ รมํ ปฏิจฺจ กิเลสํ อกุสฺโล รมโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัยา.
 วิจิกิณฺณํ ปฏิจฺจ วิจิกิณฺณสทฺทโต โมโห. อุตฺตจํ ปฏิจฺจ อุตฺตจสทฺทโต โมโห. (๑)

โนกิเลสํ อกุสฺลํ รมํ ปฏิจฺจ กิเลสํ อกุสฺโล รมโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัยา.
 วิจิกิณฺณสทฺทเต อุตฺตจสทฺทเต ชนฺธํ ปฏิจฺจ วิจิกิณฺณสทฺทโต อุตฺตจสทฺทโต
 โมโห. (๑) (อุตฺตจสทฺทเต ชนฺธํ ปฏิจฺจ อุตฺตจสทฺทโต โมโห.)^๑

()^๑ เหตุณฺตเร จ.ม. ปิตฺตเก น ทิสฺสติ.

กิเลสํ อกุสลฉฺช โนกิเลสํ อกุสลฉฺช ฐมมํ ปฏิจฺจ กิเลสํ อกุสลํ ฐมโม
 อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิกิณฺณสทฺทเค ชนฺธเ จ วิจิกิณฺณฉฺช ปฏิจฺจ วิจิกิณฺณสทฺทโค
 โมโห. อุทฺธจฺจสทฺทเค ชนฺธเ จ อุทฺธจฺจฉฺช ปฏิจฺจ อุทฺธจฺจสทฺทโค โมโห. (๑)
 (สงฺขิตฺตํ.)

[๕] นเหตุยา ตีณิ, นอธิปติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปจฺจชาเต นว,
 นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปยุตฺเต นว. (สงฺขิตฺตํ.
 สหชาตาวาราทิ วิตุถาเรตฺตพฺโพ.)

[๖] กิเลสํ อกุสลํ ฐมโม กิเลสสฺส - อกุสลสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.
 (สงฺขิตฺตํ.)

[๗] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ นว, อธิปติยา นว. (มชฺเณ ตีณิ, สหชาตาทิปติ.)
 อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว ๖ เป ๖ อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ,
 อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค นว, สมฺปยุตฺเต นว ๖ เป ๖
 อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

โนกิเลสํ อพฺยาคํ ฐมมํ ปฏิจฺจ โนกิเลสํ อพฺยาคโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๘] เหตุยา เอกํ, อารมฺมเณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตาวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

๗๖. สงฺกิเลสํทุก ๑. กุสลตฺตํ

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตํ-เหตุ

[๙] สงฺกิเลสํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สงฺกิเลสํโก กุสลํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (๑)

อสงฺกิเลสํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อสงฺกิเลสํโก กุสลํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๐] เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ. โลกีย-
ทุกกุสลสทิสํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาโรปี วิตถาเรตพฺพา.)

[๑๑] สงฺกิลฺลิกํ อกุสฺสํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สงฺกิลฺลโก อกุสฺโส ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาโรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๑๒] สงฺกิลฺลิกํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สงฺกิลฺลโก อพฺยากโต ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อสงฺกิลฺลิกํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อสงฺกิลฺลโก อพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ติณฺนิ.

สงฺกิลฺลิกํ อพฺยากตญฺจ อสงฺกิลฺลิกํ อพฺยากตญฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สงฺกิลฺลโก
อพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๓] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.
โลกียทุกอพฺยากสทิสํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาโรปี สพฺพตฺถ วิตถาเรตพฺพ.)

๗๗. สงฺกิลฺลิจทุก ๑. กุสลตฺติก

๑. ปฏฺิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตูก

[๑๔] อสงฺกิลฺลิจํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อสงฺกิลฺลิจอ กุสฺโส ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาโรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๑๕] สงฺกิลฺลิจํ อกุสฺสํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สงฺกิลฺลิจอ อกุสฺโส ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกัง, อารมมณเ เอกัง ๖ เป ๖ อวิกเต เอกัง. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สฬฺพตฺถ เอกัง.)

[๑๖] อสงฺกิลฺลิจํ อพฺยากํ ฌมฺมํ ปฏฺิจจ อสงฺกิลฺลิจํ อพฺยากโต ฌมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกัง, อารมมณเ เอกัง ๖ เป ๖ อวิกเต เอกัง. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สฬฺพตฺถ เอกัง.)

๑๘. กิเลสสมุပ္ပยุตฺตทุก ๑. กุสฺลตฺตติก

๑. ปฏฺิจจวาร

ปจฺจยจตฺตก

[๑๗] กิเลสวิปฺยุตฺตํ กุสฺลํ ฌมฺมํ ปฏฺิจจ กิเลสวิปฺยุตฺโต กุสฺโล ฌมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกัง, อารมมณเ เอกัง ๖ เป ๖ อวิกเต เอกัง. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สฬฺพตฺถ เอกัง.)

[๑๘] กิเลสสมุပ္ပยุตฺตํ อกุสฺลํ ฌมฺมํ ปฏฺิจจ กิเลสสมุပ္เพตฺโต อกุสฺโล ฌมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกัง, อารมมณเ เอกัง ๖ เป ๖ อวิกเต เอกัง. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สฬฺพตฺถ เอกัง.)

[๑๙] กิเลสวิปฺยุตฺตํ อพฺยากํ ฌมฺมํ ปฏฺิจจ กิเลสวิปฺยุตฺโต อพฺยากโต ฌมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกัง, อารมมณเ เอกัง ๖ เป ๖ อวิกเต เอกัง. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สฬฺพตฺถ เอกัง.)

๗๘. สงกิลีสสงกิลีสิกทุก ๑. กุสลดตติก

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก

[๒๐] สงกิลีสิกณฺเฑว โน จ กิลีสํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สงกิลีสโก เจว
โน จ กิลีสํ กุสฺลํ ฐมฺมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเฑ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๒๑] กิลีสณฺเฑว สงกิลีสิกณฺเฑว อุกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กิลีสํ เจว สงกิลีสโก จ
อุกฺสฺสโล ฐมฺมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

สงกิลีสิกณฺเฑว โน จ กิลีสํ อุกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สงกิลีสโก เจว โน จ
กิลีสํ อุกุสฺสโล ฐมฺมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

กิลีสณฺเฑว สงกิลีสิกํ อุกุสฺลณฺเฑว สงกิลีสิกณฺเฑว โน จ กิลีสํ อุกุสฺลณฺเฑว ฐมฺมํ
ปฏิจฺจ กิลีสํ เจว สงกิลีสโก จ อุกุสฺสโล ฐมฺมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.
(สงฺขิตฺตํ.)

[๒๒] เหตุยา นว, อารมฺมณฺเฑ นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ. กิลีสทุก-
อุกฺสฺสลสทิสํ. สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ วิตุถาเรตพฺพ.)

[๒๓] สงกิลีสิกณฺเฑว โน จ กิลีสํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สงกิลีสโก
เจว โน จ กิลีสํ อพฺยากโต ฐมฺมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเฑ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

๘๐. กิเลสสงกิลิฏจทุก ๑. กุสลตตติก

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตูกก

[๒๔] กิเลสณเจว สงกิลิฏจณจ อกุสลं ฐมมं ปฏิจจ กิเลสเจว สงกิลิฏโจ จ อกุสโล ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

สงกิลิฏจณเจว โน จ กิเลส อกุสลं ฐมมं ปฏิจจ สงกิลิฏโจ เจว โน จ กิเลส อกุสโล ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

กิเลสณเจว สงกิลิฏจ อกุสณจ สงกิลิฏจณเจว โน จ กิเลส อกุสณจ ฐมมं ปฏิจจ กิเลสเจว สงกิลิฏโจ จ อกุสโล ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงขิตทำ.)

[๒๕] เหตุยา นว, อารมมณ นว ๆ เป ๆ อวิคเต นว. (สงขิตทำ. กิเลสทุก-
อกุสสทิส. สหชาตวาระปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาระปี สัพพตฺต วิตถาเรตพพ.)

๘๑. กิเลสกิเลสสมปยุตตทุก ๑. กุสลตตติก

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตูกก

[๒๖] กิเลสณเจว กิเลสสมปยุตตณจ อกุสลं ฐมมं ปฏิจจ กิเลสเจว
กิเลสสมปยุตโต จ อกุสโล ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

กิเลสสมปยุตตณเจว โน จ กิเลส อกุสลं ฐมมं ปฏิจจ กิเลสสมปยุตโต เจว
โน จ กิเลส อกุสโล ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

กิเลสณเจว กิเลสสมปยุตต อกุสณจ กิเลสสมปยุตตณเจว โน จ กิเลส
อกุสณจ ฐมมं ปฏิจจ กิเลสเจว กิเลสสมปยุตโต จ อกุสโล ฐมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงขิตทำ.)

[๒๗] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺ. กิเลสทุก-
อกุสลสํหิตํ. สหชาตวาเรปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺต วิตฺถาเรตพฺพ.)

๘๒. กิเลสวิปยุตฺตสงฺกิลลิกทุก ๑. กุสลตฺติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจยจตฺตก

[๒๘] กิเลสวิปยุตฺตํ. สงฺกิลลิกํ กุสลํ รมฺมํ ปฏิจฺจ กิเลสวิปยุตฺโต สงฺกิลลิกโก
กุสลโต รมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑)

กิเลสวิปยุตฺตํ อสงฺกิลลิกํ กุสลํ รมฺมํ ปฏิจฺจ กิเลสวิปยุตฺโต อสงฺกิลลิกโก
กุสลโต รมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺ.)

[๒๙] เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว ๆ เป ๆ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺ.
โลกียทุกกุสลสํหิตํ. สหชาตวาเรปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาเรปี วิตฺถาเรตพฺพ.)

[๓๐] กิเลสวิปยุตฺตํ สงฺกิลลิกํ อพฺยาคํ รมฺมํ ปฏิจฺจ กิเลสวิปยุตฺโต
สงฺกิลลิกโก อพฺยาคโต รมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑)

กิเลสวิปยุตฺตํ อสงฺกิลลิกํ อพฺยาคํ รมฺมํ ปฏิจฺจ กิเลสวิปยุตฺโต อสงฺกิลลิกโก
อพฺยาคโต รมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. คีณิ.

กิเลสวิปยุตฺตํ สงฺกิลลิกํ อพฺยาคตณฺจ กิเลสวิปยุตฺตํ อสงฺกิลลิกํ อพฺยาคตณฺจ
รมฺมํ ปฏิจฺจ กิเลสวิปยุตฺโต สงฺกิลลิกโก อพฺยาคโต รมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.
(๑) (สงฺขิตฺ.)

[๓๑] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๆ เป ๆ อาเสวเน เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต
ปณฺจ. (สงฺขิตฺ. โลกียอพฺยาคสํหิตํ. สหชาตวาเรปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺต
วิตฺถาเรตพฺพ.)

กิเลสโกจณฺนกุสลตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๘๓. ทสฺสเนนปหาตพฺพทุก ๑. กุสลตฺติก

๑-๗. ปฏิจฺจาทีวาร

ปัจจัยจตุกก

[๑] นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ กุสลํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณํ เอกํ, อธิปฺตียา เอกํ ฯ เป ฯ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ. สหชาตวาเรปี ฯ. เป ฯ ปณฺหาตวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๒] ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ อกุสลํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เทว, อารมฺมณํ เทว, อธิปฺตียา เทว ฯ เป ฯ อวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๓] ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ อกุสลํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัย. วิจิกิจฺจาสหคเต ชนฺธํ ปฏิจฺจา วิจิกิจฺจาสหคโต โมนิ. (๑)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ อกุสลํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัย. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๔] นเหตุยา เทว, นอธิปฺตียา เทว, นปุเรชาเต เทว ฯ เป ฯ นกมฺเม เทว, นวิปาเก เทว, นวิปฺปยุตฺเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ. สหชาตวาเรปี ฯ. เป ฯ สมฺปยุตฺตวาเรปี สพฺพตฺถ วิตุฏฺฐาเรตพฺพ.)

[๕] ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ อกุสลํ ฐมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส อกุสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยน ปัจจโย. (๑)

นทสฺสเนน ปหัตตพโพ อกุสลโธ ฐมโม นทสฺสเนน ปหัตตพพฺส อกุสลสฺส
ฐมมสฺส เหตุปัจจุเณน ปัจจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๖] เหตุยา เทว, อารมฺมเณ ตีณิ. (ทสฺสเน เอกํ, นทสฺสเน เทว,)
อธิปฺติยา ตีณิ. (ทสฺสเนน ปหัตตพพฺมฺลกํ เอกํ, นทสฺสเน เทว, อารมฺมณฺธาธิปฺติ,
สหชาตาธิปฺติ, เอการมฺมณฺธาธิปฺติ.) อนนฺตร เทว, (ทสฺสเนมฺลกํ เอกํ, นทสฺสเน
เอกํ.) สมฺนนฺตร เทว, สหชาเต เทว ๖ เป ๖ อุปนิสฺสเย ตีณิ, อาเสวเน เทว,
กมฺเม เทว, อาหาเร เทว ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺเต เทว, อตฺถิยา เทว, นตฺถิยา เทว
๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

[๗] นทสฺสเนน ปหัตตพพํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปหัตตพโพ
อพฺยากโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมเณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

๘๔. ภาวนายปหัตตพทุก ๑. กุสลตติก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปัจจัยจตุกก

[๘] นภาวนาย ปหัตตพพํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นภาวนาย ปหัตตพโพ กุสลโธ
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมเณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๙] ภาวนาย ปหัตตพพํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ภาวนาย ปหัตตพโพ อกุสลโธ
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทว, อารมฺมเณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ. ทสฺสเนน-
ปหัตตพพทุกอกุสลทิสฺส. สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ วิตฺถาเรตพพํ.)

[๑๐] นภวนาย ปหาตพพ อพฺยากํ ฐมํ ปฏิจ นภวนาย ปหาตพโพ
อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

๘๕. ทสฺสเนนปหาตพพเหตุกทุก ๑. กุสฺลตฺตีก

๑-๑. ปฏิจจาทิวาร

ปจฺจยจตุกก

[๑๑] นทสฺสเนน ปหาตพพเหตุกํ กุสฺลํ ฐมํ ปฏิจ นทสฺสเนน ปหาตพพ-
เหตุโก กุสฺโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๑๒] ทสฺสเนน ปหาตพพเหตุกํ อกุสฺลํ ฐมํ ปฏิจ ทสฺสเนน ปหาตพพเหตุโก
อกุสฺโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

นทสฺสเนน ปหาตพพเหตุกํ อกุสฺลํ ฐมํ ปฏิจ นทสฺสเนน ปหาตพพเหตุโก
อกุสฺโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นทสฺสเนน ปหาตพพเหตุกํ อกุสฺลํ ฐมํ
ปฏิจ ทสฺสเนน ปหาตพพเหตุโก อกุสฺโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๒)

ทสฺสเนน ปหาตพพเหตุกํ อกุสฺลญจ นทสฺสเนน ปหาตพพเหตุกํ อกุสฺลญจ ฐมํ
ปฏิจ ทสฺสเนน ปหาตพพเหตุโก อกุสฺโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

ทสฺสเนน ปหาตพพเหตุกํ อกุสฺลํ ฐมํ ปฏิจ ทสฺสเนน ปหาตพพเหตุโก อกุสฺโล
ฐมโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. ตีณิ. (นทสฺสเน เทว, ฆฏฺเณ เอกํ.) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๓] เหตุยา จตุตฺตาริ, อารมฺมณ น, อธิปฺติยา เทว. (สพฺพตฺถ น.) อวิคเต
น. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๔] ทสฺสเนน ปหาตพพเหตุกํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ นทสฺสเนน ปหาตพพเหตุโก อกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.

นทสฺสเนน ปหาตพพเหตุกํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ นทสฺสเนน ปหาตพพเหตุโก อกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๕] นเหตุยา เทว, นอธิปติยา จ ๖ เป ๖ นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก จ, นวิปฺยตฺเต จ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาราที วิตถารตพฺโพ.)

[๑๖] ทสฺสเนน ปหาตพพเหตุโก อกุสโล ฐมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพพเหตุกสฺส อกุสสสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๗] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ นว, อธิปติยา ตีณิ. (ทสฺสเน เอกํ, นทสฺสเน เทว.) อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต จ ๖ เป ๖ อฺปนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว, กมฺเม จตฺตาริ, อาหारे จตฺตาริ, อินฺทริเย จตฺตาริ ๖ เป ๖ สมฺปยฺตฺเต จ, อตฺถิยา จ, นตฺถิยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต จ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๘] นทสฺสเนน ปหาตพพเหตุกํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ นทสฺสเนน ปหาตพพเหตุโก อพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาเวรี สพฺพตฺถ เอกํ.)

๘๖. ภาวนายปหาตพพเหตุกทุก ๑. กุสลดตติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตูก

[๑๙] นภาวนาย ปหาตพพเหตุกํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ นภาวนาย ปหาตพพเหตุโก กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาเวรี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๒๐] ภาวนาย ปหาตพพเหตุกํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจํ ภาวนาย ปหาตพพเหตุโก อกุสโล ฐโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๑)

นภาวนาย ปหาตพพเหตุกํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจํ นภาวนาย ปหาตพพเหตุโก อกุสโล ฐโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

[๒๑] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณฺเ จ, อธิปตฺติยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต จ. (สงขิตฺตํ. ทสฺสเนน ปหาตพพเหตุกทุกกุสลสทิสํ. สหชาตวาเรปํ ๖ เป ๖ ปณฺหาตวาเรปํ สพฺพทตฺต วิตฺถาเรตพฺพ.)

[๒๒] นภาวนาย ปหาตพพเหตุกํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจํ นภาวนาย ปหาตพพเหตุโก อพฺยาคโต ฐโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปํ ๖ เป ๖ ปณฺหาตวาเรปํ สพฺพทตฺต เอกํ.)

๘๓. สวิตกกทุก ๑. กุสลตฺตติก

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตฺตูก

[๒๓] สวิตกกํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจํ สวิตกกโก กุสโล ฐโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. สวิตกกํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจํ อวิตกกโก กุสโล ฐโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. สวิตกกํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจํ สวิตกกโก กุสโล จ อวิตกกโก กุสโล จ ฐมมา อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๓)

อวิตกกํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจํ อวิตกกโก กุสโล ฐโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. อวิตกกํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจํ สวิตกกโก กุสโล ฐโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๒)

สวิตกกํ กุสลญจ อวิตกกํ กุสลญจ ฐมํ ปฏิจํ สวิตกกโก กุสโล ฐโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงขิตฺตํ.)

[๒๔] เหตุยา จ, อารมฺมณฺเ จ, (สพฺพทตฺต จ.) อวิกเต จ. (สงขิตฺตํ.)

นอริปัตติยา จ, นปุเรชาเต จ ๖ เป ๖ นกมเม จตุตถาริ ๖ เป ๖ นวิปยุตเต
จ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมปยุตฺตวาโรปี วิตุถาเรตพฺพ.)

ปณฺหาวาร-เหตุอาร์มณ

[๒๕] สวิตกกฤ กุสลโล ฐมโม สวิตกกฤต กุสลสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจายเณ
ปัจจโย. สวิตกกฤ กุสลโล ฐมโม อวิตกกฤต กุสลสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจายเณ ปัจจโย.
สวิตกกฤ กุสลโล ฐมโม สวิตกกฤต กุสลสฺส จ อวิตกกฤต กุสลสฺส จ ฐมมสฺส
เหตุปัจจายเณ ปัจจโย. (๓)

อวิตกกฤ กุสลโล ฐมโม อวิตกกฤต กุสลสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจายเณ ปัจจโย. (๑)

สวิตกกฤ กุสลโล ฐมโม สวิตกกฤต กุสลสฺส ฐมมสฺส อาร์มณปัจจายเณ ปัจจโย.
ตีณิ.

อวิตกกฤ กุสลโล ฐมโม อวิตกกฤต กุสลสฺส ฐมมสฺส อาร์มณปัจจายเณ ปัจจโย.
ตีณิ.

สวิตกกฤ กุสลโล จ อวิตกกฤ กุสลโล จ ฐมมา สวิตกกฤต กุสลสฺส ฐมมสฺส
อาร์มณปัจจายเณ ปัจจโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๖] เหตุยา จตุตถาริ, อาร์มณเณ นว, อธิปัตติยา นว. ('เหตุจา ตีสุ,
สหชาตาริปัตติ, อวิตกกฤ เอกํ, สหชาตาริปัตติ.) อนนฺตเร นว, สมนฺตเร นว, สหชาเต
จ ๖ เป ๖ อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว, กมฺเม จตุตถาริ, อาหาเร จตุตถาริ, อินฺทริเย
จตุตถาริ, ฌาเน จ, มกฺกเณ จ, สมปยุตฺเต จ, อติธียา จ, นตฺติธียา นว, วิกเต นว,
อวิกเต จ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอาร์มณเณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจายา นอาร์มณเณ จตุตถาริ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจายา อาร์มณเณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลกฤตเก ปณฺหาวาริ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพ.)

อกุสสปปท

[๒๗] สวิตกุก์ อกุสสํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สวิตกโก อกุสโส ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. สวิตกุก์ อกุสสํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อวิตกโก อกุสโส ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. สวิตกุก์ อกุสสํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สวิตกโก อกุสโส จ อวิตกโก อกุสโส
 จ ฐมมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อวิตกุก์ อกุสสํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สวิตกโก อกุสโส ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

สวิตกุก์ อกุสสณฺจ อวิตกุก์ อกุสสณฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ สวิตกโก อกุสโส ฐมโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๘] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ ปณฺจ, (สพฺพทฺถ ปณฺจ.) ๖ เป ๖ อวิกเต
 ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๙] สวิตกุก์ อกุสสํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สวิตกโก อกุสโส ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 นเหตุปจฺจยา. (๑)

อวิตกุก์ อกุสสํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สวิตกโก อกุสโส ฐมโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (๑)

สวิตกุก์ อกุสสณฺจ อวิตกุก์ อกุสสณฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ สวิตกโก อกุสโส
 ฐมโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๐] นเหตุยา ตีณิ, นอธิปติยา ปณฺจ, นกมฺเม ตีณิ ๖ เป ๖ นวิปฺยตฺเต
 ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาราที วิตถารทพฺโพ.)

[๓๑] สวิตกโก อกุสโส ฐมโม สวิตกุกฺส อกุสสฺส ฐมมฺส เหตุปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๒] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ นว, อธิปติยา นว, อนนฺตเร นว ๖ เป ๖
 สหชาเต ปณฺจ ๖ เป ๖ อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ
 ๖ เป ๖ ฉาเน ปณฺจ, มคฺเค ปณฺจ, สมฺปยุตฺเต ปณฺจ, อตฺถิยา ปณฺจ, นตฺถิยา
 นว ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

อพฺยากตปท

[๓๓] สวิตกุก์ อพฺยากตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สวิตกโก อพฺยากโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อวิตกทุก อพฺยาคทํ ฐมํ ปฏิจฺจ อวิตกโก อพฺยาคโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุ-
ปจฺจยา. ทีณิ.

สวิตกทุก อพฺยาคทณฺจ อวิตกทุก อพฺยาคทณฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ สวิตกโก อพฺยาคโต
ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๔] เหตุยา นว, อารมฺมณฺ นว ๆ เป ๆ ปุเรชาเต อาเสวเน จ ๆ เป ๆ
อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมฺมณฺ ทีณิ, นอธิปตฺติยา นว ๆ เป ๆ นปุเรชาเต นว
 ๆ เป ๆ นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน
เอกํ, นมกฺเก นว, นสมฺปยุตฺเต" ทีณิ, นวิปฺปยุตฺเต จ ๆ เป ๆ นอวิกเต ทีณิ.
(สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวาโรปี วิตฺถาเรตพฺพ.)

[๓๕] สวิตกโก อพฺยาคโต ฐมโม สวิตกทุกสฺส อพฺยาคทสฺส ฐมมสฺส เหตุ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. ทีณิ.

อวิตกโก อพฺยาคโต ฐมโม อวิตกทุกสฺส อพฺยาคทสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

สวิตกโก อพฺยาคโต ฐมโม สวิตกทุกสฺส อพฺยาคทสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน
ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๖] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณฺ นว, อธิปตฺติยา นว, (สพฺพทฺถ นว.)
อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ทีณิ, ปจฺจชาเต ทีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม จตฺตาริ,
วิปาเก นว, อาหาเร จตฺตาริ ๆ เป ๆ ฉาเน นว, มกฺเก นว, สมฺปยุตฺเต จ
วิปฺปยุตฺเต ปณฺจ, อตฺติยา นว, นตฺติยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมฺมณฺ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณฺ จตฺตาริ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณฺ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลทุกิกเก ปณฺหวาริ, เอว วิตฺถาเรตพฺพ.)

๘๘. สวิจารณ์ทุก ๑. กุสลตตัก

๑-๗. ปฏิจจาทีวาร

ปัจจัยจตุกก

[๓๗] สวิจารณ์ กุสล ธรรม ปฏิจจ สวิจารณ์ กุสโล ธรรม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา
 ทัณ.

สวิจารณ์ กุสล ธรรม ปฏิจจ สวิจารณ์ กุสโล ธรรม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา.
 เทว.

สวิจารณ์ กุสลฉจ สวิจารณ์ กุสลฉจ ธรรม ปฏิจจ สวิจารณ์ กุสโล ธรรม
 อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (๑) (สงขิตุค.)

[๓๘] เหตุยา ฉ, อารมมณ ฉ ๖ เป ๖ อวิกเต ฉ. (สงขิตุค. สวิตกกทุก-
 กุสลสทิส. สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวโรปี วิตถาเรตพฺพา.)

[๓๙] สวิจารณ์ อกุสล ธรรม ปฏิจจ สวิจารณ์ อกุสโล ธรรม อุปปชชติ
 เหตุปัจจัยา. ทัณ.

สวิจารณ์ อกุสล ธรรม ปฏิจจ สวิจารณ์ อกุสโล ธรรม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

สวิจารณ์ อกุสลฉจ สวิจารณ์ อกุสลฉจ ธรรม ปฏิจจ สวิจารณ์ อกุสโล ธรรม
 อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (๑) (สงขิตุค.)

[๔๐] เหตุยา ปณฺจ, อารมมณ ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงขิตุค.
 สวิตกกทุกอกุสลสทิส. สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวโรปี วิตถาเรตพฺพา.)

[๔๑] สวิจารณ์ อพฺยากต ธรรม ปฏิจจ สวิจารณ์ อพฺยากโต ธรรม อุปปชชติ
 เหตุปัจจัยา. ทัณ.

สวิจารณ์ อพฺยากต ธรรม ปฏิจจ สวิจารณ์ อพฺยากโต ธรรม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา.
 ทัณ.

สวิจารณ์ อพฺยากตฉจ สวิจารณ์ อพฺยากตฉจ ธรรม ปฏิจจ สวิจารณ์ อพฺยากโต
 ธรรม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ทัณ. (สงขิตุค.)

[໔໒] ເຫຼຍາ ນວ, ອາຣມມເນ ນວ ຯ ເປ ຯ ປຸຣາທ ອາເສວເນ ຈ ຯ ເປ ຯ ວິປາເກ ນວ ຯ ເປ ຯ ອວິເຕ ນວ. (ສງຊິຕຸທໍ. ສວິຕກຸກທຸກອພຸຍາກຕສທິສໍ. ສຸທາທວາໂຣປີ ຯ ເປ ຯ ສມປຸຍຸຕຸທວາໂຣປີ ວິຕຸຕາເຣທພຸພາ.)

[໔໓] ສວິຈາໂຣ ອພຸຍາກໂຕ ຣມໂມ ສວິຈາຣສຸສ ອພຸຍາກຕສຸສ ຣມມສຸສ ເຫຼປຈຸຍເນ ປຈຸຍໂຍ. (ສງຊິຕຸທໍ.)

[໔໔] ເຫຼຍາ ຈຕຸທາຣິ, ອາຣມມເນ ນວ ຯ ເປ ຯ ອຸປັນິສຸສເຍ ນວ, ປຸຣາທ ປຈຸຊາທາ ຕິຣິ, ອາເສວເນ ນວ, ກມເມ ຈຕຸທາຣິ, ວິປາເກ ນວ, ອາທາເຣ ອິນທຸຣິເຍ ຈຕຸທາຣິ, ຜາເນ ນວ, ມຄເຄ ຈຕຸທາຣິ, ສມປຸຍຸຕຸ ຈ, ວິປຸຍຸຕຸ ປຸຸຈ ຯ ເປ ຯ ອວິເຕ ນວ. (ສງຊິຕຸທໍ.)

ນເຫຼຍາ ນວ, ນອາຣມມເນ ນວ. (ສງຊິຕຸທໍ.)

ເຫຼປຈຸຍາ ນອາຣມມເນ ຈຕຸທາຣິ. (ສງຊິຕຸທໍ.)

ນເຫຼປຈຸຍາ ອາຣມມເນ ນວ. (ສງຊິຕຸທໍ.)

(ຍຕາ ກຸສລຕຸຕິກ ປຸຸພາວາຣມປີ, ເວັ ວິຕຸຕາເຣທພຸພໍ.)

໘໘. ສປປຶຕິກທຸກ ໑. ກຸສລຕຸຕິກ

໑-໒. ປຸຸຈຈາທິວາຣ

ປຈຸຍຈຕຸກ

[໔໕] ສປປຶຕິກ ກຸສລໍ ຣມໍ ປຸຸຈ ສປປຶຕິກ ກຸສລໍ ຣມໂມ ອຸປປຸຸຊຕິ ເຫຼປຈຸຍາ. ສປປຶຕິກ ກຸສລໍ ຣມໍ ປຸຸຈ ອປປຶຕິກ ກຸສລໍ ຣມໂມ ອຸປປຸຸຊຕິ ເຫຼປຈຸຍາ. ສປປຶຕິກ ກຸສລໍ ຣມໍ ປຸຸຈ ສປປຶຕິກ ກຸສລໍ ຈ ອປປຶຕິກ ກຸສລໍ ຈ ຣມມາ ອຸປປຸຸຊຕິ ເຫຼປຈຸຍາ. (໓)

ອປປຶຕິກ ກຸສລໍ ຣມໍ ປຸຸຈ ອປປຶຕິກ ກຸສລໍ ຣມໂມ ອຸປປຸຸຊຕິ ເຫຼປຈຸຍາ. ອປປຶຕິກ ກຸສລໍ ຣມໍ ປຸຸຈ ສປປຶຕິກ ກຸສລໍ ຣມໂມ ອຸປປຸຸຊຕິ ເຫຼປຈຸຍາ. (໒)

ສປປຶຕິກ ກຸສລວຈ ອປປຶຕິກ ກຸສລວຈ ຣມໍ ປຸຸຈ ສປປຶຕິກ ກຸສລໍ ຣມໂມ ອຸປປຸຸຊຕິ ເຫຼປຈຸຍາ. (໑) (ສງຊິຕຸທໍ.)

[๔๖] เหตุยา จ, (สพฺพตฺถ จ.) ๖ เป ๖ อวิกเต จ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธิปตฺติยา จ, นบุเรชาเต จ ๖ เป ๖ นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปฺปยุตฺเต จ.
(สงฺขิตฺตํ. สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี วิตฺถาเรตพฺพา.)

[๔๗] สบฺปีติโก กุสโล ฐมโม สบฺปีติกสฺส กุสลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ทิณฺณิ.

อบฺปีติโก กุสโล ฐมโม อบฺปีติกสฺส กุสลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สบฺปีติโก กุสโล ฐมโม สบฺปีติกสฺส กุสลสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
(สงฺขิตฺตํ.)

[๔๘] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณเ นว, อธิปตฺติยา นว, (จตฺตาริ สหชาตาทิปติ.)
อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต จ ๖ เป ๖ อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน
นว, กมฺเม จตฺตาริ, อาหาเร จตฺตาริ, อินฺทริเย จตฺตาริ, ฉาเน-จ, มคฺเค จตฺตาริ,
สมฺปยุตฺเต จ, อตฺถิยา จ, นตฺถิยา นว, วิคเต นว, อวิกเต จ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมฺมณเ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณเ จตฺตาริ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณเ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติโก ปญฺหาวาริ, เอว วิตฺถาเรตพฺพ.)

อกุสลปท-เหตุ

[๔๙] สบฺปีติกํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สบฺปีติโก อกุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ทิณฺณิ.

อบฺปีติกํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อบฺปีติโก อกุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เทว.

สบฺปีติกํ อกุสลญฺจ อบฺปีติกํ อกุสลญฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สบฺปีติโก อกุสโล ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๐] เหตุยา จ, อารมมณ จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ. (สงขิตฺ. กุสสทิส. สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ ปญฺหาวโรปี วิตุถาเรตพฺพา.)

อพฺยาตปท-เหตุ

[๕๑] สปปัตติก อพฺยาตํ รมํ ปฏิจฺจ สปปัตติโก อพฺยาตโต รมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อปฺปัตติก อพฺยาตํ รมํ ปฏิจฺจ อปฺปัตติโก อพฺยาตโต รมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

สปปัตติก อพฺยาตตมฺจ อปฺปัตติก อพฺยาตตมฺจ รมํ ปฏิจฺจ สปปัตติโก อพฺยาตโต รมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงขิตฺ.)

[๕๒] เหตุยา นว, อารมมณ นว ๖ เป ๖ ปุเรชาเต จ, อาเสวเน จ ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิตฺ.)

นเหตุยา นว, นอารมมณ ตีณิ, นอธิปติยา นว ๖ เป ๖ นปุเรชาเต นปจฺจชาเต นอาเสวเน นว, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต จ ๖ เป ๖ ไนวิกเต ตีณิ. (สงขิตฺ. สหชาตวาราที วิตุถาเรตพฺโพ.)

[๕๓] สปปัตติโก อพฺยาตโต รมโม สปปัตติกสฺส อพฺยาตสฺส รมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงขิตฺ.)

[๕๔] เหตุยา จตฺตาริ, อารมมณ นว, อธิปติยา นว, อนนฺตเร นว ๖ เป ๖ (สพฺพทตฺต นว.) อฺปนฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก นว, อาหาเร จตฺตาริ, อินฺทริเย จตฺตาริ, ฉาเน นว, มกฺเค จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต จ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อติธฺยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิตฺ.)

๕๐-๕๑. ปิติสหคตาทิก ๑. กุสลตตติก

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก

[๕๕] ปิติสหคตํ กุสลํ ธรรมํ ปฏิจจ ว เป ๖ (กุสลมปี อกุสลมปี อพฺยาคตมปี สปปัตติกทุกสทิส.)

[๕๖] สุขสหคตํ กุสลํ ธรรมํ ปฏิจจ ว เป ๖ (กุสลมปี อกุสลมปี อพฺยาคตมปี สปปัตติกทุกสทิส. อกุสลํ ธรรมํ ปฏิจจ ว เป ๖ ปจฺจนีเย, นหุตฺยา เอกํ. อพฺยาคตํ ธรรมํ ปฏิจจ ว เป ๖ ปจฺจนีเย, นหุตฺยา นว ๖ เป ๖ นฉาเน จ, กาทพฺพา. ปจฺจนีเย ปณฺหาเวเร กุสลากุสเล อินฺทริเย ฉาเน จ, ปณฺหาเวเร อพฺยาคเต นว.)

๕๒. อุปุเปกฺขาสหคตทุก ๑. กุสลตตติก

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก

[๕๗] อุปุเปกฺขาสหคตํ กุสลํ ธรรมํ ปฏิจจ ว เป ๖ จ. (สปปัตติกทุกสทิส. อุปุเปกฺขาทิ นานาอุปุเปกฺขา อพฺยาคเต. ปจฺจนีเย นหุตฺยา นว, นฉาเน จ.)

[๕๘] อุปุเปกฺขาสหคตํ อกุสลํ ธรรมํ ปฏิจจ อุปุเปกฺขาสหคโต อกุสโล ธรรมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา จ. (สพฺพทุก จ. สงฺขิตํ.)

[๕๙] อุปุเปกฺขาสหคตํ อกุสลํ ธรรมํ ปฏิจจ อุปุเปกฺขาสหคโต อกุสโล ธรรมโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (๑)

นอุปุเปกฺขาสหคตํ อกุสลํ ธรรมํ ปฏิจจ อุปุเปกฺขาสหคโต อกุสโล ธรรมโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (๑)

อุเปกขาสหคัม อุกุสลญจ นอุเปกขาสหคัม อุกุสลญจ ฐมัม ปฏิจฺจ อุเปกขาสหคโต
อุกุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๖๐] นเหตุยา ตีณิ, นอธิปติยา จ ๖ เป ๖ นวิปฺปยุตฺเต จ. (สงฺขิตฺตํ. เอวํ
สพฺพตฺถ อุกุสโล วิตุถาเรตพฺพํ. สปริตฺติกทุกสทิสํ.)

[๖๑] อุเปกขาสหคัม อพฺยาคัม ฐมัม ปฏิจฺจ อุเปกขาสหคโต อพฺยาคโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา นว ปณฺหา. (สปริตฺติกทุกอพฺยาคสทิสํ. ปณฺหาเวเร กุสลากุสเล
อินฺทริเย ฉานเ จ, อพฺยาคเต นว.)

๙๓. กามาวจรทุก ๑. กุสลตติก

๑ - ๗. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตุกก

[๖๒] กามาวจรํ กุสโล ฐมัม ปฏิจฺจ กามาวโร กุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

นคามาวจรํ กุสโล ฐมัม ปฏิจฺจ นคามาวโร กุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๖๓] เหตุยา เทว, อารมฺมณเ เทว, (สพฺพตฺถ เทว.) อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธิปติยา เทว ๖ เป ๖ นวิปฺปยุตฺเต เทว ๖ เป ๖ (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาราที วิตุถาเรตพฺพํ.)

[๖๔] กามาวโร กุสโล ฐมโม กามาวจรสฺส กุสลสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

นคามาวโร กุสโล ฐมโม นคามาวจรสฺส กุสลสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๖๕] เหตุยา เทว, อารมมณฺเ จตุตฺตาริ, อธิปฺตียา ตีณิ, (กามาวจร เอกํ, นกามาวจร เทว.) อนนฺตเร ตีณิ, (กามาวจร เทว, นกามาวจร เอกํ.) ๖ เป ๖ สหชาเต เทว ๖ เป ๖ อุปนิสฺสเย จตุตฺตาริ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม เทว, อาหาเร เทว ๖ เป ๖ นตฺถิยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกฺเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

[๖๖] กามาวจรํ อุกฺกสฺสํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กามาวจรํ อุกฺกสฺสํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกฺเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพทฺธ เอกํ.)

[๖๗] กามาวจรํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กามาวจรํ อพฺยากโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นกามาวจรํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กามาวจรํ อพฺยากโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

กามาวจรํ อพฺยากตญฺจ นกามาวจรํ อพฺยากตญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กามาวจรํ อพฺยากโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๖๘] เหตุยา นว, อารมมณฺเ จตุตฺตาริ, อธิปฺตียา ปณฺจ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเญ จ ๖ เป ๖ ปุเรชฺชเต เทว, อาเสวเน เทว ๖ เป ๖ อวิกฺเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา เอกํ, นอารมมณฺเ ตีณิ, นอธิปฺตียา นว ๖ เป ๖ นกมฺเม เทว, นวิปาค ปณฺจ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมกฺขเต เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต เทว, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิกฺเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาทิ วิตุถาเรตพฺพ.)

[๖๙] กามาวจรํ อพฺยากโต ฐมฺโม กามาวจรสฺส อพฺยากตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

นกามาวจรํ อพฺยากโต ฐมฺโม นกามาวจรสฺส อพฺยากตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๗๐] เหตุยา จตุตฺตาริ, อารมมณฺเ จตุตฺตาริ, อธิปฺตียา จตุตฺตาริ, (กามาวจร เอกํ, นกามาวจร ตีณิ, กามาวจร สหชาตาทิเปว.) อนนฺตเร จตุตฺตาริ, สมฺนนฺตเร

จตุตถาริ, สหชาเต สกต, อณวมณเณ จ, นิสฺสเย สกต, อุปนิสฺสเย จตุตถาริ, ปุเรชาเต เทว, ปจฺจชาเต เทว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม จตุตถาริ, วิปาคะ จตุตถาริ, อาหาเร จตุตถาริ ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺเต เทว, วิปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา สกต, นตฺถิยา จตุตถาริ อวิกเต สกต. (สงฺขิตํ.)

๔๔. ฐาปาวจรทุก ๑. กุสลทุกก

๑-๗. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตุกก

[๗๑] ฐาปาวจรํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ ฐาปาวโร กุสโล ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

นฐาปาวจรํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นฐาปาวโร กุสโล ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๗๒] เหตุยา เทว, สพฺพตฺถ เทว. (สงฺขิตํ.)

นอริปติยา เทว ๖ เป ๖ นปุเรชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ นวิปยุตฺเต เอกํ. (สงฺขิตํ. สหชาตวาราหิ วิตฺถาเรตพฺพ.)

[๗๓] ฐาปาวโร กุสโล ฐโม ฐาปาวจรสฺส กุสฺลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

นฐาปาวโร กุสโล ฐโม นฐาปาวจรสฺส กุสฺลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๗๔] เหตุยา เทว, อารมฺมเณ จตุตถาริ, อริปติยา ตีณิ, (ฐาปาวเร เอกํ, สหชาตาริปติเยว, นฐาปาวเร เทว.) อนนฺตเร ตีณิ, (ฐาปาวเร เอกํ, นฐาปาวเร เทว.) สมฺนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต เทว ๖ เป ๖ อุปนิสฺสเย จตุตถาริ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม เทว ๖ เป ๖ อตฺถิยา เทว, นตฺถิยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตํ.)

[๗๕] นฐาปาวจรํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นฐาปาวโร อกุสโล ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ เอกํ.)

รูปาวจร อพฺยากํ ฌมํ ปฏิจ รุปาวโร อพฺยากโต ฌโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นรูปาวจร อพฺยากํ ฌมํ ปฏิจ นรูปาวโร อพฺยากโต ฌโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

รูปาวจร อพฺยากตณฺจ นรูปาวจร อพฺยากตณฺจ ฌมํ ปฏิจ รุปาวโร อพฺยากโต
ฌโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๗๖] เหตุยา นว, อารมฺมณฺเจ จตฺตาริ, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน
เทว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ. ยถา กามาวจรทุกอพฺยากตสทิสํ, เขตฺตกาเยว
ปณฺหา เหนฺจฺจปริกํ ปรีวตฺตนฺติ. สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวโรปี สพฺพตฺต
วิตฺถาเรตพฺพา.)

๕๕. อรูปาวจรทุก ๑. กุสลตฺตติก

๑-๗. ปฏิจจาทีวาร

ปจฺจยจตฺตูก

[๗๗] อรูปาวจร กุสลํ ฌมํ ปฏิจ อรูปาวโร กุสโล ฌโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๗๘] เหตุยา เทว, อารมฺมณฺเจ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตํ.)

นอธิปฺติยา เทว ๖ เป ๖ นอาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ นวิปฺปยุตฺเต เทว. (สงฺขิตํ.
สหชาตวาราที วิตฺถาเรตพฺพ.)

[๗๙] อรูปาวโร กุสโล ฌโม อรูปาวจรสฺส กุสลสฺส ฌมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

นอรูปาวโร กุสโล ฌโม นอรูปาวจรสฺส กุสลสฺส ฌมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๘๐] เหตุยา เทว, อารมฺมณฺเจ ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ, อนนฺตเร ตีณิ ๖ เป ๖
สหชาเต เทว ๖ เป ๖ อฺปนีสฺสเย จตฺตาริ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม เทว, นตฺติยา
ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตํ.)

[๔๑] นอรูปาวจโร อุกุสโล ฐมมํ ปฏิจฺจ นอรูปาวจโร อุกุสโล ฐมโม อูปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สพฺพตฺถ เอกํ. สงฺขิตฺตํ.)

อรูปาวจโร อพฺยาคํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอรูปาวจโร อพฺยาคโต ฐมโม อูปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นอรูปาวจโร อพฺยาคํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอรูปาวจโร อพฺยาคโต ฐมโม อูปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นอรูปาวจโร อพฺยาคํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอรูปาวจโร อพฺยาคโต ฐมโม อูปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อรูปาวจโร อพฺยาคตฺถจ นอรูปาวจโร อพฺยาคตฺถจ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอรูปาวจโร
อพฺยาคโต ฐมโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๒] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว, อธิปฺติยา ปณฺจ ฯ เป ฯ อวิกเต
ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณฺเ ตีณิ, นอธิปฺติยา เทว ฯ เป ฯ นปุเรชาเต จตฺตาริ,
นปจฺจชาเต นอาเสวเน นกมฺเม เทว, นวิปาเก ปณฺจ, นอาหาเร เอกํ ฯ เป ฯ
นวิปฺยุตฺเต เทว ฯ เป ฯ โนวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาราที วิกิตาเรทพฺพ.)

[๔๓] อรูปาวจโร อพฺยาคโต ฐมโม อรูปาวจรสฺส อพฺยาคตฺส ฐมมสฺส เหตุ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

นอรูปาวจโร อพฺยาคโต ฐมโม นอรูปาวจรสฺส อพฺยาคตฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๔] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณฺเ ตีณิ, (อรูปาวจรมูล เทว, นอรูปาวเร
เอกํ.) อธิปฺติยา จตฺตาริ, (อรูปาวจรมูล ตีณิ, นอรูปาวเร^๑ เอกํ.) อนนฺตเร
จตฺตาริ ฯ เป ฯ สหชาเต ปณฺจ, อณฺณมณฺณเ เทว, นิสฺสเย สตฺต, อูปนิสฺสเย
จตฺตาริ, ปุเรชาเต เทว, ปจฺจชาเต เทว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก
เทว ฯ เป ฯ สมฺปยุตฺเต เทว, วิปฺยุตฺเต ตีณิ, อติธียา สตฺต, นติธียา จตฺตาริ
 ฯ เป ฯ อวิกเต สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

๕๖. ปริยาปนฺนทุก ๑. กุสลตฺติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตุกก

[๕๕] ปริยาปนฺนํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ปริยาปนฺโน กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (๑)

อปฺริยาปนฺนํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อปฺริยาปนฺโน กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๕๖] เหตุยา เทว, อารมฺมเณ เทว ๆ เป ๆ อวิคเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ.
โลกียโลกุตฺตรทุกกุสฺลสทิสฺ. สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาโรปี วิตฺถาเรตพฺพา.)

[๕๗] ปริยาปนฺนํ อกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ปริยาปนฺโน อกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมเณ เอกํ ๆ เป ๆ อวิคเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๕๘] ปริยาปนฺนํ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ปริยาปนฺโน อพฺยาคโต ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

อปฺริยาปนฺนํ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อปฺริยาปนฺโน อพฺยาคโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. คีณิ.

ปริยาปนฺนํ อพฺยาคตญฺจ อปฺริยาปนฺนํ อพฺยาคตญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ปริยาปนฺโน
อพฺยาคโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๕๙] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมเณ เทว ๆ เป ๆ อวิคเต ปณฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.
โลกียโลกุตฺตรทุกอพฺยาคสทิสฺ. สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ
วิตฺถาเรตพฺพา.)

๕๗. นียยานิกทุก ๑. กุสลตฤติก

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกก

[๔๐] นียยานิก กุสล ฌมม ปฏิจจ นียยานิกโก กุสโล ฌมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

อนียยานิก กุสล ฌมม ปฏิจจ อนียยานิกโก กุสโล ฌมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺฆิตฺต.)

[๔๑] เหตุยา เทว, อารมมณ เทว ๆ เปฯ อวิคเต เทว. (สงฺฆิตฺต. โลกีย
ทุกสทิส. สหชาตวาเรปี ปณฺหาวาเรปี วิตุถาเรตพฺพา.)

[๔๒] อนียยานิก อกุสล ฌมม ปฏิจจ อนียยานิกโก อกุสโล ฌมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺฆิตฺต.)

เหตุยา เอก, อารมมณ เอก ๆ เปฯ อวิคเต เอก. (สงฺฆิตฺต.)

(สหชาตวาเรปี ๆ เปฯ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอก.)

[๔๓] อนียยานิก อพฺยากต ฌมม ปฏิจจ อนียยานิกโก อพฺยากโต ฌมโม
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺฆิตฺต.)

เหตุยา เอก, อารมมณ เอก ๆ เปฯ อวิคเต เอก. (สงฺฆิตฺต.)

(สหชาตวาเรปี ๆ เปฯ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอก.)

๕๘. นียตทุก ๑. กุสลตฤติก

๑-๗. ปฏิจจาภิวาร

ปัจจยจตุกก

[๔๔] นียต กุสล ฌมม ปฏิจจ นียโต กุสโล ฌมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

อนียต กุสล ฌมม ปฏิจจ อนียโต กุสโล ฌมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๑)
(สงฺฆิตฺต.)

[๙๕] เหตุยา เทว, อารมมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงขิตฺตํ. โลกียทุกกุตตลทิสฺ. สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี วิตุถาเรตพฺพ.)

[๙๖] นียตํ อุกฺสล์ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นียโต อุกฺสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อนียตํ อุกฺสล์ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนียโต อุกฺสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงขิตฺตํ.)

[๙๗] เหตุยา เทว, อารมมณ เทว, (สพฺพตฺถ เทว.) อวิกเต เทว. (สงขิตฺตํ.)

นเหตุยา เอกํ, นอริปติยา เทว, นปุเรชาเต เอกํ ๖ เป ๖ นกมฺเม เทว ๖ เป ๖ นวิปฺปยุตฺเต เอกํ. (สงขิตฺตํ. สหชาตวาราที วิตุถาเรตพฺพ.)

[๙๘] นียโต อุกฺสโล ฐมฺโม นียตสฺส อุกฺสลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนียโต อุกฺสโล ฐมฺโม นียตสฺส อุกฺสลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงขิตฺตํ.)

[๙๙] เหตุยา เทว, อารมมณ ทิณฺณิ, อริปติยา เทว, (นียเต สหชาตาริปี. ทุตฺติเย อารมมณาริปี, สหชาตาริปี.) อนนฺตเร เทว ๖ เป ๖ นิสฺสเย เทว, อุปฺนิสฺสเย ทิณฺณิ, อาเสวเน เทว, กมฺเม เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงขิตฺตํ.)

[๑๐๐] อนียตํ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนียโต อพฺยาคโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงขิตฺตํ. สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

๕๕. สอฺตฺตรทุก ๑. กุสฺลตฺตํ

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตํ

[๑๐๑] สอฺตฺตรํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สอฺตฺตรโร กุสฺโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อนฺตฺตรํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนฺตฺตรโร กุสฺโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงขิตฺตํ.)

[๑๐๒] เหตุยา เทว, อารมมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ วิตฺถาเรตพฺพา.)

[๑๐๓] สอฺตุตฺรํ อกฺสํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ สอฺตุตฺโร อกฺสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

สอฺตุตฺรํ อพฺยากตํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ สอฺตุตฺโร อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อนฺตุตฺรํ อพฺยากตํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อนฺตุตฺโร อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. คีณิ. (๓)

สอฺตุตฺรํ อพฺยากตญฺจ อนฺตุตฺรํ อพฺยากตญฺจ ฐมํ ปฏฺิจฺจ สอฺตุตฺโร อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๐๔] เหตุยา ปณฺจ, อารมมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ วิตฺถาเรตพฺพา. โลภียทฺถกอพฺยากตสทิสฺ.)

๑๐๐. สรรณทุก ๑. กุสลดตุติก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตุกก

[๑๐๕] อรณํ กุสฺลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อรณํ กุสฺโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๑๐๖] สรณํ อกฺสํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ สรณํ อกฺสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอก์, อารมมณเ เอก์ ๖ เป ๖ อวิกเต เอก์. (สงฺขิตฺ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺต เอก์.)

[๑๐๗] อรณฺ อพฺยาคํ รมํ ปฏิจฺจ อรณฺ อพฺยาคโต รมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺ.)

เหตุยา เอก์, อารมมณเ เอก์ ๖ เป ๖ อวิกเต เอก์. (สงฺขิตฺ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี สพฺพตฺต เอก์.)

[๑๐๘] อรณฺ อพฺยาคโต รมโม อรณฺสฺส อพฺยาคตสฺส รมมฺสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺ.)

เหตุยา เอก์, อารมมณเ เอก์ ๖ เป ๖ อวิกเต เอก์. (สงฺขิตฺ.)

(ยถา กุสฺสคฺคิเก ปณฺหาวาโร, เอวํ วิตุถาเรตฺตพฺโพ.)

ปฏิจฺจทุกฺกุสฺสคฺคิกํ นิฏฺฐิตํ.

๑๐๐. สรรณทุก ๒. เวทนาคุติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตุกก

[๑] สรณํ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ รมํ ปฏิจฺจ สรณํ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต รมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อรณฺ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ รมํ ปฏิจฺจ อรณฺ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต รมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺ.)

[๒] เหตุยา เทว, อารมมณเ เทว ๖ เป ๖ กมฺเม เทว, วิปาเก เอก์ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺต วิตุถาเรตฺตพฺพา.)

[๓] สรณํ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ รมํ ปฏิจฺจ สรณํ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต รมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

สรณํ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ รมํ ปฏิจฺจ สรณํ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต รมโม อปฺปชฺชติ อารมมณฺปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺ.)

[๔] เหตุยา เอก์, อารมมณเ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺต วิตุถาเรตฺตพฺพา.)

[๕] สรรณํ อทุกขมสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สรรณํ อทุกขมสฺสชาเย
เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อรรณํ อทุกขมสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรรณํ อทุกขมสฺสชาเย
เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๖] เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปปี
๖ เป ๖ ปณฺหวาโรปปี สพฺพตฺถ วิตฺถาเรตฺตพฺพา.)

สรรณทุกเวทนาคตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

๑๐๐. สรรณทุก ๓. วิปากตฤติก

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก

[๗] อรรณํ วิปากํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรรณํ วิปากํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.)

• เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปปี
๖ เป ๖ ปณฺหวาโรปปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๘] สรรณํ วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏฺิจฺจ สรรณํ วิปากธมฺมธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อรรณํ วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรรณํ วิปากธมฺมธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
(สงฺขิตฺตํ.)

[๙] เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปปี
๖ เป ๖ ปณฺหวาโรปปี วิตฺถาเรตฺตพฺพา.)

อรรณํ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรรณํ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๐] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.
สหชาตวาโรปปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาโรปปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

๑๐๐. สรรณทุก ๔. อุปาทินนุตติก

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก

[๑๑] อรณฺ อนุปาทินนุปาทานิยํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อรโณ อนุปาทินนุปาทานิโย ฐมฺโม
อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี
๖ เป ๖ ปณฺหวาโรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๑๒] สรณฺ อนุปาทินนุปาทานิยํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สรโณ อนุปาทินนุปาทานิโย
ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. คีณิ.

อรณฺ อนุปาทินนุปาทานิยํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อรโณ อนุปาทินนุปาทานิโย ฐมฺโม
อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

สรณฺ อนุปาทินนุปาทานิยญฺจ อรณฺ อนุปาทินนุปาทานิยญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อรโณ
อนุปาทินนุปาทานิโย ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๓] เหตุยา ปญฺจ, อารมฺมณฺ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต ปญฺจ. (สงฺขิตฺตํ.
สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาโรปี สพฺพตฺถ วิตุฏฺฐาเรตพฺพา.)

[๑๔] อรณฺ อนุปาทินนุปาทานิยํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อรโณ อนุปาทินนุปาทานิโย
ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี
๖ เป ๖ ปณฺหวาโรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

๑๐๐. สรรณทุก ๕. สงฺกิลิฏฺฐัตติก

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก

[๑๕] สรณฺ สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิสฺสํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สรโณ สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิสฺสโก ฐมฺโม
อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมมณเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๑๖] อรณํ อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิสํ ฐมํ ปฏิจฺจ อรณเ อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิสํโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมมณเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๑๗] อรณํ อสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลิสํ ฐมํ ปฏิจฺจ อรณเ อสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลิสํโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมมณเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

๑๐๐. สรรณทุก ๖. วิตกุกตุติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตุกก

[๑๘] สรณํ สวิตกุกสฺวิจารํ ฐมํ ปฏิจฺจ สรณเ สวิตกุกสฺวิจาโร ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อรณํ สวิตกุกสฺวิจารํ ฐมํ ปฏิจฺจ อรณเ สวิตกุกสฺวิจาโร ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๙] เหตุยา เทว, อารมมณเ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี วิตฺถาเรตพฺพา.)

[๒๐] อรณํ อวิตกุกวิจารมตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ อรณเ อวิตกุกวิจารมตฺโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๒๑] อรณํ อวิตกกอวิจาร์ รมมํ ปฏิจฺจ อรโณ อวิตกกอวิจาโร รมโม
อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, (สพฺพทฺธ เอกํ.) ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

๑๐๐. สรรณทุก ๗. ปัตติตฺติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตูก

[๒๒] สรรณํ ปัตติสทกตํ รมมํ ปฏิจฺจ สรรโณ ปัตติสทกโต รมโม อุปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อรณํ ปัตติสทกตํ รมมํ ปฏิจฺจ อรโณ ปัตติสทกโต รมโม อุปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๓] เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.
สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาโรปี สพฺพทฺธ วิตุถาเรตพฺพา.)

[๒๔] สรรณํ สุขสทกตํ รมมํ ปฏิจฺจ สรรโณ สุขสทกโต รมโม อุปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อรณํ สุขสทกตํ รมมํ ปฏิจฺจ อรโณ สุขสทกโต รมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๕] เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.
สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาโรปี วิตุถาเรตพฺพา.)

[๒๖] สรรณํ อุเปกฺขาสทกตํ รมมํ ปฏิจฺจ สรรโณ อุเปกฺขาสทกโต รมโม
อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อรณํ อุเปกฺขาสทกตํ รมมํ ปฏิจฺจ อรโณ อุเปกฺขาสทกโต รมโม อุปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๗] เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.
สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาโรปี วิตุถาเรตพฺพา.)

๑๐๐. สรรณทุก ๘. ทสฺสเนนปหัตตพฺพเหตุกตฺตํ

๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตุกก

[๒๘] สรรณํ ทสฺสเนน ปหัตตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สรรโณ ทสฺสเนน ปหัตตพฺพโ
 ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมเณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ. สหชาตวาเรปี
 ๖ เป ๖ ปญฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๒๙] สรรณํ ภาวนาย ปหัตตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สรรโณ ภาวนาย ปหัตตพฺพโ
 ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมเณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖
 ปญฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๓๐] อรรณํ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหัตตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อรรโณ เนว
 ทสฺสเนน นภาวนาย ปหัตตพฺพโ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา.

เหตุยา เอกํ, (สพฺพตฺถ เอกํ.) ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

๑๐๐. สรรณทุก ๙. ทสฺสเนนปหัตตพฺพเหตุกตฺตํ

๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตุกก

[๓๑] สรรณํ ทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สรรโณ ทสฺสเนน
 ปหัตตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมเณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ. สหชาตวาเรปี
 ๖ เป ๖ ปญฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๓๒] สรรณํ ภาวนาย ปหัตตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สรรโณ ภาวนาย
 ปหัตตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอก์, อารมมณเ เอก์ ๖ เป ๖ อวิกเต เอก์. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาเรปี สพฺพตฺต เอก์.)

[๓๓] สรณํ เนวตฺตสฺสเนน นภาวนาย ปทาทพฺพเหตุกํ ธรรมํ ปฏิจฺจ สรโณ เนวตฺตสฺสเนน นภาวนาย ปทาทพฺพเหตุโก ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมมณเ เอก์, อธิปตียา เอก์ ๖ เป ๖ สหชาเต ตีณิ, อณฺณมณฺเ เอก์, นิสฺสเย ตีณิ ๖ เป ๖ กมฺเม ตีณิ, วิปาเก เอก์ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺต วิตุถาเรตพฺพ.)

๑๐๐. สรณทุก ๑๐. อายยคามิตุติก

๑. ปฏิจจวาร

ปจฺจยจตฺตก

[๓๔] สรณํ อายยคามิ ธรรมํ ปฏิจฺจ สรโณ อายยคามิ ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

สรณํ อายยคามิ ธรรมํ ปฏิจฺจ สรโณ อายยคามิ ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๕] เหตุยา เทว, อารมมณเ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)
(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาเรปี สพฺพตฺต วิตุถาเรตพฺพ.)

[๓๖] สรณํ อปจยคามิ ธรรมํ ปฏิจฺจ สรโณ อปจยคามิ ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอก์, อารมมณเ เอก์ ๖ เป ๖ อวิกเต เอก์. (สงฺขิตฺตํ.)
(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาเรปี สพฺพตฺต เอก์.)

[๓๗] สรณํ เนวอายยคามินาปจยคามิ ธรรมํ ปฏิจฺจ สรโณ เนวอายยคามินาปจยคามิ ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอก์, อารมมณเ เอก์ ๖ เป ๖ อวิกเต เอก์. (สงฺขิตฺตํ.)
(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาเรปี สพฺพตฺต เอก์.)

๑๐๐. สรรณทุก ๑๑. เสกขตฤติก

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตฤก

[๓๘] อรณํ เสกขํ ฐมมํ ปฏิจจ อรโณ เสกโข ฐมโม อุปุปชติ เหตุปัจจยา.
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺต เอกํ.)

[๓๙] อรณํ อเสกขํ ฐมมํ ปฏิจจ อรโณ อเสกโข ฐมโม อุปุปชติ เหตุปัจจยา.
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺต เอกํ.)

[๔๐] สรณํ เนวเสกขนาเสกขํ ฐมมํ ปฏิจจ สรโณ เนวเสกขนาเสกโข ฐมโม
อุปุปชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

อรณํ เนวเสกขนาเสกขํ ฐมมํ ปฏิจจ อรโณ เนวเสกขนาเสกโข ฐมโม
อุปุปชติ เหตุปัจจยา. (๑)

สรณํ เนวเสกขนาเสกขณฺจ อรณํ เนวเสกขนาเสกขณฺจ ฐมมํ ปฏิจจ อรโณ
เนวเสกขนาเสกโข ฐมโม อุปุปชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๑] เหตุยา ปญฺจ, อารมฺมณ เทว, อธิปติยา ปญฺจ ๖ เป ๖ อวิคเต ปญฺจ.
(สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺต วิทถาเรตพฺโพ.)

๑๐๐. สรรณทุก ๑๒. ปริตตตฤติก

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตฤก

[๔๒] สรณํ ปริตฺตํ ฐมมํ ปฏิจจ สรโณ ปริตฺโต ฐมโม อุปุปชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

อรณํ ปริตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ ปริตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

สรณํ ปริตฺตมฺภจ อรณํ ปริตฺตมฺภจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ ปริตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ํ เป ํ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ํ เป ํ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ วิตฺถาเรตฺตพฺโพ.)

[๔๓] อรณํ มหคฺคํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ มหคฺคโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ํ เป ํ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ํ เป ํ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๔๔] อรณํ อปฺปมาณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ อปฺปมาโณ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ํ เป ํ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ํ เป ํ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

๑๐๐ สรณทุก ๑๓. ปริตฺตารมฺมณฺตฺติก

๑. ปฏฺิจฺจาวาร

ปจฺจยจตฺถก

[๔๕] สรณํ ปริตฺตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สรโณ ปริตฺตารมฺมโณ ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อรณํ ปริตฺตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ ปริตฺตารมฺมโณ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เทว, อารมฺมณฺเ เทว ํ เป ํ อวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ํ เป ํ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ วิตฺถาเรตฺตพฺพา.)

[๔๖] สรณํ มหคฺคตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สรโณ มหคฺคตารมฺมโณ ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อรณํ มหกกถารมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ อรโณ มหกกถารมมโณ ฐมโณ อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว ๆ เป ๆ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาโรปี วิตถาเรตพฺพา.)

[๔๗] อรณํ อปฺปมาณารมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ อรโณ อปฺปมาณารมมโณ ฐมโณ
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาโรปี สพฺพทฺธ เอกํ.)

๑๐๐. สรรณทุก ๑๔. หีนตติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตก

[๔๘] สรณํ หีนํ ฐมํ ปฏิจฺจ สรโณ หีโน ฐมโณ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาโรปี สพฺพทฺธ เอกํ.)

[๔๙] อรณํ มชฺฌิมํ ฐมํ ปฏิจฺจ อรโณ มชฺฌิมโณ ฐมโณ อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา.

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาโรปี สพฺพทฺธ เอกํ.)

[๕๐] อรณํ ปถิตํ ฐมํ ปฏิจฺจ อรโณ ปถิตโณ ฐมโณ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาโรปี สพฺพทฺธ เอกํ.)

๑๐๐. สรรณทุก ๑๕. มิจฺจนตฺตตฺติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตุกก

[๕๑] สรรณํ มิจฺจนตฺตนิยํ ธรรมํ ปฏิจฺจ สรรณํ มิจฺจนตฺตนิยโต ธรรมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๕๒] อรรณํ สมฺมตฺตนิยํ ธรรมํ ปฏิจฺจ อรรณํ สมฺมตฺตนิยโต ธรรมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๕๓] สรรณํ อนิยํ ธรรมํ ปฏิจฺจ สรรณํ อนิยโต ธรรมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. คีณิ. (๓)

อรรณํ อนิยํ ธรรมํ ปฏิจฺจ อรรณํ อนิยโต ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา.
(๑) (สงฺขิตํ.)

สรรณํ อนิยตฺถจ อรรณํ อนิยตฺถจ ธรรมํ ปฏิจฺจ อรรณํ อนิยโต ธรรมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๕๔] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ๖ เป ๖ อวิคเต ปณฺจ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ วิตฺถาเรตฺตพฺพา.)

๑๐๐. สรรณทุก ๑๖. มกฺการมฺมณตฺติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตุกก

[๕๕] อรรณํ มกฺการมฺมณํ ธรรมํ ปฏิจฺจ อรรณํ มกฺการมฺมณโต ธรรมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๕๖] อรณฺ มกฺกเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อรณฺ มกฺกเหตุโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๕๗] อรณฺ มกฺกการิปฺตี ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อรณฺ มกฺกการิปฺตี ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

๑๐๐. สรรณทุก ๑๗. อุปปนฺนตฺติก

๗. ปณฺหาวาร

ปจฺจยจตุกก

[๕๘] สรณฺ อุปฺปนฺโน ฐมฺโม สรณฺสฺส อุปฺปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. สรณฺ อุปฺปนฺโน ฐมฺโม อรณฺสฺส อุปฺปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. สรณฺ อุปฺปนฺโน ฐมฺโม สรณฺสฺส อุปฺปนฺนสฺส จ อรณฺสฺส อุปฺปนฺนสฺส
จ ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อรณฺ อุปฺปนฺโน ฐมฺโม อรณฺสฺส อุปฺปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อรณฺ อุปฺปนฺโน ฐมฺโม อรณฺสฺส อุปฺปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน
ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

อรณฺ อุปฺปนฺโน ฐมฺโม อรณฺสฺส อุปฺปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน
ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๙] เหตุยา จตุตฺถาริ, อารมฺมณฺ เทว, อธิปฺตียา สหชาเต ปณฺจ, อนุณฺมณฺเณ
เทว, นิสฺสเย สตฺถ, อุปฺนิสฺสเย จตุตฺถาริ, ปุเรชาเต ปจฺจชาเต เทว, กมฺเม จตุตฺถาริ,
วิปาเก เอกํ, อาหาเร อินฺทฺริเย ฉานเณ มกฺกเก จตุตฺถาริ, สมฺปยุตฺเต เทว, วิปฺปยุตฺเต
ทีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต สตฺถ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺถิกเก ปณฺหาวาโร, เอวํ วิทฺถาเรตพฺโพ.)

๑๐๐. สรรณทุก ๑๘. อตฺตตฺตํ

๑. ปญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก

[๖๐] สรรณํ ปจฺจุปปนฺโน ฐมฺโม สรรณสฺส ปจฺจุปปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

สรรณํ ปจฺจุปปนฺโน ฐมฺโม อรณสฺส ปจฺจุปปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณ เทว ๖ ป ๖ อวิกเต สทฺต. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสลตฺตํ ปญฺหาโร, เอวํ วิตุถาเรตฺตํ.)

๑๐๐. สรรณทุก ๑๙. อตฺตารมฺมณตฺตํ

๑. ปญฺิจวาร

ปัจจัยจตุกก

[๖๑] สรรณํ อตฺตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปญฺิจจ สรรณํ อตฺตารมฺมณํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อรณํ อตฺตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปญฺิจจ อรณํ อตฺตารมฺมณํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตํ. สหชาตฺวาเรเป ๖ เป ๖ ปญฺหาเรเป สทฺตํ วิตุถาเรตฺตํ.)

[๖๒] สรรณํ อนนาคตฺตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปญฺิจจ สรรณํ อนนาคตฺตารมฺมณํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อรณํ อนนาคตฺตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปญฺิจจ อรณํ อนนาคตฺตารมฺมณํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตํ. สหชาตฺวาเรเป ๖ เป ๖ ปญฺหาเรเป สทฺตํ วิตุถาเรตฺตํ.)

[๖๓] สรรณํ ปจฺจุปปนฺนารมฺมณํ ฌมฺมํ ปฏฺิจฺจา สรรณํ ปจฺจุปปนฺนารมฺมณํ ฌมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อรรณํ ปจฺจุปปนฺนารมฺมณํ ฌมฺมํ ปฏฺิจฺจา อรรณํ ปจฺจุปปนฺนารมฺมณํ ฌมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เทว, อารมฺมณํ เทว ๆ เป ๆ วิปาเก เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ. สหชาตวาเรปี ๆ เป ๆ ปณฺหวาเวปี สพฺพตฺถ วิตุถาเรตฺพุโพ.)

๑๐๐. สรรณทุก ๒๐. อชฺฌตฺตตฺตํ

๑. ปฏฺิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺถก

[๖๔] สรรณํ อชฺฌตฺตํ ฌมฺมํ ปฏฺิจฺจา สรรณํ อชฺฌตฺโต ฌมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. คีณิ.

อรรณํ อชฺฌตฺตํ ฌมฺมํ ปฏฺิจฺจา อรรณํ อชฺฌตฺโต ฌมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

สรรณํ อชฺฌตฺตญฺจ อรรณํ อชฺฌตฺตญฺจ ฌมฺมํ ปฏฺิจฺจา อรรณํ อชฺฌตฺโต ฌมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๖๕] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณํ เทว ๆ เป ๆ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)
(สหชาตวาเรปี ๆ เป ๆ ปณฺหวาเวปี สพฺพตฺถ วิตุถาเรตฺพุโพ.)

[๖๖] สรรณํ พหิตฺธา ฌมฺมํ ปฏฺิจฺจา สรรณํ พหิตฺธา ฌมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. คีณิ.

อรรณํ พหิตฺธา ฌมฺมํ ปฏฺิจฺจา อรรณํ พหิตฺธา ฌมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

สรรณํ พหิตฺธา เจ อรรณํ พหิตฺธา จ ฌมฺมํ ปฏฺิจฺจา อรรณํ พหิตฺธา ฌมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณํ เทว ๆ เป ๆ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๆ เป ๆ ปณฺหวาเวปี สพฺพตฺถ วิตุถาเรตฺพุโพ.)

๑๐๐. สรรณทุก ๒๑. อชฺฌตฺตารมฺมณตฺติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตุกก

[๖๗] สรรณํ อชฺฌตฺตารมฺมณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สรรณํ อชฺฌตฺตารมฺมณํ ธมฺโม
อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

อรรถํ อชฺฌตฺตารมฺมณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อรรณํ อชฺฌตฺตารมฺมณํ ธมฺโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ อวิคเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปญฺหาวาเรปี สหฺพทต วิตุถาเรตพฺโพ.)

[๖๘] สรรณํ พหิตฺถารมฺมณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สรรณํ พหิตฺถารมฺมณํ ธมฺโม
อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

อรรถํ พหิตฺถารมฺมณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อรรณํ พหิตฺถารมฺมณํ ธมฺโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ อวิคเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปญฺหาวาเรปี สหฺพทต วิตุถาเรตพฺโพ.)

๑๐๐. สรรณทุก ๒๒. สนิทฺสฺสนตฺติก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปัจจัยจตุกก

[๖๙] อรรณํ อนิทฺสฺสนสฺปปฏิฆํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อรรณํ อนิทฺสฺสนสฺปปฏิฆํ ธมฺโม
อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อธิปติยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปญฺหาวาเรปี สหฺพทต เอกํ.)

[๗๐] สรรณํ อนิทฺสฺสนอฺปปฏิฆํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สรรณํ อนิทฺสฺสนอฺปปฏิฆํ ธมฺโม
อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. คีณิ.

อรณํ อนิทสนนอปปฏิหมํ รมมํ ปฏิจํ อรณํ อนิทสนนอปปฏิหมํ รมโม
อุปชชติ เหตุปจจา. (๑)

สรณํ อนิทสนนอปปฏิหมจํ อรณํ อนิทสนนอปปฏิหมจํ รมมํ ปฏิจํ อรณํ
อนิทสนนอปปฏิหมํ รมโม อุปชชติ เหตุปจจา. (๑) (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ๆ เป ๆ อวิกเต ปณฺจ. (สงขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวาโรปี วิตฺถาเรตฺตพฺพ.)

[๗๑] อรณํ อนิทสนนสฺสปฏิหมํ รมโม อรณสฺส อนิทสนนสฺสปฏิหมสฺส รมมสฺส
สทฺทปจฺจาเยน ปจฺจาโย. เอกํ. (อณฺณมณฺณเ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิกเต
เอกํ. สงขิตฺตํ.)

[๗๒] สรณํ อนิทสนนอปปฏิหมํ รมโม สรณสฺส อนิทสนนอปปฏิหมสฺส
รมมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ตีณิ.

อรณํ อนิทสนนอปปฏิหมํ รมโม อรณสฺส อนิทสนนอปปฏิหมสฺส รมมสฺส
เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๑) (สงขิตฺตํ.)

[๗๓] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณฺเ จตฺตาริ, อธิปฺติยา ปณฺจ, อนนฺตเร สมฺนนฺตเร
จตฺตาริ, สหชาเต ปณฺจ, อณฺณมณฺณเ เทว, นิสฺสเย สทฺท, อุปนิสฺสเย จตฺตาริ,
ปุเรชาเต ปจฺจชาชาเต อาเสวเน เทว, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร อินฺทริเย
ฉาเน มกฺเค จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต เทว, วิปยุตฺเต ตีณิ ๆ เป ๆ อวิกเต สทฺท.
(สงขิตฺตํ.)

นเหตุยา สทฺท, นอารมฺมณฺเ สทฺท. (สงขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจา นอารมฺมณฺเ จตฺตาริ. (สงขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจา อารมฺมณฺเ จตฺตาริ. (สงขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสทฺติเก ปณฺหวารสฺส อนฺโณมฺมปี ปจฺจนีมฺปี อนฺโณมฺมปจฺจนีมฺปี
ปจฺจนียานฺโณมฺมปี คณฺโณ, เอวํ คณฺณเรตฺตพฺพ.)

ธมฺมานฺโลเม ทุกฺติกปฏฺจानํ นิฏฺฐิตํ.

อภิธรรมปิฎก ฐมฺมานุโลม ติกทุกปฏฺจฺานปาติ

นโม ตสฺส ภควโต อรโต สฺมาสมพุทฺธสฺส.

๑. กุสฺลตฺตฺติก ๑. เหตุทุก

๑. เหตุปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุอารมฺมณ

- [๑] กุสฺลํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺโล เหตุ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
อกุสฺลํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสฺโล เหตุ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
อพฺยยากํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยยากโต เหตุ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
[๒] กุสฺลํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺโล เหตุ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. (๑)
อกุสฺลํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสฺโล เหตุ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. (๑)
อพฺยยากํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยยากโต เหตุ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา.
(๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๓] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปฺปติยา ตีณิ, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร
ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, อณฺณมณฺเฑ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต
ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจัยนัย-นอริปติ

- [๔] กุสฺลํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺโล เหตุ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นอริปติปจฺจยา. (๑)
อกุสฺลํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสฺโล เหตุ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นอริปติปจฺจยา. (๑)
อพฺยยากํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยยากโต เหตุ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นอริปติปจฺจยา. (๑)
(สงฺขิตฺตํ.)

[๕] นอริปัตติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปุจนาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปยุตเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจยา นอริปัตติยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอริปัตติปัจจยา เหตุยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ปัจจยวาเรปี นิสฺสยวาเรปี สํสญฺจวาเรปี สมฺปยุตฺตวาเรปี สหฺพพฺพตฺต ตีณิ.)

๑. เหตุปท ๗. ปญหาวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ-อารมฺมณาทิ

[๖] กุสโล เหตุ รมฺโม กุสฺลสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล เหตุ รมฺโม อกุสฺลสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยวกโต เหตุ รมฺโม อพฺยวกตสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

[๗] กุสโล เหตุ รมฺโม กุสฺลสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. กุสโล เหตุ รมฺโม อกุสฺลสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. กุสโล เหตุ รมฺโม อพฺยวกตสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. (๓)

อกุสโล เหตุ รมฺโม อกุสฺลสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (๓)

อพฺยวกโต เหตุ รมฺโม อพฺยวกตสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (๓)

[๘] กุสโล เหตุ รมฺโม กุสฺลสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส อริปัตติปัจจเยน ปจฺจโย. กุสโล เหตุ รมฺโม อกุสฺลสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส อริปัตติปัจจเยน ปจฺจโย. กุสโล เหตุ รมฺโม อพฺยวกตสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส อริปัตติปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (๓)

อกุสโล เหตุ รมฺโม อกุสฺลสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส อริปัตติปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยวกโต เหตุ รมฺโม อพฺยวกตสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส อริปัตติปัจจเยน ปจฺจโย.

อพฺยวกโต เหตุ รมฺโม กุสฺลสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส อริปัตติปัจจเยน ปจฺจโย.

อพฺยวกโต เหตุ รมฺโม อกุสฺลสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส อริปัตติปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (๓)

อนนตราบิ

[๙] กุสโล เหตุ ฐมโม กุสลสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อนนตฺรปจฺเจน ปจฺจโย.
เทว.

อกุสโล เหตุ ฐมโม อกุสลสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อนนตฺรปจฺเจน ปจฺจโย. เทว.
อพฺยากโต เหตุ ฐมโม อพฺยากตสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อนนตฺรปจฺเจน
ปจฺจโย. (๑)

[๑๐] กุสโล เหตุ ฐมโม กุสลสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส สหชาตปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)
อกุสโล เหตุ ฐมโม อกุสลสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส สหชาตปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)
อพฺยากโต เหตุ ฐมโม อพฺยากตสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส สหชาตปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)
(อญฺญมณฺณนิสฺสยปจฺจยา สหชาตปจฺจยสํกิตฺตา.)

อุปนิสฺสยาทิ

[๑๑] กุสโล เหตุ ฐมโม กุสลสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย.
กุสโล เหตุ ฐมโม อกุสลสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. กุสโล
เหตุ ฐมโม อพฺยากตสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. (๓)

อกุสโล เหตุ ฐมโม อกุสลสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย.
อกุสโล เหตุ ฐมโม กุสลสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. อกุสโล
เหตุ ฐมโม อพฺยากตสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. ตีณิ. (๓)

อพฺยากโต เหตุ ฐมโม อพฺยากตสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเจน
ปจฺจโย. อพฺยากโต เหตุ ฐมโม กุสลสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเจน
ปจฺจโย. อพฺยากโต เหตุ ฐมโม อกุสลสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเจน
ปจฺจโย. (๓)

อพฺยากโต เหตุ ฐมโม อพฺยากตสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส วิปากปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)
(สงฺฆิยํ.)

[๑๒] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ นว, อธิปฺตียา สทฺต, อนนตฺเร ปณฺจ, สมฺมณตฺเร
ปณฺจ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมณฺเ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน
ตีณิ, วิปากเ เอกํ, อินฺทฺริเย เทว, มกฺกเ เทว, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, อํตฺติยา ตีณิ,
นตฺติยา ปณฺจ, วิกเต ปณฺจ, อวิกเต ตีณิ. (สงฺฆิยํ.)

ปัจจนียุทธาร

[๑๓] กุสโล เหตุ ฐโม กุสสส ฐมมสส อารมมณปัจจนเ ปจโย. สหชาตปัจจนเ ปจโย. อุปนิตฺตยปัจจนเ ปจโย. กุสโล เหตุ ฐโม อกุสสสส เหตุสส ฐมมสส อารมมณปัจจนเ ปจโย. อุปนิตฺตยปัจจนเ ปจโย. กุสโล เหตุ ฐโม อพฺยากตสส เหตุสส ฐมมสส อารมมณปัจจนเ ปจโย. อุปนิตฺตยปัจจนเ ปจโย. (๓)

อกุสโล เหตุ ฐโม อกุสสสส เหตุสส ฐมมสส อารมมณปัจจนเ ปจโย. สหชาตปัจจนเ ปจโย. อุปนิตฺตยปัจจนเ ปจโย. อกุสโล เหตุ ฐโม กุสสสส เหตุสส ฐมมสส อารมมณปัจจนเ ปจโย. อุปนิตฺตยปัจจนเ ปจโย. อกุสโล เหตุ ฐโม อพฺยากตสส เหตุสส ฐมมสส อารมมณปัจจนเ ปจโย. อุปนิตฺตยปัจจนเ ปจโย. (๓)

อพฺยากโต เหตุ ฐโม อพฺยากตสส เหตุสส ฐมมสส อารมมณปัจจนเ ปจโย. สหชาตปัจจนเ ปจโย. อุปนิตฺตยปัจจนเ ปจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๔] นเหตุยา นว, นอารมมณเ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจนยา นอารมมณเ คีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจนยา อารมมณเ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสสคฺคิเก ปณฺหวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปจฺฉินฺมฺปิ อนฺโถมปจฺฉินฺมฺปิ ปจฺฉินฺยานฺโถมมฺปิ คณฺติ, เอว คณฺตพฺพ.)

๒. นเหตุปท ๑. ปฏิจจวาร์

ปัจจนยจตุกก-เหตุ-อารมมณ

[๑๕] กุสโล นเหตุ ฐมม ปฏิจจ กุสโล นเหตุ ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจนยา. กุสโล นเหตุ ฐมม ปฏิจจ อพฺยากโต นเหตุ ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจนยา. กุสโล นเหตุ ฐมม ปฏิจจ กุสโล นเหตุ จ อพฺยากโต นเหตุ จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจนยา. (๓)

อกุสโล นเหตุ ฐมม ปฏิจจ อกุสโล นเหตุ ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจนยา.

อกุสลํ นเหตุํ ฐมํ ปฏิจํ อพฺยาคโต นเหตุ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 อกุสลํ นเหตุํ ฐมํ ปฏิจํ อกุสโล นเหตุ จ อพฺยาคโต นเหตุ จ ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. (๓)

อพฺยาคํ นเหตุํ ฐมํ ปฏิจํ อพฺยาคโต นเหตุ ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (๑)

กุสลํ นเหตุญจ อพฺยาคํ นเหตุญจ ฐมํ ปฏิจํ อพฺยาคโต นเหตุ ฐมโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสลํ นเหตุญจ อพฺยาคํ นเหตุญจ ฐมํ ปฏิจํ อพฺยาคโต นเหตุ ฐมโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

[๑๖] กุสลํ นเหตุํ ฐมํ ปฏิจํ กุสโล นเหตุ ฐมโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณ-
 ปจฺจยา. (๑)

อกุสลํ นเหตุํ ฐมํ ปฏิจํ อกุสโล นเหตุ ฐมโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณ-
 ปจฺจยา. (๑)

อพฺยาคํ นเหตุํ ฐมํ ปฏิจํ อพฺยาคโต นเหตุ ฐมโม อปฺปชฺชติ
 อารมฺมณปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๗] เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปฺตียา นว, อนนฺตเร ตีณิ, สมฺนนฺตเร
 ตีณิ, สหชาเต นว, อญฺญมมฺยเณ ตีณิ, นิสฺสเย นว, อุนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต
 ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม นว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร นว, อินฺทฺริเย นว,
 ฉาเน นว, มกฺเก นว, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา
 ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุ นอารมฺมณ

[๑๘] อพฺยาคํ นเหตุํ ฐมํ ปฏิจํ อพฺยาคโต นเหตุ ฐมโม อปฺปชฺชติ
 นเหตุปจฺจยา. (๑)

กุสลํ นเหตุํ ฐมํ ปฏิจํ อพฺยาคโต นเหตุ ฐมโม อปฺปชฺชติ นอารมฺมณ-
 ปจฺจยา. (๑)

อกุสลํ นเหตุํ ฐมํ ปฏิจํ อพฺยาคโต นเหตุ ฐมโม อปฺปชฺชติ นอารมฺมณ-
 ปจฺจยา. (๑)

อพฺยากํ นเหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต นเหตุ ฐมโ อปฺปชฺชติ นอารมฺมณ-
ปจฺจยา. (๑)

กฺขลํ นเหตุญฺจ อพฺยากํ นเหตุญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต นเหตุ ฐมโ
อปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. (๑)

อกฺขลํ นเหตุญฺจ อพฺยากํ นเหตุญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต นเหตุ ฐมโ
อปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๑๙] นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณ ปณฺจ, นอธิปฺติยา นว, นอนนฺตเร ปณฺจ,
นสมนฺนตเร ปณฺจ, นอญฺฉมณฺเณ ปณฺจ, นอปฺนิสฺสเย ปณฺจ, นปุเรชาเต สทฺท,
นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ติณฺโณ, นวิปาเก นว, นอาทาเร เอกํ,
นอินฺทริเย เอกํ, นมกฺเค เอกํ, นฉานเ เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปณฺจ, นวิปยุตฺเต ติณฺโณ,
โนนตฺถิยา ปณฺจ, โนวิกิตเ ปณฺจ. (สงฺขิตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ปณฺจ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวโรปี ปจฺจยวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสญฺจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏิจฺจวโรปี วิทฺถวโรปี.)

๒. นเหตุปท ๗. ปญหาวาร

ปจฺจยจตุกก-อารมฺมณิกิ

[๒๐] กฺขลโ นเหตุ ฐมโ กฺขลสฺส นเหตุสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. กฺขลโ นเหตุ ฐมโ อกฺขลสฺส นเหตุสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. กฺขลโ นเหตุ ฐมโ อพฺยากสฺส นเหตุสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๓)

อกฺขลโ นเหตุ ฐมโ อกฺขลสฺส นเหตุสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
อกฺขลโ นเหตุ ฐมโ กฺขลสฺส นเหตุสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
อกฺขลโ นเหตุ ฐมโ อพฺยากสฺส นเหตุสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อพฺยากโต นเหตุ ฐมโ อพฺยากสฺส นเหตุสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
อพฺยากโต นเหตุ ฐมโ กฺขลสฺส นเหตุสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
อพฺยากโต นเหตุ ฐมโ อกฺขลสฺส นเหตุสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๒๑] กุสโล นนฺเต ฐมโม กุสลสฺส นนฺเตสฺส ฐมมสฺส อธิปฺปิ จาเยน ปจฺจาโย.
 กุสโล นนฺเต ฐมโม อกุสลสฺส นนฺเตสฺส ฐมมสฺส อธิปฺปิ จาเยน ปจฺจาโย. กุสโล
 นนฺเต ฐมโม อพฺยาगतสฺส นนฺเตสฺส ฐมมสฺส อธิปฺปิ จาเยน ปจฺจาโย. กุสโล
 นนฺเต ฐมโม กุสลสฺส นนฺเตสฺส จ อพฺยาगतสฺส นนฺเตสฺส จ ฐมมสฺส อธิปฺปิ จาเยน
 ปจฺจาโย. จกฺกตาริ. (๔)

อกุสโต นเหตุ รมโม อกุสตุส นเหตุสสุ รมมสุส อธิปติปัจจาเยน ปัจจาโย.
ทีณิ. (๓)

อพฺพยากโต นนฺเตหุ ฐมฺโม อพฺพยากตฺสฺส นนฺเตหุสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย.
 อพฺพยากโต นนฺเตหุ ฐมฺโม กุสฺลสฺส นนฺเตหุสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ตฺติณิ. (๓)

[๒๒] กุสโล นเหตุ ธมโม กุสลสฺส นเหตุสฺส ธมมสฺส อนนฺตรปจฺเจยน
 ปจฺจโย. กุสโล นเหตุ ธมโม อพฺยากตสฺส นเหตุสฺส ธมมสฺส อนนฺตรปจฺเจยน
 ปจฺจโย. (๒)

อกุสโต นเหตุ ฐโม อกุสสส นเหตุสส ฐมมสส อนนตรปจายเนน ปจายโย.
 อกุสโต นเหตุ ฐโม อพยากตสส นเหตุสส ฐมมสส อนนตรปจายเนน ปจายโย. (๒)

อพฺยากโต นเหตุ ฐมโม อพฺยากตสฺส นเหตุสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปจฺเจยน
ปจฺจโย. ตีณิ ๆ เป ๆ

อุปนิสัย

[๒๓] กุสโล นเหตุ ฐโม กุสลุตส นเหตุุตส ฐมุตส อุปนิสฺสยปจฺเจน
 ปจฺจโย. กุสโล นเหตุ ฐโม อกุสลุตส นเหตุุตส ฐมุตส อุปนิสฺสยปจฺเจน
 ปจฺจโย. กุสโล นเหตุ ฐโม อพฺยาคตส นเหตุุตส ฐมุตส อุปนิสฺสยปจฺเจน
 ปจฺจโย. (๓)

อกุสโต นเหตุ ฐโม อกุสสส นเหตุสส ฐมมสส อุปนิสฺสยปจายเณ ปจายโย.
 อกุสโต นเหตุ ฐโม กุสสส นเหตุสส ฐมมสส อุปนิสฺสยปจายเณ ปจายโย. อกุสโต
 นเหตุ ฐโม อพฺยากตสส นเหตุสส ฐมมสส อุปนิสฺสยปจายเณ ปจายโย. (๓)

อพยวกโต นเหตุ รมโม อพยวกตสส นเหตุสส รมมสส อุปนิสสยปัจจุยน

ปัจจโย. อพฺยาคโต นเหตุ รมโม กุสลสฺส นเหตุสฺส รมมสฺส อฺปนีสฺสยปัจจเยน
 ปจฺจโย. อพฺยาคโต นเหตุ รมโม อกุสลสฺส นเหตุสฺส รมมสฺส อฺปนีสฺสยปัจจเยน
 ปจฺจโย. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๔] อารมฺมณฺเ นว, อธิปฺติยา ทส, อนนฺตเร สทฺท, สมฺนนฺตเร สทฺท,
 สหชาเต นว, อณฺณมณฺณเว ตีณิ, นิสฺสเย เทวส, อฺปนีสฺสเย นว, ปฺเรชาเต ตีณิ,
 ปจฺจนาชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม สทฺท, วิปาเก เอกํ, อาหารา สทฺท, อินฺทฺริเย
 สทฺท, ฌาเน สทฺท, มกฺเค สทฺท, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺยุตฺเต ปณฺจ, อตฺถิยา
 เทวส, นตฺถิยา สทฺท, วิคเต สทฺท, อวิกเต เทวส. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา ปณฺณรส, นอารมฺมณฺเ ปณฺณรส. (สงฺขิตฺตํ.)

อารมฺมณฺปัจจยา นเหตุยา นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมฺมณฺเ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺตํเก ปณฺหวารํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

๒. เวทนาตุติก ๑. เหตุทุก

๑. ปฏิจฺจาทิวาร

ปัจจยจตุกก

[๒๕] สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เหตุ รมมํ ปฏิจฺจ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต
 เหตุ รมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑)

ทกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เหตุ รมมํ ปฏิจฺจ ทกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต เหตุ
 รมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑)

อทกฺขมสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เหตุ รมมํ ปฏิจฺจ อทกฺขมสฺขาย เวทนาย
 สมฺปยุตฺโต เหตุ รมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๖] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เปว วิปาเก เทว
 ๖ เปว อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอริปัตติยา ตีณิ, นปุเรชาเต เทว, นปุณณาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นวิปาเก
ตีณิ, นวิปยุตเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจยา นอริปัตติยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอริปัตติปัจจยา เหตุยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี วิตุถาเรตพฺพ.)

เหตุอารมฺมณ

[๒๗] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต เหตุ ฐมโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส
เหตุสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต เหตุ ฐมโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส เหตุสฺส
ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต เหตุ ฐมโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย
สมฺปยุตฺตสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

[๒๘] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต เหตุ ฐมโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส เหตุสฺส
ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต เหตุ ฐมโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส เหตุสฺส
ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต เหตุ ฐมโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส
เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๙] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณเ นว, อริปัตติยา จตฺตาริ, อนนฺตเร จ, สมฺนนฺตเร
จ, สหชาเต ตีณิ, อณฺณมณฺเ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ,
วิปาเก เทว, อินฺทริเย เทว, มคฺเค เทว, สมฺปยุตเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, นตฺถิยา
จ, วิคเต จ, อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมฺมณเ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจยา นอารมฺมณเ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจัย อารมมณ นว. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสลดติเก ปณฺหาวาริ, เอว วิตถาเรตพฺพ.)

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก

[๓๐] สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นเหตุ รมํ ปฏิจจ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต
นเหตุ รมํ โอปปชฺชติ เหตุปัจจัย. (๑)

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นเหตุ รมํ ปฏิจจ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต
นเหตุ รมํ โอปปชฺชติ เหตุปัจจัย. (๑)

อทุกฺขมสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นเหตุ ปฏิจจ อทุกฺขมสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต
นเหตุ รมํ โอปปชฺชติ เหตุปัจจัย. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๓๑] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเท ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุยา ตีณิ, นอริปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต เทว, นปัจฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน
ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ นวิปยุตฺเต เทว. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวารมฺปิ ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวารมฺปิ วิตถาเรตพฺพ.)

๑. ปณฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-อารมมณาทิ

[๓๒] สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นเหตุ รมํ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส
นเหตุสฺส รมํสฺส อารมมณปัจจัยเณ ปัจจโย. สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นเหตุ
รมํ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส นเหตุสฺส รมํสฺส อารมมณปัจจัยเณ ปัจจโย.
สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นเหตุ รมํ อทุกฺขมสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส
นเหตุสฺส รมํสฺส อารมมณปัจจัยเณ ปัจจโย. (๓)

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นเหตุ รมํ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส นเหตุสฺส
รมํสฺส อารมมณปัจจัยเณ ปัจจโย. ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นเหตุ รมํ
สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส นเหตุสฺส รมํสฺส อารมมณปัจจัยเณ ปัจจโย. ทุกฺขาย
เวทนาย สมฺปยุตฺโต นเหตุ รมํ อทุกฺขมสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส นเหตุสฺส

ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อทุกขมสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นนฺเตหุ ฐมฺโม อทุกขมสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส
 นนฺเตหุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณน ปฺจายโย. อทุกขมสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต
 นนฺเตหุ ฐมฺโม สฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส นนฺเตหุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณน
 ปฺจายโย. อทุกขมสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นนฺเตหุ ฐมฺโม สฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส
 นนฺเตหุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณน ปฺจายโย. (๓)

[๓๓] สุขาย เวทนาย สมปยุตโต นนฺเต รุโม สุขาย เวทนาย สมปยุตฺตสฺส
 นนฺเต รุโม อธิปฺปิยาเยน ปจฺจโย. สุขาย เวทนาย สมปยุตโต นนฺเต รุโม
 อทกขมสฺส เวทนาย สมปยุตฺตสฺส นนฺเต รุโม อธิปฺปิยาเยน ปจฺจโย. (๒)

ทุกชาย เวทนาย สมปยุตโต นเหตุ ฐโม ทุกชาย เวทนาย สมปยุตตสส นเหตุสส
ธมมสส อธิปติปัจจนเณ ปัจจโย. (๑)

อทกขมสฺสชาเย เวทนาย สมปยุตฺโต นนฺเตหุ ฐมฺโม อทกขมสฺสชาเย เวทนาย สมปยุตฺตสฺส
 นนฺเตหุสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อทกขมสฺสชาเย เวทนาย สมปยุตฺโต นนฺเตหุ
 ฐมฺโม สฺสชาเย เวทนาย สมปยุตฺตสฺส นนฺเตหุสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๒)

อนนฺตร อุปนีสฺสย

[๓๔] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นนฺเตสุ ฐมโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส นนฺเตสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย. เทว.

ทุกชาย เวทนาย สมปยุตโต นเหตุ ธมฺโม ทุกชาย เวทนาย สมปยุตตสฺส นเหตุสฺส
ธम्मสส อนนตรปจฺเจน ปจฺจโย. เทว.

อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นนฺเต ฐมโม อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส
 นนฺเตสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย. ตีถิ ฯ เป ฯ

[๓๕] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นนฺเต รุโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส นนฺตสฺส รุมนฺตสฺส อปนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. ตีณิ.

ทุกชาย เวทนาย สมปยุตโต นเหตุ ธมโม ทุกชาย เวทนาย สมปยุตตสส นเหตุสส
ธมมสส อปนิสสยปจายเณ ปจจโย. ตีฉนิ.

อทกขมสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นนฺเต ฐมฺโม อทกขมสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส

นเหตุสสุ ฐมมสสุ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๖] อารมฺมณ นว, อธิปตฺติยา ปณฺจ, อนนฺตเร สตุต, สมฺนนฺตเร สตุต,
สหชาเต ตีณิ, อณฺณมณฺเฑ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม
อฏฺฐ, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทวฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มกฺเค ตีณิ,
สมฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺติยา ตีณิ, นตฺติยา สตุต, วิกเต สตุต, อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

อารมฺมณปจฺจยา นเหตุยา นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวาร, เอว วิตุถาเรตพฺพ.)

๓. วิปากตติก ๑. เหตุทุก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตุกก

[๓๗] วิปากํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก เหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
วิปากฐมฺมฐมฺมํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ วิปากฐมฺมฐมฺโม เหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

เนววิปากนวิปากฐมฺมฐมฺมํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากฐมฺมฐมฺโม เหตุ
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๘] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ ตีณิ ๖ เป ๖ อาเสวเน เทว, กมฺเม ตีณิ,
วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธิปตฺติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺจชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ,
นวิปาเก เทว, นวิปยุตฺเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโร ปฏิจฺจวารสฺทิสสา วิตุถาเรตพฺพา.)

๑. ปญหาวาร

ปัจจัยจตุกก

[๓๙] วิปาโก เหตุ ธมโม วิปากสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

วิปากธมฺมธมฺโม เหตุ ธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

แนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เหตุ ธมฺโม แนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

[๔๐] วิปาโก เหตุ ธมฺโม วิปากสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. วิปาโก เหตุ ธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. วิปาโก เหตุ ธมฺโม แนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. (๓)

วิปากธมฺมธมฺโม เหตุ ธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. (๓)

วิปากธมฺมธมฺโม เหตุ ธมฺโม วิปากสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. วิปากธมฺมธมฺโม เหตุ ธมฺโม แนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

แนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เหตุ ธมฺโม แนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

[๔๑] วิปาโก เหตุ ธมฺโม วิปากสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อธิปฺติปัจจเยน ปจฺจโย. วิปาโก เหตุ ธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อธิปฺติปัจจเยน ปจฺจโย. วิปาโก เหตุ ธมฺโม แนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อธิปฺติปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (๓)

วิปากธมฺมธมฺโม เหตุ ธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อธิปฺติปัจจเยน ปจฺจโย. เทว.

แนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เหตุ ธมฺโม แนววิปากนวิปากธมฺมสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อธิปฺติปัจจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺฆิตฺก.)

[๔๒] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อธิปัตยา จ, อนนฺตเร ปณฺจ, สมฺนนฺตเร ปณฺจ, สหชาเต ตีณิ, อณฺณมณฺเณ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน เทว, วิปากเ เอกํ ๖ เป ๖ อินฺทริเย มกฺเค สมฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมมณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลศุติเก ปญฺหาวาริ, เอวํ วิตุถาเรทพฺพ.)

นเหตุปท ปจฺจยจตุกก

[๔๓] วิปากํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ วิปากํ นเหตุ ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากฐมมฐมํ นเหตุ ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ วิปากํ นเหตุ จ เนววิปากนวิปากฐมมฐมํ นเหตุ จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

วิปากฐมมฐมํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ วิปากฐมมฐมํ นเหตุ ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากฐมมฐมํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากฐมมฐมํ นเหตุ ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากฐมมฐมํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ วิปากฐมมฐมํ นเหตุ จ เนววิปากนวิปากฐมมฐมํ นเหตุ จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

เนววิปากนวิปากฐมมฐมํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากฐมมฐมํ นเหตุ ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

วิปากํ นเหตุจ เนววิปากนวิปากฐมมฐมํ นเหตุจ ฐมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากฐมมฐมํ นเหตุ ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

วิปากฐมมฐมํ นเหตุจ เนววิปากนวิปากฐมมฐมํ นเหตุจ ฐมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากฐมมฐมํ นเหตุ ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๔] เหตุยา เทรส, อารมมณ ปณฺจ, อธิปัตยา นว, อนนฺตเร ปณฺจ, สมฺนนฺตเร ปณฺจ, สหชาเต เทรส, อณฺณมณฺเณ สทฺต, นิสฺสเย เทรส, อุปฺนิสฺสเย ปณฺจ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน เทว, กมฺเม เทรส, วิปากเ นว, อาหาเร เทรส ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺเต ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุ นอารมณ์

[๔๕] วิปากํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปากโก นเหตุํ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.

นว.

วิปากํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม นเหตุํ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
นอารมณ์ปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๖] นเหตุยา นว, นอารมณ์ณ ปณฺจ, นอธิปติยา เतरส, นอนนฺตเร ปณฺจ,
นสฺมณนฺตเร ปณฺจ, นอญฺฉมณฺฉเว ปณฺจ, นอุปนิสฺสเย ปณฺจ, นปุเรชาเต ทฺวาทส,
นปจฺจชาเต เतरส, นอาเสวเน เतरส, นกมฺเม เทว, นวิปากे ปณฺจ, นอาหาเร
นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน เทว, นมกฺเค นว ๆ เป ๆ นวิปฺปยุตฺเต ทิณฺณิ ๆ เป ๆ
โนวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจฺจวารสทิสฺสา วิตุถาเรตพฺพา.)

๗. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตุกก

[๔๗] วิปากโก นเหตุํ ธมฺโม วิปากสฺส นเหตุสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. วิปากโก นเหตุํ ธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส นเหตุสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากโก นเหตุํ ธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมสฺส นเหตุสฺส ธมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

วิปากธมฺมธมฺโม นเหตุํ ธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส นเหตุสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. ทิณฺณิ. (๓)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม นเหตุํ ธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส นเหตุสฺส
ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ทิณฺณิ. (๓)

[๔๘] วิปากโก นเหตุํ ธมฺโม วิปากสฺส นเหตุสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน
ปจฺจโย. จกฺทาริ.

วิปากธมฺมธมฺโม นเหตุํ ธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส นเหตุสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน
ปจฺจโย. ทิณฺณิ.

อนุปาทินฺนุปาทานียํ เหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ อนุปาทินฺนุปาทานียํ เหตุ ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานียํ เหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ อนุปาทินฺนุปาทานียํ เหตุ ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๒] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปฺติยา เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เทว
๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธิปฺติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ ๖ เป ๖ นอาเสวเน ตีณิ, นวิปาเก เทว,
นวิปยุตฺเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี วิตฺถาเรตฺตพฺพา.)

๗. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตุกก

[๕๓] อุปาทินฺนุปาทานียํ เหตุ ฐมฺโม อุปาทินฺนุปาทานียสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานียํ เหตุ ฐมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานียสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานียํ เหตุ ฐมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานียสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

[๕๔] อุปาทินฺนุปาทานียํ เหตุ ฐมฺโม อุปาทินฺนุปาทานียสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานียํ เหตุ ฐมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานียสฺส
เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนุปาทานียํ เหตุ ฐมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานียสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานียํ เหตุ ฐมฺโม อุปาทินฺนุปาทานียสฺส
เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนุปาทานียํ เหตุ ฐมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานียสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

[๕๕] อุปาทินนุปาทานิโย เหตุ ฐมโม อนุปาทินนุปาทานิยสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
อริปิปปัจเยน ปัจจโย. (๑)

อนุปาทินนุปาทานิโย เหตุ ฐมโม อนุปาทินนุปาทานิยสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
อริปิปปัจเยน ปัจจโย. (๑)

อนุปาทินนุปาทานิโย เหตุ ฐมโม อนุปาทินนุปาทานิยสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
อริปิปปัจเยน ปัจจโย. อนุปาทินนุปาทานิโย เหตุ ฐมโม อนุปาทินนุปาทานิยสฺส
เหตุสฺส ฐมมสฺส อริปิปปัจเยน ปัจจโย. (๒)

อนนตร อุปนิสฺสย

[๕๖] อุปาทินนุปาทานิโย เหตุ ฐมโม อุปาทินนุปาทานิยสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
อนนตรปจฺเยน ปัจจโย. (๑)

อนุปาทินนุปาทานิโย เหตุ ฐมโม อนุปาทินนุปาทานิยสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
อนนตรปจฺเยน ปัจจโย. ตีณิ.

อนุปาทินนุปาทานิโย เหตุ ฐมโม อนุปาทินนุปาทานิยสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
อนนตรปจฺเยน ปัจจโย. อนุปาทินนุปาทานิโย เหตุ ฐมโม อุปาทินนุปาทา-
นิยสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อนนตรปจฺเยน ปัจจโย-ว เป-ว (๒)

[๕๗] อุปาทินนุปาทานิโย เหตุ ฐมโม อุปาทินนุปาทานิยสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
อุปนิสฺสยปจฺเยน ปัจจโย. อุปาทินนุปาทานิโย เหตุ ฐมโม อนุปาทินนุปาทานิยสฺส
เหตุสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเยน ปัจจโย. อุปาทินนุปาทานิโย เหตุ ฐมโม
อนุปาทินนุปาทานิยสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเยน ปัจจโย. (๓)

อนุปาทินนุปาทานิโย เหตุ ฐมโม อนุปาทินนุปาทานิยสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
อุปนิสฺสยปจฺเยน ปัจจโย. ตีณิ.

อนุปาทินนุปาทานิโย เหตุ ฐมโม อนุปาทินนุปาทานิยสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
อุปนิสฺสยปจฺเยน ปัจจโย. ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๕๘] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ ปญฺจ, อริปิปปัจเญ จตฺถาริ, อนนฺตเร จ, สมฺมณฺตเร
จ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน เทว,
วิปาเก เทว ๖ เป-ว อินฺทริเย มคฺเช สมฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป-ว อวิกฺเต ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงขิตฺตํ.)

เหตุปัจจัยา นอารมมณ ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจัยา อารมมณ ปณจ. (สงขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารมปี, เอวํ วิทฺธาทเรทพฺพํ.)

นเหตุปท ปัจจัยจตุกก

[๕๙] อุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ ฐมํ
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. อุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ อนฺอุปาทินฺนูปาทานียํ
นเหตุ ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. อุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ
อุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ จ อนฺอุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ จ ฐมา อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (๓)

อนฺอุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ อนฺอุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ ฐมํ
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

อนฺอุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ อนฺอุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ
ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. อนฺอุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ
อนฺอุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. อนฺอุปาทินฺนูปาทานียํ
นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ อนฺอุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ จ อนฺอุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ
จ ฐมา อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๓)

อุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุญจ อนฺอุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุญจ ฐมํ ปฏิจฺจ
อนฺอุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

อนฺอุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุญจ อนฺอุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุญจ ฐมํ ปฏิจฺจ
อนฺอุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

[๖๐] อุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ ฐมํ
อุปฺปชฺชติ อารมมณปัจจัยา. (๑)

อนฺอุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ อนฺอุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ ฐมํ
อุปฺปชฺชติ อารมมณปัจจัยา. (๑)

อนฺอุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ อนฺอุปาทินฺนูปาทานียํ นเหตุ
ฐมํ อุปฺปชฺชติ อารมมณปัจจัยา. (๑) (สงขิตฺตํ.)

[๖๑] เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปตฺติยา ปณฺจ, อนนฺตเร ตีณิ, สมฺนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเฑ ตีณิ, นิสฺสเย นว, อุนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน เทว, กมฺเม นว, วิปาเก นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจัย-นเหตุ

[๖๒] อุปาทินฺนุปาทานิํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย นเหตุ ฐมฺโม อุปปชฺชติ นเหตุปัจจัยา. ตีณิ.

อนุปาทินฺนุปาทานิํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย นเหตุ ฐมฺโม อุปปชฺชติ นเหตุปัจจัยา. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิํ นเหตุํ จ อนุปาทินฺนุปาทานิํ นเหตุํ จ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย นเหตุ ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๖๓] นเหตุยา ปณฺจ, นอารมฺมณํ จ ๆ เป ๆ นปุเรชาเต สทฺต, นปุณฺณาชาเต นอาเสวเน นว, นกมฺเม เทว, นวิปาเก จ, นอาหาเร นอินฺทริเย นฉาเน เทว, นมคฺเค ปณฺจ, นสมฺปยุตฺเต จ, นวิปยุตฺเต ตีณิ ๆ เป ๆ โนวิกเต จ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจัยา นอารมฺมณํ จ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจัยา อารมฺมณํ เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺตํ ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิทฺธาเรทพฺพํ.)

๕. สงฺกิลฺลิจฺจตฺตํ ๑. เหตุทุก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตุกก

[๖๔] สงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิจํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิจโก เหตุ ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

อสงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิจํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อสงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิจโก เหตุ ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

อสังกิลิฏจอสงกิเลสิโก เหตุ ฐมโม ปฏิจจ อสังกิลิฏจอสงกิเลสิโก เหตุ ฐมโม
อุปชชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงขิตทำ.)

[๖๕] เหตุยา ตีนี, อารมมณ ตีนี ะ เป ะ วิปาเก เทว ะ เป ะ อวิกเต ตีนี.
(สงขิตทำ.)

นอธิปัตยา ตีนี, นปุระชาเต ตีนี, นปัจจชาเต ตีนี, นอาเสวเน ตีนี,
นวิปาเก ตีนี, นวิปยุตเต ตีนี. (สงขิตทำ.)

(สหชาตวาโรปี ะ เป ะ สมปยุตตวาโรปี วิตุถาเรตพพา.)

๗. ปัญหาวาร ปัจจยจตุกก

เหตุอารมมณาทิ

[๖๖] สังกิลิฏจอสงกิเลสิโก เหตุ ฐมโม สังกิลิฏจอสงกิเลสิกสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
เหตุปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

อสังกิลิฏจอสงกิเลสิโก เหตุ ฐมโม อสังกิลิฏจอสงกิเลสิกสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
เหตุปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

อสังกิลิฏจอสงกิเลสิโก เหตุ ฐมโม อสังกิลิฏจอสงกิเลสิกสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
เหตุปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

[๖๗] สังกิลิฏจอสงกิเลสิโก เหตุ ฐมโม สังกิลิฏจอสงกิเลสิกสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. เทว.

อสังกิลิฏจอสงกิเลสิโก เหตุ ฐมโม อสังกิลิฏจอสงกิเลสิกสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. เทว.

อสังกิลิฏจอสงกิเลสิโก เหตุ ฐมโม อสังกิลิฏจอสงกิเลสิกสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

[๖๘] สังกิลิฏจอสงกิเลสิโก เหตุ ฐมโม สังกิลิฏจอสงกิเลสิกสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
อธิปัตปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

อสังกิลิฏจอสงกิเลสิโก เหตุ ฐมโม อสังกิลิฏจอสงกิเลสิกสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
อธิปัตปัจจเยน ปัจจโย. อสังกิลิฏจอสงกิเลสิโก เหตุ ฐมโม - สังกิลิฏจอสงกิเลสิกสฺส
เหตุสฺส ฐมมสฺส อธิปัตปัจจเยน ปัจจโย. (๒)

อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺโก เหตุ รมโม อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺส เหตุสฺส รมมฺสฺส
อปริปิฏฺจเยน ปจฺจโย. เทว.

[๖๙] สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺโก เหตุ รมโม สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺส เหตุสฺส รมมฺสฺส
อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. จ ๖ เป ๖

สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺโก เหตุ รมโม สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺส เหตุสฺส รมมฺสฺส
อฺปนฺนิตฺตยปจฺจเยน ปจฺจโย. สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺโก เหตุ รมโม อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺส
เหตุสฺส รมมฺสฺส อฺปนฺนิตฺตยปจฺจเยน ปจฺจโย. สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺโก เหตุ รมโม
อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺส เหตุสฺส รมมฺสฺส อฺปนฺนิตฺตยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺโก เหตุ รมโม อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺส เหตุสฺส รมมฺสฺส
อฺปนฺนิตฺตยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺโก เหตุ รมโม อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺส เหตุสฺส รมมฺสฺส
อฺปนฺนิตฺตยปจฺจเยน ปจฺจโย. เทว. (สงฺกิลิฏฺจ.)

[๗๐] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ ปณฺจ, อปริปิฏฺจ ปณฺจ, อนนฺตร จ, สมฺนนฺตร
จ, สหชาเต ตีณิ, อณฺณมณฺณเจ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อฺปนฺนิตฺตเย อฏฺฐ, อาเสวเน
ตีณิ, วิปาเก เทว, อินฺทริเย เทว, มกฺเค เทว, สมฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
ตีณิ. (สงฺกิลิฏฺจ.)

นเหตุยา อฏฺฐ, นอารมฺมณ อฏฺฐ. (สงฺกิลิฏฺจ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺกิลิฏฺจ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ ปณฺจ. (สงฺกิลิฏฺจ.)

(ยถา กุสฺลตฺตํ ปณฺหวาโรปี, เอว วิทฺถาเรตพฺโพ.)

นเหตุปท ปจฺจยจตฺตํ

[๗๑] สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺกํ นเหตุ รมมํ ปฏฺิจจ สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺโก นเหตุ
รมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺกํ นเหตุ รมมํ ปฏฺิจจ อสงฺกิลิฏฺจ-
สงฺกิลิฏฺโก นเหตุ รมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺกํ นเหตุ รมมํ
ปฏฺิจจ สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺโก นเหตุ จ อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺโก นเหตุ จ รมมา
อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺกํ นเหตุ รมมํ ปฏฺิจจ อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺโก นเหตุ รมโม
อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อสงฺกิลฺลิจฺจอสงฺกิลฺลิกํ นเหตํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อสงฺกิลฺลิจฺจอสงฺกิลฺลิกโก นเหตํ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

สงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกํ นเหตุญฺจ อสงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกํ นเหตุญฺจ ฐมํ ปฏฺิจฺจ
อสงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกโก นเหตํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อสงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกํ นเหตุญฺจ อสงฺกิลฺลิจฺจอสงฺกิลฺลิกํ นเหตุญฺจ ฐมํ ปฏฺิจฺจ
อสงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกโก นเหตํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

[๗๒] สงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกํ นเหตํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ สงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกโก นเหตํ
ฐมโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. (๑)

อสงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกํ นเหตํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อสงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกโก นเหตํ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. (๑)

อสงฺกิลฺลิจฺจอสงฺกิลฺลิกํ นเหตํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อสงฺกิลฺลิจฺจอสงฺกิลฺลิกโก นเหตํ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๗๓] เหตุยา นว, อารมฺมณ ตีณิ, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร ตีณิ, สมฺนนฺตเร
ตีณิ, สหชาเต นว, อณฺณมณฺณเย ตีณิ, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต
ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม นว, วิปาเก ปญฺจ, อาหาเร นว ๆ เป ๆ อวิกฺเท นว.
(สงฺขิตํ.)

ปัจจนี-นเหตุ

[๗๔] อสงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกํ นเหตํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อสงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกโก นเหตํ
ฐมโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)

นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณ ปญฺจ, นอธิปฺติยา จ, นปุเรชาเต สกฺต ๆ เป ๆ
นกมฺเม ตีณิ ๆ เป ๆ นวิปฺยตฺตเต ตีณิ ๆ เป ๆ โนวิกฺเท ปญฺจ. (สงฺขิตํ.)

(สทฺชาทวาโรปี ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวาโรปี วิตฺถาเรตฺตพฺพา.)

๗. ปญฺหาวาร ปจฺจยจตุกก อารมฺมณอธิปติ

[๗๕] สงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกโก นเหตํ ฐมโม สงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกสฺส นเหตุสฺส
ฐมมฺสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. เทว.

อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิโก นเหตุ รมโม อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิโกสฺส นเหตุสฺส รมมฺสฺส
อามมณฺเฏน ปจฺจโย. เทว.

อสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลิโก นเหตุ รมโม อสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลิโกสฺส นเหตุสฺส รมมฺสฺส
อามมณฺเฏน ปจฺจโย. เทว.

[๗๖] สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิโก นเหตุ รมโม สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิโกสฺส นเหตุสฺส
รมมฺสฺส อธิปติปจฺจโย. ทีณิ.

อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิโก นเหตุ รมโม อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิโกสฺส นเหตุสฺส รมมฺสฺส
อธิปติปจฺจโย. เทว.

อสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลิโก นเหตุ รมโม อสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลิโกสฺส นเหตุสฺส รมมฺสฺส
อธิปติปจฺจโย. ทีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๗๗] อามมณฺเฏ จ, อธิปติยา อฏฺฐ, อนนฺตเร สทฺธ, สมนฺนตเร สทฺธ,
สหชาเต นว, อณฺณมณฺเฏ ทีณิ, นิสฺสเย เทรส, อฺปนฺนิสฺสเย อฏฺฐ, อาเสวเน ทีณิ,
กมฺเม สทฺธ, วิปาเก จตฺตาริ, อาหาเร สทฺธ, อินฺทริเย ฉาเน มคฺเค สทฺธ,
สมฺปยุตฺเต ทีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปณฺจ ๖เปว อวิกเต เทรส. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา จุทฺทส, นอามมณฺเฏ จุทฺทส. (สงฺขิตฺตํ.)

อามมณฺเฏน ปจฺจโย นเหตุยา จ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจโย อามมณฺเฏ จ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิทกุกตฺตพฺพ.)

๖. วิทกุกตฺติก ๑. เหตุทุก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตก

[๗๘] สวิทกุกตฺติวารํ เหตุ รมมํ ปฏิจฺจ สวิทกุกตฺติวารํ เหตุ รมโม อฺปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อวิตกกถิการมตฺโต เหตุ ฐมฺโม ปฏิจฺจ อวิตกกถิการมตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อวิตกกถิการมตฺโต เหตุ ฐมฺโม ปฏิจฺจ อวิตกกถิการมตฺโต เหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๗๙] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิตเต ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นอริปฺติยา ตีณิ, นปฺเรชาเต ตีณิ, นปฺจฺจชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นวิปาเก
ตีณิ, นวิปฺยตฺเต ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา สหชาตวโรปปี สมฺปยุตฺตวโรปปี เอว วิตฺถาเรตพฺพา.)

๗. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตุกก

[๘๐] สวิตกกถิการมตฺโต เหตุ ฐมฺโม สวิตกกถิการมตฺโต เหตุสฺส ฐมฺมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อวิตกกถิการมตฺโต เหตุ ฐมฺโม อวิตกกถิการมตฺโต เหตุสฺส ฐมฺมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อวิตกกถิการมตฺโต เหตุ ฐมฺโม อวิตกกถิการมตฺโต เหตุสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

[๘๑] สวิตกกถิการมตฺโต เหตุ ฐมฺโม สวิตกกถิการมตฺโต เหตุสฺส ฐมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สวิตกกถิการมตฺโต เหตุ ฐมฺโม อวิตกกถิการมตฺโต เหตุสฺส
ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อวิตกกถิการมตฺโต เหตุ ฐมฺโม สวิตกกถิการมตฺโต เหตุสฺส ฐมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อวิตกกถิการมตฺโต เหตุ ฐมฺโม อวิตกกถิการมตฺโต เหตุสฺส
ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อวิตกกถิการมตฺโต เหตุ ฐมฺโม อวิตกกถิการมตฺโต เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. อวิตกกถิการมตฺโต เหตุ ฐมฺโม สวิตกกถิการมตฺโต เหตุสฺส ฐมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๘๒] สวิตกกฏสวิจาโร เหตุ ฐมโม สวิตกกฏสวิจารสฺส เหตุสฺส ฐมมฺสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อวิตกกฏวิจารมตฺโต เหตุ ฐมโม อวิตกกฏวิจารมตฺตสฺส เหตุสฺส ฐมมฺสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อวิตกกฏวิจารมตฺโต เหตุ ฐมโม สวิตกกฏสวิจารสฺส เหตุสฺส ฐมมฺสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อวิตกกฏอวิจาโร เหตุ ฐมโม อวิตกกฏอวิจารสฺส เหตุสฺส ฐมมฺสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อวิตกกฏอวิจาโร เหตุ ฐมโม สวิตกกฏสวิจารสฺส เหตุสฺส ฐมมฺสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๘๓] สวิตกกฏสวิจาโร เหตุ ฐมโม สวิตกกฏสวิจารสฺส เหตุสฺส ฐมมฺสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อวิตกกฏวิจารมตฺโต เหตุ ฐมโม อวิตกกฏวิจารมตฺตสฺส เหตุสฺส ฐมมฺสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อวิตกกฏอวิจาโร เหตุ ฐมโม อวิตกกฏอวิจารสฺส เหตุสฺส ฐมมฺสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ ๖ เป ๖

สวิตกกฏสวิจาโร เหตุ ฐมโม สวิตกกฏสวิจารสฺส เหตุสฺส ฐมมฺสฺส อฺปนิสฺสเยน ปจฺจโย. นว. (สงฺขิตฺตํ.)

[๘๔] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ จ, อธิปติยา ปญฺจ, อนนฺตรเ นว, สมฺนนฺตรเ นว, สหชาเต ตีณิ, อณฺณมณฺเเว ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อฺปนิสฺสเย นว, อาเสวเน ปญฺจ, วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิตเต ตีณิ.

นเหตุยา นว, นอารมฺมณฺเ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณฺเ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณฺเ จ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปญฺหาวารมฺปี้, เอวํ วิทฺถาเรตพฺพา.)

นเหตุปท ๑. ปฏิจจวาร

ปจฺจยจตฺตูก-เหตุ

[๘๕] สวิตกกฏสวิจาโร นเหตุ ฐมมํ ปฏิจจ สวิตกกฏสวิจาโร นเหตุ ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (เอกํ.) สวิตกกฏสวิจาโร นเหตุ ฐมมํ ปฏิจจ อวิตกกฏวิจารมตฺโต

นเหตุ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (เทว.) สวิตกกสวิจารํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจ
 อวิตกกอวิจาโร นเหตุ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (ทีณิ.) สวิตกกสวิจารํ นเหตุ
 ฐมํ ปฏิจ สวิตกกสวิจาโร นเหตุ จ อวิตกกอวิจาโร นเหตุ จ ฐมา อุปปชชนติ
 เหตุปัจจยา. (จตุตทริ.) สวิตกกสวิจารํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจ อวิตกกกจิารมตโต
 นเหตุ จ อวิตกกอวิจาโร นเหตุ จ ฐมา อุปปชชนติ เหตุปัจจยา. (ปณจ.)
 สวิตกกสวิจารํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจ สวิตกกสวิจาโร นเหตุ จ อวิตกกกจิารมตโต
 นเหตุ จ ฐมา อุปปชชนติ เหตุปัจจยา. (ฉ.) สวิตกกสวิจารํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจ
 สวิตกกสวิจาโร นเหตุ จ อวิตกกกจิารมตโต นเหตุ จ อวิตกกอวิจาโร นเหตุ จ
 ฐมา อุปปชชนติ เหตุปัจจยา. (สทต.) (๗)

[๘๖] อวิตกกถาจารย์มตํ นนํ ฐมํ ปฏิจํ อวิตกกถาจารย์มตํ นนํ ฐมํ
 อุปปชชติ เหตุปจจา. (เอก.) อวิตกกถาจารย์มตํ นนํ ฐมํ ปฏิจํ สวิตกกถาจารย์
 นนํ ฐมํ อุปปชชติ เหตุปจจา. (เทว.) อวิตกกถาจารย์มตํ นนํ ฐมํ ปฏิจํ
 อวิตกกถาจารย์มตํ นนํ ฐมํ อุปปชชติ เหตุปจจา. (ศีล.) อวิตกกถาจารย์มตํ
 นนํ ฐมํ ปฏิจํ สวิตกกถาจารย์มตํ นนํ ฐมํ จ อวิตกกถาจารย์มตํ นนํ ฐมํ
 อุปปชชติ เหตุปจจา. (จตุตถ.) อวิตกกถาจารย์มตํ นนํ ฐมํ ปฏิจํ
 อวิตกกถาจารย์มตํ นนํ ฐมํ จ อวิตกกถาจารย์มตํ นนํ ฐมํ อุปปชชติ
 เหตุปจจา. (ปณ.) (๕)

[๘๘] อวิตกกถาจารย์ นนทํ ฐมํ ปฏิจจ อวิตกกถาโร นนทํ ฐมํ
 อุปปชชติ เหตุปจฺจยา. (เอก.) อวิตกกถาจารย์ นนทํ ฐมํ ปฏิจจ สวิตกกถาโร
 นนทํ ฐมํ อุปปชชติ เหตุปจฺจยา. (เทว.) อวิตกกถาจารย์ นนทํ ฐมํ ปฏิจจ
 อวิตกกถาจารย์มตฺโต นนทํ ฐมํ อุปปชชติ เหตุปจฺจยา. (ทีณ.) อวิตกกถาจารย์
 นนทํ ฐมํ ปฏิจจ สวิตกกถาโร นนทํ จ อวิตกกถาโร นนทํ จ ฐมมา
 อุปปชชนติ เหตุปจฺจยา. (จตฺตาริ.) อวิตกกถาจารย์ นนทํ ฐมํ ปฏิจจ อวิตกก-
 ถาจารย์มตฺโต นนทํ จ อวิตกกถาโร นนทํ จ ฐมมา อุปปชชนติ เหตุปจฺจยา.
 (ปณฺจ.) อวิตกกถาจารย์ นนทํ ฐมํ ปฏิจจ สวิตกกถาโร นนทํ จ อวิตกกถาจารย์มตฺโต
 นนทํ จ ฐมมา อุปปชชนติ เหตุปจฺจยา. (ณ.) อวิตกกถาจารย์ นนทํ ฐมํ ปฏิจจ

อวิตกกถิการมตฺตํ นเหตุญจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อวิตกกถิการโร นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. เทว. สวิตกกถิการํ นเหตุญจ อวิตกกถิการมตฺตํ นเหตุญจ ธมฺมํ
 ปฏิจฺจ สวิตกกถิการโร นเหตุ จ อวิตกกถิการโร นเหตุ จ อวิตกกถิการโร นเหตุ
 จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (๓)

[๔๑] สวิตกกถิการํ นเหตุญจ อวิตกกถิการมตฺตํ นเหตุญจ อวิตกกถิการํ
 นเหตุญจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สวิตกกถิการโร นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.
 สวิตกกถิการํ นเหตุญจ อวิตกกถิการมตฺตํ นเหตุญจ อวิตกกถิการํ นเหตุญจ
 ธมฺมํ ปฏิจฺจ อวิตกกถิการโร นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เทว.
 สวิตกกถิการํ นเหตุญจ อวิตกกถิการมตฺตํ นเหตุญจ อวิตกกถิการํ นเหตุญจ ธมฺมํ
 ปฏิจฺจ สวิตกกถิการโร นเหตุ จ อวิตกกถิการโร นเหตุ จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (๓)

อารมฺมณ

[๔๒] สวิตกกถิการํ นเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สวิตกกถิการโร นเหตุ ธมฺโม
 อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. สวิตกกถิการํ นเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อวิตกกถิการมตฺโต
 นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปจฺจยา. สวิตกกถิการํ นเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
 สวิตกกถิการโร นเหตุ จ อวิตกกถิการมตฺโต นเหตุ จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ
 อารมฺมณปจฺจยา. ตีณิ.

อวิตกกถิการมตฺตํ นเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อวิตกกถิการมตฺโต นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
 อารมฺมณปจฺจยา. จตฺตาริ.

อวิตกกถิการํ นเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อวิตกกถิการโร นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
 อารมฺมณปจฺจยา. ปณฺจ.

สวิตกกถิการํ นเหตุญจ อวิตกกถิการํ นเหตุญจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อวิตกกถิการโร
 นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. ตีณิ.

อวิตกกถิการมตฺตํ นเหตุญจ อวิตกกถิการํ นเหตุญจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สวิตกก-
 ถิการโร นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. จตฺตาริ.

สวิตกกสวิจารํ นเหตุญจ อวิทกุกวิจารมตฺตํ นเหตุญจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สวิตกกสวิจาโร
นเหตุ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. เอกํ.

สวิตกกสวิจารํ นเหตุญจ อวิทกุกวิจารมตฺตํ นเหตุญจ อวิทกุกอวิจารํ นเหตุญจ
ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สวิตกกสวิจาโร นเหตุ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. เอกํ.
(สงฺขิตฺตํ.)

[๔๓] เหตุยา สตฺตตฺตํ, อารมฺมณ เอกวีส, อธิปฺติยา เทวีส, อนนฺตเร เอกวีส,
สหชาเต สตฺตตฺตํ, อณฺณมณฺเณ อญฺจวีส, นิสฺสเย สตฺตตฺตํ, อุปนิสฺสเย เอกวีส,
ปุเรชาเต เอกาทส, อาเสวเน เอกาทส, กมฺเม สตฺตตฺตํ, วิปาเก อาหาเร อินฺทฺริเย
ฉานเ มกฺเค สตฺตตฺตํ, สมฺปยุตฺเต เอกวีส, วิปฺปยุตฺเต สตฺตตฺตํ ๖ เป ๖ อวิกเต
สตฺตตฺตํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา เทตฺตํ, นอารมฺมณ สตฺต, นอธิปฺติยา สตฺตตฺตํ ๖ เป ๖ นปุเรชาเต
นปจฺจชาเต นอาเสวเน สตฺตตฺตํ, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก วีส, นอาหาเร
นอินฺทฺริเย นฉานเ เอกํ, นมกฺเค เทตฺตํ ๖ เป ๖ นวิปฺปยุตฺเต เอกาทส ๖ เป ๖
โนวิกเต สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ จุทฺทส. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาทวารोปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺทวารोปี วิทฺถาเรตพฺพา.)

นเหตุปท ๑. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตฺตูก-อารมฺมณ

[๔๔] สวิตกกสวิจาโร นเหตุ ฐมฺโม สวิตกกสวิจารสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สวิตกกสวิจาโร นเหตุ ฐมฺโม อวิทกุกวิจารมตฺตสฺส
นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สวิตกกสวิจาโร นเหตุ ฐมฺโม
อวิทกุกอวิจารสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สวิตกกสวิจาโร
นเหตุ ฐมฺโม สวิตกกสวิจารสฺส นเหตุสฺส จ อวิทกุกวิจารมตฺตสฺส นเหตุสฺส จ
ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. จตฺตาริ.

อธิปติ

[๙๙] สวิตกทุกสวิจาโร นเหตุ ฐมโม สวิตกทุกสวิจารสฺส นเหตุสฺส ฐมมฺสฺส
อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. สกฺต.

อวิตกทุกวิจารมตฺโต นเหตุ ฐมโม อวิตกทุกวิจารมตฺตสฺส นเหตุสฺส ฐมมฺสฺส
อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. ปณฺจ.

อวิตกทุกอวิจาโร นเหตุ ฐมโม อวิตกทุกอวิจารสฺส นเหตุสฺส ฐมมฺสฺส อธิปติปจฺจเยน
ปจฺจโย. ปณฺจ.

อวิตกทุกวิจารมตฺโต นเหตุ จ อวิตกทุกอวิจาโร นเหตุ จ ฐมฺมา สวิตกทุกสวิจารสฺส
นเหตุสฺส ฐมมฺสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. ทีณิ.

สวิตกทุกสวิจาโร นเหตุ จ อวิตกทุกวิจารมตฺโต นเหตุ จ ฐมฺมา สวิตกทุกสวิจารสฺส
นเหตุสฺส ฐมมฺสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. ทีณิ.

อนนตราทิ

[๑๐๐] สวิตกทุกสวิจาโร นเหตุ ฐมโม สวิตกทุกสวิจารสฺส นเหตุสฺส ฐมมฺสฺส
อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย ๆ เป ๆ สมฺมณนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

สวิตกทุกสวิจาโร นเหตุ ฐมโม สวิตกทุกสวิจารสฺส นเหตุสฺส ฐมมฺสฺส อฺปนิสฺสเยปจฺจเยน
ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๐๑] อารมฺมณฺเ เอกวีสฺ, อธิปฺติยา เทวีสฺ, อนนฺตเร ปณฺจวีสฺ, สมฺมณนฺตเร
ปณฺจวีสฺ, สหชาเต ทีสฺ, อณฺณมณฺณเ อฏฺฐวีสฺ, นิสฺสเย ทีสฺ, อฺปนิสฺสเย ปณฺจวีสฺ,
ปุเรชาเต ปณฺจ, ปจฺจชาเต ปณฺจ, อาเสวเน เอกวีสฺ, กมฺเม เอกาทสฺ, วิปาเก
เอกวีสฺ, อาหาเร เอกาทสฺ, อินฺทฺริเย เอกาทสฺ, ฌาเน เอกวีสฺ, มคฺเค โสฬสฺ, สมฺปยุตฺเต
เอกาทสฺ, วิปฺปยุตฺเต นว ๆ เป ๆ อวิกเต ทีสฺ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา ปณฺจตฺตีสฺ, นอารมฺมณฺเ ปณฺจตฺตีสฺ, นอธิปฺติยา ปณฺจตฺตีสฺ. (สงฺฆิตฺตํ.)

อารมฺมณฺเปจฺจยา นเหตุยา เอกวีสฺ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณฺเ เอกวีสฺ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺตฺติเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอว วิทฺธาทเรทพฺพํ.)

๗. ปัตติตติก ๑. เหตุทุก

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก

[๑๐๒] ปัตติสหคํ เหตุ รมํ ปฏิจจ ปัตติสหคโต เหตุ รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

สุขสหคํ เหตุ รมํ ปฏิจจ สุขสหคโต เหตุ รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

อุเปกขาสหคํ เหตุ รมํ ปฏิจจ อุเปกขาสหคโต เหตุ รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. เอกิ.

ปัตติสหคํ เหตุญจ สุขสหคํ เหตุญจ รมํ ปฏิจจ ปัตติสหคโต เหตุ รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงขิตํ.)

[๑๐๓] เหตุยา ทส, อารมมณ ทส ๖ เป ๖ อวิกเต ทส. (สงขิตํ.)

นอธิปัตติยา ทส, นปุเรชาเต ทส, นปัจจชาเต ทส, นอาเสวเน ทส, นวิปาเก ทส, นวิปปยุตเต ทส. (สงขิตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ ป ๖ สมปยุตตวาโรปี วิตถารตพพ.)

๗. ปญฺหาวาร ปัจจยจตุกก

เหตุ อารมมณานิ

[๑๐๔] ปัตติสหคโต เหตุ รมโม ปัตติสหคตสฺส เหตุสฺส รมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ.

สุขสหคโต เหตุ รมโม สุขสหคตสฺส เหตุสฺส รมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ.

อุเปกขาสหคโต เหตุ รมโม อุเปกขาสหคตสฺส เหตุสฺส รมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. เอกิ.

ปัตติสหคโต เหตุ จ สุขสหคโต เหตุ จ รมมา ปัตติสหคตสฺส เหตุสฺส รมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ.

[๑๐๕] ปัตติสหคโต เหตุ รมโม ปัตติสหคตสฺส เหตุสฺส รมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. ปัตติสหคโต เหตุ รมโม สุขสหคตสฺส เหตุสฺส รมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. ปัตติสหคโต เหตุ รมโม อุเปกขาสหคตสฺส เหตุสฺส รมมสฺส อารมมณปัจจเยน

ปัจจุโย. ปิติสหคโต เหตุ รมโม ปิติสหคตสฺส เหตุสฺส จ สุขสหคตสฺส เหตุสฺส จ รมมสฺส อารมมณปัจจุเยน ปัจจุโย. จตุตถาริ. (๔)

สุขสหคโต เหตุ รมโม สุขสหคตสฺส เหตุสฺส รมมสฺส อารมมณปัจจุเยน ปัจจุโย. สุขสหคโต เหตุ รมโม ปิติสหคตสฺส เหตุสฺส รมมสฺส อารมมณปัจจุเยน ปัจจุโย. สุขสหคโต เหตุ รมโม อุเปกขาสหคตสฺส เหตุสฺส รมมสฺส อารมมณปัจจุเยน ปัจจุโย. สุขสหคโต เหตุ รมโม ปิติสหคตสฺส เหตุสฺส จ สุขสหคตสฺส เหตุสฺส จ รมมสฺส อารมมณปัจจุเยน ปัจจุโย. จตุตถาริ. (๔)

อุเปกขาสหคโต เหตุ รมโม อุเปกขาสหคตสฺส เหตุสฺส รมมสฺส อารมมณปัจจุเยน ปัจจุโย. อุเปกขาสหคโต เหตุ รมโม ปิติสหคตสฺส เหตุสฺส รมมสฺส อารมมณปัจจุเยน ปัจจุโย. อุเปกขาสหคโต เหตุ รมโม สุขสหคตสฺส เหตุสฺส รมมสฺส อารมมณปัจจุเยน ปัจจุโย. อุเปกขาสหคโต เหตุ รมโม ปิติสหคตสฺส เหตุสฺส จ สุขสหคตสฺส เหตุสฺส จ รมมสฺส อารมมณปัจจุเยน ปัจจุโย. จตุตถาริ. (๔)

ปิติสหคโต เหตุ จ สุขสหคโต เหตุ จ รมมา ปิติสหคตสฺส เหตุสฺส รมมสฺส อารมมณปัจจุเยน ปัจจุโย. จตุตถาริ.

ปิติสหคโต เหตุ รมโม ปิติสหคตสฺส เหตุสฺส รมมสฺส อธิปติปัจจุเยน ปัจจุโย.
[๑๐๖] เหตุยา ทส, อารมมณเ โสฬส, อธิปัตติยา โสฬส, อนนตเร โสฬส, สมนนตเร โสฬส, สหชาเต ทส, อญญมญญเ ทส, นิสฺสเย ทส, อุปนิสฺสเย โสฬส ฯ เป ฯ วิปาเก ทส ฯ เป ฯ อวิกเต ทส. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา โสฬส, นอารมมณเ โสฬส. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปัจจุยา นอารมมณเ ทส. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปัจจุยา อารมมณเ โสฬส. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสทฺธิเก ปญฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตุฏฺฐาเรตพฺพ.)

นเหตุปท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจุยจตุกก-เหตุ-อารมมณ

[๑๐๗] ปิติสหคํ นเหตุ รมมํ ปฏิจจ ปิติสหคโต นเหตุ รมโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจุยา. ปิติสหคํ นเหตุ รมมํ ปฏิจจ สุขสหคโต นเหตุ รมโม อุปปชฺชติ

เหตุปัจจัยา. ปิติสหคํ นเหตุ รมํ ปฏิจฺจ ปิติสหคโต นเหตุ จ สุขสหคโต
นเหตุ จ รมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. (๓)

สุขสหคํ นเหตุ รมํ ปฏิจฺจ สุขสหคโต นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา.
สุขสหคํ นเหตุ รมํ ปฏิจฺจ ปิติสหคโต นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา.
สุขสหคํ นเหตุ รมํ ปฏิจฺจ ปิติสหคโต นเหตุ จ สุขสหคโต นเหตุ จ รมมา
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. (๓)

อุเปกฺขาสหคํ นเหตุ รมํ ปฏิจฺจ อุเปกฺขาสหคโต นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (๑)

ปิติสหคํ นเหตุญฺจ สุขสหคํ นเหตุญฺจ รมํ ปฏิจฺจ ปิติสหคโต นเหตุ
รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ปิติสหคํ นเหตุญฺจ สุขสหคํ นเหตุญฺจ รมํ
ปฏิจฺจ สุขสหคโต นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ปิติสหคํ นเหตุญฺจ
สุขสหคํ นเหตุญฺจ รมํ ปฏิจฺจ ปิติสหคโต นเหตุ จ สุขสหคโต นเหตุ จ
รมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. (๓)

[๑๐๘] ปิติสหคํ นเหตุ รมํ ปฏิจฺจ ปิติสหคโต นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ
อวามมณปัจจัยา. ตีณิ.

สุขสหคํ นเหตุ รมํ ปฏิจฺจ สุขสหคโต นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ อวามมณ-
ปัจจัยา. ตีณิ.

อุเปกฺขาสหคํ นเหตุ รมํ ปฏิจฺจ อุเปกฺขาสหคโต นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ
อวามมณปัจจัยา. เอกิ.

ปิติสหคํ นเหตุญฺจ สุขสหคํ นเหตุญฺจ รมํ ปฏิจฺจ ปิติสหคโต นเหตุ
รมโม อุปฺปชฺชติ อวามมณปัจจัยา. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๑๐๙] เหตุยา ทส, อวามมณ ทส, อธิปฺติยา ทส, อนนฺตเร ทส ๖ เป ๖
อวิคเต ทส. (สงฺขิตํ.)

นเหตุยา ทส, นอธิปฺติยา ทส ๖ เป ๖ นฉาเน เทว ๖ เป ๖ นวิปฺยตฺเต ทส.
(สงฺขิตํ. สหชาตวามมปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวามมปี วิตถาเรตพฺพ.)

นเหตุปท ๓. ปญหาวาร

ปัจจัยจตุกก-อารมฺมณาทิ

[๑๐๐] ปิติสหคโต นเหตุ ฐโม ปิติสหคตสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณ-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. ปิติสหคโต นเหตุ ฐโม สฺขสหคตสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส
 อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ปิติสหคโต นเหตุ ฐโม อฺเปกฺขาสหคตสฺส นเหตุสฺส
 ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ปิติสหคโต นเหตุ ฐโม ปิติสหคตสฺส นเหตุสฺส
 จ สฺขสหคตสฺส นเหตุสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๔)

สุขสทกโต นนเหตุ ฐโม สุขสทกตสฺส นนเหตุสฺส ฐมมสฺส อารมมณปจฺจเยน
 ปจฺจโย. สุขสทกโต นนเหตุ ฐโม ปิติสทกตสฺส นนเหตุสฺส ฐมมสฺส อารมมณปจฺจเยน
 ปจฺจโย. สุขสทกโต นนเหตุ ฐโม อุเปกขาสทกตสฺส นนเหตุสฺส ฐมมสฺส อารมมณ
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. สุขสทกโต นนเหตุ ฐโม ปิติสทกตสฺส นนเหตุสฺส จ สุขสทกตสฺส
 นนเหตุสฺส จ ฐมมสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๔)

อุกฤษฏาสนหคโต นหตุ ฐมโม อุกฤษฏาสนหคตสฺส นหตุสฺส ฐมมสฺส อารมมณ-
 ปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อุกฤษฏาสนหคโต นหตุ ฐมโม ปิติสหคตสฺส นหตุสฺส ฐมมสฺส
 อารมมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อุกฤษฏาสนหคโต นหตุ ฐมโม สฺซสหคตสฺส นหตุสฺส
 ฐมมสฺส อารมมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อุกฤษฏาสนหคโต นหตุ ฐมโม ปิติสหคตสฺส
 นหตุสฺส จ สฺซสหคตสฺส นหตุสฺส จ ฐมมสฺส อารมมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๔)

ปิติสทกโต นเหตุ จ สุขสทกโต นเหตุ จ ธมฺมา ปิติสทกตฺส นเหตุสฺส
ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. จตตาริ.

[๑๑] ปิติสหคโต นเหตุ รมโม ปิติสหคตสฺส นเหตุสฺส รมมสฺส
อริปติปจฺเจเน ปจฺจโย. จตตาริ.

สุขสทคโท นเหตุ ฌโม สุขสทคตสฺส นเหตุสฺส ฌมฺมสฺส อธิปติปัจจุเณน
ปัจจุโย. จตถาริ.

อู่เป่กฺุขาสหคโตะ นนเหตุ ฐมโม อู่เป่กฺุขาสหคตสฺส นนเหตุสฺส ฐมมสฺส อธิปติ-
ปัจจเยน ปัจจโย. จตตาริ.

ปิติสหคโต นเหตุ จ สุขสหคโต นเหตุ จ ฐมา ปิติสหคตสฺส นเหตุสฺส
 ฐมมสฺส อธิปติปัจจายน ปจฺจโย. จตฺตาริ.

[๑๑๒] ปิติสหคโต นเหตุ ฐมโม ปิติสหคตสฺส นเหตุสฺส ฐมมสฺส อนนฺตร-
 ปจฺจายน ปจฺจโย ๖ เป ๖ อุปนิสฺสยปัจจายน ปจฺจโย. จตฺตาริ.

สุขสหคโต นเหตุ ฐมโม สุขสหคตสฺส นเหตุสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปัจจายน
 ปจฺจโย. จตฺตาริ.

อุเปกฺขาสหคโต นเหตุ ฐมโม อุเปกฺขาสหคตสฺส นเหตุสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสย-
 ปจฺจายน ปจฺจโย. จตฺตาริ.

ปิติสหคโต นเหตุ จ สุขสหคโต นเหตุ จ ฐมา ปิติสหคตสฺส นเหตุสฺส
 ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปัจจายน ปจฺจโย. จตฺตาริ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๑๓] อารมฺมณฺเ โสฬส, อธิปฺติยา โสฬส, อนนฺตรเ โสฬส, สมฺนนฺตรเ โสฬส,
 สหชาเต ทส, อณฺณมณฺณเ ทส, นิสฺสเย ทส, อุปนิสฺสเย โสฬส, อาเสวเน ทส,
 กมฺเม โสฬส, อาหาเร ทส ๖ เป ๖ อวิกฺเต ทส. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา โสฬส, นอารมฺมณฺเ โสฬส, นอธิปฺติยา โสฬส. (สงฺฆิตฺตํ.)

อารมฺมณฺปัจจายา นเหตุยา โสฬส. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปัจจายา อารมฺมณฺเ โสฬส. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพํ.)

๘. ทสฺสเนนปฺหาทพฺพตฺติก ๑. เหตุทุก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปัจจยจตฺตก

[๑๑๔] ทสฺสเนน ปฺหาทพฺพํ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ ทสฺสเนน ปฺหาทพฺโพ เหตุ
 ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจายา. (๑)

ภาวนาย ปฺหาทพฺพํ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ ภาวนาย ปฺหาทพฺโพ เหตุ ฐมโม
 อุปปชฺชติ เหตุปัจจายา. (๑)

เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปาทพฺพํ เหตุ รมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปาทพฺพํ เหตุ รมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)

[๑๑๕] เหตุยา ตีณิ, (สพฺพตฺถ ตีณิ.) วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นอริปฺติยา ตีณิ, นปฺเรชาเต ตีณิ ๖ เป ๖ นวิปฺยตฺเต ตีณิ. (สงฺขิตํ. สหชาทวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุทฺทวโรปี วิตฺถาเรทพฺพา.)

[๑๑๖] ทสฺสเนน ปาทพฺพํ เหตุ รมฺโม ทสฺสเนน ปาทพฺพสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

ทสฺสเนน ปาทพฺพํ เหตุ รมฺโม ทสฺสเนน ปาทพฺพสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตํ.)

[๑๑๗] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ อฏฺฐ, อริปฺติยา จ, อนนฺตเร ปณฺจ, สมฺนนฺตเร ปณฺจ, สหชาเต ตีณิ, อณฺณมณฺเณ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อฺปนินิสฺสเย อฏฺฐ, อาเสวเน ตีณิ, วิปาเก เอกํ, อินฺทริเย เอกํ, มตฺเต เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุยา อฏฺฐ, นอารมฺมณ อฏฺฐ. (สงฺขิตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ อฏฺฐ. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสฺสทฺธิเก ปณฺหวารมฺปิ, เอวํ วิตฺถาเรทพฺพํ.)

นเหตุปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ อารมฺมณ

[๑๑๘] ทสฺสเนน ปาทพฺพํ นเหตุ รมฺมํ ปฏิจฺจ ทสฺสเนน ปาทพฺพํ นเหตุ รมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทสฺสเนน ปาทพฺพํ นเหตุ รมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปาทพฺพํ นเหตุ รมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทสฺสเนน ปาทพฺพํ นเหตุ รมฺมํ ปฏิจฺจ ทสฺสเนน ปาทพฺพํ นเหตุ จ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปาทพฺพํ นเหตุ จ รมฺมา อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (๓)

ภาวนาย ปาทพฺพํ นเหตุ รมฺมํ ปฏิจฺจ ภาวนาย ปาทพฺพํ นเหตุ รมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ภาวนาย ปาทพฺพํ นเหตุ รมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน

นภาวนาย ปหาตพฺโพ นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ภาวนาย ปหาตพฺพํ
 นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ภาวนาย ปหาตพฺโพ นเหตุ จ เนวทสฺสเนน นภาวนาย
 ปหาตพฺโพ นเหตุ จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (๓)

เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน
 นภาวนาย ปหาตพฺโพ นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ นเหตุจ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพํ นเหตุจ
 ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺโพ นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (๑)

ภาวนาย ปหาตพฺพํ นเหตุจ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพํ นเหตุจ
 ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺโพ นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (๑)

ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ทสฺสเนน ปหาตพฺโพ นเหตุ ฐมฺโม
 อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. (๑)

ภาวนาย ปหาตพฺพํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ภาวนาย ปหาตพฺโพ นเหตุ ฐมฺโม
 อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. (๑)

เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน นภาวนาย
 ปหาตพฺโพ นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๑๙] เหตุยา นว, อารมฺมณ ตีณิ, อธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ วิปาเก เอกํ
 ๆ เป ๆ อวิกเท นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุ อารมฺมณ

[๑๒๐] เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน
 นภาวนาย ปหาตพฺโพ นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.

ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺโพ
 นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. (๑)

ภาวนาย ปาทพฺพ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน ภาวนาย ปาทพฺพ
นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. (๑)

เนวทสฺสเนน ภาวนาย ปาทพฺพ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน
ภาวนาย ปาทพฺพ นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. (๑)

ทสฺสเนน ปาทพฺพ นเหตุญฺจ เนวทสฺสเนน ภาวนาย ปาทพฺพ นเหตุญฺจ
ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน ภาวนาย ปาทพฺพ นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
นอารมฺมณปจฺจยา. (๑)

ภาวนาย ปาทพฺพ นเหตุญฺจ เนวทสฺสเนน ภาวนาย ปาทพฺพ นเหตุญฺจ
ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน ภาวนาย ปาทพฺพ นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
นอารมฺมณปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๒๑] นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณ ปญฺจ, นอธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ นปุเรชาเต
สตฺถ, นปจฺจชาเต นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร นอินฺทฺริเย
นฌาเน นมกฺกเก เอกํ ๆ เป ๆ นวิปฺยฺยเต ตีณิ ๆ เป ๆ โนวิกเต ปญฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ปญฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ปจฺจยวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏิจฺจวารสทิสฺสา วิตุถาเรตพฺพา.)

๙. ปญฺหาการ

ปจฺจยจตุกก

[๑๒๒] ทสฺสเนน ปาทพฺพ นเหตุ ฐมฺโม ทสฺสเนน ปาทพฺพสฺส นเหตุสฺส
ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ทสฺสเนน ปาทพฺพ นเหตุ ฐมฺโม เนวทสฺสเนน
ภาวนาย ปาทพฺพสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. เทว.

ภาวนาย ปาทพฺพ นเหตุ ฐมฺโม ภาวนาย ปาทพฺพสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

เนวทสฺสเนน นภาวนายน ปหตพฺโพ นเหตุ ฐมโม เนวทสฺสเนน นภาวนายน
ปหตพฺพสฺส นเหตุสฺส ฐมมสฺส อารมมณปจฺเจยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๒๓] อารมมณเ อฏฺฐ, อธิปตฺติยา ทส, อนนฺตเร สมฺนนฺตเร สทฺต, สหชาเต
นว, อณฺณมณฺเเว ตฺถิ, นิสฺสเย เทรส, อุนิสฺสเย อฏฺฐ, ปุเรชาเต ปจฺฉาชาเต
อาเสวเน ตฺถิ, กมฺเม สทฺต, วิปาเก เอกํ, อาหาเร อินฺทฺริเย ฉาเน มกฺเค สทฺต,
สมฺปยุตฺเต ตฺถิ, วิปฺปยุตฺเต ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา จุทฺทส, นอารมมณเ จุทฺทส. (สงฺขิตฺตํ.)

อารมมณปจฺจยา นเหตุยา อฏฺฐ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมมณเ อฏฺฐ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหวารมปี, เอวํ วิตุถาเรตพฺพา.)

๕. ทสฺสเนนปหตพฺพเหตุกตฺติก ๑. เหตุทุก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตูก-เหตุ

[๑๒๔] ทสฺสเนน ปหตพฺพเหตุกํ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ ทสฺสเนน ปหตพฺพเหตุโก
เหตุ ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

ภาวนายน ปหตพฺพเหตุกํ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ ภาวนายน ปหตพฺพเหตุโก เหตุ
ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

เนวทสฺสเนน นภาวนายน ปหตพฺพเหตุกํ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน
นภาวนายน ปหตพฺพเหตุโก เหตุ ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๒๕] เหตุยา ตฺถิ, อารมมณเ ตฺถิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตฺถิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธิปตฺติยา ตฺถิ, นปุเรชาเต ตฺถิ ๖ เป ๖ นวิปฺปยุตฺเต ตฺถิ. (สงฺขิตฺตํ.)
สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจฺจวารสทฺธา วิตุถาเรตพฺพา.)

[๑๒๖] ทสฺสเนน ปหตพฺพเหตุโก เหตุ ฐมโม ทสฺสเนน ปหตพฺพเหตุกสฺส
เหตุสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺเจยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณเ อฏฺฐ, อธิปฺติยา จ, อนนฺตเร สมนนฺตเร ปณฺจ,
สหชาเต อณฺณมณฺเ นิสฺสเย ตีณิ, อุปฺนิสฺสเย อฏฺฐ, อาเสวเน ตีณิ, วิปาเก
อินฺทฺริเย มกฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ ป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา อฏฺฐ, นอารมฺมณเ อฏฺฐ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณเ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณเ อฏฺฐ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปี, เอวํ วิตฺถาเรตฺทพฺพ.)

นเหตุปท ๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ

[๑๒๗] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก
นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก- นเหตุ
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน
นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณเ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปจฺจนีย-นเหตุ

[๑๒๘] เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เนว-
ทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (๑)
(สงฺขิตฺตํ.)

[๑๒๙] นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณเ ปณฺจ, นอธิปฺติยา นว ๖ เป ๖ นปุเรชาเต
สทฺต ๖ เป ๖ นกมฺเม ตีณิ, นอาหาเร นอินฺทฺริเย นฉาเน นมกฺเค เอกํ,
นวิปฺยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ โนวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณเ ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณเ เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจฺจวารสฺทิสสา วิตฺถาเรตฺทพฺพ.)

อารมมณ

[๑๓๐] ทสฺสเนน ปาทพฺพเหตุโก นเหตุ ฐมโม ทสฺสเนน ปาทพฺพเหตุกสฺส นเหตุสฺส ฐมมสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. เทว.

ภาวนาย ปาทพฺพเหตุโก นเหตุ ฐมโม ภาวนาย ปาทพฺพเหตุกสฺส นเหตุสฺส ฐมมสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปาทพฺพเหตุโก นเหตุ ฐมโม เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปาทพฺพเหตุกสฺส นเหตุสฺส ฐมมสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.
(สงฺขิตฺตํ.)

[๑๓๑] อารมมณเ อฏฺฐจ, อธิปตฺติยา ทส ๖ เป ๖ อุปนิสฺสเย อฏฺฐจ ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา จุทฺทส, นอารมมณเ จุทฺทส. (สงฺขิตฺตํ.)

อารมมณปจฺจยา นเหตุยา อฏฺฐจ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมมณเ อฏฺฐจ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสคฺคิเก ปณฺหาวารมปี, เอว วิตุถาเรตพฺพ.)

๑๐. อาจยคามิตฺติก ๑. เหตุทุก

๑-๗. ปฏิจฺจจาทิวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ

[๑๓๒] อาจยคามิ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ อาจยคามิ เหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อปจยคามิ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ อปจยคามิ เหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

เนวอาจยคามินาปจยคามิ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ เนวอาจยคามินาปจยคามิ เหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๓๓] เหตุยา ตีณิ, อารมมณเ ตีณิ, อธิปตฺติยา ตีณิ. (สพฺพทถ ตีณิ.)

นอธิปตฺติยา ตีณิ, นอาเสวเน เทว, นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอธิปตฺติยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธิปติปัจจยา เหตุยา ตินิ. (สงฺขิตฺตํ.)
(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิสสา วิตุถาเรตพฺพา.)

เหตุ อารมมณาทิ

[๑๓๔] อาจยคามิ เหตุ ฐมฺโม อาจยคามิสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. (๑)

อปจยคามิ เหตุ ฐมฺโม อปจยคามิสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

เนวาจยคามินาปจยคามิ เหตุ ฐมฺโม เนวาจยคามินาปจยคามิสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส
เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อาจยคามิ เหตุ ฐมฺโม อาจยคามิสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย.
อาจยคามิ เหตุ ฐมฺโม เนวาจยคามินาปจยคามิสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน
ปจฺจโย. (๒)

อปจยคามิ เหตุ ฐมฺโม อาจยคามิสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย.
อปจยคามิ เหตุ ฐมฺโม เนวาจยคามินาปจยคามิสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน
ปจฺจโย. (๒)

เนวาจยคามินาปจยคามิ เหตุ ฐมฺโม เนวาจยคามินาปจยคามิสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส
อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. เนวาจยคามินาปจยคามิ เหตุ ฐมฺโม อาจยคามิสฺส เหตุสฺส
ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๑๓๕] อาจยคามิ เหตุ ฐมฺโม อาจยคามิสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปัจจเยน
ปัจจโย. อารมฺมณาทิปติ, สหชาตาทิปติ. (๑)

อปจยคามิ เหตุ ฐมฺโม อปจยคามิสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย.
สหชาตาทิปติ. อปจยคามิ เหตุ ฐมฺโม อาจยคามิสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปัจจเยน
ปจฺจโย. อปจยคามิ เหตุ ฐมฺโม เนวาจยคามินาปจยคามิสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส
อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาทิปติ. (๓)

เนวาจยคามินาปจยคามิ เหตุ ฐมฺโม เนวาจยคามินาปจยคามิสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส
อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย. เนวาจยคามินาปจยคามิ เหตุ ฐมฺโม อาจยคามิสฺส เหตุสฺส
ฐมฺมสฺส อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย.

[๑๓๖] อาจยคามิ เหตุ ฐมโม อาจยคามิสฺส เหตุสฺส ฐมมฺสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อาจยคามิ เหตุ ฐมโม อปจยคามิสฺส เหตุสฺส ฐมมฺสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อาจยคามิ เหตุ ฐมโม เนวอาจยคามินาปจยคามิสฺส เหตุสฺส ฐมมฺสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อปจยคามิ เหตุ ฐมโม เนวอาจยคามินาปจยคามิสฺส เหตุสฺส ฐมมฺสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

เนวอาจยคามินาปจยคามิ เหตุ ฐมโม เนวอาจยคามินาปจยคามิสฺส เหตุสฺส ฐมมฺสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๓๗] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺณ จ, อธิปฺตียา จ, อนนฺตเร ปญฺจ, สมฺมณฺตเร ปญฺจ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺญเว ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปฺนิสฺสเย อญฺจ, อาเสวเน ตีณิ, วิปาเก เอกํ, อินฺทริเย มคฺเช สมฺปยุตฺเต ตีณิ ๖เปว อวิกฺเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา อญฺจ, นอารมฺมณฺณ อญฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณฺณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณฺณ จ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสทฺตติเก ปญฺหวารมฺปิ, เอวํ วิตุฏฺฐาเรตพฺพ.)

นเหตุปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุอารมฺมณ

[๑๓๘] อาจยคามิ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ อาจยคามิ นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อาจยคามิ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ เนวอาจยคามินาปจยคามิ นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อาจยคามิ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ อาจยคามิ นเหตุ จ เนวอาจยคามินาปจยคามิ นเหตุ จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อปจยคามิ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ อปจยคามิ นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อปจยคามิ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ เนวอาจยคามินาปจยคามิ นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อปจยคามิ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ อปจยคามิ นเหตุ จ เนวอาจยคามินาปจยคามิ นเหตุ จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

เนวาจยคามินาปจยคามิ นเหตุ ฐมัม ปฏิจฺจ เนวาจยคามินาปจยคามิ นเหตุ ฐมโ ฐมโ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อาจยคามิ นเหตุญจ เนวาจยคามินาปจยคามิ นเหตุญจ ฐมัม ปฏิจฺจ เนวาจยคามินาปจยคามิ นเหตุ ฐมโ ฐมโ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อปจยคามิ นเหตุญจ เนวาจยคามินาปจยคามิ นเหตุญจ ฐมัม ปฏิจฺจ เนวาจยคามินาปจยคามิ นเหตุ ฐมโ ฐมโ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

[๑๓๙] อาจยคามิ นเหตุ ฐมัม ปฏิจฺจ อาจยคามิ นเหตุ ฐมโ ฐมโ อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. (๑)

อปจยคามิ นเหตุ ฐมัม ปฏิจฺจ อปจยคามิ นเหตุ ฐมโ ฐมโ อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. (๑)

เนวาจยคามินาปจยคามิ นเหตุ ฐมัม ปฏิจฺจ เนวาจยคามินาปจยคามิ นเหตุ ฐมโ ฐมโ อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณ ตีณิ, อธิปตฺติยา นว ๆ เป ๆ วิปาเก เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุ นอารมฺมณ

[๑๔๐] เนวาจยคามินาปจยคามิ นเหตุ ฐมัม ปฏิจฺจ เนวาจยคามินาปจยคามิ นเหตุ ฐมโ ฐมโ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อาจยคามิ นเหตุ ฐมัม ปฏิจฺจ เนวาจยคามินาปจยคามิ นเหตุ ฐมโ ฐมโ อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๔๑] นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณ ปญจ, นอธิปตฺติยา จ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร นินฺทริเย นณฺนาเน นมฺกุเณ เอกํ ๆ เป ๆ นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ ๆ เป ๆ โนวิกเต ปญจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ปญจ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสฺสิสสา วิตุถาเรตฺตพฺพา.)

๓. ปณฺหาวาร

ปัจจัยจตุรค

[๑๔๒] อาจยคามิ นเหตุ ฐมโม อาจยคามิสฺส นเหตุสฺส ฐมมฺสฺส อวรมมณปจฺเจยน
ปจฺจโย. อาจยคามิ นเหตุ ฐมโม เนวอาจยคามินาปจยคามิสฺส นเหตุสฺส ฐมมฺสฺส
อวรมมณปจฺเจยน ปจฺจโย. (๒)

อปัยคามิ นเหตุ ฐโม อายคามิสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺเยน
ปจฺโย. อปัยคามิ นเหตุ ฐโม เนวายคามินาปัยคามิสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺเยน ปจฺโย. (๒)

เนวาจยคามินาปจยคามิ นเหตุ ฐโม เนวาจยคามินาปจยคามิสฺส นเหตุสฺส
 ฐมฺสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. เนวาจยคามินาปจยคามิ นเหตุ ฐโม อัจยคามิสฺส
 นเหตุสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. เนวาจยคามินาปจยคามิ นเหตุ ฐโม
 อปจยคามิสฺส นเหตุสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๑๔๓] อายกามิ นเหตุ ฐมโม อายกามิสฺส นเหตุสฺส ฐมฺสฺส อธิปติปฺจเยน
ปฺจโย. ตีณิ.

อภัยคามิ นเหตุ รมโม อภัยคามิสฺส นเหตุสฺส รมมสฺส อธิปติปัจจเยน
ปัจจโย.

๑. อปายคามิ นเหตุ ฐโม อปายคามิสฺส นเหตุสฺส ฐมฺสฺส อธิปติปจฺเจน
 ปจฺจโย. อปายคามิ นเหตุ ฐโม เวนายคามินาปายคามิสฺส นเหตุสฺส ฐมฺสฺส
 อธิปติปจฺเจน ปจฺจโย. อปายคามิ นเหตุ ฐโม อปายคามิสฺส นเหตุสฺส จ
 เวนายคามินาปายคามิสฺส นเหตุสฺส จ ฐมฺสฺส อธิปติปจฺเจน ปจฺจโย. (๔)

[๑๔๔] เนวาจยคามินาปยคามิ นเหตุ ธมฺโม เนวาจยคามินาปยคามิสฺส นเหตุสฺส
 ธมมสฺส อธิปติปจฺเยน ปจฺจุโย. ตีณิ.

อายกคามิ นเหตุ ฐโม อายกคามิสฺส นเหตุสฺส ฐมฺสฺส อนนฺตรปจฺเยน
 ปจฺจโย. อายกคามิ นเหตุ ฐโม อปจฺยคามิสฺส นเหตุสฺส ฐมฺสฺส อนนฺตรปจฺเยน
 ปจฺจโย. อายกคามิ นเหตุ ฐโม เวนายกคามินาปจฺยคามิสฺส นเหตุสฺส ฐมฺสฺส
 อนนฺตรปจฺเยน ปจฺจโย. (๓)

อปัจจัยคามิ นเหตุ ฐมโม เนวปัจจัยคามินาปัจจัยคามิสฺส นเหตุสฺส ฐมมฺสฺส
อนนฺตรปัจจัยเณ ปัจจโย. (๑)

เนวปัจจัยคามินาปัจจัยคามิ นเหตุ ฐมโม เนวปัจจัยคามินาปัจจัยคามิสฺส นเหตุสฺส
ฐมมฺสฺส อนนฺตรปัจจัยเณ ปัจจโย. เนวปัจจัยคามินาปัจจัยคามิ นเหตุ ฐมโม อปัจจัยคามิสฺส
นเหตุสฺส ฐมมฺสฺส อนนฺตรปัจจัยเณ ปัจจโย. (๒) ฯ เป ฯ

อปัจจัยคามิ นเหตุ ฐมโม อปัจจัยคามิสฺส นเหตุสฺส ฐมมฺสฺส อุปนิสฺสยปัจจัยเณ
ปัจจัยโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๔๕] อารมฺมเณ สत्ตฺ, อธิปฺติยา ทส, อนนฺตเร จ, สมฺนนฺตเร จ, สหชาเต
นว, อญฺญมมฺญเณ ทิณฺ, นิสฺสเย เทรส, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ปจฺจชาเต
อาเสวเน ทิณฺ, กมฺเม สत्ตฺ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร อินฺทฺริเย ฌาเน มกฺเค สत्ตฺ,
สมฺปยุตฺเต ทิณฺ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ ฯ เป ฯ อวิกฺเต เทรส. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา ปณฺณรส, นอารมฺมเณ ปณฺณรส. (สงฺฆิตฺตํ.)

อารมฺมณปัจจัยา นเหตุยา สत्ตฺ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปัจจัยา อารมฺมเณ สत्ตฺ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสคฺคิกเก ปญฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตุถาเรทพฺพ.)

๑๑. เสกขตฺติก ๑. เหตุทุก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๑๔๖] เสกฺขํ เหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เสกฺโข เหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

อเสกฺขํ เหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อเสกฺโข เหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

เนวเสกฺขนาเสกฺขํ เหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เนวเสกฺขนาเสกฺโข เหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๔๗] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ ตีณิ, อธิปัตติยา ตีณิ ฯ เป ฯ อาเสวเน เทว
 ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธิปัตติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปัจจุชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นวิปาเก
 เทว, นวิปยุตฺเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจุยา นอธิปัตติยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธิปัตติปัจจุยา เหตุยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ฯ เป ฯ สมฺปยุตฺตวาโรปี วิตุถาเรตพพา.)

เหตุอารมมณาทิ

[๑๔๘] เสกฺโข เหตุ รมฺโม เสกฺขสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส เหตุปัจจุเยน ปจฺจโย. (๑)

อเสกฺโข เหตุ รมฺโม อเสกฺขสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส เหตุปัจจุเยน ปจฺจโย. (๑)

เนวเสกฺขนาเสกฺโข เหตุ รมฺโม เนวเสกฺขนาเสกฺขสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส เหตุปัจจุเยน
 ปจฺจโย. (๑)

[๑๔๙] เสกฺโข เหตุ รมฺโม เนวเสกฺขนาเสกฺขสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส
 อารมมณปัจจุเยน ปจฺจโย. (๑)

อเสกฺโข เหตุ รมฺโม เนวเสกฺขนาเสกฺขสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส อารมมณปัจจุเยน
 ปจฺจโย. (๑)

เนวเสกฺขนาเสกฺโข เหตุ รมฺโม เนวเสกฺขนาเสกฺขสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส
 อารมมณปัจจุเยน ปจฺจโย. (๑)

[๑๕๐] เสกฺโข เหตุ รมฺโม เสกฺขสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส อธิปัตติปัจจุเยน ปจฺจโย.

เสกฺโข เหตุ รมฺโม เนวเสกฺขนาเสกฺขสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส อธิปัตติปัจจุเยน ปจฺจโย. (๒)

อเสกฺโข เหตุ รมฺโม อเสกฺขสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส อธิปัตติปัจจุเยน ปจฺจโย.

อเสกฺโข เหตุ รมฺโม เนวเสกฺขนาเสกฺขสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส อธิปัตติปัจจุเยน ปจฺจโย. (๒)

เนวเสกฺขนาเสกฺโข เหตุ รมฺโม เนวเสกฺขนาเสกฺขสฺส เหตุสฺส รมฺมสฺส
 อธิปัตติปัจจุเยน ปจฺจโย. (๑)

- [๑๕๑] เสกฺโข เหตุ ฐมฺโม เสกฺขสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย. เสกฺโข เหตุ ฐมฺโม อเสกฺขสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย. เสกฺโข เหตุ ฐมฺโม เนวเสกฺขนาเสกฺขสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย. (๓)

อเสกฺโข เหตุ ฐมฺโม อเสกฺขสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย. อเสกฺโข เหตุ ฐมฺโม เนวเสกฺขนาเสกฺขสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย. (๒)

เนวเสกฺขนาเสกฺโข เหตุ ฐมฺโม เนวเสกฺขนาเสกฺขสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย. เนวเสกฺขนาเสกฺโข เหตุ ฐมฺโม เสกฺขสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย. เนวเสกฺขนาเสกฺโข เหตุ ฐมฺโม อเสกฺขสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย. (๓) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๕๒] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปฺตียา ปณฺจ, อนนฺตเร อฏฺฐ, สมฺนนฺตเร อฏฺฐ, สหชาเต ตีณิ, อณฺณมณฺณเว ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปฺนิสฺสเย อฏฺฐ ๖ เป ๖ อาเสวเน เทว, วิปาเก ตีณิ, อินฺทริเย มคฺเค สมฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกฺเต ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา อฏฺฐ, นอารมฺมณํ อฏฺฐ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณํ ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณํ ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสสตฺติเก ปณฺหาวารมฺปี้, เอวํ วิทฺธาทเรตพฺพํ.)

นเหตุปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตก เหตุอารมฺมณ

[๑๕๓] เสกฺขํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เสกฺโข นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เสกฺขํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เนวเสกฺขนาเสกฺโข นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เสกฺขํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เสกฺโข นเหตุ จ เนวเสกฺขนาเสกฺโข นเหตุ จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อเสกข์ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจํ อเสกข์ นเหตุ ฐมโม อุปปชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

แนวเสกขนาเสกข์ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจํ แนวเสกขนาเสกข์ นเหตุ ฐมโม
อุปปชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

เสกข์ นเหตุจํ แนวเสกขนาเสกข์ นเหตุจํ ฐมมํ ปฏิจํ แนวเสกขนาเสกข์
นเหตุ ฐมโม อุปปชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

อเสกข์ นเหตุจํ แนวเสกขนาเสกข์ นเหตุจํ ฐมมํ ปฏิจํ แนวเสกขนาเสกข์
นเหตุ ฐมโม อุปปชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

[๑๕๔] เสกข์ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจํ เสกข์ นเหตุ ฐมโม อุปปชติ
อามมณปัจจัยา. (๑)

อเสกข์ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจํ อเสกข์ นเหตุ ฐมโม อุปปชติ อามมณปัจจัยา. (๑)

แนวเสกขนาเสกข์ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจํ แนวเสกขนาเสกข์ นเหตุ ฐมโม
อุปปชติ อามมณปัจจัยา. (๑) (สงขิตํ.)

เหตุยา นว, อามมณ ตีณิ, อธิปัตยา นว ๖ เป ๖ อาเสวเน เทว ๖ เป ๖
อวิกเต นว. (สงขิตํ.)

ปัจจัยนัย-นเหตุ

[๑๕๕] แนวเสกขนาเสกข์ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจํ แนวเสกขนาเสกข์ นเหตุ
ฐมโม อุปปชติ นเหตุปัจจัยา. (สงขิตํ.)

นเหตุยา เอกํ, นอามมณ ปณจ, นอธิปัตยา ตีณิ ๖ เป ๖ นปุเรชาเต สกต,
นปัจจชาเต นอาเสวเน นว, นกมเม เทว, นวิปาเก ปณจ ๖ เป ๖ โนวิกเต ปณจ.
(สงขิตํ.)

เหตุปัจจัยา นอามมณ ปณจ. (สงขิตํ.)

นเหตุปัจจัยา อามมณ เอกํ. (สงขิตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมบุตตวาโรปี ปฏิจวารสทิสา วิตุถาเรทพพา.)

๗. ปญหาวาร

ปัจจัยจตุกก

[๑๕๖] เสกข์ นเหตุ ฐมโม แนวเสกขนาเสกขสฺส นเหตุสฺส ฐมมสฺส
อามมณปัจจัยเณ ปัจจโย. (๑)

อเสกโข นเหตุ รมโม เนวเสกขนาเสกขสฺส นเหตุสฺส รมมสฺส อารมฺมณปจฺจาเยน
ปจฺจาโย. (๑)

เนวเสกขนาเสกโข นเหตุ รมโม เนวเสกขนาเสกขสฺส นเหตุสฺส รมมสฺส
อารมฺมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. เนวเสกขนาเสกโข นเหตุ รมโม เสกขสฺส นเหตุสฺส
รมมสฺส อารมฺมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. เนวเสกขนาเสกโข นเหตุ รมโม อเสกขสฺส
นเหตุสฺส รมมสฺส อารมฺมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๓)

เสกโข นเหตุ รมโม เสกขสฺส นเหตุสฺส รมมสฺส อธิปติปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ตีณิ.

อเสกโข นเหตุ รมโม อเสกขสฺส นเหตุสฺส รมมสฺส อธิปติปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
ตีณิ.

เนวเสกขนาเสกโข นเหตุ รมโม เนวเสกขนาเสกขสฺส นเหตุสฺส รมมสฺส
อธิปติปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๕๗] อารมฺมณ ปณฺจ, อธิปติยา นว, อนนฺตเร อฏฺฐ, สมฺมณฺตเร อฏฺฐ,
สหชาเต นว, อณฺณมณฺเฑ ตีณิ, นิสฺสเย เทรส, อุปฺนิสฺสเย อฏฺฐ, ปุเรชาเต
ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน เทว, กมฺเม อฏฺฐ, วิปาเก สตฺต, อาหาเร อินฺทริเย
ฉาเน มกฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปณฺจ ๆ เป ๆ อวิกเต เทรส.
(สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา จุฑทส, นอารมฺมณ จุฑทส. (สงฺขิตฺตํ.)

อารมฺมณปจฺจาเย นเหตุยา ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจาเย อารมฺมณ ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิทฺธาทเรทพฺพ.)

๑๒. ปรีตัตตติก ๑. เหตุทุก

๑-๗. ปฏิจฺจาทีวาร

ปจฺจยจตฺตูก

[๑๕๘] ปรีตํ เหตุ รมมํ ปฏิจฺจ ปรีตโต เหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจาเย. (๑)

มหกุกโต เหตุ ธมโม ปฏิจจ มหกุกโต เหตุ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๑)

อุปปมาณ เหตุ ธมโม ปฏิจจ อุปปมาณ เหตุ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.

(๑) (สงขิตทำ.)

เหตุยา ตีนี, อารมมณ ตีนี ๖ เป ๖ อวิกเต ตีนี. (สงขิตทำ.)

นอธิปัตติยา ตีนี ๖ เป ๖ นวิปยุตเต ตีนี. (สงขิตทำ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมยุตตวาโรปี ปฏิจจวารตทิสา วิตถาเรตพุพา.)

เหตุอารมมณาทิ

[๑๕๙] ปริตโต เหตุ ธมโม ปริตตสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย.

(๑)

มหกุกโต เหตุ ธมโม มหกุกตสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปปมาณ เหตุ ธมโม อุปปมาณสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

ปริตโต เหตุ ธมโม ปริตตสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปจฺจโย.

ปริตโต เหตุ ธมโม มหกุกตสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปจฺจโย. (๒)

มหกุกโต เหตุ ธมโม มหกุกตสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปจฺจโย.

มหกุกโต เหตุ ธมโม ปริตตสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปปมาณ เหตุ ธมโม ปริตตสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปจฺจโย.

อุปปมาณ เหตุ ธมโม มหกุกตสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๑๖๐] ปริตโต เหตุ ธมโม ปริตตสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อธิปัตติปัจจเยน

ปจฺจโย. (๑)

มหกุกโต เหตุ ธมโม มหกุกตสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อธิปัตติปัจจเยน ปจฺจโย.

มหกุกโต เหตุ ธมโม ปริตตสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อธิปัตติปัจจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปปมาณ เหตุ ธมโม อุปปมาณสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อธิปัตติปัจจเยน ปจฺจโย.

เทว.

ปรีตติก เหตุ รมโม ปรีตติส เหตุส รมมส อนนตรปจายเณ ปจโย.
 ปรีตติก เหตุ รมโม มหคตส เหตุส รมมส อนนตรปจายเณ ปจโย.
 ปรีตติก เหตุ รมโม อปฺปมาณส เหตุส รมมส อนนตรปจายเณ ปจโย. (๓)

มหคตติ เหตุ รมโม มหคตส เหตุส รมมส อนนตรปจายเณ ปจโย.
 มหคตติ เหตุ รมโม ปรีตติส เหตุส รมมส อนนตรปจายเณ ปจโย.
 มหคตติ เหตุ รมโม อปฺปมาณส เหตุส รมมส อนนตรปจายเณ ปจโย. (๓)

อปฺปมาณ เหตุ รมโม อปฺปมาณส เหตุส รมมส อนนตรปจายเณ
 ปจโย. อปฺปมาณ เหตุ รมโม ปรีตติส เหตุส รมมส อนนตรปจายเณ ปจโย.
 อปฺปมาณ เหตุ รมโม มหคตส เหตุส รมมส อนนตรปจายเณ ปจโย. (๓) ๖ เป ๖

ปรีตติก เหตุ รมโม ปรีตติส เหตุส รมมส อุปนิสสยปจายเณ ปจโย.
 (สงฺขิตํ.)

[๑๖๑] เหตุยา ตีณิ, อารมมเณ จ, อธิปติยา ปญฺจ, อนนตเร นว, สมมตเร
 นว, สหชาเต ตีณิ, อณฺณมณเณ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน
 จตฺตาริ, วิปาเก ตีณิ, อินฺทริเย มคฺเค สมฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.
 (สงฺขิตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมมเณ นว. (สงฺขิตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมมเณ ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมมเณ จ. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺติเก ปณฺหาวัน, เอวํ วิตุฏฺฐาเรตพฺพ.)

นเหตุปท ๑. ปฏิจจวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๑๖๒] ปรีตติ นเหตุ รมม ปฏิจจ ปรีตติ นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

มหคตํ นเหตุ รมม ปฏิจจ มหคตติ นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 มหคตํ นเหตุ รมม ปฏิจจ ปรีตติ นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

มหัคคตํ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ ปริตฺโต นเหตุ จ มหัคคโต นเหตุ จ ธมฺมา
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อุปฺปมาณํ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปฺปมาโณ นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
อุปฺปมาณํ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ ปริตฺโต นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
อุปฺปมาณํ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ ปริตฺโต นเหตุ จ อุปฺปมาโณ นเหตุ จ ธมฺมา
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

ปริตฺตํ นเหตุญฺจ มหัคคตํ นเหตุญฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ ปริตฺโต นเหตุ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

ปริตฺตํ นเหตุญฺจ อุปฺปมาณํ นเหตุญฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ ปริตฺโต นเหตุ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๖๓] เหตุยา เทรส, อารมฺมณฺเ ปณฺจ, อธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ สหชาเต
เทรส, อณฺณมณฺณเย สกฺต ๆ เป ๆ ปุเรชาเต อาเสวเน ตีณิ ๆ เป ๆ วิคเต ปณฺจ,
อวิคเต เทรส. (สงฺฆิตฺตํ.)

ปจฺจนีเย-นเหตุ

[๑๖๔] ปริตฺตํ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ ปริตฺโต นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
นเหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณฺเ ปณฺจ, นอธิปฺติยา ทส, นปุเรชาเต ทฺวาทส,
นปจฺจชาเต นอาเสวเน เทรส, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร นอินฺทฺริเย
นฉาเน นมคฺเค เอกํ ๆ เป ๆ นวิปฺยฺกเต ตีณิ ๆ เป ๆ โนวิคเต ปณฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณฺเ ปณฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณฺเ เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจฺจวารสทิสฺสา วิตุถาเรตพฺพา.)

๗. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตฺตก

[๑๖๕] ปริตฺโต นเหตุ ฐมโม ปริตฺตสฺส นเหตุสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณฺปจฺจาเยน

ปัจจโย. ปริตุโต นเหตุ ฐโม มหคฺคตฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน
ปัจจโย. (๒)

มหคฺคโต นเหตุ ฐโม มหคฺคตฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน
ปัจจโย. มหคฺคโต นเหตุ ฐโม ปริตุตฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน
ปัจจโย. (๒)

อปปมาโณ นเหตุ ฐโม อปปมาณสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน
ปัจจโย. อปปมาโณ นเหตุ ฐโม ปริตุตฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน
ปัจจโย. อปปมาโณ นเหตุ ฐโม มหคฺคตฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน
ปัจจโย. (๓)

ปริตุโต นเหตุ ฐโม ปริตุตฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปัจจเยน ปัจจโย.
(สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๖๖] อารมฺมณํ สत्ตํ, อธิปฺติยา สत्ตํ, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว,
สหชาเต เอกาทส, อญฺญมญฺเฒ สत्ตํ, นิสฺสเย เทรส, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต
ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน จตฺตาริ ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปณฺจ
๖ เป ๖ อวิกเต เทรส. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา ปณฺณรส, นอารมฺมณํ ปณฺณรส. (สงฺฆิตฺตํ.)

อารมฺมณปัจจยา นเหตุยา สत्ตํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมฺมณํ สत्ตํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสตฺติเก ปณฺหวารมฺปิ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

๑๓. ปริตุตารมมณตฺติก ๑. เหตุทุก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปัจจยจตฺตํ-เหตุ

[๑๖๗] ปริตุตารมมณํ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ ปริตุตารมมโณ เหตุ ฐโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

มหัคคตารมมณํ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ มหัคคตารมมณํ เหตุ ฐมํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

อุปฺปมาณารมมณํ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ อุปฺปมาณารมมณํ เหตุ ฐมํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ วิกเท ตีณิ, อวิกเท ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธิปฺติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปัจจจาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ,
นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺยุตฺเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจฺจวารสทิสฺสา วิตฺถาเรตพฺพา.)

เหตุ อารมมณ

[๑๖๘] ปฺริตฺตารมมณํ เหตุ ฐมํ ปฺริตฺตารมมณสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

มหัคคตารมมณํ เหตุ ฐมํ มหัคคตารมมณสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อุปฺปมาณารมมณํ เหตุ ฐมํ อุปฺปมาณารมมณสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน
ปจฺจโย. (๑)

ปฺริตฺตารมมณํ เหตุ ฐมํ ปฺริตฺตารมมณสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อารมมณฺปัจจเยน
ปจฺจโย. ปฺริตฺตารมมณํ เหตุ ฐมํ มหัคคตารมมณสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
อารมมณฺปัจจเยน ปจฺจโย. (๒)

มหัคคตารมมณํ เหตุ ฐมํ มหัคคตารมมณสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อารมมณ-
ปัจจเยน ปจฺจโย. มหัคคตารมมณํ เหตุ ฐมํ ปฺริตฺตารมมณสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
อารมมณฺปัจจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปฺปมาณารมมณํ เหตุ ฐมํ อุปฺปมาณารมมณสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
อารมมณฺปัจจเยน ปจฺจโย. อุปฺปมาณารมมณํ เหตุ ฐมํ ปฺริตฺตารมมณสฺส เหตุสฺส
ฐมมสฺส อารมมณฺปัจจเยน ปจฺจโย. อุปฺปมาณารมมณํ เหตุ ฐมํ มหัคคตารมมณสฺส
เหตุสฺส ฐมมสฺส อารมมณฺปัจจเยน ปจฺจโย. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๖๘] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ สत्ต, อธิปฺติยา สत्ต, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต อญฺญมณฺเณ นิสฺสเย ตีณิ, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน ปญฺจ, วิปาเก ตีณิ, อินฺทฺริเย มกฺเค สมฺปยุตฺเต ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ สत्ต. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสฺสฺสตีเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตุฏฺทาเรทพฺพ.)

นเหตุปท ๑-๗. ปฏิจฺจาภิวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๑๗๐] ปริตฺตารมฺมณํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ปริตฺตารมฺมโณ นเหตุ ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๗๑] ปริตฺตารมฺมณํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ปริตฺตารมฺมโณ นเหตุ ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา ตีณิ, นอธิปฺติยา ตีณิ ฯ เป ฯ นฉาเน เอกํ ฯ เป ฯ นวิปฺยุตฺเต
ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอธิปฺติยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาทวาโรปี ฯ เป ฯ สมฺปยุตฺทวาโรปี ปฏิจฺจวารสฺสตี วิตุฏฺทาเรทพฺพา.)

อารมฺมณ อธิปฺติ

[๑๗๒] ปริตฺตารมฺมโณ นเหตุ ฐมฺโม ปริตฺตารมฺมณสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ปริตฺตารมฺมโณ นเหตุ ฐมฺโม มหฺกถารมฺมณสฺส
นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

มหกุกการมมโน นเหตุ ฐมโม มหกุกการมมณสฺส นเหตุสฺส ฐมมสฺส อารมมณ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. มหกุกการมมโน นเหตุ ฐมโม ปริตฺถการมมณสฺส นเหตุสฺส
ฐมมสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อูปฺปมาณารมมโน นเหตุ ฐมโม อูปฺปมาณารมมณสฺส นเหตุสฺส ฐมมสฺส
อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อูปฺปมาณารมมโน นเหตุ ฐมโม ปริตฺถการมมณสฺส
นเหตุสฺส ฐมมสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อูปฺปมาณารมมโน นเหตุ ฐมโม
มหกุกการมมณสฺส นเหตุสฺส ฐมมสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

ปริตฺถการมมโน นเหตุ ฐมโม ปริตฺถการมมณสฺส นเหตุสฺส ฐมมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน
ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺก.)

[๑๗๓] อารมมณ สกฺต, อธิปฺติยา สกฺต, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว,
สหชาเต อญฺญมณฺเฑ นิสฺสเย ตีณิ, อูปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน กมฺเม ปณฺจ, วิปาเก
ว เป ว สมฺปยุตฺเต ตีณิ ว เป ว อวิกฺเต ตีณิ. (สงฺฆิตฺก.)

นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงฺฆิตฺก.)

อารมมณปจฺจยา นเหตุยา สกฺต. (สงฺฆิตฺก.)

นเหตุปจฺจยา อารมมณ สกฺต. (สงฺฆิตฺก.)

(ยถา กุสฺสทฺติเก ปญฺหาวารมฺปิ, เอว วิตฺถาเรตพฺพ.)

๑๔. หีนตฺติก ๑. เหตุทุก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๑๗๔] หีนํ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ หีนโน เหตุ ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

มชฺฌิมํ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ มชฺฌิมโน เหตุ ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

ปณฺีตํ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ ปณฺีโต เหตุ ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

(สงฺฆิตฺก.)

[๑๗๕] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)
 นอธิปัตติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปัจฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ,
 นวิปาเก ตีณิ, นวิปยุตฺเต ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)
 (สหชาตวโรปี ฯ เป ฯ สมปยุตฺตวโรปี ปฏิจุจวารสทิสสา วิตุถาเรตพฺพา.)

เหตุ อารมมณาทิ

[๑๗๖] หีโน เหตุ ฐมโม หีนสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจาเยน ปัจจโย. (๑)
 มชฺฌิมโม เหตุ ฐมโม มชฺฌิมสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจาเยน ปัจจโย. (๑)
 ปถวีโต เหตุ ฐมโม ปถวีตสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจาเยน ปัจจโย. (๑)
 หีโน เหตุ ฐมโม หีนสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจาเยน ปัจจโย. หีโน
 เหตุ ฐมโม มชฺฌิมสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจาเยน ปัจจโย. (๒)
 มชฺฌิมโม เหตุ ฐมโม มชฺฌิมสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจาเยน ปัจจโย.
 มชฺฌิมโม เหตุ ฐมโม หีนสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจาเยน ปัจจโย. (๒)
 ปถวีโต เหตุ ฐมโม มชฺฌิมสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจาเยน ปัจจโย. (๑)
 [๑๗๗] หีโน เหตุ ฐมโม หีนสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อธิปัตติปัจจาเยน ปัจจโย. (๑)
 มชฺฌิมโม เหตุ ฐมโม มชฺฌิมสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อธิปัตติปัจจาเยน ปัจจโย.
 มชฺฌิมโม เหตุ ฐมโม หีนสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อธิปัตติปัจจาเยน ปัจจโย. (๒)
 ปถวีโต เหตุ ฐมโม ปถวีตสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อธิปัตติปัจจาเยน ปัจจโย.
 ปถวีโต เหตุ ฐมโม มชฺฌิมสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อธิปัตติปัจจาเยน ปัจจโย. (๒)
 หีโน เหตุ ฐมโม หีนสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปัจจาเยน ปัจจโย. เทว.
 มชฺฌิมโม เหตุ ฐมโม มชฺฌิมสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปัจจาเยน ปัจจโย.
 เทว.
 ปถวีโต เหตุ ฐมโม ปถวีตสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปัจจาเยน ปัจจโย.
 เทว. (สงขิตฺตํ.)

[๑๗๘] เหตุยา ตีณิ, อารมมณเ ปณจ, อธิปัตยา ปณจ, อนนตเร จ, สมนตเร จ, สหชาเต ตีณิ, อณณมณเเว ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย อฏฺฐ, อาเสวเน ตีณิ, วิปาเก อินฺทฺริเย มกฺเค เทว, สมฺปยุตฺเต ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.
(สงฺขิตํ)

นเหตุยา อฏฺฐ, นอารมมณเ อฏฺฐ. (สงฺขิตํ)

เหตุปจฺจยา นอารมมณเ ตีณิ. (สงฺขิตํ)

นเหตุปจฺจยา อารมมณเ ปณจ. (สงฺขิตํ)

(ยถา กุสฺสตุติกเ ปณฺหาวารมฺปี, เอวํ วิตุถาเรตพฺพ.)

นเหตุปท-เหตุ

[๑๗๙] หีนํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ หีนํ นเหตุํ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(ยถา สงฺกิลิฏฺฐตฺติกเหตุทุกํ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพ.)

๑๕. มิจฺจนตฺตนิยตตฺตฺติก ๑. เหตุทุก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตฺก-เหตุ

[๑๘๐] มิจฺจนตฺตนิยตํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ มิจฺจนตฺตนิยโต เหตุํ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

สมมตฺตนิยตํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สมมตฺตนิยโต เหตุํ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อนิยตํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนิยโต เหตุํ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
(สงฺขิตํ)

[๑๘๑] เหตุยา ตีณิ, อารมมณเ ตีณิ, อธิปัตยา ตีณิ ฯ เป ฯ วิปาเก เอกํ
 ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตํ)

นอธิปัตยา เทว, นปุเรชาเต เทว, นปจฺจชาเต ตีณิ, นอาเสวเน เอกํ, นวิปาเก
 ตีณิ, นวิปยุตฺเต เทว. (สงฺขิตํ)

(สทฺธชาตวโรปี ฯ เป ฯ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจฺจวารสทิสฺสา วิตุถาเรตพฺพ.)

เหตุ อารมมณาทิ

[๑๘๒] มิจฺจนฺตฺตนิยโต เหตุ ฐมโม มิจฺจนฺตฺตนิยตฺตสฺส เหตุสฺส ฐมมฺสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. (๑)

สมมุตฺตนิยโต เหตุ รมโม สมมุตฺตนิยตฺตสฺส เหตุตฺต รมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อนิยโต เหตุ รมโม อนิยตสฺส เหตุสส รมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

มิจนตฺตนิยโต เหตุ ธมฺโม อนิยตสฺส เหตุสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ
ปจฺจโย. (๑)

สมมุตตนิยโต เหตุ รมโม อนียตสฺส เหตุสฺส รมมตฺส อารมฺมณปฺจายเณ
ปฺจาย. (๑)

อนิยโต เหตุ ฐมโม อนิยตสส เหตุสส ฐมมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย. (๑)

อนิโยโต เหตุ ธรรมโม มิจฺจุตฺตนิยตสฺส เหตุสฺส ธรรมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ
ปฺจายเณ. (๑)

สมมุตฺตนิยโต เหตุ ฐมโม สมมุตฺตนิยตสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน
ปจฺจโย. สมมุตฺตนิยโต เหตุ ฐมโม อนิยตสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๒)

อนิยโต เหตุ ธรรมโม อนิยตสฺส เหตุสฺส ธรรมสฺส อธิปฺติปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๑)

อนนตราที

[๑๘๓] มิฉนตุนิโยโต เหตุ ธมโม อนิยตสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

สมมุตตานิยโต เหตุ ธมโม อนียตสฺส เหตุสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนิยโต เหตุ ฐมโม อนนิตยสส เหตุสส ฐมมสส อนนตฺรปจฺเยน ปจฺจโย.

อนิโยโต เหตุ ธมโม มิจฺจนฺตฺตานิยตสฺส เหตุสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

อนิยโต เหตุ ฐโม สมมตฺตนิยตสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย.

[๑๘๔] มิจฺจนฺตฺตานียโต เหตุ ธมฺโม มิจฺจนฺตฺตานียตสฺส เหตุสฺส ธมฺมตฺส
 อฺปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. มิจฺจนฺตฺตานียโต เหตุ ธมฺโม อนนียตสฺส เหตุสฺส ธมฺมตฺส
 อฺปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

สมมตฺตณียโต เหตุ ฐมโม สมมตฺตณียตสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน
ปจฺจาโย. สมมตฺตณียโต เหตุ ฐมโม อนียตสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน
ปจฺจาโย. (๒)

อนียโต เหตุ ฐมโม อนียตสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
อนียโต เหตุ ฐมโม มิจฺฉตฺตณียตสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
อนียโต เหตุ ฐมโม สมมตฺตณียตสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๓)
(สงฺฆิตฺตํ)

[๑๘๕] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ จตฺตาริ, อธิปฺตียา ตีณิ, อนนฺตเร ปญฺจ,
สมนฺนตเร ปญฺจ, สหชาเต ตีณิ ๖ เป ๖ อุปนิสฺสเย สตฺต, อาเสวเน ตีณิ, วิปาเก
เอกํ, อินฺทริเย มกฺเค เทว, สมปฺยตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ)

นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ จตฺตาริ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปญฺหาวารมฺปี้, เอว วิทฺธาเรตพฺพํ.)

นเหตุปท ๑-๗. ปฏิจฺจาทีวาร

ปจฺจยจตฺตูก-เหตุ

[๑๘๖] มิจฺฉตฺตณียํ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ มิจฺฉตฺตณียโต นเหตุ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

สมมตฺตณียํ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ สมมตฺตณียโต นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. สมมตฺตณียํ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนียโต นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. สมมตฺตณียํ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ สมมตฺตณียโต นเหตุ จ อนียโต
นเหตุ จ ฐมมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อนียํ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนียโต นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

มิจฺฉตฺตณียํ นเหตุจ อนียํ นเหตุจ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนียโต นเหตุ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

สมมตฺตคณียํ นเหตุจฺจ อนียํ นเหตุจฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ อนียโต นเหตุ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตํ.)

[๑๘๗] เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ วิปาเก เอกํ ๆ เป ๆ
อวิกเต นว. (สงฺฆิตํ.)

ปัจจนีย-นเหตุ

[๑๘๘] อนียํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ อนียโต นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
นเหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตํ.)

นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณํ ปณฺจ, นอธิปฺติยา ตีณิ ๆ เป ๆ นปุเรชาเต จ,
นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน ปณฺจ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร
นอินฺทริเย นณฺนาเน นมกฺเค เอกํ ๆ เป ๆ นวิปฺยตฺเต เทว ๆ เป ๆ โนวิกเต ปณฺจ.
(สงฺฆิตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณํ ปณฺจ. (สงฺฆิตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณํ เอกํ. (สงฺฆิตํ.)

(สหชาควาโรปี ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิสฺสา วิตฺถาเรตพฺพา.)

อารมฺมณ อธิปฺติ อนนฺตร

[๑๘๙] มิจฺจนฺตคณียโต นเหตุ ฐมโม อนียตสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สมมตฺตคณียโต นเหตุ ฐมโม อนียตสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อนียโต นเหตุ ฐมโม อนียตสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
อนียโต นเหตุ ฐมโม มิจฺจนฺตคณียตสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
อนียโต นเหตุ ฐมโม สมมตฺตคณียตสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๓)

[๑๙๐] มิจฺจนฺตฺตนิยโต นฺเหตุ ฐมโม มิจฺจนฺตฺตนิยตฺส นฺเหตุสฺส ฐมมฺสฺส
อริปฺติปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ตีณิ.

สมฺมตฺตนิยโต นฺเหตุ ฐมโม สมฺมตฺตนิยตฺส นฺเหตุสฺส ฐมมฺสฺส อริปฺติปจฺจาเยน
ปจฺจาโย. สมฺมตฺตนิยโต นฺเหตุ ฐมโม อนิยตฺส นฺเหตุสฺส ฐมมฺสฺส อริปฺติปจฺจาเยน
ปจฺจาโย. สมฺมตฺตนิยโต นฺเหตุ ฐมโม สมฺมตฺตนิยตฺส นฺเหตุสฺส จ อนิยตฺส
นฺเหตุสฺส จ ฐมมฺสฺส อริปฺติปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๓)

อนิยโต นฺเหตุ ฐมโม อนิยตฺส นฺเหตุสฺส ฐมมฺสฺส อริปฺติปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
อนิยโต นฺเหตุ ฐมโม สมฺมตฺตนิยตฺส นฺเหตุสฺส ฐมมฺสฺส อริปฺติปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๒)

มิจฺจนฺตฺตนิยโต นฺเหตุ ฐมโม อนิยตฺส นฺเหตุสฺส ฐมมฺสฺส อนนฺตรปจฺจาเยน
ปจฺจาโย. (๑)

สมฺมตฺตนิยโต นฺเหตุ ฐมโม อนิยตฺส นฺเหตุสฺส ฐมมฺสฺส อนนฺตรปจฺจาเยน
ปจฺจาโย. (๑)

อนิยโต นฺเหตุ ฐมโม อนิยตฺส นฺเหตุสฺส ฐมมฺสฺส อนนฺตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
อนิยโต นฺเหตุ ฐมโม มิจฺจนฺตฺตนิยตฺส นฺเหตุสฺส ฐมมฺสฺส อนนฺตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
อนิยโต นฺเหตุ ฐมโม สมฺมตฺตนิยตฺส นฺเหตุสฺส ฐมมฺสฺส อนนฺตรปจฺจาเยน
ปจฺจาโย. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๙๑] อารมฺมณฺ ปณฺจ, อริปฺติยา อฏฺฐ, อนนฺตเร ปณฺจ, สมฺนนฺตเร ปณฺจ,
สทฺธาเต นว, อณฺณมณฺเฑ ตีณิ, นิสฺสเย เทรฺส, อฺปนฺนิสฺสเย สทฺท, ปุเรชาเต
ปจฺจฉาชาเต อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม สทฺท, วิปาเก เอกํ, อาหาเร อินฺทฺริเย ฉาเน
มกฺเค สทฺท, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกฺเต เทรฺส. (สงฺขิตฺตํ.)

นฺเหตุยา เทรฺส, นอารมฺมณฺ เทรฺส, นอริปฺติยา เทรฺส. (สงฺขิตฺตํ.)

อารมฺมณฺปจฺจาเยน นฺเหตุยา ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

นฺเหตุปจฺจาเยน อารมฺมณฺ ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอว วิทฺถาเรทพฺพ.)

๑๖. มกุฏการมมณตติก ๑. เหตุทุก

๑-๗. ปฏิจจาทิวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๑๙๒] มกุฏการมมณิ เหตุ ฐมมํ ปฏิจจ มกุฏการมมณิ เหตุ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

มกุฏเหตุกํ เหตุ ฐมมํ ปฏิจจ มกุฏเหตุโก เหตุ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

มกุฏาธิปตี เหตุ ฐมมํ ปฏิจจ มกุฏาธิปตี เหตุ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. ปณจ.

มกุฏการมมณิ เหตุญจ มกุฏาธิปตี เหตุญจ ฐมมํ ปฏิจจ มกุฏการมมณิ เหตุ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

มกุฏเหตุกํ เหตุญจ มกุฏาธิปตี เหตุญจ ฐมมํ ปฏิจจ มกุฏเหตุโก เหตุ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ. (สงขิตถํ.)

[๑๙๓] เหตุยา สตุตฺตส ๖ เป ๖ อวิกเท สตุตฺตส. (สงขิตถํ.)

นอธิปัตติยา สตุตฺตส, นปุเรชาเต สตุตฺตส ๖ เป ๖ นอาเสวเน นว, นวิปาเก สตุตฺตส, นวิปปยุตเต สตุตฺตส. (สงขิตถํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมุပ္ยุตฺตวาโรปี ปฏิจจวารสทิสสา วิตุถาเรตพฺพ.)

เหตุ อารมมณาทิ

[๑๙๔] มกุฏการมมณิ เหตุ ฐมโม มกุฏการมมณิสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

มกุฏเหตุโก เหตุ ฐมโม มกุฏเหตุกสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

มกุฏาธิปตี เหตุ ฐมโม มกุฏาธิปตีสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. ปณจ.

มกุฏการมมณิ เหตุ จ มกุฏาธิปตี เหตุ จ ฐมมา มกุฏการมมณิสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

มกฺกเหตุโก เหตุ จ มกฺกาทิปติ เหตุ จ ธมฺมา มกฺกเหตุกสฺส เหตุสฺส ธมฺมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

มกฺกเหตุโก เหตุ ธมฺโม มกฺการมฺมณสฺส เหตุสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. มกฺกเหตุโก เหตุ ธมฺโม มกฺกาทิปตีสฺส เหตุสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. มกฺกเหตุโก เหตุ ธมฺโม มกฺการมฺมณสฺส เหตุสฺส จ มกฺกาทิปตีสฺส เหตุสฺส
จ ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

มกฺกาทิปติ เหตุ ธมฺโม มกฺกาทิปตีสฺส เหตุสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

มกฺกเหตุโก เหตุ จ มกฺกาทิปติ เหตุ จ ธมฺมา มกฺการมฺมณสฺส เหตุสฺส
ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

[๑๔๕] มกฺการมฺมณสฺส เหตุ ธมฺโม มกฺการมฺมณสฺส เหตุสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

มกฺกเหตุโก เหตุ ธมฺโม มกฺกเหตุกสฺส เหตุสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย.
ปณฺจ.

มกฺกาทิปติ เหตุ ธมฺโม มกฺกาทิปตีสฺส เหตุสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย.
ปณฺจ.

มกฺการมฺมณสฺส เหตุ จ มกฺกาทิปติ เหตุ จ ธมฺมา มกฺการมฺมณสฺส เหตุสฺส
ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

มกฺกเหตุโก เหตุ จ มกฺกาทิปติ เหตุ จ ธมฺมา มกฺการมฺมณสฺส เหตุสฺส
ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. ปณฺจ.

มกฺการมฺมณสฺส เหตุ ธมฺโม มกฺการมฺมณสฺส เหตุสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

มกฺกาทิปติ เหตุ ธมฺโม มกฺกาทิปตีสฺส เหตุสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

มกฺการมฺมณสฺส เหตุ จ มกฺกาทิปติ เหตุ จ ธมฺมา มกฺการมฺมณสฺส เหตุสฺส
ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๑๕๖] เหตุยา สตฺตารส, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา เอกวีธ, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต สตฺตารส, อณฺณมณฺเณ สตฺตารส, นิสฺสเย สตฺตารส, อุปฺนิสฺสเย เอกวีธ, อาเสวเน นว, อินฺทริเย มกฺเค สมฺปยุตฺเต สตฺตารส ๖ เป ๖ อวิกเต สตฺตารส. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา เอกวีธ, นอารมฺมณ สตฺตารส. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ สตฺตารส. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสลคฺคิกเก ปญฺหาวารมฺปี้, เอวํ วิทฺถาเรตพฺพํ.)

นเหตุปท ๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตุกฺก-เหตุ

[๑๕๗] มกการมฺมณํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ มกการมฺมณํ นเหตุ ฐมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. มกการมฺมณํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ มกการิปฺติ นเหตุ ฐมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. มกการมฺมณํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ มกการมฺมณํ นเหตุ จ
 มกการิปฺติ นเหตุ จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

มกฺกเหตุกํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ มกฺกเหตุโก นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 มกฺกเหตุกํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ มกการิปฺติ นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 มกฺกเหตุกํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ มกฺกเหตุโก นเหตุ จ มกการิปฺติ นเหตุ จ
 ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

มกการิปฺติ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ มกการิปฺติ นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 มกการิปฺติ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ มกการมฺมณํ นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 มกการิปฺติ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ มกฺกเหตุโก นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 มกการิปฺติ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ มกการมฺมณํ นเหตุ จ มกการิปฺติ นเหตุ จ
 ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. มกการิปฺติ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ มกฺกเหตุโก นเหตุ
 จ มกการิปฺติ นเหตุ จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๕)

มกการมมณํ นเหตุญจ มกการิปตี นเหตุญจ ธมมํ ปฏิจจ มกการมมโณ
 นเหตุ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. มกการมมณํ นเหตุญจ มกการิปตี นเหตุญจ
 ธมมํ ปฏิจจ มกการิปตี นเหตุ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. มกการมมณํ
 นเหตุญจ มกการิปตี นเหตุญจ ธมมํ ปฏิจจ มกการมมโณ นเหตุ จ มกการิปตี
 นเหตุ จ ธมมา อุปปชชนติ เหตุปัจจยา. (๓)

มกคเหตุกํ นเหตุญจ มกการิปตี นเหตุญจ ธมมํ ปฏิจจ มกคเหตุโก นเหตุ
 ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. มกคเหตุกํ นเหตุญจ มกการิปตี นเหตุญจ ธมมํ
 ปฏิจจ มกการิปตี นเหตุ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. มกคเหตุกํ นเหตุญจ
 มกการิปตี นเหตุญจ ธมมํ ปฏิจจ มกคเหตุโก นเหตุ จ มกการิปตี นเหตุ จ
 ธมมา อุปปชชนติ เหตุปัจจยา. (๓) (สงขิตฺตํ.)

[๑๔๘] เหตุยา สกตรส, อารมมณเ สกตรส ๖ เป ๖ อวิกเต สกตรส. (สงขิตฺตํ.)

ปัจจนี-นเหตุ

[๑๔๙] มกการมมณํ นเหตุ ธมมํ ปฏิจจ มกการมมโณ นเหตุ ธมโม
 อุปปชชติ นเหตุปัจจยา. (๑) (สงขิตฺตํ.)

นเหตุยา เอกํ, นอธิปัตยา สกตรส, นปุเรชาเต สกตรส, นปัจจนาชาเต สกตรส,
 นอาเสวเน นว, นกมเม สกตรส, นวิปาเก สกตรส, นมกเก เอกํ, นวิปยุตเต
 สกตรส. (สงขิตฺตํ.)

เหตุปัจจยา นอธิปัตยา สกตรส. (สงขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมมณเ เอกํ. (สงขิตฺตํ.)

(สหชาควาโรปี ๖ เป ๖ สมปยุตควาโรปี ปฏิจจวารสทิสสา วิตุถาเรตพพา.)

นเหตุปท ๙. ปญหาวาร

ปัจจยจตุกก-อารมมณาทิ

[๒๐๐] มกคเหตุโก นเหตุ ธมโม มกการมมณสฺส นเหตุสฺส ธมมสฺส

อารมฺมณปัจจุเณน ปัจจุโย. มกฺกเหตุโก นเหตุ ธมฺโม มกฺกาธิปตีสฺส นเหตุสฺส
 ธมฺมสฺส อารมฺมณปัจจุเณน ปัจจุโย. มกฺกเหตุโก นเหตุ ธมฺโม มกฺการมฺมณสฺส
 นเหตุสฺส จ มกฺกาธิปตีสฺส นเหตุสฺส จ ธมฺมสฺส อารมฺมณปัจจุเณน ปัจจุโย. (๓)

มกฺคาธิปติ นเหตฺ ฐมโฌ มกฺคาธิปติสฺส นเหตฺสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
 ปจฺจโย. มกฺคาธิปติ นเหตฺ ฐมโฌ มกฺการมฺมณสฺส นเหตฺสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
 ปจฺจโย. มกฺคาธิปติ นเหตฺ ฐมโฌ มกฺการมฺมณสฺส นเหตฺสฺส จ มกฺคาธิปติสฺส
 นเหตฺสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

มฤคเหตุโก นเหตุ จ มฤคอาธิติ นเหตุ จ ธมฺมา มฤคการมฺมณสฺส นเหตุสฺส
 ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

[๒๐๑] มกฺการมฺโม นนฺเต ฐมโม มกฺการมฺมณฺสฺส นนฺเตสฺส ฐมฺมสฺส
อริปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

มฤคเหตุโก นเหตุ ฐโม มฤคเหตุกสฺส นเหตุสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจจเยน
 ปจฺจโย. มฤคเหตุโก นเหตุ ฐโม มฤคการมฺมณสฺส นเหตุสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจจเยน
 ปจฺจโย. มฤคเหตุโก นเหตุ ฐโม มฤคาริพิตฺส นเหตุสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจจเยน
 ปจฺจโย. มฤคเหตุโก นเหตุ ฐโม มฤการมฺมณสฺส นเหตุสฺส จ มฤคาริพิตฺส
 นเหตุสฺส จ ฐมมสฺส อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย. มฤคเหตุโก นเหตุ ฐโม มฤคเหตุกสฺส
 นเหตุสฺส จ มฤคาริพิตฺส นเหตุสฺส จ ฐมมสฺส อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย. (๕)

มฤคาธิปัตติ นเหตุ ฐมโม มฤคาธิปัตติสฺส นเหตุสฺส ฐมมฺสฺส อธิปติปัจจุเนน
ปัจจุโย. ปณจ.

มกุฏารมมโณ นเหตุ จ มกุฏาริบัติ นเหตุ จ ธมฺมา มกุฏารมฺมณฺสฺส
 นเหตุสฺส ธมฺมสฺส อริปิปปจฺเจน ปจฺจโย. ตีณิ.

มฤคเหตุโก นเหตุ จ มฤคาธิปติ นเหตุ จ ฐมา มฤคเหตุกสฺส นเหตุสฺส
 ฐมสฺส อธิปติปัจเจน ปจฺจโย. ปจฺจ.

อนนฺตร อุปนิสฺสย

[๒๐๒] มกฺการมฺมโณ นเหตุ ธมฺโม มกฺการมฺมณสฺส นเหตุสฺส ธมฺมสฺส
อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. มกฺการมฺมโณ นเหตุ ธมฺโม มกฺการปติสฺส นเหตุสฺส

ฐมมุตฺต อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย. มกฺการมฺมโณ นเหตุ ฐมฺโม มกฺการมฺมณฺสฺส
นเหตุสฺส จ มกฺการิปฺตีสฺส นเหตุสฺส จ ฐมมุตฺต อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย. (๓)

มกฺการิปฺติ นเหตุ ฐมฺโม มกฺการิปฺตีสฺส นเหตุสฺส ฐมมุตฺต อนนฺตรปจฺเจยน
ปจฺจโย. มกฺการิปฺติ นเหตุ ฐมฺโม มกฺการมฺมณฺสฺส นเหตุสฺส ฐมมุตฺต อนนฺตร-
ปจฺเจยน ปจฺจโย. มกฺการิปฺติ นเหตุ ฐมฺโม มกฺการมฺมณฺสฺส นเหตุสฺส จ
มกฺการิปฺตีสฺส นเหตุสฺส จ ฐมมุตฺต อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย. (๓)

มกฺการมฺมโณ นเหตุ จ มกฺการิปฺติ นเหตุ จ ฐมฺมา มกฺการมฺมณฺสฺส นเหตุสฺส
ฐมมุตฺต อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย. ตีณิ ๆ เป ๆ

[๒๐๓] มกฺการมฺมโณ นเหตุ ฐมฺโม มกฺการมฺมณฺสฺส นเหตุสฺส ฐมมุตฺต
อุปฺนิสฺสยปจฺเจยน ปจฺจโย. ตีณิ.

มกฺกเหตุโก นเหตุ ฐมฺโม มกฺกเหตุกฺสฺส นเหตุสฺส ฐมมุตฺต อุปฺนิสฺสยปจฺเจยน
ปจฺจโย. ปณฺจ.

มกฺการิปฺติ นเหตุ ฐมฺโม มกฺการิปฺตีสฺส นเหตุสฺส ฐมมุตฺต อุปฺนิสฺสยปจฺเจยน
ปจฺจโย. ปณฺจ.

มกฺการมฺมโณ นเหตุ จ มกฺการิปฺติ นเหตุ จ ฐมฺมา มกฺการมฺมณฺสฺส นเหตุสฺส
ฐมมุตฺต อุปฺนิสฺสยปจฺเจยน ปจฺจโย. ตีณิ.

มกฺกเหตุโก นเหตุ จ มกฺการิปฺติ นเหตุ จ ฐมฺมา มกฺกเหตุกฺสฺส นเหตุสฺส
ฐมมุตฺต อุปฺนิสฺสยปจฺเจยน ปจฺจโย. ปณฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๐๔] อารมฺมณฺเ นว, อธิปฺติยา เอกวิส, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว,
สทฺธาเต สทฺตรส, อณฺณมณฺเ สทฺตรส, นิสฺสเย สทฺตรส, อุปฺนิสฺสเย เอกวิส,
อาเสวเน นว, กมฺเม สทฺตรส, อาหาเร อินฺทริเย ฌาเน มกฺเก สมฺปยุตฺเต สทฺตรส
๖ เป ๆ อวิกเต สทฺตรส. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา เอกวิส, นอารมฺมณฺเ สทฺตรส. (สงฺฆิตฺตํ.)

อารมฺมณฺปจฺจยา นเหตุยา นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณฺเ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตุฏฺฐาเรตพฺพํ.)

๑๗. อุปนุทนตติก ๑. เหตุทุก

๗. ปณฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุวาทิ

[๒๐๕] อุปนุโน เหตุ ฐโม อุปนุสนฺต เหตุสนฺต ฐมฺมสนฺต เหตุปัจจเยน ปัจจโย. อุปนุนา เหตุ สมฺปยุตฺตกานํ เหตุํ เหตุปัจจเยน ปัจจโย. ปฏิสนธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (๑)

อนุปนุโน เหตุ ฐโม อุปนุสนฺต เหตุสนฺต ฐมฺมสนฺต อารมฺมณปัจจเยน ปัจจโย. อนุปนุนา เหตุ เจโตปริยญาณสนฺต, อนาคตฺสณฺณสนฺต อารมฺมณปัจจเยน ปัจจโย. อุปปาทิ เหตุ ฐโม อุปนุสนฺต เหตุสนฺต ฐมฺมสนฺต อารมฺมณปัจจเยน ปัจจโย. อุปปาทิ เหตุ เจโตปริยญาณสนฺต, อนาคตฺสณฺณสนฺต อารมฺมณปัจจเยน ปัจจโย. (๒)

อุปนุโน เหตุ ฐโม อุปนุสนฺต เหตุสนฺต ฐมฺมสนฺต อธิปฺติปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ.

สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อณฺณมณฺณปัจจเยน ปัจจโย. นิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. วิปากปัจจเยน ปัจจโย. อินฺทริยปัจจเยน ปัจจโย. มกฺกปัจจเยน ปัจจโย. สมฺปยุตฺตปัจจเยน ปัจจโย. อตฺถิปัจจเยน ปัจจโย ๖ เป ๖ อวิกตปัจจเยน ปัจจโย.

[๒๐๖] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณํ เทว, อธิปฺติยา ตีณิ, สหชาเต เอกํ, อณฺณมณฺณํ เอกํ, นิสฺสยํ เอกํ, อุปนิสฺสยํ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา เทว, นอารมฺมณํ เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปัจจยา นอารมฺมณํ เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมฺมณํ เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติกเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิทฺถาเรตพฺพํ.)

นเหตุปท-อารมฺมณาทิ

[๒๐๗] อุปฺปนโน นเหตุ ธมฺโม อุปฺปนฺนสฺส นเหตุสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ
ปฺจายโย. (๑)

อนฺอุปฺปนโน นเหตุ ธมฺโม อุปฺปนฺนสฺส นเหตุสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ
ปฺจายโย. (๑)

อุปฺปาที นเหตุ ธมฺโม อุปฺปนฺนสฺส นเหตุสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ
ปฺจายโย. (๑)

[๒๐๘] อุปฺปนโน นเหตุ ธมฺโม อุปฺปนฺนสฺส นเหตุสฺส ธมฺมสฺส อธิปฺติปฺจายเณ
ปฺจายโย. (๑)

อนฺอุปฺปนโน นเหตุ ธมฺโม อุปฺปนฺนสฺส นเหตุสฺส ธมฺมสฺส อธิปฺติปฺจายเณ
ปฺจายโย. (๑)

อุปฺปาที นเหตุ ธมฺโม อุปฺปนฺนสฺส นเหตุสฺส ธมฺมสฺส อธิปฺติปฺจายเณ ปฺจายโย. (๑)

อุปฺปนโน นเหตุ ธมฺโม อุปฺปนฺนสฺส นเหตุสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย.
อณฺณมณฺณปฺจายเณ ปฺจายโย. นิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. อุปฺนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย.

อนฺอุปฺปนโน นเหตุ ธมฺโม อุปฺปนฺนสฺส นเหตุสฺส ธมฺมสฺส อุปฺนิสฺสยปฺจายเณ
ปฺจายโย.

อุปฺปาที นเหตุ ธมฺโม อุปฺปนฺนสฺส นเหตุสฺส ธมฺมสฺส อุปฺนิสฺสยปฺจายเณ
ปฺจายโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๐๙] อารมฺมณเณ ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ, สหชาเต เอกํ, อณฺณมณฺณเณ เอกํ,
นิสฺสยเณ เอกํ, อุปฺนิสฺสยเณ ตีณิ ฯ เปฯ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมณเณ ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

อารมฺมณปฺจายา นเหตุยา ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปฺจายา อารมฺมณเณ ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

๑๘. อติตตติก ๑. เหตุทุก

๑. ปญหาวาร

ปัจจัยจตุกก

[๒๑๐] ปัจจุปปนโน เหตุ ฐมโม ปัจจุปปนฺนสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

อติโต เหตุ ฐมโม ปัจจุปปนฺนสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปัจจโย.
อนาคโต เหตุ ฐมโม ปัจจุปปนฺนสฺส เหตุสฺส มกฺกสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปัจจโย. (๒)
(สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๑๑] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เทว, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ สหชาเต เอกํ,
อณฺณมณฺเฑ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ, อินฺทริเย
เอกํ, มกฺเก เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.
(สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา เทว, นอารมฺมณ เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปัจจยา นอารมฺมณ เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมฺมณ เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปท-อารมฺมณ

[๒๑๒] อติโต นเหตุ ฐมโม ปัจจุปปนฺนสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณ-
ปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

อนาคโต นเหตุ ฐมโม ปัจจุปปนฺนสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน
ปัจจโย. (๑)

ปัจจุปปนโน นเหตุ ฐมโม ปัจจุปปนฺนสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน
ปัจจโย. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๑๓] อารมฺมณ ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ, อนนฺตเร เอกํ ๖ เป ๖ สหชาเต เอกํ,
อณฺณมณฺเฑ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย ตีณิ ๖ เป ๖ อาเสวเน เอกํ, กมฺเม

เทว, วิปาเก เอก์ ๖ เป ๖ อินฺทริเย เอก์, มกุเค เอก์, สมฺปยุตฺเต เอก์, อตฺถิยา
 เอก์ ๖ เป ๖ อวิกเต เอก์. (สงฺขิตฺตํ.)

นฺเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมณํ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

อารมฺมณปจฺจยา นเหตุยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณํ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

๑๕. อตฺตารมฺมณตฺตีก ๑. เหตุทุก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตีก-เหตุ

[๒๑๔] อตฺตารมฺมณํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อตฺตารมฺมณํ เหตุ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (๑)

อนาคตารมฺมณํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนาคตารมฺมณํ เหตุ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (๑)

ปจฺจุปปนฺนารมฺมณํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ปจฺจุปปนฺนารมฺมณํ เหตุ ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๑๕] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธฺปิตฺติยา. ตีณิ, นปฺเรชาเต ตีณิ, นปจฺจนาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ,
 นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺยุตฺเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิสสา วิตฺถาเรตพฺพทา.)

เหตุ-อารมฺมณ

[๒๑๖] อตฺตารมฺมณํ เหตุ ฐมฺโม อตฺตารมฺมณสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (๑)

อนาคตารมฺมณํ เหตุ ฐมฺโม อนาคตารมฺมณสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (๑)

ปัจจุปปนารมมโน เหตุ ธมโม ปัจจุปปนารมมณสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส
เหตุปัจจาเยน ปัจจาโย. (๑)

อธิการมมโน เหตุ ธมโม อธิการมมณสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อารมมณปัจจาเยน
ปัจจาโย. อธิการมมโน เหตุ ธมโม อนากการมมณสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อารมมณปัจจาเยน
ปัจจาโย. อธิการมมโน เหตุ ธมโม ปัจจุปปนารมมณสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส
อารมมณปัจจาเยน ปัจจาโย. (๓)

อนากการมมโน เหตุ ธมโม อนากการมมณสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส อารมมณ-
ปัจจาเยน ปัจจาโย. ตีณิ.

ปัจจุปปนารมมโน เหตุ ธมโม ปัจจุปปนารมมณสฺส เหตุสฺส ธมมสฺส
อารมมณปัจจาเยน ปัจจาโย. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๒๑๗] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อธิปัตติยา สกฺต, อนนฺตเร จ, สมฺนตฺเร
จ, สหชาเต ตีณิ, อณฺณมณฺเฑ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน
ตีณิ, วิปาเก อินฺทฺริเย มกฺกเ สมนฺยฺยเต ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงฺขิตํ.)

เหตุปัจจา นอารมมณ ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปัจจา อารมมณ นว. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสลกติกเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิทฺถาเรตพฺพ.)

นเหตุปท ๑-๓. ปฏิจจาทีวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๒๑๘] อธิการมมณํ นเหตุ ธมมํ ปฏิจฺจ อธิการมมโน นเหตุ ธมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจา. (๑)

อนากการมมณํ นเหตุ ธมมํ ปฏิจฺจ อนากการมมโน นเหตุ ธมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจา. (๑)

ปัจจุปปนารมมณํ นเหตุ ธมมํ ปฏิจฺจ ปัจจุปปนารมมโน นเหตุ ธมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๒๑๙] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ ตีณิ, อธิปัตติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.
(สงขิตฺตํ.)

นเหตุยา ตีณิ, นอธิปัตติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปัจฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน
ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นฉาเน เอกํ, นมคฺเค ตีณิ, นวิปยุตฺเต เทว.
(สงขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมปยุตฺตวาโรปี ปฏิจจวาสทิสสา วิตุถาเรตพฺพา.)

อารมมณ

[๒๒๐] อตีตารมมโณ นเหตุ รมโม อตีตารมมณฺสฺส นเหตุสฺส รมมฺสฺส
อารมมณปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อนาคตารมมโณ นเหตุ รมโม อนาคตารมมณฺสฺส นเหตุสฺส รมมฺสฺส อารมมณ-
ปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

ปัจจุปปนารมมโณ นเหตุ รมโม ปจฺจุปปนารมมณฺสฺส นเหตุสฺส รมมฺสฺส
อารมมณปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

[๒๒๑] อารมมณ นว, อธิปัตติยา สกฺต, อนนฺตเร สกฺต ๖ เป ๖ สหชาเต
อณฺณมณฺเณ นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม นว, วิปาเก ๖ เป ๖
สมปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงขิตฺตํ.)

อารมมณปัจจยา นเหตุยา นว. (สงขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมมณ นว. (สงขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลกฺคิกเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพํ.)

๒๐. อชฺฌตฺตตฺตํ ๑. เหตุทุก

๑-๗. ปฏิจจาทิวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๒๒๒] อชฺฌตฺตํ เหตุ รมมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺโต เหตุ รมโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

พหิทฺฐา เหตุ ฐมฺโม ปฏิจฺจ พหิทฺฐา เหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
(สงฺขิตฺตํ.)

[๒๒๓] เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธิปติยา เทว, นปุเรชาเต เทว, นปจฺจชาเต เทว, นอาเสวเน เทว, นวิปาเก
เทว, นวิปยุตเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจฺจวารสฺทิสสา วิตุถาเรทพฺพ.)

เหตุอารมฺมณาทิ

[๒๒๔] อชฺฌตฺโต เหตุ ฐมฺโม อชฺฌตฺตสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

พหิทฺฐา เหตุ ฐมฺโม พหิทฺฐา เหตุสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.

อชฺฌตฺโต เหตุ ฐมฺโม อชฺฌตฺตสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
อชฺฌตฺโต เหตุ ฐมฺโม พหิทฺฐา เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

พหิทฺฐา เหตุ ฐมฺโม พหิทฺฐา เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
พหิทฺฐา เหตุ ฐมฺโม อชฺฌตฺตสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๒๒๕] อชฺฌตฺโต เหตุ ฐมฺโม อชฺฌตฺตสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

พหิทฺฐา เหตุ ฐมฺโม พหิทฺฐา เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อชฺฌตฺโต เหตุ ฐมฺโม อชฺฌตฺตสฺส เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

พหิทฺฐา เหตุ ฐมฺโม พหิทฺฐา เหตุสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)
(สงฺขิตฺตํ.)

[๒๒๖] เหตุยา เทว, อารมฺมณ จตฺตาริ, อธิปติยา เทว, อนนฺตเร เทว,
สมนฺนตเร เทว, สหชาเต เทว, อณฺณมณฺเณ เทว, นิสฺสเย เทว, อุปนิสฺสเย
จตฺตาริ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา จตฺตาริ, นอารมฺมณ จตฺตาริ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ จตฺตาริ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปี, เอว วิตุถาเรทพฺพ.)

นเหตุปท ๑-๗. ปฏิจจาทิวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๒๒๗] อชฺฌตฺตํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺโต นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (๑)

พหิทฺฐา นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ พหิทฺฐา นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)
(สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๒๘] เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว ๆ เป ๆ อวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา เทว, นอธิปตฺติยา เทว ๆ เป ๆ นวิปฺยุตฺเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปปี ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวโรปปี ปฏิจฺจวารสฺสทิสสา วิตุถาเรทพฺพา.)

อารมฺมณ

[๒๒๙] อชฺฌตฺโต นเหตุ ธมฺโม อชฺฌตฺตสฺส นเหตุสฺส ธมฺมสฺส
อารมฺมณปัจจัยเณ ปัจฺจโย. อชฺฌตฺโต นเหตุ ธมฺโม พหิทฺฐา นเหตุสฺส ธมฺมสฺส
อารมฺมณปัจจัยเณ ปัจฺจโย. (๒)

พหิทฺฐา นเหตุ ธมฺโม พหิทฺฐา นเหตุสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณ ปัจฺจโย.
พหิทฺฐา นเหตุ ธมฺโม อชฺฌตฺตสฺส นเหตุสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณ ปัจฺจโย. (๒)
(สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๓๐] อารมฺมณ จตฺตาริ, อธิปตฺติยา จตฺตาริ, อนนฺตเร เทว ๆ เป ๆ
สหชาเต อญฺญมญฺเณ นิสฺสเย เทว, อุปนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต จ, ปจฺจชาเต
อาเสวเน กมฺเม วิปาเก เทว, อาหารे จ, อินฺทริเย ๆ เป ๆ วิปฺยุตฺเต เทว
 ๆ เป ๆ อวิกเต จ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา จ, นอารมฺมณ จ. (สงฺฆิตฺตํ.)

อารมฺมณปัจจัยา นเหตุยา จตฺตาริ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปัจจัยา อารมฺมณ จตฺตาริ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสคฺคิเก ปญฺหวารมฺบิ, เอว วิตุถาเรทพฺพา.)

๒๑. อชฺมตฺตการมมณตฺติก ๑. เหตุทุก

๑-๗. ปฏิจจาทีวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๒๓๑] อชฺมตฺตการมมณํ เหตุ ฐมมํ ปฏิจจ อชฺมตฺตการมมณํ เหตุ ฐมโม
อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

พหิทฺธารมมณํ เหตุ ฐมมํ ปฏิจจ พหิทฺธารมมณํ เหตุ ฐมโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๓๒] เหตุยา เทว, อารมมณ เทว ๆ เป ๆ อวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

นอธิปัตติยา เทว, นปุเรชาเต เทว, นปัจจุชาเต เทว, นอาเสวเน เทว, นวิปาเก
เทว, นวิปยุตฺเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ๆ เป ๆ สมปยุตฺตวโรปี ปฏิจจวารสทิสสา วิตุถาเรตพฺพา.)

เหตุอารมมณ

[๒๓๓] อชฺมตฺตการมมณํ เหตุ ฐมโม อชฺมตฺตการมมณสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
เหตุปัจจัยเณ ปัจจโย. (๑)

พหิทฺธารมมณํ เหตุ ฐมโม พหิทฺธารมมณสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจัยเณ
ปัจจัย. (๑)

อชฺมตฺตการมมณํ เหตุ ฐมโม อชฺมตฺตการมมณสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อารมมณ-
ปัจจัยเณ ปัจจโย. อชฺมตฺตการมมณํ เหตุ ฐมโม พหิทฺธารมมณสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
อารมมณปัจจัยเณ ปัจจโย. (๒)

พหิทฺธารมมณํ เหตุ ฐมโม พหิทฺธารมมณสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจัยเณ
ปัจจัย. พหิทฺธารมมณํ เหตุ ฐมโม อชฺมตฺตการมมณสฺส เหตุสฺส ฐมมสฺส
อารมมณปัจจัยเณ ปัจจโย. (๒) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๓๔] เหตุยา เทว, อารมมณ จตุตถาริ, อธิปัตติยา ตีณิ, อนนตเร จตุตถาริ, สมนตเร จตุตถาริ, สหชาเต อณวมณณเว นิสฺสเย เทว, อุปนิสฺสเย จตุตถาริ, อาเสวเน ตีณิ, วิปาเก อินฺทริเย มกฺเค สมฺปยุตฺเต เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตํ.)

นเหตุยา จตุตถาริ, นอารมมณ จตุตถาริ. (สงฺขิตํ.)

เหตุปัจจยา นอารมมณ เทว. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมมณ จตุตถาริ. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสฺสตุตฺติเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอว วิตถารตพฺพ.)

นเหตุปท ๑-๗. ปฏิจจาทิวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๒๓๕] อชฺฌตฺตารมฺมณํ นเหตุ ธรรมํ ปฏิจจ อชฺฌตฺตารมฺมณํ นเหตุ ธรรมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑)

พหิทฺธารมฺมณํ นเหตุ ธรรมํ ปฏิจจ พหิทฺธารมฺมณํ นเหตุ ธรรมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา เทว, อารมมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจจวารสฺทิสฺสา วิตถารตพฺพ.)

อารมมณ

[๒๓๖] อชฺฌตฺตารมฺมณํ นเหตุ ธรรมโม อชฺฌตฺตารมฺมณสฺส นเหตุสฺส ธรรมสฺส อารมมณปัจจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตํ.)

อารมมณ จตุตถาริ, อธิปัตติยา ตีณิ, อนนตเร จตุตถาริ, สหชาเต อณวมณณเว นิสฺสเย เทว, อุปนิสฺสเย จตุตถาริ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม จตุตถาริ, วิปาเก ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺเต เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตํ.)

นเหตุยา จตุตถาริ, นอารมมณ จตุตถาริ. (สงฺขิตํ.)

อารมมณปัจจยา นเหตุยา จตุตถาริ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมมณ จตุตถาริ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปี้, เอวํ วิตุถาเรตพฺพํ.)

๒๒. สนิทสนสปปฎิหมตติก ๑. เหตุทุก

๑-๗. ปฏิจจาทีวาร

ปัจจัยจตุกก

[๒๓๗] อนิทฺสนนอบฺปฏิหมํ เหตุ รมํ ปฏิจจ อนิทฺสนนอบฺปฏิโหม เหตุ รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปปี ปฏิจจวารสทิสสา วิตุถาเรตพฺพา.)

[๒๓๘] อนิทฺสนนอบฺปฏิโหม เหตุ รมโม อนิทฺสนนอบฺปฏิหมสฺส เหตุสฺส รมมสฺส
เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนิทฺสนนอบฺปฏิโหม เหตุ รมโม อนิทฺสนนอบฺปฏิหมสฺส เหตุสฺส รมมสฺส
อารมมณปัจจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สพฺพตฺถ เอกํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปี้, เอวํ วิตุถาเรตพฺพํ.)

นเหตุปท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก เหตุอารมมณ

[๒๓๙] อนิทฺสนสปปฎิหมํ นเหตุ รมํ ปฏิจจ อนิทฺสนสปปฎิโหม นเหตุ
รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. อนิทฺสนสปปฎิหมํ นเหตุ รมํ ปฏิจจ สนิทสนสปปฎิโหม
นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. อนิทฺสนสปปฎิหมํ นเหตุ รมํ ปฏิจจ
อนิทฺสนนอบฺปฏิโหม นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. อนิทฺสนสปปฎิหมํ นเหตุ
รมํ ปฏิจจ สนิทสนสปปฎิโหม นเหตุ จ อนิทฺสนนอบฺปฏิโหม นเหตุ จ รมมา

นเหตุจ อนิทสนนสปฏิภม นเหตุจ รมม ปฏิจจ สนิทสนนสปฏิภม นเหตุ จ
อนิทสนนสปฏิภม นเหตุ จ รมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อนิทสนนสปฏิภม
นเหตุจ อนิทสนนสปฏิภม นเหตุจ รมม ปฏิจจ สนิทสนนสปฏิภม นเหตุ จ
อนิทสนนสปฏิภม นเหตุ จ อนิทสนนสปฏิภม นเหตุ จ รมมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. สกฺต. (๗)

อนิทสนนสปฏิภม นเหตุ รมม ปฏิจจ อนิทสนนสปฏิภม นเหตุ รมโม
อุปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๔๒] เหตุยา เอกวิส, อารมฺมณ เอก, อธิปฺติยา เอกวิส ๖ เป ๖
อณฺณมณฺเณ จ, อุปฺนิสฺสเย ปุเรชาเต อาเสวเน เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิส.
(สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา เอกวิส, นอารมฺมณ เอกวิส ๖ เป ๖ ไนวิกเต เอกวิส.

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ เอกวิส. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ เอก. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจจวารสทิส.)

๗. ปณฺหาวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๒๔๓] สนิทสนนสปฏิภม นเหตุ รมโม อนิทสนนสปฏิภมสฺส นเหตุสฺส
รมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

อารมฺมณ ตีณิ, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร เอก, สมฺนนฺตเร เอก, สหชาเต
เอกวิส, อณฺณมณฺเณ จ, นิสฺสเย เอกวิส, อุปฺนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต จ, ปจฺจชาเต
สกฺต, อาเสวเน เอก, กมฺเม วิปาเก อาหาเร สกฺต, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน
มคฺเค สกฺต, สมฺปยุตฺเต เอก, วิปฺปยุตฺเต อฏฺฐ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจวิส. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา ปณฺจวิส, นอารมฺมณ เอกวิส. (สงฺฆิตฺตํ.)

อารมฺมณปจฺจยา นเหตุยา. ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติกเก ปณฺหาวารมฺปี, เอว วิตฺถาเรตพฺพ.)

สนิทสนนสปฏิภมตติกเหตุทุกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. กุสลตัตติก ๒. สเหตุกทุก

๑-๗. ปฏิจจาทิวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๒๔๔] กุสลํ สเหตุกํ ธรรมํ ปฏิจจา กุสโล สเหตุโก ธรรมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจัยา. (๑)

อกุสลํ สเหตุกํ ธรรมํ ปฏิจจา อกุสโล สเหตุโก ธรรมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

อพยยากํ สเหตุกํ ธรรมํ ปฏิจจา อพยยากโต สเหตุโก ธรรมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจัยา. (๑) (สงขิตฺตํ.)

[๒๔๕] เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเท ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

นอริปัตติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปัจจจาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม
ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปยุตฺเต ตีณิ.

เหตุปัจจัยา นอริปัตติยา ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

นอริปัตติปัจจัยา เหตุยา ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจจาวารสทิสสา วิตุถาเรตพฺพา.)

เหตุอารมฺมณ

[๒๔๖] กุสโล สเหตุโก ธรรมโม กุสลสฺส สเหตุกสฺส ธรรมสฺส เหตุปัจจัยเณ
ปัจจัยโย. (๑)

อกุสโล สเหตุโก ธรรมโม อกุสสสฺส สเหตุกสฺส ธรรมสฺส เหตุปัจจัยเณ ปัจจัยโย. (๑)

อพยยากโต สเหตุโก ธรรมโม อพยยากสฺส สเหตุกสฺส ธรรมสฺส เหตุปัจจัยเณ
ปัจจัยโย. (๑)

กุสโล สเหตุโก ธรรมโม กุสสสฺส สเหตุกสฺส ธรรมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณ ปัจจัยโย.

กุสโล สเหตุโก ธรรมโม อกุสสสฺส สเหตุกสฺส ธรรมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณ ปัจจัยโย.

กุสโล สเหตุโก ธรรมโม อพยยากสฺส สเหตุกสฺส ธรรมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณ ปัจจัยโย. (๓)

อกุสโล สเหตุโก ธรรมโม อกุสสสฺส สเหตุกสฺส ธรรมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณ
ปัจจัยโย. ตีณิ. (๓)

อพฺยาโกโต สเหตุโก ฐมโม อพฺยาโกตสฺส สเหตุโกตสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจาเยน
ปจฺจาโย. ตีณิ. (๓)

กุสโล สเหตุโก ฐมโม กุสลสฺส สเหตุโกตสฺส ฐมมสฺส อธิปฺติปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
(สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๔๗] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา สเหตุ, อนนฺตเร ปณฺจ,
สมนฺนตเร ปณฺจ, สหชาเต ตีณิ, อณฺณมณฺเณ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปฺนิสฺสเย นว,
อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ปณฺจ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปจฺจา นอารมฺมณ ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจา อารมฺมณ นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุศลตติก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

อเหตุกปท ๑-๙. ปฏิจจาทีวาร

ปจฺจาตฺตก-เหตุอารมฺมณ

[๒๔๘] อกุสฺสํ อเหตุกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อพฺยาโกโต อเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจา. (๑)

อพฺยาโกตํ อเหตุกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อพฺยาโกโต อเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจา. (๑)

อกุสฺสํ อเหตุกณฺจ อพฺยาโกตํ อเหตุกณฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ อพฺยาโกโต อเหตุโก
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจา. (๑)

อพฺยาโกตํ อเหตุกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อพฺยาโกโต อเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ
อารมฺมณปจฺจา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๔๙] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ เอกํ, อธิปฺติยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.
(สงฺฆิตฺตํ.)

ปัจจัย-นเหตุ

นารมมณ

อพฺยากํ อเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อเหตุโก ฐมโ อปฺปชฺชติ
นเหตุปัจจัยา. (๑)

อกุสลํ อเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อเหตุโก ฐมโ อปฺปชฺชติ
นารมมณปัจจัยา. (๑)

อพฺยากํ อเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อเหตุโก ฐมโ อปฺปชฺชติ
นารมมณปัจจัยา. (๑)

อกุสลํ อเหตุกญฺจ อพฺยากํ อเหตุกญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อเหตุโก
ฐมโ อปฺปชฺชติ นารมมณปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๒๕๐] นเหตุยา เอกํ, นารมมณํ ตีณิ, นอริปัตติยา ตีณิ ฯ เป ฯ โนวิกเท
ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

เหตุปัจจัยา นารมมณํ ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปัจจัยา นารมมณํ เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาโรปี ฯ เป ฯ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิส.)

เหตุอารมมณาทิ

[๒๕๑] อกุสโล อเหตุโก ฐมโ อพฺยากตฺสฺส อเหตุกตฺสฺส ฐมมตฺสฺส เหตุปัจจัยเณ
ปัจจัยเ. (๑)

อกุสโล อเหตุโก ฐมโ อกุสฺสทฺสฺส อเหตุกตฺสฺส ฐมมตฺสฺส นารมมณปัจจัยเณ
ปัจจัยเ. อกุสโล อเหตุโก ฐมโ อพฺยากตฺสฺส อเหตุกตฺสฺส ฐมมตฺสฺส นารมมณปัจจัยเณ
ปัจจัยเ. (๒)

อพฺยากโต อเหตุโก ฐมโ อพฺยากตฺสฺส อเหตุกตฺสฺส ฐมมตฺสฺส นารมมณปัจจัยเณ
ปัจจัยเ. อพฺยากโต อเหตุโก ฐมโ อกุสฺสทฺสฺส อเหตุกตฺสฺส ฐมมตฺสฺส นารมมณปัจจัยเณ
ปัจจัยเ. (๒)

อกุสโล อเหตุโก ฐโม อกุสสส อเหตุกสส ฐมมสส อนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย.
อกุสโล อเหตุโก ฐโม อพฺยากสส อเหตุกสส ฐมมสส อนนฺตรปจฺเจน
ปจฺจโย. (๒)

อพฺยากโต อเหตุโก ฐโม อพฺยากสส อเหตุกสส ฐมมสส อนนฺตรปจฺเจน
ปจฺจโย. อพฺยากโต อเหตุโก ฐโม อกุสสส อเหตุกสส ฐมมสส อนนฺตรปจฺเจน
ปจฺจโย ฯ เป ฯ (๒)

อกุสโล อเหตุโก ฐโม อกุสสส อเหตุกสส ฐมมสส อปฺนิสฺสยปจฺเจน
ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๕๒] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ จตฺตาริ, อนนฺตเร จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต จตฺตาริ,
สทฺธาเต ทิณฺณิ, อณฺณมณฺณเว เอกํ, นิสฺสเย จตฺตาริ, อปฺนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุรฺชาเต
ปจฺฉาชาเต อาเสวเน เทว, กมฺเม วิปาเก อาหาเร อินฺทริเย ฉานเ เอกํ, สมฺปยุตฺเต
เอกํ, วิปฺยุตฺเต ทิณฺณิ ฯ เป ฯ อวิกฺเต จตฺตาริ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา ปณฺจ, นอารมฺมณ ปณฺจ, นอธิปฺติยา ปณฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ จตฺตาริ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพ.)

๑. กุสลตติก ๓. เหตุสมปยุตทุก

๑-๓. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตูก-เหตุ

[๒๕๓] กุสลํ เหตุสมปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ กุสโล เหตุสมปยุตฺโต ฐโม
อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสฺลํ เหตุสมปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ อกุสโล เหตุสมปยุตฺโต ฐโม อฺปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อพฺยากํ เหตุสมฺปยุตํ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต เหตุสมฺปยุตโต ฐมโ อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๒๕๔] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺ เตณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.
(สงฺขิตํ.)

นอริปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ นวิปยุตเต ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิส.)

เหตุ อารมฺมณ

[๒๕๕] กุสลฺ เหตุสมฺปยุตโต ฐมโ กุสลสฺ เหตุสมฺปยุตตสฺ ฐมฺมสฺ
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสลฺ เหตุสมฺปยุตโต ฐมโ อกุสลสฺ เหตุสมฺปยุตตสฺ ฐมฺมสฺ เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต เหตุสมฺปยุตโต ฐมโ อพฺยากตสฺ เหตุสมฺปยุตตสฺ ฐมฺมสฺ
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

กุสลฺ เหตุสมฺปยุตโต ฐมโ กุสลสฺ เหตุสมฺปยุตตสฺ ฐมฺมสฺ อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

อกุสลฺ เหตุสมฺปยุตโต ฐมโ อกุสลสฺ เหตุสมฺปยุตตสฺ ฐมฺมสฺ อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

อพฺยากโต เหตุสมฺปยุตโต ฐมโ อพฺยากตสฺ เหตุสมฺปยุตตสฺ ฐมฺมสฺ
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๒๕๖] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺ นว, อริปติยา สกฺก, อนนฺตเร ปณฺจ, สมฺนนฺตเร
ปณฺจ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺญเย นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ,
กมฺเม ปณฺจ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ๖ เป ๖ สมฺปยุตเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.
(สงฺขิตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมฺมณฺ นว. (สงฺขิตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณฺ ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณฺ นว. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสลตฺติก ปณฺหวารมฺปี, เอวํ วิตุถาเรตพฺพ.)

เหตุวิปยุตฺตปท ๑-๗. ปฏิจจาทีวาร

ปัจจัยตฺก-เหตุอารมณ

[๒๕๗] อุกฺสํ เหตุวิปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ อပ္ฺยาโกโต เหตุวิปยุตฺโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

อပ္ฺยาโกโต เหตุวิปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ อပ္ฺยาโกโต เหตุวิปยุตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (๑)

อุกฺสํ เหตุวิปยุตฺตญฺจ อပ္ฺยาโกโต เหตุวิปยุตฺตญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ อပ္ฺยาโกโต
เหตุวิปยุตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

อပ္ฺยาโกโต เหตุวิปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ อပ္ฺยาโกโต เหตุวิปยุตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
อารมณปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๒๕๘] เหตุยา ตีณิ, อารมณเณ เอกํ, อธิปฺติยา เอกํ ฯ เป ฯ โววิคเต ตีณิ.
(สงฺขิตํ.)

นเหตุ นอารมณ

[๒๕๙] อပ္ฺยาโกโต เหตุวิปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ อပ္ฺยาโกโต เหตุวิปยุตฺโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัยา. (๑)

อุกฺสํ เหตุวิปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ อပ္ฺยาโกโต เหตุวิปยุตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
นอารมณปัจจัยา. (๑)

อပ္ฺยาโกโต เหตุวิปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ อပ္ฺยาโกโต เหตุวิปยุตฺโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ นอารมณปัจจัยา. (๑)

อุกฺสํ เหตุวิปยุตฺตญฺจ อပ္ฺยาโกโต เหตุวิปยุตฺตญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ อပ္ฺยาโกโต
เหตุวิปยุตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ นอารมณปัจจัยา. (สงฺขิตํ.)

[๒๖๐] นเหตุยา เอกํ, นอารมณเณ ตีณิ, นอธิปฺติยา ตีณิ ฯ เป ฯ โนวิคเต
ตีณิ. (สงฺขิตํ. สหชาตวาโรปี ฯ เป ฯ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิส.)

เหตุ อารมณ อนนตร

[๒๖๑] อกฺขโล เหตุวิปยุตฺโต รมฺโม อพฺยากตสฺส เหตุวิปยุตฺตสฺส รมฺมสฺส
เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกฺขโล เหตุวิปยุตฺโต รมฺโม อกฺขลสฺส เหตุวิปยุตฺตสฺส รมฺมสฺส อารมณ-
ปัจจเยน ปจฺจโย. อกฺขโล เหตุวิปยุตฺโต รมฺโม อพฺยากตสฺส เหตุวิปยุตฺตสฺส
รมฺมสฺส อารมณปัจจเยน ปจฺจโย. (๒)

อพฺยากโต เหตุวิปยุตฺโต รมฺโม อพฺยากตสฺส เหตุวิปยุตฺตสฺส รมฺมสฺส
อารมณปัจจเยน ปจฺจโย. อพฺยากโต เหตุวิปยุตฺโต รมฺโม อกฺขลสฺส เหตุวิปยุตฺตสฺส
รมฺมสฺส อารมณปัจจเยน ปจฺจโย. (๒)

อกฺขโล เหตุวิปยุตฺโต รมฺโม อกฺขลสฺส เหตุวิปยุตฺตสฺส รมฺมสฺส อนนตร-
ปัจจเยน ปจฺจโย. อกฺขโล เหตุวิปยุตฺโต รมฺโม อพฺยากตสฺส เหตุวิปยุตฺตสฺส
รมฺมสฺส อนนตรปัจจเยน ปจฺจโย. (๒)

อพฺยากโต เหตุวิปยุตฺโต รมฺโม อพฺยากตสฺส เหตุวิปยุตฺตสฺส รมฺมสฺส
อนนตรปัจจเยน ปจฺจโย. อพฺยากโต เหตุวิปยุตฺโต รมฺโม อกฺขลสฺส เหตุวิปยุตฺตสฺส
รมฺมสฺส อนนตรปัจจเยน ปจฺจโย. (๒) (สงฺขิตํ.)

[๒๖๒] เหตุยา เอกํ, อารมณํ จตฺตาริ, อนนตเร จตฺตาริ, สมฺนนฺตเร
จตฺตาริ, สหชาเต ตีณิ, อณฺณมณฺเณ เอกํ, นิสฺสเย จตฺตาริ, อุปฺนิสฺสเย จตฺตาริ,
ปุเรชาเต ปจฺจชาเต อาเสวเน เทว, กมฺเม ๖ เป ๖ นณฺาเน เอกํ, สมฺปยุตฺเต
เอกํ, วิปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จตฺตาริ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุยา ปณฺจ, นอารมณํ ปณฺจ. (สงฺขิตํ.)

เหตุปัจจยา นอารมณํ เอกํ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมณํ จตฺตาริ. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิทฺถาเรตพฺพ.)

๑. กุสลตติก ๔. เหตุสเหตุกทุก

๑-๗. ปฏิจจาทีวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๒๖๓] กุสล เหตุเจว สเหตุกเจว ฐมม ปฏิจ กุสโล เหตุ เจว สเหตุโก จ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๑)

อกุสล เหตุเจว สเหตุกเจว ฐมม ปฏิจ อกุสโล เหตุ เจว สเหตุโก จ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๑)

อพยากต เหตุเจว สเหตุกเจว ฐมม ปฏิจ อพยากโต เหตุ เจว สเหตุโก จ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงขิตฺตํ.)

[๒๖๔] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

นอธิปัตติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปัจจจาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปยุตฺเต ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

(สหชาควาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจจวารสทิสฺสา.)

เหตุ อารมมณ อธิปติ

[๒๖๕] กุสโล เหตุ เจว สเหตุโก จ ฐมโม กุสลสฺส เหตุสฺส เจว สเหตุกสฺส จ ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

อกุสโล เหตุ เจว สเหตุโก จ ฐมโม อกุสลสฺส เหตุสฺส เจว สเหตุกสฺส จ ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

อพยากโต เหตุ เจว สเหตุโก จ ฐมโม อพยากตสฺส เหตุสฺส เจว สเหตุกสฺส จ ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

กุสโล เหตุ เจว สเหตุโก จ ฐมโม กุสลสฺส เหตุสฺส เจว สเหตุกสฺส จ ฐมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. กุสโล เหตุ เจว สเหตุโก จ ฐมโม อกุสลสฺส เหตุสฺส เจว สเหตุกสฺส จ ฐมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. กุสโล เหตุ เจว สเหตุโก จ ฐมโม อพยากตสฺส เหตุสฺส เจว สเหตุกสฺส จ ฐมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. (๓)

อกุสล เหตุ เจว สเหตุโก จ ฐมโม อกุสสส เหตุสส เจว สเหตุกสส จ ฐมมสส อารมมณปัจจาเยน ปัจจาโย. ตีณิ.

อพฺยากโต เหตุ เจว สเหตุโก จ ฐมโม อพฺยากสส เหตุสส เจว สเหตุกสส จ ฐมมสส อารมมณปัจจาเยน ปัจจาโย. ตีณิ.

กุสล เหตุ เจว สเหตุโก จ ฐมโม กุสสส เหตุสส เจว สเหตุกสส จ ฐมมสส อธิปติปัจจาเยน ปัจจาโย. ตีณิ.

อกุสล เหตุ เจว สเหตุโก จ ฐมโม อกุสสส เหตุสส เจว สเหตุกสส จ ฐมมสส อธิปติปัจจาเยน ปัจจาโย. (๑)

อพฺยากโต เหตุ เจว สเหตุโก จ ฐมโม อพฺยากสส เหตุสส เจว สเหตุกสส จ ฐมมสส อธิปติปัจจาเยน ปัจจาโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๖๖] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อธิปัตติยา สทฺท, อนนฺตเร ปณฺจ, สมฺนนฺตเร ปณฺจ, สหชาเต ตีณิ ๖ เป ๖ อฺปนฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, วิปาเก เอกิ, อินฺทฺริเย มกฺเค เทว, สมฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปัจจายา นอารมมณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจายา อารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสสฺสตีเก ปณฺหวารมฺปิ, เอวํ วิทฺธาวเรตพฺพํ.)

สเหตุกนเหตุปท ๑-๗. ปฏิจจาทิวาร

ปัจจาจตฺตก-เหตุ

[๒๖๗] กุสลํ สเหตุกญฺเจว น จ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ กุสลํ สเหตุโก เจว น จ เหตุ ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปัจจาया. (๑)

อกุสลํ สเหตุกญฺเจว น จ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ อกุสลํ สเหตุโก เจว น จ เหตุ ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปัจจาया. (๑)

อพฺยากตํ สเหตุกญฺเจว น จ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต สเหตุโก เจว น จ เหตุ ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปัจจาया. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๖๘] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ เตณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นอธิปัตติยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปยุตฺเต ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมปยุตฺตวโรปี ปฏิจจวรสทิสสา.)

อารมมณ

[๒๖๙] กุสโล สเหตุโก เจว น จ เหตุ รมโม กุสสส สเหตุกสฺส เจว น จ เหตุสฺส รมมสฺส อารมมณปจฺเจน ปจฺจโย. ตีณิ.

อกุสโล สเหตุโก เจว น จ เหตุ รมโม อกุสสส สเหตุกสฺส เจว น จ เหตุสฺส รมมสฺส อารมมณปจฺเจน ปจฺจโย. ตีณิ.

อพฺยากโต สเหตุโก เจว น จ เหตุ รมโม อพฺยากสฺส สเหตุกสฺส เจว น จ เหตุสฺส รมมสฺส อารมมณปจฺเจน ปจฺจโย. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๒๗๐] อารมมณ นว, อธิปัตติยา สตฺต, อนนฺตเร ปณฺจ ๖ เป ๖ สหชาเต ตีณิ ๖ เป ๖ อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ปณฺจ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ๖ เป ๖ สมปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงฺขิตํ.)

อารมมณปจฺจยา นเหตุยา นว. (สงฺขิตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมมณ นว. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสลดตฺติเก ปณฺหวารมปี, เอวํ วิทฺถาเรทพฺพ.)

๑. กุสลดตฺติก ๕. เหตุเหตุสมปยุตฺตทุก

๑-๗. ปฏิจจาทวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๒๗๑] กุสล์ เหตุเจว เหตุสมปยุตฺตเจว รมมํ ปฏิจจ กุสโล เหตุ เจว เหตุสมปยุตฺโต จ รมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสลํ เหตุญเจว เหตุสมฺปยุตฺตญจ ฐมํ ปฏิจฺจ อกุสโล เหตุ เจว เหตุสมฺปยุตฺโต จ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อพฺยากํ เหตุญเจว เหตุสมฺปยุตฺตญจ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต เหตุ เจว เหตุสมฺปยุตฺโต จ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๗๒] เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอริปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ นวิปยุตฺเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอริปฺติยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอริปฺติปจฺจยา เหตุยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจฺจวารสทิสว.)

เหตุ อารมมณ

[๒๗๓] กุสโล เหตุ เจว เหตุสมฺปยุตฺโต จ ฐมโม กุสลสฺส เหตุสฺส เจว เหตุสมฺปยุตฺตสฺส จ ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล เหตุ เจว เหตุสมฺปยุตฺโต จ ฐมโม อกุสฺลสฺส เหตุสฺส เจว เหตุสมฺปยุตฺตสฺส จ ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต เหตุ เจว เหตุสมฺปยุตฺโต จ ฐมโม อพฺยากสฺส เหตุสฺส เจว เหตุสมฺปยุตฺตสฺส จ ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

กุสโล เหตุ เจว เหตุสมฺปยุตฺโต จ ฐมโม กุสลสฺส เหตุสฺส เจว เหตุสมฺปยุตฺตสฺส จ ฐมมสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๗๔] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อริปฺติยา สทฺต, อนนฺตเร ปณฺจ ๖ เป ๖ สหชาเต อณฺณมณฺเณ นิสฺสเย ตีณิ, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, วิปาเก เอกํ, อินฺทริเย มคฺเค เทว, สมฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุปจฺจยา นอารมมณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปี, เอวํ วิตุฏฺฐาเรทพฺพ.)

เหตุสมปยุตตนเหตุปท

๑-๗. ปฏิจจาทีวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๒๗๕] กุสโล เหตุสมปยุตตเจว น จ เหตุ ฐมมํ ปฏิจจ กุสโล เหตุสมปยุตโต
เจว น จ เหตุ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๑)

อกุสโล เหตุสมปยุตตเจว น จ เหตุ ฐมมํ ปฏิจจ อกุสโล เหตุสมปยุตโต
เจว น จ เหตุ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๑)

อพฺยากโต เหตุสมปยุตตเจว น จ เหตุ ฐมมํ ปฏิจจ อพฺยากโต เหตุสมปยุตโต
เจว น จ เหตุ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๗๖] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต
ตีณิ.

นอธิปคฺยา ตีณิ ๖ เป ๖ นวิปยุตเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมปยุตตวาโรปี ปฏิจจวารสทิส.)

อารมฺมณ

[๒๗๗] กุสโล เหตุสมปยุตโต เจว น จ เหตุ ฐมโม กุสลสฺส เหตุสมปยุตตสฺส
เจว น จ เหตุสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อกุสโล เหตุสมปยุตโต เจว น จ เหตุ ฐมโม อกุสลสฺส เหตุสมปยุตตสฺส
เจว น จ เหตุสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อพฺยากโต เหตุสมปยุตโต เจว น จ เหตุ ฐมโม อพฺยากตสฺส เหตุสมปยุตตสฺส
เจว น จ เหตุสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๗๘] อารมฺมณ นว, อธิปคฺยา สตฺถ, อนนฺตเร ปณฺจ ๖ เป ๖ สหชาเต
ตีณิ ๖ เป ๖ อุปนิสฺสเย นว ๖ เป ๖ อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ปณฺจ, วิปาเก เอกํ,
อาหาเร ๖ เป ๖ สมปยุตเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

อารมฺมณปจฺจยา นเหตุยา นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปี, เอวํ วิตุถาเรตพฺพํ.)

๑. กุสลตฺติก ๖. นเหตุสเหตุกทุก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๒๗๙] กุสลํ นเหตุํ สเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล นเหตุ สเหตุโก ธมฺโม
อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสลํ นเหตุํ สเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล นเหตุ สเหตุโก ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อพฺยาภตํ นเหตุํ สเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยาภโต นเหตุ สเหตุโก ธมฺโม
อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๘๐] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต
ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ นวิปฺยตฺเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจฺจวารสทิสว.)

อารมฺมณ

[๒๘๑] กุสโล นเหตุ สเหตุโก ธมฺโม กุสลสฺส นเหตุสฺส สเหตุกสฺส ธมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อกุสโล นเหตุ สเหตุโก ธมฺโม อกุสสฺส นเหตุสฺส สเหตุกสฺส ธมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อพฺยากโต นเหตุ สเหตุโก ฐมโม อพฺยากตสฺส นเหตุสฺส สเหตุกสฺส ฐมมสฺส
อามมณฺสปจฺเจน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๘๒] อามมณฺเ นว, อธิปฺติยา สตุต, อนนฺตเร ปณฺจ วั เป วั สหชาเต
อนฺณมณฺเ นิสฺสเย ตีณิ, อฺปนฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ปณฺจ, วิปาเก
เอกํ, อาหาเร วั เป วั สมฺปยุตฺเต ตีณิ วั เป วั อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา นว, นอามมณฺเ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

อามมณฺสปจฺจยา นเหตุยา นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อามมณฺเ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพํ.)

นเหตุอเหตุกปท-เหตุ

[๒๘๓] อพฺยากตํ นเหตุํ อเหตุกํ ฐมมํ ปฏฺิจจ อพฺยากโต นเหตุํ อเหตุโก
ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อามมณฺเ เอกํ วั เป วั อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา เอกํ วั เป วั โนวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี วั เป วั สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏฺิจจวารสฺส.)

[๒๘๔] อพฺยากโต นเหตุํ อเหตุโก ฐมโม อพฺยากตสฺส นเหตุสฺส อเหตุกสฺส
ฐมมสฺส อามมณฺสปจฺเจน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

อามมณฺเ เอกํ, อธิปฺติยา เอกํ วั เป วั อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพํ.)

เหตุโกจฺจนํ นิฏฺฐิตํ.

๑. กุสลตติก ๗. สปปจายทุก

๑-๗. ปฏฺิจจาทิวาร

ปจฺจยจตุกก

[๑] กุสลํ สปปจายํ ฐมมํ ปฏฺิจจ กุสโล สปปจายโย ฐมโม อฺปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. กุสลํ สปปจายํ ฐมมํ ปฏฺิจจ อพฺยากโต สปปจายโย ฐมโม อฺปฺปชฺชติ

เหตุปัจจัยา. กุสลํ สปปจายํ ฐมํ ปฏิจจํ กุสโล สปปจายโย จ อพฺยากโต
สปปจายโย จ ฐมา อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๓)

อกุสลํ สปปจายํ ฐมํ ปฏิจจํ อกุสโล สปปจายโย ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุ-
ปัจจัยา. ตีณิ.

อพฺยากํ สปปจายํ ฐมํ ปฏิจจํ อพฺยากโต สปปจายโย ฐโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (๑)

กุสลํ สปปจายญจ อพฺยากํ สปปจายญจ ฐมํ ปฏิจจํ อพฺยากโต สปปจายโย
ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

อกุสลํ สปปจายญจ อพฺยากํ สปปจายญจ ฐมํ ปฏิจจํ อพฺยากโต สปปจายโย
ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

[๒] กุสลํ สปปจายํ ฐมํ ปฏิจจํ กุสโล สปปจายโย ฐโม อุปฺปชฺชติ
อามมณปัจจัยา. (๑)

อกุสลํ สปปจายํ ฐมํ ปฏิจจํ อกุสโล สปปจายโย ฐโม อุปฺปชฺชติ
อามมณปัจจัยา. (๑)

อพฺยากํ สปปจายํ ฐมํ ปฏิจจํ อพฺยากโต สปปจายโย ฐโม อุปฺปชฺชติ
อามมณปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๓] เหตุยา นว, อามมณํ ตีณิ, อธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ วิปาเก เอกํ ๆ เป ๆ
อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

ปัจจนี-นเหตุ

[๔] อกุสลํ สปปจายํ ฐมํ ปฏิจจํ อกุสโล สปปจายโย ฐโม อุปฺปชฺชติ
นเหตุปัจจัยา. (๑)

อพฺยากํ สปปจายํ ฐมํ ปฏิจจํ อพฺยากโต สปปจายโย ฐโม อุปฺปชฺชติ
นเหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๕] นเหตุยา เทว, นอามมณํ ปญจ, นอธิปฺติยา นว, นปุเรชาเต สตฺต,
นปจฺจชาเต นอเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร ๆ เป ๆ
นมหุคฺเค เอกํ ๆ เป ๆ นวิปฺยตฺเต ตีณิ ๆ เป ๆ โนวิกเต ปญจ. (สงฺขิตํ.)

เหตุปัจจยา นอรรम्मณ ปณจ. (สงขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจยา อารम्मณ เทว. (สงขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมปยุตฺตวาโรปี ปฏิจจวารสทิสสา.)

เหตุอรรम्मณ

[๖] กุสโล สปปจโย ฐมโม กุสละสฺส สปปจยสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน
ปจโย. ตีณิ.

อกุสโล สปปจโย ฐมโม อกุสละสฺส สปปจยสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจโย.
ตีณิ.

อพฺยากโต สปปจโย ฐมโม อพฺยากสฺส สปปจยสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน
ปจโย. (๑)

[๗] กุสโล สปปจโย ฐมโม กุสละสฺส สปปจยสฺส ฐมมสฺส อารम्मณปัจจเยน
ปจโย. ตีณิ.

อกุสโล สปปจโย ฐมโม อกุสละสฺส สปปจยสฺส ฐมมสฺส อารम्मณปัจจเยน
ปจโย. ตีณิ.

อพฺยากโต สปปจโย ฐมโม อพฺยากสฺส สปปจยสฺส ฐมมสฺส อารम्मณปัจจเยน
ปจโย. ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

[๘] เหตุยา สกฺกต, อารम्मณ นว, อธิปติยา ทส, อนนฺตเว สกฺกต ๖ เป ๖
สหชาเต นว, อณฺณมณฺเฑ ตีณิ, นิสฺสเย เทรส, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต
ปจฺจชาเต อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม สกฺกต, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ๖ เป ๖ มคฺเค
สกฺกต, สมปยุตฺเต ตีณิ, วิปยุตฺเต ปณจ ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส. (สงขิตฺตํ.)

นเหตุยา ปณฺณรต, นอรรम्मณ ปณฺณรต. (สงขิตฺตํ.)

เหตุปัจจยา นอรรम्मณ สกฺกต. สงขิตฺตํ)

นเหตุปัจจยา อารम्मณ นว. (สงขิตฺตํ.)

(ยถา กุสละตักเก ปณฺหวารมฺปี้, เอว วิตุถาเรตพฺพํ.)

๑. กุสลดตฺตัก ๘. สงฺขตทุก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตุกก

[๘] กุสฺลํ สงฺขตํ ธรรมํ ปฏิจฺจ กุสฺโล สงฺขโต ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย.
(สปัจจัยทุกสทิส.)

๑. กุสลดตฺตัก ๕. สนิทฺสฺสนทุก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปัจจัยจตุกก

[๑๐] กุสฺลํ อนิทฺสฺสนํ ธรรมํ ปฏิจฺจ กุสฺโล อนิทฺสฺสโน ธรรมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัย. ตีณิ.

อกุสฺลํ อนิทฺสฺสนํ ธรรมํ ปฏิจฺจ อกุสฺโล อนิทฺสฺสโน ธรรมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัย. ตีณิ.

อพฺยากํ อนิทฺสฺสนํ ธรรมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อนิทฺสฺสโน ธรรมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัย. (๑)

กุสฺลํ อนิทฺสฺสนญฺจ อพฺยากํ อนิทฺสฺสนญฺจ ธรรมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อนิทฺสฺสโน
ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. (๑)

อกุสฺลํ อนิทฺสฺสนญฺจ อพฺยากํ อนิทฺสฺสนญฺจ ธรรมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อนิทฺสฺสโน
ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. (๑)

[๑๑] กุสฺลํ อนิทฺสฺสนํ ธรรมํ ปฏิจฺจ กุสฺโล อนิทฺสฺสโน ธรรมโม อปฺปชฺชติ
อารมฺมณปัจจัย. (๑)

อกุสฺลํ อนิทฺสฺสนํ ธรรมํ ปฏิจฺจ อกุสฺโล อนิทฺสฺสโน ธรรมโม อปฺปชฺชติ
อารมฺมณปัจจัย. (๑)

อพฺยากํ อนิทฺสฺสนํ ธรรมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อนิทฺสฺสโน ธรรมโม อปฺปชฺชติ
อารมฺมณปัจจัย. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๑๒] เหตุยา นว, อารมมณ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอก ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิตทำ.)

ปัจจนีย-นเหตุ

[๑๓] อุกสโล อนิทสนโน รมโม ปฏิจ อุกสโล อนิทสนโน รมโม อุปชชติ นเหตุปัจจยา. (๑)

อพยากโต อนิทสนโน รมโม ปฏิจ อพยากโต อนิทสนโน รมโม อุปชชติ นเหตุปัจจยา. (๑) (สงขิตทำ.)

นเหตุยา เทว, นอารมมณ ปณจ, นอธิปัตยา นว ๖ เป ๖ โนวิกเต ปณจ. (สงขิตทำ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมปยุตตวาโรปี ปฏิจวารตทิส.)

เหตุอารมมณ

[๑๔] อุกสโล อนิทสนโน รมโม อุกสสส อนิทสนสนส รมมสส เหตุปัจจเยน ปจโย. ตีณิ.

อุกสโล อนิทสนโน รมโม อุกสสส อนิทสนสนส รมมสส เหตุปัจจเยน ปจโย. ตีณิ.

อพยากโต อนิทสนโน รมโม อพยากตสส อนิทสนสนส รมมสส เหตุปัจจเยน ปจโย. (๑)

[๑๕] อุกสโล อนิทสนโน รมโม อุกสสส อนิทสนสนส รมมสส อารมมณปัจจเยน ปจโย. ตีณิ.

อุกสโล อนิทสนโน รมโม อุกสสส อนิทสนสนส รมมสส อารมมณปัจจเยน ปจโย. ตีณิ.

อพยากโต อนิทสนโน รมโม อพยากตสส อนิทสนสนส รมมสส อารมมณปัจจเยน ปจโย. ตีณิ. (สงขิตทำ.)

[๑๖] เหตุยา สตต, อารมมณ นว, อธิปัตยา ทส, อนนฺตเร สตต ๖ เป ๖ อุปนิสฺสเย นว ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส. (สงขิตทำ.)

(ยถา กุสละติก ปณฺหาวารมฺปี, เอว วิตุถาเรตพฺพ.)

๑. กุสลดตติก ๑๐. สปปฐิณทุก

๑-๗. ปฏิจจาทีวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๑๗] อพฺยากํ สปปฐิณํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ อพฺยากโต สปปฐิโณ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๑๘] กุสฺลํ อปฺปฐิณํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ กุสฺโล อปฺปฐิโณ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. ทีณิ.

อกุสฺลํ อปฺปฐิณํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ อกุสฺโล อปฺปฐิโณ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา.
ทีณิ.

อพฺยากํ อปฺปฐิณํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ อพฺยากโต อปฺปฐิโณ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (๑)

กุสฺลํ อปฺปฐิณญํ อพฺยากํ อปฺปฐิณญํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ อพฺยากโต อปฺปฐิโณ
ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

อกุสฺลํ อปฺปฐิณญํ อพฺยากํ อปฺปฐิณญํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ อพฺยากโต อปฺปฐิโณ
ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

อารมมณ

[๑๙] กุสฺลํ อปฺปฐิณํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ กุสฺโล อปฺปฐิโณ ฐมโม อปฺปชฺชติ
อารมมณปัจจัยา. (๑)

อกุสฺลํ อปฺปฐิณํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ อกุสฺโล อปฺปฐิโณ ฐมโม อปฺปชฺชติ อารมมณ-
ปัจจัยา. (๑)

อพฺยากํ อปฺปฐิณํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ อพฺยากโต อปฺปฐิโณ ฐมโม อปฺปชฺชติ
อารมมณปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๐] เหตุยา นว, อารมฺมณ ตีณิ, อธิปติยา นว ๆ เป ๆ วิปาเก เอก ๆ เป ๆ
อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจัยนัย-นเหตุ

[๒๑] อกุสฺสํ อปฺปฏฺหิ ฐมฺมํ ปฏฺิจา อกุสฺสโล อปฺปฏฺิโห ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
นเหตุปัจจัยา. (๑)

อพฺยากํ อปฺปฏฺิหิ ฐมฺมํ ปฏฺิจา อพฺยากโต อปฺปฏฺิโห ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
นเหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๒] นเหตุยา เทว, นอารมฺมณ ปณฺจ, นอธิปติยา นว ๆ เป ๆ โนวิกเต
ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปปี ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวาโรปปี ปฏฺิจาวารสทิสา.)

เหตุ

[๒๓] กุสฺสโล อปฺปฏฺิโห ฐมฺโม กุสฺสสฺส อปฺปฏฺิขฺสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณ
ปัจจัย. ตีณิ.

อกุสฺสโล อปฺปฏฺิโห ฐมฺโม อกุสฺสสฺส อปฺปฏฺิขฺสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณ ปัจจัย.
ตีณิ.

อพฺยากโต อปฺปฏฺิโห ฐมฺโม อพฺยากตสฺส อปฺปฏฺิขฺสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณ
ปัจจัย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๔] เหตุยา สทฺต, อารมฺมณ นว, อธิปติยา ทส ๆ เป ๆ อวิกเต เทรส.
(สงฺขิตฺตํ. ยถา กุสฺลตฺตักเก ปณฺหาวารมฺปปี, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพ.)

๑. กุสลดตฺตัก ๑๑. ฐปฺทุก

๑-๑. ปฏฺิจาภิวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๒๕] อพฺยากํ ฐปฺ ฐมฺมํ ปฏฺิจา อพฺยากโต ฐปฺ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ฯ เป ฯ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาโรปี ฯ เป ฯ ปณฺหาตวาโรปี สพฺพตฺต เอกํ.)

[๒๖] กุสโล อรูปี ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสโล อรูปี ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสโล อรูปี ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อกุสโล อรูปี ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อพฺยยากโต อรูปี ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยยากโต อรูปี ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

(สงฺขิตํ.)

[๒๗] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺ เตณิ ฯ เป ฯ วิปาเก เอกํ, อวิกเต ตีณิ.

(สงฺขิตํ.)

นเหตุยา เทว, นอริปฺติยา ตีณิ ฯ เป ฯ นวิปาเก ตีณิ, นฉาเน นกมฺเม เอกํ,
นวิปฺยตฺเต ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาโรปี ฯ เป ฯ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏฺิจฺจวารสฺส.)

เหตุ อารมฺมณ

[๒๘] กุสโล อรูปี ฐมฺโม กุสลสฺส อรูปีสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล อรูปี ฐมฺโม อกุสลสฺส อรูปีสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยยากโต อรูปี ฐมฺโม อพฺยยากสฺส อรูปีสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

กุสโล อรูปี ฐมฺโม กุสลสฺส อรูปีสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อกุสโล อรูปี ฐมฺโม อกุสลสฺส อรูปีสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน ปจฺจโย.

ตีณิ.

อพฺยยากโต อรูปี ฐมฺโม อพฺยยากสฺส อรูปีสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๒๙] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺ นว, อริปฺติยา สตฺต, อนนฺตเร สตฺต ฯ เป ฯ
สหชาเต อณฺณมณฺเณ นิสฺสเย ตีณิ, อุนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ปณฺจ,
วิปาเก เอกํ, อาหาเร ฯ เป ฯ สมฺปยุตฺเต ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาตวาโรปี, เอว วิทฺถาเรตฺตพฺพ.)

๑. กุสลดตฺติก ๑๒. โลภียทุก

๑-๗. ปฏิจจาทีวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๓๐] กุสลด โลภีย ฐมมํ ปฏิจจ กุสโล โลภियो ฐมโม อูปปชชติ เหตุปัจจยา.
 กุสลด โลภีย ฐมมํ ปฏิจจ อพฺยาคโต โลภियो ฐมโม อูปปชชติ เหตุปัจจยา. กุสลด
 โลภีย ฐมมํ ปฏิจจ กุสโล โลภियो จ อพฺยาคโต โลภियो จ ฐมมา อูปปชชติ
 เหตุปัจจยา. (๓)

อกุสลด โลภีย ฐมมํ ปฏิจจ อกุสโล โลภियो ฐมโม อูปปชชติ เหตุปัจจยา. ทีณิ.

อพฺยาคตํ โลภีย ฐมมํ ปฏิจจ อพฺยาคโต โลภियो ฐมโม อูปปชชติ เหตุปัจจยา. (๑)

กุสลด โลภียญจ อพฺยาคตํ โลภียญจ ฐมมํ ปฏิจจ อพฺยาคโต โลภियो ฐมโม
 อูปปชชติ เหตุปัจจยา. (๑)

อกุสลด โลภียญจ อพฺยาคตํ โลภียญจ ฐมมํ ปฏิจจ อพฺยาคโต โลภियो ฐมโม
 อูปปชชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๑] เหตุยา นว, อารมมณํ ทีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต
 นว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปัจจนี-นเหตุ

[๓๒] อกุสลด โลภีย ฐมมํ ปฏิจจ อกุสโล โลภियो ฐมโม อูปปชชติ
 นเหตุปัจจยา. (๑)

อพฺยาคตํ โลภีย ฐมมํ ปฏิจจ อพฺยาคโต โลภियो ฐมโม อูปปชชติ
 นเหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๓] นเหตุยา เทว, นอารมมณํ ปณฺจ, นอธิปติยา นว ๖ เป ๖ โนวิคเต
 ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจจวารสทิสสา.)

เหตุ อารมมณ

[๓๔] กุสโล โลภियो ฐมโม กุสลดสฺส โลภียสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย.
 ทีณิ.

อกุสโล โลกียโย ฐมโม อกุสสสฺส โลกียสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจายเณ ปัจจโย. ทีณิ.

อพฺยวกโต โลกียโย ฐมโม อพฺยวกตสฺส โลกียสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจายเณ ปัจจโย. (๑)

[๓๕] กุสโล โลกียโย ฐมโม กุสสสฺส โลกียสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจายเณ ปัจจโย. ทีณิ.

อกุสโล โลกียโย ฐมโม อกุสสสฺส โลกียสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจายเณ ปัจจโย. ทีณิ.

อพฺยวกโต โลกียโย ฐมโม อพฺยวกตสฺส โลกียสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจายเณ ปัจจโย. ทีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๖] เหตุยา สทฺต, อารมมณเณ นว, อธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ อวิกเต เทรส. (สงฺขิตฺตํ. ยถา กุสสทฺตติเก ปญฺหาวารมปี, เอวํ วิทฺธาวเรทพฺพ.)

โลกุตฺตรปท ๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๓๗] กุสลํ โลกุตฺตรํ ฐมมํ ปฏิจฺจ กุสโล โลกุตฺตรโร ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจายา. (๑)

อพฺยวกตํ โลกุตฺตรํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อพฺยวกโต โลกุตฺตรโร ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจายา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๘] เหตุยา เทว, อารมมณเณ เทว, อธิปฺติยา เทว ๆ เป ๆ อาเสวน วิปาเก เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธิปฺติยา เทว ๆ เป ๆ นอาเสวน นกมฺเม นวิปาเก เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทว. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจาวารสทิส.)

เหตุ อารมมณาทิ

[๓๙] กุสโล โลกุตฺตรโร ฐมโม กุสสสฺส โลกุตฺตรสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจายเณ ปัจจโย. (๑)

อพฺยากโต โลกุตฺตโร ฐมฺโม อพฺยากตฺสฺส โลกุตฺตรตฺสฺส ฐมฺมตฺสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต โลกุตฺตโร ฐมฺโม อพฺยากตฺสฺส โลกุตฺตรตฺสฺส ฐมฺมตฺสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. อพฺยากโต โลกุตฺตโร ฐมฺโม กุสฺลตฺสฺส โลกุตฺตรตฺสฺส ฐมฺมตฺสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๒)

กุสฺโล โลกุตฺตโร ฐมฺโม กุสฺลตฺสฺส โลกุตฺตรตฺสฺส ฐมฺมตฺสฺส อธิปฺติปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต โลกุตฺตโร ฐมฺโม อพฺยากตฺสฺส โลกุตฺตรตฺสฺส ฐมฺมตฺสฺส อธิปฺติปจฺจเยน
ปจฺจโย. อพฺยากโต โลกุตฺตโร ฐมฺโม กุสฺลตฺสฺส โลกุตฺตรตฺสฺส ฐมฺมตฺสฺส อธิปฺติปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๒)

กุสฺโล โลกุตฺตโร ฐมฺโม อพฺยากตฺสฺส โลกุตฺตรตฺสฺส ฐมฺมตฺสฺส อนนฺตรปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต โลกุตฺตโร ฐมฺโม อพฺยากตฺสฺส โลกุตฺตรตฺสฺส ฐมฺมตฺสฺส อนนฺตรปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๔๐] เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว, อธิปฺติยา ตีณิ, อนนฺตเร เทว,
สมนฺนตเร เทว, สหชาเต เทว, อณฺณมณฺเณ เทว, นิสฺสเย เทว, อุปฺนิสฺสเย
จตุตฺตาริ ๖ เป ๖ กมฺเม ตีณิ, วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺติกเก ปณฺหาวารมฺบิ, เอวํ วิทฺธาวเรตพฺพ.)

๑. กุสลดตฺติก ๑๓. เกณจิวิญญะยทุก

๑-๓. ปฏิจจาทิวาร

ปจฺจยจตุกก

[๔๑] กุสฺลํ เกณจิวิญญะยํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺโล เกณจิวิญญะโย ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสฺลํ เกณจิวิญญะยํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต เกณจิ-
วิญญะโย ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสฺลํ เกณจิวิญญะยํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺโล

เกณจิวิญญะโย จ อပ္พากโต เกณจิวิญญะโย จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)
 อุกฺสฺลํ เกณจิวิญญะโย ฐมํ ปฏิจฺจ อุกฺสฺลํ เกณจิวิญญะโย ฐมํ อุปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อပ္พากตํ เกณจิวิญญะโย ฐมํ ปฏิจฺจ อပ္พากโต เกณจิวิญญะโย ฐมํ
 อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อุกฺสฺลํ เกณจิวิญญะโย อပ္พากตํ เกณจิวิญญะโย ฐมํ ปฏิจฺจ อပ္พากโต
 เกณจิวิญญะโย ฐมํ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อุกฺสฺลํ เกณจิวิญญะโย อပ္พากตํ เกณจิวิญญะโย ฐมํ ปฏิจฺจ อပ္พากโต
 เกณจิวิญญะโย ฐมํ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๑)

[๔๒] อุกฺสฺลํ เกณจิวิญญะโย ฐมํ ปฏิจฺจ อุกฺสฺลํ เกณจิวิญญะโย ฐมํ
 อุปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปจฺจยา. (๑)

อุกฺสฺลํ เกณจิวิญญะโย ฐมํ ปฏิจฺจ อุกฺสฺลํ เกณจิวิญญะโย ฐมํ อุปฺปชฺชนฺติ
 อารมฺมณปจฺจยา. (๑)

อပ္พากตํ เกณจิวิญญะโย ฐมํ ปฏิจฺจ อပ္พากโต เกณจิวิญญะโย ฐมํ
 อุปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๔๓] เหตุยา นว, อารมฺมณ ตีณิ ๖ เปฯ วิปาเก เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต นว.
 (สงฺขิตํ.)

ปัจจนีเย-นเหตุ

[๔๔] อุกฺสฺลํ เกณจิวิญญะโย ฐมํ ปฏิจฺจ อุกฺสฺลํ เกณจิวิญญะโย ฐมํ
 อุปฺปชฺชนฺติ นเหตุปจฺจยา. (๑)

อပ္พากตํ เกณจิวิญญะโย ฐมํ ปฏิจฺจ อပ္พากโต เกณจิวิญญะโย ฐมํ
 อุปฺปชฺชนฺติ นเหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๔๕] นเหตุยา เทว, นอารมฺมณ ปณฺจ, นอริปัตติยา นว ๖ เปฯ โนวิกเต ปณฺจ.
 (สงฺขิตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เปฯ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิสสา.)

เหตุ

[๔๖] กุสโล เกณจิวิมฺเบเยโย รัมโม กุสสสฺส เกณจิวิมฺเบเยยฺสสฺส รัมมสฺส
เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อกุสโล เกณจิวิมฺเบเยโย รัมโม อกุสสสฺส เกณจิวิมฺเบเยยฺสสฺส รัมมสฺส
เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อพฺยากโต เกณจิวิมฺเบเยโย รัมโม อพฺยากสฺส เกณจิวิมฺเบเยยฺสสฺส รัมมสฺส
เหตุปัจจเยน ปจฺจโย.

๑(กุสโล เกณจิวิมฺเบเยโย รัมโม กุสสสฺส เกณจิวิมฺเบเยยฺสสฺส รัมมสฺส
ฮารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. สงฺขิตํ.)๑

[๔๗] เหตุยา สตฺต, ฮารมฺมณ นว, อธิปฺติยา ทส ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส.
(สงฺขิตํ. ยถา กุสลดตฺตํเก ปณฺหาวารมฺปี, เอวํ วิตุถาเรทพฺพ.)

[๔๘] กุสลํ เกณจิวิมฺเบเยยฺม รัมมํ ปฏฺิจฺจ กุสโล เกณจิวิมฺเบเยโย รัมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (เกณจิวิมฺเบเยยฺสสฺส.)

กุสลดตฺตํกุญฺจนตรทกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. กุสลดตฺตํ ๑๔. อาสวทก

๑-๗. ปฏฺิจฺจาทิวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๑] อกุสลํ อาสวํ รัมมํ ปฏฺิจฺจ อกุสโล อาสโว รัมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.
(สงฺขิตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาเรปํ ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาเรปํ ปณฺหาวาเรปํ สพฺพตฺต เอกํ.)

[๒] กุสลํ โนอาสวํ รัมมํ ปฏฺิจฺจ กุสโล โนอาสโว รัมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. กุสลํ โนอาสวํ รัมมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต โนอาสโว รัมโม อุปฺปชฺชติ

(๑-๑) เอกถนฺตเร ยมฺ ปาโจ ฉ.ม. ปโตถเก น ทิสฺสติ

เหตุปัจจัย. กุสล โนอาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ กุสโล โนอาสโว จ อพฺยาคโต โนอาสโว
จ ฐมมา อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. (๓)

อกุสล โนอาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อกุสโล โนอาสโว ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย.
ตีติ.

อพฺยาคํ โนอาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อพฺยาคโต โนอาสโว ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัย. (๑)

กุสล โนอาสวญฺจ อพฺยาคํ โนอาสวญฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ อพฺยาคโต โนอาสโว
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. (๑)

อกุสล โนอาสวญฺจ อพฺยาคํ โนอาสวญฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ อพฺยาคโต โนอาสโว
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. (๑)

อารมฺมณ

[๓] กุสล โนอาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ กุสโล โนอาสโว ฐมโม อุปฺปชฺชติ
อารมฺมณปัจจัย. (๑)

อกุสล โนอาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อกุสโล โนอาสโว ฐมโม อุปฺปชฺชติ
อารมฺมณปัจจัย. (๑)

อพฺยาคํ โนอาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อพฺยาคโต โนอาสโว ฐมโม อุปฺปชฺชติ
อารมฺมณปัจจัย. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๔] เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีติ, อธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ วิปาเก เอกํ
 ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณํ ปญฺจ, นอธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ โนวิกเต ปญฺจ.
(สงฺขิตํ. สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิส.)

เหตุ อารมฺมณ

[๕] กุสโล โนอาสโว ฐมโม กุสสฺส โนอาสวสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจัย
ปัจจโย. ตีติ.

อกุสโล โนอาสโว ฌมโม อกุสสสฺส โนอาสวสฺส ฌมมสฺส เหตุปัจจายเณ ปัจจโย.
ตีณิ.

อพฺยากโต โนอาสโว ฌมโม อพฺยากตสฺส โนอาสวสฺส ฌมมสฺส เหตุปัจจายเณ
ปัจจโย. (๑)

กุสโล โนอาสโว ฌมโม กุสสสฺส โนอาสวสฺส ฌมมสฺส อารมฺมณปัจจายเณ
ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๖] เหตุยา สตุต, อารมฺมณเ นว, อธิปตียา ทส ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส.
(สงฺขิตฺตํ. ยถา กุสลดตุติเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิทฺธาวเรตพฺพํ.)

๑. กุสลดตุติก ๑๕. สาสวทุก

๑-๗. ปฏิจจาทิวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๗] กุสลํ สาสวํ ฌมมํ ปฏิจฺจ กุสโล สาสโว ฌมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.
ตีณิ.

อกุสลํ สาสวํ ฌมมํ ปฏิจฺจ อกุสโล สาสโว ฌมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

อพฺยากํ สาสวํ ฌมมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต สาสโว ฌมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑)

กุสลํ สาสวญฺจ อพฺยากํ สาสวญฺจ ฌมมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต สาสโว ฌมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑)

อกุสลํ สาสวญฺจ อพฺยากํ สาสวญฺจ ฌมมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต สาสโว ฌมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๘] เหตุยา นว, อารมฺมณเ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา เทว, นอารมฺมณเ ปณฺจ, นอธิปตียา นว ๖ เป ๖ โนวิกเต ปณฺจ.
(สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิสฺสา.)

[๙] กุสโล สาสโว ฐมโม กุสลสฺส สาสวสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย.
 ตีณิ.

อกุสโล สาสโว ฐมโม อกุสลสฺส สาสวสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ.

อพฺยากโต สาสโว ฐมโม อพฺยากตสฺส สาสวสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน
 ปัจจโย. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา สกฺต, อารมฺมณฺ นว ๆ เป ๆ อวิกเต เทรส. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอว วิตฺถาเรตพฺพ.)

อนาสวปท ๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปัจจยจตฺตฺก-เหตุ

[๑๐] กุสลํ อนาสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล อนาสโว ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปัจจยา. (๑)

อพฺยากตํ อนาสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อนาสโว ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๑] เหตุยา เทว ๆ เป ๆ อาเสวเน เอกํ ๆ เป ๆ วิปาเก เอกํ ๆ เป ๆ
 อวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ. สหชาตวโรปปี ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวโรปปี ปฏิจฺจาวารสทิสา.)

เหตุ อารมฺมณาทิ

[๑๒] กุสโล อนาสโว ฐมโม กุสลสฺส อนาสวสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน
 ปัจจโย. (๑)

อพฺยากโต อนาสโว ฐมโม อพฺยากตสฺส อนาสวสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน
 ปัจจโย. (๑)

อพฺยากโต อนาสโว ฐมโม อพฺยากตสฺส อนาสวสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน
 ปัจจโย. อพฺยากโต อนาสโว ฐมโม กุสลสฺส อนาสวสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน
 ปัจจโย. (๒)

กุสโล อนาสโว ฐมโม กุสลสฺส อนาสวสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจจเยน
ปัจจโย. (๑)

อพฺยากโต อนาสโว ฐมโม อพฺยากตสฺส อนาสวสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจจเยน
ปัจจโย. อพฺยากโต อนาสโว ฐมโม อกุสลสฺส อนาสวสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจจเยน
ปัจจโย. (๒)

กุสโล อนาสโว ฐมโม อพฺยากตสฺส อนาสวสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปัจจเยน
ปัจจโย. (๑)

อพฺยากโต อนาสโว ฐมโม อพฺยากตสฺส อนาสวสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปัจจเยน
ปัจจโย. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๓] เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว, อธิปติยา ตีณิ, อนนฺตเร เทว, สมฺนนฺตเร
เทว, สหชาเต เทว, อณฺณมณฺเณ เทว, นิสฺสเย เทว, อุปฺนิสฺสเย จตฺตาริ ๆ เป ๆ
กมุเม ตีณิ, วิปาเก เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ. ยถา กุสลตฺติเก
ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพํ.)

๑. กุสลตฺติก ๑๖. อาสวสมปยุตฺตทุก

๑-๓. ปฏิจฺจาทิวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๑๔] อกุสลํ อาสวสมปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อกุสโล อาสวสมปยุตฺโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๆ เป ๆ สมปยุตฺตวาเรปี ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๑๕] กุสลํ อาสววิปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ กุสโล อาสววิปยุตฺโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. กุสลํ อาสววิปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อาสววิปยุตฺโต
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. กุสลํ อาสววิปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ กุสโล
อาสววิปยุตฺโต จ อพฺยากโต อาสววิปยุตฺโต จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา. (๓)

อกุสลํ อาสววิปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อาสววิปยุตฺโต ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อพฺยากํ อาสววิปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อาสววิปยุตฺโต ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

กุสลํ อาสววิปยุตฺตญฺจ อพฺยากํ อาสววิปยุตฺตญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต
อาสววิปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสลํ อาสววิปยุตฺตญฺจ อพฺยากํ อาสววิปยุตฺตญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต
อาสววิปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๖] เหตุยา สุตฺต, อารมฺมณฺเ เทว, อธิปฺติยา สุตฺต ฯ เป ฯ วิปาเก เอกํ
๖ เป ฯ อวิกเต สุตฺต. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ฯ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิส.)

[๑๗] กุสลํ อาสววิปยุตฺโต ฐมฺโม กุสลสฺส อาสววิปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อกุสลํ อาสววิปยุตฺโต ฐมฺโม อพฺยากสฺส อาสววิปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต อาสววิปยุตฺโต ฐมฺโม อพฺยากสฺส อาสววิปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๘] เหตุยา ปญฺจ, อารมฺมณฺเ นว, อธิปฺติยา ปญฺจ, อนนฺตเร ฯ เป ฯ
สหชาเต สุตฺต, อณฺณมณฺเ เทว, นิสฺสเย ทส, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ปจฺจชาเต
อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร อินฺทฺริเย ฉาเน มกฺเค
จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต เทว, วิปยุตฺเต ปญฺจ ๖ เป ฯ อวิกเต ทส. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสลคฺคิกเ ปญฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพ.)

๑. กุสลดตฺติก ๑๗. อาสวสาสวทุก

๑-๗. ปฏิจจาทวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๑๙] อกฺขลํ อาสวญฺเจว สาสวญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อกฺขลํ อาสวํ เจว สาสวํ
จ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี สฬฺหพฺพตฺต เอกํ.)

[๒๐] กุสฺลํ สาสวญฺเจว โน จ อาสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺลํ สาสวํ เจว โน จ
อาสวํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

อกฺขลํ สาสวญฺเจว โน จ อาสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อกฺขลํ สาสวํ เจว โน จ
อาสวํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

อพฺยากตํ สาสวญฺเจว โน จ อาสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต สาสวํ เจว โน
จ อาสวํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

กุสฺลํ สาสวญฺเจว, โน จ อาสวญฺจ อพฺยากตํ สาสวญฺเจว โน จ อาสวญฺจ ฐมฺมํ
ปฏิจฺจ อพฺยากโต สาสวํ เจว โน จ อาสวํ ฐมฺโม เหตุปัจจัยา. (๑)

อกฺขลํ สาสวญฺเจว โน จ อาสวญฺจ อพฺยากตํ สาสวญฺจ โน จ อาสวญฺจ ฐมฺโม
ปฏิจฺจ อพฺยากโต สาสวํ เจว โน จ อาสวํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)
(สงฺขิตฺตํ.)

[๒๑] เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ ตีณิ, อธิปฺตียา นว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิสา.)

[๒๒] กุสฺลํ สาสวํ เจว โน จ อาสวํ ฐมฺโม กุสฺลสฺส สาสวสฺส เจว โน
จ อาสวสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณน ปจฺจโย. ตีณิ.

อกฺขลํ สาสวํ เจว โน จ อาสวํ ฐมฺโม อกุสฺลสฺส สาสวสฺส เจว โน จ
อาสวสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณน ปจฺจโย. ตีณิ.

อพฺยากโต สาสโว เจว โน จ อสโว ฐมฺโม อพฺยากตฺสฺส สาสวตฺสฺส เจว โน จ
 อสวตฺสฺส ฐมฺมตฺสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๓] เหตุยา ตตฺถ, อารมฺมณฺเ นว, อธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ อวิคเต เทรต.
 (สงฺขิตฺตํ. ยถา กุสฺสฺสตีเก ปณฺหาวารมฺปี, เอวํ วิทฺธาวเรทพฺพํ.)

๑. กุสฺสฺสตีเก ๑๔. อสวอสาสวสมฺปยุตฺตทุก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตูก

[๒๔] อุกฺสฺลํ อสวณฺเจว อสวสมฺปยุตฺตณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุกฺสฺโล อสโว เจว
 อสวสมฺปยุตฺโต จ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๆ เป ๆ อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาระปี ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวาระปี ปณฺหาวาระปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๒๕] อุกฺสฺลํ อสวสมฺปยุตฺตณฺเจว โน จ อสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุกฺสฺโล
 อสวสมฺปยุตฺโต เจว โน จ อสโว ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๆ เป ๆ อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาระปี ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวาระปี ปณฺหาวาระปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๒๖] กุสฺลํ อสววิปฺยุตฺตํ สาสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺโล อสววิปฺยุตฺโต สาสโว
 ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อุกฺสฺลํ อสววิปฺยุตฺตํ สาสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อสววิปฺยุตฺโต สาสโว
 ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อพฺยากตํ อสววิปฺยุตฺตํ สาสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อสววิปฺยุตฺโต สาสโว
 ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

กุสฺลํ อสววิปฺยุตฺตํ สาสวณฺจ อพฺยากตํ อสววิปฺยุตฺตํ สาสวณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ
 อพฺยากโต อสววิปฺยุตฺโต สาสโว ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อุกฺสฺลํ อสววิปฺยุตฺตํ สาสวณฺจ อพฺยากตํ อสววิปฺยุตฺตํ สาสวณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ
 อพฺยากโต อสววิปฺยุตฺโต สาสโว ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๗] เหตุยา สกฺต, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต สกฺต. (สงฺฆิตฺ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิส.)

[๒๘] กุสโล อาสววิปยุตฺโต สาสโว รมฺโม กุสสฺส อาสววิปยุตฺตสฺส สาสวสฺส รมฺมสฺส เหตุปัจจุเณน ปัจจุโย. ตีณิ.

อกุสโล อาสววิปยุตฺโต สาสโว รมฺโม อพฺยากตสฺส อาสววิปยุตฺตสฺส สาสวสฺส รมฺมสฺส เหตุปัจจุเณน ปัจจุโย. (๑)

อพฺยากโต อาสววิปยุตฺโต สาสโว รมฺโม อพฺยากตสฺส อาสววิปยุตฺตสฺส สาสวสฺส รมฺมสฺส เหตุปัจจุเณน ปัจจุโย. (สงฺฆิตฺ.)

[๒๙] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ นว, อธิปตียา จตฺตาริ, อนนฺตเร ๖ เป ๖ สหชาเต สกฺต, อณฺณมณฺเณ เทว, นิสฺสเย ทส, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ปจฺจชาชาเต อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ๖ เป ๖ มคฺเค จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต เทว, วิปยุตฺเต ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ทส. (สงฺฆิตฺ. ยถา กุสละตติเก ปณฺหวารมฺปี, เอวํ วิตุถาเรตพฺพ.)

๑. กุสละตติก ๑๘. อาสววิปยุตฺตสาสวทุก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปัจจุยจตุกก-เหตุ

[๓๐] กุสลํ อาสววิปยุตฺตํ อนาสวํ รมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล อาสววิปยุตฺโต อนาสโว รมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. (๑)

อพฺยากตํ อาสววิปยุตฺตํ อนาสวํ รมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อาสววิปยุตฺโต อนาสโว รมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. (สงฺฆิตฺ.)

[๓๑] เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิส.)

เหตุ อารมมณาทิ

[๓๒] กุสลโธ อาสววิปยุตฺโต อนาสโว ฐมโม กุสลสฺส อาสววิปยุตฺตสฺส
อนาสวสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต อาสววิปยุตฺโต อนาสโว ฐมโม อพฺยากตสฺส อาสววิปยุตฺตสฺส
อนาสวสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต อาสววิปยุตฺโต อนาสโว ฐมโม อพฺยากตสฺส อาสววิปยุตฺตสฺส
อนาสวสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต อาสววิปยุตฺโต อนาสโว ฐมโม กุสลสฺส อาสววิปยุตฺตสฺส อนาสวสฺส
ฐมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

กุสลโธ อาสววิปยุตฺโต อนาสโว ฐมโม กุสลสฺส อาสววิปยุตฺตสฺส อนาสวสฺส
ฐมมสฺส อธิปัตติปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต อาสววิปยุตฺโต อนาสโว ฐมโม อพฺยากตสฺส อาสววิปยุตฺตสฺส
อนาสวสฺส ฐมมสฺส อธิปัตติปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต อาสววิปยุตฺโต อนาสโว ฐมโม กุสลสฺส อาสววิปยุตฺตสฺส อนาสวสฺส
ฐมมสฺส อธิปัตติปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

กุสลโธ อาสววิปยุตฺโต อนาสโว ฐมโม อพฺยากตสฺส อาสววิปยุตฺตสฺส อนาสวสฺส
ฐมมสฺส อนนฺตรปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต อาสววิปยุตฺโต อนาสโว ฐมโม อพฺยากตสฺส อาสววิปยุตฺตสฺส
อนาสวสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปัจจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺฆิตํ.)

[๓๓] เหตุยา เทว, อารมมณ เทว, อธิปัตติยา ตีณิ, อนนฺตเร เทว, สมฺนนฺตเร
เทว, สหชาเต เทว, อณฺณมณฺเณ เทว, นิสฺสเย เทว, อุปนิสฺสเย จตฺตาริ ๖ เป ๖
กมฺเม ตีณิ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺเต เทว ๖ เป ๖ อวิกเต
เทว. (สงฺฆิตํ.)

(ยถา กุสลกฺขติเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตุฏฺฐาเรตพฺพ.)

กุสลกฺขติกาสวโกจฺจนํ นิฏฺฐิตํ.

๑. กุสลดตฺติก ๒๐-๕๔. สยโณชนาทีทุก

[๓๔] อกุสล์ สยโณชนํ ฐมมํ ปฏิจฺจ... อกุสล์ กนฺถํ... โอนํ... โยคํ...
นิวรณํ.

กุสล์ โนปรามาสํ ฐมมํ ปฏิจฺจ กุสโล โนปรามาโส ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (อาสวโคจรณกสทิสฺ.) ทิฏฺฐิ ปฏิจฺจ ทิฏฺฐิ น อปฺปชฺชติ.

กุสลดตฺติกเก จโคจรณกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. กุสลดตฺติก ๕๕. สารมมณทุก

๑-๗. ปฏิจจาทีวาร

ปจฺจยจตุกก

[๑] กุสล์ สารมมณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ กุสโล สารมมโณ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสล์ สารมมณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อกุสโล สารมมโณ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อพฺพากตํ สารมมณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อพฺพากโต สารมมโณ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ)

[๒] เหตฺุยา ตีณิ, อารมมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.
(สงฺฆิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิสฺ)

เหตุอารมมณ

[๓] กุสโล สารมมโณ ฐมโม กุสสฺส สารมมณสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล สารมมโณ ฐมโม อกุสสฺส สารมมณสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต สารมฺมโณ ฐมฺโม อพฺยากตสฺส สารมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจฺจเยน
ปัจฺจโย. (๑)

กฺุสโล สารมฺมโณ ฐมฺโม กฺุสลสฺส สารมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจฺจเยน
ปัจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ)

[๔] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมणे นว, อธิปตฺติยา สทฺต, อนนฺตเร สทฺต ๖ เป ๖
สหชาเต อณฺณมณฺเณ นิสฺสเย ตีณิ, อุปนฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ปณฺจ,
วิปาเก เอกํ, อํหาเร ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกฺเต ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กฺุสลตฺติเก ปณฺหวารมฺปิ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพํ.)

เหตุสหชาตาที

[๕] อพฺยากตํ อนารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อนารมฺมโณ ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ)

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกฺเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ โนวิกฺเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทฺธิสา.)

[๖] อพฺยากโต อนารมฺมโณ ฐมฺโม อพฺยากตสฺส อนารมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส
สหชาตปัจฺจเยน ปฺจโย. อณฺณมณฺเณปัจฺจเยน ปฺจโย. นิสฺสยปัจฺจเยน ปฺจโย.
อาหารปัจฺจเยน ปฺจโย. อินฺทฺริยปัจฺจเยน ปฺจโย. อตฺถิปฺจเยน ปฺจโย.
อวิกฺตปัจฺจเยน ปฺจโย. (สพฺพตฺถ เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

๑. กุสลตฺติก ๕๖. จิตฺตทฺก

๑-๗. ปฏิจฺจาทีวาร

ปัจฺจยจตฺตก

[๗] กฺุสโล จิตฺโต ฐมฺโม กฺุสลสฺส จิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจฺจเยน ปฺจโย.
(สงฺฆิตฺตํ.)

อามมณ นว, อธิปัตยา สตต. อนนตเว สตต ๖ เป ๖ อุปนิสสเย นว,
อาเสวเน ตีณิ, นตถียา สตต, วิคเต สตต. (สงขิตฺ.)

นเทศยา นว, นอามมณ นว. (สงขิตฺ.)

(ยถา กุสลดติเก ปณหวารมปี, เอว วิตถาเรตพพ.)

[๘] กุสลฺ ไนจิตฺ รมํ ปฏิจฺ กุสโล ไนจิตฺโต รมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ.

อกุสลฺ ไนจิตฺ รมํ ปฏิจฺ อกุสโล ไนจิตฺโต รมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ.

อพฺยากํ ไนจิตฺ รมํ ปฏิจฺ อพฺยากโต ไนจิตฺโต รมโม อุปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

กุสลฺ ไนจิตฺตญฺ อพฺยากํ ไนจิตฺตญฺ รมํ ปฏิจฺ อพฺยากโต ไนจิตฺโต
รมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสลฺ ไนจิตฺตญฺ อพฺยากํ ไนจิตฺตญฺ รมํ ปฏิจฺ อพฺยากโต ไนจิตฺโต
รมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

กุสลฺ ไนจิตฺ รมํ ปฏิจฺ กุสโล ไนจิตฺโต รมโม อุปปชฺชติ อามมณปจฺจยา.
(สงขิตฺ.)

[๙] เหตุยา นว, อามมณ ตีณิ, อธิปัตยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต นว. (สงขิตฺ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิสฺ).

[๑๐] กุสโล ไนจิตฺโต รมโม กุสลสฺส ไนจิตฺตสฺส รมมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (สงขิตฺ.)

เหตุยา สตต, อามมณ นว, อธิปัตยา ทส ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส. (สงขิตฺ.)

๑. กุสลตฤติก ๕๗. เจตสิกทุก

๑-๗. ปฏิจจาทิวาร

ปัจจัยจตุกก

[๑๑] กุสลํ เจตสิกํ ธรรมํ ปฏิจจ กุสโล เจตสิโก ธรรมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัย. (๑)

อกุสลํ เจตสิกํ ธรรมํ ปฏิจจ อกุสโล เจตสิโก ธรรมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. (๑)
อพฺยากํ เจตสิกํ ธรรมํ ปฏิจจ อพฺยากโต เจตสิโก ธรรมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัย. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๑๒] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต
ตีณิ. (สงฺขิตํ. สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจจวารสทิส.)

เหตุ อารมฺมณ

[๑๓] กุสโล เจตสิโก ธรรมโม กุสลสฺส เจตสิกสฺส ธรรมสฺส เหตุปัจจัยเณ
ปัจจัย. (๑)

อกุสโล เจตสิโก ธรรมโม อกุสลสฺส เจตสิกสฺส ธรรมสฺส เหตุปัจจัยเณ ปัจจัย. (๑)
อพฺยากโต เจตสิโก ธรรมโม อพฺยากสฺส เจตสิกสฺส ธรรมสฺส เหตุปัจจัยเณ
ปัจจัย. (๑)

กุสโล เจตสิโก ธรรมโม กุสลสฺส เจตสิกสฺส ธรรมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณ ปัจจัย
ตีณิ.

อกุสโล เจตสิโก ธรรมโม อกุสลสฺส เจตสิกสฺส ธรรมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณ
ปัจจัย. ตีณิ.

อพฺยากโต เจตสิโก ธรรมโม อพฺยากสฺส เจตสิกสฺส ธรรมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณ
ปัจจัย. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๑๔] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ นว, อธิปติยา สทฺต, อนนฺตเร สทฺต ๖ เป ๖
สหชาเต อณฺณมณฺเณ นิสฺสเย ตีณิ, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ปญฺจ,
วิปาเก เอกํ, อาหาเร ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสลตฤติก ปณฺหาวารมฺปี, เอวํ วิตฺถาเรตฺตพฺพ.)

[๑๕] กุสลํ เจตสิกํ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อเจตสิโก ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสลํ อเจตสิกํ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อเจตสิโก ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อพฺยากํ อเจตสิกํ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อเจตสิโก ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

กุสลํ อเจตสิกญจ อพฺยากํ อเจตสิกญจ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อเจตสิโก
ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสลํ อเจตสิกญจ อพฺยากํ อเจตสิกญจ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อเจตสิโก
ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๖] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

นเหตุยา เอกํ น อารมฺมณฺเ ปณฺจ, โนวิกเต ปณฺจ.

(สทฺชาตฺวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวารมฺปี, เอวํ วิตฺถาเรตฺตพฺพ.)

๑. กุสลตฤติก ๕๘-๖๕. จิตตสมปยุตฺตาทีทุก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

[๑๗] กุสลํ จิตตสมปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ... กุสลํ จิตตสํสฺสจํ ฐมํ ปฏิจฺจ...
กุสลํ จิตตสมฺมูจํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ กุสลํ จิตตสทฺทํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖
กุสลํ จิตฺตานุปฺริวตฺติ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ กุสลํ จิตตสํสฺสจสมฺมูจํ ฐมํ ปฏิจฺจ
๖ เป ๖ กุสลํ จิตตสํสฺสจสมฺมูจาทสทฺทํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ กุสลํ จิตตสํสฺสจ-
สมฺมูจาทนุปฺริวตฺติ ฐมํ ปฏิจฺจ กุสโล จิตตสํสฺสจสมฺมูจาทนุปฺริวตฺติ ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.
(สงฺขิตฺตํ. สทฺชาตฺวาโรปี ๖ เป ๖ สมปยุตฺตวาโรปี ปณฺหาวารมฺปี, เอวํ วิตฺถาเรตฺตพฺพ.)

๑. กุสลตฺติก ๖๖. อชฺฌตฺติกทุก

๑-๓. ปฏิจฺจาทีวาร

ปัจจยจตฺตูก

[๑๘] อပ္ฺพากตํ อชฺฌตฺติกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อပ္ฺพากโต อชฺฌตฺติโก ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, สหชาเต เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจฺจวารสทิสฺสา.)

[๑๙] กุสลํ อชฺฌตฺติโก ฐมฺโม กุสลสฺส อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจฺจเยน
ปัจจโย. กุสลํ อชฺฌตฺติโก ฐมฺโม อกุสลสฺส อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจฺจเยน
ปัจจโย. กุสลํ อชฺฌตฺติโก ฐมฺโม อပ္ฺพากตสฺส อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณ-
ปัจจเยน ปัจจโย. (๓)

อกุสลํ อชฺฌตฺติโก ฐมฺโม อกุสลสฺส อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจฺจเยน
ปัจจโย. ตีณิ.

อပ္ฺพากโต อชฺฌตฺติโก ฐมฺโม อပ္ฺพากตสฺส อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณ-
ปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๐] อารมฺมณํ นว, ปจฺจชาเต เอกํ, อาเสวเน ตีณิ. วิปาเก อาหาเร
อินฺทฺริเย เอกํ ๖ เป ๖ วิปฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต ตีณิ, อธิปฺติยา ๖ เป ๖
สมนฺนตฺตเร สตฺต, สหชาเต นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย นว, อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.
ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหวารมฺปิ, เอวํ วิทฺถาเรตพฺพ.)

[๒๑] กุสลํ พาทิรํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสลํ พาทิโร ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว,
(สงฺขิตฺตํ. สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจฺจวารสทิสฺสา.)

[๒๒] กุสลํ พาทิโร ฐมฺโม กุสลสฺส พาทิรสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย.
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา สตุท อารมมณ นว, อวิกเต เทรส. (สงขิตฺ.)

(ยถา กุสลตติกเ ปณฺหาวารมปี, เอว วิสฺสาเรตพฺพ.)

๑. กุสลตติก ๖๗. อุปาทาทก

๑-๗. ปฏิจจาทีวาร

ปัจจยจตุกก

[๒๓] อพฺยาगतฺ อุปาทา รมฺโม อพฺยาगतสฺส อุปาทา รมฺมสฺส อาหารปัจจเยน
ปัจจโย. อินฺทฺริยปัจจเยน ปัจจโย. อตฺถิปจฺจเยน ปัจจโย. อวิกตปัจจเยน ปัจจโย.

อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย อวิกเต เอกํ. (สงขิตฺ.)

[๒๔] กุสลํ โนอุปาทา รมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล โนอุปาทา รมฺโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

อกุสลํ โนอุปาทา รมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล โนอุปาทา รมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา.
ตีณิ.

อพฺยาगतํ โนอุปาทา รมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยาगतํ โนอุปาทา รมฺโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

กุสลํ โนอุปาทา จ อพฺยาगतํ โนอุปาทา จ รมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยาगतํ โนอุปาทา
รมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑)

อกุสลํ โนอุปาทา จ อพฺยาगतํ โนอุปาทา รมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยาगतํ โนอุปาทา
รมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงขิตฺ.)

[๒๕] เหตุยา นว, อารมมณ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต
นว. (สงขิตฺ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิส.)

[๒๖] กุสโล โนอุปาทา รมฺโม กุสลสฺส โนอุปาทา รมฺมสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. ตีณิ.

อกุสโล โนอุปาทา รมฺโม อกุสลสฺส โนอุปาทา รมฺมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย.
ตีณิ.

อพฺยากโต โนอุปาทา ฐมฺโม อพฺยากตฺสฺส โนอุปาทา ฐมฺมตฺสฺส เหตุปัจจุเยน
ปัจจุโย. (๑)

[๒๗] กุสโล โนอุปาทา กุสลตฺสฺส โนอุปาทา ฐมฺมตฺสฺส อารมฺมณปัจจุเยน
ปัจจุโย. ตีณิ.

อกุสโล โนอุปาทา ฐมฺโม อกุสลตฺสฺส โนอุปาทา ฐมฺมตฺสฺส อารมฺมณปัจจุเยน
ปัจจุโย. ตีณิ.

อพฺยากโต โนอุปาทา ฐมฺโม อพฺยากตฺสฺส โนอุปาทา ฐมฺมตฺสฺส อารมฺมณปัจจุเยน
ปัจจุโย. ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๘] เหตุยา สกฺต อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา ทส, อนนฺตเร ๖ เป ๖
สหชาเต สกฺต, อญฺณมณฺเณ ตีณิ, นิสฺสเย อุปฺนิสฺสเย นว ๖ เป ๖ วิปฺปยุตฺเต ตีณิ.
๖ เป ๖ อวิกเต เอกาทส. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปี, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

๑. กุสฺลตฺติก ๖๘. อุปาทีนฺนทุก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปัจจุยจตฺตูก

[๒๙] อพฺยากํ อุปาทีนฺนํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อุปาทีนฺโน ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวารมฺปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๓๐] กุสฺลํ อนฺปาทีนฺนํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล อนฺปาทีนฺโน ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจุยา. ตีณิ.

อกุสฺลํ อนฺปาทีนฺนํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล อนฺปาทีนฺโน ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
นเหตุปัจจุยา. ตีณิ.

อพฺยากํ อนุปาทินํ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อนุปาทินโน ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

กุสฺลํ อนุปาทินนฺจ อพฺยากํ อนุปาทินนฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต
อนุปาทินโน ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสฺลํ อนุปาทินนฺจ อพฺยากํ อนุปาทินนฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต
อนุปาทินโน ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๑] เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ ฯ เป ฯ วิปาเก เอกํ ฯ เป ฯ อวิคเต
นว. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวโรปี ฯ เป ฯ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจฺจวารสทิสฺสา.)

เหตุ อารมฺมณ

[๓๒] กุสฺโล อนุปาทินโน ฐมโม กุสฺลสฺส อนุปาทินนฺสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

อกุสฺโล อนุปาทินโน ฐมโม อกุสฺลสฺส อนุปาทินนฺสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

อพฺยากโต อนุปาทินโน ฐมโม อพฺยากตสฺส อนุปาทินนฺสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

[๓๓] กุสฺโล อนุปาทินโน ฐมโม กุสฺลสฺส อนุปาทินนฺสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อกุสฺโล อนุปาทินโน ฐมโม อกุสฺลสฺส อนุปาทินนฺสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

อพฺยากโต อนุปาทินโน ฐมโม อพฺยากตสฺส อนุปาทินนฺสฺส ฐมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อพฺยากโต อนุปาทินโน ฐมโม กุสฺลสฺส อนุปาทินนฺสฺส
ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อพฺยากโต อนุปาทินโน ฐมโม อกุสฺลสฺส
อนุปาทินนฺสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๔] เหตุยา สกฺต, อารมฺมณฺเ นว, อธิปฺติยา ทส, อนนฺตเร จ ๖ เป ๖
สหชาเต นว, อณฺณมณฺเ ตีณิ, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ปจฺจชาเต
อาเสวเน ตีณิ ๖ เป ๖ วิปฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกาทส. (สงฺขิตฺตํ.)

กุสลตฺติกมฺหนฺตรกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. กุสลตฺติก ๖๕-๗๔. อุปาทานทุก

[๓๕] อกุสลํ อุปาทานํ ธรรมํ ปฏิจฺจ อกุสโล อุปาทาโน ธรรมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (อุปาทานโคจรกํ
วิตฺถาเรทพฺพํ.)

กุสลตฺติกอุปาทานโคจรกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. กุสลตฺติก ๗๕. กิเลสทุก

๑-๗. ปฏิจฺจจาทวาร

ปัจจัยจตุกก

[๑] อกุสลํ กิเลสํ ธรรมํ ปฏิจฺจ อกุสโล กิเลโส ธรรมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาตวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๒] กุสลํ โนกิเลสํ ธรรมํ ปฏิจฺจ กุสโล โนกิเลโส ธรรมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อกุสลํ โนกิเลสํ ธรรมํ ปฏิจฺจ อกุสโล โนกิเลโส ธรรมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อพฺยากํ โนกิลสํ ฐมํ ปฏฺิจา อพฺยากโต โนกิลโส ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

กุสลํ โนกิลสญฺจ อพฺยากํ โนกิลสญฺจ ฐมํ ปฏฺิจา อพฺยากโต โนกิลโส
ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสลํ โนกิลสญฺจ อพฺยากํ โนกิลสญฺจ ฐมํ ปฏฺิจา อพฺยากโต โนกิลโส
ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๓] เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปตฺติยา นว ๆ เป ๆ วิปาเก เอกํ,
อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปปี ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวาโรปปี ปฏฺิจาวารสทิสฺสา.)

[๔] กุสโล โนกิลโส ฐมโม กุสสฺส โนกิลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

อพฺยากโต โนกิลโส ฐมโม อพฺยากตฺส โนกิลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๕] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณํ นว, อธิปตฺติยา ทส ๆ เป ๆ อวิกเต เทรส.
(สงฺขิตฺตํ. ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหวารมฺปิ, เอวํ วิทฺถาเรทพฺพํ.)

๑. กุสลตติก ๗๖. สงฺกิลลสิกทก

๑-๗. ปฏฺิจาทวาร

ปจฺจยจตฺตก

[๖] กุสลํ สงฺกิลลสิกํ ฐมํ ปฏฺิจา กุสโล สงฺกิลลสิโก ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อกุสลํ สงฺกิลลสิกํ ฐมํ ปฏฺิจา อกุสโล สงฺกิลลสิโก ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อพฺยากํ สงฺกิลลสิกํ ฐมํ ปฏฺิจา อพฺยากโต สงฺกิลลสิโก ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

กฺสฺลํ สงฺกิลฺลิกณฺจ อพฺยากตํ สงฺกิลฺลิกณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต สงฺกิลฺลิกโก
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อกฺสฺลํ สงฺกิลฺลิกณฺจ อพฺยากตํ สงฺกิลฺลิกณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต สงฺกิลฺลิกโก
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

[๗] เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.
(สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี วิตุฏฺฐาเรตพฺพ.)

[๘] กฺสฺโล สงฺกิลฺลิกโก ฐมฺโม กฺสฺลสฺส สงฺกิลฺลิกสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

อกฺสฺโล สงฺกิลฺลิกโก ฐมฺโม อกฺสฺลสฺส สงฺกิลฺลิกสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

อพฺยากโต สงฺกิลฺลิกโก ฐมฺโม อพฺยากตสฺส สงฺกิลฺลิกสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๙] เหตุยา สทฺต, อารมฺมณํ นว, อธิปฺติยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส.
(สงฺขิตฺตํ. ยถา กฺสฺลตฺตํเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตุฏฺฐาเรตพฺพ.)

[๑๐] กฺสฺลํ อสงฺกิลฺลิกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กฺสฺโล อสงฺกิลฺลิกโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อพฺยากตํ อสงฺกิลฺลิกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต อสงฺกิลฺลิกโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๑] เหตุยา เทว, อารมฺมณํ เทว ๖ เป ๖ อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖
วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี
ปฏฺิจฺจวารสทฺธิสา.)

[๑๒] กฺสฺโล อสงฺกิลฺลิกโก ฐมฺโม กฺสฺลสฺส อสงฺกิลฺลิกสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต อสงฺกิลฺลิกโก ฐมฺโม อพฺยากตสฺส อสงฺกิลฺลิกสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต อสงฺกิลิสิโก ฐมฺโม อพฺยากตฺสฺส อสงฺกิลิสิกตฺสฺส ฐมฺมตฺสฺส อารมฺมณ-
ปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อพฺยากโต อสงฺกิลิสิโก ฐมฺโม กุสฺลตฺสฺส อสงฺกิลิสิกตฺสฺส ฐมฺมตฺสฺส
อารมฺมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๒) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๓] เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว, อธิปตฺติยา ตีณิ, อนนฺตเร เทว ๖ เป ๖
อุปฺนิสฺสเย จตฺตาริ ๖ เป ๖ กมฺเม ตีณิ, วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.
(สงฺขิตฺตํ. ยถา กุสฺลตฺตีกเ ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

๑. กุสลดตฺตีก ๗๗. สงฺกิลิฏฺจทุก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

เหตุ อารมฺมณ

[๑๔] อกุสฺลํ สงฺกิลิฏฺจํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา อกุสฺโล สงฺกิลิฏฺโจ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจาया. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๑๕] กุสฺลํ อสงฺกิลิฏฺจํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา กุสฺโล อสงฺกิลิฏฺโจ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจาया. กุสฺลํ อสงฺกิลิฏฺจํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา อพฺยากโต อสงฺกิลิฏฺโจ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจาया. กุสฺลํ อสงฺกิลิฏฺจํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา กุสฺโล อสงฺกิลิฏฺโจ จ อพฺยากโต
อสงฺกิลิฏฺโจ จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจาया. (๓)

อพฺยากตํ อสงฺกิลิฏฺจํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา อพฺยากโต อสงฺกิลิฏฺโจ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจาया. กุสฺลํ อสงฺกิลิฏฺจณฺจ อพฺยากตํ อสงฺกิลิฏฺจณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา อพฺยากโต
อสงฺกิลิฏฺโจ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจาया. (๒)

[๑๖] กุสฺลํ อสงฺกิลิฏฺจํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา กุสฺโล อสงฺกิลิฏฺโจ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
อารมฺมณปจฺจาया. (๑)

อพฺยํกํ อสงฺกิลฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ อพฺยํกโต อสงฺกิลฺลํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
อํารมฺมณปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๑๗] เหตุยา ปณฺจ, อํารมฺมณ เทว, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ
๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตํ. สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี
ปฏฺิจจวารสํทิส.)

[๑๘] กุสโล อสงฺกิลฺลํ ฐมฺโม กุสฺลสฺส อสงฺกิลฺลํ ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

อพฺยํกโต อสงฺกิลฺลํ ฐมฺโม อพฺยํกตสฺส อสงฺกิลฺลํ ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

กุสโล อสงฺกิลฺลํ ฐมฺโม กุสฺลสฺส อสงฺกิลฺลํ ฐมฺมสฺส อํารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. เทว.

อพฺยํกโต อสงฺกิลฺลํ ฐมฺโม อพฺยํกตสฺส อสงฺกิลฺลํ ฐมฺมสฺส อํารมฺมณ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. เทว. (สงฺขิตํ.)

[๑๙] เหตุยา จตฺตาริ, อํารมฺมณ จตฺตาริ, อธิปฺติยา ปณฺจ, อนนฺตเร จตฺตาริ
๖ เป ๖ สหชาเต ปณฺจ, อณฺณมณฺเฑ เทว, นิสฺสเย สตฺต, อุนิสฺสเย จตฺตาริ,
ปุเรชาเต ปจฺจชาเต อาเสวเน เทว, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ๖ เป ๖
มคฺเค จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต เทว, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต สตฺต. (สงฺขิตํ.
ยถา กุสฺลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพ.)

๑. กุสฺลตฺติก ๑๘. กิเลสสมฺปยุตฺตทุก

๑-๑. ปฏฺิจจาทิวาร-เหตุ

[๒๐] อกุสฺลํ กิเลสสมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ อกุสฺโล กิเลสสมฺปยุตฺโต ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺกิลฺลํทุกสํทิส.)

๑. กุสลดตฺติก ๗๕. กิเลสสงฺกิลลสิกทก

๑-๗. ปฏิจฺจาทวาร-เหตุ

[๒๑] อุกฺสํ กิเลสญฺเจว สงฺกิลลิกญฺจ รมํ ปฏิจฺจ อุกฺสโล กิเลสโ เจว สงฺกิลลิกโก จ รมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ ปญฺหาวโรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๒๒] กุสํ สงฺกิลลิกญฺเจว โน จ กิเลสํ รมํ ปฏิจฺจ กุสโล สงฺกิลลิกโก เจว โน จ กิเลสโ รมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อุกฺสํ สงฺกิลลิกญฺเจว โน จ กิเลสํ รมํ ปฏิจฺจ อุกฺสโล สงฺกิลลิกโก เจว โน จ กิเลสโ รมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อพฺยากํ สงฺกิลลิกญฺเจว โน จ กิเลสํ รมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต สงฺกิลลิกโก เจว โน จ กิเลสโ รมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

กุสํ สงฺกิลลิกญฺเจว โน จ กิเลสญฺจ อพฺยากํ สงฺกิลลิกญฺเจว โน จ กิเลสญฺจ รมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต สงฺกิลลิกโก เจว โน จ กิเลสโ รมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อุกฺสํ สงฺกิลลิกญฺเจว โน จ กิเลสญฺจ อพฺยากํ สงฺกิลลิกญฺเจว โน จ กิเลสญฺจ รมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต สงฺกิลลิกโก เจว โน จ กิเลสโ รมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)

[๒๓] เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ. สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจฺจวารสทิส.)

[๒๔] กุสโล สงฺกิลลิกโก เจว โน จ กิเลสโ รมโม กุสสฺส สงฺกิลลิกสฺส เจว โน จ กิเลสสฺส รมมฺสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อพฺยากโต สงฺกิลลิกโก เจว โน จ กิเลสโ รมโม อพฺยากตสฺส สงฺกิลลิกสฺส เจว โน จ กิเลสสฺส รมมฺสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๒๕] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณํ นว, อธิปตฺติยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส. (สงฺขิตํ. ยถา กุสลดตฺติก ปญฺหาวารมฺปี, เอวํ วิตุถาเรทพฺพ.)

๑. กุสลดตุตฺติก ๘๐. กิเลสสงฺกิลฺลิจฺทุก

๑. ปฏิจฺจวาร-เหตุ

[๒๖] อุกฺสฺลํ กิเลสณฺเจว สงฺกิลฺลิจฺฉนฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุกฺสฺโล กิเลโส เจว สงฺกิลฺลิจฺ จ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ อารมฺมณฺ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวารี ๖ เป ๖ ปณฺหาวารี สฬพฺพตฺต เอกํ.)

[๒๗] อุกฺสฺลํ สงฺกิลฺลิจฺฉนฺเจว โน จ กิเลสํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุกฺสฺโล สงฺกิลฺลิจฺ เจว โน จ กิเลโส ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวารี ๖ เป ๖ ปณฺหาวารี สฬพฺพตฺต เอกํ.)

๑. กุสลดตุตฺติก ๘๑. กิเลสกิเลสสมฺปยุตฺตทุก

๑. ปฏิจฺจวาร-เหตุ

[๒๘] อุกฺสฺลํ กิเลสณฺเจว กิเลสสมฺปยุตฺตณฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุกฺสฺโล กิเลโส เจว กิเลสสมฺปยุตฺโต จ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวารี ๖ เป ๖ ปณฺหาวารี สฬพฺพตฺต เอกํ.)

[๒๙] อุกฺสฺลํ กิเลสสมฺปยุตฺตณฺเจว โน จ กิเลสํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุกฺสฺโล กิเลสสมฺปยุตฺโต เจว โน จ กิเลโส ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวารี ๖ เป ๖ ปณฺหาวารี สฬพฺพตฺต เอกํ.)

๑. กุสลตฺติก ๘๒. กิเลสวิปฺปยุตฺตสงฺกิเลสิกทุก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร-เหตุ

[๓๐] กุสลํ กิเลสวิปฺปยุตฺตํ สงฺกิเลสํ ฐมํ ปฏิจฺจ กุสโล กิเลสวิปฺปยุตฺโต สงฺกิเลสโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ กิเลสวิปฺปยุตฺตํ สงฺกิเลสํ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต กิเลสวิปฺปยุตฺโต สงฺกิเลสโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ กิเลสวิปฺปยุตฺตํ สงฺกิเลสํ ฐมํ ปฏิจฺจ กุสโล กิเลสวิปฺปยุตฺโต สงฺกิเลสโก จ อพฺยากโต กิเลสวิปฺปยุตฺโต สงฺกิเลสโก จ ฐมมา อูปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อพฺยากํ กิเลสวิปฺปยุตฺตํ สงฺกิเลสํ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต กิเลสวิปฺปยุตฺโต สงฺกิเลสโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

กุสลํ กิเลสวิปฺปยุตฺตํ สงฺกิเลสิกณฺจ อพฺยากํ กิเลสวิปฺปยุตฺตํ สงฺกิเลสิกณฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต กิเลสวิปฺปยุตฺโต สงฺกิเลสโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๑] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเท ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิส.)

[๓๒] กุสโล กิเลสวิปฺปยุตฺโต สงฺกิเลสโก ฐมโม กุสลสฺส กิเลสวิปฺปยุตฺตสฺส สงฺกิเลสิกสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อพฺยากโต กิเลสวิปฺปยุตฺโต สงฺกิเลสโก ฐมโม อพฺยากตสฺส กิเลสวิปฺปยุตฺตสฺส สงฺกิเลสิกสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๓] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณ จตฺตาริ, อธิปติยา จตฺตาริ ๖ เป ๖ อวิกเท สทฺท. (สงฺขิตฺตํ. ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปี, เอวํ วิทฺธาทะทพฺพ.)

[๓๔] กุสลํ กิเลสวิปฺปยุตฺตํ อสงฺกิเลสํ ฐมํ ปฏิจฺจ กุสโล กิเลสวิปฺปยุตฺโต อสงฺกิเลสโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

อพฺยากํ กิเลสวิปฺปยุตฺตํ อสงฺกิเลสํ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต กิเลสวิปฺปยุตฺโต อสงฺกิเลสโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อาเสวเน วิปาเก เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺ.
สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิสฺวา.)

[๓๕] กุสโล กิเลสวิปยุตฺโต อสงฺกิลสิโก รมโม กุสสสฺส กิเลสวิปยุตฺตสฺส
อสงฺกิลสิกสฺส รมมสฺส เหตุปัจจายเณ ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต กิเลสวิปยุตฺโต อสงฺกิลสิโก รมโม อพฺยากตสฺส กิเลสวิปยุตฺตสฺส
อสงฺกิลสิกสฺส รมมสฺส เหตุปัจจายเณ ปจฺจโย (๑) (สงฺขิตฺ.)

[๓๖] เหตุยา เทว, อารมฺมเณ เทว, อธิปตฺติยา ตินิ, อนนฺตเร เทว ๖ เป ๖
อุปฺนิสฺสเย จตฺตาริ ๖ เป ๖ กมฺเม ตินิ, วิปาเก เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.
(สงฺขิตฺ. ยถา กุสสฺสทฺติเก ปณฺหาวาร, เอว วิตฺถาเรตพฺพ.)

กุสสฺสทฺติกกิเลสโกจณํ นิฏฺฐิตํ.

๑. กุสสฺสทฺติก ๔๓. ทสฺสเนนปฺหาทพฺพทุก

๑-๓. ปฏิจฺจาทิวาร-เหตุ

[๑] อกุสฺสํ ทสฺสเนน ปฺหาทพฺพํ รมมํ ปฏิจฺจ อกุสฺโส ทสฺสเนน ปฺหาทพฺโพ
รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจายา. (สงฺขิตฺ.)

เหตุยา เอก, อารมฺมเณ เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เอก. (สงฺขิตฺ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺต เอก.)

[๒] กุสฺสํ ทสฺสเนน ปฺหาทพฺพํ รมมํ ปฏิจฺจ กุสฺโส ทสฺสเนน ปฺหาทพฺโพ
รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจายา. ตินิ.

อกุสฺสํ ทสฺสเนน ปฺหาทพฺพํ รมมํ ปฏิจฺจ อกุสฺโส ทสฺสเนน ปฺหาทพฺโพ รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจายา. ตินิ.

อพฺยากํ ทสฺสเนน ปฺหาทพฺพํ รมมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ทสฺสเนน ปฺหาทพฺโพ
รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจายา. (๑)

กุสฺสํ ทสฺสเนน ปฺหาทพฺพญฺจ อพฺยากํ ทสฺสเนน ปฺหาทพฺพญฺจ รมมํ ปฏิจฺจ
อพฺยากโต ทสฺสเนน ปฺหาทพฺโพ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจายา. (๑)

อกุสลํ นทสฺสเนน ปาทพฺพญจ อพฺยากํ นทสฺสเนน ปาทพฺพญจ ฐมฺมํ
ปฏิจฺจ อพฺยากโต นทสฺสเนน ปาทพฺพโพ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

[๓] เหตุยา นว, อารมฺมเณ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.
(สงฺขิตฺตํ. สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจฺจวารสทิส.)

[๔] กุสโล นทสฺสเนน ปาทพฺพโพ ฐมฺโม กุสลสฺส นทสฺสเนน ปาทพฺพสฺส
ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อกุสโล นทสฺสเนน ปาทพฺพโพ ฐมฺโม อกุสลสฺส นทสฺสเนน ปาทพฺพสฺส
ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อพฺยากโต นทสฺสเนน ปาทพฺพโพ ฐมฺโม อพฺยากตสฺส นทสฺสเนน ปาทพฺพสฺส
ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๕] เหตุยา สทฺต, อารมฺมเณ นว, อธิปฺติยา ทส, อนนฺตเร สทฺต ๖ เป ๖
อวิกเต เทรส. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปี, เอวํ วิตุถาเรตพฺพ.)

๑. กุสลตติก ๘๔. ภาวนายปาทพพุททุก

๑. ปฏิจฺจวาร-เหตุ

[๖] อกุสลํ ภาวนาย ปาทพฺพํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล ภาวนาย ปาทพฺพโพ
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมเณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สพฺพทฺธ เอกํ.)

[๗] กุสลํ นภาวนาย ปาทพฺพํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล นภาวนาย ปาทพฺพโพ
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมเณ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวารมฺปี วิตุถาเรตพฺพ.)

๑. กุสลดตุติก ๘๕. ทสฺสเนนปหาตพฺพเหตุกทุก

๑. ปฏิจจวาร-เหตุ

[๘] อกุสลํ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ อกุสโล ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาระปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๙] กุสลํ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ กุสโล นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต นว. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาระมี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาระมี วิตุถาเรตพฺพ.)

๑. กุสลดตุติก ๘๖. ภาวนายปหาตพฺพเหตุกทุก

๑. ปฏิจจวาร

ปจฺจยจตุกก

[๑๐] อกุสลํ ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ อกุสโล ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาระปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๑๑] กุสลํ นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ กุสโล นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิคเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาระปี วิตุถาเรตพฺพ.)

๑. กุสลตฤติก ๘๗. สวิตกฤททุก

๑-๗. ปฏิจจาทวาร

เหตุอารมณ

[๑๒] กุสลํ สวิตกํ ฐมํ ปฏิจจ กุสโล สวิตกโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสลํ สวิตกํ ฐมํ ปฏิจจ อกุสโล สวิตกโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อพฺยากํ สวิตกํ ฐมํ ปฏิจจ อพฺยากโต สวิตกโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๓] เหตุยา ตีณิ, อารมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ, อวิกเต ตีณิ.
(สงฺฆิตฺตํ. สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจจาวรสทิสฺสา.)

[๑๔] กุสโล สวิตกโก ฐมโม กุสลสฺส สวิตกกสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล สวิตกโก ฐมโม อกุสลสฺส สวิตกกสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต สวิตกโก ฐมโม อพฺยากสฺส สวิตกกสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

กุสโล สวิตกโก ฐมโม กุสลสฺส สวิตกกสฺส ฐมมสฺส อารมณฺณปจฺจเยน ปจฺจโย.
ตีณิ.

อกุสโล สวิตกโก ฐมโม อกุสลสฺส สวิตกกสฺส ฐมมสฺส อารมณฺณปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

อพฺยากโต สวิตกโก ฐมโม อพฺยากสฺส สวิตกกสฺส ฐมมสฺส อารมณฺณปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๕] เหตุยา ตีณิ, อารมมณเ นว, อธิปัตติยา สตุต, อนนตเร สตุต ๖ เป ๖
สหชาเต อณวมณเเว นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ปณฺจ,
วิปาเก เอกํ, อาหาเร ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตถาเรตพฺพํ.)

อวิตกกุปท-เหตุ

[๑๖] กุสลํ อวิตกกํ ธรรมํ ปฏิจฺจ กุสโล อวิตกโก ธรรมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา สตุต, อารมมณเ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ, อวิกเต สตุต. (สงฺขิตฺตํ.
สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิสฺสา.)

[๑๗] กุสโล อวิตกโก ธรรมโม กุสลสฺส อวิตกกุสฺส ธรรมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

อพฺยาโกโต อวิตกโก ธรรมโม อพฺยาโกสฺส อวิตกกุสฺส ธรรมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๘] เหตุยา จตฺตาริ, อารมมณเ นว, อธิปัตติยา ๖ เป ๖ สหชาเต สตุต,
อณวมณเเว เทว, นิสฺสเย ทส, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ปจฺจชาเต อาเสวเน
ตีณิ, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร อินฺทริเย จตฺตาริ, ฉาเน มกฺเค ปณฺจ,
สมฺปยุตฺเต เทว, วิปฺปยุตฺเต ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ทส. (สงฺขิตฺตํ. ยถา กุสลตฺติเก
ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตถาเรตพฺพํ.)

๑. กุสลตฺติก ๘๘. สวิจารทุก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตูก

[๑๙] กุสลํ สวิจารํ ธรรมํ ปฏิจฺจ กุสโล สวิจาโร ธรรมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (กุสลสฺวิตกกุสทิสฺส.)

๑. กุสลดตฺติก ๘๘. สปปัตติกทุก

๑-๗. ปฏิจจาทีวาร

ปัจจยจตุกก

[๒๐] กุสลํ สปปัตติกํ ฐมํ ปฏิจํ กุสโล สปปัตติโก ฐมโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจยา (๑)

อกุสลํ สปปัตติกํ ฐมํ ปฏิจํ อกุสโล สปปัตติโก ฐมโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจยา (๑)

อพฺยากํ สปปัตติกํ ฐมํ ปฏิจํ อพฺยากโต สปปัตติโก ฐมโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๑] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.
(สงฺฆิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจจวารสทิสฺสา.)

[๒๒] กุสโล สปปัตติโก ฐมโม กุสฺลสฺส สปปัตติกสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. (๑)

อกุสโล สปปัตติโก ฐมโม อกุสฺลสฺส สปปัตติกสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. (๑)

อพฺยากโต สปปัตติโก ฐมโม อพฺยากตฺสฺส สปปัตติกสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๓] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ นว, อธิปติยา ๖ เป ๖ สมฺนนฺตเร สทฺต,
สหชาเต อณฺณมณฺณเย นิสฺสเย ตีณิ, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ปญฺจ,
วิปาเก เอกํ, อาหาเร ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

อปปัตติกปท-เหตุ

[๒๔] กุสลํ อปปัตติกํ ฐมํ ปฏิจํ กุสโล อปปัตติโก ฐมโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

อกุสลํ อปปีติกํ ฐมํ ปฏิจํ อกุสโล อปปีติโก ฐโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

อพฺยาคํ อปปีติกํ ฐมํ ปฏิจํ อพฺยาคโต อปปีติโก ฐโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

กุสลํ อปปีติกญฺจ อพฺยาคํ อปปีติกญฺจ ฐมํ ปฏิจํ อพฺยาคโต อปปีติโก
ฐโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑)

อกุสลํ อปปีติกญฺจ อพฺยาคํ อปปีติกญฺจ ฐมํ ปฏิจํ อพฺยาคโต อปปีติโก
ฐโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๕] เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต
นว. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิสฺสา.)

[๒๖] กุสโล อปปีติโก ฐโม กุสสฺส อปปีติกสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา สทฺธ, อารมฺมณํ นว, อธิปฺติยา ทส ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส. (สงฺขิตฺตํ.
ยถา กุสสฺสทฺธิเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตฺถาเรทพฺพํ.)

๑. กุสลตฺตํ ๕๐-๕๒. ปิตฺติสทฺทาทิทุก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจยจตฺตํ

[๒๗] กุสลํ ปิตฺติสทฺทํ ฐมํ ปฏิจํ กุสโล ปิตฺติสทฺทโต ฐโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. กุสลํ นปิตฺติสทฺทํ ฐมํ ปฏิจํ ๖ เป ๖ กุสลํ สฺขสทฺทํ ฐมํ
ปฏิจํ ๖ เป ๖ กุสลํ นสฺขสทฺทํ ฐมํ ปฏิจํ ๖ เป ๖ กุสลํ อฺนุเปกฺขาสทฺทํ
ฐมํ ปฏิจํ ๖ เป ๖ กุสลํ นอฺนุเปกฺขาสทฺทํ ฐมํ ปฏิจํ. (สงฺขิตฺตํ.)

๑. กุสลตฺติก ๕๓. กามาวจรทุก

๑-๓. ปฏิจจาทีวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๒๘] กุสลํ กามาวจรํ ฐมํ ปฏิจจ กุสโล กามาวจโร ฐมโม อูปปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. กุสลํ กามาวจรํ ฐมํ ปฏิจจ อပ္ผากโต กามาวจโร ฐมโม อูปปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. กุสลํ กามาวจรํ ฐมํ ปฏิจจ กุสโล กามาวจโร จ อပ္ผากโต
กามาวจโร จ ฐมมา อูปปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. (๓)

อกุสลํ กามาวจรํ ฐมํ ปฏิจจ อกุสโล กามาวจโร ฐมโม อูปปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

อพฺผากํ กามาวจรํ ฐมํ ปฏิจจ อပ္ผากโต กามาวจโร ฐมโม อูปปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (๑)

กุสลํ กามาวจรณจ อပ္ผากํ กามาวจรณจ ฐมํ ปฏิจจ อပ္ผากโต กามาวจโร
ฐมโม อูปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

อกุสลํ กามาวจรณจ อပ္ผากํ กามาวจรณจ ฐมํ ปฏิจจ อပ္ผากโต กามาวจโร
ฐมโม อูปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๙] เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเท
นว. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจจวารสทิสฺสา.)

[๓๐] กุสโล กามาวจโร ฐมโม กุสลสฺส กามาวจรสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. ตีณิ.

อกุสโล กามาวจโร ฐมโม กุสลสฺส กามาวจรสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย.
ตีณิ.

อพฺผากโต กามาวจโร ฐมโม อပ္ผากตสฺส กามาวจรสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๑] เหตุยา สกฺต, อารมฺมณฺเ นว, อธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ อวิกฺเต เตรส.
(สงฺขิตฺตํ. ยถา กุสลฺลตฺติเก ปณฺหวารมฺปิ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพ.)

นกกามาวจรปท-เหตุ อารมฺมณ

[๓๒] กุสลํ นกกามาวจโร ฐมํ ปฏิจฺจ กุสโล นกกามาวโร ฐมโฌ อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อพฺยากํ นกกามาวจโร ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต นกกามาวโร ฐมโฌ อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทว, อารมฺมณฺเ เทว ๆ เป ๆ วิปาเก เอกํ ๆ เป ๆ อวิกฺเต เทว.
(สงฺขิตฺตํ. สหชาตวโรปิ ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวโรปิ ปฏิจฺจวารสฺสิตา.)

[๓๓] กุสโล นกกามาวโร ฐมโฌ กุสลสฺส นกกามาวรสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย (๑)

อพฺยากโต นกกามาวโร ฐมโฌ อพฺยากตสฺส นกกามาวรสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

กุสโล นกกามาวโร ฐมโฌ กุสลสฺส นกกามาวรสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. กุสโล นกกามาวโร ฐมโฌ อพฺยากตสฺส นกกามาวรสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อพฺยากโต นกกามาวโร ฐมโฌ อพฺยากตสฺส นกกามาวรสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. อพฺยากโต นกกามาวโร ฐมโฌ กุสลสฺส นกกามาวรสฺส ฐมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๓๔] เหตุยา เทว, อารมฺมณฺเ จตฺตาริ, อธิปฺติยา ตีณิ, อนนฺตเร สมฺนนฺตเร
ตีณิ, สหชาเต อณฺณมณฺเ นิสฺสเย เทว, อุนิสฺสเย จตฺตาริ, อาเสวเน เทว,
กมฺเม ตีณิ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เทว ๆ เป ๆ อวิกฺเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลฺลตฺติเก ปณฺหวารมฺปิ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพ.)

๑. กุสลดตฺติก ๕๔. ฐปาวจรทุก

๑-๓. ปฏิจจาทีวาร

ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๓๕] กุสล์ ฐปาวจร ฐมมํ ปฏิจจา กุสโล ฐปาวจโร ฐมโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

อพฺยากตํ ฐปาวจร ฐมมํ ปฏิจจา อพฺยากโต ฐปาวจโร ฐมโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทว. ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวโรปี วิตุถาเรตพฺพา.)

[๓๖] กุสล์ นรฺฐปาวจร ฐมมํ ปฏิจจา กุสโล นรฺฐปาวจโร ฐมโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

อกุสล์ นรฺฐปาวจร ฐมมํ ปฏิจจา อกุสโล นรฺฐปาวจโร ฐมโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

อพฺยากตํ นรฺฐปาวจร ฐมมํ ปฏิจจา อพฺยากโต นรฺฐปาวจโร ฐมโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

กุสล์ นรฺฐปาวจรณฺจ อพฺยากตํ นรฺฐปาวจรณฺจ ฐมมํ ปฏิจจา อพฺยากโต นรฺฐปาวจโร
ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑)

อกุสล์ นรฺฐปาวจรณฺจ อพฺยากตํ นรฺฐปาวจรณฺจ ฐมมํ ปฏิจจา อพฺยากโต
นรฺฐปาวจโร ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๗] เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต
นว. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจจวารสทิส.)

[๓๘] กุสโล นรฺฐปาวจโร ฐมโม กุสลสฺส นรฺฐปาวจรสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. ตีณิ.

อกุสโล นรุปาวจโร ฐมโม อกุสสส นรุปาวจรสส ฐมมสส เหตุปัจจยเณ
ปัจจโย. ตีณิ.

อพฺยากโต นรุปาวจโร ฐมโม อพฺยากตสส นรุปาวจรสส ฐมมสส เหตุปัจจยเณ
ปัจจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๙] เหตุยา สกฺต, อารมฺมเณ นว, อธิปฺติยา ทส ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส.
(สงฺขิตฺตํ. ยถา กุสฺลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปี, เอวํ วิตุถาเรตพฺพํ.)

๑. กุสฺลตฺติก ๕๕. อรฺอุปาวจรทุก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจยจตฺตก

[๔๐] กุสฺลํ อรฺอุปาวจรํ ฐมมํ ปฏิจฺจ กุสฺโล อรฺอุปาวจโร ฐมโม อฺปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

อพฺยากตํ อรฺอุปาวจรํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อรฺอุปาวจโร ฐมโม อฺปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

กุสฺลํ นอรฺอุปาวจรํ ฐมมํ ปฏิจฺจ กุสฺโล นอรฺอุปาวจโร ฐมโม อฺปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (อรฺอุปาวจรทุกสทิสํ.)

๑. กุสฺลตฺติก ๕๖. ปริยาปนฺนทุก

๑-๑. ปฏิจฺจจาทิวาร

ปัจจยจตฺตก-เหตุ

[๔๑] กุสฺลํ ปริยาปนฺนํ ฐมมํ ปฏิจฺจ กุสฺโล ปริยาปนฺโน ฐมโม อฺปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

อกุสฺลํ ปริยาปนฺนํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อกุสฺโล ปริยาปนฺโน ฐมโม อฺปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

อพฺยากํ ปริยาปนํ ฐมํ ปฏฺิจ อพฺยากโต ปริยาปนโน ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

กุสฺลํ ปริยาปนญฺจ อพฺยากํ ปริยาปนญฺจ ฐมํ ปฏฺิจ อพฺยากโต
ปริยาปนโน ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสฺลํ ปริยาปนญฺจ อพฺยากํ ปริยาปนญฺจ ฐมํ ปฏฺิจ อพฺยากโต
ปริยาปนโน ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๒] เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.
(สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏฺิจจวารสทิสฺสา.)

[๔๓] กุสฺโล ปริยาปนโน ฐมโม กุสฺลสฺส ปริยาปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

อกุสฺโล ปริยาปนโน ฐมโม อกุสฺลสฺส ปริยาปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

อพฺยากโต ปริยาปนโน ฐมโม อพฺยากสฺส ปริยาปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๔] เหตุยา สทฺต, อารมฺมณํ นว, อธิปฺตียา นว ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส.
(สงฺขิตฺตํ. ยถา กุสฺลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปี, เอวํ วิทฺธาวเรตพฺพํ.)

อปฺริยาปนฺนปท-เหตุ อารมฺมณ

[๔๕] กุสฺลํ อปฺริยาปนํ ฐมํ ปฏฺิจ กุสฺโล อปฺริยาปนโน ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อพฺยากํ อปฺริยาปนํ ฐมํ ปฏฺิจ อพฺยากโต อปฺริยาปนโน ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทว, อารมฺมณํ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)
(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏฺิจจวารสทิสฺสา.)

[๔๖] กุสฺโล อปฺริยาปนโน ฐมโม กุสฺลสฺส อปฺริยาปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อพฺยํกํโต อปริยาปนโน รมโม อพฺยํกตสฺส อปริยาปนนสฺส รมมสฺส
เหตุปัจจยํ ปจฺจโย. (๑)

อพฺยํกํโต อปริยาปนโน รมโม อพฺยํกตสฺส อปริยาปนนสฺส รมมสฺส
อามมณฺณปัจจยํ ปจฺจโย.

อพฺยํกํโต อปริยาปนโน รมโม กุสลสฺส อปริยาปนนสฺส รมมสฺส อามมณ-
ณปัจจยํ ปจฺจโย. (๒)

[๔๗] เหตุยา เทว, อามมณฺณ เทว, อธิปัตติยา ตีณิ, อนนฺตเร เทว ๖ เป ๖
อุปนิสฺสเย จตฺตาริ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปญฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตถาเรตพฺพ.)

๑. กุสลตฺติก ๕๗. นิยุยานิกทุก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจยจตฺตก

[๔๘] กุสลํ นิยุยานิกํ รมมํ ปฏิจฺจ กุสโล นิยุยานิกโก รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยํ. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อามมณฺณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปํ ๖ เป ๖ ปญฺหาวารมฺปิ สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๔๙] กุสลํ อนิยุยานิกํ รมมํ ปฏิจฺจ กุสโล อนิยุยานิกโก รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยํ. ตีณิ.

อกุสลํ อนิยุยานิกํ รมมํ ปฏิจฺจ อกุสโล อนิยุยานิกโก รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยํ. ตีณิ.

อพฺยํกํตํ อนิยุยานิกํ รมมํ ปฏิจฺจ อพฺยํกํโต อนิยุยานิกโก รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยํ. (๑)

กุสลํ อนิยุยานิกญจ อพฺยํกํตํ อนิยุยานิกญจ รมมํ ปฏิจฺจ อพฺยํกํโต
อนิยุยานิกโก รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยํ. (๑)

อกุสลํ อนินฺยยานิกณฺจ อพฺยากตํ อนินฺยยานิกณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต
อนินฺยยานิกโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๕๐] เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺฆิตฺตํ.)
(สหชาตวารมฺปิ ๖ เป ๖ ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

๑. กุสลดตฺตีก ๔๕. นียตทุก

๑. ปฏฺิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตูก

[๕๑] กุสลํ นียตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสโล นียโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
อกุสลํ นียตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อกุสโล นียโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
(สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เทว, อารมฺมณํ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)
(สหชาตวารมฺปิ ๖ เป ๖ ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

[๕๒] กุสลํ อนินฺยตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสโล อนินฺยโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺฆิตฺตํ.)
(สหชาตวารมฺปิ ๖ เป ๖ ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

๑. กุสลดตฺตีก ๔๕. สอฺตฺตรทุก

๑-๓. ปฏฺิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตูก

[๕๓] กุสลํ สอฺตฺตรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสโล สอฺตฺตรโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อกุสลํ สอฺตฺตรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อกุสโล สอฺตฺตรโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อพฺยากํ สอฺตฺตโร ฐมฺมํ ปฏฺิจจ อพฺยากโต สอฺตฺตโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

กุสฺลํ สอฺตฺตรณฺจ อพฺยากํ สอฺตฺตรณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ อพฺยากโต สอฺตฺตโร
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสฺลํ สอฺตฺตรณฺจ อพฺยากํ สอฺตฺตรณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ อพฺยากโต สอฺตฺตโร
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๕๔] เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต
นว. (สงฺฆิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏฺิจจวารสทิสา.)

[๕๕] กุสฺโล สอฺตฺตโร ฐมฺโม กุสฺลสฺส สอฺตฺตรสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

อกุสฺโล สอฺตฺตโร ฐมฺโม อกุสฺลสฺส สอฺตฺตรสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.
อพฺยากโต สอฺตฺตโร ฐมฺโม อพฺยากตสฺส สอฺตฺตรสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๕๖] เหตุยา สตฺต, อารมฺมณํ นว, อธิปฺติยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส.
(สงฺฆิตฺตํ.)

อนฺตฺตรปท-เหตุ อารมฺมณ

[๕๗] กุสฺลํ อนฺตฺตรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ กุสฺโล อนฺตฺตรโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อพฺยากํ อนฺตฺตรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ อพฺยากโต อนฺตฺตรโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เทว, อารมฺมณํ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ, อวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ.
สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏฺิจจวารสทิสา.)

[๕๘] กุสฺโล อนฺตฺตรโร ฐมฺโม กุสฺลสฺส อนฺตฺตรสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต อนฺตฺตรโร ฐมฺโม อพฺยากตสฺส อนฺตฺตรสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อพฺยาโกโต อนฺตฺตโร ฐมฺโม อพฺยาโกตสฺส อนฺตฺตรสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ
ปฺจายโย. (๑)

อพฺยาโกโต อนฺตฺตโร ฐมฺโม กุสฺลสฺส อนฺตฺตรสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ
ปฺจายโย. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๕๙] เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว, อธิปฺติยา ตีณิ, อนนฺตเร เทว ๆ เป ๆ
อวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลติเก ปณฺหวารมฺปิ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพ.)

๑. กุสลดติก ๑๐๐. สรรณทุก

๑-๗. ปฏิจจาทิวาร

ปัจจุยจตุกก

[๖๐] อุกฺสํ สรณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุกฺสโล สรโณ ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจายา.
(สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาระปี ๆ เป ๆ ปณฺหวาเรปี สพฺพตฺต เอกํ.)

[๖๑] กุสฺลํ อรณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺโล อรโณ ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจายา.
ตีณิ.

อพฺยาโกตํ อรณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยาโกโต อรโณ ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปฺจายา. (๑)

กุสฺลํ อรณญฺจ อพฺยาโกตํ อรณญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยาโกโต อรโณ ฐมฺโม
อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจายา. (๑)

กุสฺลํ อรณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺโล อรโณ ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ อารมฺมณปฺจายา. (๑)

อพฺยาโกตํ อรณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยาโกโต อรโณ ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ อารมฺมณ-
ปฺจายา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๖๒] เหตุยา ปณฺจ, อารมมณฺเ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต
ปณฺจ. (สงฺฆิตฺตํ. สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจจวารสทิสฺสา.)

[๖๓] กุสลโ อรโณ รมโม กุสลสฺส อรณฺสส รมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.
ตีณิ.

อพฺยักโต อรโณ รมโม อพฺยักตสฺส อรณฺสส รมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)
(สงฺฆิตฺตํ.)

[๖๔] เหตุยา จตฺตาริ, อารมมณฺเ จตฺตาริ, อธิปตียา ปณฺจ, อนนฺตเร สมฺนตฺตเร
จตฺตาริ, สหชาเต ปณฺจ, อณฺณมณฺเ เทว, นิสฺสเย สตฺต, อุนิสฺสเย จตฺตาริ,
ปุเรชาเต ปจฺจชาเต อาเสวเน เทว, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ๖ เป ๖
มกฺเค จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต เทว, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต สตฺต. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสลกฺกิกเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพ.)

กุสลกฺกิกปฏิจฺจุํ นิฏฺฐิตํ.

๒. เวทนาตฺติก ๑๐๐. สรรณทุก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตูก

[๖๕] สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ สรรณํ รมมํ ปฏิจฺจ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต
สรโณ รมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ สรรณํ รมมํ ปฏิจฺจ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต
สรโณ รมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อทุกฺขมสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ สรรณํ รมมํ ปฏิจฺจ อทุกฺขมสฺขาย เวทนาย
สมฺปยุตฺโต สรโณ รมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๖๖] เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจจวารสทิสฺสา.)

[๖๗] สุธาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต สรโณ ฐโม สุธาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส สรรพสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต สรโณ ฐโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส สรรพสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อทุกฺขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต สรโณ ฐโม อทุกฺขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส สรรพสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๖๘] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ นว, อธิปฺตียา ปณฺจ, อนนฺตเร ๖ เป ๖ นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

(สงฺฆิตฺตํ. ยถา กุสฺสคฺคิกเก ปณฺหวารมฺปิ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพํ.)

อรณปท-เหตุ

[๖๙] สุธาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ อรณํ ฐมํ ปฏิจฺจ สุธาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต สรโณ ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

อทุกฺขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ อรณํ ฐมํ ปฏิจฺจ อทุกฺขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต สรโณ ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เทว, อารมฺมณฺเ ตีณิ, อธิปฺตียา เทว ๖ เป ๖ อาเสวเน เทว ๖ เป ๖ ฌาเน มคฺเค เทว ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสฺสิตฺตา.)

[๗๐] สุธาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต อรโณ ฐโม สุธาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส อรณสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อทุกฺขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต อรโณ ฐโม อทุกฺขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส อรณสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๗๑] เหตุยา เทว, อารมฺมณฺเ ๘, อธิปฺตียา จตุตฺตาริ, อนนฺตเร สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต อณฺณมณฺเ นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน เทว, กมฺเม ปณฺจ, วิปาเก อาหาเร อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน มคฺเค เทว, สมฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสคฺคิกเก ปณฺหวารมฺปิ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพํ.)

๓. วิปากตติก ๑๐๐. สรรณทุก

๑-๗. ปฏิจจาทีวาร

ปัจจัยจตุกก

[๗๒] วิปากธมมธมมํ สรณํ ธมมํ ปฏิจจา วิปากธมมธมโม สรโณ ธมโม
อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สัพพตฺถ เอกํ.)

[๗๓] วิปากํ อรณํ ธมมํ ปฏิจจา วิปากํ อรโณ ธมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

วิปากธมมธมมํ อรณํ ธมมํ ปฏิจจา วิปากธมมธมโม อรโณ ธมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

แนววิปากนวิปากธมมธมมํ อรณํ ธมมํ ปฏิจจา แนววิปากนวิปากธมมธมโม อรโณ
ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

วิปากํ อรณญจ แนววิปากนวิปากธมมธมมํ อรณญจ ธมมํ ปฏิจจา วิปากํ
อรโณ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

วิปากธมมธมมํ อรณญจ แนววิปากนวิปากธมมธมมํ อรณญจ ธมมํ ปฏิจจา
แนววิปากนวิปากธมมธมโม อรโณ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๗๔] เหตุยา เทรส, อารมฺมณฺเ ปณฺจ, อธิปตียา นว ๖ เป ๖ ปุเรชาเต
ตีณิ, อาเสวเน เทว ๖ เป ๖ วิปากเ นว ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส. (สงฺขิตฺตํ.
สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจจาวารสทิสา.)

[๗๕] วิปากํ อรโณ ธมโม วิปากสฺส อรณสฺส ธมมสฺส เหตุปัจจัยเณ
ปัจจัยเ. ตีณิ.

วิปากธมมธมโม อรโณ ธมโม วิปากธมมธมมสฺส อรณสฺส ธมมสฺส เหตุปัจจัยเณ
ปัจจัยเ. ตีณิ.

[๗๙] เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อาเสวเน เทว
๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏฺิจจวรสฺสทิสฺสา.)

[๘๐] อุปาทินฺนุปาทานิโย อรโณ ฐมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส อรณฺสฺส ฐมฺมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อนุปาทินฺนุปาทานิโย อรโณ ฐมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส อรณฺสฺส ฐมฺมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนุอนุปาทานิโย อรโณ ฐมฺโม อนุปาทินฺนุอนุปาทานิยสฺส อรณฺสฺส
ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๘๑] เหตุยา สกฺกต, อารมฺมณํ จ, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ นิสฺสเย เอกาทส,
อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต สกฺกต, ปจฺจชาเต นว, อาเสวเน เทว, กมฺเม อฏฺฐ,
วิปาเก จ, อาหารา ทฺวาทส, อินฺทริเย ฌาเน มคฺเค สกฺกต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ,
วิปฺปยุตฺเต ทส ๖ เป ๖ อวิกเต เทวีส. (สงฺขิตฺตํ. ยถา กุสลตฺตติเก ปณฺหาวารมฺปิ,
เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

๕. สงฺกิลฺยจตฺตํ ๑๐๐. สรณฺทุก

๑-๓. ปฏฺิจจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๘๒] สงฺกิลฺยจสงฺกิลฺยํ สรณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ สงฺกิลฺยจสงฺกิลฺยโก สรโณ ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สพฺพตฺต เอกํ.)

[๘๓] อสงฺกิลฺยจสงฺกิลฺยํ อรณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ อสงฺกิลฺยจสงฺกิลฺยโก อรโณ
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลิฏฺโก อรณํ ฌมฺมํ ปฏฺิจา อสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลิฏฺโก อรณํ ฌมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลิฏฺโก อรณญฺจ อสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลิฏฺโก อรณญฺจ ฌมฺมํ ปฏฺิจา
อสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลิฏฺโก อรณํ ฌมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๘๔] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏฺิจาวารสทิสฺสา.)

[๘๕] อสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลิฏฺโก อรณํ ฌมฺโม อสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลิฏฺสฺส อรณฺสฺส
ฌมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลิฏฺโก อรณํ ฌมฺโม อสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลิฏฺสฺส อรณฺสฺส ฌมฺมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๘๖] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณฺ ตีณิ, อธิปตฺติยา ๖ เป ๖ สมฺนนฺตเร จตฺตาริ,
สหชาเต ปณฺจ, อณฺณมณฺณ เทว, นิสฺสเย สทฺต, อุปฺนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต
ปจฺจชาเต อาเสวเน เทว, กมฺเม ๖ เป ๖ มคฺเค จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต เทว,
วิปฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต สทฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺติกเก ปณฺหวารมฺปี, เอวํ วิกิตฺตาวเรทพฺพ.)

๖. วิกิถกตติก ๑๐๐. สรรณทุก

๑. ปฏฺิจาวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๘๗] สวิตกฺกสฺวิจารํ สรณํ ฌมฺมํ ปฏฺิจา สวิตกฺกสฺวิจาโร สรณํ ฌมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สวิตกฺกสฺวิจารํ สรณํ ฌมฺมํ ปฏฺิจา อวิตกฺกวิจารมฺมตฺโต สรณํ
ฌมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สวิตกฺกสฺวิจารํ สรณํ ฌมฺมํ ปฏฺิจา สวิตกฺกสฺวิจาโร
สรณํ จ อวิตกฺกวิจารมฺมตฺโต สรณํ จ ฌมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อวิตกฺกวิจารมฺมตฺตํ สรณํ ฌมฺมํ ปฏฺิจา สวิตกฺกสฺวิจาโร สรณํ ฌมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

สวิตกกถสวฺจารํ สรณญจ อวิตกกถวฺจารมตฺตํ สรณญจ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ สวิตกกถสวฺจารโ
สรณโณ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๘๘] เหตุยา ปณฺจ ํ เป ํ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาทวารมฺปี ํ เป ํ ปณฺหาวาเรปํ สพฺพตฺต วิตุถาโร.)

[๘๙] สวิตกกถสวฺจารํ อรณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ สวิตกกถสวฺจารโ อรณโณ ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สกฺต.

อวิตกกถวฺจารมตฺตํ อรณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ อวิตกกถวฺจารมตฺโต อรณโณ ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

อวิตกกถสวฺจารํ อรณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ อวิตกกถสวฺจารโ อรณโณ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๙๐] เหตุยา สกฺตตฺตีส, อารมฺมณเณ เอกวีส, อธิปติยา เทวีส ํ เป ํ อณฺณมณฺณเณ
อณฺณวีส ํ เป ํ ปุเรชาเต อาเสวเน เอกาทส ํ เป ํ อวิกเต สกฺตตฺตีส. (สงฺฆิตฺตํ.
สหชาทวารมฺปี ํ เป ํ ปณฺหาวารมฺปี เอวํ วิตุถาเรตพฺพ.)

๗. ปัตติตฺติก ๑๐๐. สรณทุก

๑-๗. ปฏฺิจจาทวาร

ปจฺจยจตุกก

[๙๑] ปัตติสทกํ สรณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ ปัตติสทกโต สรณโณ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตินฺนิ.

สุขสทกํ สรณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ สุขสทกโต สรณโณ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตินฺนิ.

อเปกฺขาสทกํ สรณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ อเปกฺขาสทกโต สรณโณ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

ปัตติสทกํ สรณญจ สุขสทกํ สรณญจ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ ปัตติสทกโต สรณโณ
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตินฺนิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ทส ๖ เป ๖ อวิกเต ทส. (สงขิตฺ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิสฺ.)

[๔๒] ปิติสหคโต สรโณ รมโม ปิติสหคตสฺส สรณสฺส รมมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

สุขสหคโต สรโณ รมโม สุขสหคตสฺส สรณสฺส รมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.
ตีณิ.

อุเปกฺขาสหคโต สรโณ รมโม อุเปกฺขาสหคตสฺส สรณสฺส รมมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

ปิติสหคโต สรโณ จ สุขสหคโต สรโณ จ รมมา ปิติสหคตสฺส สรณสฺส
รมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (สงขิตฺ.)

[๔๓] เหตุยา ทส, อารมฺมเณ โสฬส, อธิปติยา โสฬส ๖ เป ๖ อุปนิสฺสเย
โสฬส ๖ เป ๖ อวิกเต ทส. (สงขิตฺ.)

(ยถา กุสลกฺขติเก ปณฺหวารมฺปิ, เอวํ วิตฺถาเรทพฺพ.)

[๔๔] ปิติสหคํ อรณํ รมมํ ปฏิจฺจ ปิติสหคโต อรโณ รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงขิตฺ.)

เหตุยา ทส ๖ เป ๖ อวิกเต ทส. (สงขิตฺ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาโรปี ตตฺตกาเว ปณฺหา.)

๘. ทสฺสนตฺตติก ๑๐๐. สรรณทุก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตูก

[๔๕] ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ สรณํ รมมํ ปฏิจฺจ ทสฺสเนน ปหาตพฺพโ สรโณ
รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

ภาวนาย ปหาตพฺพํ สรณํ รมมํ ปฏิจฺจ ภาวนาย ปหาตพฺพโ สรโณ รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงขิตฺ.)

เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สฬพตฺต วิตุถาโร.)

[๙๖] เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพ อรณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน
นภาวนาย ปหาตพฺพ อรโณ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สฬพตฺต เอกํ.)

๕. ทสฺสเนนเหตุตฺตํ ๑๐๐. สรณทุก

๑. ปฏิจฺจวาร-เหตุ

[๙๗] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ สรณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ ภาวนาย
ปหาตพฺพเหตุกํ สรณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ
สรณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก สรโณ ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

๑๐. อาจยคามิตฺตํ ๑๐๐. สรณทุก

๑-๓. ปฏิจฺจาทิวาร

เหตุอารมฺมณ

[๙๘] อาจยคามิ สรณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อาจยคามิ สรโณ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สฬพตฺต เอกํ.)

[๙๙] อาจยคามิ อรณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อาจยคามิ อรโณ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา ตีณิ.

อปายคามิ อรณํ ฐมํ ปฏิจฺจ อปายคามิ อรโณ ฐมโฌ อุปฺปชฺชติ เหตุ-
ปจฺจยา. ตีณิ.

เนวายคามินาปายคามิ อรณํ ฐมํ ปฏิจฺจ เนวายคามินาปายคามิ อรโณ ฐมโฌ
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อาายคามิ อรณญฺจ เนวายคามินาปายคามิ อรณญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ เนวายคา-
มินาปายคามิ อรโณ ฐมโฌ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อปายคามิ อรณญฺจ เนวายคามินาปายคามิ อรณญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ
เนวายคามินาปายคามิ อรโณ ฐมโฌ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๐๐] เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปติยา นว ๆ เป ๆ วิปาเก เอกํ ๆ เป ๆ
อวิกเต นว. (สงฺฆิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิสฺสา.)

[๑๐๑] อาายคามิ อรโณ ฐมโฌ อาายคามิสฺส อรณสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

อปายคามิ อรโณ ฐมโฌ อปายคามิสฺส อรณสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

เนวายคามินาปายคามิ อรโณ ฐมโฌ เนวายคามินาปายคามิสฺส อรณสฺส
ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อาายคามิ อรโณ ฐมโฌ อาายคามิสฺส อรณสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๐๒] เหตุยา สตฺต, อารมฺมณํ สตฺต, อธิปติยา ทส, อนนฺตเร จ ๆ เป ๆ
อวิกเต เทรส. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิคฺคาเรตพฺพ.)

๑๑. เสกขตฺติก ๑๐๐. สรรณทุก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร-เหตุ

[๑๐๓] เนวเสกขนาเสกขํ สรรณํ ฐมํ ปฏิจฺจ เนวเสกขนาเสกฺโข สรรณํ ฐมโฌ
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาโรปี สฬพทฺธ เอกํ.)

[๑๐๔] เสกฺขํ อรณํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เสกฺโข อรโณ ฐมโฌ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 เสกฺขํ อรณํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เนวเสกฺขนาเสกฺโข อรโณ ฐมโฌ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 เสกฺขํ อรณํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เสกฺโข อรโณ จ เนวเสกฺขนาเสกฺโข อรโณ จ ฐมา
 อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อเสกฺขํ อรณํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อเสกฺโข อรโณ ฐมโฌ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ.

เนวเสกฺขนาเสกฺขํ อรณํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เนวเสกฺขนาเสกฺโข อรโณ ฐมโฌ อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (๑)

เสกฺขํ อรณญฺจ เนวเสกฺขนาเสกฺขํ อรณญฺจ ฐมํ ๖ เป ๖ เหตุปจฺจยา.

อเสกฺขํ อรณญฺจ เนวเสกฺขนาเสกฺขํ อรณญฺจ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เนวเสกฺขนาเสกฺโข
 อรโณ ฐมโฌ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๐๕] เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏฺิจฺจวารสทิสฺสา.)

[๑๐๖] เสกฺโข อรโณ ฐมโฌ เสกฺขสฺส อรณสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
 ปจฺจโย. ตีณิ.

อเสกฺโข อรโณ ฐมโฌ อเสกฺขสฺส อรณสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

เนวเสกฺขนาเสกฺโข อรโณ ฐมโฌ เนวเสกฺขนาเสกฺขสฺส อรณสฺส ฐมฺมสฺส
 เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๐๗] เหตุยา สทฺต, อารมฺมณํ ปณฺจ, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร อฏฺฐ ๖ เป ๖
 อฺปนฺนิสฺสเย อฏฺฐ ๖ เป ๖ อาเสวเน เทว, กมฺเม อฏฺฐ, วิปาเก สทฺต ๖ เป ๖
 อวิกเต เทวส. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลทฺติเก ปณฺหาวารมฺปี, เอวํ วิทฺถาเรทพฺพํ.)

๑๒. ปรีตัตตติก ๑๐๐. สรณทุก

๑. ปฏิจจวาร-เหตุ

[๑๐๘] ปรีตํ สรณํ ฐมํ ปฏิจจ ปรีตโต สรณ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา เอกํ ฯ เป ฯ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาเรปี ฯ เป ฯ ปณฺหาวาเรปี สพฺพทฺธ เอกํ.)

[๑๐๙] ปรีตํ อรณํ ฐมํ ปฏิจจ ปรีตโต อรณ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ทีณิ.

มหกฺกตํ อรณํ ฐมํ ปฏิจจ มหกฺกโต อรณ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทีณิ.

อปฺปมาณํ อรณํ ฐมํ ปฏิจจ อปฺปมาโน อรณ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ทีณิ.

ปรีตํ อรณญฺ มหกฺกตํ อรณญฺ ฐมํ ปฏิจจ ปรีตโต อรณ ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทีณิ.

ปรีตํ อรณญฺ อปฺปมาณํ อรณญฺ ฐมํ ปฏิจจ ปรีตโต อรณ ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๑๑๐] เหตุยา เทรส, อารมฺมณฺ ปณฺจ, อธิปฺติยา นว ฯ เป ฯ อณฺณมณฺเณ
สํกฺก ฯ เป ฯ ปุเรชาเต อาเสวเน ทีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต เทรส. (สงฺขิตํ.
สหชาตวาเรปี ฯ เป ฯ ปณฺหาวาเรปี สพฺพทฺธ วิทฺถาโร.)

๑๓. ปรีตัตตติก ๑๐๐. สรณทุก

๑. ปฏิจจวาร-เหตุ

[๑๑๑] ปรีตัตตมณฺ สรณํ ฐมํ ปฏิจจ ปรีตัตตมโน สรณ ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

มหัคคตารมมณํ สรณํ ธมมํ ปฏิจฺจ มหัคคตารมมโน สรโน ธมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทวํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปญฺหาวาเรปี สหฺพทฺธ วิตุถาโร.)

[๑๑๒] ปริตฺตารมมณํ อรณํ ธมมํ ปฏิจฺจ ปริตฺตารมมโน อรโน ธมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

มหัคคตารมมณํ อรณํ ธมมํ ปฏิจฺจ มหัคคตารมมโน อรโน ธมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (๑)

อุปฺปมาณารมมณํ อรณํ ธมมํ ปฏิจฺจ อุปฺปมาณารมมโน อรโน ธมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา คีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต คีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปญฺหาวาเรปี สหฺพทฺธ วิตุถาโร.)

๑๔. หีนตฺติก ๑๐๐. สรณทุก

๑. ปฏิจฺจวาร-เหตุ

[๑๑๓] หีนํ สรณํ ธมมํ ปฏิจฺจ หีโน สรโน ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา.
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๑๔] มชฺฌิมํ อรณํ ธมมํ ปฏิจฺจ มชฺฌิมโน อรโน ธมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (๑)

ปณฺธิตํ อรณํ ธมมํ ปฏิจฺจ ปณฺธิตโน อรโน ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. คีณิ.

มชฺฌิมํ อรณญฺจ ปณฺธิตํ อรณญฺจ ธมมํ ปฏิจฺจ มชฺฌิมโน อรโน ธมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปญฺจ, อารมมณํ เทวํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปญฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปญฺหาวาเรปี สหฺพทฺธ วิตุถาโร.)

๑๕. มิจฺจนตฺตณียตฺตํ ๑๐๐. สรณฺทุก

๑. ปฏิจฺจวาร-เหตุ

[๑๑๕] มิจฺจนตฺตณียํ สรณํ ฐมํ ปฏิจฺจ มิจฺจนตฺตณียโต สรณํ ฐมํ โห
อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อนิยํ สรณํ ฐมํ ปฏิจฺจ อนิยโต สรณํ ฐมํ โห อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
(สงฺขิตํ.)

เหตุยา เทวํ ๖ เป ๖ อวิคเต เทว. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาระปี สฬพทฺธ วิตฺถาโร.)

[๑๑๖] สมฺมตฺตณียํ อรณํ ฐมํ ปฏิจฺจ สมฺมตฺตณียโต อรณํ ฐมํ โห
อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สมฺมตฺตณียํ อรณํ ฐมํ ปฏิจฺจ อนิยโต อรณํ ฐมํ โห
อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สมฺมตฺตณียํ อรณํ ฐมํ ปฏิจฺจ สมฺมตฺตณียโต อรณํ ๖
อนิยโต อรณํ ๖ ฐมา อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อนิยํ อรณํ ฐมํ ปฏิจฺจ อนิยโต อรณํ ฐมํ โห อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

สมฺมตฺตณียํ อรณญฺจ อนิยํ อรณญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ อนิยโต อรณํ ฐมํ โห
อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทวํ ๖ เป ๖ อวิคเต ปณฺจ. (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาระปี วิตฺถาเรทพฺพ.)

๑๖. มกฺการมฺมณตฺตํ ๑๐๐. สรณฺทุก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร-เหตุ

[๑๑๗] มกฺการมฺมณํ อรณํ ฐมํ ปฏิจฺจ มกฺการมฺมณโต อรณํ ฐมํ โห อฺปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. คีณิ.

มกฺกเหตุโก อรณํ ฐมํ ปฏิจฺจ มกฺกเหตุโก อรณํ ฐมํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

มกฺกาธิปฺตี อรณํ ฐมํ ปฏิจฺจ มกฺกาธิปฺตี อรณํ ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ปณฺจ.

มกฺการมฺมณํ อรณญฺจ มกฺกาธิปฺตี อรณญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ มกฺการมฺมณํ อรณํ
ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

มกฺกเหตุโก อรณญฺจ มกฺกาธิปฺตี อรณญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ มกฺกเหตุโก อรณํ
ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา สทฺตฺรส ๖ เป ๖ อวิกเต สทฺตฺรส. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาควาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิสฺสา.)

[๑๑๘] มกฺการมฺมณํ อรณํ ฐมํ มกฺการมฺมณสฺส อรณสฺส ฐมมฺสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

มกฺกเหตุโก อรณํ ฐมํ มกฺกเหตุกสฺส อรณสฺส ฐมมฺสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

มกฺกาธิปฺตี อรณํ ฐมํ มกฺกาธิปฺตีสฺส อรณสฺส ฐมมฺสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ปณฺจ.

มกฺการมฺมณํ อรณํ จ มกฺกาธิปฺตี อรณํ จ ฐมมา มกฺการมฺมณสฺส อรณสฺส
ฐมมฺสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

มกฺกเหตุโก อรณํ จ มกฺกาธิปฺตี อรณํ จ ฐมมา มกฺกเหตุกสฺส อรณสฺส
ฐมมฺสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๑๙] เหตุยา สทฺตฺรส, อารมฺมณํ นว, อธิปฺติยา เอกวีธ, อนนฺตเร สมฺนนฺตเร นว,
สหชาเต อณฺณมณฺเฑ นิสฺสเย สทฺตฺรส, อุปฺนิสฺสเย เอกวีธ, อาเสวเน นว, กมฺเม
สทฺตฺรส, อาหาเร ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺเต สทฺตฺรส ๖ เป ๖ อวิกเต สทฺตฺรส. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺติเก ปณฺหวารมฺปิ, เอวํ วิทฺถวเรทพฺพ.)

๑๗. อุปฺปนฺนตฺตติก ๑๐๐. สรรณทุก

๗. ปญฺหาวาร

เหตุ อารมฺมณ

[๑๒๐] อุปฺปนฺโน สรโณ ฐมฺโม อุปฺปนฺนสฺส สรรณสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เทว, อธิปตฺติยา เทว, สหชาเต อณฺณมณฺเณ นิสฺสเย เอกํ, อุปฺนิสฺสเย เทว, กมฺเม ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺเต เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๒๑] อุปฺปนฺโน อรโณ ฐมฺโม อุปฺปนฺนสฺส อรณฺสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ ตีณิ, อธิปตฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อุปฺนิสฺสเย ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

๑๘. อติตตติก ๑๐๐. สรรณทุก

๗. ปญฺหาวาร-เหตุ

[๑๒๒] ปจฺจุปฺปนฺโน สรโณ ฐมฺโม ปจฺจุปฺปนฺนสฺส สรรณสฺส ฐมฺมสฺส เหตุ-ปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ ตีณิ, อธิปตฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อุปฺนิสฺสเย ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๒๓] ปจฺจุปฺปนฺโน อรโณ ฐมฺโม ปจฺจุปฺปนฺนสฺส อรณฺสฺส ฐมฺมสฺส เหตุ-ปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ ตีณิ, อธิปตฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อุปฺนิสฺสเย ตีณิ ๖ เป ๖ กมฺเม เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺตติเก ปญฺหาวารมฺปปี, เอวํ วิทฺธวเรตพฺพํ.)

๑๕. อตฺตารมฺมณตฺตํ ๑๐๐. สรรณํ

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

เหตุ อารมมณ

[๑๒๔] อตฺตารมฺมณํ สรรณํ ธรรมํ ปฏิจฺจ อตฺตารมฺมณเณ สรรณเณ ธรรมเณ อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

อนาคตารมฺมณํ สรรณํ ธรรมํ ปฏิจฺจ อนาคตารมฺมณเณ สรรณเณ ธรรมเณ อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

ปัจจุปปนารมฺมณํ สรรณํ ธรรมํ ปฏิจฺจ ปัจจุปปนารมฺมณเณ สรรณเณ ธรรมเณ
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวโรปี, สพฺพุตต วิทฺธวโรปี.)

[๑๒๕] อตฺตารมฺมณํ อรณํ ธรรมํ ปฏิจฺจ อตฺตารมฺมณเณ อรณเณ ธรรมเณ อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

อนาคตารมฺมณํ อรณํ ธรรมํ ปฏิจฺจ อนาคตารมฺมณเณ อรณเณ ธรรมเณ อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

ปัจจุปปนารมฺมณํ อรณํ ธรรมํ ปฏิจฺจ ปัจจุปปนารมฺมณเณ อรณเณ ธรรมเณ
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวโรปี ปฏิจฺจวารสทิส.)

[๑๒๖] อตฺตารมฺมณเณ อรณเณ ธรรมเณ อตฺตารมฺมณสฺส อรณสฺส ธรรมสฺส
เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนาคตารมฺมณเณ อรณเณ ธรรมเณ อนาคตารมฺมณสฺส อรณสฺส ธรรมสฺส เหตุปัจจเยน
ปจฺจโย. (๑)

ปัจจุปปนํนารมฺมโณ อรโณ รมฺโม ปัจจุปปนํนารมฺมณฺสฺส อรณฺสฺส รมฺมณฺสฺส
เหตุปัจจุเณน ปัจจโย. (๑)

อตีการมฺมโณ อรโณ รมฺโม อตีการมฺมณฺสฺส อรณฺสฺส รมฺมณฺสฺส อารมฺมณฺปัจจุเณน
ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๒๗] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺ นว, อธิปฺติยา ๖ เป ๖ สมฺนนฺตเร สกฺต,
สหชาเต อณฺณมณฺเณ นิสฺสเย ตีณิ, อุปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม นว,
วิปาเก ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ. ยถา กุสลตฺติเก
ปณฺหาวารมฺปี, เอวํ วิตุถาเรทพฺพ.)

๒๐. อชฺฌตฺตตฺติก ๑๐๐. สรรณทุก

๑-๗. ปฏิจฺจาทีวาร-เหตุ

[๑๒๘] อชฺฌตฺตํ สรรณํ รมฺมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺโต สรรโณ รมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจุยา.

พหิทฺธา สรรณํ รมฺมํ ปฏิจฺจ พหิทฺธา สรรโณ รมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา.

เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพกฺต วิตุถาโร.)

[๑๒๙] อชฺฌตฺตํ อรณฺํ รมฺมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺโต อรโณ รมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจุยา. (๑)

พหิทฺธา อรณฺํ รมฺมํ ปฏิจฺจ พหิทฺธา อรโณ รมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. (๑)
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพกฺต วิตุถาโร.)

๒๑. อชฺฌตฺตารมฺมณตฺติก ๑๐๐. สรรณทุก

๑-๗. ปฏิจจาทีวาร-เหตุ

[๑๓๐] อชฺฌตฺตารมฺมณํ สรณํ ฐมมํ ปฏิจจา อชฺฌตฺตารมฺมณเณ สรเณ ฐมเณ
อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

พหิทฺธารมฺมณํ สรณํ ฐมมํ ปฏิจจา พหิทฺธารมฺมณเณ สรเณ ฐมเณ อุปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เทว ๗ เป ๗ อวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๗ เป ๗ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ วิตฺถาโร.)

[๑๓๑] อชฺฌตฺตารมฺมณํ อรณํ ฐมมํ ปฏิจจา อชฺฌตฺตารมฺมณเณ อรเณ ฐมเณ
อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

พหิทฺธารมฺมณํ อรณํ ฐมมํ ปฏิจจา พหิทฺธารมฺมณเณ อรเณ ฐมเณ อุปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เทว ๗ เป ๗ อวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๗ เป ๗ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ วิตฺถาโร.)

๒๒. สนิทฺสฺสนตฺติก ๑๐๐. สรรณทุก

๑-๗. ปฏิจจาทีวาร-เหตุ

[๑๓๒] อนิทฺสฺสนอปฺปฏิฆํ สรณํ ฐมมํ ปฏิจจา อนิทฺสฺสนอปฺปฏิฆเณ สรเณ
ฐมเณ อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ เอกํ.)

อนิทฺสฺสนอปฺปฏิฆํ อรณํ ฐมมํ ปฏิจจา อนิทฺสฺสนอปฺปฏิฆเณ อรเณ ฐมเณ
อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สตฺต. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๓๓] เหตุยา เอกวีส, อารมฺมณเณ เอกํ ๗ เป ๗ อนนฺตเร สมนนฺตเร เอกํ,
สหชาเต เอกวีส, อญฺญมญฺเณ จ ๗ เป ๗ อุปนิสฺสเย ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ
๗ เป ๗ อวิกเต เอกวีส. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมปยุตตวาโรปี ปฏิจุจวารสทิส.)

[๑๓๔] อนิทสนนอปปฏิโฆ อรโณ ฐมโฆ อนิทสนนอปปฏิมุตส อรณสส
ธมมุตส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา สุตฺต, อารมมณํ ตีณิ, อธิปัตติยา นว, อนนฺตเร สมฺนนฺตเร เอกํ,
สหชาเต เอกวีธ, อณฺณมณฺเณ จ, นิสฺสเย เอกวีธ, อุปฺนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต จ,
ปัจจจฺจชาเต สุตฺต, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม วิปาเก อหฺทาเร สุตฺต, อินฺทฺริเย นว,
ฉาเน มคฺเค สุตฺต, สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต อฏฺฐ ๖ เป ๖ อวิกฺเต ปญฺจวีธ.
(สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺติเก ปญฺหาวารมฺปี, เอวํ วิตุถาเรตพฺพ.)

สนิทสนนตติกสสรณทุกํ นิฏฺฐิตํ.

ธมฺมานุโลเม ติกทุกปฏฺจจํ นิฏฺฐิตํ.

อภิธรรมปิฎก ฐมฺมานุโลม ติกติกปฏฺจานปาถิ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. กุสฺลตฺตํ ๑. เวทนายตฺตํ

๑. สุขายเวทนายสมฺปยุตฺตปท ๑-๗. ปฏิจฺจาทีวาร ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๑] กุสฺลํ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจํ กุสฺโล สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. (๑)

อกุสฺลํ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจํ อกุสฺโล สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. (๑)

อพฺยวกตํ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจํ อพฺยวกโต สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. (๑) (สงฺขิตํ.)

[๒] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตํ ๖ เป ๖ สหชาตวารมฺปิ ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวารมฺปิ ปฏิจฺจาวารสทิสฺ.)

[๓] กุสฺโล สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม กุสฺลสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจฺจเยน ปัจฺจโย. (๑)

อกุสฺโล สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อกุสฺลสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจฺจเยน ปัจฺจโย. (๑)

อพฺยวกโต สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อพฺยวกตสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจฺจเยน ปัจฺจโย. (๑)

กุสโล สุกขาย เวทนาย สมปยุตโต ฐโม กุสละสส สุกขาย เวทนาย สมปยุตตสส ฐมมสส อารมมณปัจเจน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔] เหตุยา ตีณิ, อารมมณเ นว, อธิปัตติยา สตฺต, อนนฺตเร สมนฺตเร ปณฺจ, สหชาเต อณฺณมณเ นิสฺสเย ตีณิ, อปฺนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ปณฺจ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ๖ เป ๖ สมปยุตเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสละตักเก ปณฺหวารํ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพํ.)

๒. ทุกขายเวทนายสมปยุตตปท

๑-๗. ปฏิจจาทิวาร

ปัจเจจตุกก-เหตุอารมมณ

[๕] อุกฺสฺลํ ทุกขาย เวทนาย สมปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ อุกฺสฺลํ ทุกขาย เวทนาย สมปยุตฺโต ฐโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจเจยา. (๑)

อุกฺสฺลํ ทุกขาย เวทนาย สมปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ อุกฺสฺลํ ทุกขาย เวทนาย สมปยุตฺโต ฐโม อปฺปชฺชติ อารมมณปัจเจยา. (๑)

อพฺยาगतํ ทุกขาย เวทนาย สมปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยาगतํ ทุกขาย เวทนาย สมปยุตฺโต ฐโม อปฺปชฺชติ อารมมณปัจเจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๖] เหตุยา เอกํ, อารมมณเ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวารมฺปี ๖ เป ๖ สมปยุตฺตวารมฺปี ปฏิจฺจวารสทิสํ.)

[๗] อุกฺสฺลํ ทุกขาย เวทนาย สมปยุตฺโต ฐโม อุกฺสฺลสฺส ทุกขาย เวทนาย สมปยุตฺตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจเจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุกฺสฺลํ ทุกขาย เวทนาย สมปยุตฺโต ฐโม อุกฺสฺลสฺส ทุกขาย เวทนาย สมปยุตฺตสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจเจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยาगतํ ทุกขาย เวทนาย สมปยุตฺโต ฐโม อุกฺสฺลสฺส ทุกขาย เวทนาย สมปยุตฺตสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจเจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๘] เหตุยา เอกัง, อารมมณ เทว, อธิปัตติยา เอกัง, อนนตเร ๖ เป ๖ นิสฺสเย เทว, อุปนิสฺสเย จตุตตาริ, อาเสวเน เอกัง, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก เอกัง, อาหาเร อินฺทริเย เทว, ฌาเน มกฺเค เอกัง, สมฺปยุตฺเต ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ. ยถา กุสฺลตฺติเก ปณฺหวาริ, เอวํ วิตุฏฺถาเรตพฺพ.)

๓. อทฺทกฺขมสุขเวทนายสมฺปยุตฺตปท

๑-๗. ปฏิจฺจาทีวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๙] กุสฺลํ อทฺทกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธรรมํ ปฏิจฺจ กุสฺโล อทฺทกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธรรมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

อกุสฺลํ อทฺทกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธรรมํ ปฏิจฺจ อกุสฺโล อทฺทกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธรรมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

อพฺยัคคํ อทฺทกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธรรมํ ปฏิจฺจ อพฺยัคคโต อทฺทกฺขม-
สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธรรมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

[๑๐] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกัง ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวารมฺปิ ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวารมฺปิ ปฏิจฺจวารสทิสฺ.)

[๑๑] กุสฺโล อทฺทกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธรรมโม กุสฺลสฺส อทฺทกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธรรมสฺส เหตุปัจจัยเณน ปัจฺจโย. (๑)

อกุสฺโล อทฺทกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธรรมโม อกุสฺลสฺส อทฺทกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธรรมสฺส เหตุปัจจัยเณน ปัจฺจโย. (๑)

อพฺยัคคโต อทฺทกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธรรมโม อพฺยัคคสฺส อทฺทกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธรรมสฺส เหตุปัจจัยเณน ปัจฺจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๒] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อธิปัตติยา สทฺต, อนนตเร สทฺต ๖ เป ๖ สหชาเต อณฺณมณฺเณ นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ปณฺจ,

วิปากเ อกั, อาหาเร ๖ เป ๖ สมปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.
ยถา กุสลดตฺติเก ปณฺหาเว, เอว วิทฺถาเรตพฺพ.)

๑. กุสลดตฺติก ๒. วิปากตฺติก

๑-๗. ปฏิจฺจาทีวาร

ปัจจยจตุกก

[๑๓] อพฺยากตํ วิปากํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต วิปากโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหาเวเรปี สพฺพทฺถ เอกํ.)

[๑๔] กุสฺลํ วิปากฐมฺมฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺโล วิปากฐมฺมฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยยา. (๑)

อกุสฺลํ วิปากฐมฺมฐมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสฺโล วิปากฐมฺมฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทว, อารมฺมณเ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาระมปี ๖ เป ๖ สมปยุตฺตวาระมปี ปฏิจฺจวารสทิส.)

[๑๕] กุสฺโล วิปากฐมฺมฐมฺโม กุสฺลสฺส วิปากฐมฺมฐมฺมสฺส เหตุปัจจยเณ
ปัจจโย. (๑)

อกุสฺโล วิปากฐมฺมฐมฺโม อกุสฺลสฺส วิปากฐมฺมฐมฺมสฺส เหตุปัจจยเณ ปจฺจโย. (๑)

กุสฺโล วิปากฐมฺมฐมฺโม กุสฺลสฺส วิปากฐมฺมฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจยเณ ปจฺจโย.

กุสฺโล วิปากฐมฺมฐมฺโม อกุสฺลสฺส วิปากฐมฺมฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจยเณ ปจฺจโย. (๒)

อกุสฺโล วิปากฐมฺมฐมฺโม อกุสฺลสฺส วิปากฐมฺมฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจยเณ ปจฺจโย.

อกุสฺโล วิปากฐมฺมฐมฺโม กุสฺลสฺส วิปากฐมฺมฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจยเณ ปจฺจโย. (๒)

(สงฺขิตฺตํ.)

[๑๖] เหตุยา เทว, อารมมณ จตุตถาริ, อธิปัตยา ตีณิ, อนนตเร เทว ๖ เป ๖ สหชาเต เทว, อณณมณณ นิสสเย เทว, อุปนิสสเย จตุตถาริ, อาเสวเน กมฺเม เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ. ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปี, เอวํ วิตถาเรตพฺพ.)

[๑๗] อพฺยากํ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต เนววิปากนวิปาก-
ธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาระปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

๑. กุสลตฺติก ๓. อุปาทินฺนตฺติก

๑-๓. ปฏิจฺจจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตูก

[๑๘] อพฺยากํ อุปาทินฺนปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อุปาทินฺนปาทานิโย
ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาระปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๑๙] กุสลํ อุปาทินฺนปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล อุปาทินฺนปาทานิโย
ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อกุสลํ อุปาทินฺนปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล อุปาทินฺนปาทานิโย ธมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อพฺยากํ อุปาทินฺนปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อุปาทินฺนปาทานิโย
ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

กุสลํ อุปาทินฺนปาทานิยญฺจ อพฺยากํ อุปาทินฺนปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
อพฺยากโต อุปาทินฺนปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสลํ อุนฺปาทินฺนตฺติกานิยํ อพฺยาคํ อุนฺปาทินฺนตฺติกานิยํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ
อพฺยาคโต อุนฺปาทินฺนตฺติกานิโย ฐมฺโม อุนฺปาทินฺนตฺติกานิโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๐] เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต
นว. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวารมฺปิ ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวารมฺปิ ปฏิจฺจวารมฺปิ.)

[๒๑] กุสโล อุนฺปาทินฺนตฺติกานิโย ฐมฺโม กุสลสฺส อุนฺปาทินฺนตฺติกานิยสฺส
ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อกุสโล อุนฺปาทินฺนตฺติกานิโย ฐมฺโม อุกุสลสฺส อุนฺปาทินฺนตฺติกานิยสฺส ฐมฺมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อพฺยาคโต อุนฺปาทินฺนตฺติกานิโย ฐมฺโม อพฺยาคตสฺส อุนฺปาทินฺนตฺติกานิยสฺส
ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

[๒๒] กุสโล อุนฺปาทินฺนตฺติกานิโย ฐมฺโม กุสลสฺส อุนฺปาทินฺนตฺติกานิยสฺส
ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อกุสโล อุนฺปาทินฺนตฺติกานิโย ฐมฺโม อุกุสลสฺส อุนฺปาทินฺนตฺติกานิยสฺส ฐมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อพฺยาคโต อุนฺปาทินฺนตฺติกานิโย ฐมฺโม อพฺยาคตสฺส อุนฺปาทินฺนตฺติกานิยสฺส
ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๓] เหตุยา สตฺต, อารมฺมณํ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร สมฺนนฺตเร
ปญฺจ, สหชาเต นว, อณฺณมณฺณเว ตีณิ, นิสฺสเย อุนฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต
ปจฺจชาเต อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ๖ เป ๖ มกฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต วิปฺปยุตฺเต
ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกาทส. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลดตฺติเก ปญฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพ.)

[๒๔] กุสลํ อุนฺปาทินฺนตฺติกานิโย ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล อุนฺปาทินฺนตฺติกานิโย
ฐมฺโม อุนฺปาทินฺนตฺติกานิโย. (๑)

อพฺยาคํ อุนฺปาทินฺนตฺติกานิโย ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยาคโต อุนฺปาทินฺนตฺติกานิโย
ฐมฺโม อุนฺปาทินฺนตฺติกานิโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อาเสวเน เอก ๖ เป ๖ วิปาเก เอก ๖ เป ๖- อวิกเต
เทว. (สงขิตฺตํ. สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาระปี, สพฺพตฺต วิตุถาโร.)

๑. กุสลดตฺติก ๔. สงฺกิลฺลิจตฺติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจัยจตุกก

[๒๕] อุกฺสฺลํ สงฺกิลฺลิจสงฺกิลฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุกฺสฺลํ สงฺกิลฺลิจสงฺกิลฺลํโก
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เอก. (สงขิตฺตํ.)

(สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาระปี สพฺพตฺต เอก.)

[๒๖] กุสฺลํ อสงฺกิลฺลิจสงฺกิลฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺลํ อสงฺกิลฺลิจสงฺกิลฺลํโก
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

อพฺยยากํ อสงฺกิลฺลิจสงฺกิลฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยยากโต อสงฺกิลฺลิจสงฺกิลฺลํโก
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

[๒๗] กุสฺลํ อสงฺกิลฺลิจสงฺกิลฺลํ อพฺยยากํ อสงฺกิลฺลิจสงฺกิลฺลํโก ฐมฺมํ
ปฏิจฺจ อพฺยยากโต อสงฺกิลฺลิจสงฺกิลฺลํโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอก ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.
(สงขิตฺตํ. สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาระปี สพฺพตฺต วิตุถาโร.)

[๒๘] กุสฺลํ อสงฺกิลฺลิจอสงฺกิลฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺลํ อสงฺกิลฺลิจอสงฺกิลฺลํโก
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

อพฺยยากํ อสงฺกิลฺลิจอสงฺกิลฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยยากโต อสงฺกิลฺลิจอสงฺกิลฺลํโก
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑) (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อาเสวเน เอก ๖ เป ๖ วิปาเก เอก ๖ เป ๖ อวิกเต
เทว. (สงขิตฺตํ. สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาระปี สพฺพตฺต วิตุถาเรตพฺพ.)

๑. กุสลดตฺติก ๕. วิตกกตฺติก

๑-๗. ปฏิจจาทีวาร

ปัจจยจตฺตูก-เหตุ

[๒๙] กุสโล สวิตกกตฺติจารํ ฐมมํ ปฏิจจา กุสโล สวิตกกตฺติจาโร ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

อกุสโล สวิตกกตฺติจารํ ฐมมํ ปฏิจจา อกุสโล สวิตกกตฺติจาโร ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

อพฺยากตํ สวิตกกตฺติจารํ ฐมมํ ปฏิจจา อพฺยากโต สวิตกกตฺติจาโร ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.
(สงฺฆิตฺตํ. สหชาตวารมฺปิ ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวารมฺปิ ปฏิจจวารสทิสํ.)

[๓๐] กุสโล สวิตกกตฺติจาโร ฐมโม กุสลสฺส สวิตกกตฺติจารสฺส ฐมมสฺส
เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล สวิตกกตฺติจาโร ฐมโม อกุสลสฺส สวิตกกตฺติจารสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต สวิตกกตฺติจาโร ฐมโม อพฺยากตสฺส สวิตกกตฺติจารสฺส ฐมมสฺส
เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๓๑] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ นว, อธิปฺติยา ๖ เป ๖ สมฺนนฺตเร สทฺต,
สหชาเต อณฺณมณฺเณ นิสฺสเย ตีณิ, อุนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ปณฺจ,
วิปาเก เอกํ, อาหาเร ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสลดตฺติกเก ปณฺหาวารํ, เอวํ วิตกกตฺติกเก.)

[๓๒] กุสโล อวิตกกตฺติจารมฺมตํ ฐมมํ ปฏิจจา กุสโล อวิตกกตฺติจารมฺมโต ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑)

อพฺยากตํ อวิตกกตฺติจารมฺมตํ ฐมมํ ปฏิจจา อพฺยากโต อวิตกกตฺติจารมฺมโต ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวามปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวามปี ปณฺหาวามปี สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

[๓๓] กุสลํ อวิตกกถอวิจารํ ฌมมํ ปฏฺิจจํ กุสโล อวิตกกถอวิจาโร ฌมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อพฺยากตํ อวิตกกถอวิจารํ ฌมมํ ปฏฺิจจํ อพฺยากโต อวิตกกถอวิจาโร ฌมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

กุสลํ อวิตกกถอวิจารณฺจ อพฺยากตํ อวิตกกถอวิจารณฺจ ฌมมํ ปฏฺิจจํ อพฺยากโต
อวิตกกถอวิจาโร ฌมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอก ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.
(สงฺขิตฺตํ. สหชาตวามปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวามปี วิตุถาเรตพฺพ.)

๑. กุสลตฺตํ ๖. ปตฺตติก

๑-๓. ปฏฺิจจาทวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๓๔] กุสลํ ปตฺติสทกตํ ฌมมํ ปฏฺิจจํ กุสโล ปตฺติสทกโต ฌมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสลํ ปตฺติสทกตํ ฌมมํ ปฏฺิจจํ อกุสโล ปตฺติสทกโต ฌมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อพฺยากตํ ปตฺติสทกตํ ฌมมํ ปฏฺิจจํ อพฺยากโต ปตฺติสทกโต ฌมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอก ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.
(สงฺขิตฺตํ. สหชาตวามปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวามปี ปฏฺิจจาวารสทิส.)

[๓๕] กุสโล ปตฺติสทกโต ฌมโม กุสลสฺส ปตฺติสทกตสฺส ฌมมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล ปตฺติสทกโต ฌมโม อกุสลสฺส ปตฺติสทกตสฺส ฌมมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต ปิตฺตสทฺกโต ฐมฺโม อพฺยากตสฺส ปิตฺตสทฺกตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ นว, อธิปฺติยา สทฺต, อนนฺตเร ปณฺจ ๖ เป ๖ สหชาเต
อณฺณมณฺเ นิสฺสเย ตีณิ, อุนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ปณฺจ, วิปาเก เอกํ,
อาหาเร ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตติกเ ปณฺหาวารํ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพํ.)

[๓๖] กุสลํ สุขสทฺกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสโล สุขสทฺกโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสลํ สุขสทฺกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อกุสโล สุขสทฺกโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
อพฺยากํ สุขสทฺกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต สุขสทฺกโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.
(สงฺขิตฺตํ. สหชาตวารมฺปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวารมฺปี วิตุถาเรตพฺพํ.)

[๓๗] กุสลํ อปฺเภกฺขาสทฺกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสโล อปฺเภกฺขาสทฺกโต ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสลํ อปฺเภกฺขาสทฺกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อกุสโล อปฺเภกฺขาสทฺกโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อพฺยากํ อปฺเภกฺขาสทฺกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต อปฺเภกฺขาสทฺกโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวารมฺปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวารมฺปี วิตุถาเรตพฺพํ.)

๑. กุสลตติก ๗. ทสฺสนตติก

๑. ปฏฺิจฺจวาร

ปจฺจยจตุกก

[๓๘] อกุสลํ ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อกุสโล ทสฺสเนน ปหาตพฺโพ
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกัง ว เป ๖ อวิกเต เอกัง. (สงขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกัง.)

[๓๙] อุกฺสฺลํ ภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุกฺสฺลํ ภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกัง ว เป ๖ อวิกเต เอกัง. (สงขิตฺตํ.)

[๔๐] กุสฺลํ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺลํ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อพฺยากํ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากํ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

กุสฺลํ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพญํ อพฺยากํ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพญํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากํ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อารมฺมณํ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกัง ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงขิตฺตํ. สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ วิตุตาโร.)

๑. กุสฺลตฺตํ ๘. ทสฺสเนนเหตุกตฺตํ

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตุกก

[๔๑] อุกฺสฺลํ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุกฺสฺลํ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

เหตุยา เอกัง ว เป ๖ อวิกเต เอกัง. (สงขิตฺตํ.)

[๔๒] อุกฺสฺลํ ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุกฺสฺลํ ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

เหตุยา เอกัง ว เป ๖ อวิกเต เอกัง. (สงขิตฺตํ.)

[๔๓] กุสฺลํ เนวทสฺสเนน นภาวนายน ปหตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺโล
เนวทสฺสเนน นภาวนายน ปหตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)
เหตุยา สกฺต, อารมฺมณ เทว, อธิปติยา ปณฺจ วั เป วั วิปาเก เอกํ วั เป วั
อวิกเต สกฺต. (สงฺฆิตฺตํ. สหชาตวาระปี วั เป วั ปณฺหวาวาระปี สพฺพตฺถ วิตฺถาโร.)

๑. กุสลดตฺตีก ๕. อาจยคามิตฺตีก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตูก

[๔๔] กุสฺลํ อาจยคามิ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺโล อาจยคามิ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสฺลํ อาจยคามิ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสฺโล อาจยคามิ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เทว วั เป วั อวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาระปี วั เป วั ปณฺหวาวาระปี สพฺพตฺถ วิตฺถาโร.)

[๔๕] กุสฺลํ อปจยคามิ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺโล อปจยคามิ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ. ปฏิจฺจวาระปี วั เป วั ปณฺหวาวาระปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๔๖] อพฺยากตํ เนวอาจยคามินาปจยคามิ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต เนวอาจยคามิ-
นาปจยคามิ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ วั เป วั อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาระปี วั เป วั ปณฺหวาวาระปี วิตฺถาเรตพฺพ.)

๑. กุสลดตฺตีก ๑๐. เสกขตฺตีก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตูก

[๔๗] กุสฺลํ เสกขํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺโล เสกโข ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อพฺยํกํ เสกขํ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยํกโต เสกฺโข ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทว ๆ เป ๆ อาเสวเน เอกํ ๆ เป ๆ วิปาเก เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต
เทว. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาระปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

[๔๘] อพฺยํกํ อเสกขํ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยํกโต อเสกฺโข ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาระปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๔๙] กุสฺลํ เนวเสกฺขนาสกฺขํ ฐมํ ปฏิจฺจ กุสฺโล เนวเสกฺขนาสกฺโข ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อกุสฺลํ เนวเสกฺขนาสกฺขํ ฐมํ ปฏิจฺจ อกุสฺโล เนวเสกฺขนาสกฺโข ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อพฺยํกํ เนวเสกฺขนาสกฺขํ ฐมํ ปฏิจฺจ อพฺยํกโต เนวเสกฺขนาสกฺโข ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

กุสฺลํ เนวเสกฺขนาสกฺขญฺจ อพฺยํกํ เนวเสกฺขนาสกฺขญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ
อพฺยํกโต เนวเสกฺขนาสกฺโข ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสฺลํ เนวเสกฺขนาสกฺขญฺจ อพฺยํกํ เนวเสกฺขนาสกฺขญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ
อพฺยํกโต เนวเสกฺขนาสกฺโข ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ ๆ เป ๆ วิปาเก เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต นว.
(สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาระปี ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวาระปี ปฏิจฺจวารสทิสํ.)

[๕๐] กุสฺโล เนวเสกฺขนาสกฺโข ฐมโม กุสฺลสฺส เนวเสกฺขนาสกฺขสฺส ฐมมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา สกฺกต, อารมฺมณํ นว, อธิปฺติยา ทส ๆ เป ๆ อวิกเต เทรส. (สงฺขิตฺตํ.
ยถา กุสฺลตฺติเก ปณฺหาวารํ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพํ.)

๑. กุสละตติก ๑๑. ปริตตตติก

๑-๗. ปฏิจจาทีวาร

ปัจจยจตุกก

[๕๑] กุสละ ปริตตัม ฐมัม ปฏิจจ กุสโล ปริตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
 กุสละ ปริตตัม ฐมัม ปฏิจจ อพฺยาโกโต ปริตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
 กุสละ ปริตตัม ฐมัม ปฏิจจ กุสโล ปริตโต จ อพฺยาโกโต ปริตโต จ ฐมมา อุปปชชนฺติ
 เหตุปัจจยา. (๓)

อกุสละ ปริตตัม ฐมัม ปฏิจจ อกุสโล ปริตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.
 อพฺยาโกตัม ปริตตัม ฐมัม ปฏิจจ อพฺยาโกโต ปริตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๑)
 กุสละ ปริตตมฺจ อพฺยาโกตัม ปริตตมฺจ ฐมัม ปฏิจจ อพฺยาโกโต ปริตโต ฐมโม
 อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๑)

อกุสละ ปริตตมฺจ อพฺยาโกตัม ปริตตมฺจ ฐมัม ปฏิจจ อพฺยาโกโต ปริตโต ฐมโม
 อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.
 (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวามฺปิ ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวามฺปิ ปฏิจจวารสทิสฺ.)

[๕๒] กุสโล ปริตโต ฐมโม กุสละสฺส ปริตฺตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.
 อกุสโล ปริตโต ฐมโม อกุสละสฺส ปริตฺตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.
 อพฺยาโกโต ปริตโต ฐมโม อพฺยาโกตสฺส ปริตฺตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)
 กุสโล ปริตโต ฐมโม กุสละสฺส ปริตฺตสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
 (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา สทฺต, อารมฺมณํ นว, อธิปฺติยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส. (สงฺขิตฺตํ.
 ยถา กุสละตฺติเก ปณฺหาวาริ, เอวํ วิตฺถาเรทพฺพํ.)

มหคฺคตาทีป-เหตุ

[๕๓] กุสละ มหคฺคตัม ฐมัม ปฏิจจ กุสโล มหคฺคโต ฐมโม อุปปชชติ
 เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

อพฺยํกํ มหคฺคํ ฐมํ ปฏฺจ อพฺยํกํ มหคฺคํ ฐมํ อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทวฺ, อารมฺมณฺ เทวฺ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทวฺ.
(สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาระปี สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

[๕๔] กุสฺลํ อปฺปมาณํ ฐมํ ปฏฺจ กุสฺลํ อปฺปมาณํ ฐมํ อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อพฺยํกํ อปฺปมาณํ ฐมํ ปฏฺจ อพฺยํกํ อปฺปมาณํ ฐมํ อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทวฺ ๖ เป ๖ อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทวฺ.
(สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาระปี สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๑. กุสฺลตฺตํ ๑๒. ปริตฺตารมฺมณตฺตํ

๑. ปฏฺจวาร

ปจฺจยจตฺตํ

[๕๕] กุสฺลํ ปริตฺตารมฺมณํ ฐมํ ปฏฺจ กุสฺลํ ปริตฺตารมฺมณํ ฐมํ
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสฺลํ ปริตฺตารมฺมณํ ฐมํ ปฏฺจ อกุสฺลํ ปริตฺตารมฺมณํ ฐมํ อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อพฺยํกํ ปริตฺตารมฺมณํ ฐมํ ปฏฺจ อพฺยํกํ ปริตฺตารมฺมณํ ฐมํ อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาระปี วิตุถาเรตพฺพ.)

[๕๖] กุสฺลํ มหคฺคตารมฺมณํ ฐมํ ปฏฺจ กุสฺลํ มหคฺคตารมฺมณํ ฐมํ
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสฺลํ มหคฺคตารมฺมณํ ฐมํ ปฏฺจ อกุสฺลํ มหคฺคตารมฺมณํ ฐมํ อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อพฺยากํ มหคฺคตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต มหคฺคตารมฺมโณ ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

[๕๗] กุสฺลํ อปฺปมาณารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสฺโล อปฺปมาณารมฺมโณ ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. (๑)

อพฺยากํ อปฺปมาณารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต อปฺปมาณารมฺมโณ ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๑. กุสลดตฺติก ๑๓. หีนตฺติก

๑-๗. ปฏฺิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตก

[๕๘] อกุสฺลํ หีนํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อกุสฺโล หีโน ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

[๕๙] กุสฺลํ มชฺฌิมํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสฺโล มชฺฌิมโณ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา.
กุสฺลํ มชฺฌิมํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต มชฺฌิมโณ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา.
กุสฺลํ มชฺฌิมํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสฺโล มชฺฌิมโณ จ อพฺยากโต มชฺฌิมโณ จ ฐมา
อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. (๓)

อพฺยากํ มชฺฌิมํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต มชฺฌิมโณ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. (๑)

กุสฺลํ มชฺฌิมมฺหา อพฺยากํ มชฺฌิมมฺหา ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต มชฺฌิมโณ ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. (๑)

กุสฺลํ มชฺฌิมํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสฺโล มชฺฌิมโณ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปฺจฺจยา. (๑)

อพฺยํกํ มชฺฌิมํ ฐมํ ปฏฺิจจ อพฺยํกโต มชฺฌิมํ ฐมํ อปฺปชฺชติ
อามมณฺเฏจฺยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อามมณฺเฏ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.
(สงฺฆิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏฺิจจาวารสทิส.)

[๖๐] กุสลํ มชฺฌิมํ ฐมํ กุสลสฺส มชฺฌิมสฺส ฐมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.
ตีณิ.

อพฺยํกโต มชฺฌิมํ ฐมํ อพฺยํกตสฺส มชฺฌิมสฺส ฐมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

กุสลํ มชฺฌิมํ ฐมํ กุสลสฺส มชฺฌิมสฺส ฐมสฺส อามมณฺเฏจฺเยน ปจฺจโย.
กุสลํ มชฺฌิมํ ฐมํ อพฺยํกตสฺส มชฺฌิมสฺส ฐมสฺส อามมณฺเฏจฺเยน
ปจฺจโย. (๒)

อพฺยํกโต มชฺฌิมํ ฐมํ อพฺยํกตสฺส มชฺฌิมสฺส ฐมสฺส อามมณฺเฏจฺเยน
ปจฺจโย. อพฺยํกโต มชฺฌิมํ ฐมํ กุสลสฺส มชฺฌิมสฺส ฐมสฺส อามมณฺเฏจฺเยน
ปจฺจโย. (๒) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๖๑] เหตุยา จตฺตาริ, อามมณฺเฏ จตฺตาริ, อธิปติยา ๖ เป ๖ สมนฺนตเร จตฺตาริ,
สหชาเต ปณฺจ, อณฺณมณฺเฏ เทว, นิสฺสเย สตฺต, อฺปนฺนิสฺสเย จตฺตาริ, ปฺเรชาเต
ปจฺจชาเต อาเสวเน เทว, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ๖ เป ๖ มกฺเค
จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต เทว, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต สตฺต. (สงฺฆิตฺตํ. ยถา
กุสลตฺติเก ปณฺหวาร, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพ.)

ปณฺธิตปท-เหตุ

[๖๒] กุสลํ ปณฺธิตํ ฐมํ ปฏฺิจจ กุสลํ ปณฺธิโต ฐมํ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อพฺยํกํ ปณฺธิตํ ฐมํ ปฏฺิจจ อพฺยํกโต ปณฺธิโต ฐมํ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
(สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต
เทว. (สงฺฆิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาโรปี สพฺพตฺต วิตฺถาโร.)

๑. กุสลดตุติก ๑๔. มิจฺจนตฺตนิยตตุติก

๑-๗. ปฏิจฺจาทีวาร

ปัจจยจตุกก

[๖๓] อกฺสฺสํ มิจฺจนตฺตนิยํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา อกฺสฺสโล มิจฺจนตฺตนิยโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ. สฬพทฺธ วิตุถาโร.)

[๖๔] กุสฺสํ สมฺมตฺตนิยํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา กุสฺสโล สมฺมตฺตนิยโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ ปณฺหวาเวรํ
สฬพทฺธ เอกํ.)

[๖๕] กุสฺสํ อนิยํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา กุสฺสโล อนิยโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยยา.
กุสฺสํ อนิยํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา อพฺยากโต อนิยโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยยา. กุสฺสํ
อนิยํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา กุสฺสโล อนิยโต จ อพฺยากโต อนิยโต จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ
เหตุปัจจยยา. (๓)

อกฺสฺสํ อนิยํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา อกฺสฺสโล อนิยโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยยา. ตีณิ.

อพฺยากํ อนิยํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา อพฺยากโต อนิยโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยยา. (๑)

กุสฺสํ อนิยตฺตํ อพฺยากํ อนิยตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา อพฺยากโต อนิยโต ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยยา. (๑)

อกฺสฺสํ อนิยตฺตํ อพฺยากํ อนิยตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา อพฺยากโต อนิยโต ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.
(สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาระปี ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวาระปี ปฏิจฺจาวารสทิส.)

[๖๖] กุสล อนิยโต ฐมโม กุสลสฺส อนิยตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. ตีณิ.

อกุสล อนิยโต ฐมโม อกุสลสฺส อนิยตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ.

อพฺยวกโต อนิยโต ฐมโม อพฺยวกตสฺส อนิยตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา สตุต, อารมมณฺเ นว, อธิปัตติยา ทส ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส. (สงฺขิตฺตํ.
ยถา กุสลตฺติกเก ปณฺหวาร, เอว วิทฺถาเรตพฺพ.)

๑. กุสลตฺติก ๑๕. มคฺการมฺมณฺตฺติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจยจตุกก

[๖๗] กุสลํ มคฺการมฺมณฺํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสลํ มคฺการมฺมณฺเ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

อพฺยวกตํ มคฺการมฺมณฺํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยวกโต มคฺการมฺมณฺเ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพทฺถ วิทฺถาโร.)

[๖๘] กุสลํ มคฺคเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสลํ มคฺคเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖. อวิกเต เอกํ. (สพฺพทฺถ เอกํ. สงฺขิตฺตํ.)

[๖๙] กุสลํ มคฺการิปฺตี ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสลํ มคฺการิปฺติ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

อพฺยวกตํ มคฺการิปฺตี ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยวกโต มคฺการิปฺติ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพทฺถ วิทฺถาโร.)

๑. กุสลตฺตํ ๑๖. อุปฺปนฺนตฺตํ

๗. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตฺตํ

[๗๐] กุสโล อุปฺปนฺโน ฐมฺโม กุสลสฺส อุปฺปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา สตฺต, อารมฺมณ นว ๆเปว อวิกเต เทรส. (สงฺฆิตฺตํ.)

๑. กุสลตฺตํ ๑๗. อตีตตฺตํ

๗. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตฺตํ

[๗๑] กุสโล ปจฺจุปปนฺโน ฐมฺโม กุสลสฺส ปจฺจุปปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา สตฺต, อารมฺมณ นว ๆเปว อวิกเต เทรส. (สงฺฆิตฺตํ.)

๑. กุสลตฺตํ ๑๘. อตีตารมมณตฺตํ

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตํ

[๗๒] กุสลํ อตีตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล อตีตารมฺมโณ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสลํ อตีตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล อตีตารมฺมโณ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อพฺยากํ อตีตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อตีตารมฺมโณ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ๑ (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ ฯ เป ฯ วิปาเก เอกิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวามปี ฯ เป ฯ สมฺปยุตฺตวามปี ปฏิจฺจวารสทิสฺ.)

[๗๓] กุสลโ อตฺตการมฺโม ฐมโม กุสลสฺส อตฺตการมฺมณฺสส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสลโ อตฺตการมฺโม ฐมโม อกุสลสฺส อตฺตการมฺมณฺสส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโ อตฺตการมฺโม ฐมโม อพฺยากสฺส อตฺตการมฺมณฺสส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺ นว, อธิปฺติยา ปณฺจ, อนนฺตเร สมนนฺตเร สทฺท, สหชาเต อณฺณมณฺณเย นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ปณฺจ, วิปาเก เอกิ, อาหาเร ฯ เป ฯ สมฺปยุตฺเต ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ. ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหวารํ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพํ.)

อนาคตารมฺมณปท-เหตุ

[๗๔] กุสลํ อนาคตารมฺมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ กุสลโ อนาคตารมฺโม ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺ ตีณิ ฯ เป ฯ วิปาเก เอกิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวามปี ฯ เป ฯ สมฺปยุตฺตวามปี ปฏิจฺจวารสทิสฺ.)

[๗๕] กุสลโ อนาคตารมฺโม ฐมโม กุสลสฺส อนาคตารมฺมณฺสส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺ นว, อธิปฺติยา ปณฺจ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ. ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหวารํ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพํ.)

ปัจจุปปนารมฺมณปท-เหตุ

[๗๖] กุสลํ ปจฺจุปปนารมฺมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ กุสลโ ปจฺจุปปนารมฺโม ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ ตีณิ ะเปว วิปาเก เอกํ ะเปว อวิกเต ตีณิ.
(สงฺขิตฺตํ. สหชาตวาโรปี ะเปว สมฺปยุตฺตวาโรปี ปฏิจฺจวารสทิสฺสา.)

[๗๗] กุสโล ปจฺจุปปนฺนารมฺมโณ รมฺโม กุสลสฺส ปจฺจุปปนฺนารมฺมณฺสฺส
รมฺมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๑)

อกุสโล ปจฺจุปปนฺนารมฺมโณ รมฺโม อกุสลสฺส ปจฺจุปปนฺนารมฺมณฺสฺส รมฺมสฺส
เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๑)

อพฺยากโต ปจฺจุปปนฺนารมฺมโณ รมฺโม อพฺยากตสฺส ปจฺจุปปนฺนารมฺมณฺสฺส
รมฺมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ น, อธิปฺติยา ตีณิ, อนนฺตเร สทฺต ะเปว อวิกเต
ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ. ยถา กุสลดตฺติกเ ปณฺหวารํ, เอวํ วิทฺถาเรตพฺพํ.)

๑. กุสลดตฺติก ๑๘. อชฺฌตฺตตฺติก

๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตฺตูก

[๗๘] กุสลํ อชฺฌตฺตํ รมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล อชฺฌตฺโต รมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจายา.
ตีณิ.

อกุสลํ อชฺฌตฺตํ รมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล อชฺฌตฺโต รมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจายา.
ตีณิ.

อพฺยากตํ อชฺฌตฺตํ รมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อชฺฌตฺโต รมฺโม อฺปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจายา. (๑)

กุสลํ อชฺฌตฺตณฺจ อพฺยากตํ อชฺฌตฺตณฺจ รมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อชฺฌตฺโต
รมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจายา. (๑)

อกุสลํ อชฺฌตฺตณฺจ อพฺยากตํ อชฺฌตฺตณฺจ รมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อชฺฌตฺโต
รมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจายา. (๑)

เหตุยา นว วเปว วิปาเก เอกํ วเปว อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวามปี ว เป ว สมฺปยุตฺตวามปี ปฏิจฺจวารสทิสฺส, เอวํ วิตถาเรตพฺพํ.)

[๗๙] กุสลโ อชฺฌตฺโต ฐมโม กุสลสฺส อชฺฌตฺตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. ตีณิ.

อกุสลโ อชฺฌตฺโต ฐมโม อกุสลสฺส อชฺฌตฺตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. ตีณิ.

อพฺยากโต อชฺฌตฺโต ฐมโม อพฺยากสฺส อชฺฌตฺตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา สกฺต, อารมฺมณ นว, อธิปตฺติยา ทส วเปว อวิกเต เทรส. (สงฺขิตฺตํ.
ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารํ, เอวํ วิตถาเรตพฺพํ.)

พหิทฺธาปท-เหตุ

[๘๐] กุสลํ พหิทฺธา ฐมมํ ปฏิจฺจ กุสลโ พหิทฺธา ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

อกุสลํ พหิทฺธา ฐมมํ ปฏิจฺจ อกุสลโ พหิทฺธา ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.
ตีณิ.

อพฺยากํ พหิทฺธา ฐมมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต พหิทฺธา ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

กุสลํ พหิทฺธา จ อพฺยากํ พหิทฺธา จ ฐมมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต พหิทฺธา
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

อกุสลํ พหิทฺธา จ อพฺยากํ พหิทฺธา จ ฐมมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต พหิทฺธา
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว วเปว วิปาเก เอกํ วเปว อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวามปี วเปว สมฺปยุตฺตวามปี ปฏิจฺจวารสทิสฺส.)

[๘๑] กุสลโ พหิทฺธา ฐมโม กุสลสฺส พหิทฺธา ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อกุสลโ พหิทฺธา ฐมโม อกุสลสฺส พหิทฺธา ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อพฺยากโต พหิทฺธา ฐมโม อพฺยากตฺส พหิทฺธา ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.(๑)
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา สุตฺต, อารมฺมเณ นว, อธิปฺติยา ทส ะเปว อวิกเต เทรฺส. (สงฺขิตฺตํ.
ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวาริ, เอว วิตฺถาเรตพฺพ.)

๑. กุสลตติก ๒๐. อชฺฌตฺตารมฺมณตติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตุกก

[๘๒] กุสลํ อชฺฌตฺตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล อชฺฌตฺตารมฺมโณ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ ะเปว วิปาเก เอกํ ะเปว อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๘๓] กุสลํ พหิทฺธารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล พหิทฺธารมฺมโณ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ ะเปว วิปาเก เอกํ ะเปว อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

๑. กุสลตติก ๒๑. สนิทสนตติก

๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตุกก

[๘๔] อพฺยากตํ อนิทฺสนสฺสปฺปฏิหํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อนิทฺสนสฺสปฺปฏิโห
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ะเปว อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวารมฺปิ ะเปว ปณฺหาวารมฺปิ วิตฺถาเรตพฺพ.)

[๘๕] กุสลํ อนิทฺสนสฺสอปฺปฏิหํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล อนิทฺสนสฺสอปฺปฏิโห ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ อนิทฺสนสฺสอปฺปฏิหํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต

อนิทสฺสนอปปปฏิโม รมโม อูปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ อนิทสฺสนอปปปฏิมํ รมมํ ปฏิจฺจ กุสโล อนิทสฺสนอปปปฏิโม จ อพฺยากโต อนิทสฺสนอปปปฏิโม จ รมมา อูปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อกุสลํ อนิทสฺสนอปปปฏิมํ รมมํ ปฏิจฺจ อกุสโล อนิทสฺสนอปปปฏิโม รมโม อูปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อพฺยากตํ อนิทสฺสนอปปปฏิมํ รมมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อนิทสฺสนอปปปฏิโม รมโม อูปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

กุสลํ อนิทสฺสนอปปปฏิมญฺจ อพฺยากตํ อนิทสฺสนอปปปฏิมญฺจ รมมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อนิทสฺสนอปปปฏิโม รมโม อูปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อกุสลํ อนิทสฺสนอปปปฏิมญฺจ อพฺยากตํ อนิทสฺสนอปปปฏิมญฺจ รมมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อนิทสฺสนอปปปฏิโม รมโม อูปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เปว วิปาเก เอกํ ๖ เปว อวิกเต นว. (สงฺฆิตฺตํ. สหชาตวารมปี ๖ เปว สมฺปยุตฺตวารมปี ปณฺหาวารมปี วิตุถาเรตพฺพ.)

กุสลตฺตีกสฺส นิทสฺสนตฺตีกํ นิฏฺฐิตํ.

๒. เวทนาตฺตีก ๑. กุสลตฺตีก

๑-๓. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตุกก

[๘๖] สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ กุสลํ รมมํ ปฏิจฺจ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต กุสโล รมโม อูปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อทุกฺขมสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ กุสลํ รมมํ ปฏิจฺจ อทุกฺขมสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต กุสโล รมโม อูปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

เหตุยา เทว ๖ เปว อวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวารมปี ๖ เปว สมฺปยุตฺตวารมปี ปฏิจฺจวารสทิส.)

[๘๗] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต กุสโล ฌมโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส กุสฺลสฺส ฌมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต กุสโล ฌมโม อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส กุสฺลสฺส ฌมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เทว, อารมฺมณฺเ อธิปตฺติยา จตฺตาริ ๖ เปว อุนิสฺสเย จตฺตาริ ๖ เปว อวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺตํ. สัพพทฺถ วิทฺธาวโร.)

[๘๘] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ อกุสฺลํ ฌมฺมํ ปฏฺิจฺจ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต อกุสฺโล ฌมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

ทุกขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ อกุสฺลํ ฌมฺมํ ปฏฺิจฺจ ทุกขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต อกุสฺโล ฌมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ อกุสฺลํ ฌมฺมํ ปฏฺิจฺจ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต อกุสฺโล ฌมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ ๖ เปว อวิกเต ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ. สัพพทฺถ วิทฺธาวโร.)

[๘๙] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ อพฺยากตํ ฌมฺมํ ปฏฺิจฺจ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต อพฺยากโต ฌมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ อพฺยากตํ ฌมฺมํ ปฏฺิจฺจ อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต อพฺยากโต ฌมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เทว, อารมฺมณฺเ ตีณิ ๖ เปว อาเสวเน เทว ๖ เปว อวิกเต ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

๓. วิปากตติก ๑. กุสลตติก

๑. ปฏิจจวาร-เหตุ

[๙๐] วิปากธมฺมธมฺมํ กุสฺลํ ฌมฺมํ ปฏฺิจฺจ วิปากธมฺมธมฺโม กุสฺโล ฌมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เปว อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๙๑] วิปากธมมธมมํ อุกุสล์ ธมมํ ปฏิจฺจ วิปากธมมธมโม อุกุสโล ธมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ. (สพฺพทถ เอกํ.)

[๙๒] วิปากํ อพฺยาคํ ธมมํ ปฏิจฺจ วิปากอ อพฺยาคโต ธมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

เนววิปากนวิปากธมมธมมํ อพฺยาคํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมมธมโม อพฺยาคโต
ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

วิปากํ อพฺยาคตญฺจ เนววิปากนวิปากธมมธมมํ อพฺยาคตญฺจ ธมมํ ปฏิจฺจ วิปากอ
อพฺยาคโต ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺเจ จตฺตาริ, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเย ฉ ๖ เป ๖
อุปฺนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต เทว, อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺเต จตฺตาริ
๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพทถ วิตฺถาโร.)

๔. อุปาทินฺนตฺตีก ๑. กุสฺลตฺตีก

๑. ปฏิจฺจวาร-เหตุ

[๙๓] อนฺอุปาทินฺนูปาทานิยํ กุสฺลํ ธมมํ ปฏิจฺจ อนฺอุปาทินฺนูปาทานิโย กุสฺโล
ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อนฺอุปาทินฺนอนฺอุปาทานิยํ กุสฺลํ ธมมํ ปฏิจฺจ อนฺอุปาทินฺนอนฺอุปาทานิโย กุสฺโล
ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สพฺพทถ วิตฺถาโร.)

อนฺอุปาทินฺนูปาทานิยํ อุกุสฺลํ ธมมํ ปฏิจฺจ อนฺอุปาทินฺนูปาทานิโย อุกุสฺโล ธมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพทถ เอกํ. สพฺพทถ วิตฺถาโร.)

[๙๔] อุปาทินฺนูปาทานิยํ อพฺยาคํ ธมมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนูปาทานิโย อพฺยาคโต
ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อนุปาทินฺนูปาทานิํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนูปาทานิโย อพฺยาคโต
ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อนุปาทินฺนูปาทานิํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนูปาทานิโย
อพฺยาคโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อนุปาทินฺนูปาทานิํ อพฺยาคตญฺจ อนุปาทินฺนูปาทานิํ อพฺยาคตญฺจ ฐมํ
ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนูปาทานิโย อพฺยาคโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อุปาทินฺนูปาทานิํ อพฺยาคตญฺจ อนุปาทินฺนูปาทานิํ อพฺยาคตญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ
อนุปาทินฺนูปาทานิโย อพฺยาคโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต นว. (สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๕. สงกิลิฏฐตฺติก ๑. กุสลตฺติก

๑. ปฏิจฺจวาร-เหตุ

[๔๕] อสงกิลิฏฐสงกิลิฏฺกํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ อสงกิลิฏฐสงกิลิฏฺโก กุสโล ฐมโม
อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

อสงกิลิฏฐอสงกิลิฏฺกํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ อสงกิลิฏฐอสงกิลิฏฺโก กุสโล ฐมโม
อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ เทว.)

สงกิลิฏฐสงกิลิฏฺกํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ สงกิลิฏฐสงกิลิฏฺโก อกุสโล ฐมโม
อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ เอกํ.)

อสงกิลิฏฐสงกิลิฏฺกํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ อสงกิลิฏฐสงกิลิฏฺโก อพฺยาคโต
ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณํ เทว ๖ เป ๖ อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

๖. วิทกุกตติก ๑. กุสลตติก

๑. ปฏิจจุจวาร-เหตุ

[๙๖] สวิตกุกสวิจารํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจจ สวิตกุกสวิจาโร กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อวิตกุกวิจารมตฺตํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจจ อวิตกุกวิจารมตฺโต กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. จตฺตาริ.

อวิตกุกอวิจารํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจจ อวิตกุกอวิจาโร กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อวิตกุกอวิจารํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจจ อวิตกุกวิจารมตฺโต กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อวิตกุกวิจารมตฺตํ กุสลญฺจ อวิตกุกอวิจารํ กุสลญฺจ ฐมํ ๖ เป ๖ สวิตกุกสวิจารํ
กุสลญฺจ อวิตกุกวิจารมตฺตํ กุสลญฺจ ฐมํ ปฏิจจ สวิตกุกสวิจาโร กุสโล ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

เหตุยา เอกาทส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกาทส. (สงฺขิตฺตํ.)

[๙๗] สวิตกุกสวิจารํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจจ สวิตกุกสวิจาโร อกุสโล ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อวิตกุกวิจารมตฺตํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจจ สวิตกุกสวิจาโร อกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

สวิตกุกสวิจารํ อกุสลญฺจ อวิตกุกวิจารมตฺตํ อกุสลญฺจ ฐมํ ปฏิจจ สวิตกุกสวิจาโร
อกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

เหตุยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๙๘] สวิตกุกสวิจารํ อพฺยากตํ ฐมํ ปฏิจจ สวิตกุกสวิจาโร อพฺยากโต ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา สตฺตทฺทิสฺส, อารมฺมณฺเ เอกวีธ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเ อฏฺฐวีธ ๖ เป ๖
ปุเรชาเต อาเสวเน เอกาทส ๖ เป ๖ อวิกเต สตฺตทฺทิสฺส. (สงฺขิตฺตํ.)

๗. ปิติตุติก ๑. กุสลตุติก

๑. ปฏิจวาร-เหตุ

[๙๙] ปิติสหคํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจํ ปิติสหคโต กุสโล ฐโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

สุขสหคํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจํ สุขสหคโต กุสโล ฐโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.
อุเปกขาสหคํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจํ อุเปกขาสหคโต กุสโล ฐโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

ปิติสหคํ กุสลญํ สุขสหคํ กุสลญํ ฐมํ ปฏิจํ ปิติสหคโต กุสโล ฐโม
उपपชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ. (สพฺพทถ ทส. สพฺพทถ วิตุถาโร.)

[๑๐๐] ปิติสหคํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจํ ปิติสหคโต อกุสโล ฐโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

สุขสหคํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจํ สุขสหคโต อกุสโล ฐโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา.
ตีณิ.

อุเปกขาสหคํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจํ อุเปกขาสหคโต อกุสโล ฐโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

ปิติสหคํ อกุสลญํ สุขสหคํ อกุสลญํ ฐมํ ปฏิจํ ปิติสหคโต อกุสโล
ฐโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ. (สพฺพทถ ทส. สพฺพทถ วิตุถาโร.)

[๑๐๑] ปิติสหคํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจํ ปิติสหคโต อพฺยาคโต ฐโม
उपपชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

สุขสหคํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจํ สุขสหคโต อพฺยาคโต ฐโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

อุเปกขาสหคํ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจํ อุเปกขาสหคโต อพฺยาคโต ฐโม
उपपชฺชติ เหตุปัจจยา. (๑)

ปิติสหคํ อพฺยาคตญํ สุขสหคํ อพฺยาคตญํ ฐมํ ปฏิจํ ปิติสหคโต อพฺยาคโต
ฐโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ. (สพฺพทถ ทส. สพฺพทถ วิตุถาโร.)

๘. ทสฺสเนตฺตํ ๑. กุสลตฺตํ

๑. ปฏิจฺจวาร์-เหตุ

[๑๐๒] เนวทสฺสเนน นภานาย ปหาตพฺพํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน นภานาย ปหาตพฺพํ กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ เอก.)

[๑๐๓] ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ อกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

ภานาย ปหาตพฺพํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ภานาย ปหาตพฺพํ อกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สพฺพตฺถ เทว. สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

[๑๐๔] เนวทสฺสเนน นภานาย ปหาตพฺพํ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน นภานาย ปหาตพฺพํ อพฺยาคโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ เอก.)

๙. ทสฺสเนตฺตํ ๑. กุสลตฺตํ

๑. ปฏิจฺจวาร์-เหตุ

[๑๐๕] เนวทสฺสเนน นภานาย ปหาตพฺพเหตุกํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน นภานาย ปหาตพฺพเหตุโก กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ เอก. สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

[๑๐๖] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก อกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

ภานาย ปหาตพฺพเหตุกํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ภานาย ปหาตพฺพเหตุโก อกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺต.)

เหตุยา ฉ, อารมฺมณํ ทส, อธิปฺติยา เทว ๖ เปว อวิกเต ทส. (สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

[๑๐๗] เนวทสฺสเนน นภานาย ปหาตพฺพเหตุกํ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน นภานาย ปหาตพฺพเหตุโก อพฺยาคโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ เอก.)

๑๐. อาจยคามิตฤติก ๑. กุสลตฤติก

๑. ปฏิจจวาร-เหตุ

[๑๐๘] อาจยคามิ กุสลํ ฐมํ ปฏิจจ อาจยคามิ กุสโล ฐมโฌ อุปปชชติ เหตุปจจยา. (๑)

อปจยคามิ กุสลํ ฐมํ ปฏิจจ อปจยคามิ กุสโล ฐมโฌ อุปปชชติ เหตุปจจยา.(๑)
(สพฺพทถ เทว. สพฺพทถ วิตุถาโร.)

อาจยคามิ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจจ อาจยคามิ อกุสโล ฐมโฌ อุปปชชติ เหตุปจจยา.
(สพฺพทถ เอกํ.)

เนวอาจยคามินาปจยคามิ อพฺยากตํ ฐมํ ปฏิจจ เนวอาจยคามินาปจยคามิ อพฺยากโต
ฐมโฌ อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สพฺพทถ เอกํ.)

๑๑. เสกฺขตฤติก ๑. กุสลตฤติก

๑. ปฏิจจวาร-เหตุ

[๑๐๙] เสกฺขิ กุสลํ ฐมํ ปฏิจจ เสกฺโข กุสโล ฐมโฌ อุปปชชติ เหตุปจจยา. (๑)

เนวเสกฺขนาเสกฺขิ กุสลํ ฐมํ ปฏิจจ เนวเสกฺขนาเสกฺโข กุสโล ฐมโฌ อุปปชชติ
เหตุปจจยา. (๑) (สพฺพทถ เทว. สพฺพทถ วิตุถาโร.)

เนวเสกฺขนาเสกฺขิ ฐมํ ปฏิจจ เนวเสกฺขนาเสกฺโข อกุสโล ฐมโฌ อุปปชชติ
เหตุปจจยา. (สพฺพทถ เอกํ.)

เสกฺขิ อพฺยากตํ ฐมํ ปฏิจจ เสกฺโข อพฺยากโต ฐมโฌ อุปปชชติ เหตุปจจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ ฯ เป ฯ อาเสวเน เอกํ ฯ เป ฯ อวิกเต นว.
(สพฺพทถ วิตุถาเรทพฺพ.)

๑๒. ปริตตตฤติก ๑. กุสลตฤติก

๑. ปฏิจจวาร-เหตุ

[๑๑๐] ปริตฺตํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจจ ปริตฺโต กุสโล ฐมโฌ อุปปชชติ เหตุปจจยา. (๑)

มหกุกตํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ มหกุกโต กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อปฺปมาณํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อปฺปมาณโน กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
(สพฺพทฺถ ตีณิ. สพฺพทฺถ วิทฺธโร.)

[๑๑๑] ปริตฺตํ อกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ปริตฺโต อกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สพฺพทฺถ เอกิ.)

ปริตฺตํ อพฺยากตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ปริตฺโต อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

มหกุกตํ อพฺยากตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ มหกุกโต อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ.

อปฺปมาณํ อพฺยากตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อปฺปมาณโน อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เทรส, อารมฺมณํ ปณฺจ, อธิปฺติยา นว ๖ เป ๖ อณฺวมณฺเณ สทฺธ ๖ เป ๖
ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน เทว, กมฺเม เทรส ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส. (สงฺฆิตฺตํ.)

๑๓. ปริตฺตารมฺมณตฺติก ๑. กุสลตฺติก

๑. ปฏิจฺจวาร-เหตุ

[๑๑๒] ปริตฺตารมฺมณํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ปริตฺตารมฺมโน กุสโล ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

มหกุกตารมฺมณํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ มหกุกตารมฺมโน กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อปฺปมาณารมฺมณํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อปฺปมาณารมฺมโน กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สพฺพทฺถ ตีณิ. สพฺพทฺถ วิทฺธโร.)

[๑๑๓] ปริตฺตารมฺมณํ อกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ปริตฺตารมฺมโน อกุสโล ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

มหกฺคตารมฺมณํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ มหกฺคตารมฺมโณ อกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สพฺพตฺถ เทว. สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

[๑๑๔] ปริตฺตารมฺมณํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ ปริตฺตารมฺมโณ อพฺยากโต
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

มหกฺคตารมฺมณํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ มหกฺคตารมฺมโณ อพฺยากโต ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อปฺปมาณารมฺมณํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อปฺปมาณารมฺมโณ อพฺยากโต ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สพฺพตฺถ ตีณิ. สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๑๔. หีนตฺติก ๑. กุสลตฺติก

๑. ปฏฺิจฺจวาร-เหตุ

[๑๑๕] มชฺฌิมํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ มชฺฌิมโณ กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

ปณฺีตํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ ปณฺีโต กุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
(สพฺพตฺถ เทว. สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

[๑๑๖] หีนํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ หีนโณ อกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๑๑๗] มชฺฌิมํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ มชฺฌิมโณ อพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

ปณฺีตํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ ปณฺีโต อพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ.

มชฺฌิมํ อพฺยากตญฺจ ปณฺีตํ อพฺยากตญฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ มชฺฌิมโณ อพฺยากโต ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปญฺจ, อารมฺมणे เทว ๖ เป ๖ อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต ปญฺจ.
(สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๑๕. มิจฺจนฺตตฺตํ ๑. กุสฺลตฺตํ

๑. ปฏิจฺจวาร-เหตุ

[๑๑๘] สมฺมตฺตนิยํ กุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ สมฺมตฺตนิยโต กุสฺโล ฐโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อนิยํ กุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ อนิยโต กุสฺโล ฐโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
(สพฺพทถ เทว. สพฺพทถ วิตุถาโร.)

[๑๑๙] มิจฺจนฺตนิยํ อกุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ มิจฺจนฺตนิยโต อกุสฺโล ฐโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

อนิยํ อกุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ อนิยโต อกุสฺโล ฐโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
(สพฺพทถ เทว. สพฺพทถ วิตุถาโร.)

อนิยํ อพฺยากํ ฐมํ ปฏิจฺจ อนิยโต อพฺยากโต ฐโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สพฺพทถ เอก.)

๑๖. มกฺการมฺมณฺตตํ ๑. กุสฺลตฺตํ

๑. ปฏิจฺจวาร-เหตุ

[๑๒๐] มกฺการมฺมณํ กุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ มกฺการมฺมณโต กุสฺโล ฐโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา ตีณิ.

มกฺคเหตุกํ กุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ มกฺคเหตุโก กุสฺโล ฐโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ.

มกฺการิปี กุสฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ มกฺการิปีโต กุสฺโล ฐโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ปณ.

มกฺการมฺมณํ กุสฺลญฺจ มกฺการิปี กุสฺลญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ มกฺการมฺมณโต กุสฺโล
ฐโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

มกุคฺคเหตุโก กุสลฉจ มกุคฺคาริปี กุสลฉจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ มกุคฺคเหตุโก กุสโล
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา สตฺตธส ฏเปว อวิกเต สตฺตธส. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๒๑] มกุคฺการมฺมณํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ มกุคฺการมฺมณํ อพฺยากโต ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

มกุคฺคาริปี อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ มกุคฺคาริปี อพฺยากโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

มกุคฺการมฺมณํ อพฺยากตฉจ มกุคฺคาริปี อพฺยากตฉจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ มกุคฺการมฺมณํ
อพฺยากโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

(สพฺพตฺถ นว. สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๑๗. อุปปนฺนตฺติก ๑. กุสลตฺติก

๗. ปณฺหาวาร-เหตุ

[๑๒๒] อุปปนฺโน กุสโล ฐมฺโม อุปปนฺนสฺส กุสลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (สพฺพตฺถ เอกํ. สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

อุปปนฺโน อกุสโล ฐมฺโม อุปปนฺนสฺส อกุสลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.
(สพฺพตฺถ เอกํ. สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

อุปปนฺโน อพฺยากโต ฐมฺโม อุปปนฺนสฺส อพฺยากตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณํ ตีณิ ฏเปว อุปนิสฺสเย ตีณิ ฏเปว อวิกเต เอกํ.
(สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๑๘. อตฺตตฺตํ ๑. กุสลตฺตํ

๑. ปญฺหาวาร-เหตุ

[๑๒๓] ปจฺจุปฺปนโน กุสลโธ ฐมโม ปจฺจุปฺปนนสฺส กุสลสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (สพฺพทถฺ เอกํ.)

ปจฺจุปฺปนโน อกุสลโธ ฐมโม ปจฺจุปฺปนนสฺส อกุสลสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (สพฺพทถฺ เอกํ. สพฺพทถฺ วิตุถาโร.)

ปจฺจุปฺปนโน อพฺยาगतโธ ฐมโม ปจฺจุปฺปนนสฺส อพฺยาगतสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย.

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เปว อุนิสฺสเย ตีณิ ๖ เปว อวิกเต เอกํ. (สพฺพทถฺ วิตุถาโร.)

๑๙. อตฺตารมฺมณตฺตํ ๑. กุสลตฺตํ

๑. ปญฺิจวาร-เหตุ

[๑๒๔] อตฺตารมฺมณํ กุสลํ ฐมมํ ปญฺิจจ อตฺตารมฺมโณ กุสลโธ ฐมโม อุนฺปชฺชติ เหตุปจฺจาया. (๑)

อนากตารมฺมณํ กุสลํ ฐมมํ ปญฺิจจ อนากตารมฺมโณ กุสลโธ ฐมโม อุนฺปชฺชติ เหตุปจฺจาया. (๑)

ปจฺจุปฺปนารมฺมณํ กุสลํ ฐมมํ ปญฺิจจ ปจฺจุปฺปนารมฺมโณ กุสลโธ ฐมโม อุนฺปชฺชติ เหตุปจฺจาया. (๑) (สพฺพทถฺ ตีณิ. สพฺพทถฺ วิตุถาโร.)

[๑๒๕] อตฺตารมฺมณํ อกุสลํ ฐมมํ ปญฺิจจ อตฺตารมฺมโณ อกุสลโธ ฐมโม อุนฺปชฺชติ เหตุปจฺจาया. (๑)

อนากตารมฺมณํ อกุสลํ ฐมมํ ปญฺิจจ อนากตารมฺมโณ อกุสลโธ ฐมโม อุนฺปชฺชติ เหตุปจฺจาया. (๑)

ปัจจุปปนารมฺมณํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ ปัจจุปปนารมฺมโณ อกุสโล ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สพฺพตฺถ ตีณิ. สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

[๑๒๖] อตีตารมฺมณํ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ อตีตารมฺมโณ อพฺยาคโต ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อนาคตารมฺมณํ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ อนาคตารมฺมโณ อพฺยาคโต ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

ปัจจุปปนารมฺมณํ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ ปัจจุปปนารมฺมโณ อพฺยาคโต ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สพฺพตฺถ ตีณิ. สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๒๐. อชฺฌตฺตตฺติก ๑. กุสลตฺติก

๑. ปฏิจฺจุจวาร์-เหตุ

[๑๒๗] อชฺฌตฺตํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ อชฺฌตฺโต กุสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

พหิทฺฐา กุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ พหิทฺฐา กุสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
(สพฺพตฺถ เทว. สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

[๑๒๘] อชฺฌตฺตํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ อชฺฌตฺโต อกุสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

พหิทฺฐา อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ พหิทฺฐา อกุสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
(สพฺพตฺถ เทว. สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

[๑๒๙] อชฺฌตฺตํ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ อชฺฌตฺโต อพฺยาคโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

พหิทฺฐา อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ พหิทฺฐา อพฺยาคโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สพฺพตฺถ เทว. สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๒๑. อชฺฌตฺตารมฺมณตฺติก ๑. กุสฺลตฺติก

๑. ปฏิจฺจวาร-เหตุ

[๑๓๐] อชฺฌตฺตารมฺมณํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺตารมฺมโณ กุสฺโล ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ เทว. สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

อชฺฌตฺตารมฺมณํ อกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺตารมฺมโณ อกุสฺโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ เทว. สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

อชฺฌตฺตารมฺมณํ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺตารมฺมโณ อพฺยาคโต ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ เทว. สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๒๒. สนิทฺสฺสนตฺติก ๑. กุสฺลตฺติก

๑. ปฏิจฺจวาร-เหตุ

[๑๓๑] อนิทฺสฺสนอปฺปฏิฆํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนิทฺสฺสนอปฺปฏิฆโณ กุสฺโล ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ เอกํ.)

อนิทฺสฺสนอปฺปฏิฆํ อกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนิทฺสฺสนอปฺปฏิฆโณ อกุสฺโล ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๑๓๒] อนิทฺสฺสนสฺปฺปฏิฆํ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนิทฺสฺสนสฺปฺปฏิฆโณ อพฺยาคโต
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (เอกํ.) อนิทฺสฺสนสฺปฺปฏิฆํ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ
สนิทฺสฺสนสฺปฺปฏิฆโณ อพฺยาคโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (เทว.) อนิทฺสฺสนสฺปฺปฏิฆํ
อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนิทฺสฺสนอปฺปฏิฆโณ อพฺยาคโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (ทีณิ.) อนิทฺสฺสนสฺปฺปฏิฆํ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สนิทฺสฺสนสฺปฺปฏิฆโณ
อพฺยาคโต จ อนิทฺสฺสนอปฺปฏิฆโณ อพฺยาคโต จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(จตุตฺตาริ.) อนิทฺสฺสนสฺปฺปฏิฆํ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนิทฺสฺสนสฺปฺปฏิฆโณ อพฺยาคโต
จ อนิทฺสฺสนอปฺปฏิฆโณ อพฺยาคโต จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (ปณฺจ.)
อนิทฺสฺสนสฺปฺปฏิฆํ อพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สนิทฺสฺสนสฺปฺปฏิฆโณ อพฺยาคโต จ อนิทฺสฺสน-

สปปฏิโม อพฺยาโกโต จ ฐมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (จ.) อนิทฺสฺสนสปปฏิโม
 อพฺยาโก ฐมํ ปฏิจฺจ สนิทฺสฺสนสปปฏิโม อพฺยาโกโต จ อนิทฺสฺสนสปปฏิโม อพฺยาโกโต
 จ อนิทฺสฺสนอปปฏิโม อพฺยาโกโต จ ฐมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สฺตฺต.)

[๑๓๓] อนิทฺสฺสนอปปฏิโม อพฺยาโก ฐมํ ปฏิจฺจ อนิทฺสฺสนอปปฏิโม อพฺยาโกโต
 ฐมโม อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สฺตฺต.) อนิทฺสฺสนอปปฏิโม อพฺยาโกตมฺจ อนิทฺสฺสนสปปฏิโม
 อพฺยาโกตมฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ สนิทฺสฺสนสปปฏิโม อพฺยาโกโต ฐมโม อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
 (สฺตฺต.) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๓๔] เหตุยา เอกวิส, อารมฺมณฺ เอกํ, อธิปฺตียา เอกวิส ๖ เปว อณฺณมณฺณณฺ ๖
 ๖ เปว อวิกเต เอกวิส. (สงฺฆิตฺตํ.)

(สหชาตวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวาเรปี วิตุถาเรตพฺพํ.)

ฐมฺมานโลเม ติกตฺติกปฏฺจจํ นิฏฺจติ.

อภิธรรมปิฎก ฌมมานุโลม ทุกทุกปฏิจจานุปาติ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. เหตุทุก ๑. สเหตุทุก

สเหตุกปท ๑-๓. ปฏิจจาทิวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๑] เหตุ สเหตุก ฌมม ปฏิจจ เหตุ สเหตุโก ฌมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.
เหตุ สเหตุก ฌมม ปฏิจจ นเหตุ สเหตุโก ฌมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. เหตุ
สเหตุก ฌมม ปฏิจจ เหตุ สเหตุโก จ นเหตุ สเหตุโก จ ฌมมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปัจจยา. (๓)

[๒] นเหตุ สเหตุก ฌมม ปฏิจจ นเหตุ สเหตุโก ฌมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.
นเหตุ สเหตุก ฌมม ปฏิจจ เหตุ สเหตุโก ฌมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. นเหตุ
สเหตุก ฌมม ปฏิจจ เหตุ สเหตุโก จ นเหตุ สเหตุโก จ ฌมมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปัจจยา. (๓)

[๓] เหตุ สเหตุกฉจ นเหตุ สเหตุกฉจ ฌมม ปฏิจจ เหตุ สเหตุโก ฌมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. เหตุ สเหตุกฉจ นเหตุ สเหตุกฉจ ฌมม ปฏิจจ นเหตุ
สเหตุโก ฌมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. เหตุ สเหตุกฉจ นเหตุ สเหตุกฉจ ฌมม
ปฏิจจ เหตุ สเหตุโก จ นเหตุ สเหตุโก จ ฌมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา. (๓)

[๔] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว ฌปฺวา อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

ปัจจัยนัย-นอริปติ

[๕] เหตุ สเหตุกัม รมมํ ปฏิจจ เหตุ สเหตุโก รมโม อุปปชชติ นอริปติปัจจัยา.
(สงขิตฺตํ.)

อริปัตติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปัจจชาเต นว, นกมเม ตินิ, นวิปาเก
นว, นวิปยุตเต นว. (สงขิตฺตํ.)

เหตุปัจจัยา นอริปัตติยา นว. (สงขิตฺตํ.)

นอริปติปัจจัยา เหตุยา นว. (สงขิตฺตํ.)

(สหชาตวามปี ปัจจยวามปี นิสสยวามปี สัมภูจวามปี สมปยุตฺตวามปี
ปฏิจจวามปี.)

เหตุ อารมมณ

[๖] เหตุ สเหตุโก รมโม เหตุสฺส สเหตุกสฺส รมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย.
เหตุ สเหตุโก รมโม นเหตุสฺส สเหตุกสฺส รมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. เหตุ
สเหตุโก รมโม เหตุสฺส สเหตุกสฺส จ นเหตุสฺส จ รมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. (๓)

[๗] เหตุ สเหตุโก รมโม เหตุสฺส สเหตุกสฺส รมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย.
เหตุ สเหตุโก รมโม นเหตุสฺส สเหตุกสฺส รมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย.
เหตุ สเหตุโก รมโม เหตุสฺส สเหตุกสฺส จ นเหตุสฺส สเหตุกสฺส จ รมมสฺส
อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. (๓)

นเหตุ สเหตุโก รมโม นเหตุสฺส สเหตุกสฺส รมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย.
นเหตุ สเหตุโก รมโม เหตุสฺส สเหตุกสฺส รมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย.
นเหตุ สเหตุโก รมโม เหตุสฺส สเหตุกสฺส จ นเหตุสฺส สเหตุกสฺส จ รมมสฺส
อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. (๓)

เหตุ สเหตุโก จ นเหตุ สเหตุโก จ รมมา เหตุสฺส สเหตุกสฺส รมมสฺส
อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. เหตุ สเหตุโก จ นเหตุ สเหตุโก จ รมมา นเหตุสฺส
สเหตุกสฺส รมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. เหตุ สเหตุโก จ นเหตุ สเหตุโก
จ รมมา เหตุสฺส สเหตุกสฺส จ นเหตุสฺส สเหตุกสฺส จ รมมสฺส อารมมณปัจจเยน
ปัจจโย. (๓) (สงขิตฺตํ.)

[๘] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว ๆ เป ๆ อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินทริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกฺกัสมปฺยุตฺเต นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺตติเก ปณฺหาวาริ, เอวํ วิตุฏฺฐาเรตพฺพํ.)

อเหตุกปท ปัจจัยจตุกก

[๙] เหตุ อเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

นเหตุ อเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

เหตุ อเหตุกณฺจ นเหตุ อเหตุกณฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมมณ เอกํ ๆ เป ๆ วิปาเก เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตวารมฺปิ ๆ เป ๆ สมปฺยุตฺตวารมฺปิ ปฏิจฺจวารสทิสฺ.)

[๑๐] เหตุ อเหตุโก ฐมโม นเหตุสฺส อเหตุกสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจัยเณ ปัจจโย. (๑)

เหตุ อเหตุโก ฐมโม เหตุสฺส อเหตุกสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจัยเณ ปัจจโย. เหตุ อเหตุโก ฐมโม นเหตุสฺส อเหตุกสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจัยเณ ปัจจโย. (๒)

นเหตุ อเหตุโก ฐมโม นเหตุสฺส อเหตุกสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจัยเณ ปัจจโย. นเหตุ อเหตุโก ฐมโม เหตุสฺส อเหตุกสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจัยเณ ปัจจโย. (๒) (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๑] เหตุยา เอกํ, อารมมณ จตฺตาริ, อนนฺตเร จตฺตาริ ๆ เป ๆ สหชาตตีณิ, อณฺณมณฺเณ เอกํ, นิสฺสเย อุปนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต ปจฺจชาเต อาเสวเน เทว, กมฺเม ๆ เป ๆ ฌาเน เอกํ, สมปฺยุตฺเต เอกํ, วิปฺยุตฺเต ตีณิ ๆ เป ๆ อวิกเต จตฺตาริ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺลตฺตติเก ปณฺหาวาริ, เอวํ วิตุฏฺฐาเรตพฺพํ.)

๑. เหตุทุก ๒. เหตุสมปยุตทุก

๑-๑. ปฏิจจาทีวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๑๒] เหตุ เหตุสมปยุตต์ รมมํ ปฏิจจา เหตุ เหตุสมปยุตโต รมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. เหตุ เหตุสมปยุตต์ รมมํ ปฏิจจา นเหตุ เหตุสมปยุตโต รมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. เหตุ เหตุสมปยุตต์ รมมํ ปฏิจจา เหตุ เหตุสมปยุตโต จ นเหตุ เหตุสมปยุตโต จ รมมา อุปปชฺชนติ เหตุปัจจัยา. (๓)

นเหตุ เหตุสมปยุตต์ รมมํ ปฏิจจา นเหตุ เหตุสมปยุตโต รมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

เหตุ เหตุสมปยุตตมฺหา นเหตุ เหตุสมปยุตตมฺหา รมมํ ปฏิจจา เหตุ เหตุสมปยุตโต รมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

[๑๓] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

[๑๔] เหตุ เหตุสมปยุตโต รมโม เหตุสฺส เหตุสมปยุตตสฺส รมมสฺส เหตุปัจจัยเณ ปัจจโย. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา ตีณิ ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตํ.)

(ยถา กุสลคฺคิกเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตุถาเรตพฺพ.)

[๑๕] เหตุ เหตุวิปยุตต์ รมมํ ปฏิจจา นเหตุ เหตุวิปยุตโต รมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

นเหตุ เหตุวิปยุตต์ รมมํ ปฏิจจา นเหตุ เหตุวิปยุตโต รมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

เหตุ เหตุวิปยุตตมฺหา นเหตุ เหตุวิปยุตตมฺหา รมมํ ปฏิจจา นเหตุ เหตุวิปยุตโต รมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ เอกํ ๆ เป ๆ วิปาเก เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต ตีณิ.

(สหชาตวารมฺปิ ๆ เป ๆ สมปยุตตวารมฺปิ ปฏิจจวารสทิสํ วิตุถาเรตพฺพ.)

[๑๖] เหตุ เหตุวิปยุตโต รมโม นเหตุสส เหตุวิปยุตตสส รมมสส
เหตุปัจจุยน ปัจโย. (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมมณ จตุตาริ ๖ เป ๖ อวิกเต จตุตาริ. (สงขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปณฺหาวารมฺปิ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

๑. เหตุทุก ๓. เหตุสเหตุทุก

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๑๗] เหตุ เหตุญฺเจว สเหตุกญฺจ รมมํ ปฏิจฺจ เหตุ เหตุ จ्ञ สเหตุโก จ
รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สพฺพตฺถ เอกํ.)

นเหตุํ สเหตุกญฺเจว น จ เหตุ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ สเหตุโก จ्ञ น จ
เหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สพฺพตฺถ เอกํ.)

๑. เหตุทุก ๔. เหตุเหตุสมฺปยุตฺตทุก

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๑๘] เหตุ เหตุญฺเจว เหตุสมฺปยุตฺตญฺจ รมมํ ปฏิจฺจ เหตุ เหตุ
จ्ञ เหตุสมฺปยุตฺโต จ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สพฺพตฺถ เอกํ.)

นเหตุํ เหตุสมฺปยุตฺตญฺเจว น จ เหตุ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เหตุสมฺปยุตฺโต จ्ञ
น จ เหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สพฺพตฺถ เอกํ.)

๑. เหตุทุก ๕. นเหตุสเหตุทุก

[๑๙] นเหตุํ สเหตุกํ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ สเหตุโก รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (สพฺพตฺถ เอกํ.)

นเหตุ อเหตุ รมมํ ปฏิจ นเหตุ อเหตุโก รมโม อุปปชติ เหตุปจยา.
(สหพต เอก.)

เหตุโกจกํ นิจติ

๑. เหตุทุก ๖. สปปจยทุก

๑-๗. ปฏิจจาทีวาร

ปจยจตูก

[๒๐] เหตุ สปปจย รมมํ ปฏิจ เหตุ สปปจโย รมโม อุปปชติ
เหตุปจยา. ตีณิ.

นเหตุ สปปจย รมมํ ปฏิจ นเหตุ สปปจยจ รมมํ ปฏิจ เหตุ สปปจโย
รมโม อุปปชติ เหตุปจยา. ตีณิ. (สงขิต.)

เหตุยา นว, อารมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิต.)

(สหชาตวามปี ๖ เป ๖ สมปยุตตวามปี ปฏิจจวารสทิส.)

[๒๑] เหตุ สปปจโย รมโม เหตุสส สปปจยสส รมมสส เหตุปจเยน
ปจโย. (สงขิต.)

เหตุยา ตีณิ, อารมณ ๖ เป ๖ อุปนิสสเย นว, ปุเรชาเต ปจจาชาเต ตีณิ,
อาเสวเน นว, กมเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินทริเย นว, ฉาเน ตีณิ,
มกุเถ สมปยุตเต นว, วิปยุตเต ปจ ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงขิต. ปณฺหวารมปี
เอวํ วิตถาเรตพพ.)

๑. เหตุทุก ๗. สังขตทุก

[๒๒] เหตุ สงขต รมมํ ปฏิจ เหตุ สงขโต รมโม อุปปชติ เหตุปจยา.
เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สปปจยทุกสทิส.)

๑. เหตุทุก ๘. สนิทสนทุก

[๒๓] เหตุ อนิทสนน์ ธรรม์ ปฏิจจ เหตุ อนิทสนโน ธรรม์ อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

นเหตุ อนิทสนน์ ธรรม์ ปฏิจจ นเหตุ อนิทสนโน ธรรม์ อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

เหตุ อนิทสนนฉจ นเหตุ อนิทสนนฉจ ธรรม์ ปฏิจจ เหตุ อนิทสนโน ธรรม์
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ. (สงขิตถุ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิคเต นว. (สงขิตถุ.)

(สหชาตวามบี ๖ เป ๖ ปณหวามบี วิตถาเรตพพ.)

๑. เหตุทุก ๙. สปปฏิมทุก

[๒๔] นเหตุ สปปฏิมน์ ธรรม์ ปฏิจจ นเหตุ สปปฏิมโน ธรรม์ อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (สพพตถุ เอก.)

[๒๕] เหตุ อุปปฏิมน์ ธรรม์ ปฏิจจ เหตุ อุปปฏิมโน ธรรม์ อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. เหตุ อุปปฏิมน์ ธรรม์ ปฏิจจ นเหตุ อุปปฏิมโน ธรรม์ อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. เหตุ อุปปฏิมน์ ธรรม์ ปฏิจจ เหตุ อุปปฏิมโน จ นเหตุ อุปปฏิมโน จ
ธมมา อุปปชชชติ เหตุปัจจยา. (๓)

นเหตุ อุปปฏิมน์ ธรรม์ ปฏิจจ นเหตุ อุปปฏิมโน ธรรม์ อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
ตีณิ.

เหตุ อุปปฏิมฉจ นเหตุ อุปปฏิมฉจ ธรรม์ ปฏิจจ เหตุ อุปปฏิมโน ธรรม์
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ. (สงขิตถุ.)

เหตุยา นว, อารมมณ นว ๖ เป ๖ อวิคเต นว. (สงขิตถุ.)

(สหชาตวามบี ๖ เป ๖ ปณหวามบี วิตถาเรตพพ.)

๑. เหตุทุก ๑๑. รูปทุก

[๒๖] นเหตุ รูป รมม ปฏิจจ นเหตุ รูป รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา.
(สพพตถ เอก.)

[๒๗] เหตุ อรูป รมม ปฏิจจ เหตุ อรูป รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา.
ตีณิ.

นเหตุ อรูป รมม ปฏิจจ นเหตุ อรูป รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.
เหตุ อรูปฌจ นเหตุ อรูปฌจ รมม ปฏิจจ เหตุ อรูป รมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงขิตถ.)

เหตุยา นว, อารมมณ นว ๖ เป ๖ อวิคเต นว. (สงขิตถ.)

(สหชาตวารมปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวารมปี วิตุถาเรตพพ.)

๑. เหตุทุก ๑๑. โลภียทุก

[๒๘] เหตุ โลภีย รมม ปฏิจจ เหตุ โลภีย รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา.
ตีณิ.

นเหตุ โลภีย รมม ปฏิจจ นเหตุ โลภีย รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.
เหตุ โลภียฌจ นเหตุ โลภียฌจ รมม ปฏิจจ เหตุ โลภีย รมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงขิตถ.)

เหตุยา นว, อารมมณ นว ๖ เป ๖ อวิคเต นว. (สงขิตถ.)

(สหชาตวารมปี ๖ เป ๖ ปณฺหาวารมปี เอว วิตุถาเรตพพ.)

[๒๙] เหตุ โลกุตฺตร รมม ปฏิจจ เหตุ โลกุตฺตร รมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นเหตุ โลกุตฺตร รมม ปฏิจจ นเหตุ โลกุตฺตร รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา.
ตีณิ.

เหตุ โลกุตตรมัจ นเหตุ โลกุตตรมัจ ธมมํ ปฏิจฺจ เหตุ โลกุตฺตโร ธมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมมณฺเ นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวารมฺปี สมฺปยุตฺตวารมฺปี ปณฺหวารมฺปี ปฏิจฺจวารสทิสํ วิตุถาเรตพฺพํ.)

๑. เหตุทุก ๑๒. เกณจิวิญเญยทุก

[๓๐] เหตุ เกณจิวิญเญยํ ธมมํ ปฏิจฺจ เหตุ เกณจิวิญเญโย ธมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวารมฺปี ๆ เป ๆ ปณฺหวารมฺปี วิตุถาเรตพฺพํ.)

[๓๑] เหตุ เกณจิ นวิญเญยํ ธมมํ ปฏิจฺจ เหตุ เกณจิ นวิญเญโย ธมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

จุพนฺตรทกํ นิฏฺฐิตํ

๑. เหตุทุก ๑๓. อาสวทุก

[๓๒] เหตุ อาสวํ ธมมํ ปฏิจฺจ เหตุ อาสโว ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

เหตุ อาสวํ ธมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อาสโว ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุ
อาสวํ ธมมํ ปฏิจฺจ เหตุ อาสโว จ นเหตุ อาสโว จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. (๓)

นเหตุ อาสวํ ธมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อาสโว ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

เหตุ อาสวณฺจ นเหตุ อาสวณฺจ ธมมํ ปฏิจฺจ เหตุ อาสโว ธมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณจ, อารมมณ ปณจ ฯ เป ฯ อวิกเต ปณจ. (สพฺพทถ วิตุถาโร.)

[๓๓] เหตุ โนอาสว รมม ปฏิจจ เหตุ โนอาสว รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นเหตุ โนอาสว รมม ปฏิจจ นเหตุ โนอาสว รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ.

เหตุ โนอาสวณจ นเหตุ โนอาสวณจ รมม ปฏิจจ เหตุ โนอาสว รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ฯ เป ฯ อวิกเต นว. (สพฺพทถ วิตุถาโร.)

๑. เหตุทุก ๑๔. สาสวทุก

[๓๔] เหตุ สาสว รมม ปฏิจจ เหตุ สาสว รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ.

นเหตุ สาสว รมม ปฏิจจ นเหตุ สาสว รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ
เหตุ สาสวณจ นเหตุ สาสวณจ รมม ปฏิจจ เหตุ สาสว รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ฯ เป ฯ อวิกเต นว. (สพฺพทถ วิตุถาโร.)

[๓๕] เหตุ อนาสว รมม ปฏิจจ เหตุ อนาสว รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นเหตุ อนาสว รมม ปฏิจจ นเหตุ อนาสว รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ

เหตุ อนาสวณจ นเหตุ อนาสวณจ รมม ปฏิจจ เหตุ อนาสว รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ฯ เป ฯ อวิกเต นว. (สพฺพทถ วิตุถาโร.)

๑. เหตุทุก ๑๕. อาสวสมุပ္ปัตตทุก

[๓๖] เหตุ อาสวสมุပ္ปัตตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ อาสวสมุပ္ปัตโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ)

เหตุยา นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

[๓๗] เหตุ อาสววิปฺปัตตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ อาสววิปฺปัตโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ)

เหตุยา นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๑. เหตุทุก ๑๖. อาสวสาสวทุก

[๓๘] เหตุ อาสวณฺเจว สาสวณฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ อาสโว เจว สาสโว
จ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ)

เหตุยา ปณฺจ ๆ เป ๆ อวิกเต ปณฺจ. (สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

[๓๙] เหตุ สาสวณฺเจว โน จ อาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ สาสโว เจว โน
จ อาสโว ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ)

เหตุยา นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๑. เหตุทุก ๑๗. อาสวอาสวสมุပ္ปัตตทุก

[๔๐] เหตุ อาสวณฺเจว อาสวสมุပ္ปัตตณฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ อาสโว เจว
อาสวสมุပ္ปัตโต จ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ)

เหตุยา ปณฺจ ๆ เป ๆ อวิกเต ปณฺจ. (สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

[๔๑] เหตุ อาสวสมุပ္ปัตตณฺเจว โน จ อาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ อาสวสมุပ္ปัตโต
เจว โน จ อาสโว ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

เหตุยา ปณฺจ ๆ เป ๆ อวิกเต ปณฺจ. (สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๑. เหตุทุก ๑๘. อาสววิปยุตฺตสาสวทุก

[๔๒] เหตุ อาสววิปยุตฺตํ สาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ อาสววิปยุตฺโต สาสโว ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สพฺพทถ วิตฺถาโร.)

เหตุ อาสววิปยุตฺตํ อนาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ อาสววิปยุตฺโต อนาสโว ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สพฺพทถ วิตฺถาโร.)

เหตุทุกอาสวโจจกํ นิฏฺฐิตํ.

๑. เหตุทุก ๑๙-๕๓. สยฺโยชนาทิตทุก

[๔๓] เหตุ สยฺโยชนํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๆ เป ๆ เหตุ กณฺถํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๆ เป ๆ เหตุ โอฟํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๆ เป ๆ เหตุ โยคํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๆ เป ๆ เหตุ นีวรณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๆ เป ๆ เหตุ โนปรามาสํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ โนปรามาสํ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สพฺพทถ โจจกํ วิตฺถาเรทพฺพ.)

เหตุทุกปรามาสโจจกํ นิฏฺฐิตํ

๑. เหตุทุก ๕๔. สारम्मณทุก

[๔๔] เหตุ สारम्मณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ สारम्मโณ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นเหตุ สारम्मณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ สारम्मโณ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

เหตุ สारम्मณญจ นเหตุ สारम्मณญจ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ สारम्मโณ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิคเต นว. (สัพพตถ วิตุถาโร.)

นเหตุ อนารมมณํ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อนารมมโณ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สัพพตถ เอก.)

๑. เหตุทุก ๕๕. จิตฺตทุก

[๕๕] เหตุ โนจิตํ รมมํ ปฏิจฺจ เหตุ โนจิตโธ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิคเต นว. (สัพพตถ วิตุถาโร.)

๑. เหตุทุก ๕๖. เจตสิกทุก

[๕๖] เหตุ เจตสิกํ รมมํ ปฏิจฺจ เหตุ เจตสิกโธ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิคเต นว. (สัพพตถ วิตุถาโร.)

นเหตุ อเจตสิกํ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อเจตสิกโธ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สัพพตถ เอก.)

๑. เหตุทุก ๕๗. จิตฺตสมฺปยุตฺตทุก

[๕๗] เหตุ จิตฺตสมฺปยุตฺตํ รมมํ ปฏิจฺจ เหตุ จิตฺตสมฺปยุตฺโต รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิคเต นว. (สัพพตถ วิตุถาโร.)

นเหตุ จิตฺตวิปยุตฺตํ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ จิตฺตวิปยุตฺโต รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สัพพตถ เอก.)

๑. เหตุทุก ๕๘. จิตตสสังฺกจทุก

[๕๘] เหตุ จิตตสสังฺกจ รมมํ ปฏิจฺจ เหตุ จิตตสสังฺกจ รมโม อูปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว ๆ เป ๆ อวิคเต นว. (สพฺพตฺถ วิถฺตาโร.)

นเหตุ จิตตวิสสังฺกจ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ จิตตวิสสังฺกจ รมโม อูปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ เอกํ.)

๑. เหตุทุก ๕๙. จิตตสมฺมจฺจานทุก

[๕๙] เหตุ จิตตสมฺมจฺจาน รมมํ ปฏิจฺจ เหตุ จิตตสมฺมจฺจาน รมโม อูปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว ๆ เป ๆ อวิคเต นว. (สพฺพตฺถ วิถฺตาโร.)

นเหตุ โนจิตตสมฺมจฺจาน รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ โนจิตตสมฺมจฺจาน รมโม อูปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ เอกํ.)

๑. เหตุทุก ๖๐. จิตตสหนฺทุก

[๕๐] เหตุ จิตตสหนฺ รมมํ ปฏิจฺจ เหตุ จิตตสหนฺ รมโม อูปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ โนจิตตสหนฺ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ โนจิตตสหนฺ รมโม อูปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ เอกํ. สพฺพตฺถ วิถฺตาโร.)

๑. เหตุทุก ๖๑. จิตตานุปริวตติทุก

[๕๑] เหตุ จิตตานุปริวตติ รมมํ ปฏิจฺจ เหตุ จิตตานุปริวตติ รมโม อูปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ ในจิตฺตานุปริวตฺติ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ ในจิตฺตานุปริวตฺติ ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ เอกํ. สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๑. เหตุทุก ๖๒. จิตฺตสํสฺสฺสจฺจสมฺมูจฺจานทุก

[๕๒] เหตุ จิตฺตสํสฺสฺสจฺจสมฺมูจฺจานํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ จิตฺตสํสฺสฺสจฺจสมฺมูจฺจานโน ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ ในจิตฺตสํสฺสฺสจฺจสมฺมูจฺจานํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ ในจิตฺตสํสฺสฺสจฺจสมฺมูจฺจานโน
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ เอกํ. สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๑. เหตุทุก ๖๓. จิตฺตสํสฺสฺสจฺจสมฺมูจฺจานสทฺททุก

[๕๓] เหตุ จิตฺตสํสฺสฺสจฺจสมฺมูจฺจานสทฺทํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ จิตฺตสํสฺสฺสจฺจสมฺมูจฺจานสทฺท
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ ในจิตฺตสํสฺสฺสจฺจสมฺมูจฺจานสทฺทํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ ในจิตฺตสํสฺสฺสจฺจสมฺมูจฺจานสทฺท
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ เอกํ. สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๑. เหตุทุก ๖๔. จิตฺตสํสฺสฺสจฺจสมฺมูจฺจานานุปริวตฺติทุก

[๕๔] เหตุ จิตฺตสํสฺสฺสจฺจสมฺมูจฺจานานุปริวตฺติ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ จิตฺตสํสฺสฺสจฺจสมฺมู-
จฺจานานุปริวตฺติ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ ในจิตฺตสํสฺสฺสจฺจสมฺมูจฺจานานุปริวตฺติ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ ในจิตฺตสํสฺสฺสจฺจสมฺมู-
จฺจานานุปริวตฺติ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ เอกํ. สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๑. เหตุทุก ๖๕. อชฌตติกทุก

[๕๕] นเหตุ อชฌตติก รมม ปฏิจจ นเหตุ อชฌตติโก รมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (สพพตฺต เอก. สพพตฺต วิตฺถาโร.)

เหตุ พาทิร รมม ปฏิจจ เหตุ พาทิโร รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
(สพพตฺต นว. สพพตฺต วิตฺถาโร.)

๑. เหตุทุก ๖๖. อุปาทาทก

[๕๖] เหตุ โนอุปาทาธมม ปฏิจจ เหตุ โนอุปาทาธมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (สงฺฆิตฺต.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺฆิตฺต. สพพตฺต วิตฺถาโร.)

๑. เหตุทุก ๖๗. อุปาทินนทุก

[๕๗] เหตุ อุปาทินน รมม ปฏิจจ เหตุ อุปาทินโน รมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (สงฺฆิตฺต.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สพพตฺต วิตฺถาโร.)

เหตุ อนุปาทินน รมม ปฏิจจ เหตุ อนุปาทินโน รมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (สงฺฆิตฺต.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สพพตฺต วิตฺถาโร.)

เหตุทุกมหนตรทุก นิฏฺฐิต.

๑. เหตุทุก ๖๘. อุปาทานโคจร

[๕๘] เหตุ อุปาทาน รมม ปฏิจจ นเหตุ อุปาทาโน รมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา.

เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺฆิตฺต.)

๑. เหตุทุก ๗๔. กิเลสโคจร

[๕๔] เหตุ กิเลส ธรรม์ ปฏิจจ เหตุ กิเลส ธรรม์ อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
เหตุยา นว ๆ เป ๆ อวิคเต นว. (สงขิตถ.)

๑. เหตุทุก ๘๒. ปฏิจจทุก

[๖๐] เหตุ ทสสนน ปหาตพพ ธรรม์ ปฏิจจ เหตุ ทสสนน ปหาตพพ ธรรม์
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สพพตถ นว. วิปาก นตถิ.)

เหตุ น ทสสนน ปหาตพพ ธรรม์ ปฏิจจ เหตุ น ทสสนน ปหาตพพ
ธรรม์ อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สพพตถ นว. วิปาก นตถิ.)

[๖๑] เหตุ ภาวนาย ปหาตพพ ธรรม์ ปฏิจจ เหตุ ภาวนาย ปหาตพพ ธรรม์
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สพพตถ นว. วิปาก นตถิ.)

เหตุ นภาวนาย ปหาตพพ ธรรม์ ปฏิจจ เหตุ นภาวนาย ปหาตพพ ธรรม์
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สพพตถ นว. วิปาก นตถิ.)

[๖๒] เหตุ ทสสนน ปหาตพพเหตุก ธรรม์ ปฏิจจ เหตุ ทสสนน
ปหาตพพเหตุโก ธรรม์ อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สพพตถ นว.)

เหตุ นทสสนน ปหาตพพเหตุก ธรรม์ ปฏิจจ เหตุ นทสสนน ปหาตพพเหตุโก
ธรรม์ อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สพพตถ นว.)

[๖๓] เหตุ ภาวนาย ปหาตพพเหตุก ธรรม์ ปฏิจจ เหตุ ภาวนาย ปหาตพพเหตุโก
ธรรม์ อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สพพตถ นว.)

เหตุ นภาวนาย ปหาตพพเหตุก ธรรม์ ปฏิจจ เหตุ นภาวนาย ปหาตพพเหตุโก
ธรรม์ อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สพพตถ นว.)

[๖๔] เหตุ สวิตกก ธรรม์ ปฏิจจ เหตุ สวิตกกโก ธรรม์ อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
(สพพตถ นว.)

เหตุ อวิตกก ธรรม์ ปฏิจจ เหตุ อวิตกกโก ธรรม์ อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
(สพพตถ นว.)

[๖๕] เหตุ สวิจารัม ฌมัม ปฏิจฺจ เหตุ สวิจาโร ฌมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สพฺพตฺถ นว.)

เหตุ อวิจารัม ฌมัม ปฏิจฺจ เหตุ อวิจาโร ฌมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สพฺพตฺถ นว.)

[๖๖] เหตุ สปปิฏฺธิกัม ฌมัม ปฏิจฺจ... เหตุ อปปิฏฺธิกัม ฌมัม ปฏิจฺจ...

เหตุ ปิฏฺธิสทฺทกัม ฌมัม ปฏิจฺจ... เหตุ นปิฏฺธิสทฺทกัม ฌมัม ปฏิจฺจ...

เหตุ สฺขสทฺทกัม ฌมัม ปฏิจฺจ... เหตุ นสฺขสทฺทกัม ฌมัม ปฏิจฺจ...

เหตุ อุกฺกฺเขยาสทฺทกัม ฌมัม ปฏิจฺจ... เหตุ นอฺกฺกฺเขยาสทฺทกัม ฌมัม ปฏิจฺจ...

เหตุ กามาวจรัม ฌมัม ปฏิจฺจ... เหตุ นกามาวจรัม ฌมัม ปฏิจฺจ...

เหตุ รูปาวจรัม ฌมัม ปฏิจฺจ... เหตุ นรูปาวจรัม ฌมัม ปฏิจฺจ...

เหตุ อรูปาวจรัม ฌมัม ปฏิจฺจ... เหตุ นอรูปาวจรัม ฌมัม ปฏิจฺจ...

เหตุ ปริยาปนฺนัม ฌมัม ปฏิจฺจ... เหตุ อปริยาปนฺนัม ฌมัม ปฏิจฺจ...

เหตุ นิยุยานิกัม ฌมัม ปฏิจฺจ... เหตุ อนิยุยานิกัม ฌมัม ปฏิจฺจ...

เหตุ นิยตัม ฌมัม ปฏิจฺจ... เหตุ อนิยตัม ฌมัม ปฏิจฺจ...

เหตุ สอฺตฺตฺรํ ฌมัม ปฏิจฺจ... เหตุ นอฺตฺตฺรํ ฌมัม ปฏิจฺจ...

เหตุ สรณํ ฌมัม ปฏิจฺจ...

เหตุ อรณํ ฌมัม ปฏิจฺจ เหตุ อรโณ ฌมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๆ เป ๆ อวิกฺเต นว. (สงฺฆิตฺตํ สพฺพตฺถ วิทฺถาโร.)

เหตุทุกปฏิจทุกํ นิฏฺฐิตํ.

๒. สเหตุกทุก ๑. เหตุทุก

[๖๗] สเหตุกํ เหตุ ฌมัม ปฏิจฺจ สเหตุโก เหตุ ฌมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สพฺพตฺถ เอกํ.)

สเหตุกํ นเหตุ ฌมัม ปฏิจฺจ สเหตุโก นเหตุ ฌมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมมณ จตตาริ, อธิปัตติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณน ๖
๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน เทว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

๓. เหตุสมุပ္ปัตตทุก ๑. เหตุทุก

[๖๘] เหตุสมุပ္ปัตตํ เหตุ รมํ ปฏิจฺจ เหตุสมุပ္ปัตโต เหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สพฺพทถ เอกํ.)

เหตุสมุပ္ปัตตํ นเหตุ รมํ ปฏิจฺจ เหตุสมุပ္ปัตโต นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมมณ จตตาริ, อธิปัตติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณน ๖
๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน เทว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

๔. เหตุสเหตุทุก ๑. เหตุทุก

[๖๙] เหตุญฺเจว สเหตุกญฺจ เหตุ รมํ ปฏิจฺจ เหตุ เจว สเหตุโก จ
เหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพทถ เอกํ.)

สเหตุกญฺเจว น เหตุ นเหตุ รมํ ปฏิจฺจ สเหตุโก เจว น จ เหตุ
นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพทถ เอกํ.)

๕. เหตุเหตุสมุပ္ปัตตทุก ๑. เหตุทุก

[๗๐] เหตุญฺเจว เหตุสมุပ္ปัตตญฺจ เหตุ รมํ ปฏิจฺจ เหตุ เจว เหตุสมุပ္ปัตโต
จ เหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพทถ เอกํ.)

เหตุสมุပ္ปัตตญฺเจว น จ เหตุ นเหตุ รมํ ปฏิจฺจ เหตุสมุပ္ปัตโต เจว น จ
เหตุ นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพทถ เอกํ.)

๖. นเหตุสเหตุทุก ๑. เหตุทุก

[๗๑] นเหตุสเหตุกํ นเหตุ รมํ ปฏิจํ นเหตุสเหตุโก นเหตุ รมํ โ
อุปฺปชฺชติ เหตุ ปรจฺยา. ติณิ.

นเหตุ อเหตุกํ นเหตุ รมํ ปฏิจํ นเหตุอเหตุโก นเหตุ รมํ โอุปฺปชฺชติ
เหตุปรจฺยา. ติณิ.

นเหตุ สเหตุกํ นเหตุ จ นเหตุอเหตุ นเหตุ จ รมํ ปฏิจํ นเหตุสเหตุโก
นเหตุ รมํ โอุปฺปชฺชติ เหตุปรจฺยา. ติณิ. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณ ชาติตาริ, อธิปัตติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณณ ๓
๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน เทว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๗. จุฬนุตรทุก ๑. เหตุทุก

๑-๗. ปฏิจจาภิวาร

ปรจฺยจตุกก

[๗๒] สปรจฺยํ เหตุ รมํ ปฏิจํ สปรจฺโย เหตุ รมํ โอุปฺปชฺชติ
เหตุปรจฺยา. (สพฺพตฺถ เอกํ.)

สปรจฺยํ นเหตุ รมํ ปฏิจํ สปรจฺโย นเหตุ รมํ โอุปฺปชฺชติ เหตุปรจฺยา.
(สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๗๓] สงฺขตํ เหตุ รมํ ปฏิจํ สงฺขโต เหตุ รมํ โอุปฺปชฺชติ เหตุปรจฺยา.
(สพฺพตฺถ เอกํ.)

สงฺขตํ นเหตุ รมํ ปฏิจํ สงฺขโต นเหตุ รมํ โอุปฺปชฺชติ เหตุปรจฺยา.
(สพฺพตฺถ เอกํ.)

[๗๔] อนิทฺตฺสนํ เหตุ รมํ ปฏิจํ อนิทฺตฺสโน เหตุ รมํ โอุปฺปชฺชติ
เหตุปรจฺยา. (สพฺพตฺถ เอกํ.)

อนิทสฺสนํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจํ อนิทสฺสนํ นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๗๕] อุปฺปฬิํ เหตุ ฐมํ ปฏิจํ สປฺปฬิโ เหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สพฺพทตฺต เอกํ.)

สປฺปฬิํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจํ สປฺปฬิโ นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ.

อุปฺปฬิํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจํ สປฺปฬิโ นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

สປฺปฬิํ นเหตุ จ อุปฺปฬิํ นเหตุ จ ฐมํ ปฏิจํ สປฺปฬิโ นเหตุ
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณเ เอกํ ๖ เป ๖ อณฺณณณณเ จ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๗๖] อรูปิ เหตุ ฐมํ ปฏิจํ อรูปิ เหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สพฺพทตฺต เอกํ.)

รูปิ นเหตุ ฐมํ ปฏิจํ รูปิ นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณเ ตีณิ, อธิปติยา ปณจ ๖ เป ๖ อณฺณณณณเ จ ๖ เป ๖
ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

[๗๗] โลกียิ เหตุ ฐมํ ปฏิจํ โลกียิ เหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

โลกุตฺตริ เหตุ ฐมํ ปฏิจํ โลกุตฺตริ เหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สพฺพทตฺต เทว.)

โลกียิ นเหตุ ฐมํ ปฏิจํ โลกียิ นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

โลกุตฺตริ นเหตุ ฐมํ ปฏิจํ โลกุตฺตริ นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ.

โลกียิ นเหตุ จ โลกุตฺตริ นเหตุ จ ฐมํ ปฏิจํ โลกียิ นเหตุ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณจ, อารมมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต ปณจ. (สงขิตฺตํ.)

[๗๘] เกนจิ วิญเญยฺยํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นเกนจิ วิญเญยฺยํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สพฺพทถ นว.)

เกนจิ วิญเญยฺยํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นเกนจิ วิญเญยฺยํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สพฺพทถ นว.)

๑๔. อาสวโคจณกทุก ๑. เหตุทุก

[๗๙] อาสวํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ โนอาสวํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงขิตฺตํ.) อาสวํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ โนอาสวํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณจ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณจ. (สงขิตฺตํ.)

[๘๐] สาสวํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ อนาสวํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สพฺพทถ เทว.)

สาสวํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ อนาสวํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖

เหตุยา ปณจ, อารมมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต ปณจ. (สงขิตฺตํ.)

[๘๑] อาสวสมปยุตฺตํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ อาสววิปยุตฺตํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา ทิณฺณิ, อารมมณ จตุตถาริ, อธิปตียา เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต จตุตถาริ. (สงขิตฺตํ.)

อาสวสมปยุตฺตํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ อาสววิปยุตฺตํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณจ, อารมมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณจ.

[๘๒] อาสวณฺเจว สาสวณฺจ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ สาสวณฺเจว โน จ อาสวํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สพฺพทถ เทว.)

อาสวณฺเจว สาสวณฺจ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ สาสวณฺเจว โน จ อาสวํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ ๖ เป ๖ วิปากเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๘๓] อาสวณฺเจว อาสวสมฺปยุตฺตณฺจ เหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ อาสวสมฺปยุตฺตณฺเจว
โน จ อาสวํ เหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สพฺพตฺถ เทว. วิปากํ นตฺถิ.)

อาสวณฺเจว อาสวสมฺปยุตฺตณฺจ นเหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ อาสวสมฺปยุตฺตณฺเจว
โน จ อาสวํ นเหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สพฺพตฺถ ปณฺจ. วิปากํ นตฺถิ.)

[๘๔] อาสววิปฺยุตฺตํ สาสวํ เหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ อาสววิปฺยุตฺตํ อนาสวํ
เหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สพฺพตฺถ เทว.)

อาสววิปฺยุตฺตํ สาสวํ นเหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ อาสววิปฺยุตฺตํ อนาสวํ นเหตุํ
ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

๒๐. สยฺโยชนาทิทุก ๑. เหตุทุก

[๘๕] สยฺโยชนํ เหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ กณฺถํ เหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ
๖ เป ๖ เหตุยา เทว ๖ เป ๖ วิปากเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปากเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

โอฆํ เหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ โยคํ เหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖

นీวรณํ เหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทว ๖ เป ๖ วิปากเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

โนปฺรามาสํ เหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สพฺพตฺถ เอกํ. สงฺขิตฺตํ.)

๕๕. มหฺนฺตรทุก ๑. เหตุทุก

[๘๖] สารมฺมณํ เหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สพฺพตฺถ เอกํ.) สารมฺมณํ นเหตุํ
ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณ ตีณิ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาสวเน เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

[๘๗] โนจิตํ เหตุ รมํ ปฏิจ. (สพฺพตฺถ เอกํ. สงฺขิตํ.)
 เจตสิกํ เหตุ รมํ ปฏิจ. (สพฺพตฺถ เอกํ. สงฺขิตํ.)
 จิตฺตสมฺปยุทฺทํ เหตุ รมํ ปฏิจ. (สพฺพตฺถ เอกํ. สงฺขิตํ.)
 จิตฺตสํสฺสจํ เหตุ รมํ ปฏิจ. (สพฺพตฺถ เอกํ. สงฺขิตํ.)
 จิตฺตสมฺมูจํ เหตุ รมํ ปฏิจ. (สพฺพตฺถ เอกํ. สงฺขิตํ.)
 จิตฺตสหนํ เหตุ รมํ ปฏิจ. (สพฺพตฺถ เอกํ. สงฺขิตํ.)
 จิตฺตานุปริวตฺตี เหตุ รมํ ปฏิจ. (สพฺพตฺถ เอกํ. สงฺขิตํ.)
 จิตฺตสํสฺสจสมฺมูจํ เหตุ รมํ ปฏิจ. (สพฺพตฺถ เอกํ. สงฺขิตํ.)
 จิตฺตสํสฺสจสมฺมูจสหนํ เหตุ รมํ ปฏิจ. (สพฺพตฺถ เอกํ. สงฺขิตํ.)
 จิตฺตสํสฺสจสมฺมูจสหนานุปริวตฺตี เหตุ รมํ ปฏิจ. (สพฺพตฺถ เอกํ. สงฺขิตํ.)
 พาหิรํ เหตุ รมํ ปฏิจ. (สพฺพตฺถ เอกํ. สงฺขิตํ.)
 โนอุปาทา เหตุ รมํ ปฏิจ. (สพฺพตฺถ เอกํ. สงฺขิตํ.)
 อุปาทินํ เหตุ รมํ ปฏิจ. ๖ เป ๖ อนฺปาทินํ เหตุ รมํ ปฏิจ.
 (สงฺขิตํ.)

เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อธิปติยา เอกํ ๖ เป ๖ อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต
 เทว. (สงฺขิตํ.)

๖๕. อุปาทานโคจรจนทุก ๑. เหตุทุก

[๘๘] อุปาทานํ เหตุ รมํ ปฏิจ. ๖ เป ๖
 เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

๗๕. กิเลสโคจรจนทุก ๑. เหตุทุก

[๘๙] กิเลสํ เหตุ รมํ ปฏิจ. ๖ เป ๖
 เหตุยา เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตํ.)

๔๓. ปฏิจจทุก ๑. เหตุทุก

[๔๐] ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ํ เป ํ นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ
เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทว ํ เป ํ วิปาเก เอกํ ํ เป ํ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๑] ภาวนาย ปหาตพฺพํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ํ เป ํ นภาวนาย ปหาตพฺพํ
เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๒] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ํ เป ํ นทสฺสเนน
ปหาตพฺพเหตุกํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๓] ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ํ เป ํ นภาวนาย
ปหาตพฺพเหตุกํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทว ํ เป ํ วิปาเก เอกํ ํ เป ํ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔๔] สวิตกํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ํ เป ํ อวิตกํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ
ํ เป ํ (สพฺพตฺถ เทว.)

สวจารํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ํ เป ํ อวจารํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ํ เป ํ
(สพฺพตฺถ เทว.)

สเปตฺตํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ํ เป ํ อเปตฺตํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

ปีตีสหคํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ํ เป ํ นปีตีสหคํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ํ เป ํ
(สพฺพตฺถ เทว.)

สุขสหคํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ํ เป ํ นสุขสหคํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ํ เป ํ
(สพฺพตฺถ เทว.)

อุเปกฺขาสหคํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ํ เป ํ นอุเปกฺขาสหคํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ
ํ เป ํ (สพฺพตฺถ เทว.)

กามาวจรํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ํ เป ํ นกามาวจรํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ํ เป ํ
(สพฺพตฺถ เทว.)

รูปาวจร เหตุ รมม ปฏิจจ ๖ เป ๖ นรูปาวจร เหตุ รมม ปฏิจจ ๖ เป ๖
(สพพตถ เทว.)

อรูปาวจร เหตุ รมม ปฏิจจ ๖ เป ๖ นอรูปาวจร เหตุ รมม ปฏิจจ ๖ เป ๖
(สพพตถ เทว.)

ปริยาปนน์ เหตุ รมม ปฏิจจ ๖ เป ๖ อปริยาปนน์ เหตุ รมม ปฏิจจ
๖ เป ๖ (สพพตถ เทว.)

นียยานิกิ เหตุ รมม ปฏิจจ ๖ เป ๖ อนียยานิกิ เหตุ รมม ปฏิจจ ๖ เป ๖
เหตุยา เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงขิตต.)

นียต เหตุ รมม ปฏิจจ ๖ เป ๖ อนียต เหตุ รมม ปฏิจจ ๖ เป ๖
เหตุยา เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงขิตต.)

สตุตตร เหตุ รมม ปฏิจจ ๖ เป ๖ อนตุตตร เหตุ รมม ปฏิจจ ๖ เป ๖
(สพพตถ เทว.)

สรณ เหตุ รมม ปฏิจจ ๖ เป ๖ อสรณ เหตุ รมม ปฏิจจ อรโณ เหตุ
ธมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. (สงขิตต.)

เหตุยา เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงขิตต.)

อรณ นเหตุ รมม ปฏิจจ อรโณ นเหตุ รมโม อุปปชชติ เหตุปจจา.

เหตุยา ปณจ, อารมมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอก ๖ เป ๖ อวิกเต ปณจ.
(สงขิตต. สพพตถ วิตุตาโร.)

ธมมานุโลเม ทุกทุกปฏิจจัน นิภูจิต.

อนุโลมปฏิจจัน นิภูจิต.

ปฏิจจกัมมปาถีย์ ปณฺจกมฺมาเถ
ปทานุญฺกโม

ปทานุญฺกโม	ปพฺพเหตุ/อํกุเร	ปทานุญฺกโม	ปพฺพเหตุ/อํกุเร
	[อ]	อชฺชฌตฺตโก	๖๔/๒๗๑; ๗๘/๔๖๗; ๑๒๗/๔๘๓; ๑๒๘/๔๔๓; ๒๒๒/๓๕๐; ๒๒๔/๓๕๑; ๒๒๙/๒๕๒; ๕๐๙/๑๑๕; ๕๑๑/๑๑๖; ๕๑๓/๑๑๗
อกุสโล	๑/๒๗๔; ๑/๔๔๖; ๓/๑๖๒; ๑๓/๑๒๕; ๑๓/๒๐๒; ๑๔/๓๗๔; ๑๕/๑๓๐; ๒๗/๖; ๒๗/๒๔๒; ๒๕๑/๓๖๐; ๒๖๙/๓๖๗; ๒๗๙/๓๗๐	อณฺณมณฺณเ	๕/๒; ๑๕/๔๑๔; ๖๔/๔๒๖; ๑๙๑/๓๘; ๓๓๑/๗๒
อกุณฺณนิโย	๑๐/๑๘๓	อติการมฺมโน	๖๑/๒๗๐; ๗๒/๔๖๕; ๑๒๔/๔๔๒; ๑๒๕/๔๘๒; ๒๑๔/๓๔๘; ๒๑๘/๓๔๙; ๒๒๐/๓๕๐; ๔๘๕/๑๐๙; ๔๘๙/๑๑๐; ๔๙๑/๑๑๑
อเจตฺตโก	๑๕/๓๙๗; ๑๘/๒๐๓; ๒๓/๒๐๔; ๒๕/๒๐๕; ๔๖/๔๙๘	อทีโก	๒๑๒/๓๔๗
อชฺชฌตฺตการมฺมโน	๖๗/๒๗๒; ๘๒/๔๖๙; ๑๓๐/๔๔๔; ๑๓๐/๔๘๔; ๒๓๓/๓๕๓; ๒๓๕/๓๕๔; ๕๒๕/๑๑๙; ๕๒๗/๑๒๐; ๕๓๑/๑๒๑	อชฺชฌตฺตปจฺจเยน	๖/๓๙๔
		อชฺชฌตฺตยา	๕/๒; ๓๓๕/๗๒
อชฺชฌตฺตโก	๑๘/๓๙๘; ๕๕/๕๐๑; ๘๔/๒๑๗; ๘๘/๒๑๘	อชฺชฌตฺตสฺสชฺช	๙/๔๔๘; ๒๕/๒๘๑; ๖๕/๔๒๖; ๘๖/๔๗๐; ๙๙/๒๐

ปทานกฺกโม	ปพฺเพ/องฺเก	ปทานกฺกโม	ปพฺเพ/องฺเก
อธิปฺติปจฺจาเยน	๒๑/๒๗๘; ๓๓๔/๗๒	อนิทฺสฺสนอปฺปฏิโม	๗๐/๒๗๒;
อธิปฺติยา	๕/๒; ๑๕/๔๑๔;		๗๒/๒๗๓; ๘๕/๔๖๙;
	๖๔/๔๒๖; ๑๘๗/๓๗;		๑๓๑/๔๘๔; ๑๓๒/๔๔๔;
	๓๓๑/๗๒; ๔๔๔/๙๘		๒๓๗/๓๕๕; ๒๔๑/๓๕๖;
อนนฺตรปจฺจาเยน	๓๓๔/๗๒		๕๔๕/๑๒๔; ๕๔๙/๑๒๕
อนนฺตรปฺนิสฺสโย	๑๖/๔; ๗๗/๑๕;	อนิทฺสฺสนสฺสปฺปฏิโม	๖๙/๒๗๒;
	๑๐๒/๒๑; ๑๑๖/๒๓;		๗๑/๒๗๓; ๘๔/๔๖๙;
	๑๓๑/๒๖; ๑๗๒/๓๔;		๑๓๒/๔๘๔; ๒๓๗/๓๕๕;
	๓๔๒/๗๔; ๓๗๗/๘๓		๒๔๑/๓๕๖; ๕๔๑/๑๒๓
อนนฺตเร	๕/๒; ๑๕/๔๑๔;	อนิทฺสฺสนโน	๑๐/๓๗๔; ๑๔/๓๗๕;
	๖๔/๔๒๖; ๑๘๑/๓๘;		๑๕/๑๕๑; ๑๙/๑๕๒;
	๓๓๑/๗๒		๒๓/๔๙๒; ๗๔/๕๐๕
อนากทฺสฺสวณฺสฺส	๒๐๕/๓๔๕	อนิยฺโต	๕๒/๔๒๓; ๕๓/๒๖๘;
อนากตารมฺมณฺ	๖๒/๒๗๐; ๗๔/๔๖๖;		๙๔/๒๕๕; ๙๘/๒๕๖;
	๑๒๔/๔๔๒; ๑๒๔/๔๘๒;		๑๑๘/๔๘๐; ๑๘๐/๓๓๔;
	๒๑๔/๓๔๘; ๒๑๘/๓๔๙;		๑๘๓/๓๓๕; ๑๘๖/๓๓๖;
	๒๒๐/๓๕๐; ๔๙๓/๑๑๑;		๑๘๙/๓๓๗; ๔๔๕/๙๘;
	๔๙๗/๑๑๒; ๔๙๙/๑๑๓		๔๔๗/๙๙; ๔๕๑/๑๐๐
อนากโต	๒๑๒/๓๔๗	อนิยฺยานิก	๔๙/๔๒๒; ๙๐/๒๕๕
อนารมฺมณฺ	๓/๒๐๐; ๕/๓๙๔;	อนิวรณฺนิโย	๑๑/๑๙๐; ๑๕/๑๙๑
	๗/๒๐๑; ๔๔/๔๙๘	อนุสฺสโร	๕๗/๔๒๔; ๑๐๑/๒๕๖;
อนาสโว	๙/๑๖๒; ๑๐/๓๘๖;		๑๐๓/๒๕๗
	๑๒/๑๖๓; ๑๒/๓๘๗;	อนุปาทานฺนิโย	๑๐/๒๒๔
	๑๘/๑๖๔; ๓๐/๓๙๑;		
	๓๒/๓๙๒; ๔๒/๔๙๗;		
	๔๘/๑๗๐; ๕๔/๑๗๑		

ปทานุกุโม	ปพเพ/องฺเก	ปทานุกุโม	ปพเพ/องฺเก
อนฺปาทินฺนฺปาทานิโย	๑๔/๒๖๐; ๒๔/๔๕๑; ๕๔/๒๙๐; ๕๖/๒๙๑; ๖๐/๒๙๒; ๗๘/๔๒๙; ๙๓/๔๗๒; ๑๗๗/๓๕; ๑๘๔/๓๖	๑๑๒/๔๗๓; ๑๖๘/๓๓๐; ๑๗๒/๓๓๑; ๓๙๗/๘๘; ๔๐๑/๘๙	
อนฺปาทินฺนฺปาทานิโย	๑๒/๒๖๐; ๑๙/๔๕๐; ๕๔/๒๙๐; ๕๖/๒๙๑; ๖๐/๒๙๒; ๖๒/๒๙๓; ๗๗/๔๒๙; ๙๓/๔๗๒	๑๑๐/๔๗๘; ๑๕๕/๓๒๖; ๑๖๒/๓๒๘; ๑๖๕/๓๒๙; ๓๗๑/๘๑; ๓๗๕/๘๒; ๓๗๙/๘๓	อปฺปมาโน
อนฺปาทินฺโน	๓๐/๔๐๐; ๕๗/๕๐๑; ๙๘/๒๒๑; ๑๐๒/๒๒๒	๒๔/๔๑๕; ๔๕/๒๔๕; ๔๗/๒๔๖; ๕๑/๒๔๗	อปฺปิตฺติโก
อนฺปฺปนฺโน	๒๐๕/๓๔๕; ๒๐๘/๓๔๖	๗/๔๔๖; ๗/๑๖๒; ๑๔/๓๗๕; ๑๗/๑๓๐; ๑๘/๑๖๔; ๒๑/๑๓๑; ๒๓/๑๓๒; ๓๓/๒๔๒; ๔๓/๑๓๗; ๔๙/๑๐; ๕๐/๑๕๙; ๖๙/๑๔๒; ๙๗/๑๔๗; ๒๔๔/๓๕๘; ๒๗๙/๓๗๐	อพฺพยากฺโข
อนฺโลมฺปจฺจณิยํ	๒๖/๕		
อฺปจฺยคามิ	๓๖/๒๖๒; ๔๕/๔๕๗; ๑๐๑/๔๓๕; ๑๐๘/๔๗๗; ๑๓๒/๓๑๖; ๑๓๔/๓๑๗; ๑๓๘/๓๑๘; ๑๔๒/๓๑๙		
อฺปจฺยคามิ	๓๑๔/๖๗; ๓๑๘/๖๘		
อฺปรามภูโจ	๙/๑๙๕; ๑๓/๑๙๖	๖๑/๔๒๕; ๖๖/๕๐๓	อฺรโณ
อฺปรียาปนฺโน	๔๕/๔๒๑; ๔๖/๔๒๒; ๘๕/๒๕๔	๖๙/๔๒๗; ๑๐๔/๔๓๖	
อฺปฺปฏิโม	๑๘/๓๗๖; ๒๓/๑๕๓; ๒๓/๓๗๗; ๒๕/๔๙๒; ๒๖/๑๕๔; ๗๕/๕๐๖	๔๐/๔๒๐	อฺรฺพาจโร
อฺปฺปมาณารมฺมโน	๔๗/๒๖๗; ๕๗/๔๖๑; ๑๐๙/๔๓๗;	๑/๒๕๘; ๑๑/๒๖๐; ๒๒/๒๖๒; ๒๗/๔๙๓; ๒๘/๓๗๘; ๔๑/๑๕๖; ๗๖/๕๐๖; ๘๓/๒๕๓; ๑๐๕/๒๕๗; ๑๐๗/๒๕๘	อฺรฺปิ

ปฏิฐานปาลิย์ ปณฺจมภาเค

๕๑๕

ปทานุฏโกโม	ปทุเพ/องฺเก	ปทานุฏโกโม	ปทุเพ/องฺเก
อวิคตปัจจเยน	๖/๓๙๔	อสงฺกิลิฏฺโฐ	๑๔/๒๓๑; ๑๖/๒๓๒;
อวิคเต	๕/๒; ๓๓๑/๗๒		๑๘/๔๐๖
อวิจารโร	๓๗/๒๔๔; ๖๕/๕๐๓	อสงฺกิลิณีโก	๙/๒๓๐; ๑๒/๒๓๑;
อวิคกุกอวิจารโร	๒๑/๒๖๒; ๗๘/๒๙๘;		๒๘/๒๓๕; ๓๔/๔๐๙
	๓๓/๔๕๔; ๘๗/๓๐๐;	อสนฺนิโย	๑๐/๑๗๔; ๑๖/๑๗๕;
	๘๙/๔๓๒; ๙๑/๓๐๒;		๔๒/๑๘๐
	๙๖/๓๐๔	อเสกฺโข	๓๙/๒๖๕; ๔๘/๔๕๘;
อวิคกุกวิจารมฺมโต	๒๐/๒๖๑;		๑๐๔/๔๓๖; ๑๔๖/๓๒๑;
	๓๒/๔๕๓; ๗๘/๒๙๘;		๑๕๔/๓๒๔; ๓๓๘/๗๓;
	๘๖/๓๐๐; ๘๗/๔๓๑;	อเหตุโก	๙/๔๘๘; ๑๓/๑๒๙;
	๙๒/๓๐๒; ๙๕/๓๐๔;		๑๗/๑๓๐; ๙๗/๑๔๗;
	๙๖/๔๗๔		๒๔๘/๓๕๙; ๒๕๑/๓๖๑;
อวิคกโก	๑๖/๔๑๔; ๒๓/๒๔๐;		๒๘๓/๓๗๑
	๒๕/๒๔๑; ๒๗/๒๔๒;	[อา]	
	๖๔/๕๐๒	อาญคามิ	๓๔/๒๖๔; ๔๔/๔๕๗;
อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิลิณีโก	๑๗/๒๖๑;		๙๘/๔๓๔; ๑๐๘/๔๗๗;
	๒๘/๔๕๒; ๘๕/๔๓๑;		๑๓๒/๓๑๖; ๑๓๔/๓๑๗;
	๙๕/๔๗๓		๑๓๘/๓๑๘; ๑๔๒/๓๑๙
อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิลิณีโก	๑๖/๒๖๑;	อาญคามิ	๓๐๖/๖๕; ๓๑๐/๖๖
	๒๖/๔๕๒; ๖๔/๒๙๓;	อารมมณปัจจยา	๓/๒๕๘; ๔/๑;
	๖๘/๒๙๔; ๗๑/๒๙๕;		๔๖/๙; ๔๒๙/๙๕
	๗๔/๒๙๖; ๗๖/๒๙๗;	อารมมณปัจจเยน	๑๓/๒๗๖; ๖๔/๑๓;
	๘๓/๔๓๐; ๙๕/๔๗๓		๓๒๘/๗๑

ปทานุกรโม	ปพเพ/องฺเก	ปทานุกรโม	ปพเพ/องฺเก
อารมฺมณาริบัติ	๗/๒๐๑; ๑๔/๓; ๓๖/๗; ๔๖/๑๕๘; ๕๖/๑๑; ๗๖/๑๕; ๑๐๑/๒๐; ๑๔๕/๒๘; ๑๗๑/๓๔; ๓๑๐/๖๖; ๓๙๓/๙๗; ๔๘๙/๑๑๐	อาหาเร	๕/๒; ๑๕/๔๑๔; ๖๔/๔๒๖; ๑๘๗/๓๗; ๓๓๑/๗๒
อารมฺมณฺปิณฺสฺสโย	๑๖/๔; ๗๗/๑๕; ๑๐๒/๒๑; ๑๓๑/๒๖; ๑๗๒/๓๔; ๔๗๗/๑๐๗	อาหาโร	๕๒/๒๑๐
อารมฺมณ	๑๕/๔๑๔; ๖๔/๔๒๖; ๓๓๑/๗๒	[อิ]	
อาสววิปฺปยุตฺโต	๑๔/๓๘๗; ๑๗/๓๘๘; ๒๐/๑๖๕; ๒๔/๓๙๐; ๒๖/๑๖๖; ๓๒/๓๙๒; ๓๗/๔๙๓; ๔๒/๔๙๗; ๔๘/๑๗๐; ๕๖/๑๗๒	อินฺทริยปจฺจาเยน	๓๙/๘; ๖๕/๒๓; ๓๒๘/๗๑
อาสวสมฺปยุตฺโต	๒๒/๑๖๕; ๒๔/๑๖๖; ๓๖/๔๙๖; ๔๒/๑๖๙	อินฺทริเย	๕/๒; ๑๘/๔๑๔; ๓๓/๗๒
อาสโว	๑/๓๘๓; ๓/๑๖๒; ๑๙/๓๘๙; ๓๐/๑๖๗; ๓๒/๔๙๔; ๔๒/๑๖๙	[อุ]	
อาเสวเน	๕/๒; ๑๕/๔๑๔; ๖๔/๔๒๖; ๑๙๑/๓๘; ๓๓๑/๗๒	อุทฺตจฺจนีวรณํ	๕/๑๘๙
อาหารปจฺจาเยน	๖/๓๙๔; ๖๕/๑๓; ๓๒๘/๗๑	อุทฺตจฺจสทกฺโข	๔/๒๒๙; ๒๓/๑๗๖
		อุปฺนิสฺสยปจฺจาเยน	๑๑/๒๗๖; ๖๔/๑๓; ๓๒๘/๗๑
		อุปฺนิสฺสเย	๕/๒; ๑๕/๔๑๔; ๖๔/๔๒๖; ๑๙๑/๓๘; ๓๓๑/๗๒
		อุปาทา	๒๓/๓๙๙; ๙๔/๒๑๙; ๙๖/๒๒๐
		อุปาทานวิปฺปยุตฺโต	๑๕/๒๒๕; ๒๐/๒๒๖; ๒๘/๒๒๘
		อุปาทานสมฺปยุตฺโต	๑๖/๒๒๕; ๑๘/๒๒๖; ๒๖/๒๒๗
		อุปาทานิโย	๑๐/๒๒๔; ๑๓/๒๒๕; ๒๑/๒๒๖; ๒๔/๒๒๗; ๒๘/๒๒๘
		อุปาทานิ	๒/๒๒๓; ๒๒/๒๒๖; ๒๖/๒๒๗; ๓๕/๔๐๒; ๕๘/๕๐๑

ปฏฺจณปาถียํ ปญจมภาเก

๕๑๗

ปทานุทุกโม	ปทุเพ/องฺเก	ปทานุทุกโม	ปทุเพ/องฺเก
อุปาทินฺนุปาทานิโย ๑๑/๒๖๐; ๑๘/๔๕๐; ๕๑/๒๘๘; ๕๖/๒๙๑; ๖๐/๒๙๒; ๖๒/๒๙๓; ๘๐/๔๓๐; ๙๔/๔๗๒; ๑๕๒/๓๐; ๑๖๘/๓๓		กามาวจโร ๒๘/๔๑๗; ๖๒/๒๔๙; ๖๙/๒๕๐	
อุปาทินฺโน ๒๙/๔๐๐; ๕๗/๕๐๑; ๑๐๐/๒๒๑; ๑๐๒/๒๒๒		กิเลสวิปฺปยุตฺโต ๑๗/๒๓๒; ๒๘/๒๓๕	
อุเปกฺขาสทฺทโก ๒๖/๒๖๒; ๓๗/๔๕๕; ๕๘/๒๔๘; ๖๑/๒๔๙; ๙๙/๔๗๕; ๑๐๒/๓๐๖; ๑๑๐/๓๐๙; ๒๕๔/๕๔		กิเลสสมฺปยุตฺโต ๑๘/๒๓๒; ๒๐/๔๐๖; ๒๖/๒๓๔; ๒๘/๔๐๘	
อุปฺปชฺชติ ๑/๑; ๒๗/๖; ๗๑/๑๔; ๑๓๘/๒๗; ๒๕๐/๕๓; ๒๕๙/๓๖๓; ๓๔๘/๗๕; ๓๙๙/๘๘; ๔๙๕/๑๑๑		กิเลโส ๑/๔๐๒; ๒/๒๒๙; ๖/๒๓๐; ๒๐/๒๓๓; ๒๑/๔๐๗; ๒๖/๒๓๔; ๒๖/๔๐๘; ๕๙/๕๐๒	
อุปฺปชฺชนฺติ ๑/๓๗๒; ๙/๑๒๘; ๙๗/๑๔๗		กุตฺโต ๑/๑; ๑/๑๒๖; ๑/๒๗๔; ๑/๔๔๖; ๕/๑๒๗; ๙/๑๒๘; ๒๕/๒๔๑; ๔๓/๑๕๗; ๕๓/๑๕๙; ๒๔๔/๓๕๘; ๒๕๕/๓๖๒	
อุปฺปนฺโน ๕๘/๒๖๙; ๗๐/๔๖๕; ๑๒๒/๔๘๑; ๒๐๕/๓๔๕; ๒๐๘/๓๔๖; ๔๗๗/๑๐๖; ๔๗๙/๑๐๗			
อุปฺปาทิ ๒๐๕/๓๔๕; ๒๐๘/๓๔๖			

[โอ]

โอรํ ๓๔/๓๙๓

[ก]

กพฺพิกาโร ๕๒/๒๑๐
กมฺเม ๑๕/๔๑๔; ๖๔/๔๒๖; ๑๘๗/๓๗;
๓๓๑/๗๒

เกณจิวิญญฺเยโย ๓๐/๔๙๔; ๔๑/๓๘๑;
๔๔/๓๘๒; ๔๖/๓๘๓;
๕๙/๑๖๑

[ข]

ขณฺเฐ ๓/๒๓๖; ๑๐๐/๒๒๑

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก
[ก]		จิตฺตสมฺปยุตฺตํ	๑๗/๓๙๗
		จิตฺตสมฺปยุตฺตโต	๒๙/๒๐๖; ๓๕/๒๐๗;
กณฺธิ	๑๐๗/๒๑; ๑๒๐/๒๔; ๑๕๑/๒๙	จิตฺตสทฺทํ	๑๗/๓๙๗
กณฺธนิโย	๑๐/๑๘๓; ๑๔/๑๘๔; ๒๔/๑๘๕; ๓๑/๑๘๖	จิตฺตสทฺทญฺ	๕๐/๔๙๙; ๕๓/๒๑๑;
กณฺธวิปฺปยุตฺโต	๑๖/๑๘๔; ๒๒/๑๘๕; ๓๘/๑๘๗; ๔๔/๑๘๘	จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺ्ञานสทฺทํ	๑๗/๓๙๗
กณฺธสมฺปยุตฺโต	๑๘/๑๘๔; ๓๓/๑๘๖; ๓๕/๑๘๗	จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺ्ञานสทฺทญฺ	๕๓/๕๐๐;
กนฺโถ	๓/๑๘๒; ๒๔/๑๘๕; ๓๓/๑๘๖	จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺ्ञานํ	๗๓/๒๑๕;
[กุ]		จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺ्ञานานุปริวทฺธิ	๗๗/๒๑๖
		จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺ्ञานานุปริวทฺธิ	๑๗/๓๙๗;
			๕๔/๕๐๐
		จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺ्ञานานุปริวทฺธิ	๗๙/๒๑๖;
			๘๓/๒๑๗
กฺขเน	๕๒/๒๑๑	จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมจฺ्ञาโน	๕๒/๕๐๐;
[จ]			๖๕/๒๑๓;
			๗๑/๒๑๔
		จิตฺตสํสฺสจฺ	๑๗/๓๙๗
จิตฺตวิปฺปยุตฺโต	๓๓/๒๐๖; ๓๕/๒๐๗; ๔๗/๔๙๘	จิตฺตสํสฺสจฺ	๓๗/๒๐๘; ๔๘/๔๙๙
จิตฺตวิสํสฺสจฺ	๔๘/๔๙๙	จิตฺตานุปริวทฺธิ	๑๗/๓๙๗
จิตฺตสมฺมจฺ्ञานํ	๑๗/๓๙๗	จิตฺตานุปริวทฺธิ	๕๑/๔๙๙
จิตฺตสมฺมจฺ्ञาโน	๔๓/๒๐๙; ๔๙/๔๙๙; ๕๑/๒๑๐	จิตฺตานุปริวทฺธิ	๕๙/๒๑๒; ๖๓/๒๑๓
		จิตฺโต	๗/๓๙๔; ๙/๒๐๑;
			๑๓/๒๐๒; ๑๕/๒๐๓

ปทานกุกโม

ปพฺพเว/องฺเถ

ปทานกุกโม

ปพฺพเว/องฺเถ

เจตฺติโก

๑๑/๓๙๖; ๑๙/๒๐๓;
๒๓/๒๐๔; ๒๗/๒๐๕;
๔๖/๔๙๘

ฐมฺโม

๑/๑; ๒๓/๒๘๐; ๒๕/๒๔๑;
๑๕๒/๓๐; ๑๗๗/๓๕;
๑๘๖/๓๗; ๒๓๔/๔๙;
๒๔๖/๗๕; ๒๕๘/๕๕;
๒๘๒/๖๐; ๓๙๗/๘๘

เจโตปริยญาณสต

๒๐๕/๓๔๕

[ฌ]

[น]

ฌานปัจจุเณน

๔๐/๘

ฌาเน

๕/๒; ๑๘/๔๑๔;
๖๙/๔๒๗; ๓๓๕/๗๒

นอริปติปัจจุยา

๖/๒; ๘๖/๑๗;
๙๗/๒๐; ๑๕๖/๓๐;
๒๕๒/๕๓; ๓๒๔/๖๙;
๓๔๙/๗๖

[ฌ]

ตถารมมณา

๑๑๔/๒๓

นอริปติยา

๑๑/๓

[ท]

ทสฺสเนน

๒/๒๓๖; ๑๒/๒๓๘;
๓๘/๔๕๕; ๑๑๔/๓๑๐;
๒๕๘/๕๕

นอรุปาวโร

๗๙/๒๕๒; ๘๑/๒๕๓
นถารมมณปัจจุยา ๑๘/๒๗๘; ๔๙/๑๐;
๑๕๕/๓๐; ๓๒๔/๖๙;
๓๔๘/๗๕; ๔๔๗/๙๖

ทุกฺขาย

๕/๔๔๗; ๒๕/๒๘๑;
๖๕/๔๒๖; ๘๓/๑๗;
๙๕/๔๓๓

นอาเสวนปัจจุยา

๘/๒

นอาหารปัจจุยา

๕๒/๑๐; ๑๕๗/๓๐

นอินฺทริยปัจจุยา

๕๒/๑๐

นกกมฺมปัจจุยา

๙/๒; ๓๒/๖; ๕๑/๑๐;
๓๒๔/๗๐

[ฐ]

ฐมฺมา

๑/๓๗๒; ๓๐/๔๐๙;
๑๕๓/๓๒๓; ๑๖๒/๓๒๘;
๑๙๕/๓๔๐; ๒๓๙/๓๕๕

นกกามาวโร

๓๒/๔๑๘; ๓๖/๔๑๙;
๖๒/๒๔๙; ๖๙/๒๕๐

นฌานปัจจุยา

๕๒/๑๐

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก
นตฺถิยา	๕/๒; ๓๓๕/๗๒	นียโต	๕๑/๔๒๓; ๙๔/๒๕๕;
นทสฺสเนน	๑/๒๓๖; ๑๑/๒๓๘		๙๘/๒๕๖
นปฺจนาชาตปฺจยา	๘/๒; ๒๕๒/๕๓; ๓๒๔/๗๐	นียยานิโก	๔๘/๔๒๒; ๙๐/๒๕๕
นปฺเรชาตปฺจยา	๘/๒; ๑๒๕/๒๕; ๒๕๒/๕๓; ๓๒๔/๖๙; ๓๔๙/๗๖	นีสฺสเย	๕/๒; ๑๕/๔๑๔; ๖๔/๔๒๖;
นภาวนาย	๘/๒๓๗; ๑๐/๒๓๘; ๓๐/๒๖๓; ๔๐/๔๕๖; ๑๑๘/๓๑๑; ๒๗๔/๕๘; ๒๗๘/๕๙	นีวณวิปฺยุทฺโต	๑๗/๑๙๑; ๓๑/๑๙๓
นรฺปาวจโร	๗๑/๒๕๑; ๗๕/๒๕๒	นีวณสมฺปยุทฺโต	๑๙/๑๙๑; ๒๙/๑๙๓
นวิณฺเณยโย	๓๑/๔๙๔; ๕๕/๑๖๐	นีวณิโย	๑๑/๑๙๐; ๑๕/๑๙๑
นวิปากปฺจยา	๑๐/๒; ๑๕๗/๓๐	นีวณเณ	๓/๑๙๙; ๗/๑๙๐
นวิปฺยุทฺตปฺจยา	๑๐/๒	เนวทสฺสเนน	๓๐/๒๖๓; ๔๐/๔๕๖; ๑๑๘/๓๑๑; ๒๗๔/๕๘; ๒๗๘/๕๙
นเหตุ	๑/๑; ๑๐/๔๘๘; ๑๘/๒๗๙; ๒๓/๒๘๐; ๑๓๘/๒๗; ๓๑๐/๖๖	เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม	๘/๒๕๙; ๑๗/๒๘๕; ๑๗/๔๕๐; ๔๙/๒๘๙; ๗๓/๔๒๘; ๙๒/๔๗๒; ๑๓๖/๒๗; ๑๔๖/๒๙
นเหตุอเหตุโก	๗๑/๕๐๕	เนวเสกฺขนาเสกฺโข	๔๐/๒๖๕; ๔๙/๔๕๘; ๑๐๓/๔๓๕; ๑๐๙/๔๗๗; ๑๔๖/๓๒๑; ๑๕๕/๓๒๔; ๓๔๖/๗๕; ๓๕๓/๗๗
นเหตุปฺจยา	๑๘/๒๗๘; ๔๘/๙; ๘๕/๑๗; ๙๖/๒๐; ๑๕๔/๓๐; ๒๕๒/๕๓	เนวาจฺยคามินาปฺยคามิ	๓๗/๒๖๔; ๔๖/๔๕๗; ๑๐๑/๔๓๕; ๑๐๘/๔๗๗; ๑๓๒/๓๑๖; ๑๔๒/๓๑๙
นเหตุยา	๓๔๘/๗๕		
นเหตุสเหตุโก	๗๑/๕๐๕		
นนานุเปกฺขา	๕๗/๒๔๘		

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก
ปัจจุโย	๑๒/๓; ๒๓/๑๓๒; ๒๔/๕; ๒๕/๒๔๑; ๒๙/๑๓๓; ๑๒๒/๓๑๓; ๑๔๘/๒๙; ๒๗๗/๓๖๙	ปรามาสสมปยุตโต	๑๙/๑๙๗
ปัจจุปปนารมมโน	๖๓/๒๗๑; ๗๖/๔๖๖; ๑๒๔/๔๔๒; ๑๒๔/๔๘๒; ๒๑๔/๓๔๘; ๒๒๐/๓๕๐; ๕๐๑/๑๑๓; ๕๐๗/๑๑๕	ปรามาโส	๒๓/๑๙๗
ปัจจุปปนโน	๖๐/๒๗๐; ๗๑/๔๖๕; ๑๒๒/๔๔๑; ๑๒๓/๔๘๒; ๒๑๒/๓๔๗; ๔๘๑/๑๐๘	ปริกขารมมโน	๔๕/๒๒๖; ๕๕/๔๖๐; ๑๑๑/๔๓๗; ๑๑๒/๔๗๘; ๑๖๗/๓๒๙; ๑๗๒/๓๓๑; ๓๘๑/๘๓; ๓๘๕/๘๕
ปัจจุชาตปัจจุเณ	๖๕/๑๓; ๓๒๘/๗๑	ปริกขโต	๔๒/๒๖๕; ๕๑/๔๕๙; ๑๐๘/๔๓๗; ๑๑๐/๔๗๗; ๑๕๘/๓๒๕; ๑๖๒/๓๒๗; ๑๖๕/๓๒๙; ๓๕๕/๗๗; ๓๕๙/๗๙
ปัจจุชาต	๑๘/๔๑๔; ๖๔/๔๒๖	ปริยาปนโน	๔๑/๔๒๐; ๔๓/๔๒๑; ๘๕/๒๕๔
ปฏิจา	๑๓/๒๒๔; ๑๒๑/๒๔; ๑๓๘/๒๗; ๑๖๔/๓๒; ๒๗๙/๓๗๐	ปหัทพพเหตุโก	๘/๔๑๒; ๑๒/๒๓๘; ๒๐/๒๔๐; ๓๑/๒๖๓; ๔๑/๔๕๖; ๖๓/๕๐๒; ๙๗/๔๓๔; ๑๐๕/๔๗๖; ๑๒๔/๓๑๔; ๒๘๒/๖๐; ๓๐๔/๖๔
ปฏิสนธิกขณ	๒๐๕/๓๔๕	ปหัทพโพ	๒/๒๓๖; ๒๘/๒๖๓; ๓๘/๔๕๕; ๑๑๒/๓๑๓; ๒๕๘/๕๕; ๒๖๖/๕๖; ๒๗๘/๕๙
ปณินโต	๕๐/๒๖๗; ๖๒/๔๖๒; ๑๑๔/๔๓๘; ๑๑๕/๔๗๙; ๑๗๖/๓๓๓; ๔๒๕/๙๔	ปิติสหกทำ	๕๕/๒๔๘
ปรามภูโจ	๙/๑๙๕; ๑๓/๑๙๖; ๒๓/๑๙๗		
ปรามาสวิปยุตโต	๑๕/๑๙๖; ๑๙/๑๙๗; ๓๑/๑๙๘; ๓๓/๑๙๙		

ปฏิจานปาลิย์ ปณจมภาเก

๕๒๓

ปทานกุกโม	ปพเพ/องเก	ปทานกุกโม	ปพเพ/องเก
ปิติสหคโต	๒๒/๒๖๒; ๒๗/๔๑๖; ๓๔/๔๕๔; ๙๑/๔๓๒; ๙๙/๔๗๕; ๑๐๒/๓๐๖; ๑๑๐/๓๐๙; ๒๓๔/๔๙; ๒๓๘/๕๐	[ม] มกุคปจายเนน ๖๑/๑๒ มกุคเหตุโก ๕๖/๒๖๙; ๖๘/๔๖๔; ๑๑๗/๔๔๐; ๑๒๐/๔๘๐; ๑๙๒/๓๓๙; ๒๐๓/๓๔๔; ๔๖๗/๑๐๔	
ปุเรชาตปจายเนน	๖๕/๑๓; ๓๒๘/๗๑	มกุคธาธิปติ ๕๗/๒๖๙; ๖๘/๔๖๔; ๑๑๗/๔๔๐; ๑๒๐/๔๘๐; ๑๙๒/๓๓๙; ๑๙๗/๓๔๑; ๔๖๙/๑๐๔; ๔๗๕/๑๐๖	
ปุเรชาเต	๕/๒; ๑๘/๔๑๔; ๖๔/๔๒๖; ๓๓๑/๗๒	[พ] มกุคการมมโน ๕๕/๒๖๘; ๖๗/๔๖๔; ๑๑๗/๔๓๙; ๑๒๐/๔๘๐; ๑๙๒/๓๓๙; ๒๐๓/๓๔๔; ๔๕๙/๑๐๒	
พหิทฐา	๖๖/๒๗๑; ๘๐/๔๖๘; ๑๒๗/๔๘๓; ๑๒๘/๔๔๓; ๒๒๔/๓๕๑; ๕๒๓/๑๑๙	มกุคเก ๕/๒; ๑๘/๔๑๔; ๖๔/๔๒๖; ๓๓๑/๗๒	
พหิทฐารมมโน	๖๘/๒๗๒; ๘๓/๔๖๙; ๑๓๐/๔๔๔; ๒๓๓/๓๕๓; ๕๓๗/๑๒๒	มชฺฌิमानุโลมิกา ๒๒/๒๐๔ มชฺฌิโม ๔๙/๒๖๗; ๕๙/๔๖๑; ๑๑๕/๔๗๙; ๑๗๔/๓๓๒; ๔๑๙/๙๓	
พาหิโร	๒๑/๓๙๘; ๕๕/๕๐๑; ๘๔/๒๑๗; ๙๐/๒๑๘	มกุคการมมโน ๔๖/๒๖๖; ๕๖/๔๖๐; ๑๑๒/๔๗๘; ๑๗๒/๓๓๒; ๓๙๓/๘๗	
[ก]			
ภาวนาย	๙/๒๓๗; ๒๙/๒๖๓; ๓๙/๔๕๖; ๙๕/๔๓๓; ๑๑๔/๓๑๐; ๒๖๖/๕๖; ๒๙๔/๖๓	มกุคคโต ๔๓/๒๖๖; ๕๓/๔๕๙; ๑๐๙/๔๓๗; ๑๑๐/๔๗๘; ๑๕๙/๓๒๖; ๓๖๕/๘๐ มหาภูเต ๑๐๐/๒๒๑	

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก
มิจฺจนฺตฺตนิยโต	๕๑/๒๖๘; ๖๓/๔๖๓; ๑๑๕/๔๓๙; ๑๑๙/๔๘๐; ๑๘๐/๓๓๔; ๑๘๙/๓๓๗; ๔๓๓/๙๖	วิญญะโย	๕๕/๑๖๐
โมโห	๓/๒๓๖; ๔/๒๒๙	วิทกุกกขวิจาโร	๘๗/๓๐๐
[ร]		วิปากรรมมฺมฺโม	๘/๒๕๙; ๑๑/๒๗๙; ๑๔/๔๔๙; ๓๗/๒๘๕; ๔๙/๒๘๙; ๗๒/๔๒๘; ๙๐/๔๗๑; ๑๒๑/๒๔; ๑๓๑/๒๖
รูปาวจโร	๓๕/๔๑๙; ๗๑/๒๕๑; ๗๕/๒๕๒	วิปาเก	๑๕/๔๑๔; ๖๔/๔๒๖; ๓๓๑/๗๒
รูป	๒๕/๓๗๗; ๒๖/๔๙๓; ๓๘/๑๕๖; ๗๖/๕๐๖	วิปาโก	๓๗/๒๘๕; ๔๓/๓๘๗; ๗๓/๔๒๘; ๙๒/๔๗๒; ๑๐๘/๒๒๒; ๑๑๙/๒๔
[ล]		วิปฺปยุตฺเต	๕/๒
โลกิโย	๒๘/๔๙๓; ๓๐/๓๗๙; ๓๕/๓๘๐; ๔๓/๑๕๗; ๕๓/๑๕๙; ๗๗/๕๐๖	เวทนาย	๑/๔๔๖; ๒๕/๒๘๑; ๖๕/๔๒๖; ๘๑/๑๖; ๘๖/๔๗๐
โลกุตฺตโร	๒๙/๔๙๓; ๓๗/๓๘๐; ๓๗/๓๘๑; ๔๓/๑๕๗; ๕๐/๑๕๙; ๗๗/๕๐๖	[ส]	
[ว]		สตฺยุตฺตโร	๕๓/๔๒๓; ๕๕/๔๒๔; ๑๐๑/๒๕๖; ๑๐๓/๒๕๗
วิกเท	๕/๒; ๓๓๕/๗๒	สงฺกิลฺลฺยสงฺกิลฺลโก	๑๕/๒๖๐; ๒๕/๔๕๒; ๖๔/๒๙๓; ๗๑/๒๙๕; ๗๖/๒๙๗; ๘๒/๔๓๐; ๙๕/๔๗๓; ๑๙๐/๓๘
วิจิกฺขณานีวรณ	๕/๑๘๙		
วิจิกฺขณาสหคโต	๓/๒๓๖; ๔/๒๒๙		

ปฏิฐานปาลิย์ ปณฺจกมภาเก

๕๒๕

ปทานุฏกโม	ปพฺพ/อญฺเ	ปทานุฏกโม	ปพฺพ/อญฺเ
ตฺถกิลฺลิจ	๑๔/๔๐๕; ๑๕/๒๓๑; ๒๔/๒๓๔; ๒๖/๔๐๘	สปปฏฺฐิโ	๑๗/๓๗๖; ๒๔/๔๙๒; ๒๖/๑๕๔; ๓๒/๑๕๕;
ตฺถกิลฺลิสโก	๖/๔๐๓; ๙/๒๓๐; ๑๒/๒๓๑; ๒๐/๒๓๓; ๒๑/๔๐๗; ๒๘/๒๓๕; ๓๐/๔๐๙	สปปฏฺฐิโก	๒๐/๔๑๕; ๔๕/๒๔๕; ๔๗/๒๔๖; ๕๑/๒๔๗
ตฺถชฺ	๘/๓๗๔; ๒๒/๔๙๑; ๗๓/๕๐๕	สมนฺนทเว	๕/๒; ๑๙๑/๓๘; ๓๓๑/๗๒
สญฺโฆชนวิปฺปยุทฺโต	๒๐/๑๗๖; ๒๗/๑๗๗; ๔๒/๑๘๐; ๔๘/๑๘๑	สมฺปยุทฺตปจฺจเยน	๖๒/๑๒
สญฺโฆชนสมฺปยุทฺโต	๒๑/๑๗๖; ๓๙/๑๗๙	สมฺปยุทฺเต	๕/๒; ๑๕/๔๑๔; ๖๔/๔๒๖; ๓๓๕/๗๒
สญฺโฆชนนิโย	๑๐/๑๗๔; ๑๖/๑๗๕; ๒๘/๑๗๗; ๔๔/๑๘๐	สมฺปยุทฺโต	๑/๔๔๖; ๒๕/๒๘๑; ๓๒/๒๘๓; ๖๗/๑๓; ๖๗/๔๒๗; ๗๕/๑๕; ๘๖/๔๗๐; ๙๔/๑๙
สญฺโฆชน	๕/๑๗๓; ๒๘/๑๗๗; ๓๙/๑๗๙	สมฺมตฺตุนิยฺโต	๕๒/๒๖๘; ๖๔/๔๖๓; ๑๑๖/๔๓๙; ๑๘๐/๓๓๔; ๑๘๙/๓๓๗; ๔๓๗/๙๗; ๔๔๓/๙๘
สณฺนิทฺตสปปฏฺฐิโ	๑๓๒/๔๘๔; ๒๓๙/๓๕๕; ๒๔๑/๓๕๖; ๒๔๓/๓๕๗	สวโร	๑/๒๕๘; ๘/๒๕๙; ๑๒/๒๖๐; ๑๘/๒๖๑; ๖๕/๔๒๖; ๑๐๖/๒๕๗; ๑๑๑/๔๓๗
สณฺนิทฺตสโน	๒๑/๑๕๒	สวโร	๑๙/๔๑๔; ๓๗/๒๔๔; ๔๓/๒๔๕; ๖๕/๕๐๓
สปปจฺจโย	๑/๑๔๙; ๑/๓๗๑; ๔/๓๗๒; ๖/๓๗๓; ๑๑/๑๕๐; ๑๒/๑๕๑; ๒๐/๔๙๑; ๗๒/๕๐๕	สวโร	

ปทานุกรโม	ปพเพ/องฺเก	ปทานุกรโม	ปพเพ/องฺเก
สวิตกกฤตวิจาโร	๑๘/๒๖๑; ๒๙/๔๕๓; ๗๘/๒๙๗; ๘๕/๒๙๙; ๘๖/๓๐๐; ๘๗/๔๓๑; ๙๔/๓๐๓; ๙๖/๔๗๔; ๑๐๐/๓๐๕	สารมมโน	๑/๑๙๙; ๑/๓๙๓; ๓/๓๙๔; ๕/๒๐๐; ๗/๒๐๑; ๔๔/๔๙๗
สวิตกกฤ	๑๒/๔๑๓; ๒๓/๒๔๐; ๒๕/๒๔๑; ๒๗/๒๔๒; ๖๔/๕๐๒	สาสโว	๗/๓๙๕; ๙/๑๖๒; ๙/๓๙๖; ๑๔/๑๖๓; ๑๘/๑๖๔; ๑๙/๓๙๙; ๒๙/๓๙๑; ๓๐/๑๖๗; ๓๔/๔๙๕; ๔๒/๔๙๗; ๕๔/๑๗๑
สหชาตปัจจุเยน	๑๓/๒๗๖; ๖๔/๑๓; ๓๒๘/๗๑	สุขสหกถา	๕๖/๒๔๘
สหชาตาทิปที	๗/๒๐๑; ๑๔/๓; ๓๖/๘; ๔๖/๑๕๘; ๕๖/๑๑; ๗๖/๑๕; ๑๐๑/๒๐; ๑๔๕/๒๙; ๑๗๑/๓๔; ๒๓๘/๕๐; ๓๑๐/๖๖; ๓๙๓/๘๗; ๔๘๙/๑๑๐	สุขสหกถาทิ	๒๔/๒๖๒; ๓๖/๔๕๕; ๕๖/๒๔๘; ๙๑/๔๓๒; ๙๙/๔๗๕; ๑๐๒/๓๐๖; ๑๑๐/๓๐๙; ๒๔๒/๕๑; ๒๔๖/๕๒
สหชาเต	๕/๒; ๑๕/๔๑๔; ๖๔/๔๒๖; ๑๙๑/๓๘; ๓๓๑/๗๒	สุขาย	๑/๔๔๖; ๒๕/๒๙๑; ๖๕/๔๒๖; ๘๑/๑๖; ๘๖/๔๗๐
สหเหตุโก	๑/๑๒๖; ๑/๔๘๙; ๙/๑๒๘; ๒๑/๑๓๑; ๔๗/๑๓๘; ๕๗/๑๔๐; ๙๗/๑๔๗; ๒๔๖/๓๕๙; ๒๖๓/๓๖๕; ๒๖๙/๓๖๗; ๒๗๙/๓๗๐	เสฏฺโฐ	๓๘/๒๖๕; ๔๗/๔๕๗; ๑๐๔/๔๓๖; ๑๐๙/๔๗๗; ๑๔๖/๓๒๑; ๑๕๓/๓๒๓; ๑๕๖/๓๒๔; ๓๓๐/๗๑; ๓๓๖/๗๓

ปทานุฏโกโม	ปพเพ/อญเ	ปทานุฏโกโม	ปพเพ/อญเ
[ห]		เหตุยา	๑๕/๔๑๔; ๒๘/๒๔๒; ๖๔/๔๒๖; ๓๔๖/๗๕
ทีโน	๔๘/๒๖๗; ๕๘/๔๖๑; ๑๑๓/๔๓๘; ๑๑๖/๔๗๙; ๑๗๔/๓๓๒; ๑๗๙/๓๓๔; ๔๑๑/๙๑	เหตุวิปยุตโต	๑๕/๔๘๙; ๓๓/๑๓๔; ๓๕/๑๓๕; ๓๙/๑๓๖; ๒๕๗/๓๖๓; ๒๖๑/๓๖๔
เหตุ	๑/๑; ๑/๒๗๔; ๑๐/๔๘๘; ๘๑/๑๖; ๑๔๔/๒๘; ๓๐๒/๖๔; ๓๑๐/๖๖	เหตุสมยุตโต	๑๒/๔๘๙; ๒๕/๑๓๒; ๓๑/๑๓๔; ๔๓/๑๓๗; ๗๑/๑๔๒; ๘๓/๑๔๔;
เหตุปัจจุยา	๑/๑; ๓/๒๕๘; ๑๑/๓; ๑๕/๒๗๗; ๒๗/๖; ๒๗/๒๔๒; ๘๓/๑๗; ๙๔/๑๙		๒๕๕/๓๖๒; ๒๗๑/๓๖๗; ๒๗๗/๓๖๙

จรรยาการพิมพ์

37 44 ซอยเทียนทรัพย์ 4 ถ.จอมทอง
อ.บางขุนเทียน กทม. 10150
โทร. 4688848